Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

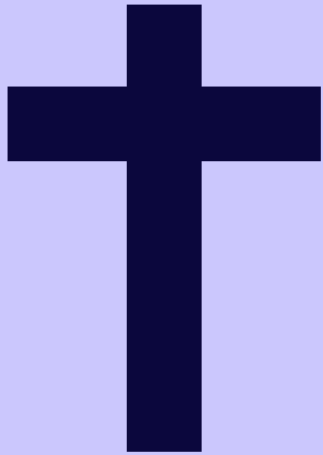

he Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levend Bok: Det Nye Testamentet

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023
0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b

Contents

MATTEUS 1
MARKUS 43
LUKAS 70
JOHANNES 113
APOSTLENES GJERNINGER 143
ROMERNE 181
1. KORINTER 199
2. KORINTER 216
GALATERNE 227
EFESERNE 234
FILIPPERNE 240
KOLOSSERNE 244
1. TESSALONIKER 249
2. TESSALONIKER 253
1. TIMOTEUS 255
2. TIMOTEUS 260
TITUS 264
FILEMON 266
HEBREERNE 267
JAKOB 281
1. PETER 286
2. PETER 291
1. JOHANNES 294
2. JOHANNES 298
3. JOHANNES 299
JUDAS 300
Johannes' åpenbaring 302

Evangeliet etter Matteus

Slektstavlen til Jesus

1 Dette er forfedrene til Jesus Kristus*, den lovede kongen, som var etterkommer til
kong David og Abraham:

2 Abraham, Isak og Jakob var far til Juda og brødrene hans. Videre fulgte:
3 Juda og Peres, som var tvillingbror til Serah,
og moren het Tamar. Så kom: Hesron,
4 Aram Amminadab, Naksjon,
5 Salmon, Boas, og moren het Rahab.
Etterpå finner vi: Obed, og moren het Rut, Isai, som ble far til
6 kong David.

Salomo, som var sønn til Batseba, enken etter Uria. Videre:
7 Rehabeam, Abia, Asaf,
8 Josafat, Joram, Ussia, 9 Jotam, Akas, Hiskia,
10 Manasse, Amos,
11 Josia, som var far til Jojakin og hans brødre,
som ble født ved den tiden da folket ble ført bort til fangenskap i Babylon, og Jojakin.
12 Etter å ha blitt ført bort til Babylon, fulgte: Sealtiel, Serubabel,
13 Abiud, Eljakim, Asor,
14 Sadok, Akim, Eliud,
15 Eleasar, Mattan, Jakob,
16 og Josef. Josef var mannen til Maria og hun var mor til Jesus Kristus.

17 Disse personene utgjør 14 slektledd fra Abraham og fram til kong David, 14 slektledd fra kong David og fram til tiden da jødene ble ført bort til Babylon og 14 slektledd fra epoken i Babylon og fram til Jesus Kristus.

Jesus blir født

18 Da Jesus Kristus ble født, gikk det slik til: Hans mor Maria var trolovet og skulle gifte seg med Josef. Men allerede før de var gift, ble hun med barn ved Guds Hellige Ånd.† 19 Josef, hennes kommende mann, så da ingen annen utvei enn å skille seg fra henne i stillhet. Han ville leve etter Guds bud, men ønsket ikke å skjemme ut Maria offentlig.‡

20 Mens han fortsatt grublet på hvordan han skulle løse problemet, viste en Herrens engel seg for ham i en drøm.

Engelen sa: "Josef, du som er etterkommer av kong David, du skal ikke nøle med å gifte deg med Maria, for det barnet hun bærer, er blitt til ved Guds Hellige Ånd. 21 Hun skal få en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse folket sitt fra syndene deres.§"

22 På denne måten ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:
23 *"Lytt! Den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og de skal kalle ham Immanuel,*
som betyr 'Gud er med oss'."*

24 Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde gitt beskjed om, og han giftet seg med Maria. 25 De hadde imidlertid ikke noe seksuelt samliv før sønnen var født. Josef ga ham navnet Jesus.

2

Astrologer fra Østen hyller Jesus

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:18** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. ‡ **1:19** Josef ville skrive under de nødvendige papirene for skilsmisse, men ikke la Marie bli dømt offentlig og bli steinet, som han kunne ha gjort. § **1:21** Jesus, som er den greske formen av navnet Josva, betyr "Herren redder". * **1:23** Se Jesaja 7:14.

1 Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens kong Herodes regjerte. Etter fødselen
kom noen astrologer fra Østen til Jerusalem og spurte: 2 "Hvor er jødenes konge som
nylig er født? Vi har sett stjernen hans gå opp i vårt eget land og har kommet for å hylle
ham."
3 Kong Herodes ble fullstendig vettskremt av spørsmålene deres, og hele Jerusalem
begynte å summe av rykter. 4 Han kalte derfor sammen folkets øversteprester og de
skriftlærde* til et møte og spurte dem ut om hvor Messias†, den lovede kongen, skulle
bli født.
5 "I Betlehem i Judea", svarte de, "for Gud har sagt ved profeten Mika:
6 'Du Betlehem i Judas land, du er slett ikke noen ubetydelig by,
for en høvding skal komme fra deg,
en som blir gjeter for mitt folk Israel.‡' "
7 Da kalte Herodes i hemmelighet astrologene til seg på nytt. Ved dette møtet lyktes
det ham å få nøyaktig greie på tidspunktet da de første gangen hadde sett stjernen. Han
sa til dem: 8 "Reis til Betlehem og let etter barnet. Når dere har funnet det, må dere
komme tilbake og fortelle det til meg. Også jeg vil reise dit og hylle barnet."
9 Etter samtalen med kongen ga astrologene seg av sted. Den stjernen de hadde sett
gå opp i sitt eget land, viste seg da på nytt for dem. Den gikk foran dem og stanset over
det stedet i Betlehem der barnet var.
10 Astrologene ble glade da de fikk se stjernen. 11 De gikk inn i huset og fant barnet
og moren Maria. Der falt de på kne og hyllet ham. Så tok de fram skrinene sine og
ga barnet gaver. Det var gull, røkelse og myrra§. 12 Men da de skulle vende tilbake til
sitt eget land, reiste de ikke gjennom Jerusalem for å gi rapport til kong Herodes. Gud
hadde i mellomtiden advart dem i en drøm, og derfor tok de en annen vei hjem.

Flukten til Egypt

13 Da astrologene hadde reist sin vei, viste en Herrens engel seg i en drøm også for
Josef. Engelen sa: "Stå opp og dra som flyktning til Egypt med barnet og moren. Bli der
til jeg sier i fra, for kong Herodes vil lete etter barnet og forsøke å drepe det."
14 Mens det fortsatt var natt, ga Josef seg av sted til Egypt, sammen med Maria og
barnet. 15 De bodde der til kong Herodes var død. Gjennom dette ble det som Gud hadde
forutsagt hos profeten Hosea, til virkelighet: *"Jeg har ført sønnen min ut av Egypt."**
16 Herodes ble rasende da han forsto at astrologene hadde lurt ham. Han sendte
soldater til Betlehem med befaling om å drepe alle guttebarn som var to år eller yngre.
Ordren gjaldt både i byen og landsbygden i nærheten. Dette hadde sin grunn i at
astrologene hadde sagt at stjernen første gangen viste seg for dem to år tidligere.
17 Gjennom Herodes sin grusomme handling ble det til virkelighet som Gud hadde
forutsagt ved profeten Jeremia:
18 *"Ett rop ble hørt i Rama,*
gråt og høylytt klage.
Rakel gråter over barna sine og lar seg ikke trøste,
for de finnes ikke mer."†

Hjemkomsten til Israel

19 Da Herodes var død, viste en Herrens engel seg på nytt i en drøm for Josef i Egypt,
og sa til ham: 20 "Gjør deg klar, ta med deg barnet og moren og reis tilbake til Israels
land, for de som forsøkte å drepe barnet, er døde."
21 Josef vendte da straks tilbake til sitt eget land med Maria og barnet. 22 Men på veien
hjem ble han redd, etter som han fikk vite at sønnen til Herodes, som het Arkelaus, nå
hadde blitt konge i Judea. I en annen drøm ble han oppfordret til å reise til Galilea.
23 Familien bosatte seg i byen Nasaret. Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud
hadde forutsagt om Jesus ved profetene: "Han skal bli kalt en nasareer."‡

---

* **2:4** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:4** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede". ‡ **2:6** Se Mika 5:2. § **2:11** Røkelse og myrra var velluktende plantestoffer som ble brukt i templet og ved kongelige brylluper. Gavene var et symbol på at Jesus er Messias, den lovede kongen. * **2:15** Se Hosea 11:1. † **2:18** Se Jeremia 31:15. ‡ **2:23** Dette henviser til det profetene har skrevet om Jesus i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Nasaré kan også sikte til "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1, eller på "nasir", en person som lever avsides med Gud.

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Litt seinere begynte døperen Johannes å undervise ute i den jødiske ødemarken.
Budskapet hans var: 2 "Vend dere bort fra synden og let etter Gud. Han har kommet for
å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!*"
3 Det var ham Gud talte om ved profeten Jesaja, da han sa:
"En stemme roper i ødemarken:
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!†' "
4 Johannes hadde klær som var vevd av ull fra kameler. Rundt midjen hadde han
et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra ville bier. 5 Folk fra
Jerusalem, fra alle deler av Judea og fra hele Jordandalen, kom ut i ødemarken for å
høre ham tale. 6 Etter at folket hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven
Jordan.
7 Da Johannes så at mange fariseere og sadukeere‡ kom for å bli døpt, talte han strengt
til dem og sa: "Dere ormeyngel, tror dere at dere kan flykte bort fra Guds kommende
dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere har vendt dere bort fra synden ved å gjøre
det som er rett. 9 Innbill dere ikke at dere kan slippe unna. Tenk ikke: 'Vi er trygge,
for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud
kan forvandle disse steinene til jøder! 10 Dommen henger over dere, øksen har allerede
begynt å hogge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt, skal bli hogget ned
og kastet på ilden!
11 Den som erkjenner syndene sine og vender om til Gud, skal jeg døpe med vann.
Men det skal komme en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er
verdig til å ta sandalene§ av føttene hans. Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd
og ild. 12 Det er han som skal dømme verden. Han står klar til å skille de onde fra dem
som følger Guds vilje, på samme måten som bonden skiller agnene fra hveten. Etter at
han har renset opp på treskeplassen, skal han samle hveten i laden, men agnene skal
han brenne opp i en ild som aldri slokner."

Jesus blir døpt

13 Jesus dro nå fra Galilea og kom til elven Jordan for å bli døpt av Johannes. 14 Men
Johannes ville ikke døpe ham.
Han sa: "Det kan ikke være riktig. Egentlig er det jeg som burde bli døpt av deg."
15 Men Jesus svarte: "Gjør det i alle fall, for vi må gjøre alt slik Gud vil ha det." Da døpte
Johannes ham.
16 Da Jesus hadde blitt døpt, steg han straks opp av vannet. Himmelen åpnet seg
og han* så Guds Ånd komme ned som en due og stanset over ham. 17 En stemme fra
himmelen sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min glede."

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Jesus ble av Guds Ånd ført ut i ødemarken for at djevelen skulle friste ham. 2 I 40
dager og 40 netter spiste han ingenting, og han ble til slutt sulten. 3 Da kom djevelen til
ham og sa: "Lag brød av disse steinene, dersom du virkelig er Guds sønn!" 4 Men Jesus
sa til ham: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød alene, men av alle
de ordene som er fra Gud.*†' "
5 Litt etter tok djevelen ham med til Guds by, Jerusalem, og stilte ham øverst oppe
på tempelmuren. 6 Han sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! Det står i
Skriften:
'Gud skal befale sine engler om å beskytte deg.
De skal bære deg på hendene sine,

---

* **3:2** På gresk: for himmelriket er nær. † **3:3** Se Jesaja 40:3. ‡ **3:7** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. Fariseerne var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. Sadukeerne var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **3:11** Dette var en oppgave for slaver. * **3:16** Det er uklart hvem "ham" viser til, men i følge med Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34 så døperen Johannes hvordan Guds Ånd dalte ned over Jesus.
* **4:4** "Skriften" for jødene er dette Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Se Femte Mosebok 8:3. Å lyde Gud er det viktigste. Siden kommer det å ordne med maten.

så du ikke skader deg mot noen stein.‡’ ”
7 Men Jesus svarte ham: ”Det står også i Skriften: ’Du skal ikke sette Herren, din Gud,
på prøve.§’ ”
8 Etter dette tok djevelen ham med seg opp til toppen av et høyt fjell og viste ham all
verdens land og herlighet. 9 ”Alt dette skal jeg gi deg”, sa han, ”om du bare faller ned
og tilber meg.”
10 ”Forsvinn, Satan”, svarte Jesus. ”Det står i Skriften: ’Det er Herren, din Gud, du
skal tilbe, og bare han skal du tjene.*’ ”
11 Da lot djevelen ham være, og engler kom for å tjene Jesus.

Jesus taler til folket i Galilea

12-13 Da Jesus fikk høre at Johannes hadde blitt kastet i fengsel, dro han fra Judea og
vendte tilbake til Galilea. Han slo seg ikke ned i hjembyen sin Nasaret, men flyttet til
Kapernaum ved Genesaretsjøen, nær området der de to stammene Sebulon og Naftali
bodde. 14 Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt hos profeten
Jesaja:
15 ”Sebulons land og Naftalis land ute ved sjøen,
området bortenfor elven Jordan,
øvre Galilea med deres mange forskjellige folk,
16 disse folkene som bodde i mørke fikk se et stort lys.
De levde i dødens land,
men et strålende lys gikk opp over dem.”†
17 Fra og med nå av begynte Jesus å tale til folket og sa: ”Forlat syndens vei og vend
om til Gud, for han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!‡”

De første disiplene

18 En dag da han gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se to brødre: Simon, som ble
kalt Peter, og Andreas. De holdt på å kaste not i sjøen, for de var fiskere.
19 Jesus ropte til dem: ”Kom og bli disiplene mine, så skal jeg vise dere hvordan dere
fisker mennesker i stedet!” 20 Straks lot de fiskeutstyret ligge og fulgte ham.
21 Mens han gikk videre, fikk han se to andre brødre, Jakob og Johannes, sitte i en
båt sammen med faren sin, Sebedeus, og gjøre i stand fiskeutstyret. Han ropte på dem
også. 22 Straks forlot de båten og faren og fulgte ham.

Jesus underviser og helbreder syke

23 Jesus gikk omkring i hele Galilea og underviste i synagogene§. Hvor han enn kom,
fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til
sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og plager hos folket. 24 Ryktet
om miraklene hans spredde seg langt utenfor Galileas grenser. Snart kom det syke
mennesker også fra Syria† for å bli helbredet. Uansett hvilken sykdom eller lidelse de
var rammet av om de var besatt av onde ånder led av krampeanfall eller var lamme,
så helbredet han alle.
25 Store folkemasser fulgte etter Jesus. Det kom folk fra Galilea, Dekapolis‡, Jerusalem
og hele Judea, og fra andre siden av Jordan.

5

Virkelig lykke

1 En dag da Jesus så alle folkene som samlet seg, gikk han opp på et fjell sammen med
disiplene. 2 Der satte han seg og begynte å undervise dem. Han sa:
3 ”Lykkelige er de som innser at de trenger Gud, for de skal få være Guds eget folk.*
4 Lykkelige er de som sørger, for de skal bli trøstet.
5 Lykkelige er de ydmyke, for hele verden tilhører dem.
6 Lykkelige er de som sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje,† for de skal bli mettet.

---

‡ **4:6** Se Salmenes bok 91:11-12. § **4:7** Se Femte Mosebok 6:16. * **4:10** Se Femte Mosebok 6:13. † **4:16** Se Jesaja 9:1-2. ‡ **4:17** På gresk: for himmelriket er nær. § **4:23** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **4:23** På gresk: evangeliet om riket. † **4:24** Med ”Syria” siktes det sannsynligvis til de områdene som ikke var jødiske og som grenset til Galilea, eller også hele den romerske provinsen Syria, det vil si østre Middelhavsområdet. ‡ **4:25** ”Området for de ti byene”, eller ”Dekapolis” som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. * **5:3** På gresk: Lykkelige er de som er fattige i ånden, for himmelriket tilhører dem. † **5:6** På gresk: Lykkelige er de som sulter og tørster etter rettferdighet.

7 Lykkelige er de som viser medfølelse, for de skal få medfølelse fra Gud.
8 Lykkelige er de som av hele sitt hjerte leter etter Gud,‡ for de skal få se ham.
9 Lykkelige er de som aktivt strever etter fred, for de skal bli kalt Guds barn.
10 Lykkelige er de som blir forfulgt fordi de gjør Guds vilje, for de skal være Guds eget folk.§
11 Ja, dere er lykkelige når de håner og forfølger dere og lyver om dere fordi dere er disiplene mine. 12 Juble og vær glade, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap,* også ble forfulgt.

Salt og lys

13 Dere er det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men hva nytte er det i saltet dersom det har mistet kraften sin?† Kan det på nytt bli salt igjen? Nei, det duger ikke til noe annet enn å bli kastet ut og trampet ned av menneskene. 14 Dere er det lyset som lyser opp verden. Dere ligner en by som ligger høyt oppe på et fjell. En by på fjellet er synlig for alle. 15 Når noen tenner en lampe, vil de ikke dekke over den. Tvert imot så setter de den på et høyt sted slik at den lyser for alle i huset. 16 På samme måten skal lyset fra dere skinne for menneskene, slik at de klart og tydelig kan se det gode dere gjør og hylle Far deres i himmelen.

Om Moseloven

17 Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve det Gud har sagt i Moseloven og profetene.‡ Nei, jeg har kommet for å oppfylle det og gjøre det til virkelighet. 18 Jeg forsikrer dere at hvert ord i loven skal gjelde så lenge himmelen og jorden består og fram til alt det Gud har forutsagt, har skjedd. 19 Den som bryter det minste lille budet i loven, og lærer andre å gjøre det samme, han skal være minst blant de som får være Guds eget folk. Men den som holder loven og lærer andre å gjøre det samme, han skal være stor blant Guds eget folk.§
20 Men jeg advarer dere, om dere ikke lykkes i å følge Guds vilje bedre en det de skriftlærde* og fariseerne† gjør, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk.‡

Om fiendeskap

21 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke drepe,*§ og den som dreper noen, skal bli dømt.' 22 Men jeg sier: Det rekker med at du blir sint på noen, da skal du bli dømt. Kaller du en person for idiot, skal du bli stilt for domstolen, og forbanner du noen, venter ilden i helvete på deg. 23 Derfor, om du står for alteret i templet for å bære fram et offer til Gud og plutselig kommer til å tenke på at noen har noe imot deg, 24 skal du legge ned offeret ditt foran alteret og gå for å gjøre opp med denne personen. Kom etterpå og bær fram offeret ditt til Gud. 25 Dersom noen anklager deg for noe, vær da rask til å inngå forlik med motparten din allerede før dere har nådd fram til domstolen. Ellers overgir han deg kanskje til dommeren, som så igjen lar vakten ta hånd om deg og setter deg i fengsel. 26 Og jeg forsikrer deg at du må bli der til du har betalt til siste øre.

Om utroskap

27 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Du skal ikke være utro i ekteskapet.'* 28 Men jeg sier: Den som ser på en kvinne med begjær i blikket har allerede vært utro med henne i sitt hjerte. 29 Om ditt høyre øye får deg til å synde, riv det da ut og kast det fra deg. Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg blir kastet i helvete. 30 Om hånden din får deg til å synde, hugg den da av og kast den bort, ja, selv om det skulle ramme din høyre hånd! Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg kommer i helvete.†

---

‡ **5:8** På gresk: Lykkelige er de som har et rent hjerte. § **5:10** På gresk: for himmelriket tilhører dem. * **5:12** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:13** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. ‡ **5:17** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **5:19** På gresk: "den minste i himmelriket" og "stor i himmelriket". I v.20 "ikke komme inn i himmelriket". * **5:20** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:20** På gresk: "ikke komme inn i himmelriket". § **5:21** Se Andre Mosebok 20:13 og Femte Mosebok 5:17. * **5:27** Se Andre Mosebok 20:14. † **5:30** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk.

Om skilsmisse

31 Det står i Moseloven: *'Om noen vil skille seg fra kona si, da kan han gjøre det ved å*
gi henne en attest som bevis på skilsmissen.'‡ 32 Jeg sier: Den som skiller seg fra kona si,
uten at hun har vært utro, han blir årsak til at hun virkelig kan være utro. Den som
gifter seg med en fraskilt kvinne, gjør at hun er utro.§

Om løfter

33 Dere har også hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke bryte en ed som du har*
*sverget, men du skal holde alt som du har lovet innfor Gud.'** 34 Men jeg sier: Du skal slett
ikke sverge noen eder! Om du sier: 'Jeg sverger ved himmelen,' har du sverget for Gud,
for himmelen er Guds trone. 35 Om du sier: 'Jeg sverger ved jorden', har du sverget
for Gud, for jorden er skammelen under føttene hans. Og om du sier: 'Jeg sverger ved
Jerusalem', har du sverget for Gud, for Jerusalem er Guds by.† 36 Si heller ikke: 'Det
setter jeg hodet i pant på!' for du kan ikke gjøre et eneste hårstrå verken hvitt eller
svart. 37 Si bare: 'Ja, det vil jeg' eller 'Nei, det vil jeg ikke'. Det rekker. Tanken om å
legge mer autoritet i dine ord ved å sverge kommer fra den onde.

Om hevn

38 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Dersom et øye blir skadet, må den skyldige
betale med sitt eget øye. Og dersom en tann blir skadet, skal han betale med sin egen
tann.'‡ 39 Men jeg sier: Møt ikke vold med vold. Slår noen deg på det ene kinnet, vend
da også det annet til ham. 40 Blir du stilt for domstolen og de tar fra deg skjorta di, gi
dem da yterplagget også. 41 Befaler noen deg å bære hans reisegods en mil, bær den da
to. 42 Gi til den som ber deg og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg.

Om å elske fiendene sine

43 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal elske dine medmennesker*§ og hate
dine fiender.'* 44 Men jeg sier: Elsk fiendene deres! Be for dem som forfølger dere!
45 Da viser dere virkelig at dere er barn til deres Far i himmelen. Han lar solen skinne
og regnet falle både på onde og gode, både på de som følger hans vilje, og de som ikke
gjør det.
46 Hva er det som er så ekstra med at dere elsker dem som elsker dere? Det gjør jo
tollerne† også. 47 Dersom dere hilser vennlig på vennene deres, men ikke på noen andre,
hva er det som er så ekstra med det? Det gjør jo også de som ikke kjenner Gud. 48 Derfor
skal dere være like gode som deres Far i himmelen, han som er fullkommen god.‡"

6

Om å dele med andre

1 Jesus fortsatte: "Når dere gjør det som er godt, se da til at dere ikke gjør det bare
for at menneskene skal legge merke til dere. Ellers har dere ingen lønn i vente fra
vår Far i himmelen. 2 Når dere gir en gave til en som er i nød, rop det da ikke ut til
andre. Gjør ikke som de falske menneskene som bare later som de er lydige mot Gud.
De utbasunerer sine gode gjerninger i synagogene* og på gatene for å få ros og ære! Jeg
forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 3-4 Nei, om du hjelper noen, da gjør det
med diskresjon. Din venstre hånd skal ikke vite hva den høyre gjør. Da kommer din
Far i himmelen, som ser alt, til å lønne deg.

Om bønn

5 Når dere ber, da skal dere ikke stå og vise dere fram for andre. Vær ikke som falske
mennesker som bare later som om dem er lydige mot Gud. De elsker å be offentlig på
gatehjørnene og i synagogenededup$1† der alle kan se dem. Jeg forsikrer dere at de
allerede har fått sin lønn. 6 Nei, når du ber, da gå i stedet inn i ditt rom og lukk døren

---

‡ **5:31** Se Femte Mosebok 24:1. § **5:32** Etter som den første mannen ikke hadde rett til å skille seg fra henne, var hun i Guds øyne fortsatt gift med ham. * **5:33** Se Fjerde Mosebok 30:3 † **5:35** Se Jesaja 66:1 og Salmenes bok 48:3. ‡ **5:38** På gresk: Öga for øye og tann for tann. Se Andre Mosebok 21:23-25. § **5:43** Se Tredje Mosebok 19:18. * **5:43** Se Femte Mosebok 23:6. † **5:46** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt for romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **5:48** På gresk: Vær fullkomne, slik som deres Far i himmelen er fullkommen. Men det norske ordet "fullkommen" har ikke samme betydning som det greske, eller det opprinnelige hebraisk ordet, som betyr "å ha nådd målet, være modent". Her handler det altså om å nå fram til samme godhet som Gud. * **6:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **6:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

bak deg. La bønnen din være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han
vet alt og kommer til å lønne deg.
7 Rams ikke opp den samme bønnen gang på gang, slik de gjør som ikke kjenner Gud.
De tror at bønnen har større sjanse på å bli besvart når de bruker mange ord. 8 Vær
ikke som dem, for deres Far i himmelen vet akkurat hva dere trenger allerede før dere
har bedt ham om det!
9 Be i stedet på denne måten:
Fader vår,
du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
10 La ditt rike komme.‡
La din ville skje på jorden
som i himmelen.
11 Gi oss i dag vårt daglige brød.
12 Forlat oss vår skyld,
som vi og forlater
våre skyldnere.
13 Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.
14 Ja, om dere tilgir dem som har gjort galt mot dere, da skal deres Far i himmelen også
tilgi dere. 15 Men om dere nekter å tilgi andre, da kommer han ikke til å tilgi dere for
det dere har gjort.

Om faste

16 Når dere faster§, vis dere da ikke fram for andre. Vær ikke som falske mennesker
som bare later som om de er lydige mot Gud. De ser dystre og ustelte ut bare for at
folk skal legge merke til at de faster. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn.
17 Nei, når du faster, skal du vaske deg og stelle håret ditt akkurat som til vanlig. 18 La
fasten være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og kommer
til å lønne deg.

Om pengene

19 Samle dere ikke rikdom her på jorden, der den mister sin verdi og lett kan bli stjålet.
20 Samle dere heller skatter i himmelen, der de beholder sin verdi og er sikre for tyver.
21 For når skatten din finnes i himmelen, da kommer også hjertet ditt og tankene dine
til å være der.
22 Øyet er kroppens lyskilde. Om øye ditt er friskt, da slipper det lyset inn. 23 Om øye
ditt er blindt, stenger det lyset ute, og da blir det mørkt i hele ditt indre. Om det lyset
du tror å ha i deg er blitt mørke, da er mørket i deg virkelig blitt nattsvart!*
24 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten kommer han til å hate den første og elske
den andre, eller å elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan
ikke tjene Gud og elske pengene† samtidig.

Om å bekymre seg

25 Derfor sier jeg: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal orke livet. Hvordan dere
skal få mat og drikke eller klær å ha på dere. Visst nok finnes det viktigere saker i livet
enn mat og drikke og klær? 26 Se på fuglene! De bekymrer seg ikke for hva de skal spise.
De sår ikke og høster ikke og samler ikke i forråd, men deres Far i himmelen gir dem
nok mat likevel. Er ikke dere mye mer verd for ham enn det fuglene er? 27 Hva tjener
det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet deres med en eneste time? Naturligvis
ikke!
28 Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken. De arbeider ikke
og syr ingen klær. 29 Likevel forsikrer jeg dere at selv ikke kong Salomo i all sin prakt
var så vakkert kledd som dem. 30 Om Gud gir så vidunderlige klær til gresset, som står

‡ **6:10** På gresk: La ditt rike komme. § **6:16** Av åndelige grunner avstår fra mat. * **6:23** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp underviste om, i dette tilfellet pengene. † **6:24** I den greske grunnteksten ble uttrykket "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", en avgud.

den ene dagen, men i morgen blir kastet på ilden, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud?
31-32 Bekymre dere altså ikke for hva dere skal spise og drikke, eller for hva dere skal ha på dere. Gjør ikke som folk som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere trenger. 33 Han kommer til å gi dere alt dette, dersom dere først og fremst strever etter å gjøre hans vilje, og dermed at han får bestemme over dere.‡
34 Bekymre dere altså ikke for dagen i morgen, men løs problemene den dagen de virkelig dukker opp. En avmålt tid for bekymringer rekker vel mer enn nok?"

7

Om å dømme andre
1 Jesus fortsatte: "Dere skal ikke dømme andre, for da blir dere ikke selv dømt.
2 Gud kommer til å behandle dere på samme måte som dere behandler andre. Den målestokken dere bruker når dere dømmer andre, den kommer Gud til å bruke når han dømmer dere. 3 Hvorfor henger du deg opp i bagatellmessige svakheter hos dine medmennesker, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 4 Hvorfor sier du til andre: 'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du ser feilene dine,' mens du samtidig er blind for egne feil? 5 Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Først må du rette dine egne feil! Etterpå kan du se klart nok til å hjelpe dine medmennesker med sine.
6 Gi ikke Guds budskap til folk som ikke vil lyde ham. Det er som å kaste perler for grisene. De kommer til å trampe på budskapet og etterpå vende seg om og angripe dere.

Be, så skal dere få
7 Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal døren bli åpnet for dere.
8 For alle som ber, de får. Alle som leter, de finner. Og for alle som banker på, skal døren bli åpnet.
9-10 Dere som er foreldre, dere gir vel ikke barnet deres en stein når det ber om brød, eller en orm når det ber om en fisk? Naturligvis ikke! 11 Om nå dere som er onde og hardhjertet har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi gode gaver til dem som ber ham om det?

Den gylne regelen
12 Dere skal være på samme måten mot andre, som dere vil at de skal være mot dere. Dette er den leveregelen Gud har fortalt om i Moseloven og profetene.*

Den trange porten
13 Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Veien til evig straff er bred, og porten inn dit er vid, og mange er det som velger denne lette veien. 14 Men porten til livet er trang, og veien dit inn er smal. Derfor er det få som finner den.

Treet blir kjent igjen på frukten
15 Ta dere i vare for den sorten mennesker som sprer falske budskap om Gud. De kommer til dere forkledd som uskyldige sauer, men er i virkeligheten glupske ulver som vil slite dere i filler. 16 Dere kan kjenne dem igjen på handlingene deres, på samme måten som dere kjenner igjen trærne og buskene på den sorten frukt de bærer. Ingen plukker jo druer på tornebusker eller fiken på tistler. 17 Et godt tre bærer god frukt, og et dårlig tre bærer dårlig frukt. 18 Et godt tre kan ikke bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan ikke bære god frukt. 19 Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hogget ned og brent opp. 20 På samme måten som et tre blir kjent igjen på frukten, kan dere altså kjenne igjen menneskene på handlingene deres.

Sanne disipler
21 Ikke alle som snakker godt om meg, er disiplene mine. Mange kaller meg 'Herre', men vil likevel ikke få tilhøre Guds eget folk.† Det avgjørende spørsmålet er om de er lydige mot min Far i himmelen eller ikke.
22 På den dagen da dommen faller, skal mange si til meg: 'Herre, Herre! Vi har jo båret fram budskapet fra Gud i navnet ditt, drevet ut onde ånder og gjorde mirakler i

‡ **6:33** På gresk: søker hans rike og hans rettferdighet. * **7:12** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.
† **7:21** På gresk: ikke komme inn i himmelriket.

navnet ditt.' 23 Da skal jeg si dem sannheten: 'Jeg kjenner dere ikke. Forsvinn herfra!
Det dere har gjort, det har dere gjort i den onde sin tjeneste.'

Om å bygge på fast grunn

24 Den som hører undervisningen min og handler etter den, er klok. Han ligner på
en som bygger huset sitt på fjell. 25 Selv om det blir skybrudd og oversvømmelse, og
stormen blåser med voldsom kraft mot huset, så raser det likevel ikke sammen fordi
det er bygget på fast grunn.
26 Men den som hører undervisningen min og ikke handler etter den, er en dåre.
Han ligner en som bygger huset sitt på løs sand. 27 Når regnet kommer og det blir
oversvømmelse, og stormen blåser mot huset, da faller det sammen med et stort brak."
28 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, var folket forundret over undervisningen
hans. 29 Han underviste med innsikt og autoritet, og ikke som deres de skriftlærde‡.

8

Jesus helbreder en spedalsk

1 Da Jesus gikk ned fra fjellet, fulgte mange etter ham. 2 Plutselig nærmet en spedalsk*
seg og falt ned for ham og ba: "Herre, om du vil, så kan du gjøre meg frisk."
3 Jesus rakte straks ut hånden og rørte ved mannen og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!"
I samme øyeblikk var mannen helbredet fra spedalskheten sin.
4 Jesus sa til han: "Fortell ikke dette til noen, men gå til presten for at han kan
undersøke deg. Ta også med deg det offer som Moses har bestemt,† slik at alle kan
forstå at Gud har helbredet deg."

En romersk offiser viser sterk tro

5-6 Da Jesus hadde gått inn i Kapernaum, kom en romersk offiser bort til ham og ba
om hjelp. "Herre, tjeneren min ligger lam hjemme og har fryktelige plager", forklarte
han.
7 "Skal jeg bli med og helbrede ham?" spurte Jesus.
8 Men offiseren sa: "Herre, jeg er ikke verd at du går inn i huset mitt.‡ Si bare et ord,
så blir tjeneren min frisk. 9 Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir
meg befaling, og jeg har andre soldater som står under meg. Dersom jeg sier til en av
dem: 'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han, og dersom jeg sier til
tjenerne mine: 'Gjør dette eller hint', så gjør de det."
10 Jesus ble svært forbauset og vendte seg mot dem som fulgte han og sa: "Jeg forsikrer
dere at jeg har ikke sett en så sterk tro hos noen blant Israels folk. 11 Jeg sier dere
at mange, lik denne romerske offiseren, skal komme fra jordens tallrike land og bli
innbudt sammen med Abraham, Isak og Jakob til festen i Guds nye verden.§ 12 Men
mange israelitter, som burde ha vært med blant dem som får være Guds eget folk, skal
bli kastet ut i mørket.* Der skal de gråte av angst og fortvilelse."
13 Jesus sa til den romerske offiseren: "Gå hjem. Det skal bli slik som du trodde!" Og
i samme øyeblikket ble tjeneren frisk.

Jesus helbreder Peter sin svigermor og mange andre

14 Noe seinere kom Jesus hjem til Peter og fikk se at svigermoren hans lå til sengs med
høy feber. 15 Han rørte ved hånden hennes, og straks forsvant feberen. Hun sto opp og
begynte å lage mat til dem.
16 Samme kvelden førte innbyggerne mange besatte mennesker til Jesus. Han drev ut
de onde åndene ved bare å snakke til dem og helbredet alle som var syke. 17 Gjennom
disse miraklene ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:
"Han la våre plager på seg selv
og tok bort våre sykdommer."†

Prisen for å følge Jesus

---

‡ **7:29** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **8:2** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer. † **8:4** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **8:8** I følge reglene til de jødiske de skriftlærde skulle Jesus bli uverdig til å komme fram for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. En uverdig må siden gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. § **8:11** På gresk: i himmelriket. * **8:12** På gresk: Men rikets egne barn skal bli kastet ut i mørket. † **8:17** Se Jesaja 53:4.

18 Det samlet seg mer og mer folk, og Jesus ba disiplene om å gjøre seg klar til å reise
over sjøen til den andre siden. 19 En av de skriftlærde‡ kom bort til ham og sa: "Mester,
jeg vil også følge deg, samme hvor du enn går!"
20 Jesus svarte: "Du må tenke på at revene har hi og fuglene har reir, men jeg,
Menneskesønnen§, har ingen steder der jeg kan hvile ut."
21 En annen av disiplene sa: "Herre, jeg vil gjerne følge deg, men la meg først gå hjem
og begrave far min."*
22 Da svarte Jesus ham: "Følg du meg og la de som er åndelig døde† begrave sine
døde."

Jesus stiller stormen

23 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over sjøen sammen med disiplene.
24 Plutselig blåste det opp en fryktelig storm med høye bølger som slo inn over båten.
Men Jesus sov.
25 Disiplene gikk fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, hjelp oss! Vi synker!"
26 Men Jesus svarte: "Hvorfor er dere redde? Har dere så vanskelig for å tro?" Litt etter
reiste han seg opp og snakket med autoritet til vinden og sjøen, og alt ble rolig.
27 Disiplene ble helt forundret. "Hvem er han", sa de til hverandre, "etter som til og
med vinden og sjøen er lydige mot ham?"

Jesus setter to menn fri fra onde ånder

28 Da Jesus hadde kommet over på den andre siden av sjøen, til området der
gadarenerne bodde‡, kom to menn imot ham som var besatt av onde ånder. De søkte
ly blant gravene og var så voldsomme i sin atferd at ingen kunne ta seg fram den veien.
29 De ropte til Jesus: "Gå bort fra oss i fred, du Guds sønn! Har du kommet for å pine
oss før tiden?"
30 Der dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorden etter røtter. 31 Åndene
tigget og ba: "Dersom du driver oss ut, da send oss i det minste inn i griseflokken."
32 Jesus sa: "Som dere vil, kom dere av sted!" Straks dro de onde åndene fra mennene
og for inn i grisene, og hele flokken rutsjet utfor fjellskrenten og druknet i sjøen.
33 Røkterne som passet på grisene flyktet. Da de kom til den nærmeste byen, fortalte
de alt sammen, også det som hadde skjedd med de besatte. 34 Alle i byen gikk ut for å
treffe Jesus, og da de kom fram til ham ba de at han måtte forlate området deres.

9

Jesus helbreder en lam

1 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over til Kapernaum, byen der han bodde.
2 Vel framme kom noen til ham med en lam som lå på en båre. Da Jesus så hvor stor tro
de hadde, sa han til den lamme: "Vær ikke lei deg, sønnen min. Jeg har tilgitt syndene
dine!"
3 Noen av de skriftlærde* mumlet da for seg selv: "Han spotter† og gjør seg selv til
Gud!" 4 Men Jesus visste hva de tenkte og spurte dem: "Hvorfor tenker dere onde
tanker? 5 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp og
gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?" 6 Så vendte han seg til den lamme og sa:
"For å bevise at jeg, Menneskesønnen‡, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg
til deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' " 7 Og mannen reiste seg og gikk hjem.
8 Da folket så det som skjedde, ble de helt forskrekket. De hyllet Gud for at han hadde
gitt en slik makt til mennesker.

Jesus kaller en toller til disippel

---

‡ **8:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:20** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **8:21** Mannen, en disippel, men ikke en av de tolv, ville sannsynligvis vente på at hans far først skulle dø. † **8:22** Åndelig død er å være skilt fra Gud. ‡ **8:28** Dette området lå ved den sydøstre delen av sjøen, omkring byen Gadara. I Markus sin fortelling om Jesus 5:1 og Lukas sin fortelling om Jesus 8:26 skriver de i stedet om området rundt Gerasenerlandet, som var hele regionens hovedstad. Området var ikke bosatt av jøder. * **9:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:3** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe som er hellig. ‡ **9:6** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

9 Da Jesus gikk videre, fikk han se en toller§ som het Matteus, sitte utenfor tollboden
sin. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Matteus reiste seg og fulgte Jesus.
10 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i hjemmet til Matteus, var også mange
av tollerens gamle kolleger blant gjestene, og en del andre ukjente folk.
11 Fariseerne* var opprørt. "Hvordan kan mesteren deres synke så dypt at han spiser
sammen med tollere og syndere?" spurte de disiplene. Jesus hørte det og sa: 12 "Det
er ikke de friske som trenger lege, men de syke. 13 Gå bort og forsøk å forstå det Gud
mener når han sier: 'Jeg vil heller at dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer
til meg.'† Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd
om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på et spørsmål om faste

14 En dag kom disiplene til døperen Johannes og spurte Jesus: "Hvorfor faster ikke
disiplene dine, slik vi og fariseerne‡ gjør?"
15 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan vel ikke sørge og gå sultne uten mat mens
brudgommen ennå er hos dem? Men en dag skal han bli tatt fra dem, og da kommer
de til å faste. 16 Det finnes en tid og plass for alt. Ingen lapper for eksempel et gammelt
klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket, for da krymper det nye
tøyet og river i stykker plagget, slik at hullet blir enda større. 17 Ingen øser heller ny
vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen
renner ut. Nei, ny vin blir lagret i nye sekker, for da blir både vinen og sekkene bevart."

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

18 Mens Jesus sa dette, kom en mann som var leder for synagogen§ og falt ned for
han. "Datteren min er nettopp død", sa han. "Kom og legg hendene på henne, så får
hun livet tilbake."
19 Da reiste Jesus seg og fulgte med mannen, sammen med disiplene. Men mens de
var på vei til hjemmet hans, kom 20 en kvinne, som i tolv års tid hadde lidd av fryktelige
blødninger. Hun nærmet seg Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. 21 Hun
tenkte: "Om jeg bare får røre ved klærne hans kommer jeg til å bli frisk." 22 Da vendte
Jesus seg rundt og fikk se henne: "Min datter", sa han, "vær ikke urolig!* Din tro har
hjulpet deg." Og fra dette øyeblikket av var kvinnen frisk.
23 Da Jesus kom fram til huset der lederen for synagogen bodde og hørte
sørgemusikken og fikk se alle menneskene som gråt høyt og jamret seg, 24 sa han: "Gå
ut herfra. Jenta er ikke død. Hun sover bare."
Da begynte de å hånle mot han. 25 Men da folket hadde blitt jaget ut av huset, gikk
Jesus inn i rommet der jenta lå, og tok henne i hånden. Straks reiste hun seg opp og var
helt frisk. 26 Ryktet om det fantastiske som hadde skjedd, spredde seg som en løpeild i
hele området.

Jesus helbreder blinde og stumme

27 Da Jesus dro fra hjemmet til jenta fulgte to blinde menn etter han og ropte: "Jesus,
du som skal arve kong Davids trone,† ha medfølelse med oss!" 28 De gikk etter ham helt
inn i huset der han bodde. Og Jesus spurte dem: "Tror dere at jeg kan helbrede dere?"
"Ja, Herre", svarte de. "Det gjør vi."
29 Da rørte han ved øynene deres og sa: "Etter som dere tror, skal det også bli slik."
30 Plutselig kunne de se!
Jesus advarte dem strengt mot å fortelle dette til noen. 31 Til tross for det han sa, var
snart ryktet om han ute over hele distriktet.
32 Da de to mennene var på vei bort, kom noen til Jesus med en besatt som ikke kunne
snakke. 33 Jesus drev ut den onde ånden, og straks kunne mannen snakke. Folket ble
helt forundret og sa: "Aldri før har noe slikt skjedd i Israel!"

---

§ **9:9** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. * **9:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:13** Se Hosea 6:6. ‡ **9:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **9:18** Forstandere for jødene sine gudstjenester. * **9:22** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme innfor Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De må etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **9:27** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

34 Da fariseerne‡ hørte dette, sa de: "Han driver ut de onde åndene med hjelp av
Satan, som er høvding for de onde åndene!"

Jesus oppfordrer disiplene til å be om flere arbeidere

35 Jesus gikk omkring til alle småplassene og byene og underviste i synagogene§. Hvor
han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre
dem til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og plager. 36 Da han la merke
til alt folket, fikk han medfølelse med dem, De hadde store problemer og visste ikke hvor
de kunne få hjelp. De var som sauer uten gjeter.
37 "Høsten er stor, men arbeiderne er få", sa han til disiplene. 38 "Be derfor den som
har ansvaret for innhøstingen, at han sender ut flere arbeidere på feltet."

10

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 Jesus kalte nå til seg sine tolv nærmeste disipler og ga dem makt til å drive ut
onde ånder og helbrede alle slags sykdommer og plager. 2 Her er navnene på de tolv
disiplene*: Simon, som ble kalt Peter, hans bror Andreas, og sønnene til Sebedeus som
var Jakob og Johannes, 3 Filip, Bartolomeus, Tomas, tolleren Matteus, og sønnen til Alfeus
som het Jakob, Taddeus, 4 Simon, "den ivrige"† og Judas Iskariot, han som seinere forrådt
Jesus.
5 Disse tolv sendte Jesus ut, og han ga befaling til dem og sa: "Gå ikke til andre folk
eller til noen av samaritanene sine byer, 6 men bare til Israels folk som er Guds tapte
sauer. 7 Gå og forkynn, for Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt
eget folk.‡ 8 Helbred syke, vekk opp døde, gjør spedalske friske og driv ut onde ånder.
Gjør alt uten betaling, for dere har selv fått disse evnene av meg helt gratis. 9 Ta ingen
penger med dere. 10 Pakk ingen veske for reisen. Ta ikke med ekstra klær eller sko og
heller ikke noen vandringsstav. Dere kommer til å få alt det dere trenger, for arbeideren
er verd maten sin.
11 Hver gang dere kommer til et sted eller en by, let da opp noen som tar imot dere og
som vil lytte til budskap dere har å fortelle. Stans i huset hans til dere vil fortsette reisen
til neste by. 12 Ønsk familien fred fra Gud når dere stiger inn i huset. 13 Dersom de er
verd å få del i freden hans, vil han gi rikelig av den. Men om de ikke er verd til å få del
i freden hans, vil dere beholde den selv. 14 Tar de ikke imot dere i en by eller i et hjem,
gå da bare derfra. Rist støvet fra byen av føttene deres§ og vær ikke mer bekymret for
disse menneskene. 15 Jeg forsikrer dere at det skal bli lettere på dommens dag for byene
Sodoma og Gomorra* enn for de stedene som ikke hilser dere velkommen."

Jesus advarer mot forfølgelse

16 Jesus fortsatte: "Jeg sender dere som sauer inn blant ulver. Vær derfor listige som
slanger og troskyldige som duer. 17 Pass dere for menneskene! Dere kommer til å bli
arrestert og trukket for domstolene og bli pisket i synagogene†. 18 Dere skal for min
skyld stå anklaget for konger og makthavere og få anledning til å fortelle dem om det
dere har hørt og sett. Ja, dere skal fortelle om meg til fremmede folk. 19 Når dere blir
stilt for domstolen, skal dere ikke behøve å bekymre dere for det dere skal si, for dere
skal få de rette ordene i det øyeblikk dere trenger det mest. 20 Det er ikke dere som skal
snakke, men deres Far i himmelen skal la sin Ånd snakke gjennom dere. 21 Brødre skal
forråde hverandre og drepe hverandre, og foreldre skal forråde sine egne barn. Barn
skal gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. 22 Alle skal hate dere fordi
dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.‡

---

‡ **9:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **9:35** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester.
* **9:35** På gresk: evangelium om riket. * **10:2** Blir også kalt apostler. † **10:4** På gresk: "seloten" eller
"kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som
ville gjøre opprør mot romerne. ‡ **10:7** På gresk: at himmelriket er nær. § **10:14** Å "riste støvet av føttene"
var et måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for hva de gjorde. * **10:15** Sodoma og Gomorra ble
tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. † **10:17** Synagogen er jødene sitt bygg
for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere ting
og dele ut straff ved pisking. ‡ **10:22** Av v.21 forstår vi at det ikke her handler om å bli reddet fra døden, men at
det handler om å bli reddet for et evig liv.

23 Når dere blir forfulgt i en by, skal dere rømme til en annen. Jeg forsikrer dere
at jeg, Menneskesønnen§, kommer tilbake før dere har rukket over alle byene i Israel!
24 Disippelen står ikke over sin mester, og en tjener står ikke over sin herre. 25 Disippelen
må akseptere at det går med ham som det gikk med mesteren hans, og tjeneren må
akseptere at det går med ham som det gikk med herren hans. Om nå jeg, herren i huset,
har blitt kalt Satan*, da kommer de naturligvis til å si det samme om dere, dere som er
medlemmer i min husholdning!
26 Men vær ikke redd for de som truer dere, for en dag skal sannheten komme fram.
Da skal det som er skjult bli kjent for alle. 27 Det jeg sier til dere i mørket, skal dere
rope ut i dagslys. Og det jeg hvisker dere i ørene, skal dere rope ut fra taket på husene!
28 Vær ikke redde for de som vil drepe dere, men ikke har makt til å gjøre noe mer.
Det finnes bare en som har en slik makt at dere trenger å være redd for ham, og det
er Gud. Han kan både drepe og siden straffe i helvete. 29 Ikke en eneste spurv, uansett
hvor lite den enn er verd, faller død til jorden uten at deres Far i himmelen vet om det.
30 På hodene deres er til og med hårstråene tellet. 31 Vær altså ikke redde! Dere er mer
verd for Gud enn alle verdens spurver til sammen.
32 Dersom noen åpent bekjenner at han tilhører meg, da skal jeg bekjenne ham for
min Far i himmelen at han tilhører meg. 33 Men den som åpent fornekter meg, han skal
jeg fornekte for min Far i himmelen.
34 Tro ikke at jeg har kommet for å skape fred på jorden! Nei, snarere tvert imot. 35 Jeg
kommer til å bli årsak til konflikter, slik at en sønn står imot faren sin, en datter står
imot moren sin, og en svigerdatter står imot svigermoren sin. 36 De verste fiendene for
mange blir til å finne i deres egne hjem! 37 Men dersom dere elsker foreldrene deres
høyere enn meg, er dere ikke verdige å tilhøre meg. Dersom dere elsker barna deres
høyere enn meg, da er dere ikke verdige å tilhøre meg.† 38 Den som ikke tar korset opp
og følger mitt eksempel med å være beredt til å dø, han kan ikke tilhøre meg. 39 Ja, den
som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min
skyld, vil redde det.
40 Den som tar imot dere, tar imot meg, og den som tar imot meg, tar imot Gud, etter
som Gud har sendt meg. 41 Om dere tar imot en profet fordi han bringer Guds budskap,
da kommer dere til å få samme lønnen som profeten. Og om dere tar imot en person
som lever etter Guds vilje, fordi han lever for Gud, da skal dere få samme belønning
som disse gudfryktige menneskene. 42 Ja, jeg forsikrer dere at den som gir, om så bare
et glass friskt vann til den minste av disiplene mine, fordi denne personen tilhører meg,
han skal få lønn for det."

11

Jesus svarer på spørsmålene fra døperen Johannes

1 Da Jesus hadde gitt sine tolv disipler disse forskriftene, gikk han videre for å
undervise og spre budskapet sitt til byene i Galilea.
2 Døperen Johannes, som nettopp hadde blitt satt i fengsel, fikk høre om alle miraklene
som Jesus Kristus* gjorde. Derfor sendte han av sted noen av disiplene sine for å spørre
ham: 3 "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en
annen?"
4 Jesus svarte dem: "Gå tilbake til Johannes og fortell ham om det dere har hørt og
sett: 5 At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får
liv igjen, og de fattige får høre det glade budskapet.† 6 Si også til ham: 'Lykkelig er den
som ikke tviler på meg.' "
7 Da disiplene til Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes. Han
sa: "Når dere gikk ut til han i ødemarken, hva var det dere ville se? Ville dere se en
svak person, lik et gresstrå som svaier hit og dit i vinden? 8 Selvfølgelig ikke! Ville dere
se en person kledd i vakre klær? Nei, for da hadde det vært bedre om dere hadde gått
til et kongelig palass. 9 Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja,

---

§ **10:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **10:25** I den greske grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. † **10:37** Om noen av frykt for, eller hensyn til, familien avstår fra å følge Jesus.
* **11:2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **11:5** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1.

jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. 10 Han er den som Gud forteller om i
Skriften‡ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'§
11 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske som
har stått fram offentlig. Likevel kommer den minste blant dem som får være Guds eget
folk*, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
12 Helt fra den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket og fram til i dag,
har Gud med kraft begynt å regjere blant menneskene,† selv om det også finnes de som
vil få det til å skje med vold‡. 13 At Gud skulle regjere på jorden, var blitt forutsagt av
ham i Moseloven og ved profetene§ før Johannes begynte oppgaven sin. 14 Enten dere
tror det eller ikke, så er likevel Johannes den som Gud snakket om da han sa at Elia*
skulle komme†. 15 Lytt nøye og forsøk å forstå!
16 Hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro? De er som barn som leker på
torget og roper til de andre barna:
17 'Vi spilte bryllupsmelodier for dere,
men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'
18 Akkurat slik reagerer de når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes drikker
ikke vin og går ofte uten mat, og da sier de: 'Han er besatt av en ond Ånd.' 19 Men jeg,
Menneskesønnen‡, spiser og drikker, og da beskylder de meg for å fråtse i mat, drikke og
leve herrens glade dager sammen med de verste syndere! Men til slutt kommer endelig
Gud i sin visdom til å få rett, når de ser resultatet av visdommen hans.§"

Jesus anklager byene i Galilea

20 Jesus begynte å anklage de som bodde i byene der han hadde gjort de fleste
miraklene sine, etter som de ikke hadde vendt om til Gud. Han sa: 21 "Hvor fryktelig
kommer det ikke til å bli for dere som bor i Korasin og Betsaida! For om de miraklene
jeg gjorde hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon*, da hadde innbyggerne der angret
syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. 22 Jeg forsikrer dere at på dommens
dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! 23 Og dere, innbyggerne i
Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyet til himmelen? Nei, ned til helvete skal
dere bli styrtet. For om de fantastiske miraklene som jeg gjorde hos dere, hadde blitt
utført i Sodoma†, da hadde byen eksistert like til denne dagen. 24 Jeg kan forsikre dere
at Sodoma skal slippe lettere unna på dommens dag enn dere!"

Jesus lover ro og hvile

25 Jesus ba denne bønnen: "Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og
jorden, for at du skjuler sannheten for de som tror seg å være lærde og kloke, men viser
sannheten for dem som er ydmyke som et barn. 26 Ja, Far, slik har du bestemt det."
27 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen kjenner Sønnen,
uten Far i himmelen, og ingen kjenner Far i himmelen, uten Sønnen og de som Sønnen
vil vise han for. 28 Kom til meg alle dere som er trette og kjemper med problemer og
tunge byrder, så skal jeg gi dere hvile. 29-30 Gå inn på mine vilkår og la meg få undervise
dere! Jeg er mild og ydmyk. Hos meg finner dere ro for sjelene deres. Jeg legger ingen
tunge byrder på dere."

---

‡ **11:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:10** Se Malaki 3:1. * **11:11** På gresk: den minste i himmelriket. † **11:12** På gresk: tvinger himmelriket fram. ‡ **11:12** Dette viser sannsynligvis til "selotene", en gruppe fanatiske jøder som med vold ville skape en religiøs stat, fri fra romerriket. En annen mulig oversettelse: og ivrige mennesker vil la ham fortsette å regjere. § **11:13** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **11:14** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **11:14** Se Malaki 4:5. ‡ **11:19** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **11:19** Gud hadde sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. Det gode resultatet ble bevist ved de mirakler og tegn Jesus gjorde. Se v.20. * **11:21** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. † **11:23** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25.

12

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 På en hviledag* gikk Jesus og disiplene langs noen kornåkrer. Disiplene var sultne
og begynte å plukke aks for å spise.
2 Noen fariseere† fikk se det og protesterte: "Se hva de gjør! Det er jo forbudt å høste
på hviledagen i følge Moseloven‡."
3 Jesus sa til dem: "Har dere aldri lest om det kong David gjorde da han og mennene
som fulgte han, ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus, og både han og de som var
med ham spiste av de spesielle brødene som bare prestene har lov til å spise. De brøt
også loven. 5 Har dere heller ikke lest i loven at prestene som gjør tjeneste i templet,
får arbeide på hviledagen? 6 Jeg kan forsikre dere at her finnes en som er større enn
templet! 7 Dersom dere forsto det som menes med ordene: *'Jeg vil heller at dere viser
hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg'**, da ville dere ikke dømme dem som
er uskyldige. 8 For jeg, Menneskesønnen†, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på
hviledagen."

Jesus helbreder en syk på hviledagen

9 Litt etter gikk Jesus videre og kom inn i synagogen deres‡. 10 Der fikk han se en mann
som hadde en handikappet hånd. Fariseerne§ spurte ham da: "Tillater Moseloven* at
noen kan bli helbredet på hviledagen†?" De håpet naturligvis at han skulle svare "ja",
for da kunne de få noe å anklage ham for. 11 Han svarte: "Om noen av dere har en sau
og den faller i en grøft på hviledagen, griper han ikke da inn og drar opp sauen samme
dagen? Selvfølgelig gjør han det! 12 Tenk på hvor mye mer verd et menneske er, enn en
sau! Det er altså tillatt å gjøre godt på hviledagen." 13 Så sa han til mannen: "Rekk fram
hånden din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk, og like sterk som den andre!
14 Fariseerne gikk ut og begynte å legge opp planer om hvordan de kunne få Jesus
arrestert og drept.

Guds tjenere

15 Da Jesus fikk greie på dette, dro han bort fra stedet der. Mange mennesker fulgte
etter ham, og han helbredet alle de som var syke blant dem. 16 For ikke å vekke mistanker
om hvem han var, forbød han dem strengt å fortelle om det som skjedde. 17 Gjennom
dette ble det som Gud hadde sagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:
18 "Dette er min utvalgte tjener!
Han er min elskede,
mitt hjertes glede.
Jeg skal fylle ham med min Ånd,
og han skal bevise for folket hva som er rettferdighet.
19 Han griper ikke til vold eller skriker,
stemmen hans skal ikke bli hørt på gatene!
20 Han slår ikke ned de svake
eller slukker ut det håp som er i ferd med å svinne bort.
En dag skal han la rettferdigheten seire.
21 Han skal være verdens håp."‡

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

22 De førte til han en besatt som var både blind og stum. Jesus helbredet ham, slik
at han kunne se og snakke. 23 Folk ble helt forundret og sa: "Kanskje Jesus likevel er

---

* **12:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **12:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **12:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **12:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **12:7** Se Hosea 6:6. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **12:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **12:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **12:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **12:21** Se Jesaja 42:1-4.

den som skal arve kong Davids trone[§]?" 24 Da fariseerne[*] fikk høre om miraklet, sa de:
"Han driver sikkert ut de onde åndene med hjelp av Satan[†], som er høvding for de onde åndene."
25 Jesus, som forsto hva fariseerne tenkte, sa til dem: "Et rike som kommer i strid med
seg selv, går under, og en by eller en familie som er i innbyrdes konflikt med hverandre,
vil snart opphøre å eksistere. 26 Dersom Satan nå driver ut sine egne onde ånder, da
strider han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riket sitt?
27 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres
egne tilhengere bruker når de driver dem ut? Kanskje dere selv kan svare på anklagene
deres! 28 Dersom det er med Guds Ånd jeg driver ut de onde åndene, har jo Gud kommet
for å regjere blant dere.[‡] 29 På denne måten er det: Satan er som en sterk mann. Om
noen vil gå inn i huset til den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de
først binde ham. Etterpå kan de gå inn og rane hjemmet hans. 30 Den som ikke er med
meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg.
31 Jeg advarer dere: All synd og spott[§] kan bli tilgitt, men spott mot Guds Hellige
Ånd blir ikke tilgitt. Det er en utilgivelig synd. 32 Den som sier noe mot meg,
Menneskesønnen[*], kan få tilgivelse, men den som sier noe mot Guds Hellige Ånd,
kommer aldri til å bli tilgitt, det være seg i denne verden eller i den kommende.
33 Et tre blir kjent igjen på frukten sin. Enten er treet godt og bærer god frukt, eller
så er det dårlig og bærer dårlig frukt. 34 Ormeyngel! Hvordan kan dere som er onde,
si noe godt? Munnen uttrykker jo det hjertet er fullt av. 35 Ordene fra et godt menneske
viser den godhet som bor i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører det onde
hjertet. 36 Jeg sier dere at på dommens dag skal dere få stå til rette for hvert unyttig ord
dere har snakket. 37 De ordene dere nå bruker, skal avgjøre skjebnen for dere da. Enten
kommer dere til å bli frikjent ved dem, eller så blir dere dømt ved dem."

De religiøse lederne ber Jesus om et tegn

38 En dag kom noen av de skriftlærde[†] sammen med fariseerne[‡], og ba om å få se et
tegn som skulle bevise at Jesus virkelig var Messias, den lovede kongen.
39 Jesus svarte: "Denne onde og gudløse slekten krever et tegn, det eneste tegnet de
skal få se, er det som skjedde med profeten Jona[§]. 40 På samme måten som Jona var i
den store fisken i tre døgn, kommer jeg, Menneskesønnen[*], til å være i jordens indre i
tre døgn[†]. 41 Innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen
med dere og dømme dere. De ga opp sin onde livsstil og vendte seg om til Gud da de
hørte Jona holde fram Guds budskap. Og her finnes en som er større enn Jona, men
dere nekter å tro på ham. 42 Også dronningen fra Syden[‡] skal på dommens dag stige
fram som vitne mot denne slekten og dømme den. Hun kom jo helt fra et fjernt land
for å høre på visdommen til Salomo. Og her finnes en som er større enn Salomo, men
dere nekter å tro på ham.
43-45 Denne onde slekten kommer til å bli rammet av samme skjebnen som mange
besatte gjør: Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, flakker den urolig omkring
i ørkenen og leter etter et nytt offer. Om den ikke finner noe, sier den: 'Jeg vender
tilbake til det menneske der jeg kom fra.' Og når den gjør det, finner den hjertet tomt,
rent og pyntet. Da leter den etter sju ånder til, enda verre enn seg selv. Sammen tar de
kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før."

Jesu virkelige familie

[§] **12:23** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. [*] **12:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. [†] **12:24** I den greske grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Se også i v.27. [‡] **12:28** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere. [§] **12:31** Å spotte er å håne og tale dårlig om noe som er hellig. [*] **12:32** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. [†] **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] **12:38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. [§] **12:39** Se Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [*] **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. [†] **12:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. Men det viktige i denne sammenhengen er at Gud lar Jesus vende tilbake til livet, på samme måten som han lot Jona vende tilbake til livet. [‡] **12:42** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

46-47 Mens Jesus fortsatt talte til folket, kom moren og brødre hans dit og ville snakke
med ham, men de stanset utenfor huset. Noen sa til han: "Moren din og brødrene dine
står utenfor og vil treffe deg." 48 Men han svarte: "Moren min og brødrene mine! Hvem
er det?" 49 Så pekte han på disiplene og sa: "Dette er moren min og brødrene mine.
50 Hver og en som lyder min Far i himmelen, er broren, og søsteren og moren min!"

13

Bildet om bonden som sådde korn i åkeren

1 Samme dagen gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede ved sjøen for å undervise.
2-3 Snart hadde det samlet seg så mye folk omkring ham, at han var nødt til å stige om
bord i en båt og sitte i den for å tale, mens folket sto på stranden. Han underviste dem
ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette:

"En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Mens han sådde, falt noe av såkornet på
veien langs åkeren, og fuglene kom og plukket det i seg. 5 Noe korn falt der jorden var
steinete og jordlaget tynt. Her vokste plantene raskt opp, 6 men i den hete solen visnet
de og døde, etter som røttene satt så grunt i bakken. 7 Noe korn falt blant tistlene, og
mens tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene. 8 Mestedelen av kornet falt i fruktbar
jord og ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye avling som bonden hadde sådd. 9 Lytt
nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Disiplene kom seinere til Jesus og spurte: "Hvorfor forteller du slike bilder som
dette for folket?"

11 Da forklarte han og sa: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om
hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk,* men andre har ikke
fått den gaven. 12 De som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Men
de som ikke forstår noe særlig av det, de skal til slutt miste også den lille innsikten de
hadde.

13 Det er derfor jeg forteller disse bildene,
slik at menneskene skal høre og se,
men likevel ikke forstå.
14 Gjennom dette blir det til virkelighet som Gud har forutsagt hos profeten Jesaja:
'Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se det jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
15 Ja, dette folkets hjerter er så hardt og likegyldig at de ikke kan forstå.
Deres hørsel er sløvet, slik at de ikke kan høre,
og de har lukket øynene sine,
slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'†

16 Men dere kan være lykkelige, for øynene deres kan se og ørene deres kan høre. 17 Jeg
forsikrer dere at mange profeter, og andre som fulgte Guds vilje, har lengtet etter å få
se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri muligheten til det.

18 Her er forklaringen om bonden som sådde såkornet i åkeren: 19 Den harde veien
langs åkeren, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til en person som hører budskapet
om at Gud vil frelse menneskene og gjøre de til sitt eget folk‡, men ikke tar det på
alvor. Straks er den onde på plass og plukker bort såkornet fra hjertet. 20 Det tynne
jordlaget er likt hjertet til en person som hører budskapet og tar imot det med ekte
glede, 21 men som ikke har dybde i seg, slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid
kommer vanskeligheter eller forfølgelser på grunn av troen, da avtar entusiasmen og
han forlater troen. 22 Jorden som var dekket med frø fra tistler, kan bli sammenlignet
med en person som hører budskapet, men lar hverdagens bekymringer og begjæret
etter å tjene mest mulig penger kvele det han fikk høre. Budskapet får ikke påvirke
livet hans. 23 Den fruktbare jorden derimot, ligner hjertet til en person som hører til
budskapet og forstår det og lar det påvirke hele livet sitt. Han gir en avling som er 30,
60 eller til og med 100 ganger så stor som den mengde såkorn som falt i hjertet hans."

Bildet om ugresset og hveten

24 Dette er et annet bilde som Jesus fortalte:

---

* **13:11** På gresk: å lære kjenne himmelrikets hemmeligheter. † **13:15** Se Jesaja 6:9-10. ‡ **13:19** På gresk: hører ordet om riket.

"Der Gud bestemmer, blir det som når§ en bonde sådde rent såkorn i åkeren sin.
25 En natt da alle lå og sov, kom fienden hans og sådde ugress blant hveten. Etterpå
snek han usett bort. 26 Da såkornet begynte å spire og sette i aks, vokste også ugresset
opp.
27 Tjenerne til bonden gikk til ham og sa: 'Herre, åkeren der du sådde det rene
såkornet, er full av ugress! Hvor kommer det fra?'
28 'Det må være en fiende som har vært der', svarte herren deres.
Tjeneren spurte da: 'Skal vi rykke opp ugresset?' 29 'Nei', sa han, 'da kommer dere til
å skade hveten samtidig. 30 La begge deler vokse sammen til det blir tid for å høste. Når
tiden er inne, skal jeg si til høstfolkene: Skill bort ugresset og bunt det sammen, slik at
det kan bli brent opp. Etterpå kan dere samle inn hveten i mitt forrådskammer.' "

Bildet om sennepsfrøet

31 Jesus fortalte også dette bildet for dem:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en gartner sår et sennepsfrø i hagen. Det er det
minste* av alle frøene, 32 men når det har vokst opp, er det størst blant krydderplantene.
Det blir til et tre der fuglene kan komme og bygge reir i grenene."

Bildet om gjæren

33 Han fortalte også et annen bilde:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en kvinne blander gjær i deigen mens hun
baker. Hun tar bare en liten smule gjær og blander den inn i en stor mengde mel og
elter alt sammen. Over tid virker gjæren i hele deigen."
34 Alt dette fortalte Jesus til folket ved å bruke bilder. Ja, han talte bare til dem gjennom
bilder. 35 Ved dette ble det virkelig som Gud hadde forutsagt ved sin profet:
"Jeg skal tale i bilder,
jeg skal fortelle hemmeligheter som er gjemt fra verdens skapelse av."†

Jesus forklarer bildet om ugresset og hveten

36 Litt etter dro Jesus fra folket og gikk til huset der han bodde. Der ba disiplene om
at han måtte forklare bildet om ugresset og hveten for dem.
37 "Det skal jeg gjøre", sa han. "Jeg, Menneskesønnen‡, er den som sår det rene
såkornet. 38 Åkeren er verden, og såkornet representerer de menneskene som tilhører
Gud og er hans eget folk.§ Ugresset er de som tilhører den onde. 39 Fienden, som
sådde ugresset blant hveten, er djevelen. Høsttiden er verdens ende, og høstfolkene er
englene.
40 Som når ugresset blir skilt fra hveten og brent opp, slik skal det være ved tidenes
slutt. 41 Jeg, Menneskesønnen, skal sende ut englene mine, og de skal rense Guds
verden.* De skal ta bort alle dem som lokker menneskene til synd og gjør det som
er ondt. 42 De onde skal bli kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst
og fortvilelse. 43 De som følger Faderens vilje, skal lyse som solen i den nye verden der
deres Far i himmelen regjerer.† Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Bildene om skatten i åkeren, den verdifulle perlen og fiskenoten

44 Jesus fortalte enda flere bilder. Han sa:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en mann oppdager en skatt i en åker. I sin iver
graver han ned skatten igjen og går og selger alt han eier for å kunne kjøpe åkeren, for
at skatten kan bli hans.
45 Der Gud bestemmer, blir det også som når en kjøpmann er på jakt etter kostbare
perler. 46 Når han oppdager en ekstra verdifull perle, går han av sted og selger alt han
eier for å kunne kjøpe den.
47 Der Gud bestemmer, blir det også som når noen kaster not ut i sjøen for å fange fisk
av forskjellige slag, både spiselige og uspiselige. 48 Når noten er full drar de den opp på
stranden og setter seg ned og sorterer fisken. De spiselige fiskene samler de i en korg,
men de andre kaster de fra seg.
49 Slik skal det bli ved tidenes slutt. Englene skal komme og skille de onde menneskene
fra de som følger Guds vilje. 50 Etterpå blir de onde kastet i den brennende ovnen. Der
skal de gråte av angst og fortvilelse. 51 Har dere forstått alle disse bildene?"

---

§ **13:24** På gresk: Himmelriket ligner… Samme utrykk blir brukt også i v.31,33,44,45 og 47. * **13:31** Sennepsfrøet var det minste frøet de bruker for dyrking. † **13:35** Se Salmenes bok 78:2. ‡ **13:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:38** På gresk: som er rikets barn. * **13:41** På gresk: rense Guds rike. † **13:43** På gresk: lyse som solen i Far sins rike.

"Ja", sa de, "det har vi."
52 Da sa han: "Det betyr at hver person som kjenner til Skriften‡, og nå hører til det
folk som Gud regjerer over,§ i fortsettelsen kan fortelle om både den nye og den gamle
måten å tjene Gud på."

Innbyggerne i Nasaret nekter å tro

53 Da Jesus hadde fortalt alle disse bildene, dro fra han stedet. 54 Han kom litt etter til
hjembyen sin Nasaret. Der underviste han i synagogen*. Han overrasket alle med sin
visdom og miraklene sine.
55 "Hvordan er dette mulig?" undret folket. "Dette er jo bare sønnen til snekkeren.
Vi kjenner moren hans, Maria, og brødrene hans Jakob, Josef, Simon og Judas. 56 Alle
søstrene hans bor jo her. Hvor har han fått alt dette fra?" 57 Og de irriterte seg over
ham.
Da sa Jesus til dem: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt,
bortsett fra i sin egen hjemby og i sin egen familie." 58 Siden de ikke trodde på ham
gjorde han bare noen få mirakler der.

14

Døperen Johannes blir drept

1 Etter en tid fikk kong Herodes* høre alt det folk fortalte om Jesus. 2 Han sa da til
tjenerne sine: "Det må være døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er
derfor han kan gjøre slike mirakler."
3 Herodes hadde nemlig under press fra kona si, Herodias, arrestert Johannes og latt
ham binde og kaste i fengsel. Herodias hadde først vært gift med Filip, som var bror
til kongen. 4 Johannes hadde sagt rett ut til Herodes: "Det er ikke tillatt for deg å leve
sammen med henne." 5 Helst hadde Herodes ønsket å drepe Johannes, men han var
redd for folket, som mente at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap.
6 Men da Herodes feiret sin fødselsdag, danset datteren til Herodias for gjestene. Og
Herodes ble helt fortryllet over dansen hennes. 7 Han sverget på at han ville gi henne
hva hun enn ba om. 8 Moren fikk henne til å si: "Jeg vil ha hodet til døperen Johannes
på et fat." 9 Kongen ble svært sjokkert, men på grunn av det løfte han hadde gitt, og
etter som han ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, ga han befaling
om at hun skulle få kravet oppfylt. 10 Derfor ble Johannes halshugget i fengslet. 11 De la
hodet hans på et fat og ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin.
12 Etterpå kom disiplene til Johannes og hentet kroppen og begravde den. Senere gikk
de til Jesus og fortalte det som hadde skjedd.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

13 Da Jesus fikk høre det som hadde skjedd, drog han med båt til en avsides plass for å
være for seg selv. Folket i byene fikk imidlertid greie på det og fulgte etter til fots langs
sjøen.
14 Da Jesus steg ut av båten og fikk se alt folket som hadde samlet seg, følte han sympati
med dem, og han helbredet de som var syke.
15 På kvelden kom disiplene bort til ham og sa: "Det er allerede seint, og det finnes ikke
noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted for at de kan gå til byene i nærheten
og kjøpe mat."
16 Men Jesus svarte: "Det trenger de ikke. Dere kan selv gi dem mat!"
17 "Skal vi?", utbrøt de. "Vi har jo bare fem brød og to fisker!"
18 "Gi det dere har til meg", sa han.
19 Så ba han folket å slå seg ned i gresset. Han tok de fem brødene og de to fiskene,
så opp mot himmelen og takket Gud. Han brøt brødene i biter og ga dem til disiplene,
som delte ut til folket. 20 Alle spiste og ble mette, og da de samlet sammen det som var
igjen, ble det tolv fulle kurver. 21 Det var omkring 5 000 menn som hadde spist, i tillegg
til kvinner og barn.

Jesus går på vannet

22 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og reise i forveien over
til andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket kom seg på hjemvei.

---

‡ **13:52** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **13:52** På gresk: som har blitt en disippel til himmelriket. * **13:54** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. * **14:1** Kong Herodes regjerte over Galilea og Perea. Han var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

23 Da han hadde gjort det, gikk han opp på fjellet for å be. Der var han alene til det ble
kveld.
24 I mens hadde disiplene kommet i vanskeligheter langt ute på sjøen. Det blåste opp,
og de hadde store problemer med å ta seg over til den andre siden etter som det var
motvind. 25 Straks før det begynte å lysne, kom Jesus gående til dem på vannet. 26 Da
disiplene fikk se ham gå på sjøen, ble de livredde. De trodde det var et spøkelse, og
skrek av redsel.
27 Men Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er jeg. Vær ikke redde."
28 Da ropte Peter: "Herre, om det virkelig er deg, da kan du vel si at jeg får komme til
deg på vannet."
29 "Javisst", sa Jesus. "Kom!"
Peter klatret over båtripen og begynte gå på vannet mot Jesus. 30 Da han stirret mot
de høye bølgene, ble han lammet av redsel og begynte å synke. "Redd meg, Herre!"
skrek han. 31 Og straks rakte Jesus ut hånden og grep tak i ham.
"Er troen din så liten?" sa Jesus. "Hvorfor tvilte du?" 32 Etterpå steg de i båten, og i
samme øyeblikk la vinden seg. 33 De som var i båten, falt ned for Jesus og sa: "Du må
være Guds sønn!"

Jesus helbreder alle som rører ved ham

34 Da Jesus og disiplene hadde reist over sjøen, gikk de i land ved Gennesaret. 35 Der
ble Jesus straks kjent igjen av folket på stedet. De sendte bud til hele distriktet for å spre
nyheten om hans ankomst. Snart kom folk dit med alle sine syke. 36 De ba om at de i
det minste måtte få røre ved dusken på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

15

Guds bud og menneskene sine regler

1 Senere kom noen fariseere* og noen av de skriftlærde† fra Jerusalem for å diskutere
med Jesus.
2 "Hvorfor bryter disiplene dine de gamle jødiske reglene?" spurte de. "De vasker
ikke hendene før de spiser." 3 Han svarte: "Hvorfor bryter dere selv Guds bud ved å
følge egne regler? 4 Gud sier for eksempel: 'Vis respekt for foreldrene dine', og: 'Den
som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'‡ 5-6 Men dere påstår at dere
slett ikke behøver å respektere foreldrene eller ta hånd om dem når de blir gamle.
Dersom dere bare gir pengene som en gave til templet i stedet, påstår dere at alt er i
sin skjønneste orden. På den måten gjør dere Guds klare befaling ugyldig ved å følge
egne regler. 7 Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud!
Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:
8 'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
9 Deres tilbedelse er verdiløs,
for de budene de lærer,
er menneskene sine egne regler og ikke Guds bud.§' "
10 Så kalte Jesus til seg folket og sa: "Lytt til det jeg sier og forsøk å forstå: 11 Dere blir
ikke uverdige for Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen!* Det er det
dere sier, det som kommer ut av munnen, som gjør dere uverdige!"
12 Da gikk disiplene bort til ham og sa: "Vet du at du irriterte fariseerne med det du
sa?"
13 Jesus svarte: "Hver plante som ikke er plantet av min Far i himmelen, skal bli rykket
opp med roten, 14 Ikke bry dere om fariseerne. De er blinde ledere som veileder andre
blinde. Når en blind leder en blind, faller begge i samme grøften."
15 Peter ba at Jesus måtte forklare hva han mente med at ingen blir uverdige for Gud
på grunn av det de spiser.
16 "Forstår heller ikke dere det jeg mener?" spurte Jesus. 17 "Innser dere ikke at
det dere spiser, bare passerer gjennom magen og kommer ut igjen? 18 Ordene dere sier
kommer derimot fra hjertet. Derfor er det dette som gjør menneskene uverdige for Gud.

---

* **15:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for
øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den
jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:4** Se Andre Mosebok
20:12 og 21:17 og Femte Mosebok 5:16. § **15:9** Se Jesaja 29:13. * **15:11** Den jødiske loven har mange regler
om hva de får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11.

19 Fra hjertet kommer onde tanker, mord, utroskap i ekteskapet, seksuell løssluppenhet,
tyveri, løgn og sladder. 20 Det er slikt som gjør menneskene uverdige. Ingen blir uverdig
for Gud ved å spise uten først å ha vasket hendene."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

21 Jesus dro fra Galilea og til distriktet rundt byene Tyrus og Sidon.†
22 En kanaaneisk kvinne fra området der kom til ham og ropte: "Herre, du som skal
arve kong Davids trone,‡ ha medfølelse med meg. Min datter er besatt av en ond Ånd,
og den plager henne støtt og stadig."
23 Jesus svarte henne ikke med et ord. Disiplene kom derfor og sa til ham: "Send
henne bort, hun forfølger oss jo med ropene sine."
24 Han sa til kvinnen: "Jeg har fått i oppgave å hjelpe Israels folk, Guds tapte sauer."§
25 Kvinnen kom nærmere og falt på kne og ba ham på nytt: "Herre, hjelp meg!"
26 Jesus svarte: "Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene."
27 "Det er sant, Herre", sa hun, "men til og med hundene har rett til å spise de smulene
som faller fra bordet til herrene deres."
28 "Kvinne", sa Jesus til henne, "troen din er sterk. Du skal få det du ber om." Og i
samme øyeblikk ble datteren hennes helbredet.

Jesus helbreder mange syke

29 Jesus vendte nå tilbake til Genesaretsjøen og gikk opp på en fjellskråning i nærheten
og satte seg der. 30 Snart hadde det samlet seg en stor folkemasse omkring ham. De hadde
med seg handikappede, utviklingshemmede, blinde, stumme og mange andre. De la dem
foran Jesus, og han helbredet dem. 31 Folk var helt forundret, for de stumme begynte
å snakke, utviklingshemmede ble friske, handikappede gikk, og blinde kunne se! Alle
hyllet Israels Gud.

Jesus gir mat til mer enn 4 000 personer

32 Senere kalte Jesus på disiplene og sa: "Jeg har stor medfølelse med folket. De har
nå vært her i tre dager og har ikke noe å spise. Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for
da vil kanskje noen svime av langs veien på grunn av utmattelse."
33 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få nok mat til alle her i ødemarken?"
34 Jesus spurte dem: "Hvor mye mat har dere?" "Sju brød og noen små fisker", svarte
de.
35 Jesus ba folket å slå seg ned på marken. 36 Han tok de sju brødene og fiskene og
takket Gud. Så brøt han dem i biter og ga til disiplene, som i sin tur delte dem ut til
folket. 37 Alle spiste og ble mette. Da de samlet sammen restene som var til overs, ble
det sju fulle kurver. 38 Det var 4 000 menn som hadde spist. I tillegg kom kvinner og
barn.
39 Etterpå ba Jesus folket om å gå hjem. Selv steg han ombord i en båt og seilte over
sjøen til Magadan*.

16

De religiøse lederne vil se tegn fra Gud

1 Fariseerne og saddukeerne* kom til Jesus, og forlangte at han skulle gi dem et tegn
fra Gud som bevis på hvem han var.
2-3 Men han svarte: "Dere er flinke til å tyde de tegnene dere ser på himmelen: Om
himmelen er rød når kvelden kommer, da vet dere at det blir fint vær på morgenen. Om
himmelen er rød og skyet på morgenen, da vet dere at det snart blir uvær. Nå vil dere
altså at himmelens Gud skal vise dere et tegn, likevel forstår dere ikke de tingene som
skjer midt foran øynene på dere. 4 Denne onde og gudløse slekten vil se tegn fra Gud.
Det eneste tegnet de kommer til å få se, er det som skjedde med Jona.†" Så dro Jesus fra
dem og gikk derfra.

Jesus advarer mot falsk undervisning

---

† **15:21** Tyrus og Sidon lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. ‡ **15:22** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. § **15:24** Jesus virket først og fremst blant jødene, som etter døden hans og oppstandelse skulle spre budskapet om han til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk offiser. * **15:39** Magadan, eller Magdala, lå like sør for Kapernaum. * **16:1** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. † **16:4** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se 12:39-41. Se også Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

5 Da de var på vei over til den andre siden av sjøen, oppdaget disiplene at de hadde
glemt å ta med seg brød.
6 Jesus sa da til dem: "Ta dere i vare for den gjæren som fariseerne og saddukeerne‡
sprer."
7 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde at han sa dette fordi de
hadde glemt å ta med seg brød.
8 Da Jesus hørte de diskutere dette, sa han til dem: "Så svak tro dere har! Hvorfor er
dere så urolige for at dere ikke har noe brød? 9 Forstår dere fortsatt ingenting? Husker
dere ikke den gangen jeg mettet mer enn 5 000 personer med fem brød, og hvor mange
kurver dere da fikk til overs? 10 Husker dere ikke den andre gangen da jeg mettet
mer enn 4 000 personer med sju brød, og hvor mange kurver dere da fikk til overs?
11 Hvordan kan dere tro at jeg snakket om brød? Jeg sier på nytt til dere: Ta dere i være
for den gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer om seg."
12 Da forsto de endelig at han med "gjær" mente den falske undervisningen til
fariseerne og saddukeerne, og at det var den han advarte dem mot.

Peter bekjenner at Jesus er Messias, den lovede kongen

13 Da Jesus kom til området rundt Cæsarea Filippi§, spurte han disiplene: "Hvem sier
folk at jeg, Menneskesønnen*, er?"
14 De svarte: "Noen sier døperen Johannes, noen sier Elia og andre Jeremia eller en
av de andre profetene som før i tiden bar fram Guds budskap.†"
15 Da spurte han dem: "Hvem tror dere at jeg er?"
16 Simon Peter svarte: "Du er Messias, den lovede kongen, Sønn til den Gud som er og
blir."
17 "Du kan virkelig kjenne deg lykkelig, Simon, sønn av Jonas", sa Jesus, "for min Far
i himmelen har selv vist deg dette. Ingen kan på egen hånd få innsikt i den saken. 18 Du
er Peter‡, en klippe, og på denne klippe vil jeg bygge min menighet. Helvetes krefter
skal ikke kunne beseire den. 19 Jeg skal gi deg nøklene inn til Guds nye verden§. Du
skal få i oppdrag å fortelle menneskene at Gud har erklært dem skyldige, men du skal
også fortelle dem at de har blitt fri fra sin skyld.*"
20 Han forbød disiplene å si til andre at han var Messias, den lovede kongen.

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Etter dette begynte Jesus å snakke åpent ut med disiplene om at han skulle gå til
Jerusalem, og alt som skulle skje der. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene
og de skriftlærde†, ville gjøre det slik at han måtte lide mye og til slutt bli drept, men at
han på den tredje‡ dagen skulle stå opp fra de døde igjen.
22 Peter tok ham da til siden, protesterte og sa: "Gud kommer til å ta hånd om deg,
Herre! Dette skal aldri skje med deg!"
23 Men Jesus vendte seg mot Peter og sa: "Gå bort fra meg, Satan! Du forsøker å få
meg til å synde, for det du tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."
24 Jesus sa til disiplene: "Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger
tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 25 Ja,
den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt
for min skyld, vil finne det. 26 Hvilken gevinst får et menneske om det blir gitt hele
verden i hendene, men samtidig mister det evige livet? Alle pengene i hele verden kan
ikke hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 27 Jeg, Menneskesønnen§, skal komme i
min Fars herlighet med mine engler og dømme hvert enkelt menneske for det de har

---

‡ **16:6** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. § **16:13** Cæsarea Filippi var en by nord for Galilea som ikke var bosatt av jøder. * **16:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **16:14** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Elia kan vi lese om i Første og Andre Kongebok, og Jeremia som er en egen bok. ‡ **16:18** Navnet Peter kommer av det greske ordet "petra" som betyr "fjellet". § **16:19** På gresk: himmelriket. * **16:19** Peter oppdraget sitt var å forkynne for menneskene, om at den som aksepterer den frelse Jesus gir, han får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. † **16:21** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dag som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **16:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

gjort. 28 Men tro meg: Noen av dere som nå står her, skal ikke dø før de har sett meg,
Menneskesønnen, komme med kongelig makt.*"

17

Jesus blir forandret på fjellet

1 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og broren hans Johannes, til toppen
av et høyt fjell. Der kunne de være for seg selv. 2 Utseende hans forandret seg mens
de så på, ansiktet lyste som solen, og klærne ble blendende hvite. 3 De fikk se Moses og
Elia stå og snakke med Jesus.* 4 Da sa Peter til Jesus: "Herre, dette er et fantastisk sted
å være på. Om du vil, kan jeg bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia."
5 Akkurat i det han sa dette, ble de omsluttet av en lysende sky, og en stemme fra
skyen sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min glede. Lytt til ham!"
6 Da disiplene hørte stemmen, ble de fryktelig redde og kastet seg med ansiktet ned
mot jorden. 7 Men Jesus gikk bort og rørte ved dem. "Reis dere opp", sa han, "og vær
ikke redde!" 8 Da de så opp, var det ingen andre der enn Jesus.
9 På vei ned fra fjellet sa Jesus strengt til dem: "Ikke fortell til noen om det dere har
sett, før jeg, Menneskesønnen†, har stått opp fra de døde."
10 Da spurte disiplene han: "Hvorfor påstår de skriftlærde‡ at Elia må vende tilbake
før Messias, den lovede kongen, kommer?"
11 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rette skikk.
12 Faktum er at han allerede har kommet, men ingen kjente ham igjen, og de behandlet
ham dårlig. På samme måten skal de også la meg, Menneskesønnen, få lide." 13 Da
forsto disiplene at han snakket om døperen Johannes.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet og møtte folket igjen, kom det fram en mann
og falt på kne for Jesus og sa: 15 "Herre, ha medfølelse med sønnen min! Han får
grusomme krampeanfall og lider mye. Han faller ofte i ilden eller i vannet. 16 Jeg tok
ham med til disiplene dine, men de kunne ikke helbrede ham."
17 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge skal jeg
være hos dere? Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Ta gutten hit til meg." 18 Jesus
snakket strengt til den onde ånden, og den forlot gutten. Fra det øyeblikket var han
frisk.
19 Da Jesus og disiplene var alene igjen, spurte de Jesus: "Hvorfor kunne ikke vi drive
ut den onde ånden?"
20 "Fordi dere har så liten tro", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere, om troen deres bare
var så stor som et sennepsfrø, ville dere kunne si til dette fjellet: 'Flytt deg dit bort', og
det ville gjøre det. Ikke noe ville være umulig for dere."§

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

22 Da de igjen var samlet i Galilea, sa Jesus til dem: "Jeg, Menneskesønnen*, skal
bli forrådt og utlevert til menneskene, 23 og de kommer til å drepe meg. Men på den
tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen." Da ble disiplene fulle av sorg og sterkt
bedrøvet.

Peter og mynten i munnen på fisken

24 Da de hadde vendt tilbake til Kapernaum, kom noen funksjonærer som krevde inn
tempelskatten, bort til Peter og spurte: "Betaler ikke mesteren deres tempelskatt?"
25 Peter svarte: "Jo, visst gjør han det."

---

* **16:28** På gresk: komme i mitt rike. I kap.17 viser Jesus sin kongelige makt for Peter, Jakob og Johannes. * **17:3** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. † **17:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **17:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:20** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 21 Men den slags Ånd kan ikke bli drevet ut om dere ikke ber og faster. Se Markus sin fortelling om Jesus 9:29. * **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **17:23** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

Så gikk han inn i huset for å snakke med Jesus om dette. Men før han fikk en sjanse
til å si noe, spurte Jesus ham: "Hva tror du, Simon‡? Krever kongene på jorden toll og
skatt av sitt eget folk eller av de fremmed folkene som de har erobret?"§
26 "Av fremmed folk naturligvis", svarte Peter.
"Da slipper altså den som er medborger å betale skatt", sa Jesus.* 27 "Men vi skal ikke
gi dem noe å anklage oss for. Gå derfor ned til stranden og kast ut en fiskekrok og åpne
munnen på den første fisken du får. Da kommer du til å finne en sølvmynt som rekker
til skatt for oss begge to. Ta den og betal til funksjonærene."†

18

Jesus forklarer hvem som er størst

1 Litt seinere kom disiplene bort til Jesus og spurte hvem som er den største blant dem
som får være Guds eget folk.*
2 Da ropte Jesus på et lite barn og stilte det midt blant dem 3 og sa: "Jeg forsikrer dere,
om dere ikke forandrer dere og blir som små barn, da kommer dere slett ikke til å få
tilhøre Guds eget folk. 4 Den som gjør seg liten og ydmyk som dette barnet, han er den
største blant dem som får være Guds eget folk. 5 Og den av dere som tar imot et slikt
barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg.

Jesus advarer mot fristelse

6 Dersom noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han til å synde, da
ville det være bedre for den personen å få en stor stein surret til halsen sin og bli kastet
i havet. 7 Ulykken skal ramme verden på grunn av all ondskapen deres! Menneskene
kommer alltid til å bli fristet av synd, men ulykken skal ramme det menneske som frister
andre. 8 Om hånden eller foten din får deg til å synde, da hugg den av og kast den fra
deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden
eller foten, enn å bli kastet i helvetes ild med både hender og føtter i behold. 9 Og om
øye ditt får deg til å synde, da riv det ut og kast det fra deg. Det er bedre å få et evig
liv sammen med Gud og heller savne et øye, enn å bli kastet i helvetes ild med begge
øynene i behold.† 10 Pass på at dere ikke forakter en eneste av disse små, for jeg sier
dere at englene deres alltid har adgang til min Far i himmelen.‡

Bildet om sauen som gikk seg vill

12 La meg bruke et bilde: Om en mann har 100 sauer og plutselig oppdager at en av
dem har gått seg vill, hva tror dere han da gjør? Overlater han ikke de 99 andre til seg
selv i fjellet, og gir seg av sted for å lete etter den ene som har forsvunnet? 13 Jo, og når
han endelig har funnet den, kan jeg fortelle dere at han gleder seg mer over den ene
sauen, enn over de 99 andre som aldri var på villstrå. 14 På samme måten vil ikke deres
Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt."

Om en troende har handlet galt

15 Jesus fortsatte: "Dersom en troende har handlet galt mot deg, da gå personlig til
ham for å diskutere det onde han har gjort. Lytter han på deg og bekjenner at han har
handlet galt, da har du vunnet tilbake din troende bror. 16 Dersom han ikke hører på deg,
kan du hente en eller to personer som sammen med deg kan være vitner til det som blir
sagt. Det blir krevd to eller tre vitner for at en sak skal bli avgjort rettferdig.§ 17 Nekter
han fortsatt å høre på deg, skal du ta saken opp i menigheten. Og om menigheten da
gir deg rett, men han ikke vil akseptere det, da skal du behandle ham som en toller*
eller som en annen gudløs person. 18 Jeg sier dere at dere skal få i oppdrag å fortelle

---

‡ **17:25** Peter sitt navn var fra begynnelsen Simon, men Jesus ga han navnet Peter, som betyr "fjellet". § **17:25** Kongene eller regentene på denne tiden forlangte først skatt fra folket i de okkuperte landene, ikke fra de som var innbyggere i sitt eget land. * **17:26** Jesus bruker bildet av en konge og hans landsmenn, for å vise at disiplene tilhører Guds folk, mens de jødene som nekter å tro på ham, ikke gjør det. Se 21:43. † **17:27** I Gennesaretsjøen finnes en fiskeart, Cichlidae, som beskytter sine unger ved å la dem svømme inn i sin egen munn. Hunnfisken samler iblant også opp ting som ligger på sjøbunnen. * **18:1** På gresk: størst i himmelriket. Også i v.4. I v.3 på gresk: aldri komme inn i himmelriket. † **18:9** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **18:10** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 11 Menneskesønnen kom for å frelse det som var fortapt. Se Lukas sin fortelling om Jesus 19:10. § **18:16** Se Femte Mosebok 19:15. * **18:17** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

mennesker at Gud har erklært dem skyldige, men også gjøre kjent at de er satt fri fra skyld.†
19 Jeg sier dere at alt det som to av dere her på jorden blir enige å be om, det skal
dere få av min Far i himmelen. 20 For der to eller tre av mine er samlet, der er jeg midt
iblant dem."

Jesus underviser om tilgivelse

21 Da kom Peter bort til ham og spurte: "Herre, hvor mange ganger må jeg tilgi et
menneske som handler galt mot meg? Rekker det med sju ganger?"
22 "Nei", svarte Jesus. "Du skal tilgi 70 ganger sju‡ ganger!" Og så tilføyde han:
23 "Der Gud bestemmer, blir det som i denne fortellingen:§ En konge ville skaffe seg
oversikt over regnskapene til tjenerne sine. 24 Da han begynte granskningen, viste det
seg at en av dem var skyldig flere milliarder.* 25 Etter som tjeneren ikke kunne betale
pengene tilbake, ga kongen befaling om at han skulle bli solgt, han selv, kona hans,
barna og alt han eide, alt for at gjelden kunne bli betalt på den måten.
26 Tjeneren kastet seg fortvilt ned for føttene til kongen og ba: 'Gi meg bare litt tid, så
skal jeg betale alt sammen.'
27 Da fikk kongen medfølelse, løslot ham og avskrev gjelden hans.
28 Men da tjeneren gikk fra forsoningsmøtet, møtte han en annen tjener som skyldte
ham en sum penger som tilsvarte tre månedslønner†. Han tok kvelertak på ham og
forlangte pengene tilbake.
29 Arbeidskameraten hans falt da ned for han og sa: 'Gi meg bare litt tid, så skal jeg
betale.'
30 Mannen ville ikke vente, men gikk bort og ordnet det slik at tjeneren ble satt i
fengsel til hele gjelden var betalt.
31 Da de andre tjenerne fikk greie på dette, ble de opprørte og sinte. De gikk til kongen
og fortalte det som hadde skjedd. 32 Kongen kalte da til seg mannen som han hadde
ettergitt alt, og sa: 'Din kalde og kyniske usling! Her avskrev jeg den store gjelden din
bare fordi du ba meg om det. 33 Burde ikke du også i din tur hatt like stor medfølelse
med din arbeidskamerat, som jeg hadde med deg?'
34 Så lot den sinte kongen fangevokterne sine ta hånd om mannen til han betalte alt
han var skyldig. 35 På samme måten skal min Far i himmelen gjøre med dere, om dere
ikke av et helt hjerte tilgir medmenneskene deres."

19

Jesus taler om ekteskap og skilsmisse

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, dro fra han Galilea og begynte gå sørover på
østsiden av elven Jordan mot Judea. 2 Store folkemasser fulgte ham, og han helbredet
de syke.
3 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe som
de kunne bruke mot han, og spurte: "Anser du at en mann† har rett til å skille seg fra
kona si av hvilken som helst årsak?"
4 "Leser dere ikke Skriften‡?" svarte Jesus. "I den står det jo at Gud fra begynnelsen
av skapte menneskene til mann og kvinne,§ og 5 at mannen skal forlate foreldrene sine
og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.* 6 De er altså ikke lenger to, men skal være
ett. Og det som Gud har forent, skal ikke menneskene skille."
7 Da spurte de: "Hvorfor bestemte da Moses at en mann kan skille seg ved å skrive ut
en attest som bevis på skilsmissen, og at han etterpå kan sende kvinnen fra seg?"†
8 Jesus svarte: "Moses kjente til menneskets harde og onde hjerte. Det var derfor han
tillot å skille seg. Gud hadde ikke tenkt seg det slik fra begynnelsen av. 9 Jeg sier dere at

† **18:18** Menighetens oppdrag var å forkynne for menneskene, at den som aksepterer den frelse Jesus gir, de får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. ‡ **18:22** Sju var det fullkomne tallet. 70 ganger sju ganger var det samme som uendelig mange ganger. § **18:23** På gresk: Himmelriket ligner… * **18:24** På gresk: 10 000 talenter. Det var den største summen og høyeste valuta i datidens Midtøsten. † **18:28** På gresk: 100 denarer. * **19:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **19:3** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **19:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **19:4** Se Første Mosebok 1:27 og 5:2. * **19:5** Se Første Mosebok 2:24. † **19:7** Se Femte Mosebok 24:1.

den mannen som skiller seg fra kona si uten at hun har vært utro, og han seinere gifter seg med en annen, han er utro.‡"
10 Da sa disiplene: "Om det er på denne måten, da er det bedre å ikke gifte seg i det hele tatt."
11 Men Jesus svarte: "Alle kan ikke ta til seg undervisningen min om ekteskapet, men bare de som får hjelp av Gud. 12 Når det gjelder det å ikke gifte seg, er det slik at noen blir født uten mulighet til seksuell aktivitet, andre har blitt kastrert av mennesker, og det finnes også noen som frivillig lever i avholdenhet og avstår fra å gifte seg for bedre å kunne tjene Gud.§ Den som kan ta til seg undervisningen min, skal gjøre det."

Jesus ber for barna
13 De kom med små barn til Jesus for at han skulle legge hendene på dem og be. Men disiplene jaget dem bort.
14 Da sa Jesus: "Send dem ikke bort! La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk må bli som de.*" 15 Så la han hendene på barna og ba for dem. Etterpå gikk han derfra.

Jesus snakker med en rik ung mann
16 En ung mann kom og spurte Jesus: "Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig liv?"
17 "Hvorfor spør du meg om det som er godt?" svarte Jesus. "Det finnes bare en som virkelig er god, og det er Gud. Evig liv kan du få dersom du holder budene hans."
18 "Hvilke av budene?" spurte mannen.
Jesus svarte: "'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. 19 Vis respekt for foreldrene dine. Du skal elske dine medmennesker som deg selv!' "†
20 "Alle disse budene holder jeg allerede", svarte den unge mannen. "Hva mer må jeg gjøre?"
21 Jesus sa til ham: "Om du virkelig vil bli fullkommen, da må du gå og selge alt du eier og gi pengene til de fattige, da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg."
22 Men da den unge mannen hørte dette, gikk han skuffet bort, for han var svært rik.
23 Da sa Jesus til disiplene: "En ting er sikkert: Det er nesten umulig for en rik person å få tilhøre Guds eget folk.‡ 24 Ja, jeg sier dere at det er lettere for en kamel å komme gjennom et nåløye, enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
25 Denne påstanden gjorde disiplene helt forskrekket, og de sa: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
26 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett, men for Gud er alle ting mulig."
27 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg. Kommer vi til å få noe igjen for det?"
28 "Ja", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere at når jeg, Menneskesønnen§, setter meg på min kongelige trone for å regjere i Guds nye verden, da skal også dere som har fulgt meg, få sitte på tolv troner og styre over Israels tolv stammer. 29 Hver og en som forlater hus eller søsken eller foreldre eller barn eller hjemstedet for å følge meg, han skal få mangedobbelt igjen og få evig liv som arv. 30 Mange som i dag har lav status, skal bli blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

20

Fortellingen om arbeiderne i vingården
1 Jesus fortsatte: "Der Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen:* En jordeier gikk tidlig på morgenen ut for å leie arbeidere til vingården sin. 2 Som betaling ble han enig med dem om en normal daglønn†, og arbeiderne gikk til vingården.

‡ **19:9** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra sin første kone, var han i Guds øyne fortsatt gift med henne. § **19:12** På gresk: for himmelrikets skyld. * **19:14** På gresk: himmelriket tilhører slike som dem. † **19:19** Se Andre Mosebok 20:12-16, Femte Mosebok 5:16-20 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **19:23** På gresk: komme inn i himmelriket. I v.24 "komme inn i Guds rike". § **19:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **20:1** På gresk: Himmelriket ligner nemlig… † **20:2** På gresk: en daglønn på en denar. Det var den normale daglønnen.

3 Klokken ni gikk jordeieren igjen ut og fikk se noen andre menn stå på torget uten å ha
noe å gjøre. 4 Også dem sendte han av sted til vingården og lovet at han ved dagens slutt
skulle betale det som var rimelig. 5 Midt på dagen, og ved tretiden på ettermiddagen,
gjorde han det samme.
6 Klokken fem, en time før arbeidsdagen var slutt, var han der igjen. Også da sto noen
menn ledige på torget. Han spurte dem: 'Hvorfor har dere ikke arbeidet i hele dag?'
7 'Fordi ingen har leid oss', svarte de.
'Da kan dere gå av sted og arbeide sammen med de andre i vingården min', sa han
til dem.
8 Da kvelden kom, ba jordeieren formannen sin om å kalle på arbeiderne for å gi dem
lønnen. Han fikk befaling om å begynne med de som hadde kommet sist. 9 De mennene
som begynte å arbeide klokka fem, kom da fram, og hver og en fikk en hel daglønn.
10 Da de som var leid først kom for å få sin lønn, trodde de naturlig nok at de skulle få
mye mer. Men de fikk det samme beløpet.
11-12 Da begynte de å protestere: 'Disse dagdrivere har bare holdt på en time og likevel
betaler du dem like mye som oss, til tross for at vi har arbeidet hele dagen i den intense
varmen.'
13 'Min venn', svarte han, 'jeg har ikke handlet galt mot deg. Kom vi ikke overens om
en normal daglønn? 14 Ta den og gå. Jeg tenker å gi alle lik lønn. 15 Har jeg ikke rett til å
gjøre det jeg vil med mine egne penger? Eller blir du misunnelig for at jeg er sjenerøs?'
16 Slik skal de som i dag har lav status være blant de fremste i Guds nye verden, mens
andre, de som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

17 Da Jesus var på vei til Jerusalem, samlet han sine tolv disipler rundt seg og sa til
dem mens de gikk:
18 "Vi er nå på vei til Jerusalem. Der kommer jeg, Menneskesønnen‡, til å bli forrådt
og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde§. De skal dømme meg til døden 19 og
overgi meg til de romerske myndighetene*. Romerne kommer i sin tur til å håne og
piske meg og henrette meg ved å spikre meg fast til et kors, men på den tredje† dagen
skal jeg stå opp fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

20 Litt seinere kom moren til Jakob og Johannes, sønnene til Sebedeus, bort til Jesus
sammen med sine to sønner og falt på kne for å be om noe.
21 "Hva vil du?" undret han.
Hun svarte: "Jeg vil at du skal la mine sønner få sitte på hedersplassene nærmest
deg når du skal regjere som konge, en på høyre side og en på venstre."‡ 22 Men Jesus
sa: "Dere vet ikke hva dere ber om!" Og så vendte han seg mot Jakob og Johannes og
spurte: "Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?"
"Ja", svarte de. "Det kan vi!"
23 Da sa Jesus til dem: "Dere kommer nok til å få lide akkurat som jeg, men jeg har
ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De
plassene er reservert for dem som min Far i himmelen velger ut."
24 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes ba om, ble de opprørt. 25 Men
Jesus samlet dem og sa: "I denne verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne
har all makt over dem som står under dem. 26 Slik skal det ikke være blant dere. Den
av dere som vil være leder, må være de andre sin tjener. 27 Den som vil være den første
blant dere, må være de andre sin slave. 28 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen§,
har ikke kommet for å bli betjent, men for selv å tjene andre. Jeg har kommet for å gi
livet mitt og kjøpe menneskene fri fra slaveriet deres under synden."

Jesus helbreder to blinde utenfor Jeriko

---

‡ **20:18** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **20:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:19** På gresk: hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. † **20:19** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **20:21** På gresk: sitte på høyre og venstre siden av deg i ditt rike. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. § **20:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

29 På vei mot Jerusalem gikk Jesus og disiplene gjennom byen Jeriko. Da de dro fra
byen, fulgte mye folk med.
30 Akkurat da satt to blinde menn ved kanten av veien. Da de fikk høre at Jesus kom
gående, begynte de å rope: "Herre, du som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse
med oss!"
31 Folket forsøkte å få dem til å holde stille, men de ropte bare enda høyere: "Herre,
du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med oss!"
32 Da Jesus hørte dette, stanset han, kalte dem til seg og spurte: "Hva vil dere jeg skal
gjøre for dere?"
33 "Herre", sa de, "at vi kan få se!"
34 Da fikk Jesus medfølelse for dem, og rørte ved øynene deres. Straks kunne de se!
Etterpå fulgte de med ham.

21

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Jesus og disiplene nærmet seg Jerusalem og var kommet utenfor byen Betfage ved
Oljeberget. Han sendte to av disiplene i forveien 2 og sa: "Gå inn i byen dere kommer
til. Der skal dere få øye på et esel som står bundet med et føll ved siden av seg. Løs
dem og ta dem med hit. 3 Dersom noen spør hva dere holder på med, skal dere bare si:
'Herren har bruk for dem'. Da vil straks den som spør, gi dere lov til å ta dyrene med."
4 Gjennom dette ble det som Gud har forutsagt i profeten Sakarja, til virkelighet:
5 "Si til innbyggerne i Jerusalem*:
'Se, kongen deres kommer til dere,
ydmyk og ridende på et esel,
ja, på en eselfole!' "†
6 De to disiplene gjorde som Jesus hadde anvist dem. 7 De tok eselet og føllet med til
ham, la kappene sine på eslene, og Jesus satte seg på det ene og red av sted mot byen.
8 Mange i folkemassen bredde kappene sine ut som en matte foran ham. Andre skar
kvister fra trærne og strødde på veien.‡ 9 Alt folket, både de som gikk foran Jesus, og
de som fulgte etter, ropte:
*"Vi hyller deg§du som skal arve kong Davids trone!**
Vi ærer deg du som er sendt av Herren!†
Alle i himmelen hyller deg!"
10 I hele Jerusalem ble det stort oppstyr da han red inn, og folket spurte: "Hvem er
han?"
11 Folkemassen svarte: "Det er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea."

Jesus renser templet

12 Senere gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres.
Han veltet bordene til dem som vekslet penger og rev ned hyllene til dem som solgte
duer.‡ 13 Han sa til dem:
"Gud har sagt i Skriften§: 'Mitt hus skal være et sted der menneskene kan be.' Men
dere har latt det bli 'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'."*
14 Nå kom det mange blinde og lamme bort til ham på tempelplassen, og han helbredet
dem. 15 Da øversteprestene og de skriftlærde† så alle de merkelige miraklene, og til og
med hørte at små barn ropte til Jesus: "Vi hyller deg, du som skal arve kong Davids
trone"‡, ble de opprørt og spurte ham: "Hører du ikke hva barna roper?"
16 "Jo", svarte Jesus. "Men leser dere ikke Skriften? Der står det:
'Til og med de små barna synger lovsanger til deg!§' "

---

* **20:30** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **21:5** På gresk: Sions datter. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **21:5** Se Sakarja 9:9. ‡ **21:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og kappene var en kongelig hyllest. § **21:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". * **21:9** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **21:9** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Ordene er fra Salmenes bok 118:25-26. ‡ **21:12** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. § **21:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:13** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. † **21:15** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:15** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:25. § **21:16** Se Salmenes bok 8:3. Jesus forklarer her at salmen i Salmenes bok handler om ham, at han er Gud.

17 Da dro han fra dem og gikk ut av byen mot Betania, der han stanset over for natten.

Jesus forklarer at disiplene kan be om hva som helst

18 Neste morgen var Jesus på vei tilbake til Jerusalem, og han ble sulten. 19 Han fikk
øye på et fikentre ved veien og gikk bort for å se om det var det fiken på det. Men det
var bare løv uten frukt.* Da sa han til treet: "Du skal aldri mer bære frukt!" Straks
visnet fikentreet.
20 Disiplene ble sjokkert og spurte: "Hvordan kan det ha seg at fikentreet visnet så
brått?"
21 Da sa Jesus til dem: "Jeg forsikrer, om dere virkelig tror og ikke tviler, da kan dere
også gjøre som jeg med dette fikentreet, ja, mer enn som så. Dere kan til og med si
til dette fjellet: 'Opp med deg og kast deg selv i havet', og det kommer til å gjøre det.
22 Dere kan få hva som helst dere ber om i bønnene deres dersom dere bare tror."

De religiøse lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

23 Da Jesus hadde kommet til tempelplassen og holdt på å undervise der, kom
øversteprestene og lederne i folket fram til ham. De forlangte å få vite med hvilken
rett han foretok seg alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham oppdraget.
24 "Det skal jeg straks si dere", sa Jesus, "dersom dere først svarer på et annet
spørsmål. 25 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke?"
De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds
befaling, da kommer han til å spørre oss hvorfor vi ikke trodde på ham. 26 Men om vi
påstår at Gud ikke hadde sendt Johannes, da kommer vi til å få problemer med folket.
Alle sier at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 27 Til slutt svarte de
unnvikende: "Vi vet ikke."
Da sa Jesus til dem: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag
å gjøre det jeg gjør."

Bildet om de to sønnene

28 "Hva sier dere om dette?" fortsatte Jesus. "En mann hadde to sønner. En dag sa
han til den ene: 'I dag kan du gå ut og arbeide i vingården.' 29 'Det vil jeg ikke', svarte
sønnen. Etter en stund forandret han mening og gikk likevel. 30 Litt etter sa faren til
den andre: 'Gå ut, du også', og han svarte: 'Ja, visst, far, det skal jeg gjøre.' Men han
gikk aldri. 31 Hvilken av disse to var lydige mot faren sin?"
De svarte: "Den første naturligvis."
Da forklarte Jesus hva han mente med det han sa: "Jeg forsikrer dere at tollere† og
prostituerte skal få tilhøre Guds eget folk,‡ men ikke dere. 32 Døperen Johannes kom
og viste dere hvordan dere skal leve etter Guds vilje, men dere trodde ikke på ham.
Tollerne og de prostituerte derimot gjorde som han sa. Men til tross for at dere så dette,
angret dere ikke og begynte å tro på budskapet hans."

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården sin

33 "Jeg skal fortelle et annet bilde for dere", sa Jesus. "En jordeier plantet en vingård.
Han bygget en mur rundt den og gravde en fordypning i bakken der de kunne presse
saften av druene. Han bygget også et vakttårn. Så forpaktet han bort vingården til noen
dyrket druer mens han selv reiste langt bort.
34 Da det ble tid til å høste avlingen, sendte han noen tjenere til de som produserte
vinen for å hente den delen av avlingen som var hans. 35 Men de overfalt tjenerne. De
mishandlet en, drepte en annen og steinet en tredje.
36 Da sendte jordeieren andre tjenere, men det samme skjedde med dem. 37 Til slutt
sendte eieren sin egen sønn. Han tenkte: 'Sønnen min vil de vel i det minste ha respekt
for.'
38 Men da de som leide vingården fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer
han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!'
39 De fanget sønnen, slepte han ut av vingården og drepte ham."
40 "Hva tror dere eieren gjør med disse svindlerne når han kommer tilbake?" spurte
Jesus.
41 Øversteprestene og lederne i folket svarte: "Han kommer helt sikkert til å drepe
dem, og etterpå forpakter han bort vingården til andre som holder avtalen og gir ham
sin del av avlingen som betaling når høsttiden kommer."

---

* **21:19** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt. † **21:31** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **21:31** På gresk: komme til Guds rike.

42 Da sa Jesus til dem: "Har dere aldri lest det som står i Skriften§:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt selve hjørnesteinen.
Herren har valgt den ut,
og den er perfekt i våre øyne!'*
43 Det jeg mener å si med dette er at de privilegier dere har som Guds folk, skal bli tatt
fra dere og gitt til alle som følger Guds vilje.† 44 Den som snubler mot denne steinen,
blir skadet, men den som steinen faller på, blir fullstendig pulverisert.‡"
45 Da øversteprestene og fariseerne§ hørte det Jesus fortalte, forsto dem at det var
de selv han snakket om. 46 Derfor ville de straks arrestere ham, men de var redde for
folket, som mente at Jesus var en profet som bar fram Guds budskap.

22

Fortellingen om bryllupsfesten

1 Jesus fortalte et nytt bilde for dem. Han sa: 2 "Der Gud regjerer, blir det som i denne
fortellingen:* En konge forberedte en stor bryllupsfest for sønnen sin. 3 Han innbød
mange gjester, og da forberedelsene var ferdige sendte han tjenere ut for å si til dem
som var innbudt at tidspunktet var inne for å komme. Men alle takket nei. 4 Da sendte
han andre tjenere for å si til dem: 'Alt er klart, oksene og kalvene er slaktet. Skynd dere
å komme!'
5 Men gjestene som han hadde bedt, var ikke interessert. Hver og en fortsatte med
sitt, den ene med sin bondegård, den andre med sine forretninger. 6 Noen grep til og
med kongens tjenere, mishandlet og drepte dem.
7 Da ble kongen sint og sendte ut sin armé, henrettet morderne og brente ned byene
deres. 8 Så sa han til tjenerne sine: 'Bryllupsfesten er ferdig, men de gjestene som jeg
innbød, er ikke verd å få del i festen. 9 Gå derfor ut på gatehjørnene og be alle dere ser,
til bryllupet.'
10 Tjenerne gjorde som han sa og tok med seg alle de kunne finne, både onde og gode,
og festsalen ble fylt med gjester. 11 Da kongen kom innfor å hilse på gjestene, la han
merke til en mann som ikke hadde på seg klær som passet for anledningen.
12 'Min venn', spurte han, 'hvordan kan du være her uten å ha på deg klær som passer
for bryllupet?' Men mannen kunne ikke svare.†
13 Da sa kongen til tjenerne sine: 'Bind hendene og føttene hans og kast ut i mørket
utenfor. Der skal de gråte av angst og fortvilelse.' " 14 Jesus avsluttet med disse ordene:
"Mange er innbudt av Gud, men få takker ja og vil tilhøre ham."

Om å betale skatt til keiseren?

15 Fariseerne‡ gikk sin vei for å pønske ut en måte å få Jesus til å si noe som de
kunne arrestere ham for. 16 Til slutt sendte de noen av mennene sine sammen med
kong Herodes sine tilhengere§, og lot dem si til Jesus: "Mester, vi vet at du alltid er
ærlig. Du sier rett ut det som er Guds vilje og lar deg ikke påvirke av noen. 17 Si oss nå
om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Hva mener du?"
18 Jesus visste hva de var ute etter. "Dere er falske mennesker som bare later som om
dere er lydige mot Gud!" ropte han. "Hvorfor forsøker dere å lure meg? 19 Vis meg en
mynt, samme typen som dere betaler skatt med." De ga ham en romersk mynt, 20 og
han spurte dem: "Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står under bildet?"
21 "Keiserens", svarte de.
"Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal dere
gi til Gud."
22 Dette svaret overrasket dem i den grad at de gikk sin vei og lot ham være i fred.

---

§ **21:42** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:42** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer på nytt at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. † **21:43** På gresk: Guds rike skal bli overtatt fra dere. ‡ **21:44** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. § **21:45** Fariseerne var et religiøst parti bant jødene. * **22:2** På gresk: Himmelriket ligner… † **22:12** Den som innbød til bryllup, forsynte sannsynligvis gjestene med bryllupskledning iblant, og særlig i et slikt tilfelle som her da gjestene kom rett fra gaten. Mannen hadde altså ringeaktet verten ved å nekte å ta imot de klærne han ble tilbudt. ‡ **22:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **22:16** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne.

Skal de døde stå opp igjen?

23 Samme dagen kom noen av saddukeerne* til Jesus. De påstår at de døde ikke kan
stå opp igjen, og derfor spurte de ham: 24 "Mester, Moses har sagt: *'Dersom en mann dør*
barnløs, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som
kan arve ham.'† 25 Nå hadde vi faktisk en familie blant oss med sju brødre. Den eldste
av brødrene giftet seg og døde barnløs. Derfor giftet bror nummer to seg med enken.
26 Men han døde også barnløs. Da giftet bror nummer tre seg med henne. Slik fortsatte
det til hun hadde vært gift med de alle sju. 27 Så døde også kvinnen til slutt. 28 Hvem
blir hun kona til når de døde står opp igjen? Alle sju har jo vært gift med henne!"
29 Jesus svarte: "Dere tar helt feil, etter som dere verken forstår Skriften‡ eller kjenner
Guds kraft. 30 Når de døde står opp igjen, skal det ikke finnes noen som gifter seg.
Alle kommer til å være som englene i himmelen. 31 Men når det gjelder de dødes
oppstandelse, har dere aldri lest det Gud har sagt til dere i Skriften: 32 'Jeg er Abrahams,
Isaks og Jakobs Gud'.§ Gud er ikke en gud for døde, men for de levende.*"
33 Da folket hørte dette, ble de helt forundret over undervisningen hans.

Hvilket bud er det viktigste?

34 Da fariseerne† fikk høre at Jesus hadde stoppet munnen på saddukeerne‡, samlet de
seg. 35 En av dem, en skriftlærd§, forsøkte å teste Jesus ved å stille spørsmål: 36 "Mester,
hvilket er det viktigste av budene i Moseloven*?"
37 Jesus svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel
og av hele din forstand.'† 38 Dette er det første budet og også det viktigste. 39 Det nest
viktigste ligner på det første: 'Du skal elske dine medmennesker som deg selv.'‡ 40 Disse
to budene sammenfatter alt det som Gud har sagt i Moseloven og ved profetene.§"

Er Messias en etterkommer av kong David?

41 Mens fariseerne* var samlet rundt Jesus, passet han på å stille dem et spørsmål:
42 "Hva mener dere om Messias, den lovede kongen? Hvem er han etterkommer av?"
De svarte: "Han er etterkommer av kong David†."
43 "Hvorfor kaller da David ham 'Herre', når han snakker under innflytelse av Guds
Ånd?" spurte Jesus. "David sa jo:
44 'Gud sa til min Herre:
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'‡
45 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?"
46 Men de kunne ikke svare, og fra den dagen av våget ingen å stille flere spørsmål til
Jesus.

23

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

1 Senere talte Jesus til folket og disiplene og sa: 2 "Disse skriftlærde* og fariseere† ser
det som oppgaven sin å forklare alle budene i Moseloven‡. 3 Derfor skal dere lyde og

---

* **22:23** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:24** Se Femte Mosebok 25:5-6. ‡ **22:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **22:32** Se Andre Mosebok 3:6. * **22:32** Gud snakket om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de hadde vært døde i hundrevis av år. † **22:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **22:34** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **22:35** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **22:36** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:37** Se Femte Mosebok 6:5. ‡ **22:39** Se Tredje Mosebok 19:18. § **22:40** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **22:41** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:42** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **22:44** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer i sammen med ham. * **23:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **23:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

følge det de sier, men ta dere i vare så dere ikke følger deres praktiske liv, for de snakker
gjerne, men praktiserer slett ikke sine egne ord. 4 De stiller umulige krav mot dere, men
gjør ikke noe for å hjelpe dere til å oppfylle dem.
5 Alt de gjør, gjør de for å vise seg fram. De går omkring med ekstra brede
bønneremmer§ på armene og setter lange minnedusker* på kappene sine for å vise at de
er lydige mot Gud. 6 De elsker å sitte på hedersplassene ved bordet under festmåltidene,
og i gudstjenestene tar de plassene på fremste rekken. 7 De vil gjerne bli hilst med respekt
på torget og bli kalt 'mester' av folket. 8 Men la aldri noen opphøye dere og kalle dere
'mester', for bare en er deres læremester. Dere er alle søsken og står på samme nivået.
9 Kall heller ikke noen her på jorden for 'Far', for bare en er deres Far, og det er Gud i
himmelen. 10 La ingen kalle dere 'lærer', for bare en er deres lærer, og det er Messias,
den lovede kongen.
11 Den som vil bli betydningsfull blant dere, må bli tjener for de andre. 12 Den som
opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet."

Jesus anklager de religiøse lederne

13 Jesus fortsatte: "Ulykken skal ramme dere skriftlærde† og fariseere‡, dere som er
falske mennesker og bare later som om dere er lydige mot Gud. Dere hindrer andre fra
å gjøre Guds vilje, slik at de ikke får tilhøre Guds eget folk.§ Selv kommer dere aldri til
å bli regnet med blant dem.* 15 Ja, ulykken skal ramme dere, dere som bare later som
om dere er lydige mot Gud! Dere kan reise over hav og land for å få noen til å tro på
Gud, men etterpå gjør dere den arme stakkaren til et helvetes barn, dobbelt verre enn
dere selv.
16 Ulykken skal ramme dere, dere som er blinde ledere! Dere påstår at om noen
sverger 'ved Guds tempel', ja, så betyr det ingenting, for den eden har dere lov til å
bryte. Men om noen sverger 'ved gullet i templet' da er det forpliktende! 17 Blinde
dårer! Hva er det viktigste, gullet, eller templet som tilhører Gud og derfor gjør gullet
hellig? 18 Dere sier også at om noen sverger 'ved alteret' da betyr det ingenting, men
om noen sverger 'ved gavene på alteret' da er det forpliktende! 19 Blinde dårer! Hva
er størst, gaven på alteret, eller alteret som tilhører Gud og derfor gjør gaven hellig?
20 Når dere sverger 'ved alteret', sverger dere både ved alteret og ved alt som er på det.
21 Når dere sverger 'ved templet', sverger dere både ved templet og ved den Gud som
bor i det. 22 Når dere sverger 'ved himmelen', sverger dere ved Guds trone og ved Gud
selv.
23 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som
om dere er lydige mot Gud. Dere gir Gud en tiendedel av den minste urt blant
krydderplantene, som mynte, dill og karve, men dere bryr dere ikke om det som er langt
viktigere: Rettferdighet, barmhjertighet og troskap. Visst skal dere gi Gud en tiendedel
av alt, men ikke glem det som er det aller viktigste.† 24 Dere blinde ledere! Dere siler
bort myggen, men svelger kamelene.‡
25 Ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som om dere
er lydige mot Gud! På utsiden er dere like sterilt rene som de beger og fat dere vasker
så grundig før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig stinker livet av griskhet
og begjær. 26 Blinde fariseere! Se først til at dere får det rett med Gud på innsiden, for
da vil også utsiden bli ren og fin.

---

§ **23:5** Bønneremmene innholdt små kapsler med sitater fra Andre Mosebok 13:9,16 og Femte Mosebok 6:8 og 11:18, der det står at Israels folk billedlig talt skulle feste Guds budskap rundt sine armer. * **23:5** I følge Fjerde Mosebok 15:38-39 skulle duskene minne Israels folk om være lydig mot Gud. † **23:13** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **23:13** På gresk: ikke komme inn i Guds rike. * **23:13** En del håndskrifter har et ekstra vers: 14 Samtidlig som dere setter dere på gatene og ber lange og fromme bønner, kaster dere ut enker og farløse fra hjemmet deres. Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! † **23:23** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de i tillegg også ga tiende av slikt som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevne vilje til å være lydig mot loven, men det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. ‡ **23:24** Fariseerne silte drikkevannet for ikke å få i seg myggen, etter som jødene ikke måtte spise insekter. Men de måtte heller ikke spise kameler. Jesus bruker dette som en bilde, for å vise at lederne var lydig mot Gud i små detaljer, men ikke i store viktige ting.

27 Uykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere! Dere viser fram en fin
fasade, men dere er som hvitmalte graver. De er vakre på utsiden, men innvendig er
de fylt med skjelettene fra døde kropper, smuss og råttenskap. 28 Dere gjør alt for
at menneskene skal tro at dere følger Guds vilje, men i virkeligheten er dere fulle av
falskhet og synd.
29 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som
om dere er lydige mot Gud! Dere bygger monumenter over profetene som bar fram
Guds budskap,§ og dere smykker gravene til dem som fulgte Guds vilje. 30 Og dere sier:
'Dersom vi hadde levd på forfedrenes tid, da ville vi aldri ha drept noen profeter.' 31 Men
når dere sier dette, medgir dere at dere er etterkommere til dem som myrdet profetene.
32 Så fortsett bare med å gå i fotsporene til forfedrene deres, og gjør ferdig det de
startet på! 33 Slanger, ormeyngel! Hvordan skal dere kunne unngå å bli dømt til helvede?
34 Jeg sender dere profeter som bærer fram Guds budskap, og visemenn og lærere som
forklarer Skriften* for dere. En av dem kommer dere til å drepe og spikre fast til et
kors. Andre kommer dere til å piske til blods i synagogene deres† og forfølge fra by til
by. 35 På grunn av dette skal dere få stå til rette for alle mordene på dem som fulgte
Guds vilje, helt fra Abel til Sakarja, som var sønn til Barakia, han dere myrdet mellom
templet og alteret.‡ 36 Ja, jeg forsikrer dere at alle disse dommene skal ramme denne
slekten som ikke vil tro.

Jesus sørger over Jerusalem

37 Å, dere Jerusalems innbyggere, dere som dreper profetene og steiner andre som
Gud sender til dere med budskapet sitt.§ Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere,
som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre
det. 38 Nå får dere selv ta hånd om deres tempel som blir lagt øde. 39 Ja, jeg sier dere, nå
får dere ikke se meg igjen før dere roper: 'Vi ærer deg, du som er sendt av Herren.*' "

24

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus gikk ut fra templet og var på vei bort, kom disiplene til ham og lurte på om
han ikke syntes de storslåtte tempelbygningene var praktfulle.
2 Han svarte: "Tro meg, alt dette som dere nå ser, kommer til å bli jevnet med jorden.
Stein skal ikke bli tilbake på stein."
3 Litt seinere satt Jesus på skråningen av Oljeberget og var alene med disiplene. De
kom bort til ham og spurte: "Når skal dette skje? Hva blir tegnet som viser at du kommer,
og at tidenes slutt nærmer seg?"
4 Jesus sa til dem: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 5 Mange skal komme i navnet mitt
og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. 6 Dere kommer
til å få høre om krig og trussel om krig, men la dere ikke skremme. Det må bli krig, men
det betyr ikke at slutten er kommet. 7 Folk og land skal reise seg mot hverandre, og det
blir sultekatastrofer og jordskjelv på det ene stedet etter det andre. 8 Men dette er bare
begynnelsen på de veene som skal komme.
9 Myndighetene kommer til å torturere og drepe dere, og alle folk skal hate dere for
at dere tilhører meg. 10 Mange av dere kommer til å fornekte troen og forråde og hate
hverandre. 11 Andre vil lære falske budskap om Gud og forsøke å føre mange vill.
12 Mens ondskapen og lovløsheten øker over alt, kommer kjærligheten til å bli kald hos
de fleste. 13 Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.* 14 Det glade budskapet
om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk†, skal bli spredd i hele
verden, slik at alle folk får høre det. Så skal slutten komme.
15 En dag skal det skje som Gud har sagt ved profeten Daniel. Dere skal få se et
motbydelig avgudsbilde stå på det stedet som tilhører Gud‡. Den som leser dette, skal
nøye legge merke til hvert ord.§ 16 Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. 17 De

§ **23:29** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **23:34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:34** Synagogen
er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **23:35** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21. § **23:37**
Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **23:39** På
gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:26. * **24:13** Av v.9 forstår vi at dette
ikke handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. † **24:14** På gresk:
evangelium om riket. ‡ **24:15** "Den stedet som tilhører Gud" viser enten til Jerusalem eller til templet i Jerusalem.
§ **24:15** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11.

som er oppe på taket* må ikke gå inn i huset for å pakke. 18 De som er ute på åkeren
må ikke løpe hjem for å hente klær.
19 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de
mødrene som ammer barna sine! 20 Be at dere ikke må rømme om vinteren eller på
hviledagen†. 21 Denne katastrofen skal bli så vanskelig at verden aldri før har opplevd
noe tilsvarende, og heller ikke kommer til å oppleve det igjen. 22 Ja, dersom ikke denne
tiden ble forkortet, vil ikke et eneste menneske overleve. Men nå vil tiden bli forkortet,
etter som Gud vil skåne dem som takker ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham.
23 Om noen da sier til dere: 'Nå har Messias, den lovede kongen, kommet. Her er
han', eller: 'Der er han', så ikke tro på de! 24 Mange skal komme og påstå at de kan
frelse verden, og mange skal holde fram falske budskap om Gud, og de skal gjøre store
mirakler og tegn for om mulig å bedra også dem som tilhører Gud. 25 Men husk på at
jeg har advart dere!
26 Får dere altså høre et rykte om at Messias, den lovede kongen, har kommet igjen
og er ute i ørkenen, da bry dere ikke om å gå for å se etter. Og sier noen at han har
skjult seg et eller annet sted, ikke tro på det! 27 For akkurat som når lynet flammer over
himmelen fra øst til vest, slik skal det være når jeg, Menneskesønnen‡, kommer igjen.
28 Det skal være like tydelig som når gribbene sirkler og samler seg rundt den døde
kroppen til byttet.

Jesus kommer igjen

29 Så fort denne trengselstiden er slutt,
kommer solen til å bli formørket og månen skal slutte å lyse.
Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og kreftene i universet skal bli rokket.§
30 Da skal mitt, Menneskesønnen*, sitt tegn vise seg på himmelen, og alle folk på jorden
skal jamre seg og klage. De skal få se meg, Menneskesønnen, komme på himmelens
skyer med makt og stor herlighet.† 31 Til lyden av gjallende trompeter skal jeg sende ut
mine engler til alle verdenshjørner, slik at de når hele jorden. De skal samle alle dem
som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre han."

Bildet om fikentreet

32 Jesus fortsatte å gjøre seg forstått ved å bruke et nytt bilde. Han sa: "Lær av
fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at
sommeren snart er her. 33 På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart kommer
igjen, når dere ser alt dette begynner å skje. 34 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal
ikke gå under før alt dette skjer.‡ 35 Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord
skal bli til evig tid.

Vær beredt

36 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene, eller Guds
sønn. Bare Far i himmelen alene vet det.
37 Når jeg, Menneskesønnen§, kommer igjen, skal verden være like sorgløs som på
den tiden da Noah levde. 38 Dagene før den store oversvømmelsen slo til, spiste, drakk
og giftet folket seg. Alt var akkurat som vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i
arken. 39 Ingen ante noe som helst før den voldsomme oversvømmelsen druknet alle
sammen. Ja, slik kommer det også til å være når jeg, Menneskesønnen, kommer tilbake.
40 Da skal to menn arbeide sammen på åkeren: Den ene bli tatt med, den andre bli latt
tilbake. 41 To kvinner skal male korn på den samme handkvernen: Den ene blir tatt
med, den andre bli latt tilbake.

---

* **24:17** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. † **24:20** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid og får heller ikke gå lange strekninger. ‡ **24:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **24:29** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. * **24:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:30** Se Daniel 7:13. ‡ **24:34** "Dette slekten" kan henvise enten på den generasjonen som levde samtidig med Jesus, eller den generasjonen som skulle få oppleve de tingene som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han snakker om "de menneskene som ikke vil tro". Det er ikke da begrenset til en spesiell generasjon. § **24:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

42 Hold dere altså våkne og beredt, for dere vet ikke hvilken dag Herren deres kommer!
43 La meg bruke et eksempel: Dersom huseieren visste hvilket klokkeslett på natten tyven
tenkte å komme, da ville han selvfølgelig holde seg våken og hindre ham fra å bryte
seg inn. 44 Vær beredt også dere, for jeg kommer igjen når dere minst av alt venter det.
45 Tenk dere også et bilde av en klok og pålitelig tjener som av herren sin har fått
i oppgave å passe på at de andre tjenerne får mat når de skal ha det. 46 Lykkelig er
denne tjeneren dersom herren hans kommer hjem og får se at han gjør akkurat det han
skal. 47 Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren hans eier.
48 Men dersom det er en upålitelig tjener som sier til seg selv: 'Herren min kommer
ikke på en stund ennå,' og så 49 begynner han å mishandle de andre tjenerne, lever
livets glade dager og drikker seg full sammen med andre. 50 Da skal herren hans helt
plutselig komme en dag han slett ikke venter det. 51 Herren hans skal drepe ham og gi
ham samme skjebne som dem som bare later som om de er lydige mot Gud. Der skal
de gråte av angst og fortvilelse."

25

Fortellingen om de ti brudepikene

1 Jesus fortsatte: "Når Gud kommer for å regjere over alle folk, skal det bli som i denne
fortellingen:* Ti unge jenter som var brudepiker ved et bryllup, tok sine oljelamper og
gikk ut for å møte brudgommen. 2-4 Fem av dem var kloke og tok med seg krukker med
ekstra olje til lampene sine. De andre fem var uforstandige og glemte å ta med olje.
5 Da brudgommen drøyde med å komme, ble de trette og la seg ned for å sove. 6 Men
ved midnatt ble de vekket av et rop: 'Brudgommen kommer! Kom ut og hils ham
velkommen!'
7 Alle jentene skyndte seg straks opp og gjorde i stand lampene sine. 8 Men de fem
som ikke hadde ekstra olje, tigget og ba om at de med ekstraforsyning måtte dele med
dem fordi lampene deres hadde sloknet. 9 Da svarte de andre: 'Vi har ikke så mye olje
at det rekker både til dere og oss. Gå av sted til dem som selger olje og kjøp det dere
trenger!'
10 Men mens de var borte og kjøpte olje, kom brudgommen. De som var beredt, fikk
da følge med ham inn til bryllupsfesten, og porten ble stengt.
11 Etter en stund kom også de fem andre tilbake og stilte seg utenfor porten og ropte:
'Herre, Herre, du må åpne for oss!'
12 Men da ropte han tilbake: 'Gå deres vei! Jeg kjenner dere ikke!'
13 Hold dere derfor våkne og var beredt, for dere vet ikke hvilken dag eller time jeg
kommer tilbake.

Fortellingen om de tre forvalterne

14 Når jeg kommer igjen, blir det nemlig som i denne fortellingen om en mann som
reiste til utlandet: Mannen samlet tjenerne sine og ga dem i oppdrag å forvalte formuen
hans mens han var borte. 15 Til den ene ga han fem sekker med mynter av gull†, til
den andre to sekker og til den tredje en sekk, alt etter som de var dyktige. Etterpå reiste
han. 16 Tjeneren som hadde fått fem sekker med mynter, begynte straks å kjøpe og selge
og tjente snart fem sekker til. 17 Han som hadde fått to sekker med mynter, gjorde det
samme og tjente to sekker til. 18 Men den som bare hadde fått en sekk med mynter gikk
og gravde et hull i jorden og gjemte pengene til herren sin for at de skulle ligge trygt
forvart uten noen risiko.
19 Etter en lang tid kom herren deres tilbake fra reisen og kalte inn tjenerne. Han ba
dem avlegge regnskap for det de hadde gjort med pengene. 20 Den tjeneren som hadde
fått fem sekker med mynter av gull, kom og ga ham ti sekker tilbake og sa: 'Herre, du
ga meg fem sekker med mynter. Her har jeg tjent fem til.'
21 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast forvaltet den
summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden med
meg!'
22 Så kom den tjeneren fram som hadde fått to sekker med mynter av gull, og han
rapporterte: 'Herre, du ga meg to sekker med mynter til å forvalte, og jeg har tjent to
til.'

---

* **25:1** På gresk: Da skal himmelriket ligne… † **25:15** På gresk: talenter. En talent veide omkring 34 kilo og tilsvarte flere årslønninger.

23 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast forvaltet den
summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden med
meg!'
24 Til sist kom den tjeneren fram som bare hadde fått en sekk med mynter, og han sa:
'Herre, jeg vet at du er en streng mann. Du høster der du ikke har sådd og samler der
du ikke har plantet. 25 Derfor våget jeg ikke å gi meg inn i noen forretninger. Jeg gravde
bare ned pengene i jorden for ikke å ta noen risiko. Her får du dem tilbake!'
26 Herren svaret ham: 'Du er en lat og udugelig tjener! Når du visste at jeg tenkte å
kreve mer tilbake enn du hadde fått, 27 burte du jo i det minste ha satt pengene mine
inn i banken. Da hadde jeg fått renter på dem. 28 Ta fra ham pengene og gi dem til
tjeneren som har ti sekker med mynter. 29 For den som bruker rett det han har fått,
han skal få mer, og han skal leve i overflod. Men den som ansvarsløst bruker det han
har fått, skal bli tatt ifra til og med det lille han har. 30 Kast den udugelige tjeneren ut i
mørke utenfor. Der skal han gråte av angst og fortvilelse.' "

Den endelige dommen

31 Jesus fortsatte: "Når jeg, Menneskesønnen‡, kommer i kongelig makt sammen med
alle mine engler, da skal jeg sette meg på tronen for å regjere. 32 Alle folk skal samle seg
om meg, og jeg skal dele dem i to grupper, slik en gjeter gjør når han skiller sauene fra
geitene. 33 Sauene skal jeg plassere på min høyre side og geitene på min venstre.
34 Da skal jeg, kongen, si til dem som står på min høyre side: 'Kom alle dere som min
Far i himmelen har frelst for evigheten. Gå inn i den nye verden§ som helt fra jordens
skapelse av har blitt gjort i stand til dere. 35 Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var
tørst, og dere ga meg vann. Jeg var en fremmed, og dere åpnet hjemmet deres for meg.
36 Jeg var naken, og dere ga meg klær. Jeg var syk, og dere tok hånd om meg. Jeg var i
fengsel, og dere besøkte meg.'
37 Da kommer de som har fulgt Guds vilje til å stille spørsmålet: 'Herre, når så vi deg
sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg noe å drikke? 38 Når så vi deg som fremmed
og var deg til hjelp, eller naken og ga deg klær? 39 Når så vi deg syk eller i fengsel og
besøkte deg?'
40 Kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere gjorde dette mot en av mine
minste brødre og søstrer*, da gjorde dere det mot meg!'
41 Etter dette skal kongen vende seg mot dem som står på hans venstre side og si: 'Gå
bort fra meg alle dere som er dømt til å bli straffet. Gå bort til den evige ilden som har
blitt gjort i stand til djevelen og englene hans. 42 Jeg var sulten, men dere ga meg ingen
mat. Jeg var tørst, men dere ga meg ikke noe å drikke. 43 Jeg var fremmed, men dere
nektet å gi meg husrom. Jeg var naken, men dere ga meg ingen klær. Jeg var syk og i
fengsel, men dere besøkte meg ikke.'
44 Da kommer også de til å stille spørsmålet: 'Herre, har vi noen ganger sett deg sulten
eller tørst, eller at du var en fremmed, eller at du var naken eller syk eller i fengsel uten
at vi var deg til hjelp?'
45 Og kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere nektet å hjelpe noen av
mine minste, da nektet dere også å hjelpe meg.' 46 Disse skal gå bort til evig straff, men
de som fulgte Guds vilje, skal leve evig."

26

Planer om å drepe Jesus

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, sa han til disiplene: 2 "Som dere vet, begynner
påskehøytiden* om to dager. Da skal jeg, Menneskesønnen†, bli utlevert og spikret fast
til et kors."
3 I mens samlet øversteprestene og folkets ledere seg i palasset til øverstepresten
Kaifas 4 for å diskutere hvordan de i hemmelighet kunne arrestere Jesus og drepe han.
5 "Men", sa de til hverandre, "ikke under selve påskehøytiden, for da kan det lede til
oppløp og demonstrasjoner."

---

‡ **25:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **25:34** På gresk: det rike. * **25:40** Den mest vanlige tolkningen er at Jesus viser til dem som tror på ham. * **26:2** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **26:2** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

6 Jesus var en dag i Betania for å hilse på Simon, som før hadde vært spedalsk. 7 Mens
de satt sammen og spiste, kom en kvinne bort til Jesus med en flaske kostbar olje, som
hun helte over hodet hans.
8-9 Disiplene ble opprørt og sa: "Hvilket sløseri med pengene! Oljen er jo verd en
formue. Hun kunne heller ha solgt den og gitt pengene til de fattige!"
10 Jesus merket hva de snakket om og sa: "Hvorfor kritiserer dere henne? Hun har
gjort en god gjerning mot meg. 11 De fattige kommer dere alltid til å ha iblant dere, men
meg kommer dere ikke til å ha hos dere særlig lenge til. 12 Ved å helle denne oljen over
meg har hun forberedt begravelsen min. 13 Faktum er at over alt i verden der budskapet
om meg blir gjort kjent, vil de også fortelle om dette som hun gjorde. På den måten vil
alltid historien huske henne."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

14 Etter denne hendelsen gikk Judas Iskariot, en av Jesus sine tolv disipler, til
øversteprestene 15 og spurte: "Hvor mye vil dere betale meg dersom jeg overgir Jesus
til dere?" Øversteprestene ga ham da 30 sølvmynter. 16 Fra da av søkte Judas etter en
passende anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

17 På den første dagen i påskehøytiden‡ kom disiplene og spurte Jesus: "Hvor vil du
at vi skal ordne med påskemåltidet?"
18 Jesus svarte: "Gå inn i Jerusalem og let opp en spesiell mann og si til ham: 'Vår
Mester sier: Den tiden Gud har bestemt for meg, har nå kommet. Nå vil jeg spise
påskemåltidet i ditt hus sammen med disiplene mine.' " 19 Disiplene hans gjorde da
som han hadde sagt, og ordnet med påskemåltidet der.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

20 Da kvelden kom, slo Jesus og disiplene hans seg ned ved bordet. 21 Mens de spiste,
sa han: "Jeg skal si som sannheten er: En av dere kommer til å forråde meg."
22 Da ble de svært bedrøvet, og en etter en spurte de: "Det er vel ikke jeg, Herre?"
23 Han svarte: "Den som dypper sitt brød i fatet sammen med meg, han er det.§ 24 For
jeg, Menneskesønnen*, må dø, akkurat som Gud har forutsagt i Skriften†. Men ulykken
skal ramme det menneske som forråder meg. Det hadde vært bedre for den personen
om han aldri var blitt født."
25 Da spurte Judas, han som skulle forråde ham: "Mester, det er vel ikke meg du
mener?" Jesus svarte: "Du har selv sagt det."
26 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for det, brøt det i biter, ga det til
disiplene og sa: "Ta dette og spis, for dette er kroppen min." 27 Etterpå tok han et beger
vin, takket Gud, ga begeret til dem og sa: "Drikk av dette alle sammen, 28 for dette er
blodet mitt, som bekrefter den nye pakten mellom Gud og mennesker. Mitt blod skal bli
ofret slik at mange kan få tilgivelse for syndene sine. 29 Jeg forsikrer dere at fra og med
nå av skal jeg ikke drikke vin igjen, før den dagen min Far i himmelen regjerer, og jeg
drikker den nye vinen i hans kommende verden.‡"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

30 Da de til slutt hadde sunget lovsangen§ sammen, gikk de ut til Oljeberget.
31 Der sa Jesus til dem: "I natt kommer dere alle til å forlate meg, for Gud sier i
Skriften*:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene i flokken skal bli spredd.'†
32 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå foran dere til Galilea og treffe dere
der."
33 Peter innvendte og sa: "Selv om alle andre forlater deg, så skal aldri jeg gjøre det."
34 Men Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale i morgen
tidlig, skal du tre ganger ha fornektet at du kjenner meg."

---

‡ **26:17** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser under påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **26:23** Se Salmenes bok 41:10. * **26:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **26:29** På gresk: når jeg drikker den nye vinen med dere i min Fars rike. § **26:30** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid Salmenes bok 115–118. * **26:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:31** Se Sakarja 13:7.

35 Da sa Peter: "Om jeg så må dø med deg, skal jeg aldri fornekte deg!" Og alle de
andre disiplene sa det samme.

Jesus ber i Getsemane

36 Deretter gikk Jesus med disiplene til et sted som ble kalt Getsemane. Der sa han til
dem: "Sett dere her mens jeg går et stykke bort og ber." 37 Han tok bare med seg Peter
og Sebedeus sine to sønner, som het Jakob og Johannes.
Jesus ble nå grepet av fortvilelse og dødsangst. 38 Han sa til dem: "Jeg er nær ved
å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg." 39 Så gikk han litt
lengre bort, kastet seg ned på jorden og ba: "Far i himmelen, om det er mulig, så la meg
slippe de lidelsene som venter. Men la det bli som du vil, ikke som jeg vil."
40 Etter en tid gikk han tilbake til sine tre disipler og fant dem sovende. Da sa han
til Peter: "Klarte dere ikke å holde dere våkne en eneste time for min skyld? 41 Våk og
be, så ikke fristelsene skal vinne seier over dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig
begrensning gjør det vanskelig for dere."
42 Så gikk han fra dem og ba samme bønnen for andre gangen: "Far i himmelen,
dersom det er mulig, så la meg slippe lidelsene som venter, men la din vilje skje, ikke
min."
43 Da han kom tilbake til disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig for
dem å holde øynene åpne. 44 Han lot de derfor være, gikk bort og ba for tredje gangen
med de samme ordene.
45 Så gikk han tilbake til disiplene og sa: "Ja, dere sover og hviler dere fortsatt. Men nå
har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen‡, skal bli utlevert
til onde mennesker. 46 Reis dere opp, nå går vi herfra! Her kommer han som skal forråde
meg."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus snakket, kom Judas, en av Jesu disipler, sammen med en stor flokk
menn som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av øversteprestene og
folkets ledere. 48 Forræderen hadde kommet overens med dem om et tegn og sagt: "Den
mannen som jeg hilser med et kyss, han er det, han skal dere fange." 49 Judas gikk rett
bort til Jesus og sa: "God kveld, Mester!" og ga ham et velkomstkyss.
50 Jesus svarte: "Min venn, gjør det du har kommet for å gjøre." Og straks stormet de
andre fram og grep Jesus og holdt ham fast.
51 En av de mennene som var med Jesus, trakk da sverdet sitt og hogg øret av tjeneren
til øverstepresten. 52 Men Jesus sa til ham: "Stikk sverdet tilbake i sliren. De som bruker
vold, kommer selv til å falle som offer for vold. 53 Innser du ikke at jeg kunne be min
Far i himmelen om å sende mer enn tolv armeer med engler for å beskytte oss, og han
ville straks gjøre det? 54 Men hvordan skulle det som Gud har forutsagt i Skriften§ da
kunne bli virkelighet? Han har jo sagt at alt dette må skje."
55 Så vendte Jesus seg til flokken og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere er tvunget
til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? Hvorfor arresterte dere meg
ikke på tempelplassen? Hver dag satt jeg der og underviste uten at dere grep meg.
56 Men alt dette har skjedd for at det som Gud har forutsagt i skriftene til profetene,*
skal bli virkelighet.†"
I samme øyeblikket løp alle disiplene fra ham og flyktet.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

57-58 De som hadde arrestert Jesus, førte ham nå til øverstepresten Kaifas sitt palass.
Der hadde de skriftlærde‡ og folkets ledere samlet seg. Peter fulgte etter på avstand og
klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Han slo seg ned sammen med tjenerne for å
se hva som skjedde med Jesus.

59 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet§ å finne falske
vitneforklaringer som kunne felle Jesus og holde som bevis for å få ham dømt til døden.

---

‡ **26:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **26:54** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **26:56** Profetenes skrifter finnes i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:56** Se Sakarja 13:7. ‡ **26:57-58** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **26:59** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

60-61 Til tross for at det var det mange som var villige til å vitne falskt, kunne de ikke
finne noe å anklage ham for.
Til slutt presterte to menn å fortelle: "Vi har hørt denne mannen si: 'Jeg kan rive ned
Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager.' "
62 Da reiste øverstepresten seg og sa til Jesus: "Vil du ikke svare? Har du sagt dette
eller ikke?" 63 Men Jesus tidde.
Da sa øverstepresten: "Innfor den levende Gud krever jeg at du snakker ut med oss
om du er Messias, den lovede kongen, Guds sønn."
64 Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette. Men jeg forsikrer dere at etter
dette skal dere få se meg, Menneskesønnen*, sitte på Guds høyre side og regjere, og dere
skal få se meg komme på himmelens skyer.†"
65 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Han har spottet Gud! Vi
trenger ingen flere vitner. Dere har selv hørt ham spotte. 66 Hvilken dom skal han få?"
De ropte tilbake: "Han må dø!"
67 De begynte å spytte Jesus i ansiktet og slo ham med knyttede never. Noen ga ham
også ørefiker og sa: 68 "Du som er Messias, den lovede kongen, vis nå at du er en profet.
Avslør med Guds hjelp hvem av oss som slo deg."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

69 Mens alt dette pågikk, satt Peter ute på gårdsplassen. En tjenestejente kom da bort
til han og sa: "Du var vel også sammen med denne Jesus fra Galilea!" 70 Peter protesterte
for alle og sa: "Jeg vet ikke en gang hva du prater om."
71 Så gikk han ut i porten. Der fikk en annen tjenestejente øye på han. "Denne mannen
var sammen med Jesus fra Nasaret", sa hun til dem som sto rundt dem. 72 Peter nektet
igjen, ja, han til og med bannet og sa: "Jeg kjenner ikke denne mannen."
73 Etter en stund kom noen bort til ham og sa: "Vi vet at du er en av disiplene. Det kan
vi høre på dialekten din, du må jo komme fra Galilea." 74 Peter bannet igjen og forsikret
dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen." I samme øyeblikk gol hanen.
75 Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt: "Før hanen galer har du
fornektet meg tre ganger." Og han gikk ut og gråt i bitter fortvilelse.

27

Det jødiske rådet vil dømme Jesus til døden

1 Tidlig neste morgen samlet alle øversteprestene og folkets ledere seg igjen. De
bestemte at de ville forsøke å få Jesus henrettet. 2 De bandt Jesus, førte han bort og
overlot ham til Pilatus, som var romersk landshøvding.*

Judas tar sitt eget liv

3 Da Judas, han som hadde forrådt Jesus, så at de hadde dømt ham til døden, angret
han på det han hadde gjort. Han gikk tilbake til øversteprestene og folkets ledere med
de 30 sølvmyntene og sa: 4 "Jeg har syndet, for jeg har forrådt et uskyldig menneske."
"Jaha, og hva har det med oss å gjøre?" svarte de. "Det er vel ditt problem."
5 Da kastet Judas pengene på gulvet i templet og gikk bort og hengte seg. 6 Men
øversteprestene samlet sammen pengene og sa: "Vi kan ikke legge dem i offerkisten,
etter som Moseloven† forbyr oss å ta imot penger som er betalt for et mord." 7 Etter en
lang diskusjon bestemte de seg i stedet for å kjøpe åkeren til en pottemaker, som etter
dette er blitt brukt som gravplass for fremmede som dør under opphold i Jerusalem.
8 Det er derfor denne åkeren fortsatt blir kalt "Blodåkeren". 9 Og gjennom dette
ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia: "De tok de 30
sølvmyntene, den prisen som han ble verdsatt til av Israels folk, 10 og kjøpte åkeren av
en pottemaker, slik som Herren ga meg befaling om."‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

11 Jesus ble nå stilt fram for Pilatus, den romerske landshøvdingen. Og Pilatus spurte
ham: "Er du jødenes konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette."

---

* **26:64** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:64** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **27:2** Det jødiske rådet hadde ikke rett å fullbyrde dødsstraff, men måtte overlevere denne type rettssaker til de romerske myndighetene. † **27:6** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **27:10** Sitatet er en blanding av Sakarja 11:12-13 og flere steder i Jeremia, blant annet 19:1-13 og 32:6-9.

12 Men da øversteprestene og folkets ledere begynte å anklage ham, sto Jesus helt
taus.
13 "Hører du ikke det de anklager deg for?" undret Pilatus.
14 Men til stor forbauselse for landshøvdingen svarte ikke Jesus på et eneste spørsmål.

Pilatus dømmer Jesus til døden

15 Ved påskehøytiden§ brukte alltid landshøvdingen å frigi en fange, hvem som helst
som jødene ville ha fri. 16 Nettopp nå satt det en virkelig beryktet forbryter i fengslet.
Han het Barabbas*. 17 Da folket samlet seg utenfor huset til Pilatus denne morgenen,
spurte han dem: "Hvem skal jeg slippe fri, Barabbas, eller Jesus som blir kalt Messias,
den lovede kongen?" 18 Pilatus visste nemlig inderlig vel at de religiøse lederne bare
hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham.
19 Mens Pilatus satt på dommersetet, fikk han en beskjed fra kona si, som advarte ham:
"La denne uskyldige mannen være i fred, for jeg har hatt noen fryktelige mareritt i natt
for hans skyld."
20 Men øversteprestene og folkets ledere hadde overtalt folket til å kreve at Barabbas
skulle bli satt fri og at Jesus skulle bli drept. 21 Da Pilatus for andre gangen spurte:
"Hvem av disse to skal jeg slippe fri?" ropte folket: "Barabbas!"
22 "Hva skal jeg da gjøre med Jesus som blir kalt Messias?" undret Pilatus.
"Få han spikret fast på et kors!" skrek de.
23 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da ropte de enda høyere: "Få ham spikret fast på et kors!"
24 Da Pilatus til slutt innså at ingenting hjalp, og at folket når som helst kunne sette
i gang et oppløp, ba han om et fat med vann. Så vasket han hendene sine i påsyn av
folkemassen og sa: "Jeg er uskyldig i denne mannens død. Ansvaret er deres!"
25 Folket skrek tilbake: "Vi og våre barn tar på oss ansvaret!"†
26 Da ga Pilatus etter og løslot Barabbas, men Jesus lot han piske og overlot ham etterpå
til soldatene sine for at de skulle føre ham bort og spikre ham fast på korset.

De romerske soldatene håner Jesus

27 De romerske soldatene førte først Jesus til huset der landshøvdingen holdt til.
Hele vaktstyrken ble kalt sammen. 28 De tok klærne av Jesus, satte på ham en rød‡
soldatkappe. 29 Så laget de en krone av torner som de presset fast rundt hodet hans, og
stakk en stav, som skulle forestille et kongespir, i høyre hånden hans og falt på kne og
hånte han. "Leve jødenes konge!" ropte de. 30 De spyttet på ham og tok staven og slo
ham i hodet.
31 Da de til slutt hadde blitt lei av å håne ham, tok de kappen av ham og kledde ham
i hans egne klær og førte ham bort for å spikre ham fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

32 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på en mann fra
Kyréne§, som het Simon. Han tvang de til å bære korset til Jesus. 33 Da de kom ut
til stedet som ble kalt for Golgata, som betyr Hodeskallen, 34 ga soldatene vin som var
blandet med galle til Jesus.* Men da han merket hva det var ville han ikke drikke det.
35 Da de hadde spikret Jesus fast på korset, delte de klærne hans mellom seg ved
loddtrekning. 36 Etterpå satte de seg ned for å holde vakt over ham. 37 Over hodet til
Jesus hadde de satt opp en plakat for å vise hva han ble anklaget for, og teksten lød:
"Dette er Jesus, jødenes konge".
38 Sammen med Jesus ble også to forbrytere spikret faste på hvert sitt kors, en på hver
side av han. 39 De som gikk forbi stedet der henrettelsen skjedde, hånte Jesus, ristet på
hodet og sa: 40 "Var det ikke du som skulle rive ned templet og bygge det opp igjen på
tre dager? Dersom du er Guds sønn, da hjelp deg selv og stig ned fra korset!"
41 Øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere moret seg på hans bekostning.
42 "Han var god til å hjelpe andre", sa de, "men seg selv kan han ikke hjelpe! Skulle han
liksom være Israels konge? Ja, dersom han stiger ned fra korset, da skal vi tro på ham!

§ **27:15** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **27:16** Andre håndskrifter har: Jesus Barabbas. Også i v.17. † **27:25** På gresk: La hans blod komme over oss og våre barn! ‡ **27:28** Den røde fargen var et symbol for kongelig makt. § **27:32** Kyréne var en by i Libya. * **27:34** Vin blandet med galle var et narkotisk bedøvelsesmiddel som de ga til de som ble spikret fast på korset. † **27:41** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

43 Han stoler på Gud. Nå får Gud frelse ham og bevise at han elsker ham.‡ Han har jo
sagt at han er Guds sønn."
44 På samme måten ble han hånet av de to forbryterne som hadde blitt spikret fast
på hvert sitt kors sammen med ham.

Jesus dør på korset

45 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet, og mørket varte helt
fram til klokka tre. 46 Da klokka var omkring tre, ropte Jesus med kraftig stemme: "Eli,
Eli, lema sabaktani?", det betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"§
47 Noen av dem som sto der misforsto ham og trodde at han ropte på Elia*. 48 En av
dem sprang raskt fram og fylte en svamp med sur vin, satte den på en pinne og holdt
den opp så han kunne drikke. 49 Men de andre sa: "La ham være, så får vi se om Elia
kommer og redder han."
50 Men Jesus ropte på nytt med kraftig stemme og sluttet å puste. 51 Samtidig revnet
forhenget som hang foran Det aller helligste† rommet i templet, i to deler fra toppen
og helt ned. Jorden ristet, og fjellgrunnen slo sprekker slik at 52 gravene åpnet seg, og
mange døde menn og kvinner som tilhørte Gud, ble levende igjen. 53 De dro fra sine
graver, og da Jesus hadde stått opp fra de døde, gikk de inn i Guds by, Jerusalem, og
viste seg for mange.
54 Den romerske offiseren og soldatene som holdt vakt, ble fryktelig redde da de så
jordskjelvet og alt som skjedde. De ropte: "Denne mannen var virkelig Guds sønn."
55 Noen kvinner sto et lite stykke borte fra stedet der henrettelsen fant sted, og så alt
som skjedde. Det var de kvinnene som hadde fulgt Jesus fra Galilea for å hjelpe ham.
56 Blant dem var Maria Magdalena og Maria som var mor til Jakob og Josef, og moren
til Sebedeus sine sønner, som het Jakob og Johannes.

Jesus blir lagt i graven

57 På kvelden kom Josef, en rik mann fra Arimatea, som også hadde blitt en disippel
av Jesus. 58 Han gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Pilatus ga
befaling om at den skulle bli overlatt til ham. 59 Josef tok kroppen, svøpte den i rent
lintøy 60 og la den i en grav, som han nylig hadde fått hogget ut i fjellet til seg selv.
Så rullet han en stor stein foran inngangen til graven og dro fra stedet. 61 Både Maria
Magdalena, og den andre Maria, ble værende igjen og satt i nærheten av graven.

Vakter blir plassert ved graven

62 Neste dag, som var hviledagen‡, kom øverstepresterne og fariseerne§ til Pilatus 63 og
sa: "Vi har kommet i tanker om at denne løgneren en gang sa at han skulle bli levende
igjen etter tre* dager. 64 Gi derfor befaling om at graven blir bevoktet i tre dager, slik at
disiplene ikke kommer og stjeler kroppen og etterpå sier til alle at han har stått opp fra
de døde. For da vil vi få et enda større problem å hanskes med."
65 Pilatus svarte: "Jeg skal gi dere vakter. Så kan dere bevokte graven så godt dere
kan."
66 De gikk av sted og forseglet graven og plasserte vakter for å beskytte den fra inngrep
utenfra.

28

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndagsmorgenen, dagen etter hviledagen, gikk Maria Magdalena og den
andre Maria ut i morgendemringen for å passe på graven.
2 Da ble det plutselig et voldsom jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen
og rullet bort steinen og satte seg på den. 3 Ansiktet hans lyste som lynet, og klærne hans
var hvite som snø. 4 Da vaktene fikk se ham, ble de så vettskremte at de falt til jorden
og lå som døde.

---

‡ **27:43** Se Salmenes bok 22:9. § **27:46** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. * **27:47** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **27:51** Et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. ‡ **27:62** På gresk: dagen etter forberedelsesdagen. Det var jødenes hviledag, den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **27:62** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **27:63** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

5 Men engelen snakket til kvinnene og sa: "Vær ikke redde! Jeg vet at dere leter etter
Jesus, han som ble henrettet på et kors. 6 Men han er ikke her. Han har blitt levende
igjen, akkurat som han sa. Kom og se der kroppen hans lå. 7 Skynd dere å fortelle til
disiplene at han har stått opp fra de døde, og at han går i forveien for dem til Galilea
for å treffe dem der. Dette er budskapet mitt."

Jesus viser seg for noen kvinner

8 Kvinnene dro straks fra graven. De var forskremte, men samtidig glade og sprang
for å fortelle disiplene det engelen hadde sagt. 9 Da kom plutselig Jesus mot dem og
hilste på dem. De gikk fram til ham og grep om føttene hans og tilba ham.
10 Jesus sa til dem: "Vær ikke redde! Gå og si til brødrene mine at de skal gi seg på
vei til Galilea. Der skal de få se meg."

Vaktene ved graven blir bestukket

11 Mens kvinnene var på vei fra graven, sprang noen av de vaktene som hadde stått
der, til øversteprestene og fortalte det som hadde skjedd. 12 Øversteprestene diskuterte
da saken med folkets ledere og ga vaktene en stor sum penger 13 og sa: "Si at disiplene
til Jesus kom midt på natten og stjal kroppen mens dere sov. 14 Dersom landshøvdingen
får høre om det, skal vi ordne opp med ham. Dere trenger ikke å bekymre dere."
15 Soldatene tok derfor pengene og gjorde som det ble sagt til dem. Snart spredde dette
ryktet seg blant jødene, som tror på det den dag i dag.

Jesus befaler disiplene å spre budskapet til hele verden

16 De elleve disiplene gikk nå til det fjellet i Galilea der Jesus hadde sagt at de skulle
treffe ham igjen. 17 Da de fikk øye på ham, tilba de ham, men noen tvilte fortsatt.
18 Da gikk Jesus bort til dem og sa: "Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden.
19 Gå derfor ut til alle folk og gjør dem til mine disipler. Døp dem til fellesskap med
Far i himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd. 20 Lær dem å leve på den måten jeg har
underviste dere om. Og husk på at jeg alltid er med dere, helt til tidenes slutt."

Evangeliet etter Markus

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Her begynner det glade budskapet om Jesus Kristus*, den lovede kongen, Guds sønn.
2 Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja da han skrev:
"Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
han skal rydde veien for deg.†
3 *En stemme roper i ødemarken:*
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!‡*'"*
4 Og nå viste denne budbæreren seg. Det var døperen Johannes. Han levde i ødemarken og underviste folk om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de vendte seg bort fra det onde, søkte Gud og lot seg døpe. 5 Mennesker fra hele Judea og Jerusalem gikk ut i ødemarken for å høre hva han hadde å si. Da de hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven Jordan. 6 Johannes hadde klær som var laget av hår fra kamelene, og rundt midjen bar han et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra ville bier. 7 Han talte til folket og sa:
"Snart kommer en mann som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å bøye meg ned og løste opp remmene på sandalene hans.§ 8 Jeg døper dere med vann, men han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd!"

Jesus blir døpt

9 Mens Johannes holdt på å døpe, dro Jesus fra hjembyen sin, Nasaret i Galilea. Han kom til elven Jordan og ble døpt av Johannes. 10 Da Jesus steg opp av vannet, fikk han* se himmelen åpne seg og Guds Ånd dale ned over ham som en due. 11 En stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede Sønn, du er min glede."

Jesus blir fristet av Satan

12-13 Straks etter dette førte Guds Ånd Jesus ut i ødemarken. Der oppholdt han seg i 40 dager og ble fristet av Satan. Han levde blant de ville dyrene†, og englene tjente ham.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Da kong Herodes litt seinere satte Johannes i fengsel, gikk Jesus tilbake til Galilea for å spre det glade budskapet fra Gud.
15 Han sa: "Tiden er kommet da Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Vend dere bort fra synden, vend om til Gud og tro på det glade budskapet!"

De første disiplene

16 En dag da Jesus gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se Simon og broren hans Andreas stå og kaste not i sjøen. De var fiskere.
17 Jesus ropte: "Kom og bli disiplene mine, så skal jeg lære dere å fiske mennesker!"
18 De gikk straks fra fiskeutstyret sitt og fulgte ham.
19 Da han gikk litt lenger langs stranden, fikk han se sønnene til Sebedeus, Jakob og Johannes. De satt i en båt og gjorde i stand garna sine. 20 Han kalte også på dem, og de forlot faren Sebedeus og mannskapet hans for å bli med Jesus.

Jesus underviser med autoritet

21 Jesus og disiplene kom til byen Kapernaum. Da det ble hviledag§, gikk de til synagogen* der Jesus underviste folket. 22 Alle var overrasket over undervisningen hans, for han lærte med autoritet, og ikke som de skriftlærde†.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde gjennom profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr "den salvede". † **1:2** Se Malaki 3:1. ‡ **1:3** Se Jesaja 40:3. § **1:7** Dette var en oppgave for slaver. * **1:10** Det er uklart hvem "han" viser til, men i følge Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34, så døperen Johannes hvordan Guds Ånd senker seg ned over Jesus. † **1:12-13** Det var mange rovdyr i dette området på denne tiden, blant annet løver. ‡ **1:15** På gresk: Guds rike er nær. § **1:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **1:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **1:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

23 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han
begynte å skrike mot Jesus: 24 "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du
kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!"
25 Men Jesus snakket strengt til den onde ånden og sa: "Ti! Far ut av ham!" 26 Da
begynte ånden å rykke og slite i mannen og for ut av ham med et voldsomt skrik.
27 Folket som var i synagogen, ble helt forskrekket, begynte å diskutere med hverandre
og stilte spørsmål: "Hva er dette for en ny lære? Hvilken makt! Til og med de onde
åndene lyder det han sier!"
28 Ryktet om ham gikk som en løpeild over hele Galilea.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

29 Da Jesus og disiplene hadde forlatt synagogen, gikk de hjem til Simon og Andreas,
sammen med Jakob og Johannes. 30 Der lå svigermoren til Simon syk med høy feber.
Dette fortalte de straks til Jesus. 31 Han gikk da bort til henne, tok henne i hånden og
reiste henne opp. Feberen forlot henne, og hun sto opp og laget mat til gjestene.
32 På kvelden, etter at solen hadde gått ned, kom de til ham med alle som var syke og
besatte. 33 Hver eneste innbygger i Kapernaum hadde samlet seg utenfor døren. 34 Jesus
helbredet mange syke som led av ulike slags sykdommer, og han drev ut mange onde
ånder. Men han forbød åndene å si noe etter som de visste hvem han var.

Jesus taler til folket i Galilea

35 Neste morgen, lenge før det lysnet, gikk Jesus bort til en skjermet plass for å kunne
be i ro og fred.
36 Simon og de andre skyndte seg ut for å finne ham. 37 Da de hadde funnet ham sa
de: "Alle spør etter deg."
38 Men han svarte: "Vi må gå til de andre byene her i nærheten, slik at jeg kan spre
budskapet mitt også der. Det er derfor jeg er kommet hit."
39 I tiden som fulgte, gikk de over hele Galilea og talte budskapet i synagogene‡ og
drev ut mange onde ånder.

Jesus helbreder en spedalsk mann

40 En gang kom en spedalsk§ mann og falt ned på kne for ham og ba: "Om du vil, da
kan du gjøre meg frisk."
41 Jesus ble grepet av medfølelse, rakte ut hånden, rørte ved ham og sa: "Det vil jeg.
Du er frisk!" 42 Straks forsvant spedalskheten, og mannen var frisk. 43 Jesus sendte ham
av sted og sa strengt til ham: 44 "Ikke fortell dette til noen, men gå til presten og la han
undersøke deg. Ta med deg det offeret som Moses har bestemt at de som blir friske fra
spedalskhet, skal gi.* Da vil alle forstå at Gud har helbredet deg." 45 Men mannen gikk
straks av sted og fortalte til alle han møtte, at han hadde blitt frisk. Jesus kunne ikke
vise seg åpent lenger i noen by, men måtte holde seg diskré ute i ødemarken. Likevel
fant folk ham, og kom til ham fra alle kanter.

2

Jesus helbreder en mann som var lam

1 Noen dager seinere kom Jesus på nytt til Kapernaum. Nyheten om at ham var
kommet, spredde seg raskt i byen. 2 Snart var huset der han bodde, så fullt av folk
at de sto langt ute på gaten og tråkket på hverandre. Han talte til dem om budskapet
fra Gud.*
3 Da kom fire menn bærende på en lam mann som lå på en liggematte. 4 De klarte
ikke å trenge seg inn på grunn av folkemassen, og kunne derfor heller ikke komme
fram til Jesus. De laget hull i taket over der han satt. Gjennom åpningen firte de ned
liggematten med den lamme mannen. 5 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til
den lamme: "Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine!"
6 Men noen av de skriftlærde† som satt der, mumlet for seg selv: 7 "Hvordan kan han
snakke på denne blasfemiske måten og spotte‡ Gud? Det er jo bare Gud som kan tilgi
synder."

---

‡ **1:39** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **1:40** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykedommer. * **1:44** Se Tredje Mosebok 14:1-4. * **2:2** På gresk: Forkynne ordet. † **2:6** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:7** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig.

8 Jesus forsto i sin Ånd hva de tenkte, og sa til dem: "Hvorfor tenker dere at dette er
å spotte? 9 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp, ta
liggematten og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?" 10-11 Så vendte han seg mot
den lamme og sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen§, har makt til å tilgi synder her
på jorden, så sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta liggematten og gå!' "
12 Da reiste mannen seg, rullet straks sammen liggematten og gikk ut, rett foran øynene
på de sjokkerte tilskuerne som hyllet Gud og ropte: "Aldri før har vi sett noe slikt!"

Jesus kaller en toller

13 Så fortsatte Jesus langs Genesaretsjøen. Store folkemasser kom til ham, og han
underviste dem. 14 Mens han dro fram, fikk han se Levi, som var sønn til Alfeus, sitte
ved tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Levi reiste seg og fulgte Jesus.
15 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i huset til Levi, hadde mange av Levis
gamle kolleger i tolletaten blandet seg med gjestene. Også noen andre ukjente folk var
på plass i selskapet. Mange av disse hadde begynt å følge Jesus.
16 Da de skriftlærde* og fariseerne† så Jesus i dette selskapet, sa de til disiplene: "Er
han virkelig falt så dypt at han spiser sammen med tollere og syndere?" 17 Jesus hørte
det som ble hvisket, og sa: "Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. Min
oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om de som
allerede gjør Guds vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

18 Disiplene til døperen Johannes og fariseerne$1‡ fastet regelmessig. En dag kom
noen og spurte Jesus hvorfor ikke disiplene hans fastet, siden dette var vanlig både hos
Johannes og fariseerne.
19 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan da vel ikke faste og gå sultne mens brudgommen
ennå er hos dem? Nei, så lenge brudgommen er sammen med dem, kan de ikke faste.
20 Men den dagen han blir tatt fra dem, da kommer de til å faste. 21 Alt har sin rette
tid! Ingen lapper for eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri
har blitt vasket. Da vil det nye tøyet krympe og rive i stykker plagget, slik at hullet blir
enda større. 22 Heller ikke slår noen ny vin i gamle vinsekker, for når vinen gjærer, vil
sekkene bli sprengt og alt blir ødelagt, både vinen og sekkene. Nei, ny vin slår de i nye
skinnsekker som tåler trykket."

Disiplene plukker aks på hviledagen

23 En gang da det var hviledag§, gikk Jesus og disiplene langs en kornåker. Mens de
gikk, nappet disiplene en håndfull aks for å spise.
24 Noen av fariseerne* sa da til Jesus: "Hvorfor gjør de dette? Det er jo forbudt etter
Moseloven† å høste på hviledagen."
25-26 Men Jesus svarte dem: "Har dere aldri lest hva kong David og mennene hans
gjorde den gangen da Abjatar var øversteprest, og de ble sultne og ikke hadde noe å
spise?‡ David gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene
hadde lov til å spise. Han lot også mennene sine spise det. Dette var jo også et slags
brudd mot loven." 27 Så sa Jesus til fariseerne: "Husk på at hviledagen ble skapt for
menneskene sin skyld, og ikke menneskene for hviledagen sin skyld. 28 Derfor har jeg,
Menneskesønnen§, rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

3

Jesus helbreder en mann på hviledagen

---

§ **2:10-11** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **2:16** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:16** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **2:18** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **2:23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **2:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **2:24** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **2:25-26** Se Første Samuelsbok 21:1-6. § **2:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

1 En annen gang gikk Jesus inn i en synagoge*. Der satt det en mann som hadde en
handikappet hånd.
2 Etter som det var hviledag†, holdt fariseerne‡ skarpt øye med Jesus. Skulle han våge
å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham
for.
3 Jesus sa til mannen med den handikappede hånden: "Reis deg og kom fram til meg."
4 Så spurte han fariseerne: "Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven§?
Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi ta liv?" Men
ingen ville svare ham. 5 Da så han på dem med sinne i blikket, dypt bedrøvet over den
likegyldigheten de hadde for menneskelig nød. Til mannen sa han: "Rekk fram hånden
din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk og normal igjen!
6 Men fariseerne dro fra synagogen og begynte straks å legge planer sammen med
tilhengerne til kong Herodes*, om å få Jesus arrestert og drept.

Mye folk følger Jesus

7-8 Jesus og disiplene trakk seg nå tilbake til stranden ved Genesaretsjøen. Mye folk
fra Galilea, Judea, Jerusalem og Idumea, og fra den andre siden av Jordan og helt borte
fra Tyrus og Sidon, fulgte ham. Ryktet om alle miraklene hans hadde spredd seg vidt og
bredt omkring, og folket strømmet nå til for å se hva som foregikk.
9 Jesus ba disiplene om å få tak i en båt og legge den klar i tilfelle folkemassen kom
til å presse ham ut i vannet. 10 Mange hadde blitt helbredet denne dagen, og de syke
presset på fra alle kanter for å røre ved ham.
11 Da mannen som var besatt av onde ånder, fikk øye på han falt han ned ved føttene
hans og ropte: "Du er Guds sønn!" 12 Men Jesus forbød åndene å avsløre hvem han var.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

13 Senere gikk Jesus opp på et fjell og tok med seg noen av dem han hadde valgt ut. Da
de var samlet rundt ham, 14 valgte han tolv av dem for å følge ham, og for å bli sendt
ut med budskapet til folket. 15 Han ga dem makt til å drive ut onde ånder.† 16 De tolv
han hadde valgt, var: Simon, som han ga navnet Peter, 17 Sebedeus sine sønner som het
Jakob og Johannes, og som han kalte "tordensønnene", 18 Andreas, Filip, Bartolomeus,
Matteus, Tomas og Jakob, sønnen til Alfeus, Taddeus og Simon "seloten"‡ 19 og Judas
Iskariot, han som seinere forrådte Jesus.

Jesus blir beskyldt for å være besatt av djevelen

20 Da Jesus kom tilbake til huset der han bodde, begynte folk å samle seg på nytt. Snart
var huset så fullt at verken Jesus eller disiplene fikk tid til å spise. 21 Da familien hans
fikk høre dette, gikk de dit for å ta hånd om ham. "Han er gått fra vettet!" sa de.
22 Men de skriftlærde§ som hadde kommet fra Jerusalem, sa: "Han er besatt av Satan*,
høvdingen over de onde ånder. Det er derfor de onde åndene er lydige mot ham."
23 Jesus kalte da til seg disse mennene og forklarte saken ved å illustrere med et bilde.
Han sa: "Hvordan kan Satan drive ut sine egne onde ånder? 24 Et rike som kommer i
strid med seg selv, går jo under. 25 Og en familie der medlemmene strider mot hverandre,
opphører snart å eksistere som en enhet. 26 Dersom Satan strider mot seg selv, da kan
han ikke fortsette å styre riket sitt. Da er det snart ute med han. 27 Nei, nå skal dere
høre hvordan det er: Satan er som en sterk mann. Vil noen gå inn i huset til den sterke
mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn
i huset og rane verdiene hans.
28 En ting vil jeg at dere skal ha klart for dere: Menneskene kan få tilgivelse for alle
slags synder, til og med hån og spott† mot Gud, uansett hvor grovt de enn spotter. 29 Men

---

* **3:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **3:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke de praktiserende jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **3:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **3:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **3:6** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han skulle gjøre opprør mot romerne. † **3:15** En del håndskrifter legger til: Han kalte dem disipler eller apostler. ‡ **3:18** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. § **3:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:22** Grunnteksten har: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. † **3:28** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig.

den som håner og spotter Guds Hellige Ånd, kan aldri få tilgivelse. Det er en utilgivelig synd."
30 Dette sa han fordi de påsto at han gjorde miraklene sine ved Satans kraft og ikke i kraften fra Guds Ånd.

Jesu ekte familie
31-32 Nå kom moren til Jesus og brødrene hans til det overfylte huset der han underviste. Etter som de selv ikke kunne komme inn, sendte de bud til ham og ba ham å komme ut.
De som satt rundt Jesus, sa til han: "Moren din og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." 33 Men han svarte: "Moren min og brødrene mine! Hvem er det?" 34 Han så på dem som satt rundt seg og sa: "Dette er moren min og søsknene mine. 35 Hver og en som gjør Guds vilje, er min bror og min søster og moren min."

4

Bildet om bonden som sådde såkorn
1 Noe seinere begynte Jesus på nytt å undervise nede ved sjøen. Folkemassen som samlet seg rundt ham var så stor at han ble tvunget til å stige om bord i en båt og sitte i den ute på vannet mens han talte til folket som sto på stranden. 2 Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette. Han sa:
3 "Lytt! En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Da han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og spiste det opp. 5 Noe korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Plantene vokste raskt opp, 6 men i den steikende solen visnet de og tørket bort, etter som røttene var grunne. 7 Andre korn falt blant tistlene. Da tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene slik at de ikke ga noen avling.
8 Mest korn falt i den fruktbare jorden og vokste opp og ga rik avling. Noe ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye som den mengden såkorn som hadde blitt sådd." 9 Jesus sa: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet
10 Da Jesus seinere var alene med disiplene og de andre som fulgte ham, spurte de: "Hva betyr dette som du fortalte?"
11 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* De som ikke tilhører Guds eget folk, oppfatter dette bare som bilder, 12 for at
'de skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte,
og høre hva jeg sier,
men likevel ikke forstå,
og derfor kan de ikke vende om til Gud og få syndene sine tilgitt.'†
13 Dersom dere nå ikke forstår dette bildet om såkornet, hvordan skal dere da kunne skjønne de andre bildene mine?
14 Det bonden sår, er budskapet fra Gud. 15 Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til det menneske som hører budskapet, men som snaut nok har hørt det til ende før Satan kommer og forsøker å få den som lyttet, til å glemme alt sammen.
16 Den grunne og steinete jorden er lik hjertet til det menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, 17 men som ikke har særlig dybde i seg slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid, når vanskelighetene eller forfølgelsene dukker opp på grunn av troen, da avtar entusiasmen, og den som tok imot, forlater troen.
18 Jorden som var dekket av tistler, kan sammenlignes med det menneske som hører budskapet, 19 men lar de daglige bekymringene, lengselen etter å tjene mange penger og begjæret etter andre ting, få komme inn i hjertet og kvele budskapet, slik at det til slutt ikke påvirker livet i det hele tatt.
20 Den fruktbare jorden ligner hjertet til et menneske som hører budskapet, tar det til seg og lar det påvirke hele livet. Disse som hører og tar imot, gir en avling som er 30, 60 eller til og med 100 ganger så stor mengde korn som ble sådd i hjertets gode jord."

Bildet om lampen
21 Videre sa Jesus: "Ingen tar fram en lampe og hvelver en eske over den eller setter den under en stol. Tvert imot! En lampe setter alle høyt og fritt, slik at den kan gi lys og være til nytte. 22 På samme måten skal alt som nå er skjult, en dag bli ført fram i

* **4:11** På gresk: Å få vite Guds rikes hemmelighet. † **4:12** Se Jesaja 6:9-10.

lyset og være synlig for alle. 23 Lytt nøye og forsøk å forstå! 24 Pass på at de ordene
dere får høre, leder til handling. For jo mer dere omsetter ordene til praksis, desto mer
kommer dere til å forstå hva jeg snakker om. 25 Ja, den som forstår undervisningen min,
skal med tiden forstå mer og mer. Men den som forstår lite, skal til slutt miste også den
minimale innsikten han hadde."

Bildet om såkornet som vokser

26 Jesus fortalte også et annet bilde. Han sa: "Der Gud regjerer, blir det som når‡ en
bonde strør ut såkornet sitt på åkeren. 27 Mannen sover og våkner, og alt etter som
dagene går, begynner såkornet å gro og spire uten hans hjelp. 28 Det er jorden som får
såkornet til å gro. Først trenger spirene seg fram, så blir aksene formet, og til slutt er
hveten moden. 29 Da kommer bonden med sin sigd og høster hveten, etter som tiden til
å høste er kommet."

Bildet om sennepsfrøet

30 Jesus sa: "Hvordan kommer det til å bli der Gud regjerer§? Hvilket bilde skal jeg
bruke? 31-32 Jo, der Gud regjerer, blir det som når noen sår et sennepsfrø. Til tross
for at sennepsfrøet er det minste* av alle frø, vokser det opp og blir større enn alle
andre krydderurter, og får så store greiner at fuglene kan bygge reir og finne ly mellom
bladene."

33 Jesus brukte titt og ofte slike bilder som dette for at folket skulle forstå, i den grad
de nå var i stand til å forstå. 34 Ja, han talte faktisk aldri uten å fortelle noen bilder, men
når han seinere ble alene med disiplene forklarte han bildene for dem.

Jesus stiller stormen

35 Da det ble kveld, sa Jesus til disiplene: "Kom, nå drar vi over til den andre siden av
sjøen." 36 De trakk seg unna folket og reiste over sjøen i den båten der Jesus allerede
satt. Flere andre båter fulgte også med. 37 Da de hadde kommet et stykke ut, blåste det
opp en voldsom storm. Høye bølger slo inn i båten slik at den nesten ble fylt med vann.
38 Mens dette skjedde, lå Jesus og sov akter i båten med hodet på en pute. Disiplene
vekket ham og ropte fortvilt: "Mester, merker du ikke at vi holder på å synke?"

39 Da reiste han seg opp og snakket strengt til vinden og sjøen og sa: "Ti! Bli stille!"
Straks la sjøen seg, og det ble blikk stille.

40 Så spurte han disiplene: "Hvorfor er dere redde? Har dere fortsatt vanskelig for å
tro?"

41 Forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han? Til og med vinden og sjøen er
lydige mot ham."

5

Jesus setter en mann fri fra onde ånder

1 De kom over til den andre siden av sjøen, til området rundt Gerasenerlandet*. 2 Da
Jesus steg ut av båten, løp en mann mot ham. Han holdt til blant de døde i gravhulene
og var besatt av en ond Ånd. 3 Mannen var så vill at det ikke var mulig å binde ham
på noen måte. 4 Flere ganger hadde det blitt forsøkt å binde ham på hender og føtter.
Hver gang hadde han slitt lenker og fotjern i stykker. Ingen var sterke nok til å rå med
ham. 5 Dag og natt holdt han til blant gravene eller virret omkring oppe i fjellene og
skrek og kuttet seg selv med skarpe steiner.

6 Mannen hadde allerede fått øye på Jesus da han var langt borte og kom nå stormende
til og falt ned for ham. 7 "Gå bort fra meg Jesus, du den høyeste Guds sønn! For Guds
skyld, du må ikke pine meg!" skrek han av all kraft. 8 Grunnen til utropet var at Jesus
like før hadde sagt: "Far ut av mannen, du onde Ånd."

9 Jesus spurte ham: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Jeg heter legion†, for vi er
mange." 10 Gang på gang ba de onde åndene at Jesus ikke måtte jage dem bort fra
området.

11 Samtidig som dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorda etter røtter på
fjellskrenten nær sjøen. 12 De onde åndene tigget og ba: "Send oss av sted til grisene,
så kan vi fare inn i dem", 13 Det lot Jesus dem få lov til. Da for de onde åndene ut av

‡ **4:26** På gresk: Guds rike ligner… § **4:30** På gresk: Hva skal vi ligne Guds rike med? * **4:31-32** Sennepsfrøet var det minste frøet som ble brukt for dyrking. * **5:1** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området der folket ikke var jøder. † **5:9** Legion var en romersk arméavdelning på 6 000 mann.

mannen og inn i grisene. Hele flokken på omkring 2 000 griser, styrtet utfor den bratte
skråningen og druknet i sjøen.
14 Røkterne som passet på grisene, sprang til den nærmeste byen og stedene rundt
den og fortalte alt sammen. Folket gikk av sted for å finne ut hva som hadde skjedd.
15-16 Da de kom fram til Jesus, fikk de se mannen som hadde hatt de onde åndene i seg
sitte der, påkledd og fullt normal. Skrekkslagne hørte de på mens øyenvitnene fortalte
om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri, og hva som hadde skjedd med
grisene. 17 Da ba folket om at Jesus måtte forlate området deres.
18 Mens Jesus steg i båten, spurte mannen som hadde vært besatt, om at han kunne
få å bli med. 19 Men Jesus ville ikke ta ham med. "Gå heller hjem til din familie og dine
venner", sa han, "og fortell for alle hvilket stort mirakel Herren har gjort med deg. La
dem få vite hvordan han hadde medfølelse med deg og kom deg til hjelp."
20 Da gikk mannen av sted og fortalte i hele Dekapolis‡ om miraklet som Jesus hadde
gjort med ham. Alle ble helt forundret da de hørte fortellingen hans.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

21 Da Jesus hadde dratt tilbake til andre siden av sjøen, samlet mye folk seg rundt
ham. Mens han var der på stranden, 22 kom lederen for synagogen§ til ham. Han het
Jairus. Så fort han fikk øye på Jesus, kastet han seg fortvilt ned for føttene hans 23 og
sa: "Den lille jenta mi holder på å dø. Jeg ber deg, kom og legg hendene på henne, slik
at hun blir frisk igjen." 24 Straks ble Jesus med ham, og mye folk fulgte med og presset
på fra alle kanter.
25 I folkemassen var en kvinne som i tolv års tid hadde lidd av blødninger. 26 Hun
hadde store plager og var blitt behandlet av mange leger. Til tross for at hun hadde
brukt opp alt hun eide på legebesøk og medisiner for å bli frisk, hadde hun ikke blitt
bedre. Heller til det verre. 27 Nå hadde hun hørt om alle de merkelige miraklene som
Jesus gjorde. Derfor presset hun seg fram i folkemassen bak Jesus og rørte ved kappen
hans. 28 For hun tenkte at dersom hun bare fikk røre ved klærne hans, så ville hun bli
frisk. 29 Og så snart hun rørte ved ham, stanset blødningene, og hun kjente at hun var
fri fra lidelsen sin.
30 Jesus merket i det samme at det gikk ut en kraft fra ham. Han vendte seg rundt og
spurte: "Hvem rørte ved klærne mine?"
31 Disiplene sa til ham: "Folk trenger deg jo fra alle kanter, selvfølgelig må noen ha
rørt ved deg!" 32 Men Jesus så seg omkring for å få greie på hvem som hadde gjort det.
33 Kvinnen ble forskrekket,* etter som hun visste hva som hadde skjedd med henne.
Hun kom skjelvende fram og falt ned for Jesus og fortalte hvordan alt hadde gått til.
34 Da sa Jesus til henne: "Min datter, troen din har hjulpet deg. Gå i fred. Du er satt fri
fra lidelsen din."
35 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom noen med beskjed fra hjemmet til
Jairus og meldte til faren: "Jenten din er død. Det har ingen hensikt at du bryr Mesteren
lenger." 36 Men Jesus tok ikke notis av ordene deres, men sa til Jairus: "Ikke vær redd!
Fortsett bare å tro." 37 Lenger framme lot han bare Peter, Jakob og Johannes følge med
helt fram.
38 Da de kom fram til Jairus sitt hjem, så Jesus at huset var fullt av mennesker som
høylytt gråt og klaget. 39 Han gikk inn til dem og sa: "Hvorfor gråter dere og er så
opprørte? Jenten er ikke død, hun sover bare!" 40 Da begynte de å hånle mot ham,
men ha jaget alle sammen ut og tok med seg faren og moren til jenta, sammen med de
tre disiplene, og gikk inn i rommet der jenta lå. 41 Så tok han jenta i hånden og sa til
henne: "Talita kumi!†" Ordene betyr: Lille jente, jeg sier deg: Reis deg opp! 42 Jenten,
som var tolv år gammel, reiste seg straks opp og begynte å gå omkring. Foreldrene gned
seg i øynene av forskrekkelse. 43 Jesus forbød dem å fortelle til noen om det som hadde
skjedd. Etterpå ba han at de måtte gi jenta noe å spise.

---

‡ **5:20** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. § **5:22** Forstandere for jødene sine bygg for gudstjenester. * **5:33** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme fram for Gud, og alle som rørte ved henne eller hennes klær, ble uverdige. De må etterpå gå av sted for å gjennomgå spesielle seremonier og bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **5:41** "Talita kumi" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og sannsynligvis morsmålet for Jesus og disiplene hans. Kanskje kunne de i tillegg også hebraisk og gresk.

6

Folket i Nasaret nekter å tro

1 Etter dette utrolige miraklet dro Jesus fra stedet og kom til hjembyen sin Nasaret,
sammen med disiplene. 2 Da det ble hviledag*, gikk han til synagogen† for å undervise,
og mange ble overrasket over visdommen hans, og de miraklene han gjorde med folk
som han la hendene på.
"Hvor har han alt dette fra?" sa de. 3 "Han er jo bare en vanlig snekker, Maria sin
sønn, bror til Jakob, Joses, Judas og Simon, og søstrene hans bor også midt iblant oss."
Mange ble irriterte og sinte på ham.
4 Da sa Jesus: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt, bortsett
fra i sin egen hjemby, blant sine slektninger og i sin egen familie." 5 Etter som folket i
Nasaret ikke trodde på ham, kunne han ikke gjøre noen mirakler der. Han helbredet
bare noen få syke ved å legge hendene på dem. 6 Han var forskrekket over at folket ikke
ville tro på ham.

Jesus sender ut sine tolv disipler

Noe seinere dro Jesus rundt i byene i distriktet og underviste. 7 Han kalte til seg sine
tolv disipler og sendte dem ut to og to og ga dem makt til å drive ut onde ånder. 8-9 Han
sa til dem at de ikke skulle ta med seg noe annet på veien enn sin vandringsstav. De
fikk ikke ta med mat, ingen veske, ingen penger, og ikke ekstra sko eller klær.
10 "Når dere blir tilbudt å overnatte hos noen, stans da hos dem til dere skal fortsette
til neste by", sa han. 11 "Dersom folket på et sted ikke vil ta imot dere eller høre på dere,
gå da bare videre og ikke vær mer bekymret for dem. Rist støvet fra dette stedet av
føttene som et tegn på at innbyggerne selv må ta ansvaret for det de har gjort."
12 Disiplene gikk nå av sted. Over alt der de kom, oppfordret de folket til å forlate
syndens vei og vende om til Gud. 13 De drev ut mange onde ånder og salvet mange syke
med olje‡ og helbredet dem.

Døperen Johannes dør

14 Snart fikk også kong Herodes høre snakk om Jesus, etter som ryktet om ham spredde
seg over alt. Folk sa: "Det er døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er
derfor han kan gjøre slike mirakler." 15 Men noen sa: "Jesus er Elia§." Andre sa: "Han
er virkelig en profet som bringer Guds budskap, akkurat som profetene* før i tiden."
16 "Nei", sa Herodes, "det er Johannes, han som jeg lot halshugge. Han har stått opp
fra de døde."
17 Herodes hadde nemlig arrestert Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel. Grunn
til dette var kona til Herodes som het Herodias. Hun hadde først vært gift med Filip,
som var bror til kongen. Til tross for dette hadde likevel Herodes giftet seg med henne.
18 Johannes hadde sagt rett ut til ham: "Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med
kona til din bror." 19 Derfor hatet Herodias ham og ville drepe Johannes, men Herodes
var imot dette. 20 Innerst inne hadde han respekt for Johannes og ville beskytte ham,
for han visste at Johannes var en god mann som levde etter Guds vilje. Hvert gang han
hørte Johannes, kjente han seg usikker og visste ikke riktig hva han skulle tro. Han
lyttet gjerne til det Johannes hadde å si.
21 Til slutt fikk i alle fall Herodias sin sjanse. Herodes feiret sin fødselsdag og stilte
opp med en fest for hoffolket, offiserene og de fremste mennene i Galilea. 22 Og mens
festen pågikk, kom datteren til Herodias inn og danset.
Kong Herodes og gjestene hans ble svært begeistret, og kongen sa til jenta: "Be meg
om hva du vil, og jeg skal gi deg det." 23 Og så sverget han i påhør av gjestene og gjentok:
"Ja, hva du så enn ber om, det skal du få, om det så er halvdelen av mitt rike."
24 Hun gikk da ut og spurte moren sin hva hun skulle be om. Moren svarte: "Be om
døperen Johannes sitt hode!"
25 Jenten skyndte seg tilbake til kongen og sa: "Jeg vil ha hodet til døperen Johannes
på et fat, nå straks!"

---

* **6:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **6:2** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. ‡ **6:13** Olivenolje var en velkjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at Gud skulle helbrede den syke. § **6:15** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **6:15** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

26 Kongen ble svært lei deg, men på grunn av løftet sitt, og etter som han ikke ville
ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, lot han henne få det som hun ville.
27 Han ga derfor befaling til en av livvaktene sine om å gå for å hente døperen Johannes
sitt hode. Mannen gikk av sted til fengslet og halshogg Johannes 28 og kom tilbake med
hodet hans på et fat. Han ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin. 29 Da
disiplene til Johannes hørte det som hadde skjedd, kom de og hentet kroppen hans og
begravde Johannes.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

30 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisene sine. De
rapporterte om alt det de hadde gjort og undervist folket om. 31 Etter som det var så
mye folk rundt dem at de ikke fikk tid til å spise, foreslo Jesus: "Kom så trekker vi oss
bort til et øde sted der dere kan hvile dere litt." 32 Og de dro sin vei med båt til et øde
sted.

33 Mange så at de reiste sin vei og skyndte seg til fots rundt sjøen. Der møtte de
Jesus igjen da han steg i land på andre siden. 34 Jesus steg ut av båten og fikk se alle
menneskene som hadde samlet seg. Han fikk medfølelse med dem, for de var som
sauer uten gjeter. Derfor tok han seg tid og underviste dem lenge og vel om det de så
sårt trengte å vite.

35-36 Fram mot kvelden kom disiplene til ham og sa: "Det er allerede seint, og det
finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted, slik at de kan gå til byene
og gårdene i nærheten og kjøpe mat."

37 Men Jesus sa: "Dere kan selv gi dem mat!"

"Hvordan da?" spurte disiplene. "Det ville jo koste en formue† å kjøpe mat til alle
sammen."

38 "Hvor mye mat har dere?" spurte han. "Gå og se etter."

De kom tilbake og rapporterte at det var fem brød og to fisker. 39-40 Jesus ba dem da
å si til folket at de skulle sette seg ned i grupper på 50 eller 100 personer der det var
grønt gress på bakken.

41 Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud for
maten. Etterpå brøt han brødene i biter og ga hver av disiplene litt brød og fisk, som
de igjen skulle gi videre til folket. 42 Alle spiste og ble mette. 43 Til slutt samlet de opp
tolv kurver fulle med brød og fisk. 44 Det var 5 000 menn som hadde spist, og i tillegg
kom kvinnene og barna.

Jesus går på vannet

45 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og dra i forveien til
Betsaida på den andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket begynte
på hjemveien. 46 Da han hadde fått folket av sted, gikk han opp på et fjell for å be.

47 Utpå kvelden var disiplene fortsatt langt ute på sjøen i båten sin. Jesus, som nå var
alene på land, 48 så hvordan de slet med årene etter som de hadde fått motvind.

Like før det begynte å lysne kom Jesus gående mot disiplene på vannet. 49 Men da de
så ham gå på vannet, skrek de av redsel. De trodde det var et spøkelse. 50 Alle så Jesus
og ble livredde.

Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er meg. Vær ikke redde." 51 Så
steg han opp i båten til dem, og i samme øyeblikk la vinden seg.

Disiplene var helt forundret. 52 De hadde ennå ikke fattet hvem Jesus var og hadde
vanskelig for å tro til tross for det store miraklet kvelden før, da hele folket hadde fått
brød å spise.

Jesus helbreder alle som rører ved ham

53 Da Jesus og disiplene hadde dratt over sjøen, kom de til Gennesaret og gikk i land.
54 Så snart de steg ut av båten, kjente folket Jesus igjen. 55 De sprang rundt i hele området
for å spre nyheten om at han var der. Folk begynte å bære syke mennesker som lå på
liggematter til stedene der de hørte at Jesus befant seg. 56 Ja, over alt der han kom, på
småsteder, byer og gårder, bar de ut i fri luft dem som var syke og ba om at de syke
i det minste kunne få røre ved dusken ytterst på kappen hans. Og alle som gjorde det,
ble friske!

7

Guds bud og menneskelige regler

† **6:37** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønner.

1 En dag kom noen fariseere* og skriftlærde† fra Jerusalem for å stille spørsmål til
Jesus. 2 De la merke til at flere av disiplene spiste brød uten først å ha vasket hendene.
3 Jødene, og særlig fariseerne, følger spesielle regler som de har arvet fra forfedrene. De
spiser aldri uten først å ha vasket hendene. 4 Når de kommer hjem fra markedsplassen,
må de alltid vaske seg før de rører noe mat. Det finnes også mange andre tradisjoner
som de er nøye med å følge, som for eksempel å skylle krus, kar og kobberkjeler.
5 Fariseerne og de skriftlærde spurte derfor Jesus: "Hvorfor holder ikke disiplene dine
seg til våre gamle jødiske regler? De spiser jo uten først å ha vasket hendene."
6 Jesus svarte: "Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot
Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:
'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
7 *Deres tilbedelse er verdiløs,*
for det de lærer,
er menneskelige regler og ikke Guds bud.'‡
8-9 Ja, dere bryr dere ikke om Guds bud og erstatter dem med egne menneskelige regler.
Syns dere det er en god måte å følge Guds bud på?
10 Moses ga dere for eksempel disse budene fra Gud: *'Vis respekt for foreldrene dine'*,
og: *'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'*§ 11-12 Dere påstår at
dere slett ikke trenger å respektere foreldrene deres, eller ta hånd om dem når de blir
gamle, dersom dere bare i stedet gir pengene som foreldrene skulle hatt, som en gave
til templet. 13 Da gjør dere Guds konkrete befaling ugyldig ved å følge egne tradisjoner.
Dette er bare ett av eksemplene. Det finnes mange, mange flere."
14 Jesus kalte folket til seg og sa: "Hør alle sammen og forsøk å forstå det jeg sier.
15 Dere blir ikke uverdige innfor Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen.*
Det er ordene deres, tankene og handlingene, det som springer ut fra dere, som gjør at
dere blir uverdige."†
17 Da Jesus hadde forlatt folkemassen og var kommet hjem igjen, spurte disiplene hva
han mente med det han nettopp hadde sagt.
18 "Forstår heller ikke dere det?" spurte han. "Innser dere ikke at det dere spiser, aldri
kan gjøre dere uverdige innfor Gud? 19 Maten har ikke noe med forholdet til Gud å gjøre,
den passerer bare gjennom magen og kommer ut igjen." På denne måten forklarte Jesus
at all mat er godkjent av Gud og tillatt å spise.
20 Og han la til: "Det som gjør et menneske uverdig innfor Gud, er det som springer
ut fra menneskets indre, fra hjertet. 21 Fra hjertet kommer onde tanker, seksuell
løssluppenhet, tyveri, mord, utroskap i ekteskapet, egoisme, 22 ondskap, bedrageri, et
vilt og umoralsk liv, misunnelse, sladder, hovmod og all annen uforstand. 23 Alt dette
kommer innefra, og det er det som gjør et menneske uverdig innfor Gud."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

24 Jesus dro nå fra Galilea og gikk til distriktet ved byen Tyrus‡. Der fant han et hus
å innlosjere seg i. Han forsøkte å holde hemmelig at han var kommet, men det var
umulig. 25 En mor med en datter som var besatt av en ond Ånd, fikk høre om ham og
oppsøkte ham straks. Kvinnen kastet seg ned for føttene til Jesus. 26 Hun ba om at han
måtte sette jenta fri fra den onde ånden.
Denne kvinnen var ikke jøde, men kom fra distriktet bortenfor. 27 Jesus sa derfor til
henne: "Først må jeg hjelpe mine egne barn som er jødene. Det er ikke rett å ta brødet
fra barna og kaste det til hundene."§
28 Hun svarte: "Det er sant, Herre, men til og med hundene som ligger under bordet,
får spise de smulene som barna lar ligge igjen."
29 "Svaret ditt viser hvor sterk tro du har", sa han. "Gå hjem, for den onde ånden har
forlatt datteren din!"

---

* **7:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **7:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:7** Se Jesaja 29:13. § **7:10** Se Andre Mosebok 20:12; 21:17. * **7:15** Den jødiske loven har en mengde regler om hva folk får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11. † **7:15** En del håndskrifter har med et ekstra vers: …gjør dere uverdige. 16 Lytt nøye og forsøk å forstå!" ‡ **7:24** Tyrus lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. § **7:27** Jesus virket først og fremst hos jødene, som etter døden hans og oppstandelsen skulle budskapet om ham spres til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk soldat.

30 Da hun kom hjem, lå jenta rolig i sengen, og den onde ånden var borte.

Jesus helbreder en døvstum

31 Fra Tyrus gikk Jesus videre til byen Sidon, og derfra tilbake til Genesaretsjøen om
Dekapolis*. 32 Der kom noen til han med en døv mann, som også hadde vanskelig for å
snakke. De ba at Jesus måtte legge hendene på ham og helbrede ham.
33 Jesus førte ham da litt unna folkemassen, satte fingrene i ørene hans, tok spytt og
rørte ved tungen hans. 34 Jesus så opp mot himmelen, sukket dypt og sa: "Effata!†" som
betyr: Lukk deg opp! 35 Straks kunne mannen høre helt perfekt, og han snakket klart
og tydelig.
36 Jesus forbød folket å fortelle om det som hadde skjedd. Men jo mer han nektet,
desto mer spredde de nyheten vidt og bredt. 37 De syntes det var så helt utrolig, og de
sa: "Alt han gjør, er helt fantastisk! Han får til og med de døve til høre og de stumme
til å snakke."

8

Jesus gir mat til 4 000

1 På nytt var mye folk samlet, og de hadde ikke noe å spise. Jesus ba da disiplene
komme bort til seg og sa:
2 "Jeg føler sterkt med folket. De har vært hos meg i tre dager og har ikke noe å spise.
3 Dersom jeg sender dem hjem uten at de har fått mat, kan de besvime av utmattelse
langs veien. Noen av dem bor jo langt herfra."
4 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få tak i nok mat til alle disse menneskene her i
ødemarken?"
5 Jesus spurte: "Hvor mange brød har dere?" "Sju", svarte de.
6 Da ba Jesus folket å slå seg ned på bakken. Han tok de sju brødene, takket Gud for
maten og brøt dem i biter. Bitene ga han til disiplene, som i sin tur delte dem ut til folket.
7 I tillegg hadde de noen små fisker. Jesus takket Gud også for dem og ba disiplene å dele
ut.
8 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet sammen det som var til overs, ble det
sju fulle kurver. 9 Det var omkring 4 000 personer til stede. Etterpå sendte Jesus folket
hjem. 10 Han steg ombord i en båt og dro til distriktet ved Dalmanuta* sammen med
disiplene.

De religiøse lederne vil se et tegn fra Gud

11 Da fariseerne† fikk vite at Jesus var der, kom de for å diskutere med ham. De
forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var.
12 Jesus ble dypt skuffet da han hørte dette og sukket: "Hvorfor må denne slekten se
tegn for å kunne tro? Nei, jeg forsikrer dere at Gud skal ikke la dere få se noe tegn."
13 Så dro han fra dem og steg i båten igjen og dro over til den andre siden av sjøen.

Jesus advarer mot falsk undervisning

14 Disiplene oppdaget nå at de hadde glemt å skaffe seg mat før de dro. Et eneste brød
var alt de hadde med seg i båten.
15 Jesus begynte å advare dem og sa: "Ta dere nøye i vare både for fariseerne$1‡ og
kong Herodes sin deig som ligger og gjærer.§"
16 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde han sa dette fordi de
hadde glemt å ta med seg brød.
17 Da Jesus hørte dem diskutere dette, sa han: "Hvorfor er dere så urolige for at dere
ikke har brød med dere? Forstår dere fortsatt ingenting? Er dere så trege til å fatte?
18 Dere har øyne å se med og ser likevel ingenting, og øre å høre med og hører likevel
ingenting. Har dere glemt 19 at jeg mettet mer enn 5 000 personer med bare fem brød?
Hvor mange fulle kurver med rester plukket dere opp den gangen?"
"Tolv", sa de.

---

* **7:31** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. † **7:34** "Effata" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og var sannsynligvis Jesus og disiplene hans sitt morsmål. Kanskje kunne de for øvrig hebraisk og gresk. * **8:10** Et sted som sannsynligvis lå like sør for Kapernaum. † **8:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **8:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **8:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 16:11-12 og Lukas sin fortelling om Jesus 12:1, der Jesus snakker om falsk undervisning og om å bare late som om de er lydige mot Gud.

20 "Da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, hvor mange kurver fikk dere da til overs?"
"Sju", svarte de.
21 Jesus sa: "Forstår dere fortsatt ingenting?"

En blind mann begynner å se

22 Da de kom over til Betsaida, førte de en blind mann til Jesus og ba at han måtte røre ved mannen og helbrede han. 23 Jesus tok da den blinde mannen ved hånden og førte ham ut av byen. Der spyttet han på øynene hans og la hendene sine på ham.
"Kan du se noe?" spurte Jesus.
24 Mannen så seg omkring. "Ja", sa han, "jeg ser folk. Men de ser ut som trær som går omkring!"
25 Da la Jesus hendene sine på mannens øyne en gang til. Og nå ble mannen helt helbredet og kunne se igjen, og han så alle ting klart som dagen.
26 Senere sendte Jesus mannen hjem med denne henstillingen: "Gå ikke inn i byen på veien hjem."

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

27 Jesus og disiplene dro fra Galilea og gikk nordover til byene rundt Cæsarea Filippi*. Mens de gikk langs veien, spurte han: "Hvem sier folk at jeg er?"
28 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte disiplene, "noen sier at du er Elia†, og andre at du er en annen av profetene som før i tiden bar fram Guds budskap‡."
29 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias§, den lovede kongen." 30 Men Jesus forbød dem strengt å snakke med noen om dette.

Jesus forutsier første gangen at han skal dø

31 Etter dette begynte Jesus å undervise disiplene om at han, Menneskesønnen*, måtte lide mye. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde† ville ta avstand fra ham og stå bak at han ble drept, men at han etter tre‡ dager skulle stå opp igjen fra de døde. 32 Dette sa han helt åpent. Peter dro han da til sides og begynte å protestere.
33 Jesus vendte seg om og så bort mot disiplene og sa strengt til Peter: "Gå bort fra meg, Satan! Det du nå tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."
34 Så kalte han disiplene til seg og ba folket å komme. Og han sa til dem:
"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 35 Ja, den som klamrer seg fast til livet, skal til sist miste det, men den som mister livet sitt for min skyld for å spre budskapet om meg, han skal berge det.
36 Hva vinner et menneske om hele verden blir gitt ham, dersom han samtidig mister det evige livet? 37 Ingen penger i hele verden kan hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 38 Den som innfor vår tids gudløse og syndige mennesker skammer seg over meg og budskapet mitt, han skal jeg, Menneskesønnen§, skamme meg over når jeg vender tilbake til min Fars herlighet sammen med englene hans."

9

1 Jesus sa: "Tro meg: Noen av dere som står her, kommer ikke til å dø før de har sett Gud komme med kongelig makt.*"

---

* **8:27** Cæsarea Filippi var en by der det ikke var jøder og lå nord for Galilea. † **8:28** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **8:28** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:29** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". * **8:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **8:38** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **9:1** På gresk: Sett Guds rike komme med makt. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med på i de følgende versene.

Jesus blir forandret på fjellet

2 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes til toppen av et høyt
fjell, der de kunne være for seg selv. Der forandret utseendet hans seg mens de så på.
3 Klærne hans ble blendende hvite, ja, hvitere enn noe rensemiddel i verden kan gjøre
med klær. 4 De fikk se Elia og Moses stå og snakke med Jesus.† 5 Da sa Peter til Jesus:
"Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg, en
til Moses og en til Elia!" 6 Han visste ikke hva han skulle si, for han var helt forvirret,
akkurat som de andre disiplene.
7 Det kom en sky som senket seg over dem, og en stemme fra skyen sa: "Dette er min
elskede Sønn. Lytt til ham!"
8 Men da disiplene så seg omkring, var plutselig Moses og Elia borte, og de var alene
tilbake med Jesus.
9 Da de gikk ned fra fjellet, ga Jesus dem streng beskjed om å ikke fortelle til noen det
de hadde sett, før han, Menneskesønnen‡, hadde stått opp fra de døde. 10 Derfor holdt
de dette for seg selv, men snakket ofte med hverandre om hva Jesus mente da han sa:
"Stå opp fra de døde".
11 Disiplene spurte Jesus: "Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Elia må vende tilbake før
Messias, den lovede kongen, kommer?" 12 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia
må først komme og sette alt i rett* skikk. Likevel har Gud forutsagt i Skriften† at jeg,
Menneskesønnen, må lide og bli hånet av alle. Hvordan kan dette ha seg? 13 Jeg sier
dere at Elia allerede har kommet, og menneskene behandlet han dårlig, akkurat slik det
står om ham i Skriften.‡"

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet, fikk de se en stor folkemasse som hadde samlet
seg rundt de andre disiplene. Noen skriftlærde§ holdt på å diskutere. 15 Da folket fikk
se Jesus komme gående, ble de gledelig overrasket og sprang fram til ham for å hilse.
16 Han spurte: "Hva er det dere diskuterer?"
17 En mann i folkemassen sa: "Mester, jeg har tatt sønnen min hit for at du skulle
helbrede ham. Han er besatt av en ond Ånd som gjør ham stum. 18 Hver gang ånden
går til angrep, slår den gutten til jorden og får ham til å fråde om munnen og skjære
tenner, og han blir helt stiv. Jeg ba disiplene dine om å drive ut denne onde ånden, men
de klarte det ikke."
19 "Dere skeptiske mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg være
hos dere? Hvor lenge må jeg tåle dere? Kom hit med gutten til meg."
20 De kom fram med gutten og da han fikk se Jesus, begynte ånden å rykke og slite i
ham. Han falt til jorden og kastet seg fram og tilbake med fråde rundt munnen. 21 "Hvor
lenge har han hatt det på denne måten?" spurte Jesus faren. Han svarte: "Helt siden
han var liten. 22 Og den onde ånden får han ofte til å falle i ilden eller i vannet for at
han skal dø. Ha medfølelse med oss og hjelp oss, om du kan!"
23 "Om jeg kan?" svarte Jesus. "Alt er mulig for den som tror."
24 "Jeg tror", utbrøt faren. "Hjelp min vantro!"
25 Jesus så nå at folk kom løpende fra alle kanter. Derfor snakket han strengt til den
onde ånden og sa: "Du stumme og døve Ånd, jeg befaler deg å fare ut av gutten og kom
aldri mer tilbake!" 26 Ånden skrek ukontrollert og begynte å rykke og slite i gutten, men
for til slutt ut av ham. Gutten lå helt livløs på jorden, og mange begynte mumle: "Han
er død." 27 Jesus tok ham i hånden og hjalp ham opp. Da reiste han seg.
28 Senere kom Jesus til huset der han bodde, og ble alene med disiplene. De spurte
ham: "Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?"
29 Jesus svarte: "Denne slags Ånder kan bare bli drevet ut ved bønn.*"

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

---

† **9:4** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. ‡ **9:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:11** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **9:12** Se Malaki 4:5. † **9:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:13** Jesus taler om døperen Johannes. Elia var et ideal på Johannes. Se Første Kongebok 19:1-10. Elia fikk lide slik som Johannes. Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:11-13. Nå skulle Jesus få lide på samme måten. § **9:14** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **9:29** En del håndskrifter legger til: og faste.

30 Så dro Jesus og disiplene fra området og gikk gjennom Galilea. Han forsøkte å
unngå all oppmerksomhet, 31 etter som han fortsatt hadde mye å undervise disiplene
om.
Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, skal bli forrådt og utlevert til menneskene, og
de kommer til å drepe meg, men etter tre‡ dager skal jeg stå opp fra de døde igjen."
32 De forsto ikke hva han mente med dette. Ingen våget heller å spørre ham.

Jesus forklarer hvem som er størst
33 De kom nå til Kapernaum, og da de hadde gått inn i huset der de skulle bo, spurte
han: "Hva snakket dere om på veien?" 34 De skammet seg for å svare, for de hadde
diskutert hvem av dem som var den største.
35 Da satte han seg ned og ba disiplene om å komme til seg, og han sa: "Den som vil
være størst, må gjøre seg minst, bli ydmyk og være tjener for alle."
36 Han tok et lite barn og stilte det midt iblant dem, la armen om barnet og sa: 37 "Den
som tar imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg. Og den som tar imot
meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."

Disiplene nekter en mann å gjøre mirakler i Jesu navn
38 Johannes, en av disiplene, sa til Jesus: "Mester, vi så en mann som drev ut onde
ånder i navnet ditt, men etter som han ikke tilhørte vår gruppe, så forsøkte vi å stoppe
ham."
39 Da sa Jesus til Johannes: "La han holde på. Ingen som gjør mirakler i navnet mitt,
kan sånn helt plutselig begynne å snakke dårlig om meg etterpå. 40 Den som ikke er
mot oss, han er for oss. 41 Ja, jeg forsikrer dere, om noen bare gir dere et glass vann å
drikke fordi dere tilhører meg, Kristus, da skal han få sin lønn for det."

Jesus advarer mot fristelser
42 Jesus fortsatte: "Om noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han til
å synde, da var det bedre for den personen å bli kastet i havet med en stor stein surret
til halsen. 43 Om hånden din får deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre å få et
evig liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden, enn å ha begge hendene
i behold og havne i helvete, der ilden aldri slokner.§ 45 Og om foten din får deg til å
synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne
den ene foten, enn å ha begge føttene i behold og bli kastet i helvete.*
47 Om ditt øye får deg til å synde, da riv det ut. Det er bedre å komme til Guds nye
verden og være enøyd, enn å ha begge øynene i behold og bli kastet i helvete,
48 *der ormene ikke dør,*
og ilden aldri slukner.†

Å bli renset gjennom prøvelser
49 Alle som følger meg, må bli renset gjennom lidelsens ild.‡
50 Den som er villig til å følge meg hva det enn måtte koste, han blir det saltet som
bevarer verden fra forråtnelse. Hvilken nytte har vi av saltet dersom det har mistet sin
kraft?§ Kan noen få det til å bli salt igjen? Nei! Se derfor til at dere ikke mister saltets
virkekraft, og lev i fred med hverandre."*

10

Jesus underviser om ekteskap og skilsmisse
1 Jesus dro fra Galilea, gikk sørover mot Judea og kom inn i området øst for Jordan.
Store folkemasser samlet seg rundt ham på nytt. Som vanlig underviste han alle som
ville høre.

---

† **9:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **9:43** I stedet for den siste frasen har en del håndskrifter med vers 44, som er identisk med v.48. * **9:45** En del håndskrifter har med vers 46, som er identisk med v.48. † **9:48** Se Jesaja 66:24. ‡ **9:49** På gresk: Alle må saltes med ild. En del håndskrifter legger til: og hvert offer må først saltes. Se Tredje Mosebok 2:13, der de salter det kjøtt som skulle bli ofret i ild til Gud. Ilden er blitt brukt også for å rense metaller, og var et bilde på lidelse. § **9:50** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. * **9:50** Saltet var også forbundet med fellesskap. De som spiste salt sammen gjennom et måltid, levde i fred med hverandre.

2 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe som
de kunne sette ham fast for. De spurte: "Mener du at en mann† har rett til å skille seg
fra kona si?"
3 Jesus svarte: "Hvilke regler ga Moses dere om skilsmisse?"
4 De svarte: "Han bestemte at det eneste en mann trenger å gjøre, er å skrive ut en
attest som bevis på skilsmissen. Da kan han sende kvinnen fra seg.‡"
5 "Hvorfor ga Moses denne regelen?" fortsatte Jesus. "Jo, fordi han kjente deres harde
og onde hjerter. 6 Det var ikke slik *Gud hadde tenkt det fra begynnelsen av. Gud skapte*
menneskene til mann og kvinne.§ 7 *Derfor skal mannen forlate foreldrene sine og holde*
seg til kona si. 8 *De to skal være ett.** De er altså ikke lenger to, livet deres er ett. 9 Det
Gud har forent, skal ikke menneskene skille."
10 Noe seinere da de kom inn i huset der de bodde, ville disiplene vite mer om dette.
11 Han sa: "Den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg med en annen, han er
utro.† 12 Og dersom en fraskilt kvinne gifter seg på nytt med en annen, da er hun utro."

Jesus ber for barna

13 Noen foreldre kom til Jesus med små barn for at han skulle røre ved dem og be for
dem. Men disiplene jaget barna bort.
14 Jesus så det som skjedde og ble sint: "Send dem ikke fra oss", sa han til disiplene.
"La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som disse barna.‡
15 Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få
tilhøre Guds eget folk."
16 Så tok han barna i favnen, la hendene på dem og ba sin Far i himmelen om å gi
dem alt godt.

Jesus snakker med en rik mann

17 Da han skulle gå videre, kom en mann løpende og falt på kne for ham og sa: "Gode
Mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?"
18 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som er god, og det
er Gud. 19 Hans bud kan du allerede: 'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i
ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Du skal ikke bedra
noen for det som er hans. Vis respekt for foreldrene dine.§' "
20 "Mester", svarte mannen, "alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung."
21 Jesus ble fylt av kjærlighet til mannen, så på ham og sa: "Det er bare en ting til du
må gjøre. Alt det du eier må du gå og selge og gi pengene til de fattige. Da skal du få en
skatt i himmelen. Kom så og følg meg."
22 Da mannen hørte dette mørknet ansiktet hans i bitter skuffelse, og han gikk
bedrøvet bort, for han var svært rik.
23 Jesus så seg rundt, henvendte seg til disiplene og sa: "Hvor vanskelig er det ikke for
den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!*"
24 Jesus så at disiplene ble forskrekket over det han sa, og fortsatte: "Ja, hvor vanskelig
er det ikke å få tilhøre Guds eget folk. 25 Det er faktisk lettere for en kamel å komme
gjennom et nåløye enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds
eget folk."
26 Denne påstanden gjorde disiplene enda mer ute av seg, og de sa til hverandre:
"Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig.
Han kan frelse hvem som helst."
28 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, søsken,
foreldre, barn eller gårder for å følge meg på grunn av troen på det glade budskapet,
30 han skal få mangedobbelt igjen. Han skal få hus, søsken, mødre, barn og gårder
allerede her i tiden mens forfølgelsene står på. Og i tillegg skal han få evig liv i den
kommende verden. 31 Mange som i dag har lav status, skal være blant de fremste i Guds
nye verden, mens andre, som her var betydningsfulle, der må holde seg i bakgrunnen."

---

* **10:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **10:2** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **10:4** Se Femte Mosebok 24:1. § **10:6** Se Første Mosebok 1:27; 5:2. * **10:8** Se Første Mosebok 2:24. † **10:11** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gift med hverandre. ‡ **10:14** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. § **10:19** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. * **10:23** På gresk: Komme inn i Guds rike. Også i vers 24 og 25.

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

32 De var nå på vei til Jerusalem, og Jesus gikk fremst i flokken. Disiplene og alle de
øvrige som gikk i følge med ham, var oppskaket og fylt av angst.
Jesus samlet sine tolv disipler og begynte enda en gang å forklare alt som skulle skje
med ham. 33 "Vi er på vei til Jerusalem", sa han. "Der kommer jeg, Menneskesønnen†, til
å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde‡. De kommer til å dømme
meg til døden og overgi meg til de romerske myndighetene§. 34 Romerne vil håne meg
og spytte på meg, piske meg og til sist drepe meg. Men etter tre* dager skal jeg stå opp
fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

35 Da gikk Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, fram til ham og sa:
"Mester, vi vil be deg om en ting."
36 "Hva da?" spurte han.
37 De sa: "La oss få sitte på hedersplassene nærmest deg når du begynner å regjere
som konge, en på høyre siden og den andre på venstre."†
38 Men Jesus sa til dem: "Dere vet ikke hva dere ber om! Klarer dere virkelig å gå
gjennom det jeg må gå gjennom? Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må
holde ut?"
39 "Ja", svarte de. "Det kan vi!"
Da sa Jesus: "Dere kommer nok til å gå gjennom de samme tingene som jeg, og lide
akkurat som jeg, 40 men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min
høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen
velger ut."
41 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes hadde bedt om, ble de opprørt.
42 Men Jesus samlet alle og sa: "I denne verden opptrer kongene som tyranner, og
herskerne har all makt over folket som står under dem. 43 Slik må det ikke være
blant dere. Den av dere som vil være leder, han må være de andre sin tjener. 44 Den
som vil være den første, han må være slave for alle. 45 Følg mitt eksempel. Jeg,
Menneskesønnen‡, har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene andre. Jeg har
kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri under synden."

Jesus helbreder den blinde Bartimeus

46 På veien mot Jerusalem kom Jesus og disiplene til byen Jeriko. Da de igjen var på vei
ut fra byen sammen med en stor folkemasse, satt en blind tigger ved kanten av veien.
Han het Bartimeus og var sønn til Timaios.
47 Da Bartimeus fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, begynte han rope:
"Jesus, du som skal arve kong Davids trone,§ ha medfølelse med meg!"
48 Folk forsøkte å få ham til å holde munn, men han ropte bare enda høyere: "Du
som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"
49 Da Jesus hørte dette, stanset han og sa: "Be ham komme hit!" De ropte da på den
blinde mannen og sa: "Ro deg ned. Reis deg og kom, Jesus vil møte deg." 50 Bartimeus
kastet kappen av seg, spratt opp og kom fram til Jesus.
51 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?" spurte Jesus.
"Mester", sa Bartimeus, "jeg vil så inderlig gjerne se igjen!"
52 Da sa Jesus til ham: "Gå! Din tro har helbredet deg." Og straks kunne mannen se!
Etterpå fulgte han Jesus på veien.

11

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Da de nærmet seg Jerusalem og kom til byene Betfage og Betania, som ligger ved
Oljeberget, sendte Jesus to av disiplene i forveien og 2 sa: "Gå inn i byen som ligger rett

† **10:33** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **10:33** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:33** På gresk: Hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. * **10:34** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **10:37** På gresk: Sitte på høyre og venstre siden av deg i din herlighet. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. ‡ **10:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **10:47** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

foran dere. Der skal dere straks finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen
har ridd på ennå. Ta eselet og kom hit med det. 3 Dersom noen spør hva dere holder
på med, så skal dere bare si: 'Herren har bruk for det, men han sender snart eselet
tilbake.' "
4 De to disiplene la i vei og fant det unge eselet som sto bundet ved porten til et hus i
bygaten. Mens de holdt på å løse det, 5 sa noen som sto der: "Hva holder dere på med?
Vil dere ta eselet?" 6 Disiplene svarte som Jesus hadde sagt, og da fikk de ta det.
7 De førte eselet til Jesus. Disiplene la kappene sine på det og Jesus satte seg opp og red
av sted mot byen. 8 Mange mennesker bredte kappene sine ut som en løper foran ham,
andre strødde grønne kvister fra trærne på veien.* 9 Både de som gikk foran Jesus, og
de som kom etter, ropte:
"*Vi hyller deg!*†
Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡
10 Vi ærer deg som skal regjere som vår stamfar David gjorde!
Alle i himmelen hyller deg!"
11 Jesus red inn i Jerusalem og gikk opp til tempelplassen. Der gikk han rundt og så
nøye på alt. Etter som det alt var seint på ettermiddagen, gikk han snart tilbake til
Betania sammen med disiplene.

Jesus renser templet

12 Neste morgen, da de var på vei fra Betania, ble Jesus sulten. 13 Han fikk se at det litt
lenger framme sto et fikentre med grønt løv og gikk dit for å se om han kunne plukke
fiken. Men det var bare blader, etter som det var alt for tidlig på året til å være frukttid.§
14 Da sa Jesus til treet: "Aldri mer skal noen spise frukt fra deg!" Disiplene hørte det
han sa.
15 Da de kom fram til Jerusalem, gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut
kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og
raserte benkene til dem som solgte duer. 16 Han stoppet dem som forsøkte å bære
handelsvarer over tempelplassen.*
17 Jesus underviste og sa: "Har ikke Gud sagt i Skriften†: *'Mitt hus skal være et sted
der alle folk kan be?'* Men dere har latt det bli *'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'*."‡
18 Da øversteprestene og de skriftlærde§ fikk høre det han hadde gjort, begynte de å
legge planer for hvordan de kunne bli kvitt ham. Men de var redde for ham, etter som
hele folket var mektig imponert over undervisningen hans.
19 På kvelden dro Jesus og disiplene fra byen.

Disiplene kan be om hva som helst

20 Da de neste morgen gikk forbi fikentreet igjen, så disiplene at det hadde visnet fra
roten av. 21 Peter kom plutselig til å huske på det Jesus hadde sagt til treet dagen før, og
han utbrøt: "Mester, har du sett på maken? Fikentreet som du forbannet, har visnet!"
22 Da sa Jesus til disiplene: "Dere må stole fullt og helt på Gud. 23 Jeg forsikrer dere,
om dere virkelig tror av et helt hjerte og ikke tviler, da kan dere si til dette fjellet: 'Løft
deg opp og kast deg i havet', og det kommer til å bli slik. 24 Ja, jeg forsikrer dere, om
dere bare tror, da kan dere be om hva som helst, og dere skal få det! 25 Men når dere
ber til Gud, da skal dere først tilgi dem som dere er sinte på. Når dere gjør det, skal
dere selv få tilgivelse for syndene av vår Far i himmelen."*"

De religiøse lederne stiller spørsmål til Jesus

27 De kom nå tilbake til Jerusalem. Mens Jesus gikk omkring på tempelplassen, kom
øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere bort til ham. 28 De forlangte å få vite

---

* **11:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 til virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest. † **11:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **11:9** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." De ordene skrevet i *kursiv* er fra Salmenes bok 118:25-26. § **11:13** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt. * **11:16** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. † **11:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:17** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **11:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:25** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 26 Men om dere nekter å tilgi dem, da kommer han ikke til å tilgi dere for syndene deres. Se Matteus sin fortelling om Jesus 6:15. † **11:27** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.
29 "Det skal jeg snart fortelle dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et annen spørsmål: 30 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke? Svar meg på det!"
31 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på han. 32 Kanskje vi kunne forsøke å argumentere for at Gud ikke hadde sendt ham?" Nei, det våger vi ikke, for da kan folket bli brysomme. Alle var jo overbeviste om at Johannes hadde vært en profet som bar fram Guds budskap. 33 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."
Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

12

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården
1 Litt etter begynte Jesus å tale til folket ved å bruke bilder. Han sa: "En mann plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en grop i bakken der han kunne presse druene. Han bygget også et vakttårn. Senere forpaktet han vingården bort til noen som dyrket vin mens han selv reiste ut av landet. 2 Da det ble tid for å høste avlingen, sendte mannen en av tjenerne sine til de som dyrket vinen for å hente den delen av årets høst som var hans. 3 Men forpakterne gikk løs på tjeneren, mishandlet ham og sendte ham tomhendt tilbake.
4 Eieren sendte da en annen av tjenerne sine, men det samme skjedde på nytt. De slo ham i hodet og forulempet ham. 5 Neste tjener som han sendte drepte de. Ja, alle utsendingene som eieren sendte, mishandlet de eller slo i hjel. 6 Til slutt var det bare en eneste igjen å sende. Det var eierens egen elskede sønn. Som den siste muligheten sendte han sønnen sin, for han tenkte: 'Han vil de vel i alle fall ha respekt for.'
7 Men forpakterne sa til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og tar vingården selv!' 8 Så gikk de løs på sønnen, drepte ham og kastet kroppen hans utenfor vingården."
9 "Hva tror dere eieren gjør når han får greie på det som har skjedd?" spurte Jesus. "Jo, han møter selv opp og dreper de onde forpakterne og gir etterpå vingården til andre. 10 Har dere ikke lest følgende sted i Skriften*:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt gjort til selve hjørnesteinen.
11 *Herren har valgt den ut,*
og den er praktfull å se på!' "†
12 De religiøse lederne ville arrestere Jesus straks, etter som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket. Derfor dro de seg unna og forsvant.

Skal keiseren ha skatt?
13 De religiøse lederne sendte nå noen fariseere‡ og tilhengere av kong Herodes§ for å lure Jesus til å si noe som de kunne sette ham fast for. 14 De kom og sa: "Mester, vi vet at du alltid er ærlig. Du spør ikke etter hva folk mener og tenker, men sier oss rett ut det som er Guds vilje. Si oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Skal vi gjøre det eller skal vi ikke?"
15 Jesus forsto at de bare lot som om de ville lyde Gud, og sa: "Hvorfor forsøker dere å lure meg? Kom hit med en romersk mynt så jeg får se på den." 16 De ga ham en mynt, og han spurte: "Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står under bildet?"
"Keiseren sitt", svarte de.
17 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det må dere gi til Gud." De ble helt forundret over svaret hans.

Skal de døde stå opp igjen?

---

* **12:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:11** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. ‡ **12:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **12:13** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få Jesus bort av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne.

18 Noen sadukeere* kom til Jesus. Sadukeerne påstår at de døde ikke kan stå opp
igjen, og derfor spurte de:
19 "Mester, i Moseloven† står det at om en mann dør og etterlater seg kona si som enke
og har ingen barn, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på at den døde får en
sønn som kan føre arven videre.‡ 20 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste
giftet seg, men døde uten å etterlate seg noe barn. 21-22 Derfor giftet bror nummer to
seg med enken, men snart døde også han uten å etterlate seg noe barn. Med den tredje
gikk det på samme måten, og slik fortsatte det helt til hun hadde vært gift med alle sju
uten å få barn. Til sist døde også kvinnen. 23 Når de står opp fra de døde, hvem sin
kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!"
24 Jesus svarte: "Dere forstår verken Skriften§ eller Guds kraft. Det er derfor dere tar
så skammelig feil. 25 Når de døde står opp igjen, kommer de ikke til å gifte seg, men de
blir som englene i himmelen.
26 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest i Mosebøkene om
den brennende tornebusken der Gud sier til Moses: *'Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs
Gud.'** 27 Gud er ikke en gud for døde, men for de levende.† Dere tar fullstendig feil."

Hvilket bud er det viktigste?

28 En av de skriftlærde‡ som sto og lyttet til diskusjonen, var mektig imponert over
svaret Jesus hadde gitt, og spurte derfor: "Hvilket er det viktigste av alle budene?"
29 Jesus svarte: "Det viktigste budet er: 'Lytt, Israel! Herren vår Gud, Herren er en.
30 Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din forstand
og av hele din kraft.'§
31 Det nest viktigste budet er: *'Du skal elske dine medmennesker som deg selv!'** Ikke
noe bud er viktigere enn disse to."
32 Den skriftlærde svarte: "Mester, du har rett. Det er sant at det bare finnes en Gud
og ingen annen. 33 Og jeg vet at vi skal elske Gud av hele vårt hjerte, av hele vår forstand
og av hele vår kraft, og at vi skal elske våre medmennesker like høyt som oss selv. Dette
er viktigere enn å ofre brennoffer på alteret i templet, og viktigere enn andre slags offer
som Moseloven† krever."
34 Da Jesus hørte hvor klokt mannen svarte, sa han: "Du er ganske nære på å bli frelst
og få tilhøre Guds eget folk.‡" Etter dette våget ingen å komme med flere spørsmål.

Er Messias kong Davids etterkommer?

35 Da Jesus seinere underviste folket på tempelplassen, spurte han:
"Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Messias, den lovede kongen, er en etterkommer av
kong David*? 36 David har jo selv sagt under inspirasjon av Guds Hellige Ånd: *'Gud sa
til min Herre:*
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'†
37 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

Måten Jesus argumentere på, tiltalte folket, og de lyttet gjerne til ham. 38 Han fortsatte
sin undervisning, og sa:
"Ta dere i være for de skriftlærde‡ som elsker å gå omkring i side kapper og gjerne vil
bli hilst med respekt på torget. 39 Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste benk,

---

* **12:18** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **12:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:19** Se Femte Mosebok 25:5-6. § **12:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:26** Se Andre Mosebok 3:6. † **12:27** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **12:28** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:30** Se Femte Mosebok 6:4-5. * **12:31** Se Tredje Mosebok 19:18. † **12:33** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:34** På gresk: Du er ikke langt fra Guds rike. § **12:35** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:35** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **12:36** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. 40 Men i sin griskhet unnslår de
seg ikke for å bedra hjelpeløse enker for eiendelene deres, mens de later som om de
leve etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre hører på. Derfor kommer Gud til
å straffe dem desto hardere."

En fattig enke gir alt hun har

41 Jesus gikk og satte seg rett mot offerkisten i templet. Han fulgte med når folk kom
og la sine penger i den. Mange som var rike la store beløp. 42 Men så kom det en fattig
enke og la to koppermynter som nesten ikke var verd noen ting.
43 Da kalte Jesus til seg disiplene og sa: "Tro meg, denne fattige enken la mer i
offerkisten enn alle de andre. 44 De ga bare en liten del av sin overflod, men hun som
er så fattig, la alt det hun eide, i offerkisten, alt hun hadde å leve av."

13

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus noe seinere dro fra templet, sa en av disiplene: "Mester, se disse fantastiske
bygningene! Se, hvilke enorme steiner de er bygget av!"
2 Jesus svarte: "Alle disse bygningene som dere nå ser i sin prakt, kommer til å bli
jevnet med jorden, ikke en stein skal bli tilbake på stein."
3-4 Senere satt han på skråningen opp mot Oljeberget og så rett mot templet. Peter,
Jakob, Johannes og Andreas var alene sammen med ham, og de spurte: "Når skal dette
du snakket om skje? Fortell oss mer om det. Hva blir tegnet som viser at den tiden er
kommet som Gud har bestemt for alt det du snakker om?"
5 Da sa Jesus: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 6 Mange skal komme i mitt navn og
påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. 7 Når dere får
høre om krig eller trussel om krig, la dere ikke da skremme. Det må bli krig, men det
betyr ikke at slutten er kommet.
8 Folk og land vil reise seg mot hverandre. Det blir jordskjelv på det ene stedet etter
det andre, og det blir sultekatastrofer. Dette er bare begynnelsen på de veene som skal
komme.
9 Vær på vakt! De vil arrestere dere og trekke dere for domstolene, og dere vil bli
mishandlet i synagogene*. For min skyld vil dere bli anklaget for konger og makthavere
og få anledning til å fortelle om det dere har hørt og sett. 10 Det glade budskapet om
meg må bli spredd til alle folk før tiden er slutt. 11 Når dere blir trukket for domstolene,
skal dere ikke være bekymret for hva dere skal si. Si bare det som er naturlig for dere,
for dere skal få de rette ordene når tiden er inne, og dere må forklare dere. Det er ikke
dere som snakker, men Guds Hellige Ånd. 12 Søsken vil forråde hverandre og bli årsak
til drap. Foreldre vil forråde sine egne barn. Barn vil gjøre opprør mot foreldrene sine
og ta livet av dem. 13 Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut
til slutten, skal bli frelst.†
14 Når dere ser 'det motbydelige avgudsbildet' stå i templet, den som leser dette skal
nøye legge merke til hvert ord‡, da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. 15 Den
som er oppe på taket§, må ikke gå inn i huset for å pakke. 16 Den som er ute på åkeren,
må ikke løpe hjem for å hente klærne sine.
17 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de
mødrene som ammer barna sine! 18 Be om at dere ikke trenger rømme om vinteren.
19 Denne prøvelsens tid vil bli så hard at ikke noe tilsvarende har skjedd fra den dagen
da Gud skapte verden og til nå. Det vil heller ikke komme noe lignende seinere. 20 Ja, om
Herren ikke hadde grepet inn og forkortet denne tiden, da ville ikke et eneste menneske
ha overlevd. Men nå har Gud forkortet tiden, etter som han vil skåne dem som takker
ja til innbydelsen om å tilhøre ham.
21 Dersom noen da sier til dere: 'Nå er Messias, den lovede kongen, kommet. Her er
han', eller: 'Der er han', da må dere ikke tro ham! 22 Mange vil komme og påstå at
de kan frelse verden, og mange vil holde fram falske budskap om Gud, og de vil gjøre
merkelige mirakler og tegn for om mulig å bedra dem som tilhører Gud.
23 Vær på vakt! Husk på at jeg har advart dere i forveien!

---

* **13:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygget kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **13:13** Av vers 12 forstår vi at det her ikke handler om å bli frelst fra døden, men at det handler om å bli frelst til evig liv. ‡ **13:14** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. § **13:15** Taket på husene i disse områdene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset.

Jesus kommer igjen

24 Når denne lidelsens tid er over,
kommer solen til å bli formørket og månen vil slutte å lyse.
25 Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og universets krefter blir rokket.*
26 Da skal de få se meg, Menneskesønnen†, komme i skyene med stor makt og herlighet.‡ 27 Jeg skal sende ut mine engler til alle verdenshjørner, nært og fjernt over hele jorden, og samle inn hver og en som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham."

Bildet om fikentreet

28 Jesus fortsatte med å undervise ved å fortelle et bilde. Han sa: "Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at sommeren snart er her. 29 På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart vil komme igjen når dere ser alt dette skje.

30 Jeg forsikrer dere, denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.§ 31 Himmel og jord skal forsvinne, men mine ord skal aldri i evighet bli borte.

Vær beredt

32 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene eller Guds sønn. Bare Far i himmelen vet det. 33 Vær derfor beredt og hold dere våkne, etter som dere ikke kjenner tiden som Gud har bestemt.
34 Når jeg kommer tilbake, blir det som når en mann har reist til utlandet. Før han reiser overlater han ansvaret for huset til tjenerne sine. Hver og en får oppgavene sine, og portvakten har fått befaling om å holde seg våken og være beredt.
35 Vær altså beredt og hold dere våkne, for dere vet ikke når husets herre kommer tilbake! Kanskje blir det på kvelden, eller ved midnatt, eller like før morgendemringen, eller tidlig på morgenen. 36 La han ikke komme helt uforberedt over dere og finne dere sovende. 37 Det jeg sier til dere gjelder for alle mennesker: Vær beredt på at jeg kommer igjen!"

14

Planer om å drepe Jesus

1 Nå var det bare to dager igjen til påskehøytiden* skulle begynne. Øversteprestene og de skriftlærde† søkte fortsatt etter en anledning til i all hemmelighet å arrestere Jesus og drepe ham. 2 "Men", sa de til hverandre, "ikke under selv påskehøytiden, for da kan det føre til opprør."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

3 Da Jesus var i Betania, stakk han innom Simon, en mann som før hadde vært spedalsk. Mens de spiste sammen, kom en kvinne fram med en flaske aromatisk, kostbar olje. Kvinnen brøt toppen av flasken og hellet hele innholdet over hodet på Jesus. 4 Dette irriterte noen av gjestene. "Har du sett en slik sløsing med oljen", sa de til hverandre. 5 "Denne oljen var jo verdt nesten en årslønn. Tenk om hun heller hadde solgt den og gitt pengene til de fattige!" De begynte å skjelle henne ut.
6 Jesus sa: "La henne være i fred! Hvorfor kritiserer dere henne på denne måten? Hun har gjort en god gjerning mot meg. 7 De fattige vil dere alltid ha iblant dere, og dere kan hjelpe dem så ofte og mye dere bare vil, men meg kommer dere ikke til å ha særlig lenge til hos dere. 8 Denne kvinnen har gjort alt det hun kunne, og har som en forberedelse salvet meg med olje til begravelsen min. 9 Faktum er at over alt i verden der budskapet om meg blir spredd, vil også historien om det hun gjorde mot meg, bli husket."

---

* **13:25** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. † **13:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **13:26** Se Daniel 7:13. § **13:30** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som skulle få oppleve de tingene som skulle skje og som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han mener "de menneskene som ikke vil tro". Da er det ikke begrenset til en bestemt generasjon. * **14:1** I grunnteksten: Påsken og de usyrede brøds høytid. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske ble feiret til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. De spiser bare brød som har blitt bakt uten gjær i påskeuken. † **14:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

10 Etter denne begivenheten gikk Judas Iskariot, en av de tolv disiplene, til
øverstеprestene for å forråde Jesus. 11 Øverstеprestene ble svært glade og lovet ham
penger for angiveriet. Judas begynte straks å lete etter en passende anledning til å
forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

12 På den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet ble slaktet,
spurte disiplene Jesus: "Hvor vil du at vi skal gå for å ordne med påskemåltidet for
deg?"

13 Jesus sendte da to disipler av sted og forklarte:

"Gå inn i Jerusalem. Der vil dere møte en mann som bærer en vannkrukke på hodet.
Følg etter ham. 14 Si til eieren av huset der mannen går inn: 'Vår Mester spør etter
rommet der han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine?' 15 Huseieren
vil da ta dere med en trapp opp til et stort rom der det allerede er dekket på bordet.
Gjør i stand måltidet vårt der."

16 De to disiplene gikk av sted til byen og fant alt slik Jesus hadde sagt, og de ordnet
med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

17 På kvelden kom Jesus med sine tolv disipler til stedet. 18 Mens de spiste, sa han:
"Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg. En av dere som nå
spiser ved samme bordet som meg, vil gjøre det.§"

19 Da ble de bedrøvet, og en etter en spurte de Jesus: "Det er vel ikke meg?"

20 Han svarte: "Det er en av dere tolv, han som dypper brødet i fatet sammen med meg.
$1* 21 For jeg, Menneskesønnen†, må dø, akkurat slik som Gud har forutsagt i Skriften‡,
men ulykken vil ramme det mennesket som forråder meg! Det hadde vært bedre for
den personen om han aldri var født!"

22 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for maten, brøt det i biter, ga til hver
og en og sa: "Ta dette, for dette er kroppen min." 23 Etterpå tok han et beger vin, takket
Gud og ga det til hver og en. Alle drakk av vinen. 24 Han sa: "Dette er blodet mitt som
bekrefter den nye pakten mellom Gud og menneskene, blodet som blir ofret for alle§.
25 Jeg forsikrer dere at fra nå av skal jeg ikke drikke jordisk vin igjen før den dagen Gud
regjerer, og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden.*"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

26 Da de til slutt hadde sunget lovsangen† sammen, gikk de ut til Oljeberget.

27 Der sa Jesus: "Dere kommer alle til å forlate meg, for Gud sier i Skriften‡:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene vil bli spredd.'§
28 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå i forveien for dere til Galilea og
treffe dere der."

29 Da sa Peter: "Selv om alle de andre forlater deg, så skal ikke jeg gjøre det!"

30 Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale to ganger i
morgen tidlig, vil du tre ganger ha nektet for at du kjenner meg."

31 Peter ga seg ikke, men forsikret på nytt: "Om jeg så må dø med deg, vil jeg aldri
fornekte deg!" Det samme sa alle de andre.

Jesus ber i Getsemane

32 De kom nå til det stedet som ble kalt Getsemane. Der sa Jesus til disiplene: "Sett
dere her mens jeg går bort og ber". 33 Han tok bare med seg Peter, Jakob og Johannes.
Jesus ble grepet av frykt og angst. 34 Han sa til de tre: "Jeg er nær ved å bryte sammen
av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg."

---

‡ **14:12** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser bare brød i påskeuken som har blitt bakt uten gjær.
§ **14:18** Se Salmenes bok 41:10. * **14:20** Se Salmenes bok 41:10. † **14:21** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **14:21** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:24** I grunnteksten: Mange. Det er et hebraisk utrykk som egentlig betyr "alle". * **14:25** På gresk: når jeg drikker den nye vinen i Guds rike. † **14:26** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid fra Salmenes bok 115–118. ‡ **14:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:27** Se Sakarja 13:7.

35 Så gikk han litt lenger bort og falt ned på jorden. Han ba til sin Far i himmelen
om å få slippe den fryktelige stunden som ventet ham, om det var mulig. 36 "Far, Far i
himmelen"*, sa han, "alt er mulig for deg. La meg slippe denne lidelsen som venter. La
det likevel bli som du vil, ikke som jeg vil."
37 Etter en tid kom han tilbake til de tre disiplene sine og fant dem sovende. "Simon",
sa han til Peter†, "sover du? Klarte du ikke å holde deg våken en eneste time? 38 Våk
og be så ikke fristelsen vinner seier over dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig
begrensning gjør det vanskelig for dere."
39 Så gikk han på nytt bort og ba med de samme ordene. 40 Da han kom tilbake til de
tre disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde øynene
åpne, og de visste ikke hva de skulle svare ham.
41 Da han for tredje gangen kom tilbake, sa han: "Ja, dere sover og hviler fortsatt.
Men nå er det nok! Nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg,
Menneskesønnen‡, skal bli utlevert til onde mennesker. 42 Reis dere, stå opp, nå går
vi herfra! Han som skal forråde meg kommer."

Jesus blir forrådt og arrestert

43 Mens Jesus ennå snakket, kom Judas som var en av hans tolv disipler, sammen
med en gjeng mennesker som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av
øversteprestene, de skriftlærde§ og folkets ledere. 44 Forræderen hadde blitt enig med
dem om et avtalt tegn og sagt: "Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er det.
Ham skal dere fange og føre bort under vakthold."
45 Så snart Judas hadde kommet dit, gikk han bort til Jesus. "Mester", sa han, og ga
ham et velkomstkyss. 46 Da grep folkene Jesus og holdt ham fast. 47 Men en av disiplene
dro sverdet sitt og hogg øret av øverstepresten sin tjener.
48 Jesus spurte dem: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var nødt til å bevæpne
dere med sverd og køller for å fange meg? 49 Hvorfor arresterte dere meg ikke på
tempelplassen? Hver dag har jeg vært sammen med dere og undervist uten at dere har
grepet meg. Alt dette har skjedd for at det som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften*,
skulle bli virkelighet."
50 I dette øyeblikket ga alle disiplene opp og flyktet fra Jesus. 51 En ung mann, som
bare hadde et linklede rundt seg, fulgte etter Jesus. De forsøkte da å fange ham, 52 men
han gjorde seg fri fra linkledet og flyktet naken bort.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

53 De førte Jesus til øverstepresten sitt hus. Innen kort tid var alle øversteprestene,
folkets ledere og de skriftlærde† samlet. 54 Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg
helt inn på gårdsplassen. Der slo han seg ned blant tjenerne og varmet seg ved bålet
som var tent opp.
55 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet‡ å finne
vitneforklaringer som kunne felle Jesus og være nok til å få ham dømt til døden. Men
de fant ingen. 56 Mange vitnet falskt, men vitnene snakket hele tiden mot hverandre.
57 Til sist kom noen fram med denne falske påstanden: 58 "Vi har hørt ham si: 'Jeg
skal rive ned templet som er bygget av mennesker, og på tre dager skal jeg bygge opp
et annet uten menneskelig hjelp!' " 59 Heller ikke på dette punktet stemte vitnemålene
deres over ens.
60 Øverstepresten sto nå opp foran rådet og sa til Jesus: "Hvorfor svarer du ikke?
Har du sagt dette eller ikke?" 61 Men Jesus tidde og svarte ham ikke med ett eneste ord.
Da stilte øverstepresten enda et spørsmål: "Er du Messias, den lovede kongen, Guds
sønn?"

---

* **14:36** I grunnteksten: Abba, Far. "Abba" betyr "far" på Jesus sitt morsmål, arameisk. † **14:37** Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet" eller "klippen". ‡ **14:41** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.
§ **14:43** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:49** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **14:53** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:55** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

62 "Ja, det er jeg", svarte Jesus, "og dere skal få se meg, Menneskesønnen§, sitte ved
Guds høyre hånd og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer.*"
63-64 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Det er ikke bruk for flere
vitner. Dere har selv hørt at han spotter Gud. Hvilken dom skal han få?" Da stemte alle
for at han skulle bli dømt til døden.
65 Senere begynte noen å spytte på ham, og de satte bind for øyne hans og slo ham i
ansiktet med knyttnevene. "Vis at du er en profet som kan avsløre hemmeligheter ved
Guds hjelp†", ironiserte de. Og vaktene ga ham ørefiker.

Peter fornekter at han kjenner Jesus

66-67 I mens ventet Peter nede på gårdsplassen. En av tjenestejentene til
øverstepresten kom og fikk øye på Peter som satt og varmet seg ved bålet. Hun satte
øynene i ham og sa: "Du var vel også sammen med han der Jesus fra Nasaret?" 68 Men
Peter protesterte og sa: "Jeg vet ikke en gang hva du prater om!" Litt etter gikk Peter ut
i den ytre gården. Akkurat i det øyeblikket gol hanen.‡
69 Etter en stund fikk den samme tjenestejenta øye på Peter og sa på nytt til dem som
sto rundt: "Han er også en av dem!" 70 Men Peter nektet også denne gangen.
Litt seinere sa de som sto der til Peter: "Jo, visst, du er en av dem. Du kommer også
fra Galilea." 71 Peter bannet og lovet dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen
som dere prater om!" 72 I samme øyeblikk gol hanen for andre gangen.
Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt til ham: "Før hanen galer to
ganger, skal du ha fornektet meg tre ganger." Og han begynte å gråte.

15

Jesus blir dømt til døden

1 Tidlig neste morgen samlet øversteprestene, folkets ledere og de skriftlærde*, hele
Det jødiske rådet† seg for å drøfte saken videre om Jesus. De bandt Jesus, førte ham
bort og overlot ham til Pilatus, som var den romerske landshøvdingen på den tiden.‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

2 Pilatus spurte Jesus: "Er du jødenes konge?" Han svarte: "Det er du selv som kaller
meg dette."
3-4 Øversteprestene anklaget Jesus for en rekke forskjellige forbrytelser, og Pilatus
spurte ham: "Hvorfor sier du ingenting? Du hører jo alt det de anklager deg for!"
5 Til Pilatus sin store forbauselse svarte ikke Jesus med ett eneste ord.

Pilatus dømmer Jesus til døden

6 Ved påskehøytiden§ brukte alltid Pilatus å frigi en fange etter ønske fra folket,
samme hvem jødene ville ha fri. 7 Nettopp nå satt det en mann fengslet som het
Barabbas. Han hadde sammen med noen andre blitt dømt for drap under et politisk
opprør.
8 Folket begynte å samle seg rundt Pilatus for å be ham gjøre som han alltid pleide.
9 "Er det jødenes konge dere vil at jeg skal slippe fri?" spurte Pilatus. 10 Han visste mer
enn godt at øversteprestene bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige
på ham.
11 Øversteprestene hisset nå opp folket og fikk dem til å kreve at Barabbas skulle bli
satt fri i stedet for Jesus.
12 Pilatus spurte på nytt: "Hva skal jeg da gjøre med denne mannen som dere kaller
jødenes konge?"
13 "La ham bli spikret fast på et kors!" ropte de tilbake.

---

§ **14:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:62** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **14:65** I følge Matteus sin fortelling om Jesus 26:68 og Lukas sin fortelling om Jesus 22:64 ville soldatene at Jesus skulle avsløre hvem som slo ham. ‡ **14:68** En del håndskrifter mangler: Og nettopp da gol hanen. * **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **15:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff uten å overlevere disse anledningene til de romerske myndighetene. § **15:6** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

14 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da skrek de enda høyere: "La ham bli spikret fast på et kors!" 15 Til slutt ga Pilatus
etter og løslot Barabbas, etter som han ville gjøre folket til lags. Dette innebar at Jesus
ble overlatt til å bli pisket og etterpå utlevert til soldatene for at de skulle føre ham bort
og spikre ham til korset.

De romerske soldatene håner Jesus

16 De romerske soldatene førte først Jesus inn på gårdsplassen utenfor huset til
landshøvdingen. Der var hele vaktstyrken blitt kalt sammen. 17 De kledde på han en
rød* kappe og laget en krone av torner som de presset ned rundt hodet hans. 18-19 Så
slo de Jesus i hodet med en stav, spytte på han, falt på kne og lot som om de hyllet han.
"Leve jødenes konge", ropte de.
20 Til slutt når de hadde blitt lei av å håne han, tok de av han den røde kappen og
kledde han i hans egne klær og førte Jesus bort for å spikre han fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

21 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på Simon fra Kyréne†,
han var far til Aleksander og Rufus. Tilfeldigvis var han på vei fra landsbygda inn til
Jerusalem, og de tvang ham til å bære korset for Jesus.
22 Soldatene førte Jesus til det stedet som ble kalt Golgata og som betyr Hodeskallen.
23 Der ga de ham vin blandet med myrra,‡ men han nektet å drikke det. 24 Etter hvert
spikret de Jesus fast på korset og delte klærne hans mellom seg ved å kaste lodd om
plaggene.
25 Klokken var omkring ni på morgenen da de spikret ham til korset. 26 Over ham
hadde de satt opp en plakat med teksten: "Jødenes konge", for å vise hva han var
anklaget for.
27 Samtidig med Jesus ble også to forbrytere spikret fast, hver på sitt kors. En på hver
side av Jesus.§ 29 De som gikk forbi stedet der henrettelsen hadde skjedd, hånte Jesus,
ristet på hodet og sa: "Var det ikke du som kunne rive ned templet og bygge det opp
igjen på tre dager? 30 Hjelp deg selv nå og stig ned fra korset."
31 Til og med øversteprestene og de skriftlærde* gjorde seg lystige på hans bekostning
og fleipte til hverandre.
"Han var jo så veldig god til å hjelpe andre", sa de, "men seg selv han kan ikke hjelpe!
32 Skulle han liksom være Messias, Israels lovede konge? Ja, om han nå stiger ned fra
korset, da skal vi nok tro ham!"
Også de som hadde blitt spikret fast på sine kors sammen med Jesus, hånte ham.

Jesus dør på korset

33 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet. Mørket varte helt fram
til klokka tre. 34 Da klokka var rundt tre ropte Jesus med kraftig stemme: *"Eloi, Eloi,
lama sabaktani?"* som betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"†
35 Noen av de som sto i nærheten, misforsto det han sa og trodde at han ropte på
Elia‡. 36 En av dem sprang bort og fylte en svamp med sur vin og satte den på en stang
og holdt den opp så han kunne få drikke. "La oss se om Elia kommer og tar ham ned",
sa han.
37 Men Jesus ropte høyt og sluttet å puste. 38 I samme øyeblikk revnet forhenget som
henger foran Det aller helligste§ rommet i templet i to deler, fra toppen og helt ned.
39 Da den romerske offiseren som sto nær korset, så på hvilken måte Jesus døde, ropte
han: "Denne mannen var virkelig Guds sønn!"
40 Noen kvinner sto litt lenger unna fra stedet der henrettelsen skjedde og så alt som
forgikk. Blant dem var Maria Magdalena, Maria, hun som var mor til Jakob den yngre
og Joses og Salome. 41 De hadde fulgt Jesus og hjulpet han mens ham var i Galilea. Nå

---

* **15:17** På gresk: Rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **15:21** Kyréne var en by i Libya. ‡ **15:23** Vin blandet med myrra var et bedøvelsesmiddel de ga til dem som ble spikret fast på kors. I følge Matteus sin fortelling om Jesus 27:34 var vinen også blandet med galle, noe som hadde samme effekt. § **15:27** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 28 Så ble det som Gud hadde forutsagt gjennom profeten til virkelighet: "Han ble regnet som en synder." Se Jesaja 53:12. * **15:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:34** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. ‡ **15:35** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. § **15:38** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang om året ofret blod for å utslette folkets synder.

sto de der sammen med mange andre kvinner som var kommet i følge med Jesus opp til Jerusalem.

Jesus blir begravd

42 Alt dette skjedde på fredagen, forberedelsesdagen, altså dagen før hviledagen*. Da kvelden† nærmet seg, 43 var Josef fra Arimatea modig nok så han gikk til Pilatus for å be om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Josef var et respektert medlem av Det jødiske rådet‡, en mann som med iver ventet på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene.§

44 Pilatus hadde vanskelig for å tro at Jesus allerede var død. Derfor kalte han til seg den romerske offiseren for å spørre ham om det var tilfelle. 45 Da offiseren bekreftet at Jesus virkelig var død, fikk Josef tillatelse til å ta hånd om kroppen hans.

46 Josef gikk straks av sted og kjøpte lintøy. Etterpå tok han Jesus ned fra korset, svøpte han i tøyet og la ham i en grav som var hogget ut i fjellet. Etter dette rullet han den store steinen på plass foran inngangen til graven. 47 Både Maria Magdalena og Maria, Joses mor, så hvor han la Jesus.

16

Jesus står opp fra de døde

1 På lørdagskvelden, etter at hviledagen var over,* kjøpte Maria Magdalena, Salome og Maria som var Jakob sin mor, aromatiske oljer for å gå og salve kroppen til Jesus.

2 Tidlig søndags morgen, like før solen sto opp, gikk de ut til graven. 3 Underveis spurte de seg: "Hvem skal rulle bort steinen fra inngangen for oss?"

4 Men da de kom fram, så de at steinen, som var svært tung, allerede var rullet bort. 5 De gikk inn i den åpne graven, og på høyre siden satt en ung mann kledd i en lang hvit drakt.

Kvinnene ble svært forskrekket. 6 Den unge mannen sa: "Vær ikke redde. Dere leter etter Jesus fra Nasaret, han som ble henrettet på et kors. Han har stått opp og er blitt levende igjen. Han er ikke her. Se, dette er stedet der kroppen hans ble lagt. 7 Gå nå og si til disiplene, og spesielt til Peter, at Jesus skal gå i forveien for dem til Galilea. Der skal de få se ham, akkurat som han sa før han døde."

8 Kvinnene sprang skjelvende bort fra graven. De var så sjokkerte at de ikke våget å fortelle til noen om det de hadde vært vitne til.†

[Dette er den kortere avslutningen på Markus sin fortelling]

Etter dette fortalte de helt kort om alt det de hadde fått befaling om til Peter og de andre som var med ham. Senere sendte Jesus disiplene ut fra øst til vest med budskapet. Dette er det Hellige og udødelige budskapet om frelse og evig liv. Ja, dette er sant!‡

[Dette er den lengre avslutningen på Markus sin fortelling]

Jesus viser seg for Maria Magdalena

9 Det var tidlig søndag morgen, dagen etter hviledagen§, da Jesus sto opp fra de døde. Den første personen han viste seg for, var Maria Magdalena. Hun var den kvinnen som han hadde satt fri fra sju onde ånder. 10 Maria gikk og fortalte det til dem som hadde fulgt Jesus og som nå sørget og gråt. 11 Da de fikk høre at han levde og hadde vist seg for henne, trodde de ikke på det.

Jesus viser seg for to av disiplene

12 Senere viste Jesus seg for to av disiplene mens de var på veien fra Jerusalem og ut på landsbygden. Først kjente de ham ikke igjen, etter som utseendet hans var forandret.

---

* **15:42** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Denne dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.
† **15:42** Jødene sin hviledag begynte omkring klokken 18 fredag kveld. ‡ **15:43** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **15:43** På gresk: På at Guds rike skulle komme. * **16:1** Jødene sin hviledag begynner omkring klokken 18 på fredag kveld og slutter klokken 18 på lørdag kveld. Mellom disse klokkeslettene blir ikke noe unødvendig arbeid utført. † **16:8** Her slutter Markus sin fortelling om Jesus i følge med de eldste og mest pålitelige håndskriftene. Andre håndskrifter har med ulike avslutninger på boken. Vi gjengir de to mest vanlige. Den lengste forekommer i flest håndskrifter. ‡ **16:8** I grunnteksten: Amen! § **16:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.

13 Da de litt etter forsto hvem han var, skyndte de seg av sted og fortalte det til de andre.
Ingen trodde på dem!

Jesus viser seg for sine elleve disipler

14 Litt seinere viste han seg for sine elleve disipler mens de spiste sammen. Han spurte
hvorfor de hadde så vanskelig for å tro, og hvorfor de så hardnakket nektet å stole på
dem som hadde sett ham etter at han hadde stått opp fra de døde? 15 Han sa: "Gå ut
i hele verden og spre budskapet om meg til alle menneskene. 16 Den som tror og blir
døpt, skal bli frelst, men den som nekter å tro, skal bli dømt.
17 Og jeg skal gi kraft til dem som tror, slik at de kan gjøre mirakler og tegn. De skal
drive ut onde ånder i navnet mitt, og de skal få evne til å snakke nye språk. 18 De skal
uten risiko kunne hanskes med slanger, de skal ikke bli skadet selv om de drikker noe
giftig og de skal legge hendene på de syke og gjøre dem friske."

Jesus farer opp til himmelen

19 Da Herren Jesus hadde sagt dette, ble han tatt opp til himmelen og satte seg ved
Guds høyre hånd for å regjere.*
20 Disiplene gikk ut over alt og forkynte for menneskene, og Herren var med og
bekreftet budskapet gjennom de miraklene som fulgte med virksomheten.

* **16:19** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

Evangeliet etter Lukas

Innledning

1-2 Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og hans liv og alt som har
skjedd iblant oss. Deres fortellinger bygger på det vi har hørt fra øyenvitnene som var
med fra begynnelsen av, og som siden spredde budskapet om Jesus. 3 Nå vil også jeg
skrive ned alt i sin sammenheng for deg. Jeg har gått nøye gjennom alle fakta helt
fra begynnelsen av. 4 Det har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole på alle
opplysningene du har fått. Her er fortellingen min:

Engelen bærer bud om at døperen Johannes skal bli født

5 Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som het Sakarja. Han tilhørte
Abia sin avdeling blant prestene. Kona hans Elisabet var en slektning av Aron, han som
var stamfar til alle prester blant Israels folk. 6 Sakarja og Elisabet var begge nøye med
å være lydige mot Herren Gud og følge alle hans bud og forskrifter. 7 Dessverre hadde
de ingen barn, for Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde nå blitt gamle.

8-9 En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av, tjente som prester i templet,
kastet de som vanlig lodd om hvem som skulle få gå inn og tenne røkelse for Herren
Gud. Loddet falt på Sakarja. 10 Mens ofringen pågikk sto folket utenfor på tempelplassen
og ba.

11-12 Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven, fikk han se en engel fra Herren
stå til høyre for alteret. Han ble fryktelig redd. 13 Men engelen sa: "Vær ikke redd,
Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at Herren vil svare på bønnene dine. Du og
din kone Elisabet skal få en sønn. Du skal kalle ham Johannes*. 14 Hans fødsel vil gjøre
dere svært glade og lykkelige. Mange andre skal også glede seg over hans fødsel. 15 Han
skal bli en av Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han aldri smake, og
han skal bli fylt med Guds Hellige Ånd før han er født. 16 Han skal få mange blant Israels
folk til å vende om til Herren, deres Gud. 17 Han vil bli en mann av samme kraftfulle
natur og Ånd som Elia† var, og han skal bli en forløper til Messias‡, den lovede kongen,
og forberede folket på ankomsten hans. Han skal lære fedrene å elske barna sine, og
hjelpe de opprørske til å gjøre som Herren vil."

18 Sakarja sa til engelen: "Hvordan kan jeg være sikker på at dette virkelig kommer
til å skje? Jeg er jo en gammel mann, og Elisabet kan ikke lenger få barn."

19 Da sa engelen: "Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds trone. Det er han som har
sendt meg til deg med denne glade nyheten. 20 Men etter som du ikke trodde på meg,
skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet er født. For det jeg har sagt, skal bli
virkelighet på den tiden Gud har bestemt."

21 Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme ut, og de begynte å lure på
hvorfor han drøyde så lenge. 22 Da han endelig kom ut, kunne han ikke snakke, men de
forsto av faktene han laget, at han måtte ha sett et syn der inne.

23 Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro han hjem igjen. 24 Like etterpå
ble kona hans, Elisabet, gravid og holdt seg borte fra folk i fem måneder.

25 "Tenk så god Herren er", jublet hun. "Han har latt meg bli gravid, slik at jeg slipper
å gå skamfull over å ikke ha fått noe barn."

Engelen bærer bud om at Jesus skal bli født

26 Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud engelen Gabriel til en ung
jente i byen Nasaret i Galilea. 27 Navnet hennes var Maria, og hun var trolovet med en
mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne av kong David.

28 Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa: "Jeg hilser deg, Maria! Herren fryder
seg over deg, og han er med deg!"

29 Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva engelen kunne mene. 30 Men
engelen sa: "Vær ikke redd, Maria! Gud har noe godt i vente for deg. 31 Du skal bli
gravid og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. 32 Han skal være stor og bli kalt

---

* **1:13** Johannes betyr: Herren viser nåde. † **1:17** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:17** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham til konge, for han skal arve sin stamfar Davids
trone. 33 Han skal regjere over Israels folk§ for evig, og hans kongsmakt skal aldri ta
slutt."
34 Da spurte Maria engelen: "Men hvordan skal jeg kunne bli gravid? Jeg har jo ikke
vært sammen med noen mann."
35 Engelen svarte: "Guds Hellige Ånd skal komme over deg, og Guds kraft skal omslutte
deg. Derfor skal det barnet som du føder være hellig og bli kalt Guds sønn. 36 Din
slektning Elisabet venter også barn, og det til tross for sin høye alder. Hun, som de sa
var steril, er nå i sin sjette måned! 37 Ingen ting er umulig for Gud!"
38 Maria sa: "Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene ham. La det bli som du har
sagt." Etter dette forsvant engelen.

Maria besøker Elisabet

39-40 Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til Elisabet. Hun dro opp til den
byen som lå i fjellene Judea der Sakarja bodde, og gikk inn i huset og hilste.
41 Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i magen hennes, og hun ble fylt av
Guds Hellige Ånd. 42 Høyt ropte hun til Maria: "Gud har gitt deg det mest vidunderlige
en kvinne kan få, og all velsignelse har han gitt til barnet ditt. 43 Vilken ære det er at
moren til min Herre kommer på besøk. 44 I samme øyeblikk som du hilste på meg, og
jeg hørte stemmen din, sparket barnet av glede i magen min. 45 Du kan være lykkelig
som stolte på Herren Gud, for han skal innfri løftet sitt til deg."
46 Maria svarte:
"Jeg vil hylle Herren av hele hjertet mitt!
47 Jeg jubler over Gud, han som frelste meg!
48 Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en svak kvinne få tjene ham.
Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle om min lykke.
49 Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for meg.
50 Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber ham.
51 Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og selvsikre bøyer han.
52 Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de ydmyke opphøyer han.
53 Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver han bort med tomme hender.
54 Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det løfte han ga til forfedrene
våre,
55 for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne hans alltid å være god mot
dem."
56 Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder og vendte da tilbake til
hjemmet sitt.

Døperen Johannes blir født

57 Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde var kommet. Hun fikk en
gutt. 58 Nyheten om hvordan Herren Gud hadde vært god mot henne spredde seg raskt
blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på hennes vegne.
59 Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektningene og vennene seg for å være
med i seremonien da de omskar gutten. Alle trodde at han skulle få navnet Sakarja etter
faren sin. 60 Men Elisabet sa: "Nei, han skal hete Johannes."
61 "Hvorfor det?" spurte de. "Det finnes jo ingen annen i slekten din som heter det."
62 De vendte seg mot faren og forsøkte ved hjelp av tegn og fakter å spørre ham hva
han mente om navnet.
63 Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse skrev han: "Han skal hete
Johannes." 64 I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og han begynte å hylle og
tilbe Gud.
65 Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket, og nyheten om hva som hadde
skjedd, spredde seg i fjellbygdene i Judea. 66 De som hørte om det som hadde skjedd
husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk: "Hva kommer det til å bli av dette
barnet når han vokser opp? Herren Gud er med ham på en spesiell måte."
67 Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds Hellige Ånd og bar fram et
budskap fra Gud med disse ordene:
68 "La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til folket sitt og setter det fri.
69 Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong Davids slekt,
70 nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene sine,
71 en som kan frelse oss fra våre fiender,

§ **1:33** På gresk: Jakobs hus. Jakob ble også kalt Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

ja, frelse oss fra alle som hater oss.
72-73 Gud har vært god mot forfedrene våre,
og han holder sitt Hellige løfte til Abraham:
74 At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud uten frykt,
75 og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham for evig.
76 Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet,
for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde vei for ham.
77 Du skal vise hans folk at frelsen er kommet,
og at de kan få tilgivelse for syndene sine.
78-79 På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss,
skal et lys komme ned til oss fra det høye
og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt.
Dette lys skal lede oss på fredens vei."
80 Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt til ute i ødemarken til den dagen da han skulle begynne å forkynne for folket i Israel.

2

Jesus blir født i Betlehem

1 På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn Augustus gitt befaling om at alle innbyggerne i Romerriket skulle registreres i manntallet for å betale skatt. 2 Det var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da Kvirinius var landshøvding i Syria.
3 Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere seg der. 4 Etter som Josef tilhørte slekten til kong David, måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem i Judea, som var kong Davids by. 5 Han tok med seg Maria, som han var trolovet* med, og som nå ventet barn.
6 Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde, 7 og hun fødte sitt første barn, en gutt. Hun svøpte han i myke remser av tøy† og la ham i krybben som var beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne i vertshuset.

Noen gjetere besøker Jesus

8 Samme natten var noen gjetere ute og voktet sauene sine på beitemarkene utenfor byen. 9 Da sto det plutselig en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, 10 men engelen beroliget alle og sa: "Vær ikke redde! Jeg kommer til dere med en stor glede som gjelder hele folket, og som skal gjøre alle glade! 11 I natt er han som skal frelse dere, blitt født i Betlehem. Han er Messias, den lovede kongen, Herren. 12 Dere skal kjenne ham igjen på det at han er svøpt i remser av tøy og ligger i en krybbe." 13 Plutselig var engelen omgitt av et mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang:
14 "Ære til Gud i himmelen,
og fred på jorden til dem som gjør Gud glad."
15 Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: "Kom! Vi må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss få vite om!"
16 Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i krybben. 17 Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den nyfødte. 18 Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. 19 Maria la hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det.
20 Gjeterne dro tilbake til beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt.
21 Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt gravid.

Maria og Josef tar Jesus med til templet

22 Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven‡, skulle foreta det vanlige renselsesoffer§, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å bære ham fram for Herren Gud. 23 Herren har jo sagt i sin lov at dersom kvinnens første barn er en gutt, da skal

* **2:5** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. Se Matteus sin fortelling om Jesus 1:18-25, der forholdet mellom Josef og Maria finnes nærmere beskrevet. † **2:7** De nyfødte hadde ingen klær, men ble svøpt inn i remser av tøy. ‡ **2:22** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:22** Offeret ble båret fram 40 dager etter fødselen om det var en gutt. Se Tredje Mosebok 12:2-8.

han tilhøre Herren.* 24 Samtidig bar foreldrene fram offeret, som i tråd med loven skulle
være et par turtelduer eller to unge duer.
25 På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en god mann som
levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med iver ventet han på at Israels
redningsmann skulle komme. 26 Guds Hellige Ånd hadde gjort det klart for ham at han
ikke skulle dø før han hadde sett Messias, den kongen som Herren Gud hadde lovet å
sende.
27 Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til templet. Da Maria
og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på den måten som loven forlangte,
28 var Simeon allerede på plass. Han tok barnet i armene sine, takket Gud og sa:
29 "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet!
30-31 For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har bestemt til frelse for verden.
32 Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi ære til folket ditt Israel."
33 Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus. 34 Simeon ba Gud om å gi familien
alt godt og sa til Maria: "Mange i Israel kommer til å støte bort dette barnet, og det
vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til stor glede. Han skal være et tegn
som folket strides om. 35 Ja, også du skal få lide, du skal kjenne det som om noen har
stukket deg i hjertet. Men alt dette vil avsløre det som virkelig skjuler seg i det indre
hos menneskene."
36-37 En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde gitt evner til å holde fram
budskap fra ham, var også i templet. Hun var datter til Fanuel fra Asjers stamme. Hun
hadde vært gift i sju år da hun var ung, men hennes mann døde, og nå var hun 84 år.
Hun dro aldri fra templet, men var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og faste.
38 Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom Hanna dit og begynte å takke
og hylle Gud. Hun fortalte om Jesus for alle som ventet på at Jerusalem skulle bli satt
fri.
39 Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud krever i loven, vendte de tilbake
til hjembyen sin Nasaret i Galilea. 40 Der vokste den lille gutten opp og ble sterk. Han
var uvanlig klok for sin alder, og Gud var med ham.

Jesus som tolvårig i templet

41 Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem for å delta i påskehøytiden†.
42 Da Jesus var tolv år, dro de dit som vanlig. 43 Etter at festen var over og de skulle reise
hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem, uten at foreldrene visste om det.
44 Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de trodde at han var sammen
med sine venner i reiseføLget. Fram mot kvelden begynte de å spørre etter ham blant
slektninger og venner. 45 Da de ikke kunne finne ham noe sted, vendte de tilbake til
Jerusalem for å lete etter ham der.
46-47 Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet der han satt mitt blant de
religiøse lærerne og diskuterte vanskelige spørsmål. Alle som hørte måten han ordla
seg på, undret seg over hans intelligens og kloke svar.
48 Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa: "Men Jesus, hvordan
kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde, og vi har lett etter deg
over alt!"
49 "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han. "Visste dere ikke at jeg måtte være
i min Fars hus, i templet?" 50 Men de forsto ikke hva han mente.
51 Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene. Moren hans
tenkte ofte på det som hadde skjedd. 52 Jesus ble eldre og klokere for hver dag og var
elsket av både Gud og mennesker.

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske keiseren
Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes var landsfyrste over Galilea,
hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og Trakonitis, og Lysanias hersket over Abilene.
2 Annas og Kaifas var øversteprester.

---

* **2:23** Den som ble født først, både blant buskapen og blant menneskene, skulle tilhøre Gud. Dyret ble ofret, mens barnet, om det var en gutt, skulle tjene Gud. Som et tegn på dette ble det ofret et dyr. Se Andre Mosebok 13:2,13 og Fjerde Mosebok 18:15. † **2:41** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til Sakarja, som levde
ute i ødemarken. 3 Johannes dro til distriktet nær elven Jordan. Over alt underviste han
folket om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de tok avstand fra synden, vendte
seg om til Gud og lot seg døpe. 4 Dette hadde Gud forutsagt i det profeten Jesaja skrev i
sin bok:
"*En stemme roper i ødemarkent:*
'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!
5 *Fyll dalene, senk alle fjell og høyder!*
Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene!
6 *Da skal alle mennesker få se Guds frelse.' "**
7 Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte strengt til dem
og sa: "Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnslippe Guds kommende dom? 8 Nei, først
må dere bevise at dere virkelig har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er
rett og riktig. Innbill dere ikke at dere kan slippe bort ved å tenke: 'Vi er trygge, for vi
er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan
forvandle disse steinene her til jøder! 9 Dommen henger over hodet på dere, øksen
har allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt skal bli
hogget ned og kastet på ilden!"
10 Da spurte folket: "Hva vil du at vi skal gjøre?"
11 Han svarte: "Den som har to skjorter, skal gi bort den ene til den som ingen har. Og
den av dere som har mat, skal gi til dem som er sultne."
12 Til og med tollere† kom for å bli døpt, og de spurte: "Hvordan kan vi vise at vi har
sluttet å synde?"
13 "Gjennom det å være ærlige", svarte han. "Krev ikke mer i skatt enn det som de
romerske myndighetene har gitt befaling om."
14 "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater.
Johannes svarte: "Tving ikke til dere penger ved å bruke trusler og vold, men vær
fornøyd med den lønnen dere har."
15 Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen, snart skulle komme. Nå spurte
de seg om det kunne være Johannes som var oppfyllelsen på det gamle løftet? 16 Men
Johannes svarte alle: "Jeg døper dere med vann, men snart kommer en som er større
enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å løse opp remmene på
sandalene hans.‡ Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 17 Det er han som
skal dømme verden. Han står ferdig til å skille de onde fra dem som følger Guds vilje,
på samme måten som bonden når han skiller agnene fra hveten. Etter at han har renset
opp på plassen der de tresker kornet, skal han samle hveten i laden, men agnene skal
han brenne opp i en ild som aldri slokner."
18 På mange forskjellige måter formante Johannes folket gjennom budskapet han bar
fram.

Herodes setter Johannes i fengsel
19 Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes, herskeren i Galilea. Særlig for hans
forhold til Herodias, som var kona til broren hans, og for alt det andre onde han gjorde.
20 Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes i fengsel. På denne måten fikk han lagt enda
en ny ond gjerning til den lange listen av misgjerninger han fra før av hadde pådratt
seg.

Jesus blir døpt
21 Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom også og lot seg døpe. Da
Jesus etter dåpen sto der og ba, åpnet himmelen seg. 22 Synlig senket Guds Hellige Ånd
seg ned over ham i form av en due, og en stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede
Sønn, du er min glede."

Slektstavlen til Jesus
23-38 Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre mirakler. Han
ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og forfedrenes hans lenger tilbake
hadde denne rekkefølgen:
Eli, Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, Mattatia, Amos, Nahum, Esli, Naggai, Ma`at,
Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, Johanan, Resa, Serubabel, Sealtiel, Neri, Melki, Addi, Kosam,
Elmadam, Er, Josva, Elieser, Jorim, Mattat, Levi, Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eljakim,
Melea, Manna, Mattata, Natan, David, Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon, Amminadab,

* **3:6** Se Jesaja 40:3-5. † **3:12** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **3:16** Dette var en oppgave for slaver.

Admin, Arni, Hesron, Peres, Juda, Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor, Serug, Re`u, Peleg, Eber, Salah, Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, Metusalah, Enok, Jered, Mahalael, Kenan, Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd. Ånden førte
ham ut i ødemarken. 2 Der ble han fristet av djevelen i 40 dager. I hele denne tiden
spiste han ingenting, og ble til slutt sulten.
3 Da sa djevelen til ham: "Skap brød av disse steinene, dersom du nå er Guds sønn!"
4 Jesus svarte: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød†alene.'* "
5 Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue ut over alle
land i verden. 6 Han sa: "Jeg skal gi deg makten i verden og overdra all herligheten som
finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg kan gi det til hvem jeg vil. 7 Dersom du bare
faller ned og tilber meg, skal det bli ditt."
8 Jesus svarte: "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare ham
du skal tjene.‡' "
9 Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på tempelmuren og
sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! 10 Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler å beskytte deg.
11 De skal bære deg på hendene,
slik at du ikke skader deg mot noen stein.§' "
12 Jesus svarte: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på
prøve.*' "
13 Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han seg borte fra ham for en tid.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds Ånd og kraft, og snart snakket
folk om ham over alt. 15 Han underviste i synagogene†, og alle hyllet ham.

Folket i Nasaret nekter å tro

16 Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp, gikk han som vanlig til
synagogen$1‡ på hviledagen§. Han reiste seg for å lese fra Skriften*. 17 De rakte ham
profeten Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant det stedet der det står:
18 "Herrens Ånd er over meg,
for han har valgt meg ut for å bringe et gledens budskap til de fattige.
Han har sendt meg å proklamere frihet for dem som er fanget,
for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de diskriminerte
19 og rope ut en frelsens tid fra Herren."†
20 Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til tjeneren og satte seg ned for å
undervise. Alle i synagogen hadde øynene sine vendt mot ham og ventet med spenning
på hva han ville si. 21 Da forklarte han: "I dag er dette stedet i Skriften blitt virkelighet,
rett for øynene på dere."
22 Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over de vidunderlige ordene han
bar fram. "Hvordan kan dette ha seg?" sa de til hverandre. "Han er jo bare sønnen til
Josef."
23 Da sa han: "Dere vil sikkert minne meg på ordspråket: 'Lege, leg deg selv!' og sier
til meg: 'Gjør de samme miraklene her i hjembyen din som vi har hørt at du gjorde
i Kapernaum.' " 24 Han fortsatte: "Jeg vet godt at ingen profet som bærer fram Guds
budskap, blir akseptert i sin egen hjemby. 25 Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer dere
at det var mange jødiske enker som trengte hjelp på hans tid, for det hadde ikke regnet
på tre og et halvt år, og det var en fryktelig sultekatastrofe i landet. 26 Men Elia ble ikke
sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta nær Sidon‡.§ 27 Tenk også på

---

* **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Jesus siterer første halvdelen av Femte Mosebok 8:3, andre halvdelen sier at vi ska lyde Gud. ‡ **4:8** Se Femte Mosebok 6:13. § **4:11** Se Salmenes bok 91:11-12. * **4:12** Se Femte Mosebok 6:16. † **4:15** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:16** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **4:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **4:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:19** Se Jesaja 61:1-2. ‡ **4:26** Sidon var en fønikisk by ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. § **4:26** Se Første Kongebok 17.

profeten Elisja, som helbredet syreren Na`aman, til tross for at det var mange jødiske spedalske som trengte hjelp.*"
28 Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. 29 De stormet opp og drev Jesus ut
av byen, helt til kanten av det fjellet som byen var bygget på. De ville dytte ham utfor
stupet.
30 Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort.

Jesus underviser med makt
31 Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der underviste han folket i
synagogen† på hviledagen‡. 32 De var forbløffet over undervisningen hans, for han talte
med makt og myndighet.
33 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han
begynte å rope: 34 "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for
å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!"
35 Men Jesus sa strengt til den onde ånden: "Ti stille! Far ut av ham!" den onde ånden
kastet mannen i gulvet foran øyne på alle og for så ut av ham uten å skade ham.
36 Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å diskutere seg i mellom: "Hva er det
med ordene til denne mannen? For en makt og myndighet de har! Han befaler de onde
åndene å forlate sine offer, og straks farer de ut." 37 Og ryktet om ham spredde seg som
en løpeild i hele distriktet.

Jesus helbreder svigermoren til Simon
38 Så dro Jesus fra synagogen§ og gikk hjem til Simon. Svigermoren til Simon lå syk
i høy feber, og alle ba at Jesus måtte helbrede henne. 39 Da gikk han fram, bøyde seg
ned over henne og ga befaling om at feberen skulle forlate henne. Straks ble hun fri
feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til gjestene.
40 På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen med sine syke til Jesus. Han
la hendene på hver og en og helbredet de ulike sykdommene. 41 Mange ble også satt fri
fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de: "Du er Guds sønn!" Men han snakket
strengt og forbød at de skulle si hvem han var, etter som de visste at han var Messias,
den lovede kongen.

Jesus fortsetter å tale til folket
42 Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde sted. Folket begynte å lete etter
ham over alt. Da de til slutt fant ham, gjorde de alt de kunne, for å overtale ham til
å stanse lenger i Kapernaum. 43 Men han sa: "Jeg må også gå til de andre byene for å
spre det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk.*
Det er derfor jeg har blitt sendt ut." 44 Han fortsatte med å tale til folket i synagogene† i
Judea‡.

5

Storfiske og de første disiplene
1 En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket på for å høre Guds budskap.
2 Han fikk da se to tomme båter som noen fiskere hadde forlatt ved stranden mens de
skyllet garna sine. 3 Han steg om bord i en av båtene og ba Simon, han som eide den, å
ro litt ut fra land. Mens han satt i båten, talte han til folket på land.
4 Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon: "Ro ut på dypt vann og kast ut noten,
slik at dere får den fisken dere trenger!"
5 "Herre", sa Simon, "vi har arbeidet hardt i hele natt og har likevel ikke fått noe. Men
etter som det er du som sier dette, skal vi forsøke på nytt." 6 Da de gjorde det, fikk de
så mye fisk at noten holdt på å revne! 7 Da vinket de på hjelp fra sine kamerater for å
få dem ut med den andre båten, og snart var begge båtene så fulle med fisk at de holdt
på å synke.
8 Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han på kne for Jesus og sa:
"Herre, gå fra meg! Jeg er en synder. Jeg kan ikke være i din nærhet." 9 Både han
og de andre i båten hadde blitt helt forskrekket da de så hvor mye fisk de hadde fått.

---

* **4:27** Se Andre Kongebok 5. † **4:31** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:31** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **4:38** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. * **4:43** På gresk: For å forkynne evangeliet om Guds rike. † **4:44** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:44** Eller: "jødenes land". En del håndskrifter har: "Galilea".

10 Kompanjongene hans, som het Jakob og Johannes og var sønnene til Sebedeus, var
like forskrekket.
Jesus sa til Simon: "Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker i stedet!"
11 Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å følge Jesus.

Jesus helbreder en spedalsk mann

12 En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han en mann som var alvorlig
angrepet av spedalskhet*. Da mannen fikk se Jesus kastet han seg til jorden foran han
og ba: "Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk."
13 Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!" Straks
forsvant spedalskheten. 14 Jesus forbød mannen å fortelle til noen det som hadde skjedd.
Han sa: "Gå i stedet til presten og la ham undersøke deg. Ta også med det offeret som
Moses har bestemt at spedalske skal gi når de er blitt friske.† Da kommer alle til å forstå
at Gud har helbredet deg."
15 Ryktet om Jesus spredde seg bare raskere og raskere. Et stort antall mennesker kom
for å høre på ham og bli helbredet fra sykdommene sine. 16 Derfor trakk han seg ofte
bort til øde steder for å be.

Jesus helbreder en lam mann

17 En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne‡ og de skriftlærde§ blant dem som
lyttet. De hadde kommet fra byene i hele Galilea og Judea, og også fra Jerusalem. Guds
kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede.
18-19 Da kom noen menn bærende på en båre der det lå en lam mann. De forsøkte å
brøyte seg vei i folkemassen for å komme bort til Jesus, men de klarte ikke å ta seg fram.
Derfor gikk de opp på taket og tok bort noen takstein og firte båren med den lamme
mannen ned, rett foran Jesus.
20 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Min sønn, jeg har tilgitt
syndene dine."
21 "Hva er dette for en fyr som spotter* Gud på dette viset?" tenkte fariseerne og de
skriftlærde. "Det er jo bare Gud som kan tilgi synder."
22 Jesus forsto hva de tenkte og sa: "Hvorfor tenker dere at dette er å spotte Gud? 23 Er
det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp og gå' som det er å
si 'Jeg tilgir deg syndene dine?' " 24 Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise
at jeg, Menneskesønnen†, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg deg: 'Reis deg
opp, ta båren din og gå hjem!' " 25-26 Og straks reiste seg mannen opp, rett foran øynene
på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin og gikk hjem, mens han
hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket. Så begynte de å hylle Gud
og gjentok gang på gang: "Det vi har sett i dag, er helt utrolig, ja, virkelig helt utrolig!"

Jesus kaller en toller

27 Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller‡ som het Levi sitte utenfor
tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. 28 Uten å nøle reiste Levi seg, dro
fra alt og fulgte Jesus.
29 Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste sammen, deltok
mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant gjestene. Det var også mange
andre gjester.
30 Fariseerne§, og spesielt de skriftlærde* blant dem, ble svært sinte og sa til disiplene:
"Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen med tollere og syndere?"
31 Jesus svarte: "Det er ikke de friske som trenger lege, men de som er syke. 32 Min
oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som
allerede følger hans vilje."

---

* **5:12** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer. † **5:14** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **5:17** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **5:17** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **5:21** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **5:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **5:27** Tollerne var jøder som arbeide med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **5:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.
* **5:30** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Jesus svarer på spørsmål om faste

33 De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa: "Disiplene til
døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også disiplene til fariseerne†.
Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i fulle drag!"
34 Da svarte Jesus: "Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå fastende og sultne
mens brudgommen er hos dem? 35 Men en dag vil han bli tatt fra dem, og i tiden etter
den dagen vil de nok faste. Det finnes tid og sted for alt." 36 Jesus fortalte to eksempler
som illustrerte dette: Han sa: "Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke
er krympet, for å sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først det nye plagget ødelagt,
og for øvrig vil lappen krympe og dermed rive i stykker plagget som er gammelt. 37 Og
ingen heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og
ødelagt, og vinen renner ut. 38 Nei, ny vin må fylles i nye sekker. 39 Men ingen som har
drukket av den gamle vinen, har særlig lyst på den nye. Den gamle gylne årgangen er
best, sier de."‡

6

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 En hviledag*, da Jesus og disiplene gikk langs noen kornåkrer, nappet disiplene av
noen aks og gned mellom hendene for å kunne spise kornet.
2 Men noen av fariseerne† sa: "Hvorfor gjør dere dette? Det er jo forbudt i Moseloven‡
å høste på hviledagen."
3 Da svarte Jesus: "Har dere aldri lest hva kong David gjorde da han og mennene
hans ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare
prestene har lov til å spise av og delte også ut til de andre. Dette var jo også et brudd
på loven." 5 Videre sa Jesus til fariseerne: "Jeg, Menneskesønnen*, har rett til å avgjøre
hva som er tillatt på hviledagen."

Jesus helbreder en mann på hviledagen

6 En annen hviledag† underviste Jesus i synagogen‡. Der satt det en mann som var
handikappet i sin høyre hånd. 7 De skriftlærde§ og fariseerne* holdt skarpt oppsyn
med Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle
ville de få noe å anklage ham for.
8 Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen med den handikappede
hånden: "Reis deg og kom fram så alle kan se deg." Mannen gjorde som Jesus sa.
9 Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa: "La meg få spørre dere
om en ting: Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven†? Skal vi gjøre godt
eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi drepe noen?" 10 Etter tur satte
han øynene i en etter en av tilskuerne, og sa til mannen: "Rekk hånden din fram." Da
mannen gjorde det, ble hånden normal igjen! 11 Motstanderne av Jesus ble rasende og
begynte å prate med hverandre om hvordan de kunne få ryddet ham av veien.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

12 Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Han ba hele natten. 13 Da
det lysnet av dag, kalte han sammen disiplene og valgte ut tolv til å bli hans nærmeste
disipler‡. 14 Det var: Simon, som han ga navnet Peter, Simon sin bror Andreas, Jakob,
Johannes, Filip, Bartolomeus, 15 Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob, Simon,

† **5:33** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:39** Folk ville holde fast ved sine gamle religiøse mønster. * **6:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **6:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **6:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **6:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **6:5** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:6** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **6:6** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **6:7** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:7** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **6:9** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:13** Blir også kalt apostler.

som ble kalt "den ivrige"[§], 16 Jakob sønnen sin Judas og Judas Iskariot, han som seinere
forrådte Jesus.

Mye folk følger Jesus

17 Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med sine tolv utvalgte disipler,
stanset de på en stor slette. Der hadde mange av disiplene fra den videre kretsen samlet
seg. En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem og fra kysten nær Tyrus og Sidon[*]
18 hadde kommet for å høre ham og for å bli helbredet fra sykdommene sine. Jesus drev
ut mange onde ånder. 19 Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det gikk ut en kraft fra
ham som gjorde folk friske.

Virkelig lykke

20 Han vendte seg til disiplene og sa:
"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige[†],
for dere skal få være Guds eget folk[‡]!
21 Lykkelige er dere som nå sulter[§],
for dere skal bli mettet.
Lykkelige er dere som nå gråter,
for dere skal få smile og le.
22 Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand fra dere, håner dere og taler
dårlig om dere fordi dere er disipler av meg, Menneskesønnen[*]. 23 Gled dere når dette
skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før i tiden
bar fram Guds budskap[†], ble like dårlig behandlet av forfedrene.
24 Men ulykken vil ramme dere som er rike,
for dere har allerede tatt ut gledene deres.
25 Ulykken vil ramme dere som nå er mette,
dere vil måtte gå sultne.
Ulykken vil ramme dere som nå ler,
for dere vil måtte sørge og gråte.
26 Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt om.
Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med falske budskap om Gud,
ble populære og behandlet godt av forfedrene.

Om å elske fiendene sine

27 Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å fortelle: Elsk fiendene
deres. Gjør godt mot dem som hater dere. 28 Be om at Gud skal gi alt godt til dem som
forbanner dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere.
29 Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre til! Vil noen ta ditt yterplagg,
da la ham også få skjorten. 30 Gi til alle som ber deg, og om noen tar det som er ditt, da
krev det ikke tilbake. 31 Dere skal behandle andre slik som dere vil at de skal behandle
dere.
32 Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere da verd noe ekstra ros og ære
for det? Selv onde mennesker elsker jo dem som gir kjærlighet tilbake. 33 Dersom dere
gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør jo de
onde menneskene også! 34 Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale tilbake,
er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker låner jo ut
til sine venner om de bare får pengene sine igjen.
35 Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å bekymre
dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da som ekte barn
av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og onde.
36 Vis samme medfølelse mot dine medmennesker som deres Far i himmelen gjør, han
som har medfølelse med alle.

Om å dømme andre

[§] **6:15** På gresk: "seloten" eller "kananaios", dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. [*] **6:17** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. [†] **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:3, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "de som er fattige i ånden", det vil si "de som innser at de trenger Gud". [‡] **6:20** På gresk: Guds rike tilhører dere. [§] **6:21** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:6, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "sulter og tørster etter rettferdighet", det vil si "sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje". [*] **6:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. [†] **6:23** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

37 Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal
ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse.
38 Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn dere
ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet dere
bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere."
39 Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa: "Hvilken mening er
det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften. 40 Og
en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli like dyktig
som sin mester.
41 Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du ikke
erkjenner dine egne feil som er mye større? 42 Hvorfor sier du til andre: 'Kom hit så
skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine', når du samtidig er blind for
dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett
først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker.

Av frukten kjenner vi treet

43 Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt. 44 Vi
kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller druer
på tornebusker. 45 På samme måten viser ordene fra et godt menneske den godhet som
finnes i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører den ondskap som finnes i
dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av.

Om å bygge på sikker grunn

46 Hvorfor kaller dere meg 'Herre', når dere likevel ikke er lydige mot meg? 47 Den
som kommer til meg og hører undervisningen min og handler etter den, hvem han er
lik skal jeg kort og klart fortelle dere. 48 Han ligner en mann som vil bygge seg hus. Han
graver så dypt at han kan legge grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer over og
vannet kaster seg mot huset, da står det fast, etter som det er bygget på sikker grunn.
49 Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann som bygger huset sitt
direkte på jorden uten å grave noe fundament. Og når elven kaster seg mot huset, faller
det straks sammen med en kjempesmell."

7

En romersk offiser viser sterk tro

1 Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen Kapernaum.
2 Der var det en romersk offiser som hadde en tjener han syntes svært godt om. Nå
var tjeneren syk og lå for døden. 3 Da offiseren fikk høre snakk om Jesus, sendte han
noen av lederne blant jødene til ham for å be ham komme og helbrede tjeneren. 4 De
kom fram til Jesus og ba med iver at han måtte følge med og hjelpe mannen. "Om noen
fortjener din hjelp, så er det han", sa de. 5 "Han elsker vårt folk og har til og med bygget
synagogen* til oss!"
6 Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte offiseren noen venner for å
si til ham: "Herre, stans der du er, jeg er ikke verdig til at du går inn i hjemmet mitt.†
7 Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til deg. Men si bare et ord, så blir tjeneren
min frisk. 8 Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir meg befaling. På
den andre siden har jeg soldater som i rang er under meg igjen. Dersom jeg sier til en
av dem: 'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han. Og om jeg sier til
tjenerne mine: 'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det."
9 Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte med ham og sa: "Jeg forsikrer
dere at ikke en gang blant Israels folk har jeg sett en så sterk tro."
10 Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at tjeneren var helt frisk.

Jesus vekker opp sønnen til enken fra døden

11 Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor mengde mennesker etter.
12 De nærmet seg byporten og møtte et gravfølge. Den døde var eneste sønnen og
moren hans var enke. Mange sørgende fra byen deltok med henne i følget.
13 Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og sa: "Gråt ikke!" 14 Så gikk
han fram til båren og la hånden på den, og de som bar den stanset. "Unge mann", sa
Jesus, "reis deg opp!"

---

* **7:5** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. † **7:6** I følge reglene de jødiske skriftlærde hadde, ville Jesus bli uverdig for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. Han måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

15 Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem som sto rundt båren. Jesus
ga ham til hans mor.
16 Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de hyllet Gud og sa: "En stor
profet har vist seg blant oss og har båret fram Guds budskap", og: "Gud har kommet
for å hjelpe folket sitt". 17 Fortellingen om det Jesus hadde gjort, spredde seg over hele
Judea og nådde til og med utenfor landets grenser.

Jesus svarer på spørsmål fra døperen Johannes

18 Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk om alt det som Jesus gjorde.
Da de fortalte det til Johannes, 19 sendte han to av disiplene sine til Herren Jesus for
å spørre: "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en
annen?"
20-22 Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han akkurat på å helbrede folk fra
sine sykdommer, lidelser og fra onde ånder. Han gjorde også at flere blinde kunne se
igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine spørsmål som Johannes ville ha svar på,
sa Jesus: "Gå tilbake til Johannes og fortell det dere har sett og hørt: At blinde begynner
å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får liv igjen, og de fattige får
høre det glade budskap.‡ 23 Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.' "
24 Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes.
Han sa: "Da dere gikk ut til ham i ødemarken, hva var det dere ville oppnå å se? Ville
dere se en svak mann, lik et gresstrå som svaier hit og dit for vinden? 25 Selvsagt ikke!
Ville dere se en mann kledd i vakre klær? Nei, menn som går omkring i kostbare klær
og lever i luksus finner vi i palassene. 26 Ville dere kanskje se en profet som bar fram
Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. 27 Han er den som
Gud omtaler i Skriften§ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'*
28 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske.
Likevel kommer den minst betydningsfulle blant dem som får være Guds eget folk†, til
å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
29 Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud forlangte av dem var riktig,
og de lot seg døpe av Johannes. Ja, til og med tollerne‡ ble døpt. 30 Men fariseerne§ og
de skriftlærde* forkastet Guds plan og nektet å la Johannes døpe dem.
31 Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?" fortsatte Jesus. "Hva skal jeg
sammenligne den med? 32 De er som barn som leker på torget og roper til hverandre:
'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'
33 På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes
drikker ikke vin og spiser ikke brød, og da sier dere: 'Han er besatt av en ond Ånd.'
34 Men jeg, Menneskesønnen†, spiser og drikker, og da beskylder dere meg for å fråtse i
mat, drikke og leve sammen med de verste syndere! 35 Men den som er klok, innser at
Gud i sin visdom alltid har rett.‡"

En prostituert salver føttene til Jesus

36 En av fariseerne§, som het Simon, innbød Jesus hjem til seg. Jesus takket ja til
innbydelsen. Da de hadde slått seg ned for å spise, 37 fikk en prostituert høre at han var
der. Hun gikk da dit med en flaske aromatisk olje. 38 Da hun kom inn i huset, stilte hun
seg ved føttene til Jesus.* Hun gråt til føttene var våte av tårene, så tørket hun føttene
hans med håret sitt, kysset dem og salvet dem med olje.

---

‡ **7:20-22** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. § **7:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **7:27** Se Malaki 3:1. † **7:28** På gresk: Den minste i Guds rike. ‡ **7:29** Tollerne var jøder som arbeidet med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **7:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:30** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **7:34** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **7:35** Gud hadde i sin visdom sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. § **7:36** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:38** I denne kulturen lå de ved bordet og spiste.

39 Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg selv: "Dersom
Jesus virkelig hadde vært en profet, da hadde han med Guds hjelp forstått hva slags
kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en prostituert."
40 Jesus visste hva han tenkte og sa: "Simon, jeg har noe å si til deg." Simon svarte:
"Si det, Mester."
41 Jesus fortalte da et bilde: "En mann lånte ut penger til to personer. Den ene fikk
et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den andre lånte bare en
månedslønn.† 42 Ingen av dem kunne betale tilbake, så han gikk med på å avskrive
gjelden."
Jesus spurte Simon: "Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter dette?"
43 "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon. "Ja, det er helt
riktig", sa Jesus.
44 Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon: "Ser du denne kvinnen som står
her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke om å gi meg vann slik at jeg kunne
vaske støvet av føttene mine, men hun har vasket føttene mine med tårene og tørket
dem med håret sitt. 45 Du ga meg ikke noe velkomstkyss da jeg kom, men hun har kysst
føttene mine uten å holde opp helt siden hun kom inn. 46 Du salvet ikke hodet mitt med
olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine med aromatisk
olje. 47 Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er derfor hun viser så stor
kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser lite kjærlighet."
48 Jesus til kvinnen: "Jeg tilgir deg syndene dine."
49 Da sa mennene rundt bordet til hverandre: "Hvem er denne mannen, som til og
med tilgir synder?"
50 Jesus sa til kvinnen: "Din tro har hjulpet deg. Gå i fred."

8

Kvinnene som fulgte Jesus

1 Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i Galilea. Over alt
fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt
eget folk.* Med på reisen hadde han sine tolv nærmeste disipler, 2 og noen kvinner som
hadde blitt fri fra onde ånder og sykdommer. Disse kvinnene var: Maria Magdalena,
som Jesus hadde satt fri fra sju onde ånder. 3 Videre var det Johanna, som var kona
til forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet Jesus og
disiplene med sine egne penger.

Bildet om bonden som sådde korn

4 En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene, fortalte han
dette bildet:
5 "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av såkornet på veien
langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og spiste det opp. 6 Noe korn falt på
den harde og steinete bakken. Det begynte å gro raskt, men visnet ganske fort etter som
det ikke var nok fuktighet i jorden. 7 Noe falt blant tistlene. Etter som tistlene vokste
opp samtidig, kvalte de kornplantene. 8 Men det meste av kornet falt i den fruktbare
jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden som hadde blitt
sådd." Jesus ropte ut til folket: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

9 Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde.
10 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud
vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.† De andre får bare høre disse
bildene, for at
'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se,
og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.'‡
11 Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds budskap. 12 Den
harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et menneske som hører
budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer djevelen og tar bort såkornet
fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli frelst. 13 Den harde steinete bakken ligner
hjertet hos et menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, men ikke
har dyp jord i seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at det han hørte er

† **7:41** På gresk: 500 denarer respektive 50 denarer. En denar tilsvarte en daglønn. * **8:1** På gresk: Evangelium om Guds rike. † **8:10** På gresk: Lære å kjenne Guds rikes hemmeligheter. ‡ **8:10** Se Jesaja 6:9-10.

sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han opp troen. 14 Jorden
som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en person som hører budskapet
og tror på det, men som etter en tid lar det bli kvalt av livets bekymringer, eller av høy
inntekt og stor nytelse, slik at budskapet slett ikke påvirker livsstilen.
15 Men den fruktbare jorden ligner et menneske som hører budskapet og gjemmer det
i et godt og ærlig hjerte. Gjennom langvarig utholdenhet lar mennesket budskapet få
påvirke hele livet.

Bildet om lampen

16 Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under en eske eller setter den
under en benk. Tvert imot så setter de lampen høyt og fritt, slik at alle som kommer
inn, kan se lyset. 17 På samme måten skal alt som nå er skjult en dag bli ført fram i
lyset og bli synlig for alle. 18 Vær derfor nøye med hvordan dere hører og pass på at det
budskap dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår det jeg sier, skal
med tiden forstå enda mer. Og den som ikke forstår, skal til slutt miste også den lille
innsikten han trodde han hadde."

Jesus ekte familie

19 Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate med ham, men de kunne
ikke komme inn i huset der han underviste, etter som det var fullt av folk. 20 Noen sa da
til ham: "Din mor og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." 21 Men han svarte:
"Min mor og søsknene mine, det er alle dem som hører Guds budskap og er lydige mot
det."

Jesus stiller stormen

22-23 En dag sa Jesus til disiplene: "Kom, så drar vi over til andre siden av sjøen." De
steg i båten og ga seg av sted. Under overfarten la Jesus seg ned i båten og sovnet.
Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra høydedragene over sjøen. Båten
begynte å bli fylt av vann, slik at de virkelig var ille ute. 24 Da gikk disiplene fram
og vekket ham og begynte å rope: "Herre, Herre, vi synker!" Da Jesus våknet, ga han
befaling om at vinden og bølgene skulle roe seg, og det ble blikk stille!
25 Jesus spurte disiplene: "Hvordan står det egentlig til med troen hos dere?"
Glade og forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han, etter som til og med vinden
og bølgene er lydige mot ham?"

Jesus setter fri en mann som er besatt av onde ånder

26 Da de kom over til området rundt Gerasenerlandet§, tvers over sjøen fra Galilea, la
de til land. 27 En mann fra byen der kom mot Jesus da han steg ut av båten. Han hadde
lenge vært besatt av onde ånder og levde hjemløs og naken blant gravhulene.
28 Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned for ham og ropte
høyt: "Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds sønn! Jeg ber deg, du må ikke
plage meg!" 29 For Jesus hadde nettopp gitt befaling om at den onde ånden skulle fare
ut av mannen. Den onde ånden hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og
venner hadde forsøkt å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt
å låse ham inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den
onde ånden.
30 Jesus spurte nå: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Legion*", for han var besatt av
mange onde ånder. 31 Åndene ba Jesus om ikke å sende dem ned i avgrunnen†.
32 Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter mat på fjellet
over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i grisene, og Jesus tillot dem å
gjøre det. 33 Da forlot de onde åndene mannen og for inn i grisene. Hele griseflokken
rutsjet utfor fjellskrenten og ned i sjøen og druknet.
34 Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først til den
nærmeste byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen. 35-36 Folket dro
da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de kom der Jesus var, fikk
de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig ved føttene til Jesus, påkledd og
fullstendig normal. Skrekkslått hørte de øyenvitnene fortelle om hvordan den besatte
mannen hadde blitt satt fri. 37 Men det som skjedde, hadde skremt opp innbyggerne i
Gerasenerlandet, og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor steg han i båten
og dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. 38 Mannen som hadde vært besatt, ba

§ **8:26** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området var ikke jødisk.

* **8:30** Legion var en romersk arméavdeling på 6 000 mann. † **8:31** Avgrunnen er det stedet der Gud forviser de onde åndene i ventetiden på dommens dag. Se Johannes' åpenbaring 20.

om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa: 39 "Gå tilbake til din
familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for deg."
Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store miraklet som Jesus
hadde gjort for ham.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

40 Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet på ham.
41 En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned for Jesus. Han var forstander
for synagogen‡ på stedet, og nå ba han Jesus om å følge med ham hjem. 42 Hans eneste
barn, en jente på tolv år, holdt på å dø.
Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket på fra alle kanter. 43 I
folkemassen var det en kvinne som hadde lidd av blødninger i tolv år og ikke var blitt
frisk, til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legehjelp. 44 Kvinnen nærmet
seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. Straks stanset blødningen!
45 "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa Peter: "Mester, det er jo så
mange som dytter og presser fra alle kanter." 46 Jesus sa til ham: "Nei, det var noen som
med vilje og vitende rørte ved meg, for jeg kjente at det gikk ut en kraft fra meg."
47 Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun gjorde, kom hun skjelvende
fram og falt ned for ham.§ Hun fortalte hvorfor hun hadde rørt ved ham og at hun
straks hadde blitt frisk.
48 "Min datter", sa han til henne, "troen din har hjulpet deg. Gå i fred."
49 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en utsending fra hjemmet til
Jairus og meldte til faren: "Jenta di er død. Det er ingen vits i at du bryr Mesteren
lenger." 50 Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa han til Jairus: "Vær ikke redd! Bare
tro, så skal hun bli bra igjen!"
51 Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med inn enn Peter, Jakob,
Johannes og faren og moren til den lille jenta. 52 Innenfor var det fullt av mennesker
som gråt og holdt klagesang over jenta. Jesus sa: "Ikke gråt! Hun er ikke død, hun sover
bare!"
53 Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo at hun var død. 54 Jesus tok
hånden hennes og sa høyt: "Jente, stå opp!" 55 Straks vendte livet tilbake i henne, og
hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne noe å spise. 56 Hennes foreldre ble
overlykkelige, men Jesus forbød at de skulle fortelle til noen om det som hadde skjedd.

9

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem makt til å drive ut alle slags
onde ånder og kraft til å helbrede sykdommer. 2 Etterpå sendte han dem ut for å fortelle
at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, og for å helbrede syke.
3 Han sa: "Ta ikke med dere noe på veien, ingen vandringsstav eller veske, ikke mat
eller penger, og ingen ekstra klær. 4 Når dere har blitt tilbudt å overnatte hos noen,
stans da til dere vil fortsette til neste by. 5 Dersom innbyggerne i en by ikke vil ta imot
dere eller vil høre på dere, gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for dem. Rist
støvet fra byen av føttene deres som et tegn på at de selv får ta ansvaret for det de har
gjort."
6 Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade budskapet og helbredet syke.

Ryktet om Jesus gjør Herodes urolig

7 Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som Jesus gjorde, ble han urolig
og visste ikke hva han skulle tro. Noen sa at det var døperen Johannes som hadde stått
opp fra de døde. 8 Noen mente at det var Elia* som viste seg. Andre igjen sa at en eller
annen av profetene, som før i tiden bar fram Guds budskap†, hadde stått opp igjen.
9 Herodes sa: "Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om denne mannen som jeg hører
så mye om viser seg å være Johannes?" Og han forsøkte å få møte Jesus.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

---

‡ **8:41** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **8:47** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig for Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. * **9:8** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **9:8** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

10 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisen sin og
rapporterte om alt de hadde gjort. Jesus, sammen med de andre, trakk seg bort til
byen Betsaida. 11 Folket fikk greie på hvor han gikk og fulgte etter. På nytt tok han imot
folket og talte til dem om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡
Han helbredet alle som trengte hjelp.
12 Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa: "Send folket av sted, slik at
de kan gå til byene og gårdene her i nærheten, kjøpe seg mat og ordne et eller annet
sted å sove. På dette øde stedet finnes det ingen mulighet."
13 Jesus svarte: "Dere kan selv gi dem mat!"
"Hvordan skal det gå til?" undret de. "Alt vi har, er fem brød og to fisker. Mener du
virkelig at vi skal gå og kjøpe mat nok så det rekker til alle disse folkene?" 14 Det var
omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og barn. "Bare be dem om å slå seg ned
i grupper på 50 personer", svarte Jesus. 15 Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette
seg.
16 Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud
for maten. Etterpå brøt han brødene og fiskene i biter og ga til disiplene for at de skulle
gi videre til folket. 17 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet opp det som var til
overs, ble det tolv fulle kurver.

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

18 En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og disiplene var med han, spurte
han: "Hvem sier folket at jeg er?"
19 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte de, "og noen at du er Elia§. Andre
sier at du er en eller annen av profetene, de som før i tiden bar fram Guds budskap* og
som nå har stått opp fra de døde."
20 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias, den kongen som Gud har lovet å sende."

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle snakke med noen om dette. 22 Han
forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, må lide mye. Folkets ledere, øversteprestene og de
skriftlærde‡ kommer til å ta avstand fra meg og passe på at jeg blir drept, men på den
tredje§ dagen skal jeg stå opp fra de døde."
23 Så sa han til folket: "Om noen vil bli disiplene mine, kan han ikke lenger tenke på
seg selv, men han må følge mitt eksempel og alltid være beredt til å dø. 24 Ja, den som
klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det. Den som mister livet sitt for min skyld,
han vil redde det. 25 Hva vinner et menneske om det blir gitt hele verden, dersom det
samtidig mister det evige livet? 26 Den som skammer seg over meg og over de ordene jeg
sier, han skal jeg, Menneskesønnen*, være skamfull over den dagen jeg vender tilbake
i min og min Fars herlighet sammen med englene hans. 27 Tro meg: Noen av dere som
står her i dag, kommer ikke til å dø før dere har sett Gud i hans kongelige makt.†"

Jesus blir forandret på fjellet

28 Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes og gikk opp på
et fjell for å be. 29 Mens han ba, forandret ansiktet hans seg, og klærne ble blendende
hvite. 30 Så viste det seg to menn som sto og snakket med ham. Det var Moses og Elia.‡
31 Også de strålte av et himmelsk lys, og snakket om hvordan Jesus i tråd med Guds plan
ville dø i Jerusalem.
32 Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet mens Jesus ba. Nå våknet
de og fikk se Jesus stå der omstrålet av lys sammen med de to mennene. 33 Da Moses

---

‡ **9:11** På gresk: talte til dem om Guds rike. § **9:19** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **9:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:22** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. * **9:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:27** På gresk: sett Guds rike. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med om i de følgende versene. ‡ **9:30** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre.

og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter til Jesus: "Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg og en til Moses og en til Elia!" Han var så forvirret at han ikke helt visste hva han sa.
34 Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket seg over dem. De ble helt forskrekket. 35 Så hørte de en stemme fra skyen som sa: "Dette er min Sønn, min utvalgte§. Lyt til ham." 36 Da stemmen hadde stilnet, sto Jesus alene igjen.
Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte det ikke til noen før langt seinere.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd
37 Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en stor folkemasse. 38 En mann ropte til Jesus: "Mester, hjelp sønnen min, han er mitt eneste barn. 39 Rett som det er blir han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han og vrir seg i kramper så fråden står om munnen. Når anfallet endelig er over, har ånden nesten tatt knekken på ham. 40 Jeg ba disiplene dine om å drive ut den onde ånden, men de klarte det ikke!"
41 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen din." 42 Mens gutten var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i bakken og slet og rykket voldsomt i ham. Jesus ga befaling om at ånden skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga ham til faren.
43 Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt og veldige kraft.

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø
Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til disiplene:
44 "Lyt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen*, skal bli forrådt og overgitt i menneskers hender." 45 Men disiplene forsto ikke det han snakket om. Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult for dem, og de våget ikke spørre hva han mente.

Jesus forklarer hvem som er størst
46 Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem som var den største. 47 Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres. Derfor tok han et barn og stilte det ved siden av seg. 48 Han sa: "Den som tar imot dette barnet fordi det tilhører meg, han tar imot meg! Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. Den som sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den største."

Disiplene forbyr en mann å gjøre mirakler i Jesu navn
49 Johannes, en av disiplene, sa: "Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi å stoppe ham."
50 Da sa Jesus til Johannes: "La ham holde på med sitt, for den som ikke er mot dere, han er for dere."

Motstand i Samaria
51 Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake til himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem.
52 En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting i en samaritansk† by. 53 Men etter som Jesus var på vei mot Jerusalem, ville de ikke ha noe med ham å gjøre.
54 Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som hadde skjedd, ble de opprørte og sa: "Herre, skal vi befale at ild må falle ned fra himmelen og brenne opp byen?"‡ 55 Jesus vendte seg om og irettesatte dem.§ 56 Så gikk de videre til en annen by.

Prisen for å følge Jesus
57 Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus: "Jeg vil følge deg hvor du enn går."

---

§ **9:35** "Den utvalgte" betyr her "den jeg elsker". Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:5. * **9:44** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:52** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **9:54** En del håndskrifter legger til: slik som Elia gjorde. Se Andre Kongebok 1:10,12. § **9:55** En del håndskrifter legger til: Dere vet ikke hva slags Ånd dere er inspirert av. 56 Menneskesønnen har ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse.

58 Jesus svarte: "Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir, men jeg,
Menneskesønnen*, har ingen stedet der jeg kan hvile ut."
59 Til en annen mann de møtte, sa Jesus: "Kom og bli min disippel!" Men han svarte:
"La meg først få gå hjem og begrave min far."†
60 Da sa Jesus: "La de som er åndelig døde‡, begrave sine døde. Din oppgave er å spre
budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.§"
61 En annen sa: "Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed med dem
der hjemme."
62 Da sa Jesus til ham: "Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå lar seg lokke
bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud.*"

10

Jesus sender ut 72 disipler

1 Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler*. Han sendte dem i forveien, to og to, til
alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke.
2 Før de ga seg av sted, sa han: "Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be derfor om
at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut flere arbeidere på feltet.
3 Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn blant ulver. 4 Ta ikke med dere noen
penger, ingen veske og ingen ekstra sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans underveis
for å prate.
5 Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske familien fred fra Gud. 6 Om de
da fortjener å få del i Guds fred, da vil Gud gi av sin fred. Dersom de ikke fortjener det, da
får dere selv beholde den freden dere ønsket dem. 7 Bli værende i dette hjemmet og la
dem by dere på mat. Dere skal ikke nøle når noen viser dere gjestfrihet, for arbeideren
er verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus.
8 Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere velkommen, skal dere takke ja
når de byr dere på mat. 9 Helbred de syke og si til folket: 'Gud har kommet for å frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.†'
10 Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot dere, da gå ut på gatene
og si: 11 'Dere har dømt dere selv. Til og med støvet fra gatene deres vil vi riste av
føttene våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det er at Gud har kommet for å
gjøre menneskene til sitt eget folk.' "
12 "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus, "at til og med byen Sodoma‡ skal slippe billigere
unna på dommens dag enn disse stedene som ikke vil hilse dere velkommen. 13 Ja,
hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor i Korasin og Betsaida! For dersom
de miraklene som jeg har gjort hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon§, da hadde
menneskene der angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. 14 Jeg forsikrer
dere at på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! 15 Og
dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyd til himmelen? Nei,
ned til helvete skal dere bli styrtet."
16 Så sa han til disiplene: "Den som hører på dere, han hører på meg, og den som
avviser dere, han avviser meg. Men den som avviser meg, han avviser Gud, etter som
Gud har sendt meg."

De 72 disiplene kommer tilbake

17 Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med glede fortelle: "Herre, til og
med de onde åndene var lydige mot oss når vi drev dem ut i ditt navn."
18 "Ja", sa han til dem, "jeg så Satan falle ned fra himmelen som en lyn! 19 Og jeg har
gitt dere makt til å trampe på slanger og skorpioner for å knuse dem,* og makt over alle

---

* **9:58** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:59** Mannen ville sannsynligvis vente på at far hans først skulle dø. ‡ **9:60** Åndelig død er å være skilt fra Gud. § **9:60** På gresk: å forkynne Guds rike. * **9:62** På gresk: han passer ikke for Guds rike. * **10:1** I følge en del håndskrifter var det 70 disipler. † **10:9** På gresk: Guds rike har kommet nær dere. I v.11 "Guds rike er nær". ‡ **10:12** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. § **10:13** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. * **10:19** Slanger og skorpioner var sannsynligvis et bilde på onde ånder.

fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade dere. 20 Men det viktigste er ikke at de onde
åndene er lydige mot dere, man at navnene deres er skrevet opp i himmelen.†"
21 I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds Hellige Ånd og sa: "Jeg
takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten
for dem som tror seg å være så lærde og kloke, men viser den heller for dem som er
som barn. Ja, Far i himmelen, slik har du selv ordnet den saken."
22 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen vet hvem Sønnen
er, med unntak av Far i himmelen, og ingen vet hvem Far i himmelen er, med unntak
av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil vise ham for."
23 Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste disipler og sa: "Dere kan være
lykkelige som har fått se og oppleve alt dette. 24 Jeg sier dere at mange profeter som
bar fram Guds budskap‡, og mange konger, har ønsket å se og høre det som dere nå får
være med om, men de fikk aldri oppleve det."

Fortellingen om den gode samaritan

25 En dag kom en skriftlærd§ for å teste Jesus ved å stille spørsmål. Han sa: "Mester,
hva skal et menneske gjøre for å få evig liv?"
26 Jesus svarte: "Hva sier Moseloven* om dette? Hva lærer budene?"
27 Mannen svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel,
av hele din kraft og av hele din forstand', og: 'Du skal elske dine medmennesker som
deg selv.' "†
28 "Det er riktig!" sa Jesus. "Gjør det så skal du få leve!"
29 Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var med å følge Guds vilje, spurte
Jesus: "Hvem skal egentlig bli regnet som mine medmennesker?"
30 Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa: "En jøde, som var på vei fra Jerusalem
til Jeriko, ble overfalt av ransmenn. De slet av han klærne, mishandlet ham og dro fra
ham halvdød.
31 Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge der, gikk han bare videre
uten å hjelpe. 32 Etter en stund kom en tempeltjener til åstedet. Han gjorde akkurat det
samme som presten. Til tross for at han så mannen ligge der, gikk han bare videre uten
å hjelpe.
33 Da kom en samaritan‡. Han var også på reise, og da han så mannen som var
mishandlet, ble han fylt av medfølelse. 34 Samaritanen gikk fram til den skadde, slo olje
og vin over sårene og forbandt skadene. Så løftet han mannen opp på sitt esel og førte
ham til en vertshus der han våket over ham hele natten. 35 Neste dag, da han måtte
reise videre fra vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn for to dager,
og sa: 'Vær så snill og ta hånd om mannen, og om regningen blir større enn dette, skal
jeg betale resten når jeg kommer tilbake.' "
36 Jesus spurte den skriftlærde: "Hvem av disse tre mener du oppførte seg som et sant
medmenneske mot mannen som var blitt mishandlet?"
37 "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den skriftlærde.
Da sa Jesus: "Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du også."

Jesus besøker Maria og Marta

38 Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem, kom de til en by der de ble
invitert hjem til en kvinne som het Marta. 39 Marta hadde en søster som het Maria, og
hun slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det Herren Jesus hadde å si.
40 Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle servere gjestene. Derfor gikk
hun fram til Jesus og sa: "Herre, er det ikke urettferdig at min søster bare setter seg
ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si til henne at hun skal komme og
hjelpe meg."
41 Men Herren sa til henne: "Kjære Marta, du har så mange og store bekymringer for
alt mulig! 42 Men egentlig finnes det bare en sak som virkelig er viktig, og Maria har
oppdaget hva dette gjelder. Den delen har jeg ikke tenkt å ta fra henne."

---

† **10:20** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det er snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. ‡ **10:24** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:25** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **10:26** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:27** Se Femte Mosebok 6:5 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **10:33** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

11

Jesus underviser disiplene om bønn

1 En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var ferdig, kom en av disiplene til
ham og sa: "Herre, lær oss å be, slik som døperen Johannes lærte disiplene sine å be."
2 Da sa Jesus: "Slik kan dere formulere bønnen:
Far i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden
Som i himmelen.
3 Gi oss hver dag
vårt daglige bråd.
4 Tilgi oss våre synder,
for også vi tilgir hver den
som har syndet mot oss.
Og led oss ikke inn i fristelse."
5-6 Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å fortelle forskjellige bilder. Han
sa: "Tenk deg at du går til en venn midt på natten og banker på hos ham og sier: 'Kan
du låne meg tre brød. En av vennene mine har nettopp kommet på besøk, og jeg har
ikke noe å by ham.' 7 Kanskje vennen da svarer inne fra huset: 'Ikke forstyrr meg!
Døren er allerede låst, og vi har gått og lagt oss. Barna kan våkne om jeg står opp. Jeg
kan ikke hjelpe deg denne gangen.' 8 Men om du likevel fortsetter å banke, så forsikrer
jeg deg at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje gjør han det ikke
fordi du er vennen hans, men heller fordi han skal slippe å skjemme seg ut*. 9 Det er
det samme med bønnen: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, og døren
skal bli åpnet. 10 For alle som ber, de får, og alle som leter, de finner. Og for hver den
som banker på, skal døren bli åpnet.
11-12 Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm når det ber om en fisk, eller en
skorpion når det ber om et egg? Naturligvis ikke! 13 Dersom nå dere som er onde og
hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres Far i
himmelen gi sin Hellige Ånd til dem som ber ham om det?"

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

14 En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd som hadde gjort ham stum.
Da den onde ånden for ut, begynte mannen å snakke. Folk ble helt forundret. 15 Noen
sa: "Han driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan†, som er de onde åndene sin
øverste leder!" 16 Andre forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på at
hans virksomhet ble drevet i Guds kraft.
17 Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor: "Dere vet jo at et rike der innbyggerne
kommer i innbyrdes strid med hverandre snart vil gå under og bli lagt øde. 18 Om det
nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir meg kraft til å drive ut de onde åndene,
da kjemper han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riktet sitt?
19 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres
egne tilhengere bruker når de driver ut åndene? Kanskje de heller skal svare på disse
anklagene? 20 Dersom det er med Guds kraft jeg driver ut de onde åndene, da har jo
Gud begynt å regjere blant dere.‡ 21 På denne måten er det: Satan er som en sterk mann
som vokter huset sitt med våpen. Da kan ingen stjele noe fra ham. 22 Det er først når en
som er sterkere dukker opp og beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham,
at noen kan røve eiendelene hans. 23 Den som ikke er med meg, er imot meg, og den
som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg."
24 Så forklarte Jesus: "Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, da flakker den
urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den: 'Jeg
vender heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.' 25 Og når den gjør det, finner ånden
et hjerte som er rent og velstelt. 26 Da leter den opp sju ånder til som er enda verre enn
den selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det
hadde før."
27 Mens han talte, ropte en kvinne i folkemassen: "Lykkelig er den kvinnen som har
født og ammet deg."

---

* **11:8** Gresken kan bety: "for å unngå skam" eller "på grunn av, din langvarige utholdenhet". † **11:15** I den gresk grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Også i v.18 og 19. ‡ **11:20** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere.

28 Han svarte: "Si i stedet: Lykkelige er de som får høre Guds budskap og som tar
være på det."

Jesus advarer de troløse

29 Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte til dem og sa: "Denne slekten
er en ond slekt som ikke vil tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de skal få, er det
som skjedde med Jona.§ 30 Det Jona fikk være med på, beviste for innbyggerne i Ninive
at Gud hadde sendt ham. På samme måten skal det som jeg, Menneskesønnen*, må gå
gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg.
31 Dronningen† fra landet i sør skal på dommens dag stige fram som vitne mot denne
slekten og dømme den, for hun kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen Salomo
hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og dere nekter å tro på ham.
32 Også innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med
dere og dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til Gud da de hørte Jona
preke Guds budskap. Men her finnes en som er større enn Jona, og dere nekter å tro på
ham.

Slipp inn lyset

33 Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et hjørne av rommet eller dekker
over den. Dere setter den slik at alle som kommer inn, kan se lyset. 34 Ditt øye er
kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn lyset. Men dersom øye ditt
er ødelagt, stenger det lyset ute, slik at det blir mørkt i ditt indre. 35 Se derfor til at det
lyset som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. 36 Dersom alt i deg er lys og
ingen del ligger i mørke, da vil ditt indre bade i lys som når en lampe lar stråleglansen
flomme."‡

Jesus anklager de religiøse lederne

37-38 Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av fariseerne§ på å be ham hjem
til måltid, og Jesus fulgte med. Da han kom inn, slo han seg ned ved bordet uten først
å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette forskrekket fariseeren.
39 Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa: "På utsiden er dere fariseere like
blankpusset som beger og fat som dere vasker så nøye før dere drikker og spiser av
dem. Men innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap. 40 Forstår dere ikke at Gud
har skapt både utsiden og innsiden? 41 Nei, ta det som er i begrene deres og på fatene
og gi det til de fattige, så vil også det indre hos dere bli rent for Gud.
42 Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel* av den minste lille
krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men bryr dere ikke om å elske
Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men glem
ikke det som er det aller viktigste.
43 Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de fremste plassene under
gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget! 44 Ulykken vil ramme dere, for dere
er som gjengrodde graver som folk tramper på uten å legge merke til noe.† Uten å vite
om det kommer mennesker i kontakt med ondskapen deres."
45 "Mester", sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde‡, "når du taler på denne
måten, krenker du også oss."
46 "Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også", sa Jesus, "for dere stiller umulige
krav til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle det dere krever.

---

§ **11:29** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se Matteus sin fortelling om Jesus 12:39-40. Se også Jonas bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **11:31** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1. ‡ **11:36** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp talte om, i dette tilfellet gjaldt det at han var sendt av Gud. § **11:37-38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **11:42** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de for øvrig la til en masse som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevet vilje til være lydig mot loven, men mer det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. † **11:44** En jøde som kom i kontakt med en død, ble uverdig for Gud og måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Fjerde Mosebok 19:16-19. ‡ **11:45** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

47 Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter over de profetene som bar
fram Guds budskap,§ og som forfedrene deres myrdet! 48 Dere identifiserer dere med
forfedrene og synes de gjorde rett, og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte
profetene, og dere bygger gravmonumenter over dem.
49 Derfor har Gud i sin visdom sagt: 'Jeg skal sende profeter som bærer fram budskapet
mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe, og andre vil de forfølge.'
50 Derfor skal også denne slekten stå til rette for drapene på alle de profetene som er
drept siden verdens skapelse, 51 helt fra Abel til Sakarja, han som ble myrdet mellom
alteret og templet.* Ja, jeg sier dere at denne slekten som ikke vil tro, skal bli stilt til
rette for alt sammen.
52 Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn av undervisningen dere driver,
stenger folket ute fra sannheten om Gud. Dere har ikke selv forstått den sannheten som
kan frelse dere, og dere hindrer andre i å lære den å kjenne."
53 Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han gikk derfra, begynte de å
overøse ham med spissfindige spørsmål. 54 Hensikten var å få han til å si noe som
de kunne arrestere ham for.

12

Jesus advarer mot falsk lydighet mot Gud

1 I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de holdt på å trampe hverandre
ned. Jesus vendte seg først til disiplene og advarte dem: "Ta dere i vare for læren til
fariseerne*, den som sprer om seg som gjæren i en deig. De er falske mennesker som
bare later som om de er lydige mot Gud. 2 En dag skal sannheten komme fram. Da
skal det som er skjult, bli kjent for alle. 3 Det som er blitt planlagt i det skjulte, skal
komme fram i lyse dagen. Det som er hvisket i ørene til noen, skal bli ropt ut fra taket
på husene!
4 Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd for dem som vil drepe dere,
men som etterpå ikke kan gjøre mer skade. 5 Jeg forsikrer dere at det finnes bare en
som har en slik makt at vi alle bør frykte ham, og det er Gud. Han har makt både til å
drepe og etterpå kan han kaste i helvete.
6 Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er glemt av Gud. 7 På hver av
dere er til og med hårstråene tellet. Dere skal altså ikke bekymre dere! Dere er mer
verdt for Gud enn alle spurvene i hele verden.
8 Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han tilhører meg, Menneskesønnen†,
da skal jeg for Guds engler bekjenne at han tilhører meg. 9 Men den som åpent fornekter
meg, han vil selv bli fornektet for Guds engler. 10 Det er slik at mennesker som sier noe
imot meg, Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som spotter‡ Guds Hellige Ånd,
kommer aldri til å bli tilgitt.
11 Når de trekker dere for domstolene i synagogene§, og dere blir forhørt av
makthavere og dommerne, da skal dere ikke være bekymret for hvordan dere skal
forsvare dere eller for hva dere skal si. 12 Guds Hellige Ånd vil i samme øyeblikk la dere
få vite nøyaktig hva dere skal si."

Bildet om den rike bonden

13 Da ropte noen i folkemassen: "Mester, si til min bror at han skal dele arven fra vår
far med meg."
14 Men Jesus svarte: "Min venn, hvem har satt meg til dommer, slik at jeg skal avgjøre
tvister mellom dere?"
15 Så sa han til alle: "Ta dere i være for pengebegjæret! Om et menneske har aldri så
mye penger, vil det aldri kunne kjøpe seg det evige livet."
16 For å understreke hva han mente, fortalte han et bilde. Han sa: "En rik bonde
hadde fått en kjempeavling. 17 Lagrene var så overfylte at det ikke gikk å få inn mer,
og han gikk derfor og spekulerte på hva han skulle gjøre. 18 Til slutt sa han: 'Nå vet jeg
det, jeg river ned de gamle lagrene og bygger nytt og større. Da får jeg plass både til

§ **11:47** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **11:51** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21. * **12:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:10** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig. § **12:11** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

avlingen og alt det andre jeg eier. 19 Så kan jeg slå meg til ro og si til meg selv: Du har
samlet så mye at det rekker i mange år. Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær glad!'
20 Men Gud sa til mannen: 'Din dåre, allerede i natt skal du dø! Hvem skal da få alt
det du har spart deg opp?'
21 Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden, men er fattig i Guds øyne."

Om å bekymre seg

22 Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa: "Derfor sier jeg dere: Bekymre dere ikke
for hvordan dere skal klare livet, hvordan dere skal få mat å spise og klær å ha på dere.
23 Det finnes viktigere saker i livet enn mat og klær. 24 Se på ravnene! De bekymrer seg
ikke for hva de skal spise. De verken sår, høster, eller skaffer seg forrådskammer og
lagerplass, men Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye mer verd for han enn det
fuglene er? 25 Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet med en eneste
time? Naturligvis ikke! 26 Dersom dere nå ikke en gang kan klare å gjøre så lite med
antall levedager, hvorfor bekymrer dere da for alt det andre?
27 Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og skaper ingen klær. Likevel
forsikrer jeg dere at ikke en gang kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som
de. 28 Dersom nå Gud gir så vidunderlige klær til gresset, som står i dag på marken
og i morgen blir kastet på bålet, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler
dere fortsatt så lite på Gud? 29 Ikke driv å gruble på hva dere skal spise og drikke. Ikke
vær bekymret for slikt. 30 Gjør ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De jager
etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere
trenger. 31 Han vil gi dere alt dette med glede, dersom dere først og fremst ser til at
han får regjere blant dere.* 32 Vær altså ikke redde for framtiden, dere som er min lille
flokk av disipler. Deres Far i himmelen har besluttet at dere skal få være hans eget folk.†
33 Selg det dere eier og gi til de fattige. Dere samler dere da en skatt i himmelen, i en
lommebok som aldri blir slitt ut. Der er skatten sikkert oppbevart. Ingen kan stjele den
og den beholder alltid sin verdi. 34 Dersom skatten deres finnes i himmelen, vil også
hjertet og tankene deres være der.

Vær beredt

35 Vær alltid beredt og klar til å tjene. 36 Vær som tjenere som venter på at herren
deres skal komme hjem fra en bryllupsfest. De holder seg våkne og beredt slik at de
raskt kan åpne døren for sin herre når han banker på. 37 En ekstra belønning venter
dem som er beredt når herren kommer. Ja, jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg
klar til å tjene, og han vil la dem som er beredt, få slå seg ned ved bordet for å spise
mens han selv serverer dem. 38 Kanskje kommer han ikke før ved midnatt eller til og
med like før morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem som er beredt.
39 La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste når tyven tenkte å forsøke
seg på innbrudd, da ville han selvfølgelig hindre ham i å bryte seg inn. 40 Vær også dere
beredt, for jeg, Menneskesønnen‡, kommer tilbake når dere minst av alt venter det."
41 Peter spurte: "Herre, snakker du nå bare til oss, eller gjelder dette også for alle?"
42 Jesus svarte med et bilde og sa: "Jeg snakker til hver og en som er lik en klok og
pålitelig tjener, og som av herren sin har fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne
får mat slik de skal ha. 43 Lykkelig er den tjeneren om herren kommer hjem og får se
at han gjør det han skal. 44 Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt
herren eier. 45 Men om tjeneren sier til seg selv: 'Min herre kommer sikkert ikke på
en stund ennå', og så begynner å mishandle de andre tjenerne, og selv lever han livets
glade dager og drikker seg full. 46 En dag da han slett ikke venter det, kommer herren
hans helt plutselig. Da vil herren hans henrette ham, og la ham dele straff med dem
som nekter å være lydige mot Gud.§
47 Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke følger den eller bryr seg
om det herren har gitt befaling om, han skal få strengere straff. 48 Men den som ikke er
klar over at han handler galt, han vil få en mildere straff. Jo større oppgave en tjener
har fått, desto mer kommer det til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større.

Strid, ikke fred

49 Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg ønsker at min oppgave var
sluttført. 50 Men mye lidelse venter meg, og jeg er sterkt plaget før alt er over.

---

* **12:31** På gresk: søker hans rike. † **12:32** På gresk: å gi dere riket. ‡ **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **12:46** Jesus taler om helvete.

51 Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på jorden? Nei, heller snarere strid og
splittelse! 52 Dersom fem personer bor i et hjem, vil de i fortsettelsen komme til å leve
i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to imot meg, eller kanskje tvert om. 53 Far
og sønn, mor og datter, svigermor og svigerdatter vil alle være imot hverandre."

Å tyde tiden vi lever i

54 Så vendte Jesus seg mot folket og sa: "Når dere ser skyene tørne seg opp i vest, sier
dere: 'Nå blir det regn.' Og slik blir det.
55 Når det blåser vind fra sør, sier dere: 'I dag blir det fryktelig varmt!' Og slik blir
det. 56 Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Dere
har så lett for å tyde de tegnene dere ser på himmelen og i naturen, men de tingene som
utspiller seg rett for øynene på dere, kan dere ikke forstå.

Gjør opp med Gud før det er for seint

57 Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? 58 Om noen anklager deg for ikke å
ha betalt tilbake en gjeld, og du er på veien med din motpart til domstolen, da forsøk å
bli enig med ham før dere er nådd fram. Ellers vil han kanskje dra deg for dommeren,
som etterpå lar sin betjent ta hånd om deg og sette deg i fengsel. 59 Jeg forsikrer deg at
du må bli der til du har betalt alt det du er skyldig."

13

Vend om til Gud

1 Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde drept flere
jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem.
2 Jesus spurte: "Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i Galilea? Var det
derfor de måtte lide? 3 Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde
og vender om til Gud, vil også dere miste livet*.
4 Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste ned over
dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem? 5 Nei! Men jeg forsikrer dere
at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet."
6 Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt: "En mann plantet et
fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se om det var noe frukt på
treet, men han ble alltid like skuffet. 7 Til sist ba han gartneren sin om å hugge det ned.
'Jeg har ventet i tre år, og det har ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han. 'Det er
bedre at jeg planter andre trær i stedet.' 8 Men gartneren ba: 'Herre, gi det en sjanse til.
La det stå dette året også, så skal jeg stelle det og gi det skikkelig med gjødsel. 9 Kanske
blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.' "

Jesus helbreder en kvinne på hviledagen

10 En hviledag† da Jesus underviste i synagogen‡, 11 var det en kvinne der som var
handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med krum rygg i 18 år og kunne
ikke rette seg opp.
12 Da Jesus fikk se henne, kalte han på henne og sa: "Kvinne, du er fri fra din sykdom!"
13 Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp ryggen og begynte å hylle Gud.
14 Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på hviledagen.
"Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til folket. "Dere kan komme
og bli helbredet på hverdagene, men ikke på hviledagen!"
15 Da svarte Jesus: "Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige mot Gud!
Finnes det en eneste av dere som ikke arbeider på hviledagen? Dere løser jo oksene og
eslene deres fra krybben og leier dem ut så de får vann? 16 Men her har vi en jødisk
kvinne som Satan har holdt bundet i 18 år, og så vil dere hindre henne fra å bli løst fra
sin pine bare fordi det er hviledag!"
17 Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket gledet seg over de store
miraklene som han gjorde.

Bildene om sennepsfrøet og gjæren

18 Jesus sa: "Hvordan er det når Gud regjerer§? Hvordan skal jeg beskrive det? 19 Jo,
det er som når en mann sår et lite sennepsfrø i hagen sin. Det vokser og blir til et tre,

---

* **13:3** Jesus taler om det evige livet. † **13:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **13:10** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **13:18** På gresk: Hva er Guds rike likt?

og fuglene bygger reir mellom grenene. 20-21 Der Gud regjerer, blir det også som når en kvinne blander gjær i deigen sin når hun baker. Hun tar bare litt gjær og blander det inn i en stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren hele den store deigen."

Den trange porten

22 På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og byer og underviste. 23 Noen spurte ham: "Herre, er det bare noen få som blir frelst?"

Jesus sa til folket: 24 "Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Gjør alt dere kan for å komme inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke, men ikke lykkes. 25 Når husets herre har reist seg og låst porten, er det for seint. Dersom dere da står utenfor og banker og roper: 'Herre, åpne for oss!' da skal han svare: 'Jeg kjenner dere ikke.'

26 Kanske sier dere da: 'Men vi har jo spist og drukket sammen med deg. Og du gikk rundt på våre gater og underviste!'

27 Men han skal svare: 'Har jeg ikke allerede sagt at jeg ikke kjenner dere eller vet hvor dere kommer fra! Forsvinn herfra, dere som er onde mennesker!'

28 Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir stengt ute fra Guds nye verden*, og ser Abraham, Isak og Jakob innenfor sammen med alle profetene som bar fram Guds budskap†. 29 Folkene fra alle jordens land skal komme og være med på festen i Guds nye verden‡. 30 Da skal de som i dag har lav status, være blant de fremste, mens andre som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

Jesus sørger over Jerusalem

31 Nå kom noen fariseere§ til ham og sa: "Røm straks bort herfra, for Herodes har planer om å drepe deg!"

32 Jesus svarte: "Hils til den reven og si at jeg driver ut onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og at jeg på den tredje dagen når målet mitt. 33 Ja, i dag, i morgen og i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som bærer fram Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted enn i Jerusalem.

34 Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet sitt.* Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på samme måte som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. 35 Nå får dere selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere vil ikke få se meg igjen før dere sier: 'Vi ærer deg som er sendt av Herren.†' "

14

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En hviledag* var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer† som var medlem i Det jødiske rådet‡. De fulgte nøye med ham. 2 Det var nemlig en mann der som led av alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg foran Jesus. 3 Jesus vendte seg da til fariseerne og de skriftlærde§ og spurte: "Tillater Moseloven* å helbrede noen på hviledagen?"

4 Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke mannen og helbredet ham og lot ham gå.

5 Så sa han: "Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom noen av dere har et barn eller kanskje en okse som ramler i en brønn, drar dere ikke da straks opp den som falt i brønnen? Ja, selv om det skulle være på en hviledag!"

---

* **13:28** På gresk: Guds rike. † **13:28** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:29** På gresk: Guds rike. § **13:31** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **13:34** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:35** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. * **14:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **14:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **14:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **14:3** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

6 Dette kunne de ikke svare noe på.

Strev ikke etter de fremste plassene

7 Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene nærmest vertskapet mens de
tok plass ved bordet, ga han dette rådet: 8 "Dersom du blir invitert til bryllup, bør du
ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo komme noen som er mer ansett
enn du, 9 og da vil verten si: 'Kan du være så snill og overlate plassen din til denne
gjesten.' Da må du sjenert lete opp en plass lengst nede ved festbordet.
10 Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede. Når da verten kommer og
ser deg, vil han kanskje si: 'Min venn, det finnes en bedre plass her framme til deg!' Da
kommer du til å bli æret i alle gjestenes påsyn. 11 For den som opphøyer seg selv, vil
bli ydmyket. Den som derimot ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." 12 Så vendte Jesus
seg til fariseeren som hadde invitert ham, og sa: "Når du innbyr til fest, skal du ikke
bare be vennene dine eller søsken eller slektninger eller rike naboer, for da blir din
eneste belønning at de inviterer deg tilbake. 13 Nei, invitere i stedet dem som er fattige
og handikappet, lamme og blinde. 14 Etter som de ikke kan invitere deg tilbake, vil Gud
lønne deg for det du gjorde, den dagen han vekker opp de døde og belønner dem som
fulgte hans vilje."

Fortellingen om den store festen

15 En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa: "Lykkelig er den som får komme
til festen i Guds nye verden†."
16 Jesus svarte med en fortelling. Han sa: "En mann ordnet en stor fest og innbød
mange gjester. 17 Da tiden for festen var inne, sendte han av sted tjenerne sine til dem
som var innbudt, for å si: 'Alt er klart, velkommen til festen.' 18 Men alle kom med
unnskyldninger. En sa: 'Jeg har nettopp kjøpt en gård og må gå for å inspisere den.
Tilgi at jeg ikke kan komme!' 19 En annen sa: 'Det går dessverre ikke. Jeg har nettopp
kjøpt fem par okser og vil gjerne se hva de duger til.' 20 En tredje ba om unnskyldning
og sa: 'Jeg har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke kan komme.'
21 Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det de hadde sagt, ble herren
hans sint og ga befaling om at han straks skulle gå ut på alle gatene og smugene i hele
byen og hente dem som var fattige og handikappet, blinde og lamme. 22 Tjenerne kom
tilbake og sa: 'Herre, vi har gjort som du ga befaling om, men fortsatt finnes det plasser
igjen.'
23 Da sa mannen til tjenerne sine: 'Gå ut over alt på veiene og stiene der dere
oppfordrer alle til å komme, slik at huset mitt kan bli fullt. 24 Jeg sier er at ingen av
dem som jeg første gangen innbød, skal få være med på festen.' "

Prisen for å være disippel av Jesus

25 Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han vendte seg mot dem og sa:
26 "Den som kommer til meg, må elske meg mer enn noen andre, mer enn foreldre,
kone eller mann, barn og søsken, ja, til og med mer enn selve livet, ellers kan han ikke
være disippelen min.‡ 27 Den som ikke følger mitt eksempel og er beredt til å dø, kan
ikke være disippelen min.
28 Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette med et bilde: Om noen av
dere vil bygge et tårn, vil han ikke da først sette seg ned og regne ut om han har nok
penger til å fullføre bygget? 29 Jo, selvfølgelig, ellers vil han kanskje ikke komme lenger
enn til grunnmuren, og da blir han ledd ut av alle. 30 'Se på denne mannen', vil folk si
med et hånflir: 'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var ferdig!'
31 Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i krig mot en annen konge. Setter
han seg ikke først ned og overveier om hæren hans på 10 000 mann er sterk nok til å
beseire den fienden som kommer imot ham med 20 000 mann? 32 Viser det seg å være
umulig, sender han i stedet ut forhandlere for å be om fred, mens fiendens hær fortsatt
er langt unna.
33 Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er beredt til å gi opp alt de eier,
for min skyld. 34 Den som er beredt til å følge meg, samme hva det enn vil koste, han
blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men til hvilken nytte er salt dersom
det mister sin kraft?§ Kan da noen få det til å bli salt igjen? 35 Nei, det duger ikke verken
til forbedring av jorden eller til å bli kastet på gjødselhaugen. Det må fjernes helt. Lytt
nøye og forsøk å forstå!"

---

† **14:15** På gresk: i Guds rike. ‡ **14:26** Redsel for, eller hensyn til, familien må ikke hindre oss i å følge Jesus.
§ **14:34** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse.

15

Bildet om sauen som gikk seg vill

1 Tollere* og andre syndere som var beryktet, kom ofte for å høre på når Jesus talte.
2 Dette irriterte fariseerne† og de skriftlærde‡ som kritiserte Jesus for at han hadde
omgang med så tvilsomme mennesker. Ja, han til og med spiste sammen med dem. 3 Da
forklarte Jesus sine motiver ved å fortelle et bilde. Han sa: 4 "Om noen av dere har 100
sauer og plutselig oppdager at han mangler en av dem, vil han ikke da forlate de 99
andre i ødemarken og lete etter den som er forsvunnet til han finner den? 5 Jo, og når
han finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene sine. 6 Etterpå samler
han vennene og naboene sine for at de også kan glede seg over at han har funnet igjen
sauen han hadde mistet.
7 Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å glede seg mer i himmelen
over en eneste synder som vender om til Gud, enn over 99 som allerede følger Guds
vilje og ikke trenger å vende tilbake til Gud."

Bildet om mynten som var mistet

8 Jesus brukte også et annet eksempel: "Om en kvinne har ti verdifulle sølvmynter og
mister en av dem, vil hun ikke da tenne en lampe og feie gulvene i hele huset og lete i
hver krik og krok til hun finner den? 9 Etterpå samler hun sine venner og naboer for
at de skal glede seg med henne? 10 På samme måten gleder Guds engler seg over hver
eneste synder som vender om til Gud."

Fortellingen om sønnen som forlot faren og hjemmet

11 Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa: "En mann hadde to sønner. 12 Den
yngste sa til faren: 'Jeg vil ha min del av arven nå i stedet for å vente til du dør.' Faren
gikk med på å dele sin eiendom mellom sønnene.
13 Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt han eide, og så ga han seg
på vei til et fremmed land. Der levde han et vilt og umoralsk liv og gjorde snart slutt på
alle pengene sine. 14 En alvorlig sultekatastrofe rammet landet, og han begynte å lide
nød. 15 I sin fortvilelse ba han en bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut for å
holde vakt over grisene sine. 16 Til slutt var han så sulten at han bare lengtet etter å få
spise av maten til grisene, men ingen ga ham noe.
17 Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til seg selv: 'Hjemme hos far
har de ansatte mat i overflod, og her holder jeg på å sulte i hjel! 18 Jeg går hjem til far
og sier: Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. 19 Jeg er ikke verd å bli kalt din sønn
lenger, men la meg i det minste få arbeide som en av dine tjenere.' 20 Og så gikk han
veien hjem til sin far.
Mens sønnen ennå var langt borte, så faren ham og ble fylt av kjærlighet og
medfølelse. Han sprang imot sønnen sin og kastet seg om halsen på han og kysset
ham.
21 Sønnen utbrøt: 'Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. Jeg er ikke lenger verd
til å bli kalt din sønn.'
22 Men faren sa til tjenerne: 'Skynd dere! Ta fram mine fineste klær og ha dem på
ham. Sett en ring på fingeren hans og sko på føttene! 23 Hent gjøkalven og slakt den,
for nå skal vi spise og ha en kjempefest. 24 Sønnen min var død, men er blitt levende
igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg igjen.' Så begynte festen og gleden.
25 Imens hadde den eldre sønnen vært ute på åkeren. Da han nå nærmet seg huset,
hørte han på lang avstand lyden av musikk og dans. 26 Forskrekket spurte han en av
tjenerne hva det var de feiret. 27 Tjeneren svarte: 'Broren din har kommet tilbake, og
faren din har slaktet gjøkalven og ordnet med en fest for å feire at han har kommet
hjem i god behold.'
28 Da ble den eldre sønnen rasende og ville ikke gå inn i huset. Faren gikk ut og
forsøkte å overtale ham til å komme inn, 29 men han svarte: 'I alle disse årene har jeg
arbeidet hardt og aldri noen gang har jeg nektet å gjøre det du har bedt meg om. Likevel
har du ikke gitt meg et eneste kje for at jeg kunne ha fest sammen med vennene mine.
30 Men nå kommer denne døgenikten hjem, han som har gjort slutt på pengene dine
sammen med prostituerte, og da feirer du det med å slakte gjøkalven!'

---

* **15:1** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **15:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **15:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

31 'Ro deg ned, sønnen min,' sa faren til ham. 'Du og jeg er alltid sammen, og alt jeg
eier er ditt. 32 Men nå må vi være glade og feire det som har skjedd, for broren din var
død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg igjen.' "

16

Fortellingen om den uærlige forvalteren

1 Jesus fortalte også et annet bilde, men denne gangen bare for disiplene. Han sa: "En
rik mann hadde en forvalter som drev forretningene hans, men ryktet begynte å gå om
at mannen satte pengene hans over styr.
2 Arbeidsgiveren kalte derfor mannen til seg og sa: 'Hva er det jeg hører om deg! Legg
fram regnskapet, for jeg tenker å gi deg oppsigelse i jobben.'
3 Forvalteren tenkte da med seg selv: 'Hva skal jeg nå gjøre dersom jeg må slutte som
forvalter? Grave grøfter orker jeg ikke og å tigge skammer jeg meg over. 4 Men jeg har
en idé som kan gi meg mange venner den dagen jeg må forlate jobben min.'
5-6 Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med dem som skyldte arbeidsgiveren
penger, og begynte å forhandle med en etter en. Den første spurte han: 'Hvor mye er
du skyldig?'
'100 fat olivenolje', svarte mannen.
Da sa forvalteren: 'Her er gjeldsbrevet du har skrev under på. Riv det i biter og skriv
ut et nytt på 50 fat i stedet.'
7 Så spurte han neste mann: 'Og hvor mye skylder du?'
'100 tønner hvete', svarte han.
'Her', sa forvalteren, 'ta gjeldsbrevet ditt og skriv 80 tønner i stedet!'
8 Den rike mannen var nødt til å innrømme at den uærlige forvalteren hans hadde
vært smart.* Og det er faktisk slik at denne verdens mennesker er mer smarte mot
hverandre, enn de som tilhører Gud. 9 Ja, det rådet skal jeg gi dere, at det å bruke
pengene sine til å hjelpe andre kan føre til at dere blir hilst velkommen til Guds evighet
den dagen pengene her har mistet sin verdi.
10 Bare den som er ærlig i de daglige forhold, vil være ærlige når det gjelder større
bestemmelser. Fusker noen i det lille, vil de også fuske i stort.
11 Dersom dere er upålitelige i spørsmål om penger, hvem vil da la dere ta hånd om
de virkelige verdiene? 12 Dersom dere ikke er til å stole på når det gjelder pengene til
andre, hvem vil da betro dere sine egne penger å forvalte?
13 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate den første og elske den andre,
eller elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud
samtidig som dere elsker pengene.†"
14 Da fariseerne‡ hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade i penger. 15 Jesus
sa: "Dere gjør alt for at folket skal tro at dere følger Guds vilje, men Gud vet hvor onde
dere er. Og det som gjør inntrykk på folket, er gjerne slikt som Gud hater."

En ny tid, men Moseloven gjelder fortsatt

16 Jesus sa også: "Fram til den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket,
var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og profetene§ som var folkets veivisere.
Etter denne tiden blir nå det glade budskapet spredd om at Gud vil frelse menneskene
og gjøre dem til sitt eget folk.* Alle presser på for å få være med. 17 Men det betyr ikke
at loven har sluttet å gjelde. Nei, så lenge himmelen og jorden består, vil hvert ord i
loven være gyldig. 18 Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller seg fra kona si og
gifter seg på nytt med en annen, han er utro.† Og den som gifter seg med en kvinne som
er skilt, gjør at hun er utro."

Den rike mannen og Lasarus

19 Jesus fortalte: "Det var en gang en rik mann som var flott kledd og hver dag levde i
luksus og overflod. 20 På samme tiden lå en tigger som het Lasarus, ved porten hans full

---

* **16:8** Den rike mannen hadde sannsynligvis bakt inn rente i gjelden, og dette var ulovlig. Derfor kunne han ikke foreta seg noe da forvalteren tok bort rentebeløpet. † **16:13** I den greske grunnteksten blir det "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", som er en avgud. ‡ **16:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **16:16** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **16:16** På gresk: forkynnes evangeliet om Guds rike. † **16:18** Etter som mannen ikke hadde rett til å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gifte med hverandre.

av sår. 21 Lasarus håpet å få noen matrester fra bordet til den rike mannen, og hundene
kom og slikket sårene hans. 22 Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene til Abraham,
til det stedet der ingen lidelse finnes. Den rike mannen døde også og ble begravd. 23 Da
han slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig plaget.
Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham. 24 'Far
Abraham', ropte han. 'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit for å dyppe fingeren
i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig plaget i disse flammene.'
25 Men Abraham sa til ham: 'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden hadde alt
du ønsket deg, mens Lasarus ikke hadde noe. Nå er han her for å bli trøstet, mens du
blir plaget. 26 Dessuten finnes det en stor avgrunn som skiller mellom oss. Ingen kan
komme herfra og ta seg over til dere. Heller ikke kan noen komme over fra dere til oss.'
27 Da sa den rike mannen: 'Far Abraham, send ham i det minste 28 til mine fem brødre
for å advare dem mot dette stedet med så mye pine, slik at de slipper å komme hit når
de dør.'
29 Abraham sa: 'De kan høre på det Gud har sagt i Moseloven og ved profetene.'‡
30 Den rike mannen svarte: 'Nei, far Abraham, det bryr de seg ikke om. Men om noen
kommer til dem fra de døde, da vender de om til Gud!'
31 Men Abraham sa: 'Dersom de ikke vil høre på det som Gud har sagt i Moseloven
og profetene, vil de heller ikke bli overbevist selv om noen står opp fra de døde.' "

17

Om synd, tro og tilgivelse

1 En dag advarte Jesus disiplene og sa: "Det vil alltid finnes noe som frister
menneskene til å synde. Men ulykken vil ramme den som frister andre. 2 Ja, det ville
være bedre for ham å bli kastet i havet med en tung kvernstein bundet til halsen, enn
at han skal leve videre og få mulighet til å føre noen vill av disse som med et barns tillit
tror på meg. 3 Jeg advarer dere!
Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det gjelder, og tilgi personen
dersom han angrer seg. 4 Ja, selv om noen handler galt mot deg sju* ganger samme
dagen, og så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse, skal du tilgi."
5 En dag sa disiplene til Herren Jesus: "Vi skulle gjerne hatt større tro. Fortell oss
hvordan vi kan få det."
6 "Mer tro?", svarte Herren. "Om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø, da
ville dere kunne si til morbærtreet der borte: 'Rykk deg av egen kraft opp med røttene
og kast deg i havet!' Og det ville være lydig mot det dere sier."

Tjeneren som gjør plikten sin

7 Jesus sa også: "Tenk dere at dere har en tjener som kommer hjem etter å ha pløyd
på åkeren eller passet sauene. Da sier dere ikke til ham: 'Slå deg først ned ved bordet
og spis.' 8 Nei, dere sier: 'Gjør i stand kveldsmaten til meg og varte meg opp mens jeg
spiser. Etterpå kan du selv spise og drikke.' 9 Dere ville heller ikke takke tjeneren, for
han har jo bare gjort det han fikk beskjed om. 10 Det samme gjelder dere. Når dere har
gjort alt dere har fått beskjed om, da skal dere si: 'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi har
bare gjort plikten vår.' "

Jesus helbreder ti spedalske

11 På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen mellom Galilea og Samaria.
12 Der gikk han inn i en by, og plutselig kom ti spedalske imot han. De stanset et stykke
borte 13 og ropte: "Herre Jesus, ha medfølelse med oss!"
14 Da iakttok han dem og sa: "Gå til prestene og la de undersøke dere!"† Og mens de
var på vei dit, ble de friske!
15 En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var blitt frisk, og han ropte høyt
og hyllet Gud. 16 Så kastet han seg ned for Jesus med ansiktet mot jorden og takket ham.
Denne mannen var fra Samaria‡.
17 Jesus spurte da: "Var det ikke ti i alt som ble friske? Hvor er de andre ni? 18 Er det
bare denne fremmede som har kommet tilbake for å takke Gud?"
19 Han sa til mannen: "Reis deg opp og gå. Din tro har hjulpet deg."

---

‡ **16:29** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **17:4** Sju var det fullkomne tallet. Sju ganger om dagen var det samme som uendelig mange ganger. † **17:14** Se Tredje Mosebok 14. ‡ **17:16** Befolkningen i Samaria var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

Guds nye verden

20 En dag spurte fariseerne§ Jesus om når Gud ville gi dem en konge som kunne regjere.
Jesus svarte: "Gud selv regjerer allerede blant menneskene, men ikke på en slik måte
at noen kan se det med sine fysiske øyne.* 21 Ingen kan si: 'Her er kongen vår', eller:
'Der er kongen vår'. Nei! Gud regjerer i dere.†"
22 Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og sa: "Det skal komme en tid
da dere lengter etter å få oppleve en eneste dag sammen med meg, Menneskesønnen‡,
i Guds nye verden, men dere skal ikke få det.§ 23 Noen vil si til dere: 'Han har kommet
igjen. Der er han', eller: 'Her er han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. 24 For når jeg,
Menneskesønnen, virkelig kommer igjen, blir det like tydelig som når lynet flerrer over
himmelen og lyser opp hele horisonten. 25 Men før dette hender, må jeg lide mye og bli
avvist av denne slekten som ikke vil tro.
26 Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs som på den
tiden da Noah levde. 27 Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt var akkurat som til vanlig,
helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og den voldsomme oversvømmelsen kom
og druknet alle sammen.
28 På samme måten var det på tiden da Lot levde.* Menneskene holdt på med sine
daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og bygget. 29 Alt var normalt helt
til den morgenen da Lot dro fra Sodoma. Da regnet det ild og svovel fra himmelen og
drepte alle sammen. 30 Akkurat på samme måten blir det når jeg, Menneskesønnen,
kommer igjen.
31 Den dagen må den som er oppe på taket† og har sine eiendeler inne i huset, ikke
gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta omveien hjem. 32 Husk på det
som skjedde med kona til Lot! 33 Den som klamrer seg fast til livet, vil miste det, men
den som mister livet for Guds skyld, skal redde det.
34 Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt med, den andre
bli latt tilbake. 35 To kvinner skal male mel på samme kvernen. Den ene blir tatt med,
den andre bli latt tilbake.‡"
37 Da spurte disiplene: "Herre, når kommer dette til å skje?"
Jesus svarte: "Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over den døde
kroppen."

18

Bildet om enken og dommeren

1 En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og ikke gi opp,
fortalte han dette bildet for dem:
2 "I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken for Gud
eller mennesker. 3 I samme byen var det også en enke som titt og ofte kom til ham og sa:
'Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.' 4-5 I lang tid brydde ikke dommeren
seg om henne, men til slutt begynte hun å gå ham på nervene. Da sa han til seg selv:
'Visst nok bruker jeg ikke å vise respekt verken for Gud eller mennesker, men denne
kvinnen gjør meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun har rett på.
Jeg er trøtt på stadige maset hennes!' "
6 Så sa Herren Jesus: "Når til og med en så ond og urettferdig mann som denne
dommerne kan gi seg, 7 tror dere ikke da at Gud mye mer vil gi retten til dem som
tilhører ham, når de ber dag og natt? 8 Jo, jeg forsikrer dere at han ikke vil la dem
vente. Men spørsmålet er: Kommer jeg, Menneskesønnen*, til å finne noen som tror,
den dagen jeg kommer igjen?"

Bildet om fariseeren og tolleren

9 En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte Guds vilje
og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og sa:

---

§ **17:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **17:20** På gresk: "da Guds rike skulle komme" og "Guds rike kommer ikke på en slik måte..." † **17:21** Eller: "midt iblant dere". ‡ **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **17:22** En annen tolkning: da dere lengter tilbake til de dagene jeg var hos dere. * **17:28** Se Første Mosebok 19:15-29. † **17:31** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. ‡ **17:35** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 36 To menn skal arbeide sammen på åkeren, den ene bli tatt med, den andre bli etterlatt. * **18:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

10 "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer†, den andre var toller‡.
11 Fariseeren sto for seg selv og ba: 'Takk Gud for at jeg ikke er en synder som alle andre,
og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke fra andre,
jeg er ikke utro i ekteskapet mitt, 12 jeg faster to ganger i uken, og jeg gir en tiendedel§
til Gud av alt jeg tjener.'
13 Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket mot himmelen,
men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte: 'Gud, tilgi meg, jeg er en synder!' 14 Jeg
sier dere," fortsatte Jesus, "at det var han, og ikke fariseeren, som gikk hjem skyldfri
innfor Gud! For den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker
seg selv, skal bli opphøyet."

Jesus ber for barna

15 Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle røre ved dem
og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort.
16 Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene: "Ikke jag dem bort. La barna komme
til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som dem.* 17 Ja, jeg forsikrer dere
at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk."

Jesus snakker med en rik mann

18 En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus: "Gode mester, hva
skal jeg gjøre for å få evig liv?"
19 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som er god, og det
er Gud. 20 Og budene hans kan du allerede: 'Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du
skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt for
foreldrene dine.†' "
21 Mannen svarte: "Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung."
22 Da sa Jesus til ham: "Det er bare en ting til du må gjøre: Selge alt du eier og gi
pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg."
23 Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik.
24 Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene: "Hvor vanskelig er
det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!‡ 25 Det er lettere for
en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn for en som er rik, til å underordne seg
Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
26 De som hørte dette, utbrøt: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus svarte: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!"
28 Da sa Peter: "Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, kone
eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget folk,§ 30 han skal få
mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i den kommende verden."

Jesus forutsier for tredje gangen at han skal dø

31 Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa: "Vi er nå på vei til Jerusalem, og
der skal alt det som Gud har latt profetene* skrive om meg, Menneskesønnen†, bli til
virkelighet. 32 Jeg vil bli forrådt og utlevert til de romerske myndighetene‡ og kommer
til å bli hånet og mishandlet. De vil spytte på meg, 33 piske meg og til slutt drepe meg.
På den tredje§ dagen skal jeg igjen stå opp fra de døde."
34 Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen i det Jesus forutsa, var skjult
for dem. Derfor skjønte de ingenting.

Jesus helbreder en blind tigger ved Jeriko

---

† **18:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **18:10** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **18:12** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling og sin buskap til templet. Se Tredje Mosebok 27:30-32 og Femte Mosebok 14:22. * **18:16** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. † **18:20** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. ‡ **18:24** På gresk: komme inn i Guds rike. Selv i v.25. § **18:29** På gresk: for Guds rikes skyld. * **18:31** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **18:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **18:32** På gresk: hedningene. Det var jødenes måter å beskrive fremmed folk på. § **18:33** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

35-36 På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko sammen med mye folk.
Det satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte folket komme forbi og spurte
nysgjerrig om hva som sto på. 37 Da han fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom,
38 begynte han å rope: "Jesus, du som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse med
meg!"
39 Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie stille, men han ropte bare enda
høyere: "Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"
40 Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle lede mannen fram til ham.
Og han spurte ham: 41 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?"
"Herre", ba mannen, "jeg vil så gjerne se igjen!"
42 Da sa Jesus til ham: "Du skal se igjen! Din tro har helbredet deg." 43 Og straks
kunne mannen se! Så fulgte han etter Jesus og hyllet Gud, og alle som så det, æret Gud.

19

Tolleren Sakkeus

1 Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen. 2 Der bodde det en mann
som het Sakkeus. Han var sjef for tollerne ved den romerske tollstasjonen, og en svært
rik mann. 3 Sakkeus ville gjerne få et glimt av Jesus, men han var for kort til å se over
folkemassen. 4 Derfor sprang han i forveien og klatret opp i et morbærtre nær veien
for å kunne se Jesus bedre.
5 Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp mot Sakkeus og ropte: "Sakkeus!
Skynd deg ned, i dag vil jeg bli bedt med hjem til deg!"
6 Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han imot Jesus. 7 Dette irriterte folket,
og de mumlet forarget: "Hvorfor skal han gå hjem til en slik ond og uærlig mann?"
8 Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus: "Herre, jeg skal gi halvdelen av det jeg
eier til de fattige. Og om jeg har presset for mye toll av noen, skal jeg betale det tilbake
med fire ganger så mye!"
9 Jesus sa til ham: "I dag har frelsen kommet til deg og din familie, og du har blitt
et ekte barn av Abraham*. 10 For jeg, Menneskesønnen†, har kommet for å lete opp og
frelse det som var fortapt."

Fortellingen om kongen og de ti forvalterne

11 De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter som de nå var ganske nær
Jerusalem, passet han på å korrigere misforståelsen som var utbredd i folket, om at han
skulle begynne å regjere som konge så snart han kom til Jerusalem.‡ Han fortalte et nytt
bilde for dem:
12 "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang reise for å bli kronet til konge
og etterpå vende tilbake.§ 13 Før han reiste, kalte han til seg ti av tjenerne sine og
betrodde hver av dem en sum penger* som de skulle forvalte. Han sa: 'Dere skal satse
disse pengene på noe som gir meg inntekter. Jeg er snart tilbake.' 14 Men landsmennene
hans hatet ham, og i protest sendte de en delegasjon etter ham for å fortelle at de ikke
ville ha han til konge.
15 Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til konge og kom tilbake til
landet sitt. Da kalte han til seg de ti tjenere som han hadde gitt pengene og ville ha greie
på hvor mye de hadde tjent på sine forretninger.
16 Den første mannen kom og rapporterte om en enorm fortjeneste. 'Herre, de
pengene jeg fikk å forvalte, har tidoblet' seg, sa han.
17 'Bra!', utbrøt kongen. 'Du er en pålitelig tjener. Du har vist at du kan ta ansvar for
lite. Derfor vil du nå få ansvaret over ti byer.'
18 Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem ganger så stor som den
opprinnelige summen.
19 Da sa herren hans til ham: 'Du skal få ansvar over fem byer.'
20 Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen han hadde fått fra
begynnelsen, og forklarte: 'Jeg har oppbevart pengene uten å ta noen risiko, innpakket
i et stykke tøy. 21 Jeg var redd for deg, herre, etter som du er en streng mann som tar ut

---

* **18:38** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **19:9** En ekte jøde, som ikke bare er etterkommer av Abraham, men også lydig mot Gud. † **19:10** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **19:11** På gresk: at Guds rike nå skulle vise seg. § **19:12** I det romerske imperiet var kongene tvunget til å reise til Roma for å bli kronet av keiseren. * **19:13** På gresk: "10 mine", hvilken tilsvarte omkring 30 månedslønner.

det som ikke er ditt og som høster det du ikke har sådd.’ 22 Da svarte kongen: ’Dine ord
avslører deg. Du er en lat tjener! Om du visste at jeg var så streng, og at jeg tenkte å
kreve tilbake mer enn du hadde fått, 23 hvorfor satte du ikke da pengene mine i banken,
for da hadde jeg i det minste fått rente?’
24 Så vendte han seg til de andre som sto der: ’Ta pengene fra ham og gi dem til den
mannen som tidoblet summen han fikk.’
25 ’Men herre’, sa de, ’han har jo allerede nok!’
26 ’Det stemmer’, sa kongen. ’Men jeg forsikrer dere at den som forvalter rett det
han har fått, han skal få mer, mens den ansvarsløse skal bli tatt ifra også det lille han
har. 27 Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg til konge, de skal dere føre bort og
henrette for meg.’ ”

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

28 Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han reisefølget videre mot
Jerusalem. 29 De kom nær byene Betfage og Betania ved Oljeberget, og han sendte av
sted to av disiplene 30 og sa: ”Gå til byen som ligger rett framfor dere. Vel inne i byen vil
dere finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs eselet
og lei det hit. 31 Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal dere bare si: ’Herren
har bruk for det.’ ”
32 De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på plassen akkurat som Jesus hadde
sagt. 33 Da de holdt på å løse det, kom eierne og spurte: ”Hva gjør dere? Hvorfor tar
dere eselet?”
34 De svarte: ”Herren har bruk for det.” 35 De tok eselet og førte det til Jesus. Kappene
sine la de på ryggen til eselet og hjalp Jesus opp.
36 Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine som en løper foran ham.† 37 De
nærmet seg det stedet der skråningen ned fra Oljeberget begynner, satte alle i gang med
å rope, synge og hylle Gud for alle de uforklarlige miraklene Jesus hadde gjort.
38 ”Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡”,
jublet de. ”Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i det høye!”
39 Men noen fariseere§ i folkemassen sa til ham: ”Mester, si til disiplene dine at de
ikke skal rope på denne måten.”
40 Da svarte han: ”Jeg forsikrer dere at dersom disse tier, vil steinene rope i stedet!”
41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet strålte fram rett foran ham,
brast Jesus i gråt. 42 ”Tenk om du i dag hadde forstått hvordan du kunne få fred”, sa
han. ”Men nå er det for seint, freden er utenfor rekkevidde. 43 Det skal komme en tid
da fiendene dine beleirer deg, omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal
jevne deg med jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal ikke bli stein tilbake på
stein, fordi du ikke tok imot den anledningen som Gud ga deg.”

Jesus renser templet

45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev bort kjøpmennene som holdt
til der.* 46 Han ropte til dem: ”Gud har sagt i Skriften†: ’Mitt hus skal være et sted der
folket kan be.’ Men dere har gjort det til ’et oppholdssted for tyver og kjeltringer’.”‡
47 Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen. Øversteprestene, de
skriftlærde§ og alle folkets ledere forsøkte å finne en måte å rydde ham av veien på.
48 De visste ikke hvordan de skulle gå fram, for han var avholdt av hele folket, og alle
ville høre på ham.

20

Lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

1 En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen og talte til dem om det glade
budskapet fra Gud, kom øversteprestene, de skriftlærde* og folkets ledere bort til ham.

---

† **19:36** Eselet var en symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest. ‡ **19:38** På gresk: ”Velsignet er han som kommer i Herrens navn.” Se Salmenes bok 118:26. § **19:39** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **19:45** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt til offer i templet. † **19:46** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:46** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **19:47** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

2 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem
som hadde gitt ham dette oppdraget.
3 "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et annet
spørsmål. 4 Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes sin dåp fra Gud eller
ikke?"
5 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Dersom vi sier at det var på
Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på ham. 6 Men om
vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer folket til å steine oss. De er jo helt
overbevist om at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 7 Derfor svarte
de til slutt: "Vi vet ikke."
8 Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre
det jeg gjør."

Mannen som forpaktet ut vingården sin

9 Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa: "En mann plantet en
vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer mens han selv reiste til utlandet og
var borte i mange år. 10 Da tiden for å høste var inne, sendte han en av tjenerne sine til
forpakterne for å hente den delen av avlingen som var hans. Men de overfalt tjeneren og
sendte ham tomhendt tilbake. 11 Eieren sendte da en annen tjener, det samme gjentok
seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt bort uten å ha fått noe.
12 Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo de og jaget bort.
13 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren. 'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen elskede
sønn. Han må de vel ha respekt for.'
14 Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal
arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 15 De dro
sønnen ut av vingården og drepte ham."
"Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. 16 "Jo, han vil selv
komme dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir vingården til andre."
Da folket hørte dette, protesterte de høylytt: "Nei! Det kommer aldri til å skje!"
17 Men Jesus møtte blikket deres og sa: "Hva betyr det som står i Skriften†:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt til selve hjørnesteinen.'‡
18 Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den som denne steinen faller på,
blir fullstendig knust.§"

19 Øversteprestene og de skriftlærde* ville arrestere Jesus direkte, etter som de forsto
at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket.

Er det rett å betale skatt til keiseren?

20 Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet på sin anledning, sendte
de noen menn som skulle late som om de var nøye med å følge Guds vilje, men i
virkeligheten var de ute etter å ta Jesus for noe de kunne arrestere ham for. De ville
etterpå overgi ham til de romerske myndighetene.
21 "Mester", sa de til ham. "Vi vet hvor ærlig du er når du underviser. Du gir ikke
etter for det andre mener og tenker, men sier rett ut det som er Guds vilje. 22 Fortell oss
nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren?"
23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa: 24 "Vis meg en romersk mynt.
Hvem sitt bilde er det på den, og hvem sin signatur står under?"
"Keiseren", svarte de.
25 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal
dere gi til Gud."
26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han sa mens folket hørte på.
Tvert imot var de så overrasket over svarene hans, at de ble helt tause.

Skal de døde stå opp igjen?

27 Noen saddukeere† oppsøkte ham. Det er de som påstår at de døde ikke skal stå opp
igjen, og derfor spurte de:

---

† **20:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **20:17** Se Salmenes bok 118:22. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. § **20:18** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. * **20:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **20:27** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

28 "Mester, i Moseloven‡ står det at om en mann dør barnløs, da skal broren hans gifte
seg med enken og passe på at den døde får en sønn som kan gi ham§ etterkommere.
29 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg og døde barnløs. 30 Da
giftet bror nummer to seg med enken, men heller ikke han fikk noen barn. 31 På samme
måten gikk det med den tredje, og så fortsatte det til alle sju hadde vært gift med henne
og var døde uten å etterlate seg noen barn. 32 Til slutt døde også kvinnen. 33 Hva skal
skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo
vært gift med henne!"
34-35 Jesus svarte saddukeerne: "Det er bare her på jorden at menn og kvinner gifter
seg. De som er verdige til å være med i den kommende verden, etter at de har stått opp
fra de døde, kommer ikke til å gifte seg. 36 De skal heller ikke dø, men blir som englene.
De er Guds barn, for de har stått opp fra de døde til et nytt liv.
37 At de døde står opp beviser Moses når han forteller om hvordan Gud viste seg for
ham i den brennende tornebusken. Han kaller Gud for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.*
38 Gud er altså ikke en gud for døde, men for levende. Alle mennesker er levende for
ham.†"
39 "Det var bra svart, Mester", sa noen av de skriftlærde‡ som sto der. 40 Og nå våget
ingen å stille flere spørsmål til ham.

Er Messias etterkommer av kong David?

41 Jesus spurte: "Hvordan kan dere påstå at Messias, den lovede kongen, er
etterkommer av kong David§? 42 David selv skrev jo i Salmenes bok:
'Gud sa til min Herre:
Kom og sitt på min høyre side for å regjere,
43 til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.'*
44 Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbelmoral

45 Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og sa: 46 "Ta dere i vare for de
skriftlærde†, som elsker å gå omkring i lange kapper og gjerne vil bli hilst med respekt
på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste rekke, og de elsker å sitte på
hedersplassene under festene. 47 I sin griskhet bedrar de hjelpeløse enker og tar alt de
eier, mens de later som om de lever etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre
kan høre på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere."

21

En fattig enke gir alt hun har

1 Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene sine i offerkisten. 2 Da kom
det en fattig enke fram og la ned to koppermynter.
3 Da sa han: "Tro meg, denne fattige enken ga mer enn alle de andre. 4 De tok bare
litt av sin overflod og la i offerkisten. Hun derimot, som er så fattig, la alt det hun hadde
å leve av i kisten."

Jesus snakker om framtiden

5 Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med alle sine vakre steiner og
kostbare gaver som folket hadde gitt.
6 Jesus sa: "Det drøyer ikke lenge før alt det dere her ser, skal bli jevnet med jorden,
stein skal ikke bli tilbake på stein."
7 "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket. "Hva blir tegnet som viser at
det begynner å skje?"
8 Han svarte: "Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange vil komme i mitt navn og
påstå at de er Messias, den lovede kongen. De vil si: 'Slutten er nær.' Ikke tro på det de
sier! 9 Og når dere får høre om krig og uroligheter, skal dere ikke bli grepet av panikk.

---

‡ **20:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **20:28** Se Femte Mosebok 25:5-6. * **20:37** Se Andre Mosebok 3:6. † **20:38** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **20:39** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **20:41** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **20:43** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **20:46** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Det må først bli krig, det betyr ikke at slutten er kommet. 10 Folk og land vil reise seg
mot hverandre. 11 Det blir kraftige jordskjelv, epidemier og sultekatastrofer på det ene
stedet etter det andre. Fryktelige ting skal skje, og store tegn vil vise seg på himmelen.
12 Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til fange og forfølge dere. Dere
vil bli stilt for domstolene i synagogene* og kastet i fengsel. Dere vil bli stilt fram for
makthavere og konger fordi dere tilhører meg. 13 Dette gir dere samtidig en sjanse til
å fortelle om den troen dere har fått. 14 Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal
si når de anklager dere. 15 Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere skal få visdom og
klarsyn, slik at ingen av motstanderne kan svare tilbake.
16 Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere nærmest, av foreldrene, søsken,
slektninger og venner, og noen av dere kommer til å bli drept. 17 Alle vil hate dere fordi
dere tilhører meg. 18 Men Gud skal beskyttet dere. Ikke et hårstrå på hodet skal gå tapt.
19 Stå fast og hold ut, så skal dere vinne det evige livet.
20 Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer, da vet dere at ødeleggelsen av
byen er nær. 21 Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. De som er i Jerusalem,
må forlate byen så fort som mulig, og ingen som er utenfor byen, må gå inn i den.
22 Da har tiden kommet for Guds dom. Alt det som Gud har forutsagt i Skriften† vil
bli virkelighet. 23 Stakkers de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og
stakkars de mødrene som ammer barna sine! Det vil bli stor nød i landet, og Guds
sinne vil ramme folket. 24 Mange vil bli brutalt drept, og resten vil bli ført bort som
fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli okkupert av fremmede folk, som vil ha
kontroll over byen til Gud gjør slutt på deres regjeringstid.

Når Jesus kommer igjen

25 Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene. På jorden vil folkene bli
grepet av angst og uro når hav og flodbølger drønner. 26 Menneskene vil gå under
av redsel og skrekk for det som vil ramme verden, for universets krefter vil bli rokket.‡
27 Da skal de få se meg, Menneskesønnen, komme på skyene med makt og stor herlighet.§
28 Men når dere ser alt dette skje, da rett dere opp og fatt mot, for da er befrielsen nær."

Bildet om fikentreet

29 Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et nytt bilde. Han sa: "Legg
merke til fikentreet, eller hvilken som helst annen sort tre. 30 Når bladene begynner å
springe ut, vet dere at sommeren snart er her. 31 På samme måten kan dere vite at Guds
nye verden snart er her,* når dere ser tegnene skje.
32 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.†
33 Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord skal gjelde for evig tid.

Vær beredt

34-35 Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing og rus, eller blir opptatt med
hverdagens bekymringer. I så fall kommer jeg tilbake og vil overraske dere, og dere blir
fanget som i en snare. 36 Vær alltid beredt. Be om at dere må få kraft til å styre unna de
vanskelighetene som venter, slik at dere kan møte meg, Menneskesønnen‡, uten frykt."
37-38 På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å undervise, og folkemassene samlet
seg allerede tidlig på morgenen for å høre ham. Hver kveld dro fra han byen og gikk ut
til Oljeberget og overnattet der.

22

Planer om å drepe Jesus

---

* **21:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **21:22** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:26** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. § **21:27** Se Daniel 7:13. * **21:31** På gresk: at Guds rike er nær. † **21:32** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som ville få oppleve de ting som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han sier "de menneskene som ikke vil tro". Det er da ikke begrenset til en viss generasjon. ‡ **21:36** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

1 Nå nærmet påskehøytiden* seg. 2 Øversteprestene og de skriftlærde† søkte fortsatt
etter en måte å bli kvitt Jesus på. Men de ville drepe han i all hemmelighet, etter som
de var redde for reaksjonen fra folket.

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

3 Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu tolv disipler. 4 Judas gikk
til øversteprestene og offiserene ved tempelvakten for å diskutere hvordan han kunne
overgi Jesus til dem. 5 De ble svært glade og tilbød ham en sum penger, 6 noe han straks
aksepterte. Fra det øyeblikket av søkte han etter en anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

7 Så kom den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet skulle bli
slaktet. 8 Jesus sendte to av disiplene, Peter og Johannes, av sted og sa: "Gå og gjør i
stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen."
9 "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de.
10 Han svarte: "Når dere kommer inn i Jerusalem, vil dere straks støte på en mann
som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham til det huset der han går inn i. 11 Si
til mannen som eier huset: 'Vår Mester undrer seg på hvor det rommet er der han kan
spise påskemåltidet sammen med disiplene sine.' 12 Da vil mannen ta dere med opp en
trapp til et stort rom der det allerede er dekket. Gjør i stand måltidet der."
13 De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus hadde sagt, og de ordnet
med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

14 Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo Jesus og hans tolv disipler seg
ned ved bordet.
15 Han sa: "Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette påskemåltidet med dere
før mine lidelser begynner. 16 For jeg sier dere at nå kommer jeg ikke til å spise det før
vi skal feire den fullkomne påsken i Guds nye verden.§"
17 Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for vinen, sa han: "Ta dette og
del det mellom dere. 18 Jeg forsikrer dere at fra og med nå skal jeg ikke drikke vin igjen,
før Gud regjerer i sin nye verden.*"
19 Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket Gud for det, brøt han det i biter
og ga det til disiplene og sa: "Dette er kroppen min som skal bli ofret for dere. Dette
måltid skal feires til minne om min lidelse og død."
20 Etter måltidet tok han på samme måten begeret med vinen og sa: "Dette beger er
den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt
blir ofret for dere. 21 Men her ved bordet finnes en mann som kommer til å forråde
meg, og det til tross for at han spiser sammen med meg.† 22 For jeg, Menneskesønnen‡,
må dø. Det er en del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det mennesket som forråder
meg!"
23 Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all verden som kunne finne på
noe slikt.

Hvem er den største?

24 Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere hvem av dem som var å
anse som den største.
25 Da sa Jesus: "I denne verden opptrer konger og makthavere som tyranner, og vil på
toppen av det hele bli hyllet som 'folkets beskytter'! 26 Men slik må det ikke være blant
dere. Den av dere som vil være den største, skal være minst av alle. Den som vil være
leder, skal være de andre sin tjener. 27 I denne verden blir den som spiser ved bordet,
regnet som større enn den som tjener ved bordet. Men følg mitt eksempel. Jeg er som
en tjener blant dere. 28-29 Men en dag skal dere som har vært trofaste mot meg i disse
fryktelige dagene, få den samme kongelige makten av meg som jeg har fått av min Far

---

* **22:1** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid, som ble kalt påske. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. † **22:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **22:7** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **22:16** På gresk: i Guds rike. * **22:18** På gresk: før Guds rike har kommet. † **22:21** Se Salmenes bok 41:10. ‡ **22:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

i himmelen. 30 Da skal dere få spise og drikke ved mitt bord i den nye verden§. Dere skal få sitte på troner og dømme Israels tolv stammer.

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

31 Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for å se om troen er ekte hos dere.* 32 Jeg har bedt for deg at du ikke fullstendig skal miste troen. Når du har angret og vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen hos brødrene dine."

33 Simon Peter svarte: "Herre, jeg er beredt til både å gå i fengsel og å dø for deg."

34 Jesus sa: "Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale i morgen tidlig, kommer du tre ganger til å fornekte at du kjenner meg."

35 Jesus spurte: "Da jeg sendte dere ut og dere verken hadde penger, bagasje eller ekstra klær med dere, manglet dere da noe?"

"Nei, ingenting", svarte de.

36 "Men nå", sa han, "skal dere ta med dere både penger og bagasje. Dersom dere ikke har noe sverd, da må dere selge klærne og kjøp et. 37 For jeg forsikrer dere at disse ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med meg: 'Han ble regnet som en forbryter'†. Ja, alt som Gud har forutsagt om meg, vil nå bli sluttført."

38 "Herre", svarte de, "vi har to sverd."

"Det rekker", sa Jesus.

Jesus ber i Getsemane

39 Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som vanlig til Oljeberget. 40 Der sa han til dem: "Be til Far i himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere."

41 Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og ba: 42 "Far i himmelen, om det er mulig, da la meg slippe de lidelsene som venter, men la det bli som du vil, ikke som jeg vil."

43 En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft. 44 Angsten tiltok, og han ba så intensivt at svetten hans falt tung til jorden som dråper av blod. 45 Til slutt reiste han seg og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet utmattet av sorg. 46 Da sa han: "Hvordan kan dere sove nå! Reis dere og be om at fristelsene ikke må vinne seier over dere."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn ledet av Judas, en av de tolv nærmeste disiplene, for å lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å gi ham et velkomstkyss. 48 Men Jesus sa: "Judas, hvordan kan du forråde meg, Menneskesønnen‡, med et kyss?"

49 Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje, spurte de: "Herre, skal vi forsvare oss? Vi har jo våre sverd!" 50 Og en av dem slo til mot øverstepresten sin tjener og hogg det høyre øret av ham.

51 Men Jesus sa: "Ikke noe mer vold!" Så rørte han ved øret til mannen og leget ham.

52 Jesus vendte seg til øversteprestene, offiserene ved tempelvakten og folkets ledere som hadde kommet dit for å fange ham, og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? 53 Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Dag etter dag var jeg sammen med dere der uten at dere rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har mørkets makter fått fritt spillerom."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

54 Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt hus. Peter fulgte med på avstand.

55 Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme seg og satte seg rundt den. Peter slo seg ned midt iblant de andre.

56 En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte å se nærmere på ham. Til slutt sa hun: "Denne mannen var også sammen med Jesus!"

57 Peter protesterte og sa: "Nei, jeg kjenner ikke den mannen."

58 Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa: "Du er jo også en av dem!"

"Nei, det er jeg ikke", svarte Peter.

59 Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto: "Jeg er sikker på at denne fyren er en av disiplene til Jesus, han er jo fra Galilea."

---

§ **22:30** På gresk: i mitt rike * **22:31** På gresk: Satan har krevd å få sikte dere som hvete. † **22:37** Se Jesaja 53:12. ‡ **22:48** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

60 Men Peter sa: "Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva du mener." Akkurat som
han sa dette, gol hanen.
61 I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på Peter. Plutselig kom Peter
til å huske hva Herren hadde sagt til ham: "Før hanen galer i morgen tidlig, skal du
fornekte meg tre ganger." 62 Han gikk ut fra gårdsplassen og gråt i dyp fortvilelse.
63-64 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å håne ham. De satte bind for
øyne hans, slo ham og sa: "Vis oss at du er en profet! Avslør ved Guds hjelp hvem som
slo deg." 65 De forulempet ham på det verste.

Det jødiske rådet vil ha Jesus dømt til døden

66 Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet§ seg, det vil si folkets ledere,
øverstеprestene og de skriftlærde*. De hentet Jesus og stilte ham for rådet, 67 og spurte
ham: "Er du Messias, den lovede kongen? Si oss som det er!"
Han svarte: "Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg. 68 Og om jeg begynner
å spørre dere om noe, da vil dere ikke svare meg. 69 Men fra nå av kommer jeg,
Menneskesønnen†, til å sitte på Guds høyre side og regjere sammen med ham som har
all makt.‡"
70 Opprørt skrek alle sammen: "Påstår du altså at du er Guds sønn?"
Jesus svarte: "Det er dere selv som kaller meg det."
71 Da skrek de igjen: "Vi trenger så visst ingen flere vitner. Nå har vi hørt ham selv si
det."

23

Jesus blir forhørt av Pilatus

1 Hele Det jødiske rådet* brøt opp og førte Jesus til Pilatus, som var den romerske
landshøvdingen.† 2 Der begynte de straks å anklage ham og si: "Denne mannen leder
folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale skatt til den romerske keiseren, og han
gir seg ut for å være Messias, den lovede kongen."
3 Da spurte Pilatus ham: "Er du jødenes konge?" Jesus svarte: "Det er du selv som
kaller meg dette."
4 Pilatus vendte seg da til øverstеprestene og folket og sa: "Jeg kan ikke finne at denne
mannen er skyldig i noen forbrytelse."
5 Men de forsterket anklagen og sa: "Han egger opp folket til opprør mot staten med
den undervisningen han driver over hele landet, fra Galilea og helt hit til Jerusalem."
6 Da Pilatus hørte dette, spurte han: "Er mannen fra Galilea?" 7 Da han fikk greie
på at dette stemte, sendte han Jesus til Herodes, kongen over Galilea, som akkurat da
befant seg i Jerusalem.
8 Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han hadde hørt mye om ham og håpet
å få se at han gjorde et mirakel. 9 Herodes stilte spørsmål på spørsmål til Jesus, men
Jesus svarte ham ikke. 10 I mens sto øverstеprestene og de skriftlærde‡ der og fortsatte
med sine grove anklager. 11 Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å håne og gjøre
narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe og sendte ham tilbake til Pilatus. 12 Fra
den dagen av ble Herodes og Pilatus venner med hverandre. Før hadde de vært fiender.

Pilatus dømmer Jesus til døden

13 Nå kalte Pilatus sammen øverstеprestene, medlemmene i Det jødiske rådet§ og
folket. 14 Han sa:

---

§ **22:66** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **22:66** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **22:69** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **22:69** Se Salmenes bok 110:1. * **23:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff, uten å utlevere disse anledningene til de romerske myndighetene. ‡ **23:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **23:13** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

"Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham for å lede et opprør mot den
romerske staten. Jeg har nøye forhørt ham om disse tingene i deres egen nærhet og
finner ham ikke skyldig i anklagene dere fører mot ham. 15 Herodes har kommet til det
samme resultat og har derfor sendt ham tilbake hit. Ingenting som denne mannen har
gjort, gir meg noen anledning til å dømme ham til døden. 16 Derfor vil jeg bare la ham
piske og etterpå slippe ham fri."*
18 Da begynte hele folkemassen å skrike: "Drep han, og slipp i stedet Barabbas fri!"
19 Barabbas satt i fengsel for mord og for å ha ledet et opprør i Jerusalem. 20 Enda en
gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem for han ville gjerne slippe Jesus fri. 21 Men
de ropte uten stans: "Spikre ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
22 For tredje gangen spurte Pilatus: "Hva ondt har han gjort? Jeg har ikke funnet noen
grunn til å dømme ham til døden. Jeg kommer bare til å piske ham og siden la ham
gå."
23-24 Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus skulle bli spikret fast på et kors.
Til slutt fikk ropene deres overtaket, og Pilatus resignerte. 25 Han gjorde som folket
forlangte og satte Barabbas fri, han som var anklaget for opprør og mord. Men Jesus
overlot han til soldatene sine, slik at folket kunne få viljen sin med ham.

Jesus blir spikret fast på et kors

26 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep soldatene fatt i en mann fra
Kyréne† som het Simon. Han var på vei til Jerusalem fra landsbygden, og de tvang ham
til å ta korset på seg og bære det etter Jesus.
27 En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var mange sørgende og
gråtende kvinner. 28 Jesus vendte seg til dem og sa: "Jerusalems døtre! Gråt ikke
over meg, men gråt over dere selv og barna deres. 29 Det kommer en tid, da de skal si:
'Lykkelige er de barnløse, de kvinnene som aldri har født barn eller diet noen.' 30 Da
skal menneskene si til fjellene og høydene:
'Fall over oss og skjul oss.'‡
31 For om de gjør på denne måten mot meg som er det grønne treet, hva vil ikke da skje
med dere som er det tørre treet?"
32-33 To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet sammen med Jesus. Da de kom
til det stedet som blir kalt "Hodeskallen", ble alle tre spikret fast på hvert sitt kors. De
hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side. 34 Han ba med disse ordene: "Far
i himmelen, forlat disse menneskene, for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet
terning om klærne hans og delte dem mellom seg.§
35 Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske rådet* flirte av ham og
hånte ham. "Han var litt av en mester til å hjelpe andre", sa de. "Nå kan han vel hjelpe
seg selv, dersom han da virkelig er Messias, den utvalgte kongen som Gud har lovet å
sende."
36 Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham for at han kunne drikke 37 og
ropte til ham: "Dersom du nå er jødenes konge, da hjelp deg selv!" 38 Det var nemlig
satt opp en plakat over Jesus der det sto: "Dette er jødenes konge".
39 En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte ham også og sa: "Er det ikke
du som er Messias, den lovede kongen? Bevis det nå ved å redde både deg selv og oss!"
40-41 Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa: "Har du ikke respekt for Gud
enda du nå skal dø? Vi får det vi fortjener, vi har blitt dømt for våre forbrytelser, men
denne mannen har ikke gjort noe galt." 42 Så sa han: "Jesus, husk på meg den dagen du
regjerer i Guds nye verden.†"
43 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal være med meg i paradiset."

Jesus dør på korset

44 Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig mørkt i hele landet, helt
fram til klokka tre. 45 Solen ble fullstendig formørket, og forhenget foran Det aller
helligste‡ rommet i templet, revnet i to deler. 46 Samtidig ropte Jesus med kraftig stemme:

---

* **23:16** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 17 Dette sa Pilatus, etter som han hver høytid måtte frigi en fange til dem. † **23:26** Kyréne var en by i Libya. ‡ **23:30** Se Hosea 10:8. § **23:34** Se Salmenes bok 22:19. * **23:35** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:42** På gresk: når du kommer med, eller i ditt rike. ‡ **23:45** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for å utslette folkets synder.

"Far i himmelen, i dine hender overgir jeg min Ånd"§. Med disse ordene sluttet han å puste.
47 Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet Gud og sa: "Han må virkelig
ha vært en mann som levde etter Guds vilje." 48 Da folket, som hadde samlet for å se på
henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg for brystet i sorg og forferdelse og gikk hjem.
49 Men alle vennene hans, også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto
på avstand og så alt sammen.

Jesus blir begravd

50 Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det jødiske rådet*. Han var
en god mann som levde etter Guds vilje, 51 og han hadde ikke støttet de andre religiøse
lederne sin beslutning og handling. Han var fra byen Arimatea i Judea og ventet med
iver på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene.† 52 Denne Josef gikk til Pilatus
og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. 53 Han tok seinere ned kroppen fra korset
og svøpte den i lintøy og la den i en ny, ubrukt grav, som var hogget ut i fjellet. 54 Alt
dette skjedde seint på fredagen, like før hviledagen skulle begynne.‡
55 Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk etter Josef og så hvor han la
kroppen i graven. 56 Senere gikk de hjem og gjorde i stand en salve av urter og oljer for
å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen gikk ned og det ble hviledag, holdt de seg
i ro, slik som det er bestemt i Moseloven§.

24

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med å gå opp, gikk kvinnene
til graven med salven de hadde gjort i stand. 2 Der fikk de se at steinen som hadde
dekket åpningen, var blitt rullet til siden. 3 Da de gikk inn i graven, kunne de ikke finne
kroppen til Herren Jesus.
4 Kvinnene sto helt forvirret og visste ikke hva de skulle tro. Plutselig viste det seg to
menn i skinnende hvite klær. 5 Kvinnene ble forskrekket og bøyde seg med ansiktet mot
jorden. Mennene spurte: "Hvorfor leter dere blant de døde etter han som er levende?
6 Han er ikke her. Han er blitt levende igjen. Husker dere ikke det han sa til dere da
han ennå var i Galilea? 7 At han, Menneskesønnen*, vil bli utlevert til onde mennesker
og bli henrettet på et kors, men at han på den tredje† dagen skulle stå opp igjen fra de
døde?"
8 Da husket de på at Jesus hadde sagt dette. 9 De skyndte seg av sted for å fortelle
disiplene og alle de andre det som hadde skjedd. 10 Kvinnene som hadde gått til graven,
var Maria Magdalena, Johanna, og Maria, som var mor til Jakob, og flere andre. Alle
fortalte den samme fantastiske historien til de elleve som Jesus hadde valgt seg ut til
disipler‡. 11 Mennene syntes det hørtes ut som tomt snakk og trodde ikke på det.
12 Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted til graven for å se etter. Da han
bøyde seg ned og så inn i gravkammeret, så han ikke noe annet enn lintøyet som lå der.
Forundret over det som hadde skjedd, gikk han fra graven.

To disipler på veien til Emmaus

13 Samme dagen var to av disiplene på vei til byen Emmaus, som ligger drøyt en mil
fra Jerusalem. 14 De gikk og samtalte med hverandre om alt det som hadde skjedd de
siste dagene. 15 Plutselig, mens de gikk der og snakket, kom Jesus selv og slo følge med
dem. 16 Selv om de så ham, var det et eller annet som hindret dem fra å kjenne ham
igjen.
17 "Hva er det dere går her og diskuterer så ivrig?" undret han.
Da stanset de brått opp og så på ham med sorg i blikket. 18 En av mennene, han som
het Kleopas, svarte: "Du må være den eneste som har vært i Jerusalem og ikke har hørt
om det som har skjedd der de siste dagene."

---

§ **23:46** Se Salmenes bok 31:6. * **23:50** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:51** På gresk: på Guds rike. ‡ **23:54** Den jødiske hviledagen begynte ved solnedgang omkring klokken 18 på fredag kveld og sluttet ved samme tid på lørdag kveld. § **23:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **24:7** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:7** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **24:10** Blir også kalt apostler.

19 "Hva er det som har skjedd?" fortsatte Jesus.
"Dette med Jesus fra Nasaret", sa de. "Han var en profet som var helt fantastisk til å
gjøre tydelig Guds budskap for alle. Og han gjorde store mirakler ved Guds kraft og var
høyt elsket av både Gud og mennesker. 20 Men øversteprestene og medlemmene i Det
jødiske rådet§ arresterte ham og utleverte ham til romerne, som dømte ham til døden
og spikret ham fast på et kors. 21 Vi håpet så inderlig at han skulle være den som kunne
sette fri Israel!
I dag er det tredje dagen* siden alt dette skjedde. 22 Nå er vi helt i sjokk, for noen av
kvinnene i vår gruppe gikk nemlig ut til graven tidlig på morgenen i dag. 23 Da de kom
tilbake fortalte de at kroppen til Jesus ikke lenger var å finne der. De hadde sett engler
som sa at han var levende! 24 Noen i gruppen vår løp derfor dit for å se etter, og faktum
er at kroppen var borte. Akkurat som kvinnene hadde sagt, men Jesus så de ikke noe
til."
25 Da sa Jesus: "Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig dere har for å tro på det
som Gud har forutsagt ved profetene† sine. 26 Har han ikke gjort kjent at Messias, den
lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene og etterpå bli æret og opphøyd?" 27 Så
siterte han avsnitt for avsnitt av det som Moses og alle profetene hadde skrevet.‡ Han
forklarte hva Gud hadde sagt om Messias i alle bøkene som er samlet i Skriften§.
28 På dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen Emmaus, og det så ut som
om Jesus hadde tenkt å gå videre. 29 De stoppet ham og ba innstendig: "Stans over
natten hos oss. Det begynner jo allerede å bli mørkt." Da fulgte Jesus med dem hjem.
30 Da de hadde slått seg ned ved bordet for å spise, tok han brødet og takket Gud for
maten, brøt brødet i biter og rakte det til de andre. 31 Plutselig ble øynene deres åpnet,
og de kjente ham igjen. Men i samme øyeblikk var han borte.
32 De sa til hverandre: "Ja visst, kjente vi det ikke som ild som brant i oss, da han
snakket til oss på veien og forklarte Skriften for oss?" 33 Uten å miste et sekund skyndte
de seg tilbake til Jerusalem der disiplene og de andre som fulgte Jesus, var samlet.
34 Disse tok imot mennene med ordene: "Herren har virkelig stått opp! Han har vist seg
for Peter!"
35 Da fortalte de to disiplene som kom fra Emmaus, om hvordan Jesus hadde vist seg
for dem på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

Jesus viser seg for disiplene

36 Mens de fortsatt holdt på å fortelle, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa: "Fred
være med dere alle." 37 Men de ble fryktelig redde og trodde at det var et spøkelse.
38 "Hvorfor er dere redde?" spurte Jesus. "Hvorfor tviler dere på at det er jeg? 39 Se på
hendene mine og føttene mine! Dere kan selv se at det er jeg. Kjenn på meg! Dersom
jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen kropp." 40 Mens han snakket, viste han
hendene og føttene sine. 41 Fortsatt var de tvilende og fylt av en blanding av glede og
forbauselse. Da spurte han: "Har dere noe å spise?" 42 De ga ham en bit stekt fisk.
43 Den spiste han mens de så på.
44 Han sa til disiplene: "Kan dere ikke huske at jeg forklarte, mens jeg ennå var hos
dere, at alt som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften, både i Moseloven, hos profetene
og i salmene,* måtte bli til virkelighet?" 45-46 Så hjalp han dem til å forstå Skriften. Han
sa: "Dette er det Gud som har forutsagt: 'Messias, den lovede kongen, skal lide og dø.
Men på den tredje† dagen skal han igjen bli levende. 47 Og ved at han tar på seg straffen
menneskene hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene sine og tror på ham,
få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til alle folk, og har altså sin begynnelse i
Jerusalem.'

---

§ **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **24:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **24:25** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **24:27** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **24:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **24:44** Moseloven, profetenes bok og salmene er de tre delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **24:45-46** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

48 Alt dette skal dere fortelle videre til andre. 49 Jeg skal sende Guds Ånd til dere,
akkurat som min Far i himmelen har lovet. Dere skal bli her i Jerusalem til Ånden er
kommet og har fylt dere med kraft fra Gud."

Jesus farer opp til himmelen

50 Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et stykke mot Betania. Der
løftet han hendene mot himmelen og ba Gud om å gi dem alt godt. 51 Mens han ba for
alle sine, dro han fra dem og ble tatt opp til himmelen. 52 Disiplene falt på kne og tilba
ham og vendte så tilbake til Jerusalem fylt av en enorm glede. 53 De var stadig i templet
og hyllet Gud.

Evangeliet etter Johannes

Gud ble menneske

1 Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet*. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.
2 Han var hos Gud allerede ved tidenes begynnelse. 3 Gud lot ham skape alt som finnes
til. Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt av ham. 4 Alt liv kommer fra ham, og
livet hans er lyset for menneskene. 5 Hans lys skinner i mørket, og mørket kan aldri
slokke det.
6 Gud sendte døperen Johannes 7 for å fortelle om lyset, slik at alle kunne begynne
å tro på grunn av budskapet hans. 8 Johannes var ikke lyset. Han var bare den som
skulle gjøre lyset kjent. 9 Det sanne lyset, han som er hele menneskehetens lys, skulle
nå komme inn i verden.
10 Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape verden, så kjente ikke verden
ham igjen da han kom. 11 Ikke en gang i hans eget land og blant hans eget folk tok de
imot ham. 12 Men alle de som tok imot ham, ga han retten til å bli Guds barn. Ja, alle
som tror på ham, får den samme retten. 13 De blir født på nytt, men ikke gjennom noen
fysisk fødsel som et resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei, de blir født
av Gud selv.
14 Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden. Vi så hans herlighet, den
herlighet som den eneste Sønnen har fått fra sin Far i himmelen. Gjennom Sønnen har
vi lært å kjenne Far i himmelen og hans kjærlighet og tilgivelse.
15 Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket: "Det var ham jeg talte om da
jeg sa: 'Han som kommer etter meg, betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.†' "
16 Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på gang har vi fått oppleve hans
godhet mot oss. 17 Moses ga oss loven‡. Det er ved Jesus Kristus§, den lovede kongen,
som vi har lært å kjenne Gud og hans kjærlighet og tilgivelse. 18 Ingen har noen gang
sett Gud, men hans eneste Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen, han har
vist oss hvem han er.

Døperen Johannes taler om Jesus

19-20 De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem for å spørre
døperen Johannes om han var Messias*, den lovede kongen. Johannes forklarte åpent
og ærlig: "Nei, jeg er ikke Messias."
21 "Hvem er du da?" spurte de. "Er du Elia†?"
"Nei", svarte han.
"Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?"‡
"Nei", svarte han.
22 Da sa de: "Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem som har sendt
oss. Hva sier du om deg selv?"
23 Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten Jesaja. Han sa:
"Jeg er en stemme som roper i ørkenen: 'Gjør veien rett for Herren!§' "
24 De som var blitt sendt ut av fariseerne*, 25 spurte ham: "Hvorfor døper du folk
dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud skulle sende?"
26 Johannes svarte: "Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står en som dere
ikke kjenner. 27 Han er den som kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en
gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene† hans."

---

* **1:1** "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styrer universet". For jødene betydde det "Gud".
† **1:15** Menneskelig sett var Johannes seks måneder eldre enn Jesus! Se Lukas sin fortelling om Jesus 1:26.
‡ **1:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.
§ **1:17** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".
* **1:19-20** Det hebraisk ordet "Messias" har samme betydningen som det greske "Kristus". Se fotnoten til 1:17.
† **1:21** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.
‡ **1:21** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme.
§ **1:23** Se Jesaja 40:3.
* **1:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.
† **1:27** Dette var en oppgave for slaver.

28 Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der Johannes døpte.

Jesus er Guds lam

29 Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa: "Der er Guds
lam, han som tar bort synden hos menneskene. 30 Det var om ham jeg talte da jeg sa:
'Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.' 31 Jeg visste
ikke på forhånd hvem han var, men jeg er kommet for å døpe med vann, slik at Israels
folk skal se hvem han er."
32 Johannes fortalte: "Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en due og bli
over han. 33 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da Gud sendte meg for å
døpe med vann, sa han til meg: 'Når du ser Ånden komme ned og bli over en person,
da vet du at han er den som døper med min Hellige Ånd.' 34 Jeg så at dette skjedde, og
derfor kan jeg vitne om at han er Guds sønn‡."

De første disiplene

35 Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av disiplene. 36 Da Jesus kom
gående forbi så Johannes på han og sa: "Der er Guds lam!"
37 De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å følge etter Jesus. 38 Jesus vendte
seg om og så at de fulgte etter ham, og han spurte: "Er det noe dere vil?"
De svarte: "Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?"
39 Jesus sa: "Kom, bli med meg og se." De gikk med ham til det stedet der han bodde.
Klokken var rundt fire på ettermiddagen da de fulgte med, og de ble hos ham til kvelden.
40 Den ene av de to som hadde hørt det Johannes sa, og seinere fulgt etter Jesus, var
Andreas, Simon Peter sin bror.
41 Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin bror Simon. Da han fant ham,
sa han: "Vi har funnet Messias, den lovede kongen". Messias betyr den som er salvet.§
42 Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på Simon og sa: "Du er Simon, sønn av
Johannes. Du skal få navnet Peter, som betyr klippen.*"
43 Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte han Filip og sa til han: "Kom
og bli min disippel." 44 Filip var fra Betsaida, som var Andreas og Peter sin hjemby.
45 Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham: "Vi har funnet den mannen som
Moseloven og profetene† skriver om. Han heter Jesus og er sønn til Josef fra Nasaret."
46 "Nasaret!" utbrøt Natanael. "Kan det komme noe godt fra Nasaret?"
"Kom og undersøk selv", svarte Filip.
47 Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han: "Se der, her kommer en ærlig og oppriktig
mann, en ekte israelitt‡."
48 "Hvordan kan du kjenne meg?" undret Natanael.
Jesus svarte: "Jeg så deg under fikentreet før Filip fant deg."
49 Da utbrøt Natanael: "Mester, du er Guds sønn, Israels konge!"
50 Jesus sa til ham: "Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet? Du
kommer til å få større bevis enn som så. 51 Jeg forsikrer at dere skal få se himmelen
åpen og Guds engler stige ned og stige opp over meg, Menneskesønnen§."*

2

Jesus forvandler vann til vin

1 To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen Kana i Galilea. Maria, mor til Jesus,
var der. 2 Jesus og disiplene var også innbudt. 3 Midt under bryllupsfesten tok vinen
slutt. Maria gikk da til Jesus og fortalte ham dette.
4 "La meg være i fred, mor", svarte han. "Den tiden som Gud har bestemt til å gjøre
kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne."
5 Mor hans sa til tjenerne: "Gjør nøyaktig det han sier til dere."

---

‡ **1:34** En del håndskrifter har: Guds utvalgte. § **1:41** I grunnteksten: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **1:42** I grunnteksten: Du skal bli kalt Kefas, det betyr Peter. Kefas er "fjellet" på arameisk, som var morsmålet til Jesus. † **1:45** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **1:47** Israelitt er et annet navn for jøde. Israelitt betyr etterkommere til Israel, som også het Jakob. Se Første Mosebok 32:27-28. Jakob hadde en sønn som het Juda, og han har gitt navn til jødene. § **1:51** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:51** Se fortellingen om Jakobs stige i Første Mosebok 28:10-17.

6 I huset var det seks store krukker hogget i stein. De ble brukt ved de jødiske
seremoniene for renselse og rommet omkring 100 liter hver. 7-8 Jesus sa nå til tjenerne:
"Fyll krukkene med vann", og da alle seks var helt fulle, sa han: "Slå opp litt og gi det
til verten for bryllupet." Tjenerne gjorde som han sa.
9 Verten smakte på vannet, som nå hadde blitt forandret til vin. Etter som han ikke
visste hvor det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte han på brudgommen og sa:
10 "Dette er en utsøkt vin. Du gjør virkelig ikke som alle andre og venter med den dårlige
vinen til gjestene begynner bli påvirket. Du har spart den beste vinen til slutt."
11 Gjennom dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første gang offentlig sin
guddommelige makt, og disiplene ble overbevist om at han var sendt av Gud.
12 Etter bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og
disiplene. De stanset der noen dager.

Jesus renser templet

13 Da den jødiske påskehøytiden* nærmet seg, gikk Jesus til Jerusalem. 14 På
tempelplassen fikk han se kjøpmennene som solgte okser, sauer og duer, og de som
satt og vekslet penger.† 15 Jesus surret seg en pisk av tau og drev alle selgerne ut fra
tempelplassen sammen med sauene og oksene. Han raste pengestablene til vekslerne
og veltet bordene deres, 16 Så gikk han bort til mennene som solgte duer og sa: "Ta med
alt dere har dratt inn og forsvinn herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen om til
en markedsplass!"
17 Da kom disiplene til å huske at det står i Skriften‡: *"Omsorgen for ditt hus skal
brenne som en ild i meg."*§
18 De religiøse lederne sa til Jesus: "Om Gud virkelig har gitt deg i oppdrag å gjøre
dette, da må du bevise det ved å gjøre et mirakel."
19 "Det skal jeg gjøre", svarte Jesus. "Riv ned dette templet, og jeg skal bygg det opp
igjen på tre dager."
20 "Hva!" ropte de. "Det tok 46 år å bygge dette templet, og du påstår at du kan
gjenreise det på tre dager." 21 Men det templet som Jesus snakket om, var hans egen
kropp. 22 Da han seinere sto opp fra de døde, kom disiplene til å huske på at han hadde
sagt dette, og de trodde på det som Gud hadde forutsagt i Skriften og på det budskapet
de hadde hørt fra Jesus selv.
23 Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i påskehøytiden, begynte mange
å tro at han virkelig var sendt av Gud. 24-25 Jesus stolte ikke på noen, for han kjente så
altfor godt til deres innerste tanker. Ingen behøvde å fortelle ham om hvor upålitelige
menneskene kan være.

3

Nikodemus besøker Jesus om natten

1-2 En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann som het Nikodemus for å snakke
med Jesus. Han var fariseer* og medlem i Det jødiske rådet†. "Mester", sa han, "vi vet
at Gud har sendt deg for å undervise oss. Ingen kan gjøre slike mirakler som du gjør
dersom Gud ikke er med ham."
3 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født på nytt, får aldri oppleve
hva det betyr å tilhøre Guds eget folk."
4 "Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus. "Hva mener du? En voksen person kan vel
ikke en gang til komme inn i sin mors mage og bli født på nytt?"
5 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født av vann og Ånd, får slett
ikke tilhøre Guds eget folk. 6 Mennesker kan føde fram fysisk liv, men Guds Ånd føder
fram åndelig liv‡. 7 Ikke vær forundret over at jeg sier at menneskene må bli født på
nytt. 8 Guds Ånd er som vinden§. Ingen kan si hvor den kommer fra eller hvor den tar
veien, men alle kan høre at den suser, og vi kan se virkningen den gjør. Slik er det også
når et menneske blir født av Guds Ånd."

---

* **2:13** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **2:14** Dyrene skulle bli brukt som offer i templet. ‡ **2:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **2:17** Se Salmenes bok 69:10. * **3:1-2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **3:1-2** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **3:6** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **3:8** Jesus lekte med det gresk ordet for "Ånd", som også kan bli oversatt med "vind".

9 "Men hvordan er dette mulig?" spurte Nikodemus.
10 Jesus svarte: "Du er en jødisk lærer som blir både rost og æret og likevel forstår
du ikke dette. 11 Jeg forsikrer deg at det vi sier, er slikt vi vet og har sett, og likevel tror
dere oss ikke. 12 Men om dere ikke tror når jeg forteller om de ting som skjer her på
jorden, hvordan skal dere da kunne tro når jeg sier noe om det som skjer i himmelen?
13 Ingen mennesker har vært i himmelen, bortsett fra jeg, Menneskesønnen*, som har
kommet derfra.
14 På samme måten som Moses hengte opp slangen som var laget av kopper i ørkenen,
slik må jeg, Menneskesønnen, bli løftet opp†, 15 for at alle som tror på meg, skal få evig
liv. 16 Gud elsket jo menneskene så høyt at han ga sin eneste Sønn, for at alle som tror
på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. 17 Det var ikke for å dømme noen at Gud
sendte sin sønn til verden, men Sønnen kom hit for å frelse hver enkelt.
18 Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de som ikke tror på ham, er allerede
dømt, etter som de ikke tror på Guds eneste Sønn. 19 Grunnen til at de blir dømt er at
da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste det seg at menneskene elsket mørket
høyere enn lyset fordi handlingene deres var onde. 20 Den som gjør det som er ondt,
han hater lyset. Han holder seg borte fra lyset, slik at syndene hans ikke skal bli avslørt.
21 Den derimot som gjør det som er rett, han trekkes mot lyset for at alle skal se at han
gjør det som Gud vil."

Døperen Johannes forteller hvem Jesus er

22 Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men de stanset en tid i Judea og
døpte der.
23 Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Ainon, nær Salim. Der var det
rikelig med vann. Mange mennesker kom til ham for å bli døpt. 24 Dette var før Johannes
hadde blitt satt i fengsel. 25 En dag kom det en jødisk mann til disiplene av Johannes og
begynte å diskutere om forskjellige seremonier for renselse‡. 26 Johannes sine disipler
gikk da til han og sa: "Mester, den mannen som var sammen med deg på den andre
siden av elven Jordan, han som du fortalte om til folket, han døper også. Og nå går alle
til ham i stedet for å komme til oss."
27 Johannes svarte: "Dersom alle går til ham, er det fordi at Gud lar det skje. 28 Dere
vet selv at jeg klart og tydelig har sagt til dere at jeg ikke er Messias, den lovede kongen.
Jeg er sendt ut for å forberede veien for ham. Det er hele min oppgave. 29 Folket blir
dratt mot ham på samme måten som bruden blir dratt mot sin brudgom. Brudgommens
venn blir glad av å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg er brudgommens venn,
og nå er gleden min fullkommen. 30 Det er som det skal være at folket hører mer og
mer på ham, og mindre og mindre på meg.
31 Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større enn alle andre. Jeg er født
her på jorden, og min forstand er begrenset til det jordiske. 32 Han har kommet ned fra
himmelen og forteller om det han har sett og hørt, og likevel tror ingen på det han sier.
33 Den som tror på det han sier, han erkjenner at Gud taler sannhet. 34 Denne mannen,
som er sendt av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham med sin Ånd. 35 Far i
himmelen elsker Sønnen og har gitt ham makt over alle ting. 36 Den som tror på Guds,
sønn har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen, han mister det evige livet,
og blir fortsatt under Guds dom."

4

En samaritansk kvinne møter Jesus

1-3 Fariseerne* fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn Johannes og døpte flere,
skjønt det var ikke Jesus selv som døpte, men disiplene. Jesus dro derfor fra Judea og
reiste tilbake til Galilea.
4 På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria†. 5 Etter en tid kom han til
byen Sykar som ligger nær den jordteigen som Jakob ga sønnen sin Josef. 6 Der ligger
også Jakobs brønn. Etter som det var mitt på dagen og Jesus var trøtt av den lange
reisen, satte han seg ved brønnen.

---

* **3:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **3:14** Eller: henges opp. Uttrykket viser til at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. ‡ **3:25** Gjennom en seremoni for renselse ble de i følge med jødene verdig til å komme fram for Gud. Dåpen var en slik seremoni. * **4:1-3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **4:4** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

7 Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus ba henne: "Gi meg litt å
drikke." 8 Han var alene akkurat da, for disiplene hadde gått inn i byen for å kjøpe mat.
9 Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville ikke ha noe med samaritanene å gjøre.
Hun sa: "Du som er jøde, hvorfor spør du en samaritansk kvinne om vann?"
10 Jesus svarte: "Dersom du visste hvilken fantastisk gave Gud har i bakhånd for deg,
og dersom du forsto hvem jeg er, da ville du i stedet ha spurt meg, og jeg ville ha gitt
deg levende vann."
11 "Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte", sa hun, "og brønnen er dyp. Hvor
skal du få levende vann fra? 12 Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob som ga oss
denne brønnen? Kan du gi meg bedre vann enn det som han, sønnene og husdyrene
hans drakk av?"
13 Jesus svarte: "Den som drikker av dette vannet, blir snart tørst igjen. 14 Men den
som drikker av det vannet jeg gir, blir aldri tørst igjen, for mitt vann blir en uuttømmelig
kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv."
15 "Herre", sa kvinnen. "Gi meg av det vannet, slik at jeg aldri mer blir tørst og kan
slippe å gå ut hit for å hente vann."
16 Jesus sa: "Gå og hent mannen din."
17-18 "Jeg har ingen mann", svarte kvinnen.
"Du har rett", sa Jesus. "Du har levd sammen med fem menn, og den du nå lever med,
er ikke din mann. Der holdt du deg til sannheten."
19 "Herre", sa kvinnen. "Du må være en profet, etter som du med Guds hjelp kan
avsløre noe slikt. 20 Si meg hvorfor dere jøder påstår at Jerusalem er det eneste stedet
der vi kan tilbe Gud, mens vi som er samaritaner, sier at vi skal tilbe på dette fjellet‡ der
forfedrene våre alltid har tilbedt?"
21-24 Jesus forklarte: "Tro meg, det kommer en dag da ingen lenger behøver å diskutere
om det er på dette fjellet eller i Jerusalem vi skal tilbe vår Far i himmelen. Det er ikke
spørsmålet om hvor vi tilber som er det viktigste, heller hvordan vi skal tilbe. Virkelig
tilbedelse er ekte og inspirert av Guds Ånd. Det er slik Gud vil at vi skal tilbe ham, etter
som Gud er Ånd. Og det kommer en dag, ja, den er allerede her, da menneskene skal
tilbe Gud på denne måten. Men dere som er samaritaner, vet lite om ham som dere
tilber. Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer fra jødene."
25 Kvinnen sa: "Ja, jeg vet at Messias§, den lovede kongen, en gang skal komme, og
når han kommer, vil han forklare alt for oss."
26 Jesus sa til henne: "Det er jeg,* han som du snakker med."
27 I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer enn overrasket da de så at han
snakket med en kvinne, men ingen spurte ham hvorfor han snakket med henne eller
hva de pratet om.
28 Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk tilbake til byen og sa til alle:
29 "Kom så får dere treffe en mann som var i stand til å si meg alt det jeg har gjort! Jeg
undrer meg på om han ikke må være Messias, den lovede kongen." 30 Folket strømmet
ut fra byen for å treffe Jesus.
31 Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise. 32 Men han sa: "Jeg har mat som dere
ikke kjenner til."
33 Disiplene sa da til hverandre: "Kan noen ha kommet hit og gitt ham mat?"
34 Da forklarte Jesus: "Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg og å fullføre det
oppdraget han har gitt meg. 35 Dere sier at kornet ikke er modent før om fire måneder.
Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene har allerede lysnet i fargen og er modne for
skuronnen. 36 De høstfolkene som fører mennesker til evig liv skal få god lønn. Tenk
hvilken glede som venter både den som sår og den som høster! 37 For her gjelder
ordspråket: En sår og en annen høster. 38 Jeg har sendt dere ut for å høste der dere
ikke har sådd. Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet dere har hatt."

Mange samaritaner kommer til tro

39 Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus var sendt av
Gud da de hørte kvinnen si: "Han var i stand til å si meg alt det jeg har gjort." 40 Da de
kom ut til ham, ba de om at han måtte stanse i byen, og han ble der i to dager. 41 Da
de fikk høre ordene fra hans egen munn, var det enda flere som begynte å tro på ham.

---

‡ **4:20** Samaritanene hadde et eget tempel på fjellet Garisim. § **4:25** Grunnteksten legger til: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **4:26** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

42 De sa til kvinnen: "Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får oss til å tro. Nei,
nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal frelse menneskene."

Jesus helbreder sønnen til en kongelig tjenestemann

43 Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea. 44 Han hadde selv sagt at en profet som
bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt eget hjemsted. 45 Nå
tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som de hadde vært i Jerusalem under
påskehøytiden† og sett alle miraklene hans.
46 Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana, der han en
gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige‡ tjenesten hadde på denne
tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen Kapernaum. 47 Da mannen fikk høre at Jesus
hadde kommet fra Judea og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe Jesus. Han ba
ham om å følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå døende.
48 Jesus spurte: "Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til stadighet får
se mirakler?"
49 Men mannen ba: "Herre, kom før gutten min dør."
50 Da sa Jesus til han: "Gå hjem igjen. Sønnen din lever." Og mannen trodde på
det Jesus sa og gikk hjem. 51 Mens han fortsatt var på veien ble han møtt av tjenerne
sine som meldte at gutten levde og var frisk. 52 Han spurte ved hvilken tid på dagen
gutten hadde begynt bli bedre, og de svarte: "I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant
plutselig feberen." 53 Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus
hadde sagt til ham: "Din sønn lever." Og tjenestemannen og alle i huset hans begynte å
tro på Jesus.
54 Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han var på vei
fra Judea til Galilea.

5

Jesus helbreder en lam mann ved dammen Betesda

1 Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av de jødiske høytidene. 2 Inne
i byen, nær Saueporten, var det en dam som på arameisk* blir kalt Betesda, og den
har fem bueganger. 3 Mange lamme og blinde og andre som var handikappet lå i disse
buegangene [og ventet på at vannet skulle komme i bevegelse. 4 En Herrens engel steg
nemlig nå og da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som steg ned i dammen
etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, samme hvilken sykdom han enn led av.]†
5 En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam i 38 år. 6 Da Jesus så han
og fikk vite at han hadde vært syk så lenge, spurte han mannen: "Vil du bli frisk?"
7 "Herre, det er nok umulig", sa mannen. "Jeg har ingen som kan hjelper meg ned i
dammen når vannet kommer i bevegelse. Mens jeg ennå er på vei, rekker noen andre
ut i vannet før meg."
8 Da sa Jesus til ham: "Reis deg opp, ta liggematten din og gå!" 9 Straks ble mannen
frisk, og han rullet sammen liggematten og gikk av sted.
Dette skjedde på hviledagen‡. 10 Derfor protesterte de religiøse lederne. De sa til
mannen som var blitt helbredet: "Du får ikke lov til å arbeide på hviledagen. Det er
forbudt å bære liggematten din!"
11 Mannen svarte: "Han som gjorde meg frisk sa til meg at jeg skulle ta liggematten
og gå."
12 Da spurte de: "Hvem sa til deg at du skulle bære liggematten?"
13 Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra stedet etter som det samlet
seg mye folk. 14 Senere møtte Jesus mannen i templet og sa til ham: "Nå er du frisk.
Ikke synd mer, for at det ikke skal hende deg noe verre."
15 Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det var Jesus som hadde gjort
ham frisk.

Jesus forklarer at han er Guds sønn

---

† **4:45** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **4:46** Mannen arbeidet for kong Herodes, som styrte over Galilea og Perea og var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født. * **5:2** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødene sitt språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. † **5:4** En del håndskrifter mangler ordene i parentes. ‡ **5:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

16 Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge Jesus. De mente han hadde
arbeidet på hviledagen$1§ ved å helbrede en syk mann. 17 Jesus sa: "Min Far i himmelen
er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg."
18 Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å drepe ham. Ikke bare gjorde
han ugyldig Guds befaling om å hvile på den sjuende dagen, men i tillegg snakket han
om Gud som sin far. Gjennom dette hadde han jo gjort seg lik med Gud.
19 Jesus sa: "Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre noe av seg selv. Han gjør
bare det som han ser sin Far i himmelen gjøre. Det Far i himmelen gjør, det gjør også
Sønnen. 20 Far i himmelen elsker Sønnen og viser ham alt det han gjør. Han skal la
Sønnen gjøre enda større mirakler, så store at alle blir forbløffet. 21 Sønnen skal gi evig
liv til hvem han vil, på samme måten som Far i himmelen vekker opp døde og gir dem
liv. 22 Far i himmelen har overlatt retten til å dømme til Sønnen. 23 Alle skal ære Sønnen
på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om dere nekter å ære Sønnen, da
ærer dere heller ikke Far i himmelen som har sendt ham.
24 Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og tror på ham som har sendt
meg, han har evig liv. Han kommer ikke til å bli dømt for syndene sine, men har allerede
gått over fra døden til det evige livet. 25 Ja, jeg forsikrer dere at det kommer en dag, ja
den er faktisk allerede her og nå, da de døde skal høre Guds sønns stemme. De som
hører den, skal få liv. 26 Far i himmelen har liv i seg selv, og han har også gitt Sønnen
liv i seg selv. 27 Han har gitt meg rett til å dømme alle mennesker, etter som jeg er
Menneskesønnen*. 28 Bli ikke forskrekket. Det kommer en dag da alle som ligger i sine
graver, skal høre min stemme. 29 De skal stå opp fra de døde. De som har gjort det gode,
skal få evig liv, og de som har gjort det onde, skal bli dømt.
30 Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke før jeg har lyttet til min Far i
himmelen. Dommen min er rettferdig, etter som jeg ikke dømmer etter min egen vilje,
men etter hans vilje som har sendt meg."

Jesus beviser hvem han er

31 Jesus fortsatte: "Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen bekrefter det jeg sier, da
beviser det ingenting. 32 Det finnes en som kan vitne om hvem jeg er, og det er døperen
Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om meg, er sant. 33 Dere sendte selv folk til
ham for å høre da han fortalte sannheten om meg. 34 Jeg har ikke noe behov for å høre
det menneskene mener om meg, men jeg forteller dette for at dere skal tro på meg og bli
frelst. 35 Johannes var et skinnende lys som lyste klart en tid, og dere kunne glede dere
i hans lys. 36 Ja, Johannes fortalte hvem jeg er. Men det finnes et enda sterkere bevis på
hvem jeg er. Det er undervisningen min og mine mirakler. De inngår i det oppdraget
som min Far i himmelen ga meg å fullføre. De beviser at han har sendt meg. 37 Ja, min
Far i himmelen har selv fortalt hvem jeg er, men dere har ikke hørt stemmen hans eller
sett ansiktet hans. 38 Dere har ikke tatt imot budskapet hans, for dere tror ikke på meg,
han som min Far i himmelen har sendt.
39 Dere studerer i Skriften†, etter som dere tror at den gir dere evig liv. Men til tross
for at det nettopp er i Skriften Gud forteller hvem jeg er, 40 så nekter dere å komme til
meg for å få evig liv.
41-42 Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet at dere ikke elsker Gud. 43 Jeg
har blitt sendt hit av min Far i himmelen, og dere nekter å ta imot meg. Men om noen
opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham. 44 Det eneste dere er interessert i, er å
bli æret av hverandre. Dere bryr dere ikke om dere blir godkjent av ham som er den
eneste sanne. Gud. Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro!
45 Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min Far i himmelen. Nei, det skal
Moses gjøre! Dere tror at dere skal bli reddet ved å følge Moseloven‡. 46 Dersom dere
virkelig trodde på det Moses har skrevet, da ville dere også tro på meg, for det er meg
han har skrevet om. 47 Etter som dere ikke tror på det han har skrevet, tror dere heller
ikke på det jeg sier."

---

§ **5:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **5:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **5:39** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **5:45** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

6

Jesus gir mat til 5 000 personer

1 Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaretsjøen, som også blir kalt
Tiberiassjøen. 2 En stor folkemasse fulgte etter ham over alt der han gikk, for de hadde
sett at Jesus helbredet de syke. 3 Jesus gikk nå opp på et fjell og satte seg der med
disiplene. 4 Det var dagene før påske*, som er jødene sin store høytid.
5 Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt etter ham, vendte han seg
til Filip og sa: "Filip, hvor kan vi kjøpe brød slik at alle disse menneskene får noe å
spise?" 6 Dette sa han for å teste Filip. Selv var han helt klar over hva han ville gjøre.
7 Filip svarte: "Det ville koste en formue† og likevel vil ikke alle bli mette."
8 En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon Peter, sa: 9 "Det finnes en
gutt her som har fem kornbrød og to fisker, men det forslår lite til så mange."
10 Da sa Jesus: "Si til alle at de skal sette seg." Det vokste mye gress der, og alle slo seg
ned. Det var omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn. 11 Jesus tok brødene,
takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han alle av fiskene, så mye de ville ha.
12 Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene: "Nå kan dere samle sammen
det som er blitt til overs, slik at ikke noe går til spille." 13 I utgangspunktet var det fem
kornbrød, men etter at de hadde samlet opp restene som var til overs, ble det tolv fulle
kurver!
14 Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som hadde skjedd, ropte de: "Han
må være profeten‡ som Gud skulle sende til verden med sitt budskap!" 15 Da Jesus forsto
at folket tenkte å tvinge ham til å følge med for at de kunne gjøre ham til konge over
Israel, trakk han seg unna. Han gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der.

Jesus går på vannet

16 Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet på ham. 17 Da det ble helt mørkt og
Jesus fortsatt ikke hadde kommet tilbake, steg de i en båt for å dra over til Kapernaum på
den andre siden av sjøen. 18 Det drøyde ikke lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene
gikk høyere og høyere. 19 Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de plutselig se
Jesus komme gående på vannet og nærme seg båten! De ble fryktelig redde. 20 Jesus
ropte til dem og sa: "Det er meg,§ vær ikke redde." 21 Da lot de ham stige inn i båten. I
samme øyeblikk var båten framme der de skulle.

Jesus er brødet som gir evig liv

22 Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den andre siden av sjøen, at Jesus
ikke var der lenger. De visste at det bare hadde vært en båt der og at Jesus ikke hadde
fulgt med i den da disiplene dro fra stedet. 23 Snart kom flere mindre båter fra byen
Tiberias og la til i nærheten av det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og
alle hadde spist seg mette. 24 Etter som folket så at verken Jesus eller disiplene var der,
steg de i båtene og seilte over sjøen til Kapernaum for å lete etter ham.
25 Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de: "Mester, når kom du hit?"
26 Jesus svarte: "Jeg skal si som sant er: Dere kommer ikke til meg fordi dere så meg
gjøre et mirakel, men fordi jeg ga dere mat så dere ble mette. 27 Strev ikke bare etter
den daglige maten, men strev heller for å få del i den maten som kan gi dere evig liv.
Det er den maten som jeg, Menneskesønnen*, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen, har
sendt meg nettopp i den hensikt."
28 Da spurte de: "Hva vil Gud at vi skal gjøre?"
29 Jesus svarte dem: "Gud vil at dere skal tro på ham som Gud har sendt til jorden."
30 De svarte: "Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi skal tro at Gud har sendt deg.
Hva kan du gjøre for tegn? 31 Ta Moses som eksempel, han ga forfedrene våre brød
hver dag da de gikk i ørkenen. Det står i Skriften†: *'Han ga dem brød fra himmelen.*‡*'* "
32 Men Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at det ikke var Moses som ga folket brødet,
men min Far i himmelen. Og nå tilbyr han det sanne brødet fra himmelen til dere.

---

* **6:4** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **6:7** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønninger. ‡ **6:14** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **6:20** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **6:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:31** Skriften for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **6:31** Se Andre Mosebok 16:4 og Salmenes bok 78:24.

33 Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet ned fra himmelen og gir evig liv til
menneskene."
34 "Herre", sa de, "gi oss det brødet hver dag!"
35 Da svarte Jesus: "Jeg er det brødet som gir evig liv. Den som kommer til meg, skal
aldri mer bli sulten. Og den som tror på meg, skal aldri mer bli tørst. 36 Men som jeg
allerede har sagt dere, så tror dere ikke på meg til tross for at dere har sett meg. 37 Alle
de mennesker som min Far i himmelen gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise
noen bort. 38 Jeg har ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre min egen vilje, men for
å gjøre viljen til ham som har sendt meg. 39 Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste
av dem som han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv på den dagen
Gud skal dømme alle mennesker. 40 Ja, det er min Fars vilje at alle som ser Sønnen og
tror på ham, skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem opp den dagen Gud skal dømme alle
mennesker."

Folket irriterer seg over det Jesus sier

41 Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt: "Jeg er det brødet som har kommet ned
fra himmelen." 42 De sa: "Dette er jo bare Jesus, sønnen til Josef. Vi kjenner foreldrene
hans. Hvordan kan han da påstå at han har kommet ned fra himmelen?" 43 Men Jesus
svarte: "Det har ingen hensikt at dere irriterer dere over dette. 44 Ingen kan søke meg
dersom ikke min Far i himmelen, han som har sendt meg, drar ham til meg. Men den
som kommer til meg, vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme alle
mennesker. 45 Gud lot profeten Jesaja skrive: *'De skal alle bli underviste av Gud.'*§ Den
som hører til min Far i himmelen og lærer av ham han kommer til meg. 46 Men ingen
har noen gang sett Far i himmelen. Det er bare jeg som har sett ham, etter som jeg har
kommet fra Gud.
47 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv! 48 Jeg er det brød som gir liv.
49 Deres forfedre spiste brød i ørkenen, og de døde som alle andre. 50 Det brødet som
kommer ned fra himmelen, virker slik at den som spiser av det, ikke dør. 51 Jeg er det
levende brødet som har kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet,
kommer til å leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min. Jeg gir den for at
menneskene skal få evig liv."
52 Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa: "Hvordan skal han kunne gi
oss kroppen sin å spise?"
53 Jesus sa på nytt: "Jeg forsikrer dere, om dere ikke spiser av min, Menneskesønnen
sin*, kropp og drikker av blodet mitt, da kan dere ikke få evig liv. 54 Den som spiser av
kroppen min og drikker av blodet mitt, har evig liv, og jeg vil vekke ham opp den dagen
Gud skal dømme alle mennesker. 55 For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er
den sanne drikke. 56 Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, skal leve
med meg og jeg med ham. 57 Min Far i himmelen har sendt meg, og jeg lever på grunn
av hans livgivende kraft. På samme måten skal den som spiser av meg, få del i min
livgivende kraft. 58 Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen. Det er ikke
likt det brødet som forfedrene spiste, for de døde som alle andre. Men den som spiser
av meg, det sanne brødet, han skal leve i evighet." 59 Dette sa Jesus da han underviste
i synagogen† i Kapernaum.

Mange av disiplene forlater Jesus

60 Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa: "Nå går han for langt! Hvem
kan holde ut med å høre at han snakker på denne måten?"
61 Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han hadde sagt. Derfor sa han: "Får
dette dere til å miste troen på meg? 62 Hvordan skal dere da reagere når dere får se
meg, Menneskesønnen‡, vende tilbake til himmelen? 63 Det er bare Guds Ånd som kan
gi evig liv. Ikke noe menneske kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet ved
Guds Ånd, derfor gir det dere liv. 64 Men det er noen av dere som ikke tror på meg."
Jesus visste fra begynnelsen av hvem som ikke trodde og hvem den personen var som
skulle forråde ham.
65 Han fortsatte: "Det var derfor jeg sa at ingen kan komme til meg dersom ikke min
Far i himmelen gir det som gave."

---

§ **6:45** Se Jesaja 54:13. * **6:53** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:59** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **6:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

66 Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna ham og ville ikke lenger ha
med ham å gjøre.
67 Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og spurte: "Vil også dere forlate
meg?"
68 Simon Peter svarte: "Herre, til hvem skulle vi gå? Bare du har det budskap som gir
evig liv, 69 og vi tror og vet at du er Guds hellige tjener."
70 Da sa Jesus: "Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel er en av dere en djevel."
71 Den han siktet til, var Judas, sønn til Simon Iskariot, som seinere skulle forråde ham
til tross for at han var en av de tolv nærmeste disiplene.

7

Jesus blir hånet av brødrene sine

1 Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville holde seg borte fra Judea,
etter som de religiøse lederne der var ute etter å drepe ham. 2 Snart var det tid for
løvhyttefesten*. 3 Brødrene til Jesus oppfordret ham til å gå til Judea og delta i høytiden.
De sa: "Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at tilhengerne dine får se alle
miraklene du gjør. 4 Du kommer aldri til å bli berømt dersom du gjemmer deg i en
avkrok på denne måten. Dersom du kan gjøre disse merkelige miraklene, da bør du
vise det fram for all verden."
5 For heller ikke brødrene hans trodde på ham. 6 Jesus svarte: "Det rette tidspunktet
for å reise er ikke ennå kommet for meg, men dere kan dra når som helst. 7 Ingen har
grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av at jeg stadig minner lederne om
deres synd og ondskap. 8 Gå dere av sted til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for meg
ennå å gå til denne høytiden, gjentok han." 9 Så ble han alene tilbake i Galilea.

Jesus underviser i templet

10 Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i Jerusalem, gikk Jesus etter i
hemmelighet. Han unngikk å bli gjenkjent av folk. 11 De religiøse lederne forsøkte
å få tak i ham under høytiden og spurte om noen hadde sett han. 12 Derfor snakket
folket i smug om ham. Noen sa: "Han er et godt menneske", mens andre sa: "Nei, han
bedrar folket." 13 Ingen hadde mot nok til å snakke åpent om ham. Alle var redde for
de religiøse lederne.
14 Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til templet og begynte å
undervise. 15 De religiøse lederne ble forskrekket da de hørte visdommen hans. De
sa: "Hvordan kan han vite så mye til tross for at han aldri har vært elev hos noen av
våre religiøse lærere?"
16 Da svarte Jesus: "Det jeg lærer bort, er ikke mine egne tanker, men Guds, etter som
det er han som har sendt meg. 17 Dersom noen virkelig vil gjøre Guds vilje, vil han forstå
om læren min er fra Gud eller om det bare er mine egne tanker. 18 Den som framfører
sine egne tanker, vil ha æren selv, men den som gir æren til den som har sendt ham,
er en troverdig person som taler sannhet. 19 Dere har fått Moseloven†. Hvorfor følger
dere ikke da loven? Dere vil jo drepe meg!"
20 Folket svarte: "Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel ingen som vil drepe deg."
21-23 Jesus svarte: "Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket dere, da jeg helbredet
en mann på hviledagen‡. Arbeider dere ikke selv hver gang dere lyder Moseloven i
punktet om omskjærelsen? Ut fra det avsnittet omskjærer dere guttene på hviledagen.
Moses, eller rettere sagt forfedrene deres, bestemte at omskjærelsen skal bli gjort på
den åttende dagen etter fødselen. Dette gjelder også om den åttende dagen faller på
en hviledag. Dersom det nå er tillatt å omskjære noen på hviledagen, hvorfor skal da
jeg bli dømt for at jeg helbredet noen på hviledagen? 24 Dere skal ikke dømme etter
hvordan saker og ting ser ut på overflaten, men fell en rettferdig dom ut fra en dypere
innsikt i saken."

Ulike meninger om hvem Jesus er

25 Noen blant dem som bodde i Jerusalem, sa til hverandre: "Er det ikke denne mannen
som våre ledere vil drepe? 26 Her står han helt åpent fram og underviser, og ingen sier

---

* **7:2** Løvhyttefesten var en åtte dager lang fest som ble feiret på høsten. Det var dels en takkefest knyttet avlingene, dels en minnefest om at Gud hadde bevart Israels folk under vandringen fra Egypt. Se Tredje Mosebok 23:34-43.
† **7:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:21-23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

noe til ham. Har kanskje medlemmene i Det jødiske rådet§ blitt overbevist om at han
virkelig er Messias, den lovede kongen? 27 Men hvordan skulle han kunne være det? Vi
vet jo hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer, da skal ingen vite hvor han
kommer fra."
28 Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i templet: "Ja, dere kjenner
meg og vet hvor jeg kommer fra. Likevel var det ikke mitt eget påfunn å komme, men
jeg kommer på oppdrag av en som er troverdig, en som dere ikke kjenner. 29 Men jeg
kjenner ham, for jeg kommer fra han, og han har sendt meg."
30 De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus, men ingen rørte ham.
Tidspunktet var ennå ikke kommet som Gud hadde bestemt at han skulle bli tatt til
fange. 31 Mange blant folket begynte å tro på ham og sa: "Han må være Messias, den
lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre slike mirakler som han gjør!"
32 Da fariseerne* fikk vite at folket snakket om Jesus i smug, sendte de øverstepresterne
og noen menn av tempelvakten ut for å fange ham. 33 Jesus talte til folket og sa: "Jeg
kommer bare til å bli hos dere en kort tid. Snart vil jeg vende tilbake til ham som har
sendt meg. 34 Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg. Der jeg er, dit kan dere ikke
komme."
35 De religiøse lederne ble forskrekket over denne påstanden og sa til hverandre:
"Hvor tenker han å ta veien, etter som vi ikke kan finne han? Vil han rømme landet og
begynne å undervise blant jødene som bor i andre land, eller vil han undervise andre
folk? 36 Hva mener han når han sier: 'Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg, for
der jeg er, dit kan dere ikke komme'?"
37 På den siste dagen, som var høydepunktet under løvhyttefesten, ropte Jesus til
folket: "Dersom noen er tørst, kom da til meg og drikk! 38 Gud har lovet i Skriften†, at
strømmer av levende vann skal flyte fram fra det innerste hos dem som tror på meg."
39 Med levende vann mente han Guds Ånd, som alle de som trodde på ham, skulle
få. Ånden hadde ikke kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt tilbake til sin
herlighet i himmelen.
40 Da folket hørte ham si dette, sa noen: "Han må være profeten som skal holde fram
Guds budskap.‡" 41 Andra sa: "Han er Messias, den lovede kongen." En tredje gruppe
sa: "Nei, det kan ikke være ham. Messias skal vel ikke komme fra Galilea! 42 Har ikke
Gud sagt i Skriften at Messias skal tilhøre kong Davids slekt og komme fra Betlehem,
byen der David bodde?"§ 43 Folket hadde altså delte meninger om ham. 44 Noen ville
også arrestere ham, men ingen rørte ham.
45 Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange han, vendte nå tilbake til
øverstepresterne og fariseerne som spurte: "Hvorfor tok dere ham ikke med hit?"
46 Vaktene svarte: "Vi har aldri hørt noe menneske tale som ham!"
47 "Har dere også blitt villedet?" hånte fariseerne. 48 "Finnes det noen i Det jødiske
rådet eller noen av fariseerne som tror at Gud har sendt ham? 49 At folkemassen gjør
det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven*, og er en forbannet hop."
50 Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske rådet som tidligere om
natten hadde oppsøkt Jesus. Han sa: 51 "Er det lovlig å dømme et menneske skyldig før
det er blitt holdt rettssak?"
52 De svarte: "Er du også fra Galilea, etter som du forsvarer ham? Les i Skriften så får
du se at ingen profet kommer fra Galilea."

Kvinnen som hadde vært utro

[53 Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8

1 Jesus gikk ut til Oljeberget. 2 Tidlig neste morgen var han tilbake i templet, og snart
samlet mye folk seg rundt ham. Han satte seg ned for å undervise. 3 Mens han snakket,

§ **7:26** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **7:32** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **7:38** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. I dette tilfellet sammenfatter Jesus en rekke bibelsteder med tilsvarende innhold. ‡ **7:40** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **7:42** Se Mika 5:2. * **7:49** Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

kom de skriftlærde* og fariseerne† slepende med en kvinne som hadde blitt tatt på fersk
gjerning da hun var utro mot mannen sin, og de stilte henne opp foran Jesus. 4 De sa:
"Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot mannen sin. 5 Moseloven‡
sier at hun skal bli steinet. Hva sier du?"

6 Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de kunne anklage ham for, men
Jesus bøyde seg bare ned og skrev i sanden med fingeren. 7 Da de fortsatte med å kreve
et svar, så han til slutt opp og sa: "Dersom dere tenker å steine henne, da vil jeg at den
av dere som aldri har syndet, skal kaste den første steinen." 8 Så bøyde han seg på nytt
ned og fortsatte å skrive i sanden. 9 Da snek de religiøse lederne seg bort en etter en.
De eldste forsvant først. Da det hadde gått en stund, var det bare kvinnen som alene
sto igjen foran Jesus.

10 Jesus så opp og sa til henne: "Hvor tok de som anklager deg veien? Var det ingen
som dømte deg?"

11 "Nei, Herre", svarte hun. Da sa Jesus: "Jeg tenker heller ikke å dømme deg. Gå nå,
men synd ikke mer."]§

Jesus er lyset for menneskene

12 Jesus talte til folket og sa: "Jeg er lyset for menneskene. Den som blir min disippel,
skal slippe å leve i åndelig mørke, for i ham finnes det lyset som leder til evig liv."

13 Fariseerne* sa da: "Nå taler du igjen om deg selv uten at noen bekrefter det du sier.
Slikt språk beviser ingenting!"

14 Jesus svarte: "Selv om ingen bekrefter det jeg sier om meg selv, så snakker jeg sant.
For jeg vet hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. Men dere vet ikke hvor jeg kommer
fra og hvor jeg går hen. 15 Dere dømmer på menneskelig vis, men jeg dømmer ingen.
16 Dersom jeg dømmer, da er min dom rettferdig, etter som jeg ikke står alene. Han
som har sendt meg, er med meg. 17 I deres egen lov† er det skrevet at dersom to vitner
bekrefter de samme opplysningene, står de fast som bevis. 18 Jeg er det ene vitnet, og
min Far i himmelen som har sendt meg, er det andre."

19 "Hvor er far din?" spurte de.

Jesus svarte: "Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet dere heller ikke hvem min Far
i himmelen er. Dersom dere kjente meg, ville dere også kjenne ham."

20 Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han oppholdt seg nær plassen der
tempelkisten står. Ingen grep ham etter som tidspunktet som Gud hadde bestemt for at
han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var kommet.

Jesus advarer de religiøse lederne

21 Jesus sa seinere til de religiøse lederne: "Jeg går bort, og dere kommer til å lete
etter meg, men dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres. Dit jeg går, kan dere
ikke komme."

22 De religiøse lederne sa: "Vil han ta sitt eget liv etter som han sier: 'Dit jeg går, kan
dere ikke komme'?"

23 Jesus sa: "Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer fra det himmelske. Dere
tilhører denne verden, jeg tilhører den ikke. 24 Det var derfor jeg sa at dere vil dø uten
å få tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at jeg er den jeg er,‡ da får
dere ikke tilgivelse for syndene deres."

25 "Hvem er du da", spurte de.

Han svarte: "Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er. 26 Jeg har mye å si om dere og
mye å dømme dere for, men jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle mennesker
om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han snakker sant." 27 Fortsatt forsto
de ikke at han snakket om sin Far i himmelen.

---

* **8:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **8:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **8:11** Dette avsnitt mangler i de eldste håndskriftene. * **8:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **8:17** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:24** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

28 Da sa Jesus: "Når dere har løftet meg opp§, Menneskesønnen*, kommer dere til å
forstå at jeg er den jeg er† og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det som
min Far i himmelen har lært meg. 29 Han som har sendt meg, er med meg. Han har
ikke latt meg bli alene, for jeg gjør alltid det han vil." 30 Da Jesus sa dette, var det mange
som begynte å tro at han var sendt av Gud.

Abraham sine barn eller djevelen sine?

31 Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var kommet fra Gud: "Dersom
dere virkelig vil bli disiplene mine, må dere leve etter det jeg har lært dere. 32 Gjør dere
det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette dere fri."
33 De sa: "Vi stammer fra Abraham og har aldri vært slaver under noen. Hvorfor sier
du da at Gud skal sette oss fri?"
34 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at dere er slaver under synden hver eneste en.
35 En slave får ikke bli i familien for alltid, men en som er sønn hører alltid til i familien.
36 Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra slaveriet deres, blir dere virkelig fri. 37 Jeg
vet at dere stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av dere å drepe meg, etter
som budskapet mitt ikke har nådd inn i hjertene deres. 38 Jeg forteller dere det jeg selv
har sett hos min Far i himmelen, men dere følger de rådene dere har fått fra ham som
er deres far."
39 "Vi har Abraham til far", forklarte de på nytt.
"Nei", sa Jesus, "for dersom dere var barn av Abraham, da ville dere gjøre de
gjerningene som Abraham gjorde.‡ 40 Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som
jeg har fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det ville aldri Abraham
ha gjort. 41 Nei, dere handler på samme viset som han som er deres virkelige far."
De svarte: "Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige far er Gud selv."
42 Men Jesus sa: "Dersom Gud var far deres, da ville dere elske meg, for jeg har
kommet til dere fra Gud. Det var ikke mitt eget påfunn å komme, men Gud har gitt meg
oppdraget mitt og har sendt meg hit. 43 Hvorfor forstår dere ikke det jeg sier? Jo, fordi
dere nekter å høre på budskapet mitt. 44 Dere er barn til djevelen, og dere elsker å gjøre
som han vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt noe som er sant.
Nei, han er tvers i gjennom falsk. Når han lyver, avslører han det som bor i ham, for
han har alltid løyet, og han er den som er far til alle løgner. 45 Jeg sier sannheten, og
derfor nekter dere å tro på meg. 46 Finnes det noen av dere som kan bevise at jeg har
syndet? Hvorfor tror dere ikke på meg, til tross for at jeg sier sannheten? 47 Den som
har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå nekter å ta imot budskapet mitt,
da beviser det at dere ikke har Gud til far."

Jesus og Abraham

48 Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus: "Du er ikke noe annet enn en
samaritan§ som er besatt av en ond Ånd!"
49 Jesus svarte: "Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far i himmelen, men dere håner
meg. 50 Jeg er ikke ute etter å bli æret, det finnes en som vil ære meg, og det er han
som avgjør om jeg har rett eller ikke. 51 Jeg forsikrer dere at den som lever i tråd med
min lære, skal aldri dø!"
52 Da sa folket: "Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd. Til og med Abraham døde,
og også profetene som bar fram Guds budskap*. Og enda sier du at alle de som lever
i tråd med din undervisning, skal ikke dø. 53 Du mener altså at du er større enn vår
stamfar Abraham? Og større enn profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig at
du er?" 54 Da svarte Jesus: "Dersom jeg opphøyer og ærer meg selv, da betyr mitt skryt
ingenting. Men det er min Far i himmelen som opphøyer og ærer meg, han som dere
påstår er deres Gud. 55 Likevel kjenner dere ham ikke, men jeg kjenner ham. Dersom
jeg sa noe annet, ville jeg være en like stor løgner som dere er. Men det er sant at jeg
kjenner ham og alltid er lydig mot ham. 56 Deres stamfar Abraham gledet seg til å få se
meg komme. Og han fikk se meg og ble glad."

---

§ **8:28** Eller: hengt opp. Uttrykket viser her til at Jesus skulle henges opp på et kors. Samme utrykket blir brukt i 3:14 og 12:32, der det også viser til at Jesus skulle bli løftet opp til himmelen. * **8:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:28** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **8:39** Andre håndskrifter har: Om dere er Abrahams barn, handle da på samme måten som Abraham. § **8:48** Samaritanene var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. * **8:52** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

57 Folket sa: "Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du da ha sett Abraham?"
58 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at jeg er† og var til før Abraham ennå var født!"
59 Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus forsvant derfra og dro fra templet.

9

Jesus helbreder en mann som var født blind

1 Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som var født blind.
2 Disiplene spurte: "Mester, hvorfor ble denne mannen født blind? Kommer det av at han selv har syndet, eller av at hans foreldre har syndet?"
3 Jesus svarte dem: "Han er slett ikke straffet på grunn av syndene sine. Men etter som han er født blind, kan Gud helbrede ham og vise sin kraft, 4 Derfor må vi skynde oss å gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg. Snart blir det natt, og da kan ingen arbeide. 5 Men så lenge jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres."
6 Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som han strøk på øynene til den blinde mannen. 7 Jesus sa til mannen: "Gå og vask deg i Siloadammen". Siloa betyr sendt ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da han kom tilbake, kunne han se.
8 Naboene hans og andre som bare hadde sett han som tigger, spurte hverandre: "Var det ikke han som før satt og tigget?"
9 "Jo, det er det", sa noen, mens andre sa: "Nei, det er ikke ham. Han er bare lik ham."
Tiggeren sa: "Visst er det jeg."
10 Da spurte de ham: "Hva har skjedd? Hvordan kan det ha seg at du ser?"
11 Mannen svarte: "Han som heter Jesus, gjorde en deig av leire og strøk den på øynene mine. Etterpå sa han at jeg skulle gå til Siloadammen og vaske meg. Da jeg hadde gjort det, kunne jeg se!"
12 De spurte ham: "Hvor er Jesus nå?"
"Det vet jeg ikke," svarte mannen.

Fariseerne vil kryssforhøre mannen

13 Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til fariseerne*. 14 Etter som det var på en hviledag† Jesus hadde laget deigen og gitt mannen synet, vakte det diskusjon. Da fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg at han hadde fått synet, 15 fortalte han historien enn gang til: "Han strøk en deig av leire på øynene mine, og da jeg vasket meg, kunne jeg se."
16 Noen av fariseerne sa: "Denne mannen kan ikke være sendt av Gud etter som han arbeider på hviledagen." Andre sa: "En synder kan vel ikke gjøre slike mirakler?" Så begynte de å diskutere med hverandre.
17 Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde vært blind, og spurte: "Hva sier du selv om ham? Det var jo du som fikk synet ditt." Mannen svarte: "Han må være en profet‡."
18 Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt helbredet, hadde vært blind i det hele tatt. De sendte bud på foreldrene hans 19 og spurte: "Er dette sønnen deres? Ble han født blind? Dersom det er sant, hvordan kan det da ha seg at han nå ser?"
20 Foreldrene svarte: "Det er sønnen vår, og vi vet at han ble født blind. 21 Men hvordan han nå kan se, det vet vi ikke, og heller ikke vet vi hvem som har helbredet ham. Spør ham selv. Han er gammel nok til å svare på spørsmålene dere måtte ha."
22-23 Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne. De hadde allerede bestemt at den som bekjente Jesus som Messias, den lovede kongen, skulle bli ekskludert fra Den jødiske menigheten.
24 For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som hadde vært blind, og sa til ham: "Lov innfor Gud at du sier oss sannheten.§ Vi vet at denne Jesus er en synder."
25 Han svarte: "Om han er en synder eller ikke, det vet ikke jeg. Det eneste jeg vet er at jeg som før var blind nå kan se."

---

† **8:58** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".
* **9:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:14** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **9:17** En profet bringer Guds budskap. § **9:24** På gresk: Gi Gud æren. Dette var en ed de bannet for domstolen.

26 De spurte ham enda en gang: "Hva gjorde han med deg? Hvordan gikk han fram
da du fikk synet ditt?"
27 Mannen svarte: "Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor hører dere ikke etter? Vil
dere også bli disiplene hans etter som dere ønsker å høre historien en gang til?"
28 Da forbannet de ham og sa: "Det er du som er disippelen hans. Vi er disiplene til
Moses. 29 Vi vet at Gud har talt til Moses, men hvor i all verden denne fyren kommer
fra, det vet ikke vi."
30 "Dette er underlig", svarte mannen. "Han ga meg synet mitt, og enda vet ikke dere
hvor han kommer fra. 31 Men at Gud ikke hører på syndere, det vet vi. Han hører på
dem som tilber ham og gjør hans vilje. 32 Aldri før har vi hørt snakk om noen som har
helbredet en som var født blind. 33 Om denne mannen ikke var sendt av Gud, da ville
han ikke kunne gjøre noe slikt."
34 "Du er en synder tvers igjennom!", ropte de. "I tillegg forsøker du å undervise oss."
Så ekskluderte de mannen fra menigheten.

Jesus snakker om åndelig blindhet

35 Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen fra Den jødiske menigheten.
Da han møtte mannen igjen, spurte han: "Tror du på Menneskesønnen* som Gud skulle
sende?"
36 Mannen svarte: "Herre, si meg hvem han er, slik at jeg kan tro på ham."
37 Jesus sa: "Du har sett ham. Det er han som snakker med deg."
38 Da falt mannen ned foran Jesus og sa: "Jeg tror, Herre."
39 Jesus sa: "Jeg har kommet til verden for å avsløre syndene hos menneskene. De
som innser at de er blinde, skal begynne å se, men de som mener om seg selv at de kan
se, de skal bli avslørt som blinde."
40 Noen fariseere† som sto der, spurte da: "Mener du at vi skulle være blinde?"
41 Jesus svarte: "Om dere var blinde, ville dere være uten synd. Men dere påstår nå
at dere kan se, og derfor er og blir dere skyldige."

10

Bildet om sauene og den gode gjeteren

1 Jesus fortsatte: "Jeg forsikrer dere at den som ikke går inn gjennom porten til
saueflokken, men i stedet sniker seg inn en annen vei, han er en tyv og forbryter.
2 Gjeteren går inn gjennom porten. 3 Portvakten åpner porten for ham, og sauene
kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver sau og roper på den enkelte og leder
alle ut på beite. 4 Når han har sluppet ut sauene, går han foran, og de følger etter fordi
de kjenner stemmen hans igjen. 5 De ville aldri følge en fremmed, men flykte bort, etter
som de ikke kjenner stemmen til den ukjente."
6 De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva han mente. 7 Han forklarte
derfor innholdet og sa: "Jeg forsikrer dere at jeg er porten inn til sauene. 8 Alle som
har kommet foran meg, er tyver og forbrytere, men sauene lyttet ikke til dem. 9 Jeg er
porten. Den som går inn gjennom meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene
mine og kan gå inn og ut og finne beite på grønne gressmarker. 10 Tyven kommer bare
for å stjele, slakte og ødelegge. Men jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod.
11 Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. 12 Den som
bare er innleid som tilfeldig avløser, rømmer sin vei når han ser ulven komme. Han
forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige gjeter, og sauene ikke er hans. Så
angriper ulven sauene og splitter flokken. 13 Den innleide avløseren har ingen omsorg
for sauene.
14 Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene mine. De kjenner meg 15 på samme
måten som min Far i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner ham. Jeg gir livet mitt for
sauene. 16 Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også de skal jeg
lede, og de skal høre stemmen min. Da skal det bli en saueflokk og en gjeter.
17 Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt for seinere å ta det tilbake.
18 Ingen kan ta livet mitt fra meg, men jeg gir det frivillig. Jeg har rett til å gi livet mitt
når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det oppdraget jeg har fått av min
Far i himmelen."
19 Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å diskutere med hverandre.
20 Mange sa: "Han er besatt av en ond Ånd og fullstendig sinnssyk. Hva tjener det til å

---

* **9:35** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:40** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

høre mer på ham?" 21 Andre sa: "Nei, slik taler ikke den som er besatt av en ond Ånd.
Kan en ond Ånd virkelig helbrede dem som er blinde?"

De religiøse lederne nekter å tro på Jesus

22 På denne tiden startet festen som blir feiret til minne om innvielsen av templet* i
Jerusalem. Det var vinter. 23 Jesus spaserte rundt i den delen av templet som ble kalt
Salomos buegang. 24 De religiøse lederne omringet ham og spurte: "Hvor lenge til vil
du holde oss i spenning? Dersom du er Messias, den lovede kongen, da si det åpent ut."
25 Jesus svarte: "Jeg har allerede snakket om dette med dere, men dere vil ikke tro det
jeg sier. De miraklene min Far i himmelen har sendt meg for å gjøre, beviser hvem jeg
er. 26 Dere tror meg ikke, etter som dere ikke hører til saueflokken min. 27 Mine sauer
kjenner stemmen min, og jeg kjenner sauene, og de følger meg. 28 Jeg gir hver enkelt
evig liv, og de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta dem fra meg. 29 Min Far i
himmelen har gitt dem til meg. Han har større makt enn noen andre, derfor kan ingen
ta dem fra meg. 30 Jeg og min Far i himmelen er ett."
31 Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å kaste på ham. 32 Jesus sa: "Dere
har sett mange mirakler som min Far i himmelen har sagt at jeg skal gjøre. For hvilket
av disse miraklene tenker dere å steine meg?"
33 De svarte: "Det er ikke for noen mirakler vi vil steine deg, men fordi du spotter. Du,
som er et vanlig menneske, påstår at du er Gud."
34 Da sa Jesus: "Står det ikke i deres egen lov† at Gud sa: *'Jeg sier at dere er guder‡'*?
35 Skriften§, som ikke kan bli satt ut av kraft, kaller menneskene som fikk ta imot Guds
budskap, for guder. 36 Hvorfor kaller dere det da for spott når jeg sier: 'Jeg er Guds sønn'.
Er jeg ikke den som min Far i himmelen har sendt til verden med en unik oppgave?
37 Dersom jeg ikke gjør de miraklene som min Far i himmelen vil at jeg skal gjøre, da
trenger dere ikke å tro på meg. 38 Men dersom jeg gjør miraklene, da må dere i det minste
tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg. Da vil dere snart bli overbevist om
at min Far i himmelen er i meg og jeg i ham."
39 Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme seg unna. 40 Jesus gikk
enda en gang av sted til plassen på den andre siden Jordan, der døperen Johannes først
hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. 41 Det var mange mennesker som kom etter
ham. De sa til hverandre: "Johannes gjorde ingen mirakler, men alt han sa om Jesus var
sant." 42 Mange begynte å tro at Jesus var sendt av Gud.

11

Lasarus blir vekket opp fra de døde

1 En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med sine søstrer
Maria og Marta 2 Det var søsteren hans Maria, som hadde salvet Herren Jesus med
aromatisk olje og tørket føttene hans med håret sitt. 3 De to søstrene sendte nå et
nødrop til Jesus og sa: "Herre, vennen din Lasarus er syk."
4 Da Jesus hørte dette, sa han: "Sykdommen hans vil ikke lede til døden, men den
skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir opphøyd og æret gjennom
dette." 5 Til tross for at Jesus var glad i Marta, Maria og Lasarus, 6 drøyde han ytterligere
to dager der han var. 7 Først da sa han til disiplene: "La oss gå tilbake til Judea."
8 Disiplene protesterte: "Mester, for bare noen dager siden forsøkte de religiøse
lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?"
9 Jesus svarte: "Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen til reisene
sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle. 10 De derimot som gjør reisene sine i mørke,
de snubler etter som ikke lyset får slippe til." 11 Han sa: "Vår venn Lasarus sover, men
nå vil jeg gå og vekke ham."
12-13 Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa: "Så bra! Dersom han
sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var død. 14 Derfor sa Jesus rett
ut: "Lasarus er død. 15 Og for deres skyld er jeg glad at jeg ikke var der, for døden hans

---

* **10:22** Festen var til minne om gjeninnvielsen av templet 165 f.Kr. Dette hadde før vært i hendene på fiender i en lengre tid. † **10:34** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **10:34** Det ordet som både på gresk og norsk er oversatt med "guder", er det hebraiske "elohim". Det kan bety Gud, men også guder, lik guder, engel, ledere, Guds eiendom eller noe lignende. Blant Israels folk kunne de før i tiden kalle en konge eller en ledere for "gud" eller "Guds sønn", etter som han tjente Gud. Se Salmenes bok 82:6.

§ **10:35** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

vil hjelpe dere å tro på meg. Nå må vi gå til ham." 16 Tomas, som ble kalt Tvillingen, sa
da til de andre disiplene: "Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen med ham."
17 Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede hadde ligget fire
dager i graven. 18 Betania lå bare noen kilometer fra Jerusalem. 19 Mange menneskene
hadde kommet fra hovedstaden for å trøste Marta og Maria i sorgen deres. 20 Da Marta
nå hørte at Jesus var på vei, gikk hun ut for å møte ham, mens Maria stanset hjemme.
21 Marta sa til Jesus: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min
behøvd å dø. 22 Likevel vet jeg at Gud vil gi deg hva du enn ber ham om."
23 Jesus svarte: "Din bror skal bli levende igjen."
24 Marta sa: "Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den dagen alle døde blir vekket
opp til et nytt liv og Gud skal dømme menneskene."
25 Jesus sa til henne: "Jeg er den som vekker opp de døde og som gir dem livet på nytt.
Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør. 26 Han får evig liv fordi han tror på
meg, og han skal aldri noen sinne dø. Tror du dette, Marta?"
27 "Ja, Herre", svarte hun. "Jeg tror at du er Messias, den lovede kongen og Guds sønn,
som skulle komme til verden."
28 Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria til siden og hvisket til
henne: "Jesus er her og vil treffe deg." 29 Da Maria hørte det, reiste hun seg straks opp
og gikk ut for å møte ham.
30 Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der Marta hadde møtt ham. 31 Da
alle som var i huset for å trøste Maria, så at hun skyndte seg ut, trodde de at hun ville
gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De fulgte etter henne. 32 Da Maria kom fram til
Jesus, falt hun ned ved føttene hans og sa: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde
ikke broren min behøvd å dø." 33 Da Jesus så hvordan hun gråt og sørget og hvordan
de andre som fulgte med henne, også sørget og gråt, ble han heftig opprørt og skalv
mens han spurte: 34 "Hvor har dere begravd ham?"
De sa: "Kom og se." 35 Jesus begynte å gråte.
36 De som sto rundt, sa da: "Se så høyt han elsket ham."
37 Men noen sa: "Han kunne helbrede en blind, hvorfor kunne han ikke også ha passet
på at ikke Lasarus måtte å dø?" 38 Enda en gang ble Jesus opprørt. Han gikk til graven,
som var en grotte med en stein foran åpningen.
39 Jesus sa: "Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til den døde, protesterte: "Lukten
kommer til å være fryktelig, for han har vært død i fire dager."
40 Jesus sa til henne: "Sa jeg ikke til deg at dersom du tror på meg, skal du få se
Guds herlighet?" 41 De rullet da steinen bort. Jesus så opp mot himmelen og sa: "Far
i himmelen, takk for at du har hørt meg. 42 Selv vet jeg at du alltid hører meg, men
av hensyn til alle som står her, sier jeg det likevel, slik at de kan tro at du har sendt
meg." 43 Han ropte med kraftig stemme: "Lasarus, kom ut!" 44 Lasarus kom ut inntullet
i liksvøpet og med ansiktet dekket av et tørkle. Jesus sa: "Ta av ham svøpet og la ham
gå."

Det jødiske rådet planlegger å drepe Jesus

45 Mange av dem som var sammen med Maria og hadde sett det Jesus gjorde, begynte
nå å tro på ham. 46 Men noen gikk også til fariseerne* og rapporterte det Jesus hadde
gjort.
47 Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele Det jødiske rådet† for å
diskutere situasjonen. De sa: "Hva skal vi gjøre? Denne mannen gjør jo mange mirakler.
48 Dersom vi lar ham fortsette, begynner snart hele folket å tro på ham. Da kommer den
romerske armeen til å ødelegge templet og utslette folket vårt."
49 En av dem, Kaifas, som var øverstepresten det året, sa da: "Nå er dere desorientert
og dumme! 50 Selvfølgelig kan vi ikke la hele folket gå til grunne. Det er bedre for alle
at ett menneske dør for at hele folket kan bli reddet."
51 Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var øverstepresten dette året, lot
Gud ham forutsi at Jesus skulle dø for hele det jødiske folket, 52 Ja, ikke bare for det, men
også for å samle og forene alle Guds barn som finnes spredt over hele verden. 53 Fra
den stunden av var de religiøse lederne fast bestemt på å drepe Jesus.
54 Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea, men trakk seg bort til utkanten
av ørkenen, til byen Efraim, der han oppholdt seg sammen med disiplene.

* **11:46** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **11:47** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

55 Den jødiske påskehøytiden‡ nærmet seg. Mange tilreisende fra alle distriktene kom
til Jerusalem flere dager i forveien for å gå gjennom seremoniene for renselse før påsken
begynte. 56 De ville gjerne treffe Jesus, og mens de besøkte templet, spurte de hverandre:
"Hva tror dere? Har han ikke tenkt å komme til påskehøytiden?" 57 Øversteprestene
og fariseerne hadde gitt befaling om at den som visste hvor Jesus holdt hus, straks måtte
melde fra om det. De ville arrestere ham.

12

Maria salver Jesus med olje

1 Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus tilbake til Betania der Lasarus
bodde. Lasarus var mannen som Jesus hadde vekket opp fra de døde. 2 Det ble ordnet
med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte, og Lasarus var en av dem som spiste
sammen med Jesus ved bordet.

3 Da tok Maria en flaske* aromatisk, kostbar nardusolje og salvet føttene til Jesus og
tørket med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften fra oljen.

4 Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle forråde Jesus, sa da: 5 "Denne
oljen var jo nesten verd like mye som lønnen for et helt år. Hvorfor solgte hun den heller
ikke i stedet og ga pengene til de fattige?" 6 Dette sa han ikke fordi han brydde seg om
de fattige, men fordi han var en tyv. Han var kasserer for den felles pengebeholdningen
Jesus og disiplene hadde, og han brukte å underslå penger fra den.

7 Jesus svarte: "La henne være i fred! Hun sparte denne oljen slik at den kunne bli
brukt som forberedelse for begravelsen min. 8 De fattige vil dere alltid ha iblant dere,
men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere særlig lenge til."

9 Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe ham. Noen kom også for å se
Lasarus, mannen som han hadde vekt opp fra de døde. 10 Øversteprestene bestemte
seg da for å drepe Lasarus også, 11 etter som flere og flere jøder tok avstand fra lederne
og i stedet begynte å tro på Jesus.

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

12 Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om at Jesus var på vei inn i
byen. En stor folkemasse som var kommet for å feire påske, 13 tok palmegrener og gikk
ut på veien for å møte ham. De ropte: outing,
"Vi hyller deg!†
Vi ærer deg som er sendt av Herren,‡
du som er Israels konge!"

14 Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted mot byen, akkurat som Gud
hadde forutsagt i Skriften§:

15 *"Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere*.*
Se, deres konge kommer til dere,
ridende på en eselfole."†

16 Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden av det Gud hadde forutsagt om
Jesus i Skriften, og at det ble virkelighet ved det som skjedde. Da Jesus hadde vendt
tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å huske hva Gud hadde forutsagt.

17 Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lasarus fra de døde, hadde fortalt
folket det Jesus hadde gjort. 18 Dette fantastiske miraklet var hovedårsaken til at så
mange gikk ut for å møte ham.

19 Fariseerne‡ sa til hverandre: "Ingen ting hjelper! Hvert eneste menneske løper jo
etter ham!"

Jesus forklarer hvorfor han må dø

20 Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire påske, var det også noen
grekere. 21 De kom til Filip, han som var fra Betsaida i Galilea, og sa: "Min herre, vi ville
så gjerne treffe Jesus." 22 Filip gikk da og snakket om dette med Andreas. Sammen gikk
de og fortalte det til Jesus.

---

‡ **11:55** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **12:3** Et romersk pund, det vil si 375,45 gr eller omkring ½ liter. † **12:13** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **12:13** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn". Se Salmenes bok 118:25-26. § **12:14** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:15** På gresk: du datter Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **12:15** Se Sakarja 9:9. ‡ **12:19** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

23 Jesus svarte: "Den tiden er nå kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen§, skal vende tilbake til den herligheten som var min i himmelen.
24 Sannheten er at jeg må dø på samme måte som et hvetekorn som faller i jorden og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt bare det ene kornet. Om det derimot dør, da gir det en stor avling. På samme måten vil min død gi liv til mange.
25 Den som elsker livet sitt mer enn noe annet, vil miste det, men den som er villig til å miste livet sitt, skal redde det og få evig liv.
26 Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge meg. Tjenerne mine må være der jeg er. Den som har meg til Herre, skal bli æret av min Far i himmelen. 27 I dette øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke be: 'Far i himmelen, redd meg fra den fryktelige timen som venter meg'. Det er jo for denne avgjørende stunden jeg er kommet. 28 Far i himmelen, pass på at du blir opphøyd og æret!"
Da hørte de en stemme fra himmelen som sa: "Gjennom dine mirakler er jeg allerede blitt opphøyd og æret, og jeg skal igjen bli det gjennom din død og oppstandelse." 29 Da folket som sto rundt hørte stemmen, trodde de at det var torden, mens andre sa at det måtte være en engel som hadde snakket til ham.
30 Jesus sa: "Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for min. 31 Tiden er nå kommet da denne verden skal bli dømt, for nå skal Satan, som er høvding i denne verden, bli overvunnet. 32 Når jeg har blitt løftet opp* fra jorden, skal jeg dra alle til meg." 33 Dette sa han for å gjøre det klart for alle hvordan han skulle dø.
34 "Skal du dø?" protesterte folket. "Vi har lært at det står i Skriften† at Messias, den lovede kongen, skal leve i evighet. Dersom du nå er Messias, Menneskesønnen som det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet opp? Er det en annen Menneskesønn du snakker om?"
35 Jesus svarte: "Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid til. Gå i mitt lys mens dere kan, slik at ikke mørket får makt over livet deres. Den som går i mørket, går seg vill.
36 Tro på meg som er lyset mens dere fortsatt har sjansen til det, da vil dere bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette, gikk han bort og skjulte seg.

Folket vil ikke tro på Jesus

37 Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det mange blant folket som ikke trodde at han var sendt av Gud. 38 Dette faktum bekreftet forutsigelsen som Gud lot profeten Jesaja uttale om Jesus:

"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre,
og for hvem har Herren vist makten sin til å frelse?"‡

39 Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også fortalt:

40 *"Gud har forblindet øynene deres,*
slik at de ikke kan se,
og har gjort hjertene deres harde og likegyldige,
slik at de ikke kan forstå.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet."§

41 Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den herlighet Jesus hadde i himmelen, og det var om Jesus han skrev.

42 Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet*, som trodde at Jesus var sendt av Gud. De våget bare ikke å bekjenne det åpent, etter som de var redde at fariseerne† skulle ekskludere dem fra Den jødiske menigheten. 43 De ville heller bli akseptert av mennesker enn av Gud.
44 Jesus ropte til folket: "Dersom dere tror på meg, da tror dere i virkeligheten på ham som har sendt meg. 45 Den som ser meg, han ser også ham som har sendt meg.
46 Jeg er kommet som et lys til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket.
47 Om noen hører min lære og ikke vil å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er ikke kommet for å dømme menneskene, men for å frelse. 48 Nei, den som nekter å tro på meg og ikke tar imot budskapet mitt, han skal bli dømt av de sannhetene jeg har undervist

---

§ **12:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **12:32** Eller: ble hengt opp. Uttrykket viser til både på at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. † **12:34** På gresk: loven. Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Se Jesaja 53:1. § **12:40** Se Jesaja 6:9-10. * **12:42** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **12:42** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

om når dagen kommer og Gud dømmer alle. 49 Det jeg taler, er ikke mine egne tanker,
men kommer fra min Far i himmelen. Han som har sendt meg, har bestemt det jeg skal
si til dere. 50 Jeg vet at budskapet hans gir evig liv. Derfor forteller jeg det han vil at jeg
skal si dere."

13

Jesus vasker disiplene sine føtter

1 Påskehøytiden* skulle snart begynne. Jesus visste at den tiden som hans Far i
himmelen hadde bestemt, nå var kommet. Han skulle forlate jorden og vende tilbake
til sin Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis på hvor høyt han elsket disiplene.
2 Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen. Djevelen hadde allerede gitt Judas,
han som var sønn til Simon Iskariot, den tanken at han skulle forråde Jesus. 3 Jesus
visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i hans hånd, og at han selv var kommet fra
Gud og skulle vende tilbake til Gud. 4 Jesus reiste seg fra bordet, tok av seg kappen og
bandt et håndkle om livet. 5 Han helte vann i et fat og begynte å vaske disiplene sine
føtter og tørke dem med håndkleet som han hadde bundet om seg.
6 Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham: "Herre, du skal ikke vaske føttene
mine."
7 Da svarte Jesus: "Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør, men det kommer en dag
du skal skjønne meningen med det."
8 "Nei", protesterte Peter, "aldri i livet om du skal vaske føttene mine!"
Jesus sa til ham: "Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du ikke tilhøre meg."
9 Da ropte Peter: "Herre, vask ikke bare føttene mine, men også hendene og hodet."
10 Jesus sa til ham: "Den som har badet, trenger bare få føttene vasket for å være
ordentlig ren. Dere er rene, men det gjelder ikke alle." 11 Jesus visste nemlig hvem som
skulle forråde ham. Det var derfor han sa at ikke alle var rene.
12 Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg kappen igjen og tok plass ved
bordet. Han spurte dem: "Forstår dere det jeg har gjort med dere? 13 Dere kaller meg
Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det er nettopp det jeg er. 14 Dersom nå jeg,
som er deres Herre og Mester, har vasket føttene deres, da er også dere skyldige i å
vaske føttene til hverandre. 15 Jeg har gitt dere et eksempel til å følge: Gjør som jeg har
gjort mot dere. 16 Jeg forsikrer dere at en tjener står ikke over sin herre, og en utsending
står ikke over han som har sendt ham. 17 Når dere nå vet dette, da er dere lykkelige
dersom dere også praktiserer det."

Jesus forutsier at han skal bli forrådt

18 Jesus fortsatte: "Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg kjenner dere som jeg har valgt
ut til mine nærmeste disipler, men det må bli til virkelighet som Gud har forutsagt i
Skriften†: *'Den som spiste sammen med meg, han har vendt seg mot meg.'*‡ 19 Jeg sier det
allerede nå, for at når det skjer, skal dere kunne tro at jeg er den jeg er§. 20 Jeg forsikrer
dere at den som tar imot dem som jeg sender, han tar imot meg. Og den som tar imot
meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."
21 Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste og utbrøt: "Jeg skal si dere
som sant er: En av dere kommer til å forråde meg!*"
22 Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem han mente. 23 En av disiplene,
han som Jesus elsket,† satt nærmest Jesus ved bordet. 24 Simon Peter gjorde derfor tegn
til ham om å spørre Jesus hvem han snakket om. 25 Disippelen bøyde seg da mot Jesus
og spurte: "Herre, hvem er det?"
26 Jesus svarte: "Det er ham som får den biten brød som jeg nå dypper i fatet." Han
dyppet biten og ga det til Judas, som var sønn til Simon Iskariot. 27 I samme øyeblikk
som Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa: "Skynd deg, gjør det du skal!"
28 Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa det på denne måten til
Judas. 29 Noen trodde at han ba ham å gå ut og kjøpe det de trengte til påskehøytiden
eller at han skulle gi noe til de fattige. Det var Judas som var kasserer for den felles

---

* **13:1** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **13:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:18** Se Salmenes bok 41:10. § **13:19** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **13:21** Se Salmenes bok 41:10. † **13:23** Hvilken disipler Johannes siktet til, vil bli avslørt i 21:20-24.

pengebeholdningen de hadde. 30 Da Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og gikk ut. Og det var natt.

Jesus forutsier at Peter kommer til å fornekte

31 Så snart Judas hadde gått, sa Jesus: "Jeg, Menneskesønnen‡, skal nå vende tilbake til herligheten min i himmelen, og Gud skal bli opphøyd og æret ved det som hender meg. 32 Ja, Gud skal ganske snart la meg vende tilbake til herligheten min.§ 33 Mine kjære barn, jeg skal bare være hos dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter meg uten å finne meg, etter som jeg går til et sted der dere ikke kan komme. Det var det samme jeg sa til de religiøse lederne. 34 Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere skal elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har elsket dere. 35 Gjennom det at dere elsker hverandre skal menneskene skjønne at dere er disiplene mine."

36 Simon Peter spurte Jesus: "Herre, hvor går du?"

Jesus svarte: "Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men seinere skal du følge meg."

37 Peter undret: "Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg er beredt til å dø for deg."

38 Da svarte Jesus: "Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg at før hanen rekker å gale i morgen tidlig, har du nektet tre ganger på at du kjenner meg!"

14

Jesus er veien til Gud

1 Jesus sa: "Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på meg. 2-3 I huset til min Far i himmelen finnes det mange rom. Jeg går nå i forveien for å gjøre i stand et sted til dere. Stol på at dette stemmer etter som det er jeg som sier det til dere. Når alt er ferdig, skal jeg komme tilbake og hente dere, slik at også dere kan være der jeg er. 4 Nå vet dere hvor jeg går, og dere kjenner veien som fører dit."

5 Tomas sa: "Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor du går. Hvordan kan vi da kjenne veien?"

6 Jesus svarte: "Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har vist hvem han virkelig er. Jeg er den som gir liv. Ingen kan komme til Far i himmelen uten ved meg. 7 Dersom dere har lært å kjenne meg, da skal dere også lære å kjenne min Far i himmelen. Dere kjenner ham allerede og har sett ham."

8 Filip sa: "Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være fornøyd."

9 Jesus svarte: "Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til tross for at jeg har vært hos dere så lenge? Den som har sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om å få se ham? 10 Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg? Når jeg snakker med dere, da er det ikke mine egne tanker jeg kommer med. Nei, det er min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg. 11 Tro på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg. Tro det i det minste på grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg.

12 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de samme miraklene som jeg har gjort. Ja, til og med enda større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen. 13 Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst,* og jeg skal gjøre det, slik at Far i himmelen blir opphøyd og æret på grunn av det som Sønnen gjør for dere. 14 Ja, dersom dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det."

Løftet om Guds Hellige Ånd

15 Jesus fortsatte: "Dersom dere elsker meg, da er dere lydige mot det jeg har bedt dere om å gjøre. 16 Jeg skal be min Far i himmelen om å sende dere en annen Hjelper, en som for alltid skal være hos dere. 17 Dette er Guds egen Ånd som forklarer sannheten om ham. De som ikke tror på Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han ikke og kjenner han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er hos dere nå og kommer til å være i dere. 18 Nei, jeg skal ikke forlate dere som foreldreløse barn, men jeg vil komme til dere. 19 Om kort tid kan ingen her i verden se meg lenger, men dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen. Gjennom det skal dere også få liv. 20 Når jeg har stått opp fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen, og at dere er i meg, og jeg i dere. 21 Den som har hørt mine befalinger og er lydige mot det jeg sier, han elsker meg, og den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i himmelen, og jeg vil elske han og vise meg for ham."

---

‡ **13:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:32** En del håndskrifter har: Og om Gud blir opphøyd og æret ved meg, skal han snart… * **14:13** På gresk: hva dere enn ber om i navnet mitt.

22 Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen med samme navn, sa da til
ham: "Herre, hvorfor vil du bare vise deg for oss og ikke for alle?"
23 Jesus svarte: "Dersom noen elsker meg, da lever han i tråd med undervisningen
min, og da vil min Far i himmelen elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil komme
til ham og bli hos ham. 24 Den som ikke elsker meg, lever ikke i tråd med undervisningen
min. Husk på at budskapet dere har fått høre fra meg, er ikke mine egne tanker, men
det kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. 25 Jeg sier dere dette mens jeg
fortsatt er hos dere. 26 Men når min Far i himmelen har sendt dere Hjelperen, sin Hellige
Ånd, som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen lære dere alt og minne dere
om alt som jeg har lært dere.
27 Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få av min fred, den freden som
ingen her i verden kan gi dere. Derfor skal dere ikke være urolige og redde. 28 Husk
på at jeg sa til dere: 'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til dere.' Dersom dere
virkelig elsker meg, vær da glade over at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min Far
i himmelen er større enn jeg. 29 Dette har jeg fortalt til dere før det skjer, slik at dere
kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje.
30 Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan, høvdingen i denne verden,
nærmer seg. Han har ingen makt over meg, 31 men jeg skal gjøre det som min Far i
himmelen har bestemt skal skje med meg. Det skjer for at menneskene skal forstå at jeg
elsker min Far i himmelen. Kom, nå går vi fra dette stedet."

15

Bildet om vinstokken og grenene

1 Jesus sa: "Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i himmelen er gartneren. 2 Han
skjærer bort hver gren på meg som ikke bærer frukt. De grenene som bærer frukt,
beskjærer han, slik at de kan bære enda mer frukt. 3 Dere er allerede forandret gjennom
det budskapet dere har fått høre fra meg. 4 Fortsett derfor å bli i meg, så skal jeg være
i dere. En gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har sitt feste i vinstokken. På
samme måten kan ikke livet deres bære frukt om dere ikke blir i meg.
5 Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen blir i meg og jeg i ham, da
bærer han mye frukt, men uten meg kan dere ikke gjøre noe. 6 Den som ikke bli i meg,
han blir kastet bort på samme måten som en vissen gren. Alle grenene som har visnet,
blir kastet på bålet og brent opp. 7 Dersom dere blir i meg og budskapet mitt blir i dere,
da kan dere be om hva dere vil, og dere skal få det. 8 De som virkelig er mine disipler
bærer mye frukt, ved det blir min Far i himmelen opphøyd og æret.
9 Jeg har elsket dere på samme måten som min Far i himmelen har elsket meg. Bli
derfor værende i min kjærlighet. 10 Dersom dere er lydige mot det jeg har gitt befaling
om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten blir jeg i kjærligheten til min Far i
himmelen siden jeg gjør det han har gitt meg befaling om. 11 Dette har jeg sagt til dere
for at min glede skal fylle dere, slik at gleden deres blir fullkommen. 12 Dette er min
befaling: At dere skal elske hverandre på samme måten som jeg har elsket dere. 13 Det
største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at han ofrer livet for vennene sine.
14 Dere er vennene mine dersom dere gjør det jeg befaler dere. 15 Jeg kaller dere ikke
lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på det herren hans tenker å gjøre. Fra og
med nå av er dere vennene mine, for jeg har sagt dere alt som min Far i himmelen har
latt meg få vite.
16 Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har valgt ut dere til en unik
oppgave. Dere skal gå ut i verden og bære frukt som blir stående for evig. Da vil Far
i himmelen gi dere alt dere ber ham om fordi dere tilhører meg.* 17 Ja, dette er min
befaling til dere: At dere skal elske hverandre."

Jesus advarer mot hat og forfølgelse

18 Jesus fortsatte: "Når menneskene hater dere, skal dere huske på at de har hatet
meg før de begynte å hate dere. 19 Dersom dere hadde tilhørt denne verden, ville
menneskene elske dere, etter som dere da ville vært en av dem. Nå tilhører dere ikke
denne verden, etter som jeg har innbudt dere til å være borgere av en annen verden.
Derfor hater menneskene dere. 20 Husk på det jeg sa til dere: 'En tjener står ikke over
sin herre.' Dersom de har forfulgt meg, kommer de også til å forfølge dere. Men har de
levd i tråd med undervisningen min, kommer de også til å rette seg etter det dere sier.

* **15:16** På gresk: hva dere enn ber ham om i navnet mitt.

21 Menneskene vil forfølge dere fordi dere tilhører meg, og fordi de ikke kjenner Gud,
han som har sendt meg.
22 Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten, ville alle vært uskyldige. Nå
har de ingen unnskyldning for syndene sine. 23 Den som hater meg hater også min Far i
himmelen. 24 Dersom jeg ikke hadde utført større mirakler enn det som andre har gjort
iblant dere, ville alle vært uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i himmelen, og
det til tross for at de har sett disse miraklene. 25 Gjennom dette blir det som står skrevet
om meg i loven† til virkelighet: *'De har hatet meg uten grunn.'*‡
26 Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som gjør sannheten om Gud synlig.
Hjelperen vil komme til dere fra Gud, vår Far i himmelen, og når han kommer, skal han
fortelle dere om meg. 27 Også dere må fortelle andre om meg, for dere har vært med
meg fra begynnelsen.

16

1 Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen på meg. 2 Dere kommer
til å bli ekskludert fra Den jødiske menigheten, ja, det skal gå så langt at de som dreper
dere, tror at de tjener Gud ved handlingene sine. 3 Denne tragiske misforståelsen beror
på at de aldri har lært å kjenne min Far i himmelen, og heller ikke meg. 4 Jeg sier dere
dette nå, for at dere den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte dere. Jeg har ikke
sagt dette til dere tidligere siden jeg inntil nå har vært hos dere."

Jesus underviser om Guds Ånd

5 Jesus fortsatte: "Nå går jeg til ham som har sendt meg, og ingen av dere spør hvor jeg
går. 6 Dere er altfor bedrøvet og fulle av sorg over det jeg har fortalt dere. 7 Sannheten
er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers kan ikke Hjelperen, Guds Ånd, komme
til dere. Når jeg har gått bort, skal jeg sende ham til dere. 8 Når Guds Ånd kommer, skal
han vise menneskene at de er syndere, at jeg er skyldfri innfor Gud og at Guds dom vil
ramme. 9 Syndere er de fordi de ikke tror på meg. 10 At jeg er skyldfri innfor Gud viser
seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å regjere med ham, slik at dere ikke kan
se meg mer. 11 Guds dom rammer hver og en som gjør synd, det forstår vi når vi ser at
Gud har dømt Satan, som er høvding i denne verden.
12 Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke forstå det nå. 13 Når Guds
Ånd kommer, skal han vise dere hele sannheten om Gud. Han vil ikke holde fram sine
egne tanker, men fortelle det han hører av meg. Han vil la dere få kjennskap til det som
kommer til å skje i framtiden. 14 Videre vil han opphøye og ære meg, for alt han lar
dere få vite, har han fått fra meg. 15 Alt som min Far i himmelen har, det tilhører meg.
Derfor kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg. 16 Snart ser dere
meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen."

Sorgen skal bli vendt til glede

17-18 Noen av disiplene spurte da hverandre: "Hva mener han egentlig når han sier at
vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal få se ham igjen? Hva kan
det bety når han sier at han går til sin Far i himmelen? Hvor snart skal dette skje? Vi
fatter ingenting av det han sier."
19 Jesus visste at de ville spørre ham, og sa: "Dere undrer dere på hva jeg mente da jeg
sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere like snart skal få se meg
igjen. 20 Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å gråte og klage over det som skal skje
med meg, men mange skal bli glade. Dere skal sørge, men sorgen vil bli vendt til glede
når dere ser meg igjen. 21 Det blir som når en kvinne føder sitt barn. Mens forløsningen
står på, har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt barn, glemmer hun smerten
og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født til verden. 22 Dere har det også
vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen, og da skal dere bli glade. Ingen kan
ta fra dere den gleden. 23 Den dagen trenger ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg
forsikrer dere at fra den dagen skal Far i himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere
tilhører meg.* 24 Dere har bedt før, men aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere be i
mitt navn, og dere skal få. Gleden deres skal bli full og hel.†
25 Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg vil snakke åpent
og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om min Far i himmelen. 26 Den
dagen skal dere be til Far i himmelen, og han skal svare dere fordi dere tilhører meg.‡

† **15:25** Jesus siktet her til hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:25** Se Salmenes bok 35:19 og 69:5. * **16:23** På gresk: ber Far om i navnet mitt. † **16:24** På gresk: ikke bedt om noe i navnet mitt. Be nå… ‡ **16:26** På gresk: Den dagen skal dere be i navnet mitt…

Jeg trenger ikke å be for dere. 27 Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere har elsket
meg og tror at jeg er kommet fra Gud. 28 Ja, jeg er kommet til verden fra min Far i
himmelen, og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham."
29 Da sa disiplene: "Endelig snakker du i klare meldinger, og ikke i bilder. 30 Nå forstår
vi at du vet alt før noen har stilt et eneste spørsmål til deg. Derfor tror vi at du er
kommet fra Gud."
31 Jesus svarte: "Nå endelig tror dere. 32 Den dagen kommer, ja, den er allerede her,
da dere vil bli spredd og vende tilbake til hvert sitt og etterlate meg alene. Ikke en gang
da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er hos meg. 33 Dette har jeg fortalt dere
for at dere skal ha fred på grunn av fellesskapet med meg. Her på jorden kommer dere
til å møte mange sorger og skuffelser, men vær ikke urolige, jeg har overvunnet de onde
kreftene i verden."

17

Jesus ber for disiplene

1 Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og sa:
"Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har bestemt. La din Sønn vende
tilbake til sin herlighet, slik at du blir opphøyd og æret. 2 Du har jo gitt ham makt over
alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle dem som du har gitt ham. 3 Evig liv
betyr å lære deg å kjenne, den eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus Kristus,
som du har sendt til jorden. 4 Jeg har opphøyet og æret deg her på jorden ved å fullføre
det oppdraget du har gitt meg. 5 La meg derfor, kjære Far i himmelen, bli opphøyd og
æret ved at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før verden ble skapt.
6 Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg har vist dem hvem du er.
De var dine hele tiden, men du ga dem til meg, og de har levd i tråd med læren min.
7 Nå vet de at alt som du har gitt til meg, er en gave fra deg. 8 Det budskapet jeg fikk fra
deg, har jeg levert videre, og de har tatt imot det og har forstått at jeg er kommet ned
til jorden fra deg. Ja, de er helt overbevist om at du har sendt meg.
9 Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem som du har gitt meg, etter som
de tilhører deg. 10 Ja, alle som du har gitt meg, tilhører deg. Dersom de tilhører deg, da
tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet bli synlig for menneskene. 11 Jeg forlater
nå verden og kommer til deg, men de blir tilbake i verden. Far i himmelen, du som er
hellig, bevar alle disse som du har gitt meg. La dem bli i ditt fellesskap, slik at de kan
leve i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. 12 Mens jeg var hos
de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik at ingen av dem gikk fortapt,
bortsett fra den ene som var dømt til å gå evig fortapt, slik at det Gud hadde forutsagt i
Skriften*, skulle bli virkelighet.
13 Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg ennå er i verden, for at de
skal kjenne min fullkomne glede. 14 Jeg har brakt budskapet ditt videre. Menneskene i
verden har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne verden, på samme måten som heller
ikke jeg tilhører den. 15 Jeg ber ikke at du skal ta dem bort fra denne verden, men at du
skal bevare dem fra det onde. 16 De tilhører ikke denne verden, liksom jeg ikke tilhører
den. 17 Hjelp alle til å være lydig mot ditt sanne budskap, slik at de kan leve fullt og helt
for deg. 18 På samme måten som du sendte meg til verden, sender jeg dem ut i verden.
19 For deres skyld overgir jeg livet mitt som et offer til deg, slik at de også kan overgi
livene sine til deg, gjennom det å følge ditt sanne budskap.
20 Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i framtiden begynner å tro
på meg på grunn av budskapet deres. 21 Far i himmelen, jeg ber om at de skal leve i
fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. La dem være i oss, på samme
måten som du er i meg og jeg er i deg, slik at menneskene kan tro at du har sendt meg.
22 Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik at de kan leve i fullkommen
enhet på samme måte som du og jeg er ett. 23 Jeg skal være i dem og du i meg, slik at
deres enhet blir total. Da skal verden forstå at du har sendt meg og at du elsker dem
like mye som du elsker meg. 24 Far i himmelen, jeg vil at alle dem som du har gitt meg,
skal være sammen med meg, slik at de kan se den herligheten du ga meg, etter som du
elsket meg allerede før verden ble skapt.
25 Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene i verden kjenner deg ikke,
men jeg kjenner deg, og disiplene mine vet at du har sendt meg. 26 Jeg har hjulpet dem til

* **17:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

å lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette med å hjelpe dem, slik at de kan elske hverandre på samme måten som du har elsket meg, og slik at jeg kan være ett med dem."

18

Jesus blir forrådt og arrestert

1 Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen med disiplene til den andre
siden av Kedrondalen. Der lå det en hage som de gikk inn i. 2 Judas, han som forrådt
Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus ofte hadde vært der med disiplene.
3 Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en del av tempelvakten. De
var sendt ut av øversteprestene og fariseerne* og kom med brennende fakler, lykter og
våpen til hagen.
4-5 Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han fram til dem
og spurte: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." Da varte Jesus: "Det
er jeg."†
Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de andre. 6 Da Jesus sa: "Det er
jeg", rygget alle tilbake og falt til jorden.
7 Han spurte på nytt: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." 8 Da sa
Jesus: "Jeg har jo allerede sagt dere at det er jeg. Dersom det er meg dere leter etter, så
la de andre gå." 9 Med disse ordene gikk det i oppfyllelse det som Jesus hadde sagt: "Jeg
har ikke mistet en eneste av dem som du har gitt meg."‡
10 Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg, og hogg høyre øre av tjeneren
til øverstepresten. Navnet på tjeneren var Malkos. 11 Da sa Jesus til Peter: "Sett sverdet
tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna de lidelsene som min Far i himmelen har
bestemt at jeg må gå i gjennom?"

Peter fornekter at han kjenner Jesus

12 Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tempelvaktene fanget nå Jesus og
bandt ham. 13 Først tok de ham med til Annas§, han var svigerfar til Kaifas, som var
øverstepresten dette året. 14 Det var Kaifas som hadde sagt til de religiøse lederne at det
var best om det ene menneske døde for at folket ellers kunne bli reddet.
15 Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre disiplene. Denne disippelen
kjente øverstepresten og fikk på grunn av det tillatelse til å komme inn på gårdsplassen
utenfor huset til øverstepresten. Samtidig førte de Jesus dit. 16 Peter sto igjen
utenfor porten. Den disippelen som kjente øverstepresten, gikk ut og snakket med
en tjenestejente som sto vakt ved porten, slik at Peter også fikk følge med inn. 17 Jenta
i porten spurte da Peter: "Er ikke du også en av disiplene til denne mannen?" Peter
svarte: "Nei, det er jeg ikke."
18 Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp siden det var
kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet seg.
19 Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om hva han lærte.
20 Jesus svarte: "Alle kjenner til undervisningen min, for jeg har hele tiden snakket
åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle jødene seg. Jeg har ikke sagt noe i
hemmelighet, alt har skjedd offentlig. 21 Hvorfor spør du meg om dette? Spør heller
dem som har hørt meg undervise. De vet hva jeg har sagt!"
22 En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa: "Svarer du
øverstepresten på denne måten?" 23 Men Jesus sa: "Har jeg sagt noe som ikke var
riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier sannheten?"
24 Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas.
25 Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham: "Er ikke du også en
av disiplene?" Peter protesterte og sa: "Nei, det er jeg ikke."
26 Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen som Peter
hadde hugget øret av: "Jo visst, jeg så deg der ute i hagen sammen med Jesus?"
27 Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen.

Jesus blir forhørt av Pilatus

28 Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset der den
romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som hadde ført ham dit, gikk

---

* **18:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **18:4-5** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **18:9** Se 6:39 og 17:12. § **18:13** Annas hadde vært øverstepresten før og ble fortsatt regnet som det.

ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige* i Guds øyne, for da kunne de ikke være
med å spise påskemåltidet†. 29 Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor ut til dem og
spurte: "Hva er det dere anklager denne mannen for?"
30 De svarte: "Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke hadde vært en
forbryter."
31 Da sa Pilatus: "Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham etter deres
egen lov‡."
Men de religiøse lederne sa: "Vi vil ha ham henrettet, og det har vi ikke fullmakt til
å gjøre på egen hånd." 32 Ved dette ble det som Jesus hadde sagt til virkelighet da han
avslørte på hvilken måte han skulle dø.§
33 Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og spurte: "Er du jødenes
konge?"
34 Jesus svarte: "Er det du selv som vil vite det, eller har andre fortalt dette om meg
til deg?"
35 Pilatus sa: "Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og øversteprestene har ført deg
hit. Hva har du gjort?"
36 Da svarte Jesus: "Jeg regjerer ikke i denne verden. Dersom jeg hadde gjort det,
da hadde disiplene mine kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt til fange av de religiøse
lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags rike."
37 Pilatus spurte igjen: "Så du er altså en konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg konge. Men jeg har blitt født og har
kommet hit til verden for å fortelle om det som er sant. Alle som elsker sannheten,
hører det jeg sier."
38 Da sa Pilatus: "Hva er sannhet?" Etterpå gikk han ut til folket igjen og sa: "Jeg
finner ham ikke skyldig i noe. 39 Men det er tradisjon for at jeg hver påske setter fri en
fange til dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe jødenes konge fri."
40 Men de ropte tilbake: "Nei! Ikke ham, men Barabbas!" Barabbas var en forbryter.

19

Pilatus dømmer Jesus til døden

1 Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket. 2 Soldatene laget en krone av
tornekratt og satte den på hodet hans og kledde på ham en høyrød* kappe. 3 De gikk
fram til ham og sa: "Leve jødenes konge", og så slo de ham i ansiktet.
4 Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket: "Nå sender jeg ham ut til dere, slik at dere
skal forstå at jeg ikke finner ham skyldig i noe." 5 Da Jesus kom ut med tornekronen og
den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus: "Her er mannen!"
6 Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope: "La ham spikres
fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
Pilatus sa: "Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg finner han ikke skyldig i noe."
7 Men de religiøse lederne svarte: "I følge vår lov† skal han dø, for han har gitt seg ut
for å være Guds sønn."
8 Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd. 9 Han førte Jesus inn i huset på nytt og
spurte ham: "Hvor kommer du fra?" Men Jesus svarte ham ikke.
10 "Vil du ikke svare meg?" spurte Pilatus. "Vet du ikke at jeg har makt både til å gi
deg fri og til å la deg blir spikret fast på et kors?"
11 Jesus svarte: "Du ville ikke ha noen som helst makt over meg om du ikke hadde fått
den av Gud. Derfor har de som overlot meg til deg, gjort seg skyldige i en større synd."
12 Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men folket ropte: "Dersom
du setter han fri, er du ikke keiserens venn. Den som gjør seg til konge, gjør egentlig
opprør mot keiseren." 13 Da Pilatus hørte det de sa, førte han Jesus ut til dem på nytt og
satte seg på dommersete på det stedet som ble kalt Steingården, og som på arameisk‡

---

* **18:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. † **18:28** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **18:31** Pilatus viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **18:32** Se 12:32-33.
* **19:2** På gresk: rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **19:7** De viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **19:13** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. Se også v.17 og 20.

heter "Gabbata". 14 Klokken var nå rundt tolv§ på dagen, og det var fredag, som kalles
forberedelsesdagen før påskehøytiden*. Pilatus sa til jødene: "Her har dere kongen
deres."
15 Folket skrek: "Bort med ham. La ham spikres fast på et kors!"
Da spurte Pilatus: "Skal jeg virkelig henrette kongen deres på et kors?"
Men øversteprestene svarte: "Vi har ingen annen konge enn keiseren."
16 Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for at de skulle føre ham bort og
la ham spikres fast på et kors.

Jesus blir spikret fast på et kors

Soldatene tok ham med seg. 17 Jesus ble tvunget til selv å bære korset sitt til det stedet
som ble kalt Hodeskallen, som på arameisk heter "Golgata".
18 Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt kors. Jesus hengte de i
midten og de to andre på hver sin side av ham. 19 Pilatus hadde fått skrevet en plakat
som ble satt opp på korset. Der sto det: "Jesus fra Nasaret, jødenes konge". 20 Teksten
var skrevet både på arameisk, latin og gresk. Etter som stedet der Jesus ble henrettet,
lå nær byen, var det mange som leste plakaten.
21 Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte: "Få endret teksten fra dette med
'Jødenes konge' til 'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.' "
22 Men Pilatus svarte: "Det jeg skrev, det skrev jeg! Ikke noe som helst skal bli endret."
23 Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans og delte i fire
hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til kjortelen, viste det seg at den var
vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer. 24 Derfor sa de: "Det er dumt å skjære
den i stykker. Vi kaster heller lodd om hvem som skal få den." Gjennom dette ble det
som Gud hadde forutsagt i Skriften†, til virkelighet: *"De delte mine klær mellom seg og
kastet lodd om min klesdrakt."*‡ Ja, det var nøyaktig det soldatene gjorde.
25 Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift med Klopas
og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. 26 Da Jesus så moren sin stå der
ved siden den disippelen som han elsket,§ sa han til henne: "Mor, la ham være som
sønnen din." 27 Så sa han til disippelen: "La henne være som moren din!" Fra den
dagen av lot disippelen henne bo hjemme hos seg.

Jesus dør på korset

28 Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttført. For at det som Gud hadde forutsagt i
Skriften* skulle bli virkelighet, sa han: "Jeg er tørst."† 29 Noen dyppet da en svamp i en
krukke fylt med sur vin som sto der. De festet den på en stilk fra isopplanten‡ og rakte
den opp til munnen§ hans. 30 Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han: "Det er fullbrakt."
Så bøyde han hodet og sluttet å puste.
31 Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på korset til neste dag som var
hviledagen*. Dessuten var det en spesiell merkedag siden det var påske†. Derfor ba de
Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse skjelettene på dem som var spikret fast på
korsene. Da kunne kroppene bli tatt ned.‡ 32 Soldatene kom og knuste skjelettet på de
to mennene som hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig som Jesus. Først den ene
mannen sine bein, så den andre. 33 Men da de kom fram til Jesus, så de at han allerede

§ **19:14** På gresk "sjette timen". I Markus sin fortelling om Jesus 15:25 står det at Jesus ble spikret fast på korset ved den "tredje timen" altså klokken ni på morgenen. Enten er det en skrivefeil i Markus sin fortelling, eller så bruker Johannes seg av romersk tid, noe som skulle bety at klokken var seks på morgenen. * **19:14** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **19:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:24** Se Salmenes bok 22:19. § **19:26** Hvilken disipler Johannes siktet til bli avslørt i 21:20-24. * **19:28** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **19:28** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. ‡ **19:29** I Andre Mosebok 12:22 blir brukt en stilk fra planten isop til å dyppe i blodet fra påskelammet. Det er blitt brukt også i forskjellige seremonier for å bli renset. Jesus er det lammet som renser oss fra synd, kan vi lese i 1:29. § **19:29** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. * **19:31** "Hviledagen". I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **19:31** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **19:31** Når benene ble knust, døde den som var blitt spikret fast på korset, etter som kroppstyngden da presset sammen lungene. I følge den jødiske loven skulle de døde begraves samme dagen.

var død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans. 34 En av soldatene nøyde seg
i stedet med å stikke et spyd opp i siden hans. Da rant det blod og vann ut. 35 Det finnes
en som kan stå fram som vitne om dette,§ etter som han så det med egne øyne. Han vet
at det han sier er sant, og han har fortalt dette for at dere skal tro.
36 Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle bli virkelighet:
*"Ikke et eneste ben i kroppen hans skal bli knust."** 37 På et annet stedet har Gud sagt:
"De skal se opp til han som de har gjennomstukket"†.

Jesus blir begravd

38 Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse lederne hadde vært en hemmelig
disippel av Jesus, ba Pilatus om å få ta ned kroppen til Jesus. Pilatus lot ham få gjøre
det, og Josef gikk da og tok kroppen ned. 39 Nikodemus, den mannen som først hadde
kommet til Jesus om natten, var også med. Han hadde med seg en blanding av myrra
og aloe som veide omkring 30 kilo. 40 De to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i tøy
av lin sammen med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de brukte å gjøre ved
jødiske begravelser. 41 Plassen der Jesus ble spikret fast på korset, lå nær en hage. Der
var det en ny grav som aldri hadde vært brukt. 42 Etter som hviledagen‡ snart skulle
begynne, og graven lå så nær, la de Jesus i den.

20

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det ennå var mørkt,
kom Maria Magdalena til graven og oppdaget at steinen var rullet bort fra inngangen.
2 Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter Simon Peter og den disippelen
som Jesus elsket* og sa: "De har flyttet Herren Jesus fra graven, og vi vet ikke hvor de
har lagt ham."
3-4 Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven for å se etter. Den andre
disippelen sprang fortere enn Peter og kom først fram. 5 Han bøyde seg ned og så inn i
graven. Der så han lintøyet ligge, men han gikk ikke inn. 6 Litt etter kom Simon Peter,
og han gikk inn i graven. Han så også lintøyet som lå der. 7 I tillegg lå også det svøpet
som hadde dekket hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for seg selv. 8 Da
gikk også den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven. Han så og
trodde. 9 Før dette hadde de ikke skjønt det Gud hadde forutsagt i Skriften† om at Jesus
måtte dø og så bli levende igjen.

Jesus viser seg for Maria Magdalena

10 Etterpå gikk de to disiplene hjem. 11 Men Maria sto og gråt utenfor graven. Hun
bøyde seg framover og så inn i graven. 12 Da fikk hun se to hvitkledde engler som satt
der kroppen til Jesus hadde ligget. En ved hodeplassen og en ved fotenden.
13 Englene spurte henne: "Hvorfor gråter du?"
Hun svarte: "De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke hvor de har lagt ham."
14 Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på en som sto der, men at det
var Jesus skjønte hun ikke.
15 Jesus spurte henne: "Hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun trodde det var
gartneren og svarte: "Dersom det er du som har båret ham bort, da si meg hvor du har
lagt ham, slik at jeg kan hente ham."
16 Jesus sa til henne: "Maria." Straks vendte hun seg mot ham og utbrøt: "Rabbuni!"
Det er arameisk‡ og betyr mester.
17 Jesus sa: "Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt tilbake til min Far i himmelen.
Men gå til brødrene mine og si at jeg skal vende tilbake til min Far i himmelen og deres
Far i himmelen, til min Gud og deres Gud."
18 Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun hadde sett Herren Jesus, og
hun fortalte alt han hadde sagt.

Jesus viser seg for disiplene

---

§ **19:35** Johannes snakket om seg selv. * **19:36** Se Andre Mosebok 12:46, Fjerde Mosebok 9:12 og Salmenes bok 34:21. † **19:37** Se Sakarja 12:10. ‡ **19:42** I grunnteksten: etter som det var jødenes forberedelsesdag. Det var dagen før hviledagen, som begynner klokken 18.00 på fredagskvelden og slutter klokken 18.00 på lørdagskvelden. Mellom disse klokkeslettene blir det ikke utført noe unødvendig arbeid. * **20:2** Hvilken disippel Johannes siktet til, blir avslørt i 21:20-24. † **20:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **20:16** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

19 Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i uken. Samme kvelden samlet
disiplene seg bak låste dører av frykt for de religiøse lederne. Plutselig sto Jesus midt
iblant dem og sa: "Fred være med dere alle!" 20 Så viste han hendene sine og siden sin.
Gleden gikk ut over alle grenser da disiplene fikk se Herren Jesus.
21 Jesus sa igjen: "Fred være med dere! På samme måten som min Far i himmelen har
sendt meg, sender jeg nå dere." 22 Så pustet han på dem og sa: "Ta imot Guds Hellige
Ånd.§ 23 Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle mennesker at Gud har tilgitt syndene
deres, men også å fortelle med dypt alvor at det går an å stelle seg slik at de ikke får
noen tilgivelse.*"

Jesus viser seg for Tomas

24 En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt Tvillingen, hadde ikke vært sammen
med de andre da Jesus kom. 25 Disiplene sa til ham: "Vi har sett Herren Jesus." Men
Tomas svarte: "Dersom jeg ikke får se skaden etter spikrene i hendene hans og får ta på
sårene med fingrene mine, og om jeg ikke får røre ved såret i siden hans med hendene
mine, da kan jeg ikke tro."
26 Neste søndag† var disiplene igjen samlet. Denne gangen var Tomas sammen med
de andre. Til tross for at dørene var låste, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa:
"Fred være med dere!" 27 Han sa til Tomas: "Her er hendene mine. Ta på sårene med
fingrene dine. Se, her er siden min. Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil lenger,
men tro!"
28 Da utbrøt Tomas: "Min Herre og min Gud."
29 Jesus sa til ham: "Nå tror du fordi du har sett meg. Lykkelige er dem som ikke har
sett meg, men likevel tror."

Hensikten med denne boken

30 Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i tillegg til dem som er skrevet
ned i denne boken. 31 De som står her, er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er
Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og for at dere skal få liv i ham ved å tro på
ham.

21

Jesus viser seg for disiplene mens de fisker

1 Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaretsjøen*. Det skjedde på denne
måten:
2 En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han som ble kalt Tvillingen, Natanael
fra Kana i Galilea, Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, og to andre disipler
var sammen ved sjøen. 3 Da sa Simon Peter til de andre: "Jeg tar meg en tur ut og fisker".
De andre svarte: "Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut på sjøen, men
de fikk ikke en eneste fisk hele natten.
4 Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto ikke at det var ham.
5 Jesus ropte ut over sjøen: "Går det bra, mine venner? Har dere fått noe fisk?"
"Nei", svarte de.
6 Da sa han: "Kast noten ut på høyre side av båten, da vil dere få fisk." De fulgte
rådet hans, og nå fikk de så mye fisk at de ikke maktet å dra inn noten!
7 Den disippelen som Jesus elsket†, sa til Peter: "Det er Herren Jesus." Da Simon Peter
hørte at det var Herren, knyttet han ytterklærne om seg, for han hadde nesten ikke noe
på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land. 8 De andre disiplene kom etter med båten
som slepte noten med fiskene i. De var omkring 100 meter fra stranden. 9 Da de kom
i land, så de at Jesus hadde gjort opp et bål og holdt på å grille fisk og steke brød over
glørne.
10 Jesus sa: "Hent noen av fiskene som dere nettopp har fått." 11 Da hoppet Simon
Peter ombord i båten og hjalp de andre med å dra noten i land. Det var 153 store fisker
i noten. Til tross for at den var så full, hadde den ikke revnet.

---

§ **20:22** Ånd, åndedrett og vind er samme ordet på gresk. Jesus sitt åndedrett ble derfor symbol for Guds Ånd.
* **20:23** Deres oppdrag var å forkynne for menneskene slik at den som aksepterte frelsen Jesus gir, skulle få tilgivelse for syndene sine, mens de andre ikke ble tilgitt. † **20:26** På gresk: åtte dager senere. I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus hadde stått opp på en søndag, og nå var det søndag igjen. * **21:1** Genesaretsjøen ble også kalt Tiberiassjøen. † **21:7** Hvilken disippel Johannes siktet til bli avslørt i v.20-24.

12 Jesus sa til disiplene: "Kom hit og spis." Ingen av dem våget å spørre hvem han
var, men alle skjønte at det måtte være Herren. 13 Jesus gikk fram og serverte dem av
brødet og fisken.
14 Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene etter at han hadde stått
opp fra de døde.

Jesus og Peter

15 Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter: "Simon, sønn av Johannes, elsker du
meg mer enn de andre gjør?"
"Ja, Herre", svarte Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Gi da mat til mine lam", sa Jesus.
16 Jesus spurte for andre gangen: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"
"Ja, Herre", sa Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus.
17 For tredje gangen spurte Jesus ham: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"
Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om han elsket ham, men han svarte:
"Herre, du vet alt. Du vet at jeg elsker deg."
Da sa Jesus: "Gi da mat til sauene mine. 18 Jeg skal si deg som sant er: Da du var
ung, kunne du gjøre deg i stand og dra dit du selv ville. Men når du blir gammel, skal
du strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i stand og føre deg dit du ikke vil.‡"
19 Dette sa Jesus for å vise hva slags død Peter skulle opphøye og ære Gud med. Jesus
sa til han: "Følg meg."
20 Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen som Jesus elsket§, fulgte etter
ham. Det var han som under det siste måltidet med Jesus hadde lent seg inn mot Jesus
og spurt hvem som skulle forråde ham. 21 Da Peter fikk se disippelen, spurte han Jesus:
"Hva kommer til å skje med ham?"
22 Men Jesus svarte: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker
ikke det din situasjon. Se bare til at du følger meg."
23 På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte blant de troende om at denne
disippelen ikke skulle dø. Men Jesus sa aldri til Peter at disippelen ikke skulle dø. Han
sa bare: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din
situasjon."

Sluttord

24 Det er denne disippelen som har sett alle tingene som skjedde, og som har skrevet
det ned i denne boken. Vi vet at det han forteller, er sant.
25 Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som skjedde skulle bli skrevet ned,
ja, da tror jeg ikke at hele verden ville romme det antall bøker som da måtte bli skrevet!

‡ **21:18** Jesus forutsier at Peter skulle bli henrettet ved å blir spikret fast på et kors. § **21:20** I v.24 bli avslørt hvem disippelen er.

Apostlenes gjerninger

Jesus vender tilbake til himmelen

1 Kjære Teofilus!

I min første bok* fortalte jeg for deg om alt som Jesus gjorde og lærte 2-3 helt fram til
den dagen da han ble tatt opp til himmelen. Etter at han hadde lidd, var død og stått
opp fra de døde, viste han seg for de mennene han hadde valgt ut som sine spesielle
utsendinger†. Han beviste på mange måter for dem at han levde. I 40 dager viste han
seg for dem og fortalte om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget
folk. Gjennom Guds Hellige Ånd ga han en rekke råd og befalinger.

4 Ved en anledning, da han spiste sammen med sine utsendinger, sa han: "Ikke reis
fra Jerusalem før min Far i himmelen har sendt det han har lovet, det som jeg allerede
har snakket med dere om. 5 Døperen Johannes døpte med vann, men om noen få dager
skal dere bli døpt med Guds Hellige Ånd."

6 En annen gang da de var samlet, spurte utsendingene Jesus: "Herre, er det nå du
vil sette fri Israel og la oss bli et mektig land igjen?" 7 Han svarte: "Det tidspunktet
bestemmer min Far i himmelen, det er ikke noe som dere får vite. 8 Men når Guds
Hellige Ånd kommer over dere, skal dere få kraft, og dere skal fortelle for alle om meg,
både i Jerusalem, i Judea, i Samaria og over hele jorden."

9 Straks etter ble han løftet opp mot himmelen. Mens de sto og stirret etter ham
forsvant han i en sky. 10 De forsøkte å få et siste glimt av ham, men plutselig sto to
hvitkledde menn blant dem. 11 De sa: "Dere menn fra Galilea, hvorfor står dere og ser
opp mot himmelen? Jesus har blitt tatt opp fra dere og har vendt tilbake til himmelen,
men en dag vil han komme tilbake på samme måten som han for opp!"

Mattias blir valgt for å erstatte Judas

12 Da alt dette skjedde, oppholdt Jesu utsendinger seg på Oljeberget, som ligger en
snau kilometer fra Jerusalem. Nå vendte de tilbake dem til byen. 13 De gikk opp på det
rommet i andre etasjen der de brukte å treffe hverandre. Det var Peter, Johannes, Jakob,
Andreas, Filip, Tomas, Bartolomeus, Matteus, Jakob, som var sønn til Alfeus, Simon, som
også ble kalt seloten‡, og Judas, som var sønn til Jakob. 14 Alle disse ba titt og ofte
sammen. Flere kvinner, blant andre Maria, moren til Jesus, brukte også å komme dit,
det samme gjorde brødrene til Jesus.

15 Noen dager seinere var omkring 120 troende samlet. Peter reiste seg opp og sa:
16 "Kjære søsken, for lenge siden forutsa Guds Hellige Ånd ved kong David det som
skulle skje med Judas, han som viste veien for dem som arresterte Jesus. Nå har det
som var forutsagt i Skriften§, blitt virkelighet.* 17 Som dere vet var Judas en av oss. Han
var valgt ut til å være en av de nære utsendingene for Jesus akkurat som oss. 18 Men han
ble en forræder. For de pengene han fikk for sviket, kjøpte han en åker. Det endte med
at han falt hodestups, slik at kroppen sprakk og innvollene hans veltet ut. 19 Nyheten
om måten han døde på spredde seg raskt blant alle i Jerusalem. De kalte stedet for
Hakeldama på arameisk†, noe som betyr 'Blodåkeren'. 20 David skriver i Salmenes bok:

'La hjemmet hans bli øde,
ingen skal bo der mer',

og:

'La hans oppgave bli overtatt av en annen.'‡

21-22 Derfor må vi nå velge en annen som kan ta plassen i stedet for Judas. En som
sammen med oss kan fortelle at Herren Jesus har stått opp fra de døde. La oss velge
en person som har vært med oss hele den tiden mens vi var sammen med Herren. En
som har vært med helt fra den dagen da Jesus ble døpt av døperen Johannes og fram
til dagen da han ble tatt opp til himmelen."

23 De foreslo da to menn: Josef Barsabbas, som også ble kalt Justus, og Mattias. 24 Hele
gruppen samlet seg i bønn, og sa: "Herre, du kjenner hjertene hos hvert menneske. Vis

---

* **1:1** Lukas sin fortelling om Jesus. † **1:2-3** Blir også kalt apostler. ‡ **1:13** Selot betyr "ivreren". Enten var Simon ivrig i sin personlighet, eller så tilhørte han "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. § **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** Forutsigelsen er sitert i v.20. † **1:19** Arameisk var hverdagens språk for Israels folk på denne tiden. ‡ **1:20** Se Salmenes bok 69:26 og 109:8.

oss hvem av disse to du har valgt ut. 25 La ham bli din utsending i stedet for Judas som
svek oppdraget sitt, og nå har gått til stedet der han hører hjemme."
26 Så trakk de lodd. Loddet falt på Mattias, som ble valgt til Jesu utsending sammen
med de andre elleve.

2

Guds Hellige Ånd kommer

1 Da dagen for pinse* kom, sju uker etter at Jesus var stått opp fra de døde, var alle de
troende samlet. 2 Plutselig hørte de et brus fra himmelen, som lyden av en veldig storm.
Det fylte hele huset der de var samlet. 3 Noe som så ut som ild, viste seg. Det delte seg og
satte seg på hver enkelt av dem. 4 Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og begynte å snakke
i andre språk som Ånden ga dem.
5 Mange hengivne jøder fra ulike land bodde i Jerusalem. 6 Da de hørte lyden, kom
de løpende for å se hva som sto på. Forskrekket fikk de høre sine egne språk bli
snakket! 7 De var helt forundret og sa: "Hvordan kan dette ha seg? Alle disse er jo
fra Galilea? 8 Likevel hører vi dem snakke på våre egne språk. 9 Vi er partere, medere
og elamitter, vi kommer fra Mesopotamia, Judea, Kappadokia, Pontos, provinsen Asia,
10 Frygia, Pamfylia,† Egypt og fra distriktet rundt Kyréne i Libya. Vi er tilreisende fra
Roma, både jøder og slike som har konvertert til jødedommen. 11 Vi er kretere og
arabere. Likevel hører vi alle fortelle om Guds mektige mirakler på våre egne språk!"
12 De sto forvirret midt oppe i det hele og visste ikke hva de skulle tro. De spurte
hverandre: "Hva kan dette bety?" 13 Andre i folkemassen sa ironisk: "Phø, de er vel
bare blitt litt fulle!"

Peter sin pinsepreken

14 Da steg Peter fram sammen med de andre elleve utsendingene og begynte å tale
høyt og tydelig til folket. Han sa: "Hør på meg dere som er jøder, og alle som ellers
bor i Jerusalem! 15 Noen av dere sier at disse mennene er fulle. Det er ikke sant. Folk
drikker seg vel ikke fulle klokka ni på morgenen? 16 Nei, det dere nettopp har fått se,
er det som ble forutsagt for lenge siden. Det Gud sa ved profeten Joel:
17 'I den siste tiden for denne verden vil jeg la min Ånd komme over alle mennesker.
Sønnene og døtrene deres skal holde fram budskap fra meg,
unge menn skal se syner og gamle skal ha drømmer.
18 Ja, min Ånd vil komme over alle tjenerne mine,
både menn og kvinner.
De vil holde fram budskap fra meg.
19 Jeg vil la merkelige tegn vise seg oppe på himmelen og nede på jorden:
Blod og ild og røykskyer.
20 Solen skal bli mørk og månen blodrød før Herrens store og vidunderlige dag kommer.
21 Hver og en som tilber Herren skal bli frelst.'‡

22 Lytt til det jeg sier, alle dere israelitter§! Ved å gi Jesus fra Nasaret kraft til å utføre
de mest fantastiske mirakler og tegn viste Gud at det var han som hadde sendt ham til
verden. Dette kjenner dere til. 23 På en måte gjennomførte dere selv den planen som
Gud hadde lagt, da dere med hjelp fra fremmede som lever uten Moseloven*, spikret
Jesus fast på et kors og drepte ham. 24 Gud løste ham fra dødens veer og lot ham bli
levende igjen, etter som det var umulig for døden å holde ham i sitt grep.
25 Kong David sa om Jesus:
'Jeg vet at Herren alltid er med meg.
Jeg vakler ikke, for han står ved min side.
26 Derfor er hjertet mitt fylt av gled.
Jeg roper ut hans pris, og kroppen min hviler i trygghet.
27 Du vil ikke forlate meg og la meg havne blant de døde,
eller la din Hellige tjener gå til grunne.
28 Du viser meg veien til livet,

---

* **2:1** Pinsen ble feiret sju uker etter påske og var fra begynnelsen en høsttakkefest. Den ble senere feiret til minne om den dagen jødene fikk Moseloven. † **2:10** Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, Frygia og Pamfylia var alle romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **2:21** Se Joel 2:28-32. § **2:22** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **2:23** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. Å leve uten Moseloven er det samme som å ikke være jøde. Her blir det vist til de romerske myndighetene.

og lar meg få oppleve gleden av å være i din nærhet.'†
29 Kjære venner! Det var ikke om seg selv David sa dette. For dere vet like godt
som jeg at David døde og ble begravd, og at graven hans fortsatt er iblant oss. 30 Han
var en profet som bar fram Guds budskap. David visste at Gud hadde lovet at en av
etterkommerne hans skulle være Messias‡, den lovede kongen, og få sitte på hans trone.
31 David kom med Guds forutsigelse om at Messias skulle stå opp fra de døde da han sa:
'Han vil ikke gå fra meg og la meg bli blant de døde. Han vil ikke la din Hellige tjener
gå til grunne.' 32 Forutsigelsen handlet altså om Jesus. Alle vi som står her, har selv sett
og kan vitne om at Gud virkelig vakte Jesus opp fra de døde.
33 Gud har opphøyet Jesus og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.§ Han
har akkurat som Gud vår Far hadde lovet, fått ta imot Guds Hellige Ånd, den samme
Ånd som nå har kommet over oss. Det er dette dere ser og hører i dag.
34 David for aldri opp til himmelen. Derfor snakket han ikke om seg selv da han sa:
'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere
35 til jeg har lagt dine fiender som en skammel for føttene dine!'*
36 Hele Israel må klart forstå at Gud har gjort Jesus til Herre og konge†, denne Jesus
som dere henrettet på et kors."
37 Da folket hørte Peter tale på denne måten, gikk det rett til hjertene på dem. De
spurte Peter og de andre utsendingene: "Brødre, hva skal vi gjøre?"
38 Peter svarte: "Vend om fra synden og søk Gud! La dere alle bli døpt til fellesskap
med Jesus Kristus‡, så skal dere få tilgivelse for syndene. Dere skal få Guds Hellige Ånd
som gave. 39 Dette løfte fra Gud gjelder dere og etterkommerne deres. Ja, det gjelder
alle over hele jorden som takker ja til Herren, vår Guds, innbydelse om å tilhøre ham."
40 Peter fortsatte en lang stund med å tale, og han oppfordret alle: "Pass på at dere
slipper unna den straffen som venter dem som ikke vil tro." 41 De som trodde på det
Peter sa, lot seg kort tid etter døpe. Den dagen økte antallet troende med omkring tre
tusen personer!

De troende samler seg
42 De troende samlet seg regelmessig for å bli undervist av Kristi utsendinger. De
hadde fellesskap med hverandre brøt brødet§ og ba sammen.
43 Folket hadde dyp respekt for de troende, for utsendingene utførte mange mirakler.
44 Alle de troende var støtt og stadig samlet og hadde alt felles. 45 De solgte det de eide
og delte med hverandre, alt etter som hver enkelt hadde behov. 46 Hver dag møtte de
hverandre i templet. I hjemmene kom de sammen for å bryte brødet og spise i fellesskap.
Deres glede og takknemlighet var grenseløs. 47 De hyllet Gud dag og natt. Hele folket
holdt av de troende. Hver dag lot Herren Jesus gruppen vokse ved at flere og flere ble
frelst.

3

En lam mann blir helbredet
1 En ettermiddag gikk Peter og Johannes til templet for å delta i den daglige bønnen
som var klokka tre. 2 Da fikk de se en mann som ble båret dit. Han hadde vært lam fra
fødselen av. Hver dag plasserte de ham ved den tempelporten som gikk under navnet
Fagerporten. Der kunne han tigge av dem som gikk inn i templet. 3 Da Peter og Johannes
var på vei inn, ba han om penger.
4 Peter og Johannes stanset et øyeblikk og møtte blikket hans, og Peter sa bestemt:
"Se på oss!" 5 Da så mannen opp, etter som han trodde han skulle få noe. 6 Men Peter
sa: "Vi har ingen penger, men jeg har noe annet å gi deg! Gjennom kraften fra Jesus
Kristus fra Nasaret, befaler jeg deg å stå opp og gå!"

---

† **2:28** Se Salmenes bok 16:8-11. ‡ **2:30** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". § **2:33** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:35** Se Salmenes bok 110:1. † **2:36** I grunnteksten: Messias. ‡ **2:38** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". § **2:42** De feiret minnet av Jesus død, så som Jesus hadde lært sine tolv nærmeste disipler. Se Lukas sin fortelling om Jesus 22:19.

7 Peter tok den lamme i høyre hånden og reiste ham opp. Da han gjorde det, ble
mannen frisk i føttene og anklene. 8 Han reiste seg med et rykk og begynte å gå fram
og tilbake! Så fulgte han med inn i templet. Der gikk og hoppet han om hverandre og
hyllet Gud.
9 Alle som var i templet, så ham gå omkring og hylle Gud. 10 Da de oppdaget at det
var den lamme tiggeren som brukte å sitte ved Fagerporten, ble de helt forskrekket.

Peter taler til folket i templet

11 Tiggeren holdt seg hele tiden nær Peter og Johannes. Alle i templet stimlet sammen i
Salomos buegang. De tråkket nesten ned hverandre for å se mannen. 12 Peter så straks
sin sjanse og begynte å tale til folkemassen. Han sa: "Israelitter*, hvorfor er dere så
forskrekket over det som har skjedd? Hvorfor stirrer dere på oss? Tror dere at vi ved
vår egen kraft og godhet har fått denne mannen på beina? 13 Nei, det er Abrahams,
Isaks og Jakobs† Gud, våre forfedres Gud,‡ som har gjort dette for å opphøye og ære sin
tjener Jesus. Det var han dere utleverte til landshøvdingen Pilatus og svek, og det til
tross for at Pilatus gjerne ville ha satt ham fri. 14 Dere svek ham som var hellig og uten
skyld, og forlangte i stedet at en morder skulle bli satt fri. 15 Dere drepte ham som gir
menneskene liv, men Gud har vekket ham opp fra de døde. Dette har vi selv sett og kan
vitne om.
16 Ved tro på den kraften som er i Jesus, har denne mannen nå blitt helbredet. Dere
vet jo alle at han før var helt lam. Troen på Jesus har gjort ham fullstendig frisk, noe
som alle kan se.
17 Kjære venner! Jeg vet godt at både dere og lederne deres utleverte Jesus fordi dere
ikke forsto bedre. 18 Ved det som skjedde, har Gud latt det han forutsa hos profetene§,
bli virkelighet: At Messias, den kongen han lovet oss, måtte lide. 19 Derfor er det på
tide å vende om til Gud, slik at dere får tilgivelse for syndene. 20 Da skal en fantastisk
tid med hvile og lindring komme. Gud skal sende Jesus, kongen deres*, tilbake til dere.
21 Han må bli i himmelen inntil alt som Gud fra tidenes begynnelse har snakket om ved
sine egne profeter, har blitt virkelighet. 22 Moses sa for eksempel: 'Herren er Gud, han
vil la en profet lik meg stå fram blant deres eget folk. Lytt nøye til ham.† 23 Hver og en
som ikke hører på denne profeten, skal bli utryddet av folket.‡' 24 Etter dette har alle
profetene, fra Samuel og framover, båret fram Guds budskap om det som skjer i dag.
25 Dere er etterkommere av disse profetene, og Guds løfter som ble gitt til forfedrene,
gjelder også for dere. Gud inngikk en pakt med stamfaren deres Abraham, og sa:
'Gjennom dine etterkommere skal alle folk i verden få del i min godhet.§' 26 Gud lot
altså sin Sønn komme til jorden. Han sendte ham først til dere som er israelitter, etter
som Gud ville gi dere alt godt og få dere til å vende om fra ondskapen."

4

Peter og Johannes blir arrestert

1 Mens Peter og Johannes fortsatt talte til folket, kom prestene og offiseren ved
tempelvakten og noen av saddukeerne* bort til dem. 2 De var i sterk affekt over at de
lærte folket og påsto at Jesus var blitt levende igjen, og at menneskene kan stå opp fra
de døde fordi Jesus har stått opp. 3 De grep Peter og Johannes og satte dem i fengsel over
natten, etter som det alt hadde blitt kveld. 4 Mange som hadde lyttet til utsendingene,
begynte å tro på budskapet. Antallet troende hadde nå økt til omkring 5 000 menn. I
tillegg kom kvinner og barn.
5 Dagen etter samlet de øverste myndighetene seg i Jerusalem, sammen med folkets
ledere og de skriftlærde†.‡ 6 Øverstepresten Annas deltok også. Det samme gjorde

---

* **3:12** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **3:13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **3:13** Se Andre Mosebok 3:6. § **3:18** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:20** I grunnteksten: Messias. † **3:22** Se Femte Mosebok 18:15. ‡ **3:23** Se Femte Mosebok 18:19 og Tredje Mosebok 23:29. § **3:25** Se Første Mosebok 22:18. * **4:1** Saddukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **4:5** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:5** Det var Det jødiske rådet som var samlet. Rådet hadde omkring 70 medlemmer, og bestod av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Det fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

Kaifas, Johannes, Aleksander og alle de øvrige fra slektene til øversteprestene. 7 De
hentet Peter og Johannes og spurte:
"Ved hvilken kraft og på hvem sitt oppdrag har dere gjort dette?"
8 Da ble Peter fylt av Guds Hellige Ånd og svarte:
"Ærede myndighet og ledere for folket! 9 Dere vil i dag spørre oss ut om en god
gjerning mot en handikappet mann, og dere vil vite på hvilken måte han ble helbredet.
10 Derfor vil jeg uten omsvøp forklare, både for dere og alle i Israel, at det er i kraften
fra Jesus Kristus fra Nasaret denne mannen står fullstendig frisk for øynene på dere.
Dere spikret Jesus fast på et kors, men Gud vakte ham opp fra de døde. 11 Det er han
Skriften§ forteller om når det står:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt selve hjørnesteinen.*'
12 Frelsen finnes hos ham! Ja, det finnes ingen andre i hele verden som kan frelse noen
av oss."
13 Da lederne så hvor frimodige Peter og Johannes var, og visste at de bare var vanlig
enkle folk uten høyere utdannelse, ble de helt forskrekket. Det eneste lederne kjente
til, var at de hadde vært sammen med Jesus. 14 Etter som mannen sto frisk ved siden
av Peter og Johannes, kunne de ikke si imot. 15 Derfor ble de skysset ut av retten mens
lederne begynte en intern diskusjon med hverandre. 16 De sa: "Hva skal vi gjøre med
disse personene? Vi kan jo ikke nekte for at de har gjort et stort mirakel. Alle i Jerusalem
vet om det allerede. 17 Kanskje kan vi klare å hindre at de sprer ideene sine. Vi truer
dem og sier at dersom de en gang til taler til folket om Jesus, da vil de virkelig ligge
dårlig an."
18 De kalte så Peter og Johannes inn igjen og ga befaling om at de aldri mer skulle tale
eller undervise om Jesus. 19 Peter og Johannes svarte: "Tenk selv i gjennom det dere
kommer med. Tror dere at Gud vil at vi skal lyde dere mer enn ham? 20 Nei, vi kan ikke
la være å fortelle om alt det fantastiske som vi har sett og hørt."
21 Rådet truet da enda en gang, men til slutt var de nødt til å slippe dem. De visste
ikke hvordan de kunne straffe dem uten at det ble uroligheter. Alle hyllet Gud for det
miraklet som hadde skjedd. 22 Mannen som var blitt helbredet, hadde vært lam i over
40 år!

De troende ber om frimodighet

23 Så snart Peter og Johannes var frie, søkte de opp de andre troende og fortalte
det øversteprestene og folkets ledere hadde sagt. 24 Da de hørte dette, begynte alle i
fellesskap å rope høyt til Gud, og sa:
"Herre, du som har skapt himmelen, jorden, havet og alt som er til.†
25 Du lot din Hellige Ånd tale ved vår stamfar kong David, din tjener, og sa:
'Hvorfor gjør folkene opprør?
Hvorfor legger de planer som ikke fører fram?
26 Jordens konger gjør seg beredt til strid,
makthaverne har sammensverget seg mot Herren
og den han har gjort til konge‡.'§
27 Ja, det er virkelig dette som har skjedd i denne byen. Kong Herodes og landshøvdingen
Pontius Pilatus, romerne og hele Israels folk, alle har gått sammen mot din Hellige tjener
Jesus, som du har gjort til konge. 28 De har gjort nøyaktig det som du i din makt planla
for lenge siden. 29 Herre, du hører hvordan de truer oss. Hjelp nå alle som tror på deg,
slik at de uten frykt kan fortsette å fortelle om deg. 30 Vis din makt og helbred de syke,
la mirakler og tegn skje ved kraften fra din Hellige tjener Jesus."
31 Da de sluttet å be, ristet huset der de var samlet. Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd
og fortsatte å spre Guds budskap uten frykt.

De troende deler alt med hverandre

32 Alle de troende elsket hverandre og var enige om alt. Ingen gjorde krav på at det
han eide, var hans eget, men alle delte med hverandre. 33 Apostlene talte med stor kraft
om at Jesus hadde stått opp fra de døde. Gud var god mot de troende. 34 Ingen manglet

§ **4:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:11** Se Salmenes bok 118:22. † **4:24** Se Salmenes bok 146:6. ‡ **4:26** I grunnteksten: Salvet til konge. Jesus var den lovede kongen, det vil si Messias eller Kristus, hvilken betyr "den salvede" på gresk og hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. § **4:26** Se Salmenes bok 2:1-2.

noe. Alle som eide jord eller hus, solgte det. 35 De overlot pengene til utsendingene som
delte ut til hver og en, alt etter de behov den enkelte hadde.
36-37 En mann som het Josef, solgte en åker han eide, og ga pengene til de som var
utsendinger for Kristus. Han tilhørte Levi stamme og kom fra Kypros. Apostlene kalte
ham for Barnabas, som betyr "den som oppmuntrer".

5

Ananias og Saffira sitt bedrageri

1 En annen mann, som het Ananias, solgte en eiendom sammen med kona si Saffira.
2 Men han overlot bare en del av salgsbeløpet til utsendingene. Sammen hadde Saffira
og Ananias blitt enige om å beholde resten av pengene for seg selv.
3 Da sa Peter: "Ananias, hvorfor har du sluppet Satan inn i hjertet ditt? Hvordan
kunne du finne på å påstå at dette var hele beløpet, når du visste at du hadde stukket
unna en del? Du har løyet for Guds Hellige Ånd! 4 Jordstykket var jo ditt, og du kunne
selge det eller beholde det alt etter som du ville. Når du nå hadde solgt, var det din sak
å bestemme hvor mye du ville gi. Hvordan kunne du gjøre noe slikt? Det var ikke for
oss du løy, men for Gud."
5 Da Ananias hørte disse ordene, falt han død om på gulvet. Alle som hørte om det
som skjedde, ble lamslått av redsel. 6 Noen yngre menn kom og svøpte ham inn og bar
ham ut og begravde ham.
7 Omkring tre timer seinere kom kona til Ananias dit, uten å vite hva som hadde
skjedd med mannen. 8 Peter spurte henne: "Disse pengene som dere ga oss, var det hele
beløpet dere fikk for jordstykket?"
"Ja", svarte hun, "det var det."
9 Da sa Peter: "Hvordan kunne du og mannen din bli enige om å gjøre noe slikt, tenk
å forsøke å lyve for Guds Ånd? De skrittene du nettopp nå hører nærme seg utenfor
døren, det er skrittene til de mennene som har begravd mannen din. Nå skal de også
bære deg ut."
10 I samme øyeblikk falt hun sammen foran Peter og døde. Da de unge mennene
kom inn og fikk se at hun var død, bar de også henne ut og begravde henne ved siden
mannen hennes. 11 Hele menigheten, og alle andre som hørte om dette, var rystet og
sjokkert.

Mange blir helbredet

12 Utsendingene gjorde mange merkelige mirakler blant folket. De troende møtte
hverandre regelmessig på det stedet i templet som ble kalt Salomos buegang. 13 Ingen
andre våget å blande seg med dem, men folket hadde stor respekt for de troende. 14 Flere
og flere begynte å tro på Herren Jesus, både menn og kvinner. 15 Da de hørte om
miraklene som utsendingene gjorde, bar de ut syke på gatene og la dem på liggematter
og bårer for at i det minste skyggen fra Peter kunne falle på dem når han gikk forbi.
16 Til og med fra byene og småstedene rundt Jerusalem kom det mange. De tok med seg
syke og personer som var besatt av onde ånder, og alle ble helbredet.

Utsendingene blir på nytt arrestert

17 Øverstepresten og tilhengerne hans, som var saddukeere*, ble misunnelige da de
så alt utsendingene gjorde. 18 Derfor fikk de arrestert og fengslet dem.
19 Men om natten kom en engel fra Herren og åpnet portene til fengslet og slapp dem
ut, og han sa: 20 "Gå og still dere fram i templet og fortell alt om det nye livet for folket."
21 Utsendingene var lydige mot oppfordringen. Tidlig på morgenen gikk de til templet
og begynte å undervise.
Imens kalte øverstepresten og hans nærmeste menn sammen Det jødiske rådet, det
vil si alle de religiøse og politiske lederne i Israel. De sendte bud til fengslet for å hente
utsendingene. 22 Men da tjenerne kom til fengslet, var ikke utsendingene der. Mannen
vendte tilbake til rådet og rapporterte: 23 "Portene til fengslet var låste og vaktene sto
utenfor, men da vi åpnet, var det ingen der."
24 Da offiseren ved tempelvakten og øversteprestene hørte dette, ble de forskrekket
og undret seg over hva som kunne ha skjedd. 25 På samme tid kom noen og fortalte at
de mennene som de hadde fengslet, nå sto i templet og underviste folket.
26 Offiseren gikk dit sammen med vaktene og hentet utsendingene, men uten vold, for
de var redde for å bli lynsjet av folket.

* **5:17** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

27 Da utsendingene ble stilt fram for Det jødiske rådet, begynte øverstepresten å
forhøre dem og sa: 28 "Vi forbød dere strengt å tale eller undervise om denne mannen.
Likevel har dere fylt hele Jerusalem med undervisningen deres. Dere anklager oss for å
ha drept ham!" 29 Peter og de andre utsendingene svarte: "Det er viktigere å være lydig
mot Gud enn å være lydig mot mennesker. 30 Våre forfedres Gud vakte Jesus opp fra de
døde, etter at dere hadde hengt ham på et kors og drept ham. 31 Ja, Gud har opphøyet
ham og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.† Han har gjort ham til en
høvding som frelste oss ved å ta straffen for våre synder på seg, slik at Israels folk kan
vende om til Gud og få tilgivelse. 32 Vi har selv sett dette skje og kan vitne om at det er
sant. Det kan også Guds Hellige Ånd bekrefte, den Ånd han gir til alle som lyder ham."
33 Da medlemmene i rådet hørte dette, ble de rasende og ville drepe utsendingene.
34 Da grep en av fariseerne‡ i rådet inn, han het Gamaliel og var en skriftlærd§ som hele
folket respekterte. Han reiste seg og ba om at utsendingene skulle bli ført ut av retten
en stund. 35 Så vendte han seg til sine kolleger og sa: "Israelitter*, tenk dere nøye om før
dere gjør noe med disse mennene! 36 Bråkmakere kommer og går. For et tid siden var
det en tvilsom type ved navn Teudas, som ga seg ut for å være noe. Han hadde rundt
regnet 400 mann som sluttet seg til ham. Men da han ble drept, spredde tilhengerne
seg til alle kanter og bevegelsen døde ut. 37 På den tiden da skatteregistreringen fant
sted, dukket Judas fra Galilea opp. Han fikk med seg mange tilhengere, men også han
ble drept, og alle som fulgte ham ble spredd. 38 Derfor foreslår jeg at dere lar disse
mennene være i fred og tillater at de går herfra. Dersom det de holder på med bare
er menneskelige påfunn, da vil det hele snart renne ut i sanden. 39 Dersom bevegelsen
derimot er fra Gud, da kan dere likevel ikke stoppe den. Vær på vakt at dere ikke
kjemper mot selveste Gud!"
40 Medlemmene i rådet aksepterte forslaget hans. De kalte utsendingene inn og nøyde
seg med å la dem bli pisket. Etterpå la de på nytt ned forbud mot at de skulle undervise
om Jesus, og så fikk de gå. 41 Men utsendingene dro fra retten lykkelige over at Gud
hadde vurdert at de var verdige til å bli vanæret på grunn av troen på Jesus. 42 Hver
dag fortsatte de å undervise både i templet og i hjemmene. Til alle spredde de det glade
budskapet om at Jesus er Messias, den lovede kongen.

6

Valg av sju medarbeidere

1 Antallet utsendinger økte raskt på denne tiden. Det oppsto en del misnøye blant de
troende. De gresktalende jødene anklaget de innfødte jødene for å diskriminere enkene
deres ved den daglige utdelingen av mat. 2 Utsendingene kalte derfor alle inn til et møte
og sa: "Vår hovedoppgave er å spre Guds budskap og ikke å skjøtte utdelingen av mat.
3 La oss derfor, kjære søsken, velge ut sju respekterte menn, som er fylte av Guds Ånd og
som passer for denne oppgaven. Så kan de skjøtte utdelingen av mat og andre praktiske
oppgaver. 4 Vi kan heller disponere tiden vår til bønn og spre budskapet fra Gud."
5 Alle syntes dette var et fornuftig forslag. De valgte ut følgende personer: Stefanus,
en mann som var fylt av tro og Guds Hellige Ånd, Filip, Prokorus, Nikanor, Timon,
Parmenas og Nikolaus fra Antiokia, en mann som hadde konvertert til jødedommen og
nå trodde på Jesus.
6 Disse sju ble ført fram for utsendingene, som innvieet dem til denne oppgaven ved
å be og legge hendene på dem.
7 Budskapet om Jesus spredde seg nå til flere og flere. Antallet utsendinger i Jerusalem
økte kraftig, og en mengde prester begynte også å tro.

Stefanus blir arrestert

8 Stefanus var fylt av Guds kjærlighet og kraft, og han gjorde merkelige mirakler og
tegn blant folket.
9 En dag begynte noen menn fra den synagogen* som ble kalt "De frigitte", å diskutere
med Stefanus. Dette var jøder fra Kyréne og Alexandria og fra provinsene Kilikia og

† **5:31** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **5:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven. § **5:34** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:35** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **6:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

Asia.† 10 Ingen av dem kunne hevde seg mot Stefanus som argumenterte med en visdom
som var gitt ham av Guds Ånd. 11 De overtalte derfor noen menn i all hemmelighet til å
lyve om Stefanus og påstå at de hadde hørt ham snakke nedsettende om Moses og Gud.
12 På det måten klarte de å de hisse opp både folket, lederne og de skriftlærde‡. De
grep Stefanus og stilte ham fram for Det jødiske rådet§. 13 Der fortsatte de falske vitnene
med å si: "Denne mannen snakker hele tiden negativt om templet, og han angriper
Moseloven*. 14 Vi har selv hørt ham si at denne Jesus fra Nasaret skal ødelegge templet
og bryte ned de tradisjonene vi har fått fra Moses." 15 Mens dette pågikk, så alle i retten
skarpt på Stefanus. De merket at ansiktet hans fikk en glans som hos en engel.

7

Stefanus sin forsvarstale

1 Øverstepresten spurte Stefanus: "Er disse anklagene sanne?"
2 Stefanus svarte: "Kjære brødre og ledere i folket vårt! Hør etter det jeg vil si!
Vår mektige og vidunderlige Gud viste seg for vår stamfar Abraham, da han bodde i
Mesopotamia før han hadde flyttet til Karan.* 3 Gud sa til ham: 'Gå ut fra ditt land og
dine slektninger og gå til det landet som jeg skal lede deg til.'† 4 Derfor flyttet Abraham
fra landet til kaldeerne og bosatte seg i Karan. Der bodde han til faren hans var død.
Siden førte Gud ham videre til det landet der dere nå bor. 5 Gud ga ham ingen jord, ikke
et eneste lite område, men han lovet at hele landet til slutt skulle tilhøre Abraham og
etterkommerne hans. Dette til tross for at Abraham på den tiden ikke hadde noen barn.
6 Gud sa også til ham at etterkommerne hans skulle bo i et fremmed land og bli slaver
og være undertrykket i 400 år. 7 'Men jeg skal straffe det folket som gjør dem til slaver',
sa Gud, 'og etter dette skal de forlate det fremmede landet og tilbe meg på dette stedet.'‡
8 Gud ga Abraham instruksjoner om at alle gutter i hver familie skulle bli omskåret.
Det var et tegn på at de aksepterte den pakten Gud hadde inngått med Abraham. Da
Abraham sin sønn som het Isak, var født, ble han omskåret på den åttende dagen. Isak
ble seinere far til Jakob§, og Jakob ble far til de tolv sønnene som bli regnet som våre
stamfedre. 9 Disse stamfedrene, altså sønnene til Jakob, var misunnelige på broren sin
som het Josef. De solgte Josef som slave til Egypt, men Gud var med ham. 10 Først reddet
han Josef ut av alle vanskelighetene og lot ham bli en høyt aktet og mektig medarbeider
hos farao som var konge i Egypt. Deretter ga Gud Josef en slik visdom at farao utnevnte
ham til å styre hele Egypt og ta hånd om den kongelige forvaltningen.
11 Etter et tid ble det sultekatastrofer og store lidelser i Egypt og Kanaan, der forfedrene
våre bodde. Folket vårt manglet mat. 12 Da fikk Jakob høre at det fortsatt var såkorn i
Egypt. Derfor sendte han sine sønner dit for å kjøpe såkorn, først en gang og så en gang
til. 13 På den andre reisen til Egypt avslørte Josef for dem hvem han var, og brødrene
ble presentert for farao. 14 Noe seinere sendte Josef bud etter faren sin Jakob og hele
slekten hans for at de skulle komme til Egypt. Til sammen var de 75 personer. 15 Så kom
Jakob til Egypt og ble der til han døde, både han og sønnene hans. 16 Kroppene deres
ble ført til Sikem og ble begravd i den graven som Abraham kjøpte av Hemors sønner.
17 Nå nærmet det seg den tiden da Gud skulle innfri løftet sitt til Abraham. Folket
vårt hadde vokst kraftig og blitt et stort folk i Egypt. 18 Men på denne tiden fikk Egypt
en ny konge, en som ikke kjente til Josef.* 19 Denne kongen var grusom mot folket vårt
og forsøkte ved list å kvitte seg med alle gjennom å tvinge forfedrene våre til å sette ut
sine nyfødte barn, slik at de skulle dø.
20 I denne tiden ble Moses født. Han var et uvanlig vakkert barn. Foreldrene hans
skjulte ham hjemme i tre måneder. 21 Til slutt ble han for stor til å gjemme bort. De
ble tvunget til å sette ham ut. Da ble han funnet av datteren til farao. Hun adopterte
gutten som sin egen sønn. 22 Moses fikk den beste utdannelsen noen kunne få i Egypt.
Han var handlekraftig og snakket med stor myndighet.

---

† **6:9** Provinsene Kilikia og Asia var to romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **6:12** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **6:12** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **7:2** Mesopotamia tilsvarte omtrent Irak i vår tid. Karan var en by som lå i nåværende Syria. † **7:3** Se Første Mosebok 12:1. ‡ **7:7** Se Første Mosebok 12:7 og 15:13-14 og Andre Mosebok 3:12. § **7:8** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **7:18** Se Andre Mosebok 1:8.

23 Da Moses var 40 år, begynte han å gruble over sine røtter og ville lete opp sitt eget
folk, israelittene†, for å hjelpe dem. 24 Ved et besøk han gjorde blant sine, fikk han se
en egypter som mishandlet en israelitt. Han skyndte seg og kom israelitten til hjelp og
hevnet seg ved å drepe egypteren. 25 Moses trodde at folket skulle forstå at Gud hadde
sendt ham for å sette alle fri, men det gjorde de ikke.
26 Neste dag fikk han øye på to israelitter som hadde røket opp i slagsmål. Han
forsøkte å mekle mellom dem og sa: 'Dere er jo brødre! Hvorfor vil dere skade
hverandre?' 27 Men de som hadde startet slagsmålet, dyttet Moses unna og spurte:
'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss? 28 Tenker du å drepe meg som du
drepte egypteren i går?'‡ 29 Da Moses hørte at det han hadde gjort, var kjent, flyktet
han fra Egypt og levde som fremmed i landet Midjan. Der ble han far til to sønner.
30 Da han 40 år seinere oppholdt seg i ørkenen, nær fjellet Sinai, viste en engel seg
for ham i en brennende tornebusk. 31 Moses ble svært forbauset over det han så, og da
han gikk nærmere for å undersøke hva det var, ropte Herren til ham: 32 'Jeg er dine
forfedres Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.' Da skalv Moses av frykt og våget ikke
å se opp. 33 Herren sa til ham: 'Ta av deg sandalene, for du står på hellig jord. 34 Jeg
har sett lidelsene som mitt folk treller under i Egypt og hørt ropene deres. Nå har jeg
kommet for å sette dem fri, og jeg sender deg tilbake til Egypt.'§
35 Gud sendte altså tilbake den samme mannen, som folket før hadde avvist med
ordene: 'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?'. Gjennom engelen som viste
seg i tornebusken, ble han valgt ut til leder og redningsmann. 36 Moses fikk ved hjelp
av mirakler og tegn lede folket ut av Egypt, gjennom Rødehavet og ørkenen i 40 år.
37 Det var Moses som bar fram Guds budskap til israelittene og sa: 'Gud skal la en
profet lik meg stå opp for dere av deres eget folk.'* 38 Det var også Moses som fikk
snakke med en engel på fjellet Sinai og formidle engelen sitt budskap til folket da de var
i ørkenen. Han fikk ta imot Guds lov, budskapet som gir liv,† og overgi det til oss.
39 Men forfedrene våre satte seg opp mot Moses og ville vende tilbake til Egypt. 40 De
sa til Aron, som var bror til Moses: 'Lag guder til oss som kan lede oss, for denne Moses
som førte oss ut av Egypt, ser ut til å ha forsvunnet.'‡ 41 Så laget de en avgud i form
av en kalv og ofret til den, glade over det de selv hadde skapt i menneskelig klokskap.
42 Da ga Gud opp folket og lot dem tjene solen, månen og stjernene som sine guder! I
profetene sin bok§ sier Gud:
'Var det meg dere ofret til i de 40 årene i ørkenen, dere Israels folk?
43 Nei, dere drasset omkring på avgudene deres,
teltet til Molok og stjernen til Romfa,
bilder som dere selv gjorde for å kunne tilbe.
Derfor skal jeg fordrive dere til et land bortenfor Babylon.'*
44 På reisen gjennom ørkenen hadde forfedrene våre med seg vitnesbyrdets telt†.
Teltet var laget nøyaktig etter det forbilde som Gud hadde vist Moses. 45 Det gikk siden
i arv til forfedrene våre. Da Josva erobret landet fra folkene som Gud drev bort, tok de
med seg teltet inn i det nye landet. Det ble siden brukt helt til kong Davids tid.
46 Gud hadde i sin godhet valgt ut David til å tjene ham, og David ba om å få bygge et
tempel for Israels Gud, 47 Det ble sønnen hans Salomo som fikk gjøre det. 48 Likevel bor
ikke den Høyeste i bygninger som menneskene har laget. Gud sier jo i profeten Jesaja:
49 'Himmelen er min trone,
og jorden er min foteskammel.
Kan du bygge et tempel til meg som er bedre enn dette?
sier Herren.
Kan du gi meg et sted der jeg kan bo?
50 Jeg har jo skapt både himmelen og jorden.'‡

---

† **7:23** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **7:28** Se Andre Mosebok 2:14. § **7:34** Se Andre Mosebok 3:5-10. * **7:37** Se Femte Mosebok 18:15. † **7:38** Han fikk ta imot Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:40** Se Andre Mosebok 32:1. § **7:42** Profetenes bok er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene dere Moseloven og salmene. * **7:43** Se Amos 5:25-27. Stefanus siterer den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men den har byttet ut Damaskus mot Babylon. † **7:44** Før Israels folk hadde bygget et virkelig tempel, anvendte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, som ble kalt arken. I kisten lå paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene. ‡ **7:50** Se Jesaja 66:1-2.

51 Dere gjenstridige skapninger, som nekter å høre på det Gud sier. Dere er som de
verste gudsfornektere! Alltid gjør dere motstand mot Guds Hellige Ånd, akkurat som
forfedre deres gjorde. 52 Si meg navnet på en eneste profet som bar fram Guds budskap
og ikke ble forfulgt av forfedrene deres. De drepte til og med dem som forutsa at den
Rettferdige§ skulle komme, han som dere nå har forrådt og myrdet. 53 Dere var med vilje
og vitende ulydige mot Moseloven*, til tross for at dere fikk den overrakt fra englenes
hender."

Stefanus bli steinet

54 Da de religiøse lederne hørte dette, ble de så rasende på Stefanus at de freste av
sinne†. 55 Stefanus, som var fylt av Guds Hellige Ånd, så opp mot himmelen og fikk se
Guds herlighet og Jesus som sto ved Guds høyre hånd.‡ 56 Stefanus sa: "Jeg ser himmelen
åpen og Jesus, Menneskesønnen§, stå ved Guds høyre hånd!"
57 Da skrek de høyt og holdt seg for ørene. Så kastet de seg over Stefanus. 58 De slepte
ham ut av byen for å steine ham. De som anklaget ham, vrengte av seg kappene sine og
la dem foran føttene på en ung mann som het Saulus*.
59 Mens steinene haglet over Stefanus, ba han: "Herre Jesus, ta imot min Ånd." 60 Så
falt han på kne og ropte: "Herre, du må ikke anklage dem for denne synden!" Med disse
ordene hengende i luften drepe de ham.

8

1 Også Saulus syntes det var rett at de drepte Stefanus.

Saulus forfølger de troende

Samme dagen brøt det ut en alvorlig forfølgelse av de troende. Den rammet hele
menigheten i Jerusalem. Alle bortsett fra utsendingene ble spredd over hele Judea og
Samaria. 2 Noen troende menn i den dypeste sorg rakk å begrave Stefanus. 3 Saulus var
mer enn grusom i sin forfølgelse av de troende. Han brøt seg inn i hus etter hus, slepte
ut menn og kvinner og satte dem i fengsel.
4 De troende som hadde blitt spredd, reiste omkring og fortalte de glade nyhetene om
Jesus over alt der de kom. 5 Filip*, for eksempel, reiste til hovedstaden i Samaria og
fortalte folket der at Jesus er Kristus, den lovede kongen. 6 Mange lyttet oppmerksomt
på det han hadde å si når de så de store miraklene han gjorde. 7 Mange onde ånder ble
drevet ut og forlot sine offer under høye skrik. Mange som hadde vært lamme, eller
handikappet på andre måter, ble helbredet. 8 Dette utløste stor glede i byen.

Filip og trollmannen Simon

9 I byen var det også en mann som het Simon. Han hadde drevet med trolldom i
mange år og hadde stort innflytelse over folket i Samaria. Han påsto seg å være noe
stort. 10 Alle, både rike og fattige, sa om ham: "Han er en gud, det er Den store kraften
som viser seg i ham." 11 På grunn av trolldommen var alle tilhengere av ham. 12 Men
nå begynte folket i stedet å tro på Filip og budskapet om Jesus Kristus, at Gud ville gjøre
menneskene til sitt eget folk. Mange menn og kvinner lot seg døpe. 13 Også Simon kom
til tro og ble døpt. Han fulgte Filip over alt der han gikk, og han var forbløffet over de
tegn og mirakler som Filip gjorde.
14 Ryktet om at folket i Samaria hadde begynt tro på budskapet om Jesus, nådde også
Jerusalem. Apostlene sendte derfor Peter og Johannes dit. 15 Straks begynte de å be for
alle som nylig var kommet til tro, at de måtte få Guds Hellige Ånd. 16 For Guds Ånd
hadde ennå ikke kommet og fylt noen av dem, men de var bare døpt i navnet til Herren
Jesus. 17 Peter og Johannes la nå hendene på hver enkelt, og de fikk Guds Hellige Ånd.
18 Da Simon så at de fikk Guds Ånd ved at utsendingene la hendene på hodene
deres, tilbød han utsendingene penger og sa: 19 "La meg også få denne makten, slik
at mennesker får Guds Hellige Ånd når jeg legger hendene på dem."
20 Peter svarte: "Både du og pengene dine skal gå til grunne for alltid, dersom du
tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! 21 Du har ikke noe med dette å gjøre,
for din innstilling til Gud er helt feil. 22 Vend om fra din ondskap og be til Herren

§ **7:52** Stefanus taler om Jesus. * **7:53** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:54** På gresk: skar tenner mot ham. ‡ **7:55** Den som står på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **7:56** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:58** Saulus ble senere kjent under sitt latinske navn Paulus. * **8:5** Filip var en av de sju medarbeiderne i menigheten i Jerusalem. Se 6:5.

Jesus, så kanskje han tilgir deg dine lumske planer. 23 Jeg ser at du fortsatt sitter fast i
avgudsdyrkelse og ikke har forlatt din onde måte å tenke på."
24 Da ropte Simon: "Be for meg til Herren, slik at jeg ikke bli rammet av dette
fryktelige!"
25 Etter at Peter og Johannes hadde spredd budskapet om Herren Jesus i hovedstaden
i Samaria, og bekreftet for folket at de selv hadde sett og hørt alt det de fortalte, vendte
de tilbake til Jerusalem. På veien stanset de i flere av byene i Samaria for å fortelle de
glade nyhetene om Jesus også der.

Filip og den etiopiske tjenestemannen

26 En engel fra Herren viste seg nå for Filip og sa til ham: "Gå sørover†, langs veien i
ørkenen som går mellom Jerusalem og Gaza". 27 Filip var lydig og gikk straks av sted.
På veien kom en høy embetsmann, som arbeide ved hoffet hos Kandake, den etiopiske
dronningen. Han hadde ansvaret for skattkamrene hos dronningen, og hadde reist til
Jerusalem for å tilbe i templet. 28 Nå var han på vei tilbake i vognen sin. Han satt og
leste høyt fra profeten Jesaja.
29 Da sa Guds Ånd til Filip: "Gå bort til vognen og hold deg nært den!" 30 Filip skyndte
seg bort, og da han hørte mannen lese det Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja,
spurte han: "Forstår du det du leser?"
31 "Nei", svarte mannen. "Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen forklarer det for
meg?" Så ba han Filip stige opp i vognen og sette seg ved siden av ham. 32 Det stedet i
Skriften‡ han nettopp hadde lest, var dette:
"Slik som en sau blir ført bort for å slaktes,
eller som et lam som står stille når det blir klippet,
på samme vis åpnet han ikke sin munn.
33 Han ble sjikanert og dømt urettferdig.
Hvem kan fortelle om etterkommerne hans,
når livet hans blir rykket bort fra jorden?"§
34 Mannen spurte Filip: "Sa profeten Jesaja dette om seg selv eller om noen andre?"
35 Ut fra dette skriftstedet begynte Filip å forklare de glade nyhetene om Jesus. 36 Mens
de reiste langs veien, kom de til et sted med vann. Da sa den etiopiske mannen: "Se, her
finnes vann! Kan jeg bli døpt?"* 38 Så ga han befaling om å stanse vognen. Sammen
steg de ned i vannet, og Filip døpte ham.
39 Da de kom opp av vannet, rykket Guds Ånd plutselig Filip bort, og mannen så ham
ikke mer. Han fortsatte reisen sin glad og lykkelig.
40 Filip hadde blitt forflyttet til byen Asjdod, og han dro fra by til by og fortalte de
glade nyhetene om Jesus på sin vei fram til Cæsarea.

9

Saulus blir omvendt

1 Saulus var fortsatt fylt av hat og mordlyst mot alle som var disiplene til Herren
Jesus. En dag gikk han til øverstepresten i Jerusalem. 2 Der ba han om å få med seg
dokumenter adressert til synagogene* i Damaskus, for at han kunne få fullmakt til å
arrestere alle i Damaskus som fulgte Jesusveien†, både menn og kvinner. Han ville føre
dem som fanger til Jerusalem.
3 Da han reiste av sted og nærmet seg Damaskus, ble han plutselig omsluttet av en
sterk stråleglans fra himmelen. 4 Han falt til jorden og hørte en stemme som sa: "Saulus!
Saulus! Hvorfor forfølger du meg?"
5 Han spurte: "Hvem er du, herre?"
Stemmen svarte: "Jeg er Jesus, han som du forfølger! 6 Reis deg opp og gå inn i byen
og vent der, så vil du får vite hva du skal gjøre."
7 Mennene som var sammen med Saulus, sto helt tause av overraskelse. De hørte
lyden av stemmen, men så ingen. 8 Da Saulus litt etter litt reiste seg fra jorden, merket
han at han ikke kunne se. De var nødt til å leie ham inn i Damaskus. 9 I tre dager var
han helt blind, og verken spiste eller drakk i denne perioden.

---

† **8:26** Eller: "Gå ut ved middagstiden". ‡ **8:32** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:33** Se Jesaja 53:7-8. * **8:36** Noen senere håndskrifter har med et ekstra vers: 37 "Visst kan du få det", svarte Filip, "om du tror av hele hjertet ditt." Og mannen svarte: "Jeg tror at Jesus Kristus er Guds sønn." * **9:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **9:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien".

10 I Damaskus bodde en disippel som het Ananias. Nå snakket Herren til ham i et syn
og sa: "Ananias!"
"Ja, Herre!" svarte han.
11 Da sa Herren: "Gå bort til den gaten som har navnet: Den rette gaten. Finn huset til
Judas og spør etter en mann som heter Saulus fra Tarsus. Han er i bønn til meg nettopp
nå. 12 I et syn har jeg vist ham at en mann som heter Ananias, skal komme inn og legge
hendene på ham, for at han kan få synet sitt igjen!"
13 "Men Herre!" utbrøt Ananias. "Jeg har hørt om alt det onde denne mannen
har gjort mot de troende i Jerusalem. 14 Vi vet at han har dokumenter med seg fra
øversteprestene, som gir ham fullmakt til å arrestere alle her i Damaskus som tilber
deg!"
15 Herren Jesus sa: "Gå, og gjør som jeg sier, for jeg har valgt ut Saulus til å være mitt
redskap. Han skal gjøre meg kjent for mange forskjellige folk og makthavere, og også
for Israels folk. 16 Og jeg vil vise ham hvor mye han må lide for meg."
17 Da gikk Ananias dit og fant Saulus. Han la hendene på ham og sa: "Saulus, min
bror, Herren selv, Jesus, han som viste seg for deg på veien, har sendt meg for at du skal
få ditt syn tilbake og bli fylt av Guds Hellige Ånd."
18 I samme øyeblikk var det som om tykke skjell falt fra øynene til Saulus, og han
kunne se igjen! Straks reiste han seg opp og lot seg døpe. 19 Da han hadde spist, fikk
han kreftene tilbake.

Saulus i Damaskus og Jerusalem

Saulus stanset igjen noen dager hos utsendingene i Damaskus. 20 Straks begynte han
å gå rundt i synagogene‡ og undervise om at Jesus virkelig er Guds sønn.
21 Alle som hørte ham ble forskrekket og spurte: "Var det ikke han som i Jerusalem
forsøkte å drepe alle som tilber Jesus? Ryktet sa at han var på vei hit for å arrestere de
troende og føre dem som fanger til øversteprestene?"
22 Saulus talte med stadig større kraft, og jødene i Damaskus hadde ingen argumenter
å sette imot når han beviste at Jesus er Messias, den lovede kongen.
23 Etter en tid hadde de religiøse lederne fått nok og forsøkte å gjøre slutt på Saulus.
24 Saulus fikk greie på planene deres. De holdt vakt ved byens porter både dag og natt
for å kunne drepe ham. 25 En natt tok noen av de troende og firte ham ned i en korg fra
en åpning i bymuren.
26 Saulus vendte nå tilbake til Jerusalem, men da han forsøkte å slutte seg til disiplene
der, var de reserverte mot ham. Ingen våget helt å stole på at han virkelig hadde blitt en
disippel. 27 Barnabas tok ham med til utsendingene og fortalte for dem hvordan Saulus
på veien hadde sett Herren Jesus og hvordan han hadde snakket til ham. Etterpå hadde
Saulus med stort mot undervist om Jesus i Damaskus. 28 Etter dette aksepterte de Saulus,
og han gikk ut og inn hos dem i Jerusalem. Han spredde budskapet om Herren Jesus
uten den minste frykt. 29 Han talte også til de gresktalende jødene og diskuterte med
dem. Det drøyde ikke lenge før de gjorde seg opp planer om å drepe ham. 30 Da de
troende fikk greie på dette, tok de med seg Saulus til Cæsarea og sendte ham videre til
hans hjemby som var Tarsus.

Peter i Lod og Joppe

31 Menighetene fikk nå være i fred i hele Judea, Galilea og Samaria. Medlemmene ble
stadig sterkere, og alle levde i lydighet og respekt for Herren. Gjennom Guds Hellige
Ånds styrke og hjelp kom også mange nye mennesker til tro.
32 Peter reiste nå fra sted til sted for å besøke menighetene. På en av reisene sine kom
han også til de troende i byen Lod. 33 Der møtte han en mann som het Æneas, som var
lam og hadde vært nødt til å ligge på en liggematte i åtte år.
34 Peter sa til ham: "Æneas! Jesus Kristus helbreder deg. Reis deg opp og rull
liggematten din sammen!" I samme øyeblikk reiste Æneas seg opp. 35 Alle som bodde
i Lod og på Saronsletten, så ham seinere gå frisk og sunn omkring, og de begynte å tro
på Herren Jesus!
36 I byen Joppe bodde det blant disiplene en kvinne som het Tabita, på gresk blir navnet
Dorkas§. Hun hadde gjort mye godt mot andre mennesker og spesielt mot de fattige.
37 På denne tiden ble hun syk og døde. Vennene hennes stelte henne for begravelsen og
la henne i et rom som var en trapp opp. 38 Da disiplene hørte at Peter var i Lod, som lå
like i nærheten, sendte de av sted to menn for å be ham komme til Joppe så fort som

‡ **9:20** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **9:36** Tabita er arameisk, Dorkas gresk. Begge navnene betyr "hind".

mulig. 39 Peter fulgte straks med, og da han kom dit, tok de han med opp trappen der
Tabita lå. Rommet var fylt av gråtende enker. De viste Peter de skjortene og kappene
Tabita hadde sydd mens hun ennå levde. 40 Peter ba alle å forlate rommet. Så falt han
på kne og ba, og etter en stund vendte han seg mot den døde og sa: "Tabita, reis deg
opp!" Da slo hun opp øynene sine, og da hun fikk se Peter, satte hun seg opp. 41 Peter
rakte henne hånden og hjalp henne opp på føttene. Så ropte han på de troende og
enkene og lot dem komme innfor å se henne stå der lys levende.
42 Nyheten om det som hadde skjedd, spredde seg i hele byen, og mange begynte å tro
på Herren Jesus. 43 Peter stanset derfor et tid i Joppe og bodde hos Simon, en mann som
arbeidet med å garve skinn.*

10

Peter og Kornelius

1 I Cæsarea bodde en romersk offiser som het Kornelius, og han var kaptein for Den
italiske bataljonen. 2 Han, og alle i huset hans, tilba Israels Gud og var nøye med å være
lydige mot ham. Kornelius ga store gaver til de fattige blant jødene og ba regelmessig
til Gud.
3 En ettermiddag da han ba, klokka var omkring tre, fikk han i et syn se en Guds engel
komme mot ham og si: "Kornelius".
4 Skrekkslagen stirret Kornelius på engelen og spurte: "Hva vil du, herre?"
Engelen svarte: "Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige. 5 Send nå
av sted noen menn til Joppe og hent den mannen som heter Simon Peter. 6 Han bor i et
hus nede ved havet hos en mann som arbeider med å garve skinn og heter Simon."
7 Så snart engelen hadde forsvunnet, kalte Kornelius på to av tjenerne sine og en
soldat, som også trodde på Gud. 8 Han fortalte alt som hadde skjedd og sendte dem av
sted til Joppe.
9 Neste dag ved middagstiden nærmet mennene seg Joppe. Samtidig gikk Peter opp
på takterrassen øverst på huset for å be. 10 Etter en stund ble han sulten og ba om å få
noe å spise, men mens maten ble gjort i stand, fikk han se et syn. 11 Han så himmelen
åpen, og noe som lignet en stor duk ble senket ned på jorden. Duken var festet i sine
fire hjørner. 12 Den inneholdt alle slags dyr, både av den typen som flyr og slike som
lever på land. 13 En stemme sa til ham: "Reis deg opp, slakt og spis!"
14 "Nei, aldri, Herre", svarte Peter. "Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i
Moseloven."*
15 Igjen hørte han stemmen som sa: "Dersom Gud har gjort noe tillatt, må ikke du
behandle det som forbudt."
16 Det samme synet ble gjentatt tre ganger, og så ble duken trukket opp til himmelen.
17 Peter var svært forvirret. Hva kunne synet bety? I samme øyeblikk kom mennene
som Kornelius hadde sendt av sted. De hadde spurt seg fram til huset og sto nå utenfor
porten. 18 De ropte: "Er det her Simon Peter bor?"
19 Peter var fortsatt opptatt med å gruble over synet da Guds Ånd sa til ham: "Tre
menn har kommet hit for å treffe deg. 20 Gå ned og ta imot dem som er kommet og bli
med dem. Vær ikke urolig, for det er jeg som har sendt dem."
21 Da gikk Peter ned og møtte mennene og sa: "Det er jeg som er Simon Peter. Er det
noe spesielt dere vil meg?"
22 Da fortalte de: "Vi er sendt hit av den romerske offiseren Kornelius. Han tilber
Israels Gud og tar på alvor å være lydig mot ham. Han er avholdt av alle jødene. Nå
har en engel fra Gud sagt til ham at han skulle sende bud etter deg, slik at han kan få
greie på det du har å si."
23 Peter bød dem da inn og lot dem bli der natten over. Neste dag tok han med seg
noen troende fra Joppe og fulgte med mennene.
24 Dagen etterpå kom de fram til Cæsarea, der Kornelius ventet på ham. Han hadde
samlet alle slektningene sine og nærmeste venner for at de skulle få treffe Peter. 25 Da
Peter steg inn i huset, falt Kornelius på kne for ham og tilba ham. 26 Peter dro ham opp
og sa: "Reis deg opp! Jeg er et vanlig menneske akkurat som du!" 27 Så snakket de med
hverandre og gikk sammen inn i det rommet der de andre var samlet.

---

* **9:43** Simon arbeidet med døde dyr og var derfor konstant uren i følge den jødiske loven. At Peter skulle bo hos han var derfor et dristig skritt å ta. * **10:14** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.

28 Peter sa til alle: "Som dere vet, er det forbudt for meg som jøde å ha omgang med
noen fra et annet folk og besøke hjemmet deres på denne måten. Men Gud har vist meg
at jeg aldri skal nedvurdere et annet menneske og anse det som uverdig i Guds øyne.†
29 Derfor fulgte jeg med uten til å protestere da dere sendte bud etter meg. Si meg nå
hva det er dere vil."
30 Kornelius svarte: "For tre dager siden, da jeg som vanlig ba her hjemme ved tretiden
på ettermiddagen, sto plutselig en mann kledd i skinnende klær foran meg. 31 Han sa
til meg: 'Kornelius, Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige. 32 Send
nå noen menn av sted til Joppe og hent hit en mann som heter Simon Peter. Han bor
i et hus nede ved havet, hos en mann som heter Simon og som arbeider med å garve
skinn.' 33 Derfor sendte jeg straks bud etter deg, og jeg er svært takknemlig for at du
ville komme. Nå er vi alle samlet her for Herren Gud og venter med iver på å høre hva
han har gitt deg i oppdrag å si!"

Peter taler i hjemmet til Kornelius

34 Da svarte Peter: "Jeg ser nå helt klart at Gud behandler alle folk likt. 35 Han er
villig til å ta imot hvert menneske som tilber ham og som lever i tråd med hans vilje.
Det er det samme hvilket folk den enkelte tilhører. 36 Dere har sikkert hørt om de glade
nyhetene som har blitt meddelt Israels folk, at de kan få fred med Gud ved Jesus Kristus
som er Herre for alle. 37 Dere kjenner til det som skjedde etter at døperen Johannes sto
fram og begynte å tale til folket, hvordan det hele startet oppe i Galilea og så spredde
seg over hele Judea. 38 Dere kjenner til at Gud fylte Jesus fra Nasaret med sin Hellige
Ånd og ga ham kraft til den oppgaven han fikk, og at Jesus gikk omkring og gjorde godt
og helbredet alle som var fanget i djevelens makt. Alt var mulig for Jesus etter som Gud
var med ham. 39 Vi som ble valgt ut til å bli Jesus sine nære disipler, har selv sett alt
det han gjorde, både rundt i landet og i Jerusalem. Vi kan vitne om at dette virkelig har
skjedd.
Denne mannen hengte de på et kors og henrettet ham. 40 På den tredje‡ dagen vakte
Gud ham opp fra de døde. Gud lot ham vise seg etter oppstandelsen. 41 Ikke for hele
folket, men bare for oss som Gud på forhånd hadde valgt ut til å spre budskapet om
Jesus. Det var sammen med oss Jesus spiste og drakk etter at han hadde stått opp fra de
døde. 42 Han sendte oss av sted for å fortelle folk alle steder at han er den som har fått
oppdraget fra Gud til å være dommer over alle, både levende og døde. 43 Alle profetene
som har båret fram Guds budskap§ om ham, har fortalt at hver og en som tror på ham
skal få syndene sine tilgitt gjennom det han har gjort for oss."
44 Mens Peter enda talte, kom plutselig Guds Hellige Ånd og fylte alle som lyttet til
budskapet hans. 45 De troende jødene som hadde kommet dit sammen med Peter, ble
forskrekket over at Guds Hellige Ånd hadde kommet over alle disse menneskene. De
hadde trodd at Guds Ånd bare var en gave til jødene. 46 Men nå rådde det ikke lenger
noen tvil om saken, for de hørte alle tale fremmede språk og hylle Gud.
47 Da spurte Peter: "Er det noen her som synes det er galt at vi døper, nå når de har
fått Guds Hellige Ånd på samme måte som vi?" 48 Så lot han medarbeiderne sine døpe
alle, etter som de hadde fått fellesskap med Jesus Kristus. Kornelius ba at Peter måtte
stanse hos dem noen dager.

11

Peter rapporterer til menigheten i Jerusalem

1 Snart fikk utsendingene og de andre troende i Judea høre at også andre folk hadde
tatt imot budskapet om Jesus. 2 Da Peter kom tilbake til Jerusalem, begynte de troende
jødene å anklage ham og si: 3 "Hvorfor har du besøkt slike som ikke er jøder? Du har
til og med spist sammen med dem."
4 Da fortalte Peter det som hadde skjedd. Han sa: 5 "En dag, da jeg var i byen Joppe,
kom Guds Ånd over meg mens jeg ba og jeg fikk se et syn. Jeg så noe som lignet en stor
duk bli senket ned fra himmelen. Duken var festet i sine fire hjørner og kom helt ned
til meg. 6 Da jeg undersøkte den nærmere, fikk jeg se at den inneholdt alle slags ville

† **10:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må senere gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.
‡ **10:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.
§ **10:43** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

og tamme dyr, både slike som flyr og slike som lever på land. 7 Jeg hørte en stemme si:
'Peter, reis deg opp, slakt og spis.'
8 Jeg svarte: 'Nei, aldri, Herre. Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i
Moseloven.'*
9 Men stemmen fra himmelen hørte jeg på nytt, som sa: 'Dersom Gud har gjort noe
tillatt, skal ikke du behandle det som forbudt.'
10 Dette skjedde tre ganger, og så ble alt sammen dratt opp til himmelen igjen. 11 I
samme øyeblikk kom tre menn til huset der vi var. De hadde blitt sendt fra Cæsarea
for å hente meg. 12 Guds Ånd sa til meg at jeg skulle følge med uten å bekymre meg for
at de ikke var jøder. Disse seks mennene fra menigheten i Joppe fulgte også med meg,
og vi kom hjem til den mannen som hadde sendt delegasjonen til Joppe.
13 Mannen fortalte at en engel hadde vist seg for ham hjemme i huset og sagt til ham:
'Send bud til Joppe og hent Simon Peter. 14 Han har noe å fortelle som kan frelse både
deg og de andre i huset ditt.'
15 Jeg rakk ikke mer enn å begynne å tale, før Guds Hellige Ånd kom og fylte alle,
akkurat som den fylte oss den første tiden. 16 Da husket jeg at Herren Jesus hadde sagt:
'Johannes døpte dere med vann, men dere skal bli døpt med Guds Hellige Ånd.' 17 Etter
som Gud ga alle disse fremmede den samme gaven som han ga til oss jøder som tror på
Herren Jesus Kristus, hva kunne da jeg gjøre med det?"
18 Da de andre hørte dette, var det slutt på innvendingene deres. De begynte å hylle
Gud og sa: "Tenk at Gud også har gitt andre folk sjansen til å vende seg bort fra synden
og få evig liv."

Menigheten i Antiokia

19 De troende fra Jerusalem, som hadde blitt spredd under den forfølgelsen som startet
etter Stefanus sin død, hadde nå kommet helt til Fønikia, Kypros og Antiokia. De hadde
underveis spredd budskapet om Jesus bare til jødene. 20 Noen av de troende, som var
fra Kypros og Kyréne, reiste til Antiokia. De fortalte de glade nyhetene om Herren Jesus
Kristus også til noen som ikke var jøder. 21 Gud ga dem kraft, slik at et stort antall
mennesker kom til tro og begynte å følge Herren.
22 Ryktet om dette nådde etter en tid menigheten i Jerusalem som straks sendte
Barnabas dit. 23 Da han kom fram til Antiokia og fikk se det Gud i sin godhet hadde
gjort i byen, ble han glad og oppfordret de troende til å holde seg til Herren Jesus av
hele sitt hjerte. 24 Barnabas var en god mann, fylt av Guds Hellige Ånd og sterk i troen.
Derfor fikk han være med å vinne enda flere for Herren.
25 Etter dette reiste Barnabas videre til Tarsus for å lete opp Saulus. 26 Da han hadde
funnet ham, tok han Saulus med tilbake til Antiokia. Der stanset de i menigheten et
helt år og underviste et stort antall mennesker. Det var i Antiokia at disiplene for første
gangen fikk navnet kristne†.
27 På denne tiden kom noen personer dit fra Jerusalem. Gud hadde gitt dem evner
til å holde fram budskapet fra ham. 28 En som het Agabus, ble drevet av Guds Ånd
til å reise seg opp i et møte og forutsi at en alvorlig sultekatastrofe ville ramme hele
Romerriket. Den inntrådte i regjeringstiden til keiser Claudius. 29 Disiplene i Antiokia
besluttet derfor å sende hjelp til de troende i Judea. Hver og en skulle gi så mye han
hadde råd til. 30 De samlet sammen gavene og overlot alt til Barnabas og Saulus, som
fikk i oppdrag å overlevere gavene til lederne i menighetene i Jerusalem.

12

En engel setter Peter fri fra fengslet

1 Omtrent på samme tiden begynte kong Herodes å arrestere og å mishandle flere av
medlemmene i menigheten. 2 Han lot Jakob, som var bror til Johannes, bli halshugget
med sverd. 3 Da han så at de religiøse lederne var tilfreds med dette, arresterte han
også Peter. Dette skjedde samtidig som påskehøytiden* ble feiret. 4 Etter arrestasjonen
satte han Peter i fengsel og lot fire vaktskift med fire mann i hvert skift bevokte ham.
Herodes hadde tenkt at når påsken var over, skulle han føre Peter fram for folket og la
de dømme ham. 5 Mens Peter var kastet i fengslet, ba menigheten intenst om at Gud
skulle bevare ham.

---

* **11:8** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset. † **11:26** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". * **12:3** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

6 Natten før han skulle bli stilt for retten, lå Peter og sov, lenket fast mellom to soldater,
og utenfor celledøren var det andre soldater som voktet fengslet. 7 Da ble cellen plutselig
fylt av lys, og en engel fra Herren sto der. Engelen støtte Peter i siden, vekket ham og
sa: "Reis deg opp, kvikt!" I samme øyeblikk falt lenkene fra hendene til Peter. 8 Engelen
fortsatte: "Ta på deg beltet og sandalene". Mens Peter gjorde det, sa engelen: "Bra, svøp
nå kappen om deg og følg meg."
9 Peter fulgte med engelen ut av cellen, men han trodde hele tiden at det var et syn
og ikke noe som skjedde i virkeligheten. 10 De passerte først en vaktpost og så en til, og
var til slutt framme ved jernporten som førte ut til byen. Porten åpnet seg for dem helt
av seg selv, det var bare å gå rett ut! Da de hadde gått nedover gaten et lite stykke, var
plutselig engelen borte!
11 Da Peter hadde roet seg litt, sa han til seg selv: "Dette må likevel være virkelighet!
Herren sendte virkelig sin engel og reddet meg fra Herodes, og fra alt det som jødene
hadde ventet skulle ramme meg." 12 Da han var helt seg selv igjen, gikk han hjem til
Maria, som var mor til Johannes Markus. Der var hele huset fullt av troende som ba til
Gud.
13 Peter dundret på porten, og en jente som het Rode, kom for å låse opp. 14 Da hun
kjente igjen Peter sin stemme, ble hun så glad at hun glemte å åpne. I stedet sprang hun
inn i huset igjen og fortalte til alle at Peter sto utenfor på gaten. 15 "Du er fullstendig fra
sans og samling", ropte de. Men hun ga seg ikke, og de sa: "Det er kanskje hans engel.†"
16 I mens fortsatte Peter å dundre på døren. Da de endelig åpnet og så at det virkelig
var ham, ble de fra seg av overraskelse. 17 Han ga tegn om at de skulle være stille og
fortalte hvordan Herren hadde ført ham ut av fengslet. Til slutt sa han: "La Jakob‡ og
de andre i menigheten få vite hva som har skjedd", og så gikk han videre til et annen
sted.
18 Da morgenen kom, ble det stor oppstandelse blant soldatene i fengslet. Ingen kunne
fatte hva som hadde skjedd med Peter. 19 Da Herodes sendte bud etter Peter og ikke fikk
tak i ham, satte han i verk forhør av vaktene og dømte samtlige til døden.
Etter dette dro Herodes fra Judea og ned til Cæsarea for å bo der.

Herodes dør

20 Innbyggerne i Tyrus og Sidon§, som var avhengige av å bli supplert med mat fra
Herodes sitt distrikt, hadde gjort Herodes sint. Forholdet hadde lenge vært spent mellom
dem. De sendte derfor en felles delegasjon til Herodes for å be om fred. De lyktes med
å få kongens kammerherre Blastus på sin side. 21 De fikk løfte om å treffe Herodes. På
den fastsatte dagen tok Herodes på seg den kongelige kappen, satte seg på troen og talte
til dem. 22 Folket hyllet ham og ropte: "Det er en gud som taler og ikke noe menneske!"
23 I samme øyeblikk lot Herren en engel gjøre Herodes syk, etter som Herodes tok imot
tilbedelse fra mennesker i stedet for å gi Gud æren. Han ble spist opp av ormer og døde.

Barnabas og Saulus blir sendt ut fra Antiokia

24 Budskapet om Jesus spredde seg til flere og flere. Mange mennesker kom til tro.
25 Siden Barnabas og Saulus hadde fullført oppdraget sitt i Jerusalem vendte de tilbake
til Antiokia og tok Johannes Markus med seg.

13

1 I menigheten i Antiokia var det profeter som bar fram budskap fra Gud, og andre
som underviste. Det var: Barnabas, Simeon, som også ble kalt "den svarte"*, Lukius
fra Kyréne, Manaen, som var pleiebror til fyrst Herodes, og Saulus. 2 En gang da disse
mennene tilba Herren og fastet, sa Guds Hellige Ånd: "Velg ut Barnabas og Saulus til en
spesiell oppgave som jeg har valgt dem ut for." 3 Da de hadde fastet og bedt ytterligere
en gang, la de hendene på de to og sendte dem ut på oppdraget.

Saulus blir Paulus. Paulus på Kypros

4 Etter at Barnabas og Saulus var blitt sendt ut av Guds Hellige Ånd, reiste de ned til
Seleukia og seilte over til Kypros. 5 Den første byen de kom til, het Salamis. Der fant de
fram til de jødiske synagogene† og talte til folket om Jesus. Johannes Markus fulgte med
som medarbeider.

† **12:15** De siktet til hans "skytsengel", se Matteus sin fortelling om Jesus 18:10. Mange jøder trodde at denne engelen lignet et menneske og kunne vise seg for andre. ‡ **12:17** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. § **12:20** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved kysten av Middelhavet, nordvest for Galilea. * **13:1** På gresk: Niger. † **13:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

6 De reiste fra by til by på hele øya og talte. Til slutt kom de til Pafos. Der møtte de en
jødisk trollmann som het Barjesus. Han påsto at han kunne bringe budskap fra Gud.
7 Han brukte ofte å besøke den romerske landshøvdingen Sergius Paulus, som var en
svært klok og forstandig mann.

Landshøvdingen ba nå Barnabas og Saulus hjem til seg, etter som han ville høre
budskapet om Jesus. 8 Men trollmannen, som også ble kalt Elymas‡, motarbeidet dette
og forsøkte å hindre landshøvdingen fra å tro.

9 Da ble Saulus, som også ble kalt Paulus, fylt av Guds Hellige Ånd. Han satte øynene
i trollmannen og sa: 10 "Du djevelens sønn, full av bedrageri og falskhet, en fiende til
alt som er godt, vil du aldri slutte med å forvrenge budskapet om Herren Jesus? 11 Men
nå har Herren bestemt at du skal bli straffet. Du skal bli totalt blind en tid."

I samme øyeblikk senket det seg tåke og mørke over trollmannen. Hjelpeløs begynte
han å gå omkring og lete etter noen som kunne holde ham i hånden og føre ham fram.
12 Da landshøvdingen så det som skjedde, begynte han å tro. Han var helt forundret
over det han hadde fått lære om Herren Jesus.

Paulus taler i Antiokia

13 Paulus og følget hans reiste fra Pafos og seilte til Perge i provinsen Pamfylia§. Der
forlot de Johannes Markus og reiste tilbake til Jerusalem. 14 Barnabas og Paulus fortsatte
til Antiokia, en by i provinsen Pisidia*.

Da det ble hviledag†, gikk de til synagogen‡ for å være med på gudstjenesten.
15 Etter den vanlige opplesningen av Moseloven og profetene§, snudde forstanderne
for synagogen seg mot Paulus og Barnabas og sa: "Brødre, om dere har noe å bidra
med som kan være oss til hjelp, så kom fram og si det!"

16 Da reiste Paulus seg, ga tegn til alle om å være stille og sa: "Israelitter*, og alle
andre her som tilber Gud! Hør på meg!

17 Israels Gud valgte seg ut forfedrene våre til å være hans eget folk. Han lot dem bli
et stort folk mens de bodde som fremmede i Egypt. I sin tid førte han folket ut derfra
på en mektig måte og reddet dem fra slaveriet. 18 I 40 år hadde Gud tålmodighet mens
de gikk i ørkenen. 19 Han utryddet sju folk i Kanaan og ga landet deres til israelittene.
20 Alt dette tok omkring 450 år. Etter det lot han forskjellige dommere herske over folket,
fram til den tiden da profeten Samuel styrte Israel.

21 Folket tigget om å få en konge, og Gud ga dem Saul, som var sønn av Kis, en mann
av Benjamins stamme. Han regjerte i 40 år. 22 Men Gud avsatte ham og lot David bli
konge i stedet. Gud sa om ham: 'Jeg har funnet David, Isais sønn, en mann som følger
min vilje. Han vil gjøre alt det jeg sier til ham.'† 23 Gud lovet kong David at en av
etterkommerne hans skulle bli en frelser for Israels folk. Det er dette som nå har blitt
virkelighet. Jesus er den som frelser oss.

24 Før Jesus trådte fram, forberedte døperen Johannes Israels folk ved å oppfordre
alle til å forlate synden, vende om til Gud og la seg døpe. 25 Da oppgaven til Johannes
nærmet seg slutten, sa han: 'Jeg er ikke den personen som Gud har lovet for å frelse
dere. Han kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å
knytte opp remmene på sandalene hans.‡'

26 Hør etter det jeg sier, dere som er etterkommere av Abraham, og alle andre som
tilber Gud! Denne frelse gjelder oss alle. 27 Folket i Jerusalem og lederne deres forsto
ikke hvem Jesus var. De skjønte ikke at han var den som Gud talte om ved profetene,
til tross for at de hadde hørt profetene sitt budskap§ bli lest hver uke på hviledagen.
Derfor dømte de ham til døden, og gjennom det som skjedde, ble det til virkelighet som
Gud hadde forutsagt. 28 Ja, til tross for at de ikke kunne finne noen gyldig grunn til å

---

‡ **13:8** Elymas betyr "trollmann" eller "vis mann". § **13:13** Pamfylia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.
* **13:14** Pisidia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **13:14** I grunnteksten: Sabbat. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **13:14** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **13:15** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **13:16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere av Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **13:22** Se Første Samuelsbok 13:14. ‡ **13:25** Dette var en oppgave for slaver. § **13:27** Profetenes budskap er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene er Moseloven og salmene.

henrette ham, ba de Pilatus om å drepe ham. 29 Da de hadde sluttført alt som står i
Skriften* når det gjelder Jesu død, tok de ham ned fra korset og la ham i en grav.
30 Men Gud vakte ham opp fra de døde. 31 Jesus viste seg mange ganger i de følgende
dagene for dem som hadde fulgt ham fra Galilea til Jerusalem. Det er disse som nå
forteller om ham for Israels folk.
32-33 Nå har turen kommet til dere. Vi er her for å fortelle de glade nyhetene om at
Gud, nettopp i våre dager, har innfridd løftet sitt til forfedrene ved å vekke Jesus opp
fra de døde. Det er om ham den andre salmen i Salmenes bok forteller, når den sier:
'Du er min sønn.
I dag har jeg blitt din Far.'†
34 For Gud hadde lovet at Jesus skulle stå opp fra de døde og aldri mer behøve å dø. Det
forklarte han med ordene:
'Jeg skal innfri mitt Hellige og pålitelige løfte og gi dere alt det gode jeg lovet David.'‡
35 Det løfte han tenkte på, var dette:
'Du skal ikke la din Hellige tjener gå til grunne.'§
36 Dette løfte handler ikke om David, for da David hadde tjent folket i trå med Guds
vilje, døde han, ble begravd, og kroppen hans gikk til grunne. 37 Nei, det handler om en
annen, en som Gud vakte opp fra de døde, der kroppen ikke gikk til grunne.
38 Mine venner, hør etter på det jeg har å si! Det er ved denne mannen, Jesus, som
dere kan få tilgivelse for syndene deres. 39 Alle som tror på ham, blir skyldfri innfor
Gud, noe dere aldri kunne oppnå gjennom det å følge Moseloven*. 40 Derfor må dere
passe nøye på. Ikke la dere bli rammet av det Gud advarer dere mot ved profetene†:
41 'Pass nøye på, dere som håner sannheten.
Dere vil undre dere og bli til intet.
Jeg vil gjøre noe stort i deres tid,
noe som dere ikke kommer til å tro
den dagen de forteller det for dere.‡' "
42 Da gudstjenesten var over og Paulus og Barnabas dro fra synagogen, ba folket at de
måtte komme tilbake neste uke på hviledagen, slik at de kunne få høre mer. 43 Mange
jøder, og andre som tilba Israels Gud, passet på å holde seg nær Paulus og Barnabas som
talte til dem og oppfordret: "Fortsett å leve fast forankret i Guds godhet og tilgivelse."

Paulus sprer budskapet om Jesus til andre enn jødene

44 På hviledagen§ en uke seinere, kom nesten hele byen for å høre budskapet om
Herren Jesus. 45 Da de religiøse lederne så alt folket, ble de misunnelse og begynte å
håne Paulus og latterliggjøre alt han sa.
46 Paulus og Barnabas svarte uten å nøle: "Dere jøder skulle være de første som fikk
sjansen til å høre budskapet om Herren Jesus, men etter som dere avviser tilbudet og
gjør dere selv uverdige til det evige livet, så vender vi oss nå til andre folk. 47 Det er
også det Herren har gitt oss befaling om, for det står i Skriften*:
'Jeg har gjort deg til et lys for alle folk,
for at du skal frelse alle på hele jorden.†' "
48 Da de som ikke var jøder, hørte dette, ble de svært glade og hyllet budskapet om
Herren Jesus. Alle som var utsett til evig liv, begynte å tro. 49 De glade nyhetene om
Herren spredde seg i hele området.
50 Men de religiøse lederne hisset opp de høytstående kvinnene som tilba Israels Gud.
De ledende mennene i byen satte i gang en forfølgelse mot Paulus og Barnabas og drev
dem bort fra området. 51 Begge ristet da støvet fra byens gater av føttene sine‡ og
bekymret seg ikke mer for innbyggerne, men fortsatte til byen Ikonium. 52 Disiplene ble
fylt av glede og Guds Hellige Ånd.

---

* **13:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:32-33** Disse ordene er brukt i Midtøsten før i tiden da en konge begynte oppgaven sin, dersom han var lydig mot en annen og større konge. For at vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7. ‡ **13:34** Se Jesaja 55:3. § **13:35** Se Salmenes bok 16:10. * **13:39** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **13:40** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:41** Se Habakkuk 1:5. § **13:44** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **13:47** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:47** Se Jesaja 49:6. ‡ **13:51** Å "riste støvet av føttene" var en måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for det de gjorde.

14

Paulus og Barnabas i Ikonium

1 I byen Ikonium skjedde det samme. Paulus og Barnabas gikk til synagogen* og talte
til folket med slik kraft at mange, både jøder og de som ikke var jøder, kom til tro. 2 Men
de jødene som ikke ville tro, hisset opp innbyggerne i byen som ikke var jøder ved å
snakke dårlig om Paulus og Barnabas. 3 Til tross for det stanset de en lenger tid og talte
åpent og uten frykt om Herren Jesus, etter som de stolte på at han ville beskytte dem.
Herren Jesus ga dem kraft til å gjøre mirakler og tegn som et bevis på at budskapet hans
om kjærlighet og tilgivelse var sant. 4 Folket i byen delte seg i to grupper: Noen holdt
med de religiøse lederne, andre holdt med utsendingene.

5-6 Etter en tid fikk Paulus og Barnabas greie på at jødene sammen med sine ledere,
også de som ikke var jøder, hadde blitt enige om å mishandle og steine Paulus og
Barnabas. De flyktet derfor til byene Lystra og Derbe i provinsen Lykaonia. Der dro
de omkring i hele området 7 og fortalte de glade nyhetene om Jesus.

Paulus og Barnabas i Lystra og Derbe

8 Mens Paulus og Barnabas var i Lystra, møtte de en mann som hadde vært
handikappet fra fødselen av, og som aldri hadde kunne gå. 9 Mannen satt og lyttet
da Paulus talte, og da Paulus så på ha, forsto han at mannen hadde begynt å tro, og at
han kunne bli helbredet. 10 Derfor ropte Paulus til ham: "Reis deg opp og stå på beina
dine!" Straks hoppet mannen opp og begynte å gå.

11 Da folket så det Paulus hadde gjort, ropte de høyt på sitt eget språk: "Gudene har
blitt mennesker og kommet ned til oss!" 12 De trodde at Barnabas var den greske guden
Zevs, og at Paulus var Hermes, etter som det var han som førte ordet. 13 Presten i
zevstemplet, som lå i utkanten av byen, kom med okser og blomsterkranser, som han og
folket ville ofre til utsendingene foran byens port.

14 Men da det gikk opp for Barnabas og Paulus hva som var i ferd med å skje, rev de
i stykker kappene sine og rutsjet rett inn i folkemassen og ropte: 15 "Kjære venner, hva
er det dere finner på? Vi er vanlige mennesker akkurat som dere! Vi har kommet til
dere for å fortelle de glade nyhetene at dere ikke lenger trenger å vende dere til disse
hjelpeløse gudene. I stedet kan dere nå tilbe den Gud som lever, han som har skapt
himmelen og jorden og havet og alt som finnes i tilværelsen.† 16 Fram til nå har Gud
latt folkene fortsette å be til forskjellige guder. 17 Likevel har Gud gjennom alt det gode
han gjør, jevnt og trutt gitt sine bevis på at han er til. Det er han som har gitt dere regn
og gode avlinger, slik at dere har fått mat og kunne glede dere." 18 Ved å markere dette
klarte Paulus og Barnabas i siste sekund å hindre folket fra å ofre til dem.

19 Litt seinere kom noen jøder fra Antiokia og Ikonium og klarte å vende folket mot
Paulus og Barnabas. Folket steinet Paulus, slik at de trodde han var død. De slepte ham
ut av byen. 20 Men da disiplene samlet seg rundt ham, reiste han seg opp og gikk på nytt
inn i byen. Neste dag gikk han videre til byen Derbe sammen med Barnabas.

Paulus og Barnabas vender tilbake til Antiokia i Syria

21 Også i Derbe fortalte Paulus og Barnabas de glade nyhetene om Jesus, og mange
mennesker begynte å tro. Senere vendte de tilbake til byene Lystra, Ikonium og Antiokia.
22 Der styrket de disiplene. De oppmuntret dem til å holde fast ved troen til tross for alle
forfølgelsene, og sa: "Vi som er Guds folk, får oppleve mange vanskeligheter, men en
dag skal vi være med ham i hans nye verden." 23 Paulus og Barnabas så seg ut ledere
for menigheten på hvert sted. De fastet og ba til Herren Jesus at han skulle beskytte
dem som nylig hadde begynt å tro på ham.

24 Så reiste Paulus og Barnabas tilbake gjennom provinsene Pisidia og Pamfylia. 25 De
kom til byen Perge på reisen. Der talte de til folket om Jesus. Etter det fortsatte de
til havnebyen Attalia. 26 De tok en båt over til Antiokia i Syria. Det var i denne byen
menigheten hadde overlatt Paulus og Barnabas til Gud og hans beskyttelse. Senere
hadde de sendt de to av sted på det oppdraget som nå var avsluttet. 27 Da de hadde
kommet, kalte de sammen hele menigheten og fortalte alt Gud hadde satt dem i stand
til å utrette, og hvordan han også hadde gitt andre enn jødene sjansen til å tro. 28 De
stanset en ganske lang tid hos de troende i Antiokia.

---

* **14:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **14:15** Se Salmenes bok 146:6.

15

Møte i Jerusalem

1 Mens Paulus og Barnabas var i Antiokia, kom noen personer fra Judea. De begynte å
lære de troende at de ikke kunne bli frelst dersom de ikke fulgte den jødiske tradisjonen
med omskjærelse* slik det står i Moseloven†. 2 Men Paulus og Barnabas motsa det de
lærte. Det førte til mange harde diskusjoner og mye strid. Til slutt bestemte derfor de
troende at de skulle la Paulus og Barnabas, og noen i tillegg, reise opp til Jerusalem for å
drøfte spørsmålene med utsendingene og lederne i menigheten der. 3 De utrustet dem
for reisen og lot dem reise av sted. På veien stanset de i Fønikia og Samaria og fortalte
de troende at også mange som ikke var jøder, hadde vendt seg til Gud. Dette gjorde de
troende svært begeistret.
4 Da de kom fram til Jerusalem, ble de hjertelig mottatt av menigheten, utsendingene
og lederne. Paulus og Barnabas fortalte om det Gud hadde utrettet gjennom deres
forkynnelse. 5 Da reiste noen menn seg, de hadde vært fariseere‡ før de ble disipler,
og påsto at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret, og at de måtte
kreve at alle fulgte Moseloven.
6 Disiplene og lederne i menighetene holdt et eget møte om dette spørsmålet. 7 Etter
en lang diskusjon reiste Peter seg og sa: "Brødre, dere vet alle at Gud for lenge siden
så seg ut meg til å fortelle de glade nyhetene om Jesus for andre enn jøder, slik at de
også kunne tro. 8 Gud, som kjenner tankene til menneskene, har vist at han tar imot
alle ved å gi dem sin Hellige Ånd på samme måte som han ga den til oss. 9 Gud har ikke
gjort noen forskjell mellom oss og dem, men har akseptert alle fullt og helt da de vendte
om og begynte å tro. 10 Hvorfor stiller dere spørsmål om det Gud har gjort? Hvorfor
krever dere at disse disiplene skal lyde en lov som både vi og forfedrene våre har hatt
vanskelig for å holde? 11 Nei, vi tror at alle, både vi og de, blir frelst ved vår Herre Jesu
kjærlighet og tilgivelse, den som ingen har gjort seg fortjent til."
12 Etter dette ble det slutt på diskusjonen, alle lyttet til Barnabas og Paulus da de
fortalte om alle miraklene og tegnene som Gud hadde utrettet blant andre folk.
13 Da de hadde snakket ferdig, reiste Jakob§ seg og sa: "Brødre, hør på meg. 14 Peter*
har fortalt oss hvordan det skjedde første gangen en gruppe mennesker som ikke er
jøder, takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. 15 Andre folk vender om til Gud,
noe som stemmer godt overens med det budskap Gud bar fram ved profetene†. Det står
for eksempel:
16 'Jeg vil vende tilbake og bygge opp Davids falne hus.
Jeg vil reise opp det som ligger i ruiner.
17 Da kan alle mennesker søke Herren,
ja, alle folk som jeg har innbudt for å tilhøre meg.
Det er Herren som sier dette, som gjorde alt
18 kjent for lenge siden.'‡
19 Jeg mener derfor at vi ikke skal sette en masse krav til folkene som vender seg til
Gud. 20 Det rekker med at vi skriver og understreker at de skal la være å spise mat som
er ofret til avgudene, at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet og ikke spise
kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg.§ 21 I Moseloven blir alt
undervist gjennom alle tider, og hver uke på hviledagen* leser de fra den i de jødiske
synagogene†."

Brevet fra menigheten i Jerusalem

---

* **15:1** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mennene, var en måte å inngå pakter på. Seremonien ble praktisert av mange folk, men jødene inngikk sine pakter med Gud selv. Med denne handlingen la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett til å skjære bort meg og mine avkommere på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. † **15:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **15:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **15:13** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. * **15:14** I grunnteksten: Simon. Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet". † **15:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:18** Se Amos 9:11-12 og Jesaja 45:21. § **15:20** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og dem som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt de allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hunde år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **15:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **15:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

22 Utsendingene og lederne besluttet, sammen med hele menigheten, at de skulle
sende noen representanter til Antiokia sammen med Paulus og Barnabas for å fortelle
resultatet av drøftingene. De personene som ble valgt ut, var to av lederne i menigheten:
Judas, som ble kalt Barsabbas og Silas.
23 Slik lød brevet de fikk med seg:
"Fra utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem,
til de troende som ikke er jøder i Antiokia, Syria og Kilikia.
Vi hilser dere hjertelig!
24 Vi har fått vite at noen fra vår menighet har skapt uro og forvirring blant dere med
sin undervisning. Disse personene var ikke sendt ut av oss. 25 Vi har derfor enstemmig
besluttet å velge to offisielle representanter og sende dem til dere sammen med våre
elskede brødre Barnabas og Paulus. 26 Disse to har våget livene sine for vår Herre Jesus
Kristi skyld. 27 Våre representanter, Judas og Silas, kommer til å fortelle mer om det vi
har besluttet, i dette spørsmålet.
28-29 Guds Hellige Ånd og vi har besluttet ikke å kreve noe annet av dere enn at dere
lar være å spise mat som er ofret til avgudene, at dere ikke spiser kjøtt fra kvalte
dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg, og at dere avholder dere fra seksuell
løssluppenhet. Dersom dere nøye følger dette, handler dere rett.
Vi ønsker dere alt godt!"
30 De fire mennene reiste straks til Antiokia. Der kalte de sammen alle de troende
til et stort møte og overleverte brevet. 31 Da menighetens ledere hadde lest brevet,
ble alle svært glade over denne oppmuntrende beskjeden. 32 Judas og Silas, som begge
hadde fått evner av Gud til å holde fram budskapet fra ham, talte lenge til menigheten
og oppmuntret og styrket medlemmene i troen. 33 Da de hadde vært der en tid, reiste
Judas og Silas tilbake til sin menighet. Menigheten i Antiokia ønsket dem fred fra Gud.‡
35 Paulus og Barnabas stanset i Antiokia, der de sammen med mange andre underviste
og spredde budskapet om Herren Jesus.

Paulus og Barnabas skiller lag

36 Etter en tid sa Paulus til Barnabas: "Synes ikke du også at vi burde reise tilbake til
alle de stedene der vi har talt budskapet om Herren Jesus, for å se hvordan det går med
de troende?" 37 Barnabas var enig med ham og foreslo at de skulle ta med seg Johannes
Markus. 38 Men Paulus var helt uenig i dette, etter som Johannes Markus hadde reist
fra dem i Pamfylia og ikke blitt med videre i arbeidet deres. 39 De ble faktisk så ueinge
i dette spørsmålet at de skilte lag. Barnabas tok med seg Johannes Markus og seilte
til Kypros. 40 Paulus derimot valgte Silas som medarbeider. Etter at de troende hadde
overlatt dem til Herren Jesus og hans beskyttelse, 41 reiste de gjennom Syria og Kilikia
for å oppmuntre menighetene der.

16

Timoteus blir medarbeider til Paulus og Silas

1 Paulus og Silas kom først til Derbe og så til Lystra. Der møtte de en disippel som het
Timoteus. Han var en ung mann, sønn til en kristen* jødinne som var gift med en mann
som ikke var jøde, og altså far til Timoteus. 2 De troende i Lystra og Ikonium hadde bare
godt å si om Timoteus. 3 Paulus ville derfor at han skulle bli med på reisen deres. Av
hensyn til jødene i området omskar han Timoteus før de reiste videre, etter som alle
visste at far hans ikke var jøde.
4 De reiste fra by til by og fortalte om det utsendingene og lederne i menighetene i
Jerusalem hadde besluttet når det gjaldt troende fra andre folk, og hvilke regler de skulle
følge. 5 Menighetene ble styrket i troen, og for hver dag økte antallet på de troende.

Paulus blir kalt til Makedonia

6 Paulus og følget hans reiste nå gjennom Frygia og Galatia, etter som Guds Hellige
Ånd hadde sagt at de ikke skulle spre budskapet om Jesus i provinsen Asia denne gangen.
7 Da de etter en tid kom fram til grensen mot Mysia, tenkte de å gå nordover mot Bitynia,
men Jesu Ånd tillot dem ikke å reise dit.† 8 De fortsatte derfor gjennom Mysia og kom
til byen Troas.

---

‡ **15:33** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 34 Men Silas besluttet å stanset igjen. * **16:1** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". † **16:7** Frygia, Galatia, Asia, Mysia og Bitynia var romerske provinser i nåværende Tyrkia.

9 Der fikk Paulus se et syn om natten. Han så en mann fra Makedonia‡ stå og rope på
ham: "Kom over til Makedonia og hjelp oss." 10 Derfor bestemte vi oss straks for å reise
over til Makedonia, etter som vi forsto at Gud ville at vi skulle fortelle de glade nyhetene
om Jesus også der.§

Lydia fra Tyatira begynner å tro på Jesus

11 Vi gikk ombord i en båt som lå i Troas og seilte rett over til øya Samotrake og neste
dag videre til Neapolis. 12 Så fortsatte vi til Filippi, som er en romersk koloni og en av
de viktige byene i Makedonia. Der stanset vi i flere dager.

13 Da det ble hviledag*, gikk vi ut av byen og ned til en elvebredd, der vi trodde de
brukte å samle seg for å be på hviledagen. Vi satte oss ned og snakket med kvinnene
som var kommet dit. 14 En av dem het Lydia. Hun kom fra byen Tyatira og handlet med
purpurstøy†. Hun var ikke jødinne, men tilba Israels Gud. Mens hun nå lyttet til oss,
åpnet Herren Gud hjertet hennes, slik at hun tok imot alt som Paulus sa. 15 Hun lot seg
døpe sammen med alle i huset sitt, og etterpå sa hun: "Nå når dere ser at jeg virkelig
tror på Herren Jesus, da må dere komme og bo hos meg." Hun ga seg ikke før vi gjorde
som hun sa.

Paulus og Silas blir kastet i fengsel

16 Da vi en dag var på vei til stedet der de brukte å be, møtte vi en slavejente som var
besatt av en ond Ånd. Hun kunne spå mennesker og sopte inn mye penger til eierne
sine. 17 Jenten fulgte etter og ropte til Paulus og oss andre: "Disse mennene er tjenere
av den høyeste Guden og har kommet for å vise dere veien til frelse."

18 Dette gjentok seg hver eneste dag, helt til Paulus en dag ble så irritert at han snudde
seg om og sa til den onde ånden i henne: "I kraften fra Jesus Kristus befaler jeg deg å
fare ut av henne." Straks forlot den onde ånden henne.

19 Da eierne hennes så at de ikke lenger kunne tjene penger på jenta, grep de Paulus
og Silas og slepte dem for byretten som holdt til på torget. 20 De førte Paulus og Silas
fram for de romerske dommerne og sa: "Disse jødene snur opp ned på hele byen. 21 De
lærer folket å gjøre slikt som er imot den romerske loven."

22 Hele folkemassen begynte å angripe Paulus og Silas. Dommerne ga befaling om
at de skulle kle av dem og slå dem med pisken. 23 De ble slått hardt og etterpå kastet i
fengsel. Fangevokteren fikk befaling om å holde streng vakt over dem. 24 Han tok derfor
ingen sjanser, men plasserte dem i den innerste cellen. Der låste han fast føttene deres
i en solid trestokk.

25 Omkring midnatt satt Paulus og Silas og ba og sang lovsanger til Gud, mens de andre
fangene lyttet. 26 Da kom det plutselig et jordskjelv, som var så kraftig at fengslet ristet
helt ned i grunnmuren. I samme øyeblikk sprang alle dørene opp, og lenkene falt av
fangene. 27 Da våknet fangevokteren. Da han fikk se at alle dørene til fengslet sto vidt
åpne, trodde han at fangene hadde rømt og dro sverdet sitt for å ta sitt eget liv.

28 Paulus ropte til ham: "Stopp! Ikke gjør deg noe farlig! Alle sammen er her!"

29 Da ba den vettskremte fangevokteren om lys og løp inn og kastet seg på kne foran
Paulus og Silas. 30 Så førte han dem ut av cellen og spurte: "Hva skal jeg gjøre for å bli
frelst?"

31 De svarte: "Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst, både du og din familie."

32 Paulus og Silas fortalte budskapet om Herren Jesus for fangevokteren og hele
familien hans. 33 Fangevokteren tok straks hånd om dem og vasket sårene deres, til
tross for at det var midt på natten. Og før natten var over, hadde hele familien latt seg
døpe! 34 Etterpå tok fangevokteren med seg Paulus og Silas opp til hjemmet sitt og bød
på mat. Både han og familien var overlykkelige over at de hadde kommet til tro på Gud.

35 Neste morgen sendte dommerne sine medarbeidere til fengslet for å meddele at
mennene skulle slippes fri. 36 Fangevokteren fortalte dette til Paulus og sa: "Dommerne
har besluttet til å gi dere fri, så nå trenger dere ikke å sitte her lenger. Gå i fred!"

37 Paulus svarte: "Å, nei! Så lett kommer de ikke fra det! Uten lov og rett har de pisket
oss offentlig og satt oss i fengsel til tross for at vi er romerske borgere. Og nå vil de at
vi skal forlate fengslet i hemmelighet. Aldri! Be dem komme hit og selv sette oss fri."

38 Medhjelperne fortalte da dette til dommerne. Da de hørte at Paulus og Silas var
romerske borgere, ble de skremt. 39 Straks kom de til fengslet og begynte å unnskylde

---

‡ **16:9** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:10** Lukas, forfatteren til boken, hadde nå kommet med i gruppen og skrev derfor i "vi" form. * **16:13** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **16:14** Et kostbart tøy i mørkerød farge som er blitt brukt av konger og andre rike personer.

seg. De førte dem ut og bønnfalt dem om å forlate byen. 40 Paulus og Silas gikk først til huset der Lydia bodde. Der møtte de alle de troende og oppmuntret dem. Deretter reiste de videre.

17

Paulus i Tessaloniki

1 Paulus og Silas tok nå veien gjennom byene Amfipolis og Apollonia og kom til Tessaloniki, der jødene hadde en synagoge*. 2 Paulus gikk som vanlig dit, og i tre uker på rad talte han til folket på hviledagene†. 3 Ved hjelp av Skriften‡ forklarte han at Messias, den lovede kongen, måtte lide og stå opp fra de døde, og han beviste at Jesus er denne kongen§. 4 Mange av dem som lyttet ble overbeviste og holdt seg til Paulus og Silas. Blant dem var en stor gruppe som ikke var jøder, men tilba Israels Gud. Også et antall betydningsfulle kvinner begynte å tro.

5 Men de religiøse lederne ble misunnelige og samlet en flokk pøbler fra gaten og dro i gang et oppløp som skapte uroligheter i byen. De marsjerte fram mot huset til Jason, for å hente Paulus og Silas og dra dem ut til folkemassen.* 6 Da de ikke fant de to, slepte de i stedet Jason, og noen andre troende ut, og tok disse med til dommerne i byen og skrek: "Paulus og Silas har snudd opp ned på hele verden, og nå er de her og steller i stand bråk. 7 Jason har sluppet dem inn i huset sitt. Alle disse er skyldige i forræderi mot keiseren, for de påstår at det er en annen som er konge, en som heter Jesus."

8 Både dommerne og folket i byen ble bekymret over disse anklagene. 9 Jason og de andre ble ikke sluppet fri før de hadde betalt kausjon.

Paulus i Berøa

10 Samme natten passet de troende på at Paulus og Silas ble sendt videre til byen Berøa. Og så fort de var kommet dit, la de veien til den jødiske synagogen†. 11 Folkene i Berøa var mer åpne for nye ideer enn de hadde vært i Tessaloniki. De lyttet mer enn gjerne til budskapet, og studerte hver dag i Skriften‡ for å kontrollere at det Paulus og Silas sa, virkelig stemte. 12 Resultatet ble at mange begynte å tro. Blant dem var flere høytstående kvinner og menn som ikke var jøder.

13 Da jødene i Tessaloniki fikk greie på at Paulus spredde budskapet om Jesus også i Berøa, kom de etter og skapte uro og bråk blant folket også der. 14 Derfor handlet de troende raskt og sendte Paulus ned til kysten, men både Silas og Timoteus ble værende igjen.

15 De som førte Paulus ned til kysten, seilte seinere med ham helt til Aten. Etter det vendte de tilbake til Berøa, og meldte til Silas og Timoteus at Paulus ønsket at de skulle skynde seg å følge etter ham.

Paulus i Aten

16 Mens Paulus ventet på Silas og Timoteus, så han seg omkring i Aten. Han ble dypt rystet over alle avgudsbildene han oppdaget over alt i byen. 17 Som vanlig besøkte han synagogen§ og talte til jødene, og de grekerne som tilba Israels Gud. Dessuten talte han hver dag på torget til alle som tilfeldigvis var der. 18 Han diskuterte også med noen av filosofene, både epikureere og stoikere.* Men da Paulus fortalte dem om Jesus og sa at han hadde stått opp fra de døde, sa noen: "Hva er dette for slags underlige ideer han har snappet opp? Hva mener han?" Andre sa: "Han forsøker å prakke på oss en fremmed religion."

19 De førte ham med seg opp til Areopagos† og sa: "Kom og fortell mer for oss om denne nye religionen. 20 Det er jo ganske merkelige ting du har å fortelle. Si oss hva dette handler om." 21 En slik utspørring var ikke uvanlig, for både atenerne og de utlendingene som bodde der, brukte all sin tid til å diskutere de siste ideer og trender i tiden.

---

* **17:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **17:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **17:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:3** "Kong". I grunnteksten: Messias. * **17:5** Eller: Bli dømt av folkeforsamlingen. † **17:10** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **17:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:17** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **17:18** Epikureerne mente at livets mål var lykke. Stoikerne mente at selvbeherskelse var viktig og at de skulle høre på sin samvittighet. † **17:19** Areopagos, som betyr Arestoppen, var fjellet i Aten der rådet for religiøse og etiske spørsmål var samlet. Rådet som samlet seg der, ble også kalt Areopagos.

Talen Paulus holdt på Areopagos

22 Paulus stilte seg altså opp foran‡ Areopagos og sa: "Atenere, jeg har lagt merke til at
dere er sterkt religiøse. 23 Mens jeg har spasert omkring her, har jeg sett mange altere.
Ett av dem hadde mottoet: 'Til en ukjent gud'. Og det er denne guden jeg vil fortelle
dere om, han som dere har tilbedt uten å vite hvem det er.
24 Den Gud som har skapt verden og alt som finnes i den, han er Herre både
over himmelen og jorden. Han bor ikke i noe tempel som er bygget av mennesker.
25 Menneskene kan ikke tilfredsstille behovene hans, etter som han ikke har noen! Det
er jo han selv som lar oss leve og puste, og som fyller alle våre behov. 26 Han skapte
alle folk og riker fra et eneste menneske og spredde dem ut over hele jordens overflate.
Han bestemte hvor lenge rikene skulle eksistere og staket ut grensene som skiller dem
fra hverandre.
27 Hans hensikt med alt dette var at menneskene skulle lete etter Gud og kanskje finne
veien til ham. Men han er ikke langt borte fra noen av oss. 28 Det er jo i han vi lever og
rører oss og eksisterer slik som noen av deres egne diktere sier: 'Vi kommer fra ham.'
29 Dersom det altså er sant at vi kommer fra ham, da kan jo ikke Gud være en gjenstand,
noe som menneskene har laget av sølv eller gull eller har hugget ut i stein. 30 I lang tid
har Gud hatt overbærenhet med den uvitenheten menneskene er begrenset av, men nå
krever han at alle skal forlate avgudene og vende om til ham. 31 Gud har nemlig satt
fast en dag da han skal dømme verden med rettferdighet gjennom en mann som han i
forveien har bestemt for denne oppgaven. Det har han bevist for alle mennesker ved å
la denne mannen stå opp fra de døde."
32 Da de hørte at Paulus talte om en person som hadde stått opp fra de døde, begynte
noen å le, men andre sa: "Vi vil høre mer om dette en annen gang." 33 Da diskusjonen
var over, gikk Paulus fra dem. 34 Noen atenere slo seg sammen med ham og begynte
å tro. Blant dem var Dionysios, en mann som var medlem av Areopagosrådet, og en
kvinne som het Damaris og noen til.

18

Paulus i Korint

1 Senere reiste Paulus fra Aten og kom til Korint. 2 Der ble han kjent med en jøde
som het Akvilas. Han var født i provinsen Pontos, men hadde nylig kommet fra Italia
sammen med kona si Priskilla, etter som keiser Claudius hadde utvist alle jødene fra
Roma. 3 Paulus fant fram til Akvilas og Priskilla og bodde og arbeidet sammen med
dem. De drev håndverk med lærvarer,* akkurat som han selv hadde erfaring fra.
4 Hver uke på hviledagen† gikk Paulus til synagogen‡ og forsøkte å overbevise både
jøder og dem som ikke var jøder. 5 Etter at Silas og Timoteus var kommet fra Makedonia,
konsentrerte Paulus seg helt om å snakke til jødene og vitne om at Jesus er Messias, den
lovede kongen. 6 Da jødene sa imot ham og hånte ham, børstet Paulus symbolsk støvet
av kappen sin og sa: "Dere får selv ta ansvar for handlingene§ deres. Jeg har gjort det
jeg kunne. Fra og med nå av tenker jeg å vende meg til andre folk."
7 Så forlot Paulus synagogen og gikk i stedet til et hus som var eid av en mann som
het Titius Justus. Han var ikke jøde, men tilba Israels Gud. Huset hans lå vegg i vegg
med synagogen. 8 Forstanderen for synagogen het Krispus. Både han og hele familien
hans begynte å tro på Herren Jesus. Mange andre i Korint som hørte Paulus, begynte
også å tro og lot seg døpe.
9 En natt viste Herren Jesus seg for Paulus i et syn og sa: "Vær ikke redd! Fortsett bare
med å fortelle om meg. La dem ikke skremme deg til taushet. 10 Jeg er med deg. Ingen
kommer til å skade deg, for det er mange som tilhører meg i denne byen." 11 Paulus
stanset ett og et halvt år i Korint og underviste om Guds budskap.
12 Da Gallio var blitt landshøvding over provinsen Akaia,* gikk jødene til angrep på
Paulus og førte ham til landshøvdingen for å bli dømt. 13 De anklaget Paulus og sa: "Han
lokker menneskene til å dyrka Gud på en måte som er i strid med Moseloven.†"
14 Før Paulus rakk å forsvare seg, vendte Gallio seg mot jødene og sa: "Hør etter, dere jøder!

---

‡ **17:22** Eller: "midt på". * **18:3** På gresk: De var teltmakere. Ordet hadde fått en videre betydning. † **18:4** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **18:4** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **18:6** På gresk: "Deres blod må komme over deres egne hoder". * **18:12** Gallio var landshøvding i den romerske provinsen Akaia i nåværende Hellas år 51-53. † **18:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Dersom tilfellet gjaldt noen forbrytelser eller andre onde ting som de hadde gjort, da skulle jeg gjerne hørt på dere. 15 Men skal dere bare krangle om noen ord og personer i deres interne lov, da kan dere sannelig ta hånd om dette selv. Jeg vil ikke være dommer i slike spørsmål." 16 Så jaget han dem bort fra domstolen.

17 Da kastet folkemassen seg over Sostenes, en av forstanderne for synagogen, og mishandlet ham rett foran dommersetet. Men Gallio brydde seg ikke om oppstyret.

Paulus i Antiokia og en ny reise

18 Paulus stanset en tid i Korint etter at dette skjedde. Så tok han avskjed med de troende og seilte tilbake til Syria. Med på reisen hadde han også Priskilla og Akvilas. Paulus hadde like før dette besøkt Kenkreæ, der han i tråd med jødisk skikk hadde klippet håret sitt for å innfri et løfte til Gud.‡ 19 Da de var kommet til havn i byen Efesos, skilte Paulus lag med Priskilla og Akvilas. Han gikk til synagogen§ for å diskutere med jødene. 20 Folket i synagogen ba ham stanse noen dager, men han svarte: 21 "Jeg kan dessverre ikke gjøre det. Men om Gud vil, kommer jeg tilbake til dere en annen gang."* Så gikk han ombord igjen og dro fra Efesos.

22 Da båten kom til byen Cæsarea, gikk Paulus i land og fortsatte opp til Jerusalem for å hilse på menigheten. Senere reiste han videre til Antiokia. 23 Da han hadde vært der en tid, vendte han tilbake til provinsene Galatia og Frygia og besøkte alle disiplene og oppmuntret og styrket dem.

Apollos blir undervist i Efesos

24 I mens hadde en jøde som het Apollos, kommet til Efesos. Han var fra Alexandria og en svært god taler som kjente godt til Skriften†. 25 Apollos hadde fått høre om Herren Jesu vei‡, og han talte med stor entusiasme og underviste rett og riktig om Jesus. Men han kjente bare til den dåpen som døperen Johannes underviste om. 26 Da Priskilla og Akvilas en dag fikk høre ham i synagogen§ der han med stort mot talte til folket, ble de med ham hjem og forklarte nærmere hva det betyr å følge Guds vei.

27 Etter en tid ville Apollos seile over til provinsen Akaia, og de troende i Efesos oppmuntret ham. Han fikk med seg et brev der de ba disiplene i Akaia om å hilse ham velkommen. Da han kom dit, ble han til stor hjelp for de som Gud i sin godhet hadde latt komme til tro. 28 Etter som han var så dyktig i å tolke Skriften, kunne han med stor kraft sette jødene til veggs i diskusjonene og bevise at Jesus virkelig er Messias, den lovede kongen.

19

Paulus i Efesos

1 Mens Apollos var i Korint i provinsen Akaia, kom Paulus fram til Efesos etter reisen gjennom innlandet. Der møtte han noen troende og spurte dem: 2 "Fikk dere Guds Hellige Ånd da dere kom til troen?"

"Nei", svarte de, "vi har aldri hørt snakk om Guds Hellige Ånd."

3 "Men på hvilken måte er dere da døpt?" spurte han.

De svarte: "Vi er døpt med den dåpen som døperen Johannes underviste om."

4 Da forklarte Paulus at Johannes sin dåp var en dåp som viste at de hadde forlatt synden og vendt om til Gud, men at Johannes også underviste at de skulle tro på Jesus, han som kom etter ham. 5 Da de hørte dette, lot de seg døpe til fellesskap med Herren Jesus. 6 Da Paulus la hendene på dem, kom Guds Hellige Ånd over alle. De begynte å tale i fremmede språk og holde fram budskap fra Gud. 7 Til sammen var det omkring tolv menn i gruppen.

8-9 I tre måneders tid underviste Paulus regelmessig i synagogen*. Han talte åpent med stort mot, og forsøkte å overbevise alle om at Gud ville frelse og gjøre dem til sitt eget folk. Men noen avviste budskapet hans. De ville ikke tro, men hånte Jesu vei† i påhør av alle i synagogen. Derfor sluttet Paulus å gå til synagogen, og han holdt de troende borte fra denne møteplassen. De samlet seg i stedet i Tyrannus auditorium,

‡ **18:18** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **18:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **18:21** I følge en del håndskrifter: "Jeg må absolutt rekke fram i tide til høytiden i Jerusalem. Men om Gud vil…". † **18:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **18:25** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". § **18:26** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **19:8-9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **19:8-9** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien".

der Paulus underviste hver dag. 10 Dette pågikk i to års tid, slik at alle i provinsen Asia‡,
både jøder og de som ikke var jøder, fikk høre budskapet om Herren Jesus.
11 Gud ga Paulus kraft til å gjøre uvanlige mirakler. 12 Noen tok til og med tørklær og
klesplagg som hadde vært i berøring med kroppen hans, og la på de syke. Da de gjorde
det, forsvant sykdommene, og de onde åndene forlot dem som var besatt.
13 En gruppe jøder som var åndemanere og reiste fra by til by og drev ut onde ånder,
fikk det for seg at de skulle uttale Herren Jesu navn over dem som var besatt. De tenkte
ut en formel som lød slik: "Jeg befaler deg å komme ut, ved den Jesus som Paulus
snakker om!" 14 Det var sju menn, alle sønner til den jødiske øverstepresten Skevas,
som forsøkte seg på dette. 15 Men da de uttalte formelen, svarte den onde ånden dem:
"Jeg kjenner Jesus og jeg vet hvem Paulus er, men hvem er så dere?" 16 Så kastet den
besatte mannen seg over dem og slo løs slik at de var nødt til å rømme nakne og forslåtte
ut av huset. 17 Ryktet om det som hadde skjedd, spredde seg i hele Efesos både til jøder
og dem som ikke er jøder. Alle i byen ble forskrekket og hyllet Herren Jesus. 18-19 Mange
av de troende, som før hadde praktisert trolldom, bekjente det de hadde vært med om.
De plukket fram sine svartebøker og brente dem offentlig. Noen regnet ut at bøkene
var verd omkring 50 000 daglønninger. 20 Alt som skjedde, påvirket mange så sterkt at
budskapet om Herren Jesus spredde seg vidt og bredt omkring, og flere og flere begynte
å tro.

Oppløp i Efesos

21 Etter alt dette bestemte§ Paulus seg for først å seile over havet og deretter foreta
en lang reise gjennom provinsene Makedonia og Akaia og videre til Jerusalem. "Til sist
må jeg også besøke Roma", sa han. 22 Men hans første oppgave var å sende Timoteus
og Erastus, to av sine medarbeidere, i forveien til Makedonia. Imens stanset han selv
en tid i provinsen Asia*.
23 På denne tiden ble det stor uro i Efesos på grunn av budskapet om Jesu vei†. 24 Den
som startet bråket, var sølvsmeden Demetrius, en mann som tjente store penger på å
produsere små kopier av templet til gudinnen Artemis‡ i Efesos. Han hadde for øvrig
mange ansatte håndverkere. 25 Demetrius kalte sammen sine ansatte til et møte med
andre som hadde tilsvarende produksjon. Han grep ordet og sa:
"Dere vet at det er takket være denne produksjonen at vi er blitt rike. 26 Nå har dere
alle sett og hørt hvordan denne Paulus har fått mange til å tro at guder som er laget av
menneskelige hender, ikke er noen guder. Det er ikke bare her i Efesos folk endrer sin
innstilling, men i hele provinsen Asia. 27 Naturligvis kommer dette til å påvirke våre
forretninger negativt. Det som bekymrer meg mest, er at templet til den store gudinnen
Artemis kan komme til å miste sin anseelse. Ja, kanskje Artemis selv kommer til å bli
glemt, denne mektige gudinnen som blir dyrket, ikke bare i provinsen Asia, men i hele
verden."
28 Da de hørte dette, ble de rasende og begynte å rope: "Stor er efeserne sin Artemis!"
29 Det drøyde ikke lenge før folk begynte å samle seg, og snart var hele byen i opprør.
De grep Gaius og Aristark, to makedonier som var reisekamerater med Paulus, og slepte
dem til friluftsteateret i byen. 30 Paulus ville da gå inn på teateret, men de troende
hindret ham. 31 Noen medlemmer av rådet i byen, som var Paulus sine venner, sendte
også bud at han ikke måtte risikere livet ved å gå inn.
32 Inne på teateret ropte og skrek alle om hverandre. Alt var et eneste stort kaos, og
de fleste visste ikke en gang hvorfor de hadde kommet dit!
33 Etter en stund sendte jødene fram en mann som het Aleksander, for å forklare
situasjonen. Noen i folkemassen begynte å skrike gode råd til ham. Han ga tegn til folket
om å være stille og forsøkte å holde en forsvarstale. 34 Da folket forsto at Aleksander var
jøde, begynte alle å rope igjen, og i to timer skrek de i kor: "Stor er efesernes Artemis!
Stor er efesernes Artemis!"
35 Til slutt klarte i alle fall sorenskriveren i byen å roe folkemassen ned så pass at han
kunne tale til dem. "Innbyggere i Efesos", sa han, "alle vet at Artemis tempel finnes
her og at Efesos er sentrum for tilbedelsen av den store gudinnen. Dette er stedet hvor
bildet av henne falt ned til oss fra himmelen. 36 Det er aldri noen som har stilt spørsmål
ved dette, så ta det helt med ro. Gjør ikke noe som dere kommer til angre på. 37 Disse
mennene som dere har ført hit, har verken stjålet noe fra templet eller snakket dårlig

‡ **19:10** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **19:21** Eller: "Paulus kjente seg ledet av Guds Ånd". * **19:22** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **19:23** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:24** Gudinnen Artemis er også kjent under navnet Diana.

om gudinnen. 38 Dersom Demetrius og håndverkerne hans har noe å anklage dem for,
da har vi domstoler som tar hånd om slikt, og landshøvdinger som kan ta opp saken.
La alt gå den lovlige veien. 39 Dersom det finnes klager i andre spørsmål, så kan de bli
tatt opp i den lovlige folkeforsamlingen. 40 Slik vi nå driver på, er det til og med risiko
for at vi blir anklaget for opprør, etter som det ikke var noen grunn til å sette i gang
disse urolighetene. Dersom de romerske myndighetene krever en forklaring, så har vi
ingen god grunn å komme med."
41 Med disse ordene fikk han folkemassen til å løse seg opp og gå hver til sitt.

20

Paulus reiser til Makedonia og Hellas

1 Da alt var blitt rolig i Efesos, kalte Paulus sammen disiplene og oppmuntret dem. Så
tok han avskjed og begynte reisen over til Makedonia. 2 Der dro han fra sted til sted
og oppmuntret de troende. Da han kom fram til Hellas, 3 stanset han i tre måneder.
Han sto klar til å seile videre til Syria da han fikk greie på at noen jøder la planer om
å drepe ham. Han forandret derfor reiseruten og dro tilbake gjennom Makedonia. 4 En
gruppe menn skulle reise med ham til Syria og videre til Jerusalem. Det var Sopatros,
som var sønn av Pyrrus fra Berøa, Aristark og Sekundus fra Tessaloniki, Gaius fra Derbe,
Timoteus samt Tykikus og Trofimus fra provinsen Asia*. 5 Han lot disse seile i forveien
over til Troas og ba dem vente på oss† der. 6 Etter påskehøytiden‡ gikk vi andre ombord
på et skip i Filippi, og fem dager seinere møtte vi dem i Troas, der vi stanset en uke.

Paulus i Troas. En ung mann vekkes opp fra de døde

7 På søndagen, da vi hadde samlet oss for sammen å bryte brødet, talte Paulus til de
troende. Etter som han skulle reise fra Troas neste dag, holdt han på helt til midnatt.
8 Rommet i øvre etasjen der vi var samlet, var opplyst av mange oljelamper. 9 En ung
mann som het Eutykus, hadde satt seg i vinduet. Da Paulus talte så lenge, gikk det ikke
bedre til enn at han sovnet og falt ned fra tredje etasjen og døde. 10 Paulus sprang da
ned, la seg over ham og tok ham i armene sine og sa: "Ikke vær redd, han lever!" 11 Så
gikk alle opp igjen og brøt brødet og spiste sammen. Etterpå fortsatte Paulus å tale
ytterligere en stund, ja, det rakk faktisk å bli morgen før han til slutt forlot dem. 12 Den
unge mannen som hadde falt ut av vinduet, ble ført hjem i beste velgående, noe som
selvfølgelig var til stor lettelse for alle.

Paulus tar avskjed med lederne i menighetene i Efesos

13 Paulus tok landeveien over til byen Assos, mens vi andre seilte rundt med båt. 14 Da
vi etter en tid møtte han i Assos, tok vi ham ombord og seilte ned til Mitylene. 15 Videre
passerte vi øya Kios neste dag. Dagen etter la vi til ved øya Samos og nådde en dag
seinere fram til byen Milet.
16-17 Paulus hadde bestemt seg for ikke å reise til Efesos denne gangen, til tross for at
byen lå i nærheten. Han ville ikke bli heftet i provinsen Asia§, etter som han ville rekke
fram til Jerusalem for å kunne feire pinsehøytiden der. Da vi kom fram til Milet, sendte
han en beskjed til lederne i menighetene i Efesos og ba dem komme ned til skipet for å
treffe ham.
18 Da de hadde møtt opp, sa han: "Dere vet om alt jeg har gjort helt fra den dagen
da jeg først satte mine føtter i provinsen Asia. 19 Uten å tenke på meg selv har jeg tjent
Herren Jesus. Det har jeg gjort til tross for de sorger og prøvelser som rammet meg
gjennom alt jødene gjorde mot meg. 20 Jeg har aldri nølt med å tale om det som kunne
være til nytte for dere, men jeg har undervist dere både offentlig og i hjemmene. 21 Jeg
har alvorlig formant både jøder og dem som ikke er jøder, til å vende om til Gud og tro
på vår Herre Jesus.
22 Men nå blir jeg drevet av Guds Ånd* til å reise tilbake til Jerusalem. Veien går dit til
tross for at jeg ikke aner hva som venter meg der. 23 Det eneste jeg vet, er at Guds Hellige
Ånd i by etter by har minnet meg om at fengsel og lidelse kan ligge foran meg. 24 Men
for meg er ikke livet noe verdt, dersom jeg ikke får bruke det til å fullføre den oppgave
som Herren Jesus har gitt meg. Helt til livets slutt vil jeg spre det glade budskapet om
Guds kjærlighet og tilgivelse.

---

* **20:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **20:5** Her begynner bokens forfatter å skrive i «vi» form igjen. ‡ **20:6** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **20:16-17** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **20:22** Eller: "en indre drivkraft har fått meg…"

25 Nå vet jeg at dere aldri kommer til å få se meg igjen, alle dere som jeg har besøkt
og undervist om hvordan dere kunne bli Guds eget folk. 26 Derfor vil jeg i dag si dere at
jeg ikke er skyldig om noen av dere går evig fortapt. 27 Jeg har jo uten å nøle meddelt
dere hele Guds plan om frelse.
28 Pass nå nøye på hvordan dere selv lever, og ta godt være på de menneskene som
Guds Hellige Ånd har satt dere til ledere for. Vær gjetere for Guds menighet, den flokken
som han har kjøpt med sin egen Sønns blod. 29 Jeg vet at når jeg forlater dere, vil det
komme glupske ulver og trenge seg inn blant dere, og de kommer ikke til å skåne flokken.
30 Noen av dere kommer selv til å forvrenge sannheten og forsøke å få egne tilhengere
blant disiplene. 31 Vær derfor på vakt! Husk på at jeg i tre år personlig har undervist
hver og en av dere, og at jeg dag og natt med tårer har formant dere.
32 Jeg ber nå om at Gud skal ta hånd om dere. Ikke glem budskapet hans om kjærlighet
og tilgivelse. La det veilede dere, slik at troen blir sterkere og sterkere, og dere får del i
den arven som venter på dem som tilhører Gud.
33 Dere vet at jeg aldri har krevd å få penger eller klær av dere. 34 Jeg har med
egne hender forsørget både meg selv og mine medarbeidere. 35 Jeg ville gjennom egne
handlinger vise at vi gjennom hardt arbeid skal skaffe mulighet til å hjelpe de fattige og
ikke falle menigheten til byrde. Husk på det Herren Jesus sa: 'Vi blir lykkeligere av å gi
enn å få.' "
36 Da Paulus avsluttet talen, falt han på kne og ba. 37 Mennene begynte å gråte høyt
og omfavnet og kysset ham. 38 Det som bedrøvet dem aller mest, var at han sa at de
aldri mer ville se hverandre her i livet. Til slutt fulgte alle ham ned til skipet.

21

Paulus fortsetter reisen mot Jerusalem

1 Etter at vi skilte lag med lederne for menigheten i Efesos, seilte vi rett ned til øya
Kos. Neste dag nådde vi øya Rhodos og fortsatte derfra til byen Patara. 2 Der fant vi et
skip som skulle til Fønikia i provinsen Syria, og vi gikk ombord og seilte av sted. 3 Etter
en tid fikk vi Kypros i sikte og passerte sør for øya med kurs mot Syria. Vi kom til byen
Tyrus, for der skulle skipet losse lasten. 4 Mens dette sto på, gikk vi i land og fant fram
til disiplene og stanset hos dem en uke. De ble ledet av Guds Ånd til å advare Paulus
mot å fortsette til Jerusalem. 5 Da uken hadde gått, vendte vi på tross av advarslene
tilbake til skipet. Alle de troende, også kvinner og barn, fulgte med oss ut av byen og
ned til stranden. Der ba vi sammen og tok avskjed med hverandre. 6 Vi gikk om bord,
og de andre vendte hjem til sitt.
7 Nesten uten opphold kom vi til Ptolemais. Der hilst vi også på de troende, men stanset
bare en dag. 8 Så fortsatte vi til Cæsarea, der vi bodde hos Filip. Han var stadig opptatt
med å spre det glade budskapet om Jesus. Filip var en av de første sju medarbeiderne
til disiplene. 9 Han hadde fire ugifte døtre, som alle hadde fått evner av Gud til å tale
profetisk.
10-11 Under besøket som varte i flere dager, kom en mann fra Judea for å treffe oss.
Han het Agabus. Også han hadde fått evner av Gud til å tale profetisk. Han tok beltet til
Paulus og bandt sine egne føtter og hender med det og sa: "Guds Hellige Ånd sier: 'På
denne måten skal eieren av dette belte bli bundet av jødene i Jerusalem og bli utlevert
til romerne.' " 12 Vi som hørte dette, både reisekameratene og de troende på stedet,
forsøkte på alle måter å overtale Paulus til ikke å fortsette til Jerusalem.
13 Men han sa: "Hvorfor gråter dere og gjør det vanskelig for meg? Jeg er beredt, ikke
bare til å bli fengslet i Jerusalem, men også å dø for Herren Jesu skyld." 14 Vi forsto da
at han ikke hadde noen planer om å bøye av. Vi roet oss og sa: "La det bli som Herren
vil."
15 Etter disse dagene hos Filip gjorde vi oss klare og fortsatte mot Jerusalem. 16 Noen
av disiplene i Cæsarea fulgte med oss et stykke og viste oss veien til Mnason sitt hus der
vi fikk bo. Mnason kom fra Kypros, og var en av de første som begynte å tro på Jesus.

Paulus kommer fram til Jerusalem

17 Da vi kom fram til Jerusalem, ble vi hilst hjertelig velkommen av de troende.
18 Dagen etter at vi hadde kommet, tok Paulus oss med hjem til Jakob*. Der samlet
også de andre lederne i menighetene seg. 19 Etter at vi hadde hilst, fortalte Paulus smått
og stort om arbeidet sitt og om hvordan Gud hadde brukt ham for å nå ut til andre folk.

* **21:18** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten.

20 Da lederne i menighetene hørte dette, hyllet de Gud. Men etter en stund sa de: "Du
vet, kjære bror, at mange tusen jøder har kommet til tro her, og de er alle nøye med å
følge Moseloven†. 21 Nå har et rykte blitt spredd i Jerusalem om at du lærer de jødene
som bor blant andre folk, at de ikke behøver å følge Moseloven. Du skal også ha sagt at
de ikke behøver å omskjære sine sønner eller å følge våre jødiske tradisjoner. 22 Noe
må derfor bli gjort, for de kommer sikkert til å få greie på at du er her.
23 Vårt forslag går ut på dette: Her er det fire menn som har gitt et løfte til Gud.‡ 24 Ta
dem med til templet og gå sammen med dem og foreta seremonien for renselse. Betal
etterpå utgiftene slik at de også kan klippe håret, slik det er påbudt i loven. Da forstår
alle at ryktene om deg er falske, og at du selv følger Moseloven.
25 Når det gjelder troende fra andre folk, står vi fast ved vår beslutning. Det eneste vi
krever av dem er det vi skrev om i vårt brev: At de ikke skal spise mat som blir ofret til
avguder, at de ikke skal spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blod i
seg, og at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet.§"

Paulus blir arrestert i templet

26-27 Paulus syntes forslaget hørtes bra ut, og neste dag tok han mennene med seg
og foretok seremonien for renselse sammen med dem. Senere gikk han til templet og
meldte offentlig fra om at renselsestiden skulle være slutt om sju dager og at et offer da
ville bli båret fram for hver og en av de fire mennene.

Like før de sju dagene var slutt, fikk noen jøder fra provinsen Asia* øye på Paulus i
templet og hisset opp folket mot ham. De grep tak i ham og 28 skrek: "Israelitter†!
Hjelp oss! Her er den mannen som over alt i verden, og til alle i vårt folk, lærer stikk i
strid med Moseloven‡ og templet. Nå har han til og med tatt med noen som ikke er jøder,
inn i templet og gjort dette hellige stedet uverdig§." 29 Mannen hadde tidligere på dagen
sett Paulus nede i byen sammen med Trofimus fra Efesos, og de trodde derfor at Paulus
hadde tatt ham med seg til templet.
30 Det drøyde ikke lenge før hele byen var i opprør og kom løpende. De slepte Paulus
ut av templet, og portene ble straks stengt bak ham. 31 Folket tenkte å drepe ham,
men kommandanten ved den romerske garnisonen fikk vite at hele Jerusalem var i
opprør. 32 Derfor rykket han raskt ut med soldatene og offiserene sine. Da folkemassen
fikk se soldatene, sluttet de å mishandle Paulus. 33 Kommandanten gikk straks fram og
arresterte Paulus og ga befaling om at han skulle bli bundet med doble kjettinger. Han
spurte folkemassen hvem Paulus var og hva han hadde gjort. 34 Blant folket skrek noen
det ene, mens andre sa noe helt annet. Kommandanten kunne ikke i forvirringen få
klarhet i hva de mente. Han ga derfor befaling om at Paulus skulle bli tatt med til den
romerske festningsborgen. 35-36 Folket fulgte etter helt fram og ropte: "Drep ham, drep
ham!" Da de kom fram til trappen, ble folkemassen så voldsom at soldatene måtte løfte
Paulus opp på skuldrene for å beskytte ham.

Paulus sin forsvarstale for folket

37 I det Paulus skulle bli ført inn i festningsborgen, sa han til kommandanten: "Får jeg
si noen ord til deg?"
"Kan du gresk?" undret kommandanten forbauset. 38 "Er ikke du den egypteren som
satte i gang et opprør for noen år siden og tok med seg 4 000 bevæpnete rebeller ut i
ørkenen?"
39 "Nei", svarte Paulus, "jeg er en jøde fra Tarsus i Kilikia, borger av en stor og viktig
by. Jeg ber derfor om at du lar meg tale til folket."
40 Kommandanten ga ham da sin fullmakt, og Paulus gjorde tegn til folket fra toppen
trappen at han hadde noe å si. Da alle hadde roet seg, begynte han å tale til dem på
arameisk*.

---

† **21:20** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **21:23** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **21:25** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og troende som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt dem allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hundra år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **21:26-27** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **21:28** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **21:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **21:28** Folk som ikke var jøder, var i følge med den jødiske tradisjonen uverdige til å komme fram for Gud og ville gjøre templet urent om de gikk inn der. * **21:40** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

22

1 Han sa: "Kjære søsken og dere som er ledere for folket, hør etter på det jeg har å si
til mitt forsvar." 2 Da de hørte at Paulus talte på deres eget språk, ble de enda mer stille.
3 Han fortsatte: "Jeg er jøde, født i byen Tarsus i Kilikia, men oppvokst her i Jerusalem.
Jeg hadde Gamaliel som lærer og ble undervist om mye rett og riktig i Moseloven* og
alle våre tradisjoner. Min ekstreme fanatisme i livet var å kjempe for Gud, slik som
også dere forsøker å gjøre. 4 Jeg forfulgte og ville drepe alle som fulgte Jesu vei†. Jeg lot
både menn og kvinner bli bundet og satt i fengsel. 5 Dette kan øverstepresten og alle
medlemmene i Det jødiske rådet‡ bevitne. Det var også de som ga meg brev adressert
til synagogene§ i Damaskus, for at jeg skulle fengsle menneskene der og føre dem til
Jerusalem, hvor de kunne bli straffet.

6 Da jeg var på veien til Damaskus, ved middagstiden, og nærmet meg byen, ble jeg
plutselig innhyllet av et sterkt lys fra himmelen. 7 Jeg falt til jorden og hørte en stemme
som sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg?'

8 Jeg spurte da: 'Hvem er du, herre?' og han svarte: 'Jeg er Jesus fra Nasaret, han som
du forfølger.' 9 De som var med meg, så lyset, men forsto ikke stemmen som snakket til
meg. 10 Jeg spurte da: 'Hva skal jeg gjøre, Herre?' Herren svarte: 'Reis deg opp og gå til
Damaskus. Der vil du få vite hvilken oppgave jeg har valgt deg ut til.' 11 Det sterke lyset
hadde gjort meg blind, og derfor måtte jeg bli ledet inn til Damaskus av mine ledsagere.

12 I Damaskus bodde det en mann som het Ananias. Han var en hengiven jøde og nøye
med å følge Moseloven. Derfor var han også godt ansett blant alle jøder i Damaskus.
13 Denne mannen kom til meg, stilte seg ved siden meg og sa: 'Saulus, min bror, du skal
få ditt syn tilbake!' Og i samme øyeblikk kunne jeg se.

14 Så sa han til meg: 'Våre forfedres Gud har valgt deg ut til å kjenne hans vilje og til
å se den Rettferdige* og høre stemmen hans. 15 Nå skal du vitne for alle mennesker og
fortelle det du har sett og hørt. 16 Tvil ikke, men tilbe Jesus og la deg straks døpe slik at
du blir vasket ren fra syndene dine.'

17 Senere, da jeg hadde kommet tilbake til Jerusalem og en dag sto og ba i templet, fikk
jeg se et syn. 18 Jeg så Herren Jesus som sa til meg: 'Skynd deg, forlat straks Jerusalem,
for folket her kommer ikke til å tro på det du forteller om meg.'

19 'Men, Herre', innvendte jeg, 'de kjenner meg jo. De vet at jeg i hver eneste synagoge†
har fengslet og pisket dem som trodde på deg. 20 Da Stefanus ble drept, han som fortalte
om deg til alle, sto jeg ved siden av og mente at de handlet rett. Jeg voktet til og med
klærne til dem som steinet ham!'

21 Herren Jesus sa til meg: 'Dra bort fra Jerusalem, for jeg vil sende deg langt av sted
til andre folk!' "

Paulus avslører at han er romersk borger

22 Fram til dette punktet i Paulus sin tale hadde folket lyttet rolig, men nå begynte de
å rope: "Drep ham! Pass på at han forsvinner fra jordens overflate! Han har ingen rett
til å leve!" 23 Folkets rop ble villere og villere. De slet av seg kappene sine og kastet jord
opp i luften. 24 Kommandanten tok derfor Paulus inn i festningsborgen og ga befaling
om at de skulle piske ham til han tilsto sine forbrytelser, slik at de fikk greie på hvorfor
folkemassen var så rasende.

25 Da de surret Paulus fast for å piske ham, sa han til en offiser som sto der: "Er det
tillatt å piske en romersk borger som ikke er dømt for noe?" 26 Da offiseren hørte dette,
gikk han til kommandanten og sa: "Hva er det du tenker å gjøre? Denne mannen er jo
romersk borger!" 27 Da gikk kommandanten til Paulus og spurte: "Er det sant at du er
romersk borger?"

"Ja", svarte Paulus, "det er jeg."

28 "Det er jeg også", mumlet kommandanten, "og det kostet meg veldig mange penger!"

"Jeg ble det i fødselen", svarte Paulus.

---

* **22:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:4** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **22:5** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **22:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. * **22:14** Ananias snakker om Jesus. † **22:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

29 Soldatene som skulle ha pisket og forhørt ham, trakk seg raskt tilbake da de hørte
at Paulus var romersk borger. Kommandanten selv ble forskrekket, etter som det var
han som hadde gitt befaling om at Paulus skulle bli bundet og pisket.
30 Neste dag satte kommandanten Paulus fri fra fengslet og ga befaling om at
øverstepresterne og Det jødiske rådet‡ skulle samle seg. Han førte Paulus ned fra
festningsborgen og stilte han for Det jødiske rådet for å få greie på hva bråket handlet
om.

23

Paulus for Det jødiske rådet

1 Da Paulus kom inn, så han medlemmene i rådet rett i øynene og sa: "Brødre, jeg har
alltid levd livet mitt med god samvittighet for Gud." 2 Da ga øverstepresten Ananias
befaling om at de som sto nærmest Paulus, skulle slå ham over munnen.
3 Paulus sa til han: "Gud skal slå deg, du som har sunket ned i en slik dobbelmoral!
Her sitter du for å dømme meg etter Moseloven*, og så bryter du selv loven ved å befale
at de skal slå meg." 4 De som sto ved siden av Paulus, sa da til ham: "Hvordan våger
du å forulempe Guds øverstepresten?"
5 "Tilgi meg brødre", svarte Paulus, "jeg visste ikke at han var øverstepresten. Det står
i Skriften†: 'Du skal ikke forbanne den som er leder for folket ditt.‡' "
6 Hva Paulus derimot visste, var at noen av medlemmene i rådet var saddukeere,
mens andre var fariseere.§ Derfor ropte han: "Brødre, jeg er fariseer liksom alle mine
forfedre. Og jeg blir stilt for retten her i dag fordi jeg tror at de døde står opp igjen."
7 Dette delte straks rådet i to grupper som begynte å krangle med hverandre.
8 Saddukeerne tror nemlig ikke at de døde står opp igjen eller at det finnes engler eller
ånder. Fariseerne derimot tror på alt dette.
9 Alle i rådet skrek i munnen på hverandre, og noen av de skriftlærde* fra partiet til
fariseerne stilte seg opp og forsvarte Paulus. "Vi kan ikke se at denne mannen har gjort
noe galt", protesterte de høylytt. "Kanskje en Ånd eller en engel virkelig har snakket til
ham."
10 Krangelen ble bare verre og verre, og mennene rykket og slet i Paulus fra alle kanter.
Til slutt fikk kommandanten gitt befaling til soldatene om å ta med Paulus og føre ham
til festningsborgen, etter som han var redd for at de skulle slite ham i filler.
11 Da det seinere var blitt natt, viste Herren Jesus seg for Paulus og sa: "Vær ikke redd!
På samme måten som du har fortalt om meg her i Jerusalem, skal du også fortelle om
meg i Roma."

Planer på å drepe Paulus

12-13 Neste morgen samlet mer enn 40 jødiske menn seg og sverget på at de verken
skulle spise eller drikke før de hadde drept Paulus. 14 De gikk til øverstepresterne og
folkets ledere og sa: "Vi har sverget en ed og lovet at vi verken skal spise eller drikke
før vi har drept Paulus. 15 Be derfor kommandanten om at han lar Paulus bli stilt for
rådet igjen. Si til ham at dere vil undersøke tilfellet nærmere, så kan vi drepe ham når
han er på vei hit."
16 Paulus sin søstersønn fikk greie på planene deres og gikk til festningsborgen og
fortalte alt for Paulus. 17 Straks kalte han til seg en offiser og sa: "Ta med denne unge
mannen til kommandanten. Han har noe viktig å fortelle ham."
18 Offiseren gikk da til kommandanten og forklarte: "Fangen Paulus kalte på meg og
ba meg ta med denne unge mannen til deg. Han har visst noe å fortelle deg."
19 Kommandanten tok ham da ved armen og førte ham til siden og spurte: "Hva er
det du har å fortelle?"
20 Søstersønnen til Paulus forklarte straks: "Jødene har blitt enige om å be deg sende
Paulus ned til deres råd i morgen, slik at de kan undersøke tilfellet nærmere. 21 Ikke la
dem få det som de vil, for mer enn 40 menn ligger gjemt i et bakhold for å drepe Paulus.

---

‡ **22:30** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **23:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:5** Se Andre Mosebok 22:28. § **23:6** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. * **23:9** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

De har sverget at de verken skal spise eller drikke før han er død. De har allerede gjort seg klare og venter bare på at du skal gi ditt ja."
22 Kommandanten advarte ham og sa: "Ingen må få vite at du har fortalt meg dette", og så lot han mannen gå.

Paulus blir ført til Cæsarea
23 Kommandanten kalte på to av offiserene sine og sa: "Kall ut 200 soldater som står klare til å marsjere til Cæsarea klokka ni i kveld sammen med 200 spydkastere og 70 ryttere. 24 Gi Paulus en hest å ri på og pass på, at han kommer fram til landshøvdingen Feliks i god behold."
25 Han skrev følgende brev til landshøvdingen:
26 "Fra Claudius Lysias,
til den høyt ærede landshøvdingen Feliks.
Beste hilsen!
27 Denne mannen har blitt arrestert av jødene. De skulle nettopp til å drepe ham da jeg sendte ut soldater for å redde ham. Etterpå har jeg fått vite at han er romersk borger. 28 Jeg førte ham ned til Det jødiske rådet† for å få greie på hva de anklaget ham for. 29 Jeg forsto snart at det bare var noen interne stridsspørsmål som hadde med deres religiøse lover å gjøre, og ikke noe som bør bli straffet med fengsel eller døden. 30 Senere fikk jeg ved en anledning greie på at de planla å drepe han, og jeg besluttet derfor å sende ham til deg. Jeg har også formant motstanderne hans til å legge fram anklagene sine for deg."
31 Samme natten tok soldatene Paulus og førte ham til den romerske militærforlegningen Antipatris‡ slik de hadde fått befaling om. 32 Neste morgen fortsatte de 70 rytterne med ham til Cæsarea, mens de øvrige mennene vendte tilbake til festningsborgen i Jerusalem.
33 Da de kom fram til Cæsarea, overlot de brevet til landshøvdingen Feliks og førte Paulus inn til han. 34 Landshøvdingen leste brevet og spurte Paulus hvilken provins han kom fra. "Fra Kilikia", svarte Paulus.
35 "Bra", sa landshøvdingen, "jeg skal ta opp saken din når de som anklager deg kommer hit." Så ga han befaling om at Paulus skulle bli anbrakt i fengslet som lå i palasset til kong Herodes.

24

Paulus for retten
1 Fem dager seinere kom øverstepresten Ananias og noen av de religiøse lederne sammen med advokaten Tertullus til Cæsarea for å anklage Paulus for landshøvdingen. 2 Da Paulus ble ført inn, begynte Tertullus å legge fram anklagene. Slik lød prosedyren hans:
3 "Høyt ærede Feliks! Det er takket være deg at vi jøder kan leve i fred og trygghet. Du har også sett til at vårt folk på alle måter har fått det bedre. Dette er vi alle uendelig takknemlige for. 4 Jeg vil ikke ta for mye av tiden din, men jeg ber deg være så vennlig å høre etter på meg mens jeg i korthet legger fram våre anklager. 5 Vi har funnet at denne mannen sprer uro og elendighet blant jødene over alt i verden. Han er leder for sekten til nasaréerne*. 6 Han har til og med forsøkt å skjende† templet. Det var derfor vi arresterte ham.‡ 8 Dersom du forhører ham, kan du selv få bekreftet at våre anklager er sanne." 9 De andre jødene samtykket og sa at alt som Tertullus hadde prosedert var riktig.
10 Landshøvdingen gjorde tegn til Paulus at det var hans tur til å forklare seg. Han begynte sin tale:
"Jeg vet at du har vært dommer for dette folket i mange år. Det føler jeg som en fordel og trygghet når jeg nå skal forsvare meg. 11 Du kan lett kontrollere at det ikke er mer

† **23:28** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **23:31** Antipatris lå mitt mellom Jerusalem og Cæsarea. * **24:5** "Nasareernas sekt" var et økenavn på de troende. Jesus ble kalt "nasareern", enten fordi at han kom fra Nasaret, eller fordi han var "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1 eller en "nasir", en person som lever innviet for Gud. † **24:6** Paulus var anklaget for å ha tatt med noen som ikke var jøder inn i templet, noe som ville ha gjort templet uverdig i følge den jødiske tradisjonen. ‡ **24:6** En del håndskrifter legger til: Vi ville dømme ham i følge vår lov, 7 men kommandanten Lysias kom og førte ham bort fra oss med makt. 8 Han forlangte at anklagerne skulle innfinne seg hos deg.

enn tolv dager siden jeg kom til Jerusalem for å be i templet. 12 Du kan også få bekreftet
at jeg i denne tiden ikke har diskutert med noen eller har stelt til uroligheter, det være
seg i templet, i synagogene§ eller ute på gatene. 13 Det finnes heller ikke fnugg av bevis
for at jeg skulle ha gjort alt dette som disse mennene anklager meg for.
14 Jeg erkjenner at jeg tilhører den gruppen som følger Jesu vei*, den gruppen som
de kaller en sekt. Gjennom dette tjener jeg våre forfedres Gud, og jeg tror på alt som
Gud har sagt i Moseloven og det profetene har skrevet.† 15 Jeg tror, akkurat som disse
mennene, at Gud en dag skal la alle stå opp fra de døde, noen til evig straff, noen til evig
liv. 16 Derfor gjør jeg mitt beste for alltid å ha en ren samvittighet for Gud og mennesker.
17 Etter å ha vært borte fra byen i flere år, vendte jeg tilbake til Jerusalem med penger
for å hjelpe jødene og for å ofre til Gud. 18 Det var i templet de fikk øye på meg. Jeg holdt
nettopp på å avslutte seremonien for renselse. Det var ikke noen folkemasse rundt meg,
og ikke antydning til uro. 19 Noen jøder fra provinsen Asia‡ var der. Det var egentlig de
som burde stått her i dag dersom de mente å ha noe å anklage meg for. 20 Når de ikke
er her, må du ta til takke med å høre hva de som er på plass, har å anklage meg for. De
kan fortelle hvilken forbrytelse Det jødiske rådet§ fant meg skyldig til. 21 Jeg tror ikke
de har noe annet å anklage meg for enn det som jeg høyt og tydelig ga uttrykk for da
jeg sto foran dem: 'Jeg står her for retten i dag på grunn av troen min på at døde står
opp igjen!' "
22 Feliks, som visste en hel del om Jesu vei, utsatte rettsforhandlingene og sa: "La oss
vente til kommandanten Lysias kommer hit fra Jerusalem. Da skal jeg dømme i saken."
23 Han sendte Paulus tilbake til fengslet, og sa til vaktene at de skulle behandle ham
mildt. De fikk også befaling om å la vennene til Paulus besøke ham, og at de kunne gi
ham alt han trengte.
24 Noen dager seinere kom Feliks, som var landshøvding, tilbake sammen med sin
kone som het Drusilla, og var jødinne. Han ba om å få Paulus hentet, fordi han ville at
han skulle fortelle mer om troen på Jesus som Messias, den lovede kongen. 25 Da Paulus
begynte å snakke om å leve etter Guds vilje, om å avstå fra enkelte ting, og om at Gud
en dag vil dømme alle mennesker, ble Feliks redd og sa: "Dette holder for i dag. Nå kan
du gå. Når jeg har god tid, skal jeg sende bud etter deg igjen."
26 Feliks sendte virkelig bud på Paulus gang etter gang for å snakke med ham. Det var
nok helst for at han håpet at Paulus skulle bestikke ham. 27 Slik fortsatte det i to år. Da
sluttet Feliks som landshøvding og fikk en etterfølger som het Porkius Festus. Etter som
Feliks ville holde seg godt inne med jødene, lot han Paulus bli igjen i fengslet da han
sluttet som landshøvding.

25

Paulus ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen

1 Tre dager etter at Festus hadde kommet til Cæsarea for å begynne sin tjeneste som
landshøvding, reiste han til Jerusalem. 2 Der ble han oppsøkt av øversteprestene og
noen betydningsfulle jøder som på nytt tok opp anklagene mot Paulus. 3 De ba også om
at Festus skulle vise sin godhet mot jødene ved å la Paulus bli ført tilbake til Jerusalem.
Deres egentlige plan var å overfalle og drepe Paulus på veien.
4 Festus svarte at Paulus satt i fengsel i Cæsarea, og at han snart skulle dit selv.
5 "Derfor", fortsatte han, "må lederne deres heller følge meg dit for å anklage ham,
dersom han nå har gjort noe galt."
6 Vel en uke seinere vendte Festus tilbake til Cæsarea. Følgende dag satte han seg
på dommersetet og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 7 Da Paulus kom inn,
ble han omringet av jødene som hadde kommet fra Jerusalem. De nærmest slynget ut
sine mange og sterke anklager mot ham. Likevel kunne de ikke bevise en eneste en av
påstandene. 8 Paulus nektet alt og sa: "Jeg har ikke brutt den jødiske loven* eller gjorde
noen forbrytelse mot templet eller snakket nedsettende om den romerske keiseren."

---

§ **24:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **24:14** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". † **24:14** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **24:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **25:8** Den jødiske loven, eller Moseloven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

9 Da spurte Festus, som ville holde seg til venns med jødene: "Er du villig til å reise
til Jerusalem og la deg bli dømt av meg der oppe?"
10 "Nei!" svarte Paulus. "Jeg er romersk borger og derfor er det i den romerske
domstolen jeg skal bli dømt. Jeg har ikke gjorde noe galt mot jødene, og det vet du godt
selv. 11 Dersom jeg har gjort noe som fortjener døden, da er jeg beredt til å dø. Dersom
jeg er uskyldig, da har verken du eller noen andre rett til å overgi meg til disse mennene
for at de kan drepe meg. Jeg ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."
12 Festus diskuterte dette med sine rådgivere og svarte: "Du har bedt om å få bli dømt
ved den keiserlige domstolen, derfor skal du få reise til Roma."
13 Noen dager seinere kom kong Agrippa og Berenike† til Cæsarea på et høflighetbesøk
til den nye landshøvdingen. 14 De stanset i flere dager, og Festus passet på å ta opp saken
om Paulus med kongen. Han sa: "Det finnes en fange her som heter Paulus, og som
Feliks har etterlatt til meg. 15 Da jeg var i Jerusalem, kom de jødiske øversteprestene
og folkets ledere til meg med en anklage mot ham. De ba om at jeg måtte passe på å få
ham dømt. 16 Jeg fortalte da at romerne ikke har for vane å utlevere noen før han har
blitt stilt for retten. Den anklagede skal ha mulighet til å møte dem som anklager ham,
og alle skal ha anledning til å forsvare seg.
17 Da de religiøse lederne kom hit til Cæsarea, tillyste jeg rettsforhandlingene allerede
neste dag og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 18 Men anklagene mot ham
var noe helt annet enn det jeg hadde ventet meg. 19 De gjaldt bare noen stridsspørsmål
i deres interne religion og om en mann som het Jesus, som er død, men som Paulus
påstår lever! 20 Jeg ble forvirret og visste ikke hva jeg skulle gjøre i dette tilfellet. Derfor
spurte jeg Paulus om han var villig til å reise til Jerusalem og stå for domsstolen der.
21 Paulus ba i stedet om å få bli her. Han ville heller vente og bli dømt ved den keiserlige
domstolen. Derfor har jeg gitt befaling om at han skal sitte i fengslet her til jeg kan
sende ham til Roma."
22 Da sa kong Agrippa: "Jeg skulle selv ønske å høre denne mannen." Festus svarte:
"Det skal vi ordne. Du kan få treffe ham allerede i morgen!"
23 Neste dag kom kong Agrippa og Berenike i full uniform til domsstolen sammen med
de høye offiserene og byens ledende menn. Festus ga befaling om at Paulus skulle bli
ført inn. 24 Han sa: "Kong Agrippa, og alle dere andre som er samlet her i dag. Dette
er den mannen som jødene både her og i Jerusalem vil straffe med døden. 25 Etter
min oppfatning har han ikke gjort noe som fortjener dødsstraff. Han har bedt om å
få bli dømt ved den keiserlige domstolen, og derfor har jeg besluttet å sende ham til
Roma. 26 Rullebladet hans vet jeg ikke mye om, men vil rapportere til min øverste leder,
keiseren. Det finnes rett og slett ikke noen virkelige anklager mot denne mannen. Jeg
har nå stilt ham fram for dere, og spesielt for deg, kong Agrippa, slik at du kan avhøre
ham og etterpå si meg hva jeg skal skrive i rapporten. 27 Det virker jo ikke særlig logisk
å sende en fange til den keiserlige domstolen uten å ha noe å anklage ham for!"

26

Forsvarstalen til Paulus hos kong Agrippa

1 Kong Agrippa sa til Paulus: "Hva har du å si til ditt forsvar? Vær så god, ordet er
ditt."
Da løftet Paulus hånden til en hilsen og begynte på sin forsvarstale. Han sa:
2 "Kong Agrippa, jeg er svært glad for at jeg får svare deg på de anklagene jødene har
mot meg. 3 Jeg vet at du er ekspert på jødiske skikker og stridsspørsmål. Derfor ber jeg
deg om å høre på meg med tålmodighet!
4 Som alle jøder godt vet, fikk jeg en grundig jødisk oppdragelse helt fra min tidligste
barndom, først i Tarsus, og seinere i Jerusalem. 5 Jødene kjenner meg fra lang tid
tilbake. Dersom de bare vil erkjenne det, vet de veldig godt om at jeg har levd som
en ekte fariseer* og fulgt den strengeste retningen i vår religion. 6 Jeg står nå anklaget
fordi jeg tror at Gud skal innfri det løfte han ga til forfedrene våre. 7 Dette løfte håpet
Israels tolv stammer å få se oppfylt ved at de dag og natt tjente ham! Det er altså, kong
Agrippa, helt inkonsekvent av jødene å påstå at det er en forbrytelse å tro på dette
løftet. 8 Hvorfor skal det være så vanskelig å tro at Gud kan vekke opp døde?
9 Tidligere trodde jeg selv at det var min plikt å gå så hardt som mulig fram mot dem
som tror på Jesus fra Nasaret. 10 Jeg arresterte mange av de troende i Jerusalem ved

† **25:13** Berenike var søster til kong Agrippa. * **26:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

hjelp av den fullmakten jeg hadde fått av øversteprestene. Jeg stemte for at de skulle
bli dømt til døden. 11 Mange ganger brukte jeg tortur i synagogene† for å få troende til å
forbanne Jesus. Jeg var en så bitter motstander at jeg til og med forfulgte troende langt
borte i fremmede land.
12 En dag var jeg på vei til Damaskus i et slikt ærende, utrustet med fullmakt og utsendt
av øversteprestene. 13 Da fikk jeg ved middagstiden se et lys fra himmelen. Det var
sterkere enn solen, og både jeg og mine ledsagere ble hyllet inn i lysglansen. 14 Vi falt
alle til jorden, og jeg hørte en stemme som snakket til meg på arameisk‡ og sa: 'Saulus,
Saulus, hvorfor forfølger du meg? Du skader bare deg selv ved å trasse min vilje.§'
15 'Hvem er du, herre?' spurte jeg. Herren svarte: 'Jeg er Jesus, han som du forfølger.
16 Reis deg opp! Jeg har vist meg for deg, for at du skal bli tjeneren min og fortelle alle
om det du har sett i dag og alt jeg vil vise deg i framtiden. 17 Jeg skal redde deg både
fra jødene og andre folk. Ja, jeg skal sende deg til folk som ikke er jøder. 18 Du skal
åpne øynene deres, slik at de vender om fra mørket til lyset, fra Satans makt til Gud.
Ved å tro på meg skal de få tilgivelse for syndene sine og bli regnet med blant dem som
tilhører Gud.'
19 Derfor, kong Agrippa, måtte jeg være lydig mot dette synet fra himmelen. 20 Først
forkynte jeg for dem som bodde i Damaskus og Jerusalem, så fortsatte jeg i hele Judea
og gikk videre til andre folk. Over alt oppfordret jeg alle til å forlate syndens vei, vende
om til Gud og vise sin forvandling gjennom gode gjerninger. 21 Det var derfor jødene
arresterte meg i templet og forsøkte å drepe meg. 22 Men Gud beskyttet meg, slik at jeg
fortsatt lever og kan fortelle om Jesus både for fine mennesker og vanlige folk. Likevel
er det ikke noe nytt jeg kommer med. Det jeg snakker om, hadde Gud forutsagt ved
profetene og Moses* for lenge siden. 23 Gud forutsa at Messias, den lovede kongen,
måtte lide og bli den første som sto opp fra de døde. Han skulle føre lyset fram både
til jøder og andre folk."
24 Da Paulus hadde kommet så langt i sin forsvarstale, ble han plutselig avbrutt
av landshøvdingen Festus som ropte: "Paulus, du er helt fra sans og samling! All
lærdommen din har gjort deg fullstendig sinnssyk!" 25 Paulus svarte: "Nei, høyt ærede
Festus, jeg er ikke sinnssyk. Jeg forteller sannheten, rolig og fornuftig. 26 Kong Agrippa
kjenner godt til alle disse spørsmålene. Jeg snakker åpent ut, for jeg er sikker på at
disse begivenhetene er kjente for ham. De foregikk jo ikke i noen avkrok av verden!
27 Kong Agrippa, tror du på det Gud har forutsagt ved profetene? Ja, jeg vet at du gjør
det."
28 Da sa Agrippa til ham. "Holder du på lenger nå, så kommer du til å gjøre også meg
til en kristen†."
29 Paulus svarte: "Enten det går fort eller tar tid, så ønsker jeg til Gud at ikke bare du,
men alle som hører meg her i dag, vil bli som jeg, bare uten disse lenkene."
30 Kongen, landshøvdingen Berenike og alle de andre reiste seg. 31 Da de gikk ut,
sa de til hverandre: "Denne mannen har ikke gjort noe som fortjener dødsstraff eller
fengsel."
32 Kong Agrippa sa til Festus: "Han kunne blitt satt fri, dersom han ikke hadde bedt
om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."

27

Reisen til Roma

1 Tiden kom da vi skulle* reise til Italia. Paulus og noen andre fanger ble overlevert
til en offiser som het Julius, ved Den keiserlige bataljon. 2 Med på reisen hadde vi også
Aristark fra Tessaloniki i Makedonia. Vi gikk ombord på et skip i Adramyttium og seilte
av sted. Skipet skulle seile innom flere steder langs kysten av provinsen Asia†.
3 Dagen etter la vi til i byen Sidon. Offiseren Julius var vennlig innstilt mot Paulus og
lot ham gå i land for å besøke venner og nyte godt av gjestfriheten deres. 4 Da vi dro fra
Sidon, fikk vi motvind og seilte derfor i le av Kypros. 5 Etter det var vi ute på åpent hav
og passerte provinsene Kilikia og Pamfylia før vi la til i byen Myra i provinsen Lykia.

† **26:11** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **26:14** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. § **26:14** På gresk: "ved å kjempe mot okselansen". * **26:22** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. † **26:28** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". * **27:1** Lukas, forfatteren til boken, fulgte med på reisen til Roma og skrev derfor resten av boken i «vi» form. † **27:2** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

6 Der fant offiseren et egyptisk skip fra Alexandria som skulle til Italia og som tok oss ombord.
7 I flere dager gikk nå seilturen tungt, etter som vinden sto imot oss. Da vi til slutt nærmet oss øya Knidos, la kapteinen om kursen og seilte rett sørover til vi rundet neset ved Salmone og kom inn i le sjø ved øya Kreta. 8 Der klarte vi å kjempe oss fram langs kysten og kom etter en tid til stedet som blir kalt Godhavn nær byen Lasea. 9 Vi hadde mistet mye tid, og været holdt på å bli farlig for lange sjøreiser, etter som det allerede var seint på høsten.‡ Paulus advarte derfor offiseren og mannskapet 10 og sa: "Mine venner, det kommer til å bli store problemer om vi fortsetter reisen. Både skipet og lasten vil gå tapt, og vi kommer til å risikere våre egne liv!" 11 Men offiseren som var ansvarlig for fangene, hørte mer på kapteinen og de som eide skipet, enn på Paulus. 12 Etter som Godhavn ikke var noen god havn for vinteropplag, syntes de fleste av mannskapet at de skulle seile videre til Føniks og der ta landligge over vinteren. Dette var en god havn lenger vest på Kreta, og som var åpen mot nordvest og sørvest.

Storm utenfor Kreta

13 Nå begynte det å blåse svak vind fra sør. De trodde derfor at reisen til Føniks skulle bli enkel. Altså lettet de anker og begynte å seile tett inn mot kysten av Kreta.
14-15 Det drøyde ikke lenge før været plutselig slo om. En voldsom storm, den blir kalt nordoststormen, feide ned fra øya og drev skipet med seg ut på åpne havet. Mannskapet forsøkte å snu inn mot land, men klarte det ikke og ble tvunget til å la skipet drive for vinden.
16 Til slutt kom vi i le bak en liten øy som het Klauda. Med store problemer kunne vi da få ombord skipsbåten som vi hadde på slep. 17 Da vi hadde heist den opp, surret vi skipet med tau for å styrke skroget. Sjømennene var redde for at skipet skulle drive mot sandbankene ved Syrtebukten§. Derfor firte de ned storseilet og lot skipet drive.
18 Da stormen neste dag fortsatte å rase, begynte mannskapet å kaste lasten overbord. 19 Den tredje dagen kastet de også utrustningen på skipet over bord og alt annet som var løst. 20 I flere døgn så vi verken solen eller stjernene og kunne ikke navigere. Stormen fortsatte med uforminsket styrke. Til slutt regnet vi med at alt håp var ute.
21 Over lenger tid hadde ingen spist. Til slutt gikk Paulus til mannskapet og soldatene og sa: "Dere skulle ha hørt på meg allerede fra begynnelsen av og tatt landligge på Kreta over vinteren. Da hadde dere sluppet alle disse problemene og det store tapet. 22 Men ikke gi opp håpet! Ingen av oss kommer til å dø, bare skipet vil gå tapt. 23 I natt kom nemlig en engel til meg fra den Gud som jeg tilhører og som jeg tjener. 24 Han sa: 'Vær ikke redd Paulus. Du skal stilles for retten hos keiseren. For øvrig har Gud lovet å redde livet til alle dem som seiler sammen med deg.' 25 Gi derfor ikke opp! Jeg stoler på Gud. Alt skal gå akkurat som han har sagt. 26 Vi kommer til å drive i land på en øy."

Skipsbruddet

27 Da vi hadde drevet omkring på Adriaterhavet i fjorten stormnetter, oppdaget sjøfolkene midt på natten at vi nærmet oss land. 28 De loddet dybden og oppdaget at den var mindre enn 40 meter. Etter en liten stund målte de dybden til snaut 30 meter. 29 De var redde for at skipet skulle gå på skjærene og kastet ut fire ankere fra akterstavnen. Utålmodig ventet de på at det skulle bli morgen.
30 Noen av sjøfolkene forsøkte å rømme skipet. De låret skipsbåten på vannet og sa at de måtte legge ut ankere også fra baugen. 31 Da advarte Paulus offiseren og soldatene og sa: "Vi kommer til å dø alle sammen, dersom disse sjøfolkene ikke blir ombord." 32 Da kappet soldatene tauene og lot skipsbåten drive av sted.
33 Straks før det begynte å lysne, oppfordret Paulus på nytt alle om å spise. "Dere har ikke rørt mat på to uker", sa han. 34 "Pass på å få i dere litt mat, slik at dere orker anstrenngelsene! Vær ikke redde, ikke et hårstrå på hodene deres kommer til å bli krummet!"
35 Han tok et brød, takket Gud, brøt av en bit og spiste. 36 Straks kjente alle seg bedre til motes og begynte å spise de også. 37 Det var 276 personer om bord. 38 Da alle hadde spist seg mette, kastet mannskapet hvetelasten overbord for å gjøre skipet lettere.
39 Da det lysnet av dag, kjente de ikke igjen kysten de så, men de merket seg en bukt med en sandstrand og ville forsøke å sette skipet på grunn der. 40 De kappet trossene og lot ankrene falle. Så surret de løs roret, heiste framseilet og satte kursen mot stranden.

‡ **27:9** På gresk: "etter som fastedagen allerede var forbi". Fastedagen ble feiret i slutten av september eller i begynnelsen av oktober. § **27:17** Sandbanker utenfor kysten til Libya.

41 Men skipet støtte på en grunne. Baugen satte seg bom fast, mens akterstavnen begynte
å bli brutt i stykker av de voldsomme brenningene.
42 Soldatene besluttet da å drepe alle fangene for at ingen skulle svømme i land og
rømme. 43 Men offiseren ville redde Paulus og hindret at planen ble gjennoført. Han
ga befaling om at alle som kunne svømme, først skulle hoppe overbord og ta seg i land.
44 Resten skulle forsøke å buksere seg inn til land ved å flyte på planker og vrakrester
fra det knuste skipet. På denne måten klarte alle å redde seg opp på stranden.

28

Paulus på Malta

1-2 Da alle hadde kommet velberget i land, fikk vi greie på at øya het Malta. Befolkning
på øya var svært vennlige mot oss og tente et bål på stranden der alle kunne varme seg.
Det hadde begynt å regne og var kaldt. 3 Paulus hjalp til med å samle kvist. Mens han
kastet et fang på ilden, ble han plutselig bitt av en slange. Den hadde blitt lokket fram
av varmen og hogg seg fast i hånden hans. 4 Da innbyggerne fra øya så slangen henge
i hånden, sa de til hverandre: "Han er sikkert en morder! Det må han være siden han
ble reddet fra havet, men nå blir drept av rettferdighetens gudinne."
5 Paulus ristet bare av seg slangen inn i ilden og var like uskadd. 6 Alle ventet at
hånden skulle hovne opp eller at han plutselig skulle falle død om. Da de hadde ventet
lenge og vel og ikke noe av det skjedde, forandret de oppfatning og sa at han måtte være
en gud.
7 Nær stranden der vi kom i land, var det en stor eiendom som tilhørte Publius, som
var den fremste mannen på øya. Han hilste oss vennlig velkommen og ga oss mat og
husrom i tre dager. 8 Samtidig som vi var der, lå far til Publius syk i feber og alvorlig
dysenteri. Paulus gikk inn og ba for mannen, la hendene på ham og helbredet ham.
9 Etter dette kom alle syke på øya til Paulus og ble helbredet. 10 De viste sin takknemlighet
ved å overøse oss med gaver. Da det var tid for oss til å seile av sted, kom folk ombord
med alt mulig som vi kunne trenge for reisen.

Paulus kommer til Roma

11 Det drøyde tre måneder etter skipsbruddet før vi seilte fra Malta. Denne gangen
reiste vi med skipet "Tvillinggudene" fra Alexandria. Skipet hadde ligget i vinteropplag
på øya. 12 Først la vi til i Syrakus på Sicilia, der vi stoppet i tre dager. 13 Derfra seilte
vi direkte til Reggio. En dag seinere fikk vi sydlig vind, og kom etter to dager fram til
Puteoli. 14 Der fant vi noen troende. De ba oss om å bli hos dem en uke. Det gjorde vi
før vi fortsatte landeveien mot Roma.
15 De troende i Roma hadde hørt at vi var under veis. De første møtte oss allerede
ved Forum Appii*. Flere sluttet seg til følget da vi kom til Tres Tabernæ†. Da Paulus så
de troende, takket han Gud og fikk nytt mot.
16 Til slutt kom vi fram til Roma. Paulus fikk lov til å bo i et privat hus sammen med
den soldaten som voktet ham.

Paulus sin tale til jødene i Roma

17 Tre dager etter ankomsten kalte Paulus til seg lederne blant jødene. Da alle var
samlet, sa han:
"Brødre, jeg ble arrestert i Jerusalem og utlevert til de romerske myndighetene. Dette
til tross for at jeg ikke har gjort noe galt mot vårt folk eller brutt noen av tradisjonene
fra forfedrene våre. 18 Romerne stilte meg for domstolen og ville frifinne meg etter
som de ikke fant noen grunn til å dømme meg til døden. 19 Men jødene protesterte
mot beslutningen deres. Derfor ble jeg nødt til å be om å bli dømt ved den keiserlige
domstolen. Hensikten er slett ikke på noen måte å anklage mitt eget folk. 20 Dette er
altså bakgrunnen for at jeg har bedt dere komme hit i dag, slik at vi kan lære hverandre
å kjenne. Jeg vil fortelle dere at jeg er bundet med disse lenkene fordi jeg tror at Israels
håp, Messias, den lovede kongen, allerede er kommet."
21 De svarte: "Vi har ikke fått noen negative rapporter om deg! Det har heller ikke
kommet noe brev fra Judea om deg, og ingen av dem som har kommet fra Jerusalem,
har hatt noe galt å si om deg. 22 Tvert imot, vi vil gjerne vite hva du tror på. Det eneste
vi vet om denne nye retningen, er at den støter på motstand over alt."
23 De ble enige om å treffe hverandre på nytt en annen dag. Da anledningen kom,
samlet enda flere folk seg der Paulus bodde. Han begynte tidlig på morgenen og holdt

* **28:15** Forum Appii var en by som lå 7 mil sør for Roma. † **28:15** Tres Tabernæ, eller Tre taverner, var en by som lå omkring 6 mil sør for Roma.

på til sene kvelden med å fortelle og undervise om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Ved hjelp av Moseloven og profetene‡ forsøkte han å overbeviste dem om hvem Jesus var.
24 Noen begynte å tro, mens andre nektet. 25 Etter en heftig diskusjon gikk hver til sitt.
Paulus ga et siste ord med på veien: "Guds Hellige Ånd hadde rett da den ved profeten
Jesaja sa:
26 'Gå og si til dette folket:
Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
27 Ja, hjertet til dette folket er så hardt
og likegyldig at det ikke kan forstå.
Hørselen deres er svekket, slik at de ikke kan høre.
Øynene deres er lukket, slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'§
28 Dere må ha det klart for dere at Gud også vil frelse andre folk enn jødene. Og de
kommer til å ta imot frelsen."*
30 Paulus bodde to år i det huset han hadde leid. Han tok imot alle som kom på besøk.
31 Åpent underviste han om Herren Jesus Kristus og Guds plan for å frelse menneskene
og gjøre alle til sitt eget folk. Ingen forsøkte å hindre ham.

‡ **28:23** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **28:27** Se Jesaja 6:9-10. * **28:28** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 29 Da han hadde sagt dette, skiltes jødene, dypt uenige.

Paulus' brev til romerne

Hilsen

1-2 Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi* tjener. Jeg er valgt ut av Gud for å være hans
utsending† og spre det glade budskapet som han for lenge siden lovet oss ved profetene
sine i den Hellige Skriften‡. 3-4 Dette er det glade budskapet om hans Sønn, Jesus Kristus,
vår Herre. Han kom til verden som et menneske og ble født inn i slekten til kong David.
Jesus Kristus var ikke bare menneske. Samtidig var han Guds sønn, noe som Gud på en
mektig måte ga bevis på ved å la sin Hellige Ånd reise ham opp fra de døde.
5 Jesus Kristus har gitt meg den forretten å få være hans utsending og fortelle alle folk
om det han har gjort, slik at de kan begynne å tro og lyde ham. Gjennom dette livet kan
alle gi Gud ære. 6 Blant dem som har fått innbydelsen for å høre Jesus Kristus til, er
også dere.
7 Til alle dere som bor i Roma, som er elsket av Gud og har takket ja til innbydelsen
hans om å tilhøre ham.
Jeg ber om at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus, vil vise dere godhet og fylle dere
med fred.

Paulus lengter etter menigheten

8 Først av alt vil jeg si at jeg takker Gud for dere alle på grunn av det Jesus Kristus
har gjort. Jeg takker Gud, etter som de over alt snakker om den troen dere har. 9 Gud
selv vet at jeg stadig ber for dere. Det er ham jeg tjener av hele hjertet mens jeg sprer
det glade budskapet om Guds sønn. 10 En ting jeg alltid ber om, er at jeg en dag må få
muligheten til å reise til dere, om Gud vil. 11 Jeg lengter etter å treffe dere og dele alt
godt med dere som Gud ved sin Ånd vil gi oss, slik at dere blir styrket i troen. 12 Eller
rettere sagt: Slik at jeg kan oppmuntre dere, og dere meg, gjennom den tro vi har felles.
13 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken§, at jeg flere ganger har tenkt å komme til
dere, for at troen skal få det samme gode resultat hos dere, som den har fått hos andre
folk. Alltid er det blitt noe som hindret meg i å komme. 14 Det inngår i oppdraget mitt
å nå ut til folk, både i vår kultur og i andre kulturer*, både til dem som er velutdannet
og til vanlig enkle mennesker. 15 Derfor vil jeg gjerne komme til dere i Roma, slik at jeg
kan spre det glade budskapet også der.

Kraften i det glade budskapet

16 Jeg skammer meg ikke for det glade budskapet om Jesus. Det handler om Guds kraft
til å frelse hver og en som tror. Jødene var de første som fikk høre budskapet, men det
gjelder for alle folk. 17 Det glade budskapet gjør klart at vi gjennom helhjertet å tro på
Jesus, kan bli skyldfri innfor Gud. Det står i Skriften†: "Den som tror, blir skyldfri innfor
Gud og får leve."‡

Gud hater synden

18 Gud viser fra himmelen sitt sinne mot alle mennesker som lever i synd og ondskap,
og som hindrer andre fra å kjenne til sannheten om ham. 19 De blir straffet fordi de
ikke vil lyde Gud til tross for at de allerede kjenner til det vi kan vite om ham. Gud
har vist hvem han er. 20 Helt siden verden ble skapt har menneskene kunne se Guds
grenseløse makt og forstå at han virkelig er Gud. De kan ikke med sitt blotte øye oppdage
egenskapene hans, men de kan forstå hvem Gud er gjennom å betrakte alt han har skapt.
Derfor finnes det ingen unnskyldning for dem som ikke vil lyde Gud!
21 Til tross for at menneskene kjente Gud, nektet de å tilbe ham som Gud og takke
ham. I stedet henga de seg til egne fantasier om tilværelsen. Deres forvirrede sinn
ble fylt av et åndelig mørke. 22 De påsto seg å være kloke, men endte i stedet i den
komplette dårskap. 23 I stedet for å tilbe Gud, han som har all makt og aldri kan dø,

---

* **1:1-2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:1-2** Kalles også apostel. ‡ **1:1-2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Profetenes bok er en av delene i Skriften. § **1:13** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **1:14** På gresk: til både greker og barbarer. Barbarene var et folkeslag som ikke tilhørte den gresk-romerske kulturen. De ble ansett for å være usiviliserte og ulærde. † **1:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:17** Se Habakkuk 2:4.

tilba de avguder, bilder av vanlige dødelige mennesker og alle slags dyr, både slike som flyr og slike som lever på land.
24 Gud lot folkene følge sine egne begjær. De utførte motbydelige og skammelige
seksuelle handlinger med hverandre. 25 I stedet for å tro på Gud, han som er sannheten,
valgte de å tro på løgn og bedrag. De tilba og tjente det skapte i stedet for Skaperen.
Han er den som skal bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
26 Etter som de trodde på løgn og bedrag, lot Gud dem hengi seg til homoseksuelle
aktiviteter. Til og med kvinnene byttet ut sin naturlige seksualitet og tilfredsstilte sine
behov med hverandre. 27 Mennene sluttet å ha naturlige seksuelle forhold til kvinner og
begynte å bli tent av begjær til hverandre, slik at de utførte skammelige handlinger med
andre menn. På denne måten ble de selv årsaken til den rettferdige straffen de fikk for
sin ondskap. 28 Ja, etter som de ikke brydde seg om å kjenne Gud, lot Gud dem få følge
sine egne onde tanker, slik at de gjorde det de ikke skulle ha gjort. 29 Menneskene ble
fylt av all slags ondskap, umoral, egoisme, hat, misunnelse, mordlyst, aggresjon, svik og
ond vilje. 30 Ja, de sladrer og lyver om andre. De håner Gud. De er storsnutet, arrogante
og skrytende. De finner stadig nye måter til å gjøre det som er ondt, de er ulydige mot
foreldrene sine. 31 De tenker aldri på andre, men bryter stadig løftene sine, etter som
de mangler både kjærlighet og medfølelse. 32 De vet at Gud en dag skal straffe dem
med døden for det de gjør, men likevel fortsetter de. Ikke nok med det: De roser også
andre som lever på dette viset.

2

Guds dom over synden
1 Selv om Gud en dag vil straffe menneskene, har du ingen rett til å dømme andre,
hvem du enn er. Om du dømmer en annen for det han gjør, da dømmer du jo samtidig
deg selv, etter som du handler på samme måten som han. Det finnes ingen unnskyldning
for deg som dømmer! 2 Vi vet at Gud har rett når han dømmer dem som lever på denne
måten. 3 Men du som dømmer dine medmennesker, du tror vel ikke at Gud bare skal
dømme de andre, og ha overbærenhet med deg når du handler på samme måten? 4 Du
skal ikke undervurdere Gud, når han på grunn av sin godhet og sin tålmodighet ikke
straffer deg! Innser du ikke at han ved sin godhet vil få deg til å vende om til ham?
5 Dersom du gjenstridig nekter å vende om til Gud, da gjør du din straff verre på
dommens dag, for på den dagen skal det vise seg at Gud dømmer alle rettferdig. 6 Da
skal hver og en få lønn etter sine gjerninger. 7 Gud skal gi evig liv til dem som uten å bli
trette fortsetter å gjøre det gode og søker herlighet, ære og udødelighet sammen med
Gud. 8 Men han skal i sitt sinne straffe dem som bare tenker på seg selv, og som i stedet
for å gjøre det som er rett, lever i ondskap. 9 Nød og angst skal ramme hvert mennesker
som gjør det onde. Dette gjelder jødene, som først fikk høre Guds budskap, men også
alle andre folk. 10 På samme måten skal herlighet, ære og fred bli gitt til hver og en som
gjør det gode. Det skal bli gitt til jødene, som først fikk høre Guds budskap, men også
til alle andre folk. 11 Gud behandler alle likt.
12 Gud skal straffe alle folk for syndene deres, også om de ikke kjenner til Moseloven*
som Gud ga til jødene. Men han skal også straffe jødene for syndene deres, etter som
de har fått loven. 13 Det rekker nemlig ikke å bare kjenne teoretisk til loven for å bli
skyldfri innfor Gud. Vi må også følge den. 14 Bare jødene har fått Guds lov skriftlig.
Men når andre folk, uten å kjenne til loven, likevel lyder det som står i den, da forstår vi
at de vet forskjell på godt og ondt. 15 De viser ved handlingene sine at loven er skrevet i
hjertene deres. Deres samvittighet reagerer alt etter om de handler rett eller galt. 16 At
det er slik, vil vise seg den dagen da Jesus Kristus på Guds befaling skal dømme oss alle
etter våre innerste tanker og motiv. Dette er det budskapet jeg har fått fra Gud.

Jødene og Moseloven
17 Dere som er jøder, stoler på den loven dere har fått fra Gud. Dere er stolte over
det spesielle forholdet dere har til ham. 18 Dere sier at dere kjenner Guds vilje og vet
hvordan alle bør handle, etter som dere har fått lære dere det som står i Moseloven.
19 Dere sier at dere kan peke ut Guds vei for de blinde og være et lys for dem som lever
i åndelig mørke. 20 Dere vil veilede uforstandige og undervise de umodne. Deres tro
på loven har gitt dere den fullkomne kunnskapen om det som er rett og galt. 21 Ja, dere
underviser andre, men ikke dere selv! Dere sier til andre at de ikke skal stjele, men dere

§ **1:25** I grunnteksten: Amen! * **2:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

er selv tyver. 22 Dere sier at det er galt å være utro i ekteskapet, men dere er selv utro.
Dere sier at de ikke skal tilbe avguder, men dere plyndrer avgudstemplene for å tjene
penger.
23 Dere er stolte over å ha Moseloven, men bringer skam over Gud ved å bryte den.
24 Det står i Skriften†: "Andre folk håner Gud på grunn av dere."‡
25 Dere jøder som tror dere holder paktene med Gud ved å omskjære§ sønnene deres,
dere har bare nytte av denne seremonien dersom dere samtidig lyder hele Moseloven.
Dersom dere ikke gjør det, da er dere ikke noe bedre enn andre folk, som ikke omskjærer
sønnene sine. 26 Om noen fra et annet folk lyder loven, skulle ikke da den personen få
det privilegiet å tilhøre Guds eget folk? 27 Jo, og på dommens dag skal de som ikke er
omskåret rent fysisk, men likevel følger loven, anklage dere jøder, dere som omskjærer
sønnene deres og har fått loven, men ikke følger den.
28 Alle som kaller seg jøder, tilhører altså ikke Guds eget folk. Det har ikke noe med
den fysiske omskjærelsen å gjøre. 29 Nei, den som vil tilhøre Guds eget folk, må ha et rett
forhold til Gud. Det virkelige tegnet på dem som tilhører Guds folk, altså den virkelige
omskjærelsen, er ikke det bokstavelige, fysiske inngrepet som Moseloven beskriver, men
det handler om at Guds Ånd får forvandle hjertet. Og den som har gjennomgått en slik
forvandling, blir æret av Gud, ikke av mennesker.

3

Gud holder løftet sitt

1 Hvilken fordel er det å være jøde? Finnes det noen verdi i den jødiske seremonien å
omskjære sønner? 2 Ja, å være jøde er en enorm fordel. Den fremste grunnen er at det
var jødene som fikk Guds budskap for å spre det videre til andre. 3 At visse jøder på et
seinere tidspunkt ga opp troen på Gud, det forandrer ingenting. Skulle Gud bryte løftene
sine, bare fordi disse menneskene ikke holdt det de hadde lovet? 4 Selvfølgelig ikke! Selv
om hvert eneste menneske lyver, så snakker Gud alltid sant. Det står i Skriften*:
"De skal se at du har rett i alt du sier,
og at du vinner seier når de anklager deg."†
5 "Men", sier noen, "det må være bra for Gud dersom vi handler galt, for da forstår
alle at han handler rett. Derfor er det også urettferdig at han straffer oss." Ja, slik tenker
noen mennesker. 6 Nei, Gud er ikke urettferdig! Hvordan skulle han da kunne dømme
menneskene? 7 Noen sier kanskje: "Hvorfor skal jeg bli kalt for en synder og bli dømt?
Det er jo bra for Gud om jeg lyver, for da ser alle klart og tydelig at han snakker sant. Da
kommer alle til å ære ham." 8 Men tenker de på denne måten, da kunne de like gjerne
si: "Jo mer vi synder, desto bedre, for da kommer Gud til å bli æret for sin godhet!"
Noen påstår at det er på denne måten jeg underviser, men de som snakker slik, skal få
den straffen de fortjener.

Alle har syndet

9 Hva har vi nå kommet fram til? Er vi jøder bedre enn andre?‡ Nei, slett ikke, for jeg
har allerede forklart at alle mennesker uten unntak er syndere enten det er jøder eller
ikke.
10 Det står i Skriften§:
"Ikke noe menneske er skyldfri innfor Gud, ikke et eneste.
11 Ikke noen er forstandig, ingen søker Gud.
12 Alle har vendt ham ryggen, alle er like fulle av synd.
Ingen gjør det som er rett, ikke en eneste.*
13 Deres prat er motbydelig og råtten, lik stanken fra en åpen grav.
De lyver og bedrar. Deres ord er som giften fra huggormen.†
14 Alt de sier, er fylt av forbannelser og bitterhet.‡
15 De er raske å gripe til vold og død,

† **2:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:24** Se Jesaja 52:5. § **2:25** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mannens penis og var en måte å inngå pakter på som ble praktisert av mange folk. Men jødene inngikk pakter med Gud selv. Med denne handling la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett å skjære bort meg og mine avkom på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. * **3:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:4** Se Salmenes bok 51:6. ‡ **3:9** På gresk: Er da vi bedre enn andre? § **3:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:12** Se Salmenes bok 14:1-3 og 53:1-3. † **3:13** Se Salmenes bok 5:10 og 140:4. ‡ **3:14** Se Salmenes bok 10:7.

16 hvor de enn drar fram etterlater de seg nød og elendighet.
17 De kjenner ikke til den veien som leder til fred.§
18 De kommer ikke på den tanken å vise respekt for Gud.*"
19 Selvfølgelig gjelder Moseloven† for jødene. Hensikten med loven er at ingen skal
ha noen unnskyldninger å komme med, og at alle mennesker skal bli dømt av Gud.
20 Ingen kan noen gang stå skyldfri innfor Gud gjennom det å holde alt som står i
loven. Nei, loven kan bare få oss til å innse at vi er syndere.

Jesus Kristus tok straffen vår
21 Men nå har Gud vist oss en annen vei til å bli skyldfri innfor ham enn gjennom det
å holde alt som står i Moseloven. Denne veien har Gud hele tiden vist oss i Moseloven
og profetene‡. 22 Vi kan bli skyldfri for Gud gjennom å tro på Jesus Kristus. Dette gjelder
alle, hvem vi enn er. 23 Alle har syndet og mistet fellesskapet med Gud, han som kan
frelse oss. 24 Men nå har han gitt oss en mulighet som vi ikke fortjener. Han har vist oss
nåde og latt oss bli skyldfri innfor ham gjennom å la Jesus Kristus kjøpe oss fri fra vårt
slaveri under synden. 25-26 Gud lot Jesus ofre sitt blod, og han tok straffen for syndene
våre på seg for at alle som tror, skal få tilgivelse. Gud ville gjennom dette vise hvor
fullkommen god og rettferdig han er. I sin store tålmodighet lot han straffen vente for
de syndene som menneskene gjorde for lenge siden. I vår egen tid lot han Jesus dø, og
han tok straffen vår. Ja, Gud viste sin godhet ved å la oss bli skyldfrie dersom vi tror på
Jesus.
27 Har vi da noe å skryte av når det gjelder vårt forhold til Gud? Nei, slett ikke, for det
er ikke gjennom våre gode gjerninger vi har blitt forsonet med Gud, men gjennom troen.
28 Vi er nemlig fullt overbevist om at menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av
troen, og ikke ved at de forsøker å holde alt som står i Moseloven. 29 Ellers ville jo Gud
bare være Gud for jødene. Sikkert nok er han Gud for alle folk? Ja, selvfølgelig er han
Gud for alle, 30 etter som det bare finnes en Gud. Han lar alle mennesker bli skyldfri
innfor ham gjennom det at de tror. Det gjelder både jøder og andre folk. 31 Når vi sier
at troen er så viktig, betyr da det at vi kan være likegyldige til Moseloven? Nei, tvert
imot! Gjennom det å tro på Jesus respekterer vi det som står i loven.

4

Abraham og troen
1 Hvilken erfaring hadde Abraham, som var stamfar for Israels folk, av å bli frelst
gjennom tro? 2 Var det på grunn av gode gjerninger Gud aksepterte han? Ja, i så tilfelle
kunne han virkelig vært stolt over seg selv. Men det var ikke derfor han ble regnet
skyldfri innfor Gud. 3 Hva står det i Skriften? Jo, at "Abraham trodde på Gud, og derfor
ble regnet som skyldfri innfor Gud".*
4 Den som arbeider, får ikke sin lønn som en gave, men som betaling for det han har
utrettet. 5 Den som blir erklært skyldfri innfor Gud på grunn av troen, får det ikke som
betaling for noe han har utrettet. 6 Derfor beskriver også kong David hvor lykkelig det
mennesket er som uten å fortjene det blir regnet som skyldfri innfor Gud. Han skriver:
7 "Lykkelig er den som har fått tilgivelse for sin ulydighet og fått synden sin strøket
bort!
8 Ja, lykkelig er den som Herren ikke lenger anklager for synd."†
9 Men nå er spørsmålet: Gjelder denne lykken bare for jødene, de som holder Guds
pakt ved å omskjære sine sønner. Gjelder den også andre folk? La oss vende tilbake til
Abraham. Jeg sa før at det var på grunn av troen at Abraham ble regnet som skyldfri
innfor Gud. 10 Når ble han da skyldfri? Var det etter at han hadde blitt omskåret, eller
var det før? Svaret er at Gud aksepterte ham før han ble omskåret.
11 Seremonien med å omskjære alle menn var et tegn på at Abraham ved troen hadde
blitt skyldfri innfor Gud allerede før han ble omskåret. Gjennom dette ble han en
åndelig far for alle som tror, også om de ikke omskjærer sine sønner. 12 Abraham ble
også en åndelig far for sitt eget folk som omskjærer sønnene, men han er bare deres
åndelige far dersom de har samme slags tro som han hadde før han ble omskåret.

Løftet til Abraham gjelder alle som tror

§ **3:17** Se Jesaja 59:7-8. * **3:18** Se Salmenes bok 36:2. † **3:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:21** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **4:3** Se Første Mosebok 15:6. † **4:8** Se Salmenes bok 32:1-2.

13 Det var altså ikke fordi Abraham var lydig mot loven‡ at han fikk løftet om at
etterkommerne hans skulle arve hele jorden. Nei, han fikk løftet fordi troen hadde
gjort ham skyldfri innfor Gud. Hans etterkommere skulle få løftet oppfylt gjennom å
tro på Gud, akkurat som Abraham. 14 De som forsøker bli skyldfrie ved å være lydig mot
Moseloven, kan ikke være Abrahams etterkommere. Da ville troen være uten mening,
og løftet ville ikke gjelde. 15 Husk på at lovens krav er så høye at alle blir dømt av den.
Å ha en lov betyr også at vi kan overtre den. 16 Derfor er troen det viktigste!

Guds løfte var en fri gave til alle Abrahams etterkommere, både til dem som har fått
Moseloven og til dem som bare har samme slags tro som Abraham. Han er en åndelig
far for alle som tror. 17 Gud sier i Skriften§: "Jeg har gjort deg til far for mange folk."*
I Guds øyne er han vår far, for han trodde på den Gud som gjør de døde levende og får
ting til å skje som ikke før var mulig.

18 Når Gud lovet Abraham at han skulle bli far til mange folk, da trodde Abraham på
Gud. Dette til tross for at det menneskelig sett ikke var noe håp om at han kunne bli far.
Men Gud hadde sagt: "Dine etterkommere skal bli så mange at det ikke er mulige å telle
dem."† 19 Derfor fortsatte Abraham å tro til tross for at han var omkring 100 år gammel
og uten kraft i kroppen, og til tross for at kona Sara ikke kunne få barn og i tillegg var
rent for gammel.

20 Nei, Abraham tvilte aldri på Guds løfte, for troen ga ham styrke, og han æret Gud.
21 Han var helt overbevist om at Gud kan gjøre hva som helst når han har lovet det.
22 Derfor ble han regnet som skyldfri innfor Gud.

23 Sannheten om at han "ble regnet som skyldfri innfor Gud", ble ikke skrevet bare
med tanke på Abraham. 24 Den gjelder også for oss. Vi skal også bli regnet som skyldfrie
etter som vi tror på Gud, han som vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. 25 Herren
Jesus ble utlevert for å dø for syndene våre, og ble vakt opp igjen for at vi skulle bli
skyldfrie innfor Gud.

5

Frelst ved troen på Jesus Kristus

1 Når vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved å tro, har vi fred med Gud gjennom det
vår Herre Jesus Kristus har gjort for oss. 2 På grunn av troen har Gud i sin godhet tilgitt
oss. Ja, vi bygger nå vårt liv på Guds tilgivelse, og kan med stolthet og glede se fram til
den dagen da vi får ta del i Guds herlighet.

3 Vi gleder oss ikke bare over dette, men også over de lidelsene vi må gå gjennom.
Vi vet at lidelsene gjør oss utholdende. 4 Utholdigheten gjør oss faste i troen, slik at vi
konstant klamrer oss til håpet om at vi til slutt blir frelst for evig. 5 Dette håpet om
frelse kommer ikke til å gå over i skuffelse, for vi vet hvor sterkt Gud elsker oss. Han
har gitt oss sin Hellige Ånd som fyller våre hjerter med kjærlighet.

6 Mens vi ennå var hjelpeløse og svake, da kom Kristus. Han innfant seg på det
tidspunktet som var i tråd med Guds plan, og døde for alle oss som ikke brydde oss
om Gud. 7 Snaut nok er det vel noen som ville ofre livet sitt selv for et menneske som
lever rett? Muligens ville noen ta på seg å dø for en som var god tvers i gjennom. 8 Men
Gud beviste hvor sterkt han elsket oss, ved at Kristus døde for oss, ennå mens vi, var
syndere. 9 Da vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved at Jesus ofret sitt blod for oss, kan
vi være helt trygge på at han også vil frelse oss fra å bli dømt av Gud. 10 Vi var Guds
fiender, men ble forsonet med ham gjennom det at Sønnen tok straffen vår da han døde.
Derfor kan vi, nå når vi er Guds venner, også være trygge på at Sønnen vil frelse oss fra
evig straff, etter som han sto opp fra de døde.

11 Ikke nok med det, vi gleder oss over det fellesskap vi har med Gud allerede nå, et
fellesskap som ble mulig gjennom at vår Herre Jesus forsonet oss med Gud og gjorde
oss til vennene hans.

Adam og Kristus

12 Gjennom det ene mennesket, som var Adam, kom synden inn i hele menneskeslek-
ten. Straffen for synden var at Adam måtte dø. Etter den dagen dør alle mennesker,
etter som alle har syndet. 13 Ja, menneskene syndet lenge før jødene hadde fått
Moseloven*. Til tross for at det ikke var noen lov å bryte, 14 døde alle menneskene

‡ **4:13** Hele den jødiske loven ble skrevet ned av Moses, en av Abrahams etterkommere, flere hundra år senere. Se Første til Femte Mosebok. § **4:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:17** Se Første Mosebok 17:5. † **4:18** Se Første Mosebok 15:5. * **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

som levde i tidsperioden mellom Adam og Moses. De døde selv om de ikke hadde vært direkte ulydige mot Guds befaling, slik som Adam hadde vært.

Adam hadde en viss likhet med Jesus, han som skulle komme seinere, og likevel var det en skarp kontrast mellom de to. 15 For det er en enorm forskjell mellom et menneske som synder, og Gud, som i sin godhet tilgir. Likheten består i at det var et menneske alene som gjennom sin synd gjorde det slik at alle måtte dø. Og at det var et menneske alene, Jesus Kristus, som gjorde det slik at Gud ga alle den tilgivelsen vi ikke fortjener. Denne frie gaven, som Gud i sin godhet ga oss, er uendelig mye større.

16 Det er også stor forskjell mellom konsekvensene av den ene mannen sin synd og Guds fri gave, tilgivelsen. Synden til den ene mannen førte til at alle menneskene ble dømt til å dø, mens synden hos alle mennesker førte til at Gud viste oss nåde og tilga oss. 17 Det er sant at det ene menneske sin synd gjorde at døden fikk makt over alle mennesker. Men det er like så sant at det ene menneske, Jesus Kristus, har gjort det slik at livet dominerer i alle som tar imot Guds frie gave. Gud lar oss i sin grenseløse godhet bli skyldfri innfor ham, dersom vi tar imot tilgivelsen hans. 18 Ja, den ene syndige handlingen av Adam gjorde det slik at alle mennesker ble dømt til å dø, mens den ene rette handlingen av Kristus gjorde det slik at alle kan bli tilgitt av Gud og få leve. 19 Gjennom det at det ene menneske var ulydig mot Gud, ble vi alle syndere. På samme måten skal vi, ved at det ene menneske var lydig mot Gud, bli skyldfri innfor ham.

20 Gud ga oss Moseloven for klart å vise at menneskene ikke følger hans vilje. Men da det sto klart at menneskene stadig bryter Guds lov, viste det seg også at hans godhet er uendelig stor, etter som han tilgir. 21 Før hersket jo synden over alle mennesker og førte døden inn i verden. Nå overtar i stedet Guds kjærlighet og tilgivelse makten, ved at Jesus Kristus, vår Herre, og gjør oss skyldfri innfor Gud og gir oss evig liv.

6

Syndens makt er brutt

1 Hva betyr da dette? Skal vi fortsette å synde, slik at Gud kan vise sin godhet og tilgi oss gang på gang? 2 Nei, selvfølgelig ikke! Synden har jo ikke lenger noen makt over oss. Hvordan kan vi da fortsette å synde? 3 Vet dere ikke at alle vi som har blitt døpt inn i fellesskapet med Jesus Kristus, også døde sammen med ham da vi ble døpt? 4 Ja, gjennom dåpen er vi både døde og begravd sammen med ham. På samme måten som Kristus ble vakt opp fra de døde ved sin Fars store makt, får også vi nå leve et nytt liv.

5 Om vi altså har blitt fullt og helt forent med Kristus gjennom det å dø sammen med ham, da skal vi også bli levende igjen sammen med ham. 6 Vi vet at vårt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham, for at synden skulle miste makten over oss. Derfor er vi ikke lenger slaver under synden. 7 Den som er død, kan jo ikke bli lokket til å synde. 8 Men om vi døde sammen med Kristus, da skal vi også leve i fellesskap med ham. Dette tror vi på.

9 Vi vet at Kristus har stått opp fra de døde og aldri mer vil dø. Døden har ikke lenger noen makt over han. 10 Han døde for å knuse syndens makt, en gang for alle. Nå lever han for å ære Gud. 11 Gjennom fellesskapet med Jesus Kristus er dere døde i forhold til synden og kan nå leve for å ære Gud. Det er slik dere skal se på dere selv.

12 La altså ikke synden få makt over deres dødelige kropper, slik at dere gir etter for kroppens begjær. 13 Pass på at dere ikke bruker deres kropper i det ondes tjeneste ved å synde, men la Gud bruke deres kropper i tjeneste for det gode, slik at dere ærer ham. Dere har jo gått over fra død til liv. 14 Synden skal ikke lenger styre dere, slik den gjorde da dere i egen kraft forsøkte å leve opp til kravet i Moseloven*. Dere har blitt løst fra lovens krav gjennom det at Gud i sin godhet har tilgitt dere.

Fri til å være lydig mot Gud

15 Hva betyr da dette? Er vi fri til å synde, etter som Gud har tilgitt oss og i sin godhet satt oss fri fra kravet i Moseloven? Nei, naturligvis ikke!

16 Innser dere ikke at dere selv kan velge hvem som skal ha makt over dere? Velger dere å bli slaver under synden, kommer det til å lede til død. Velger dere derimot å være lydig mot Gud, da blir dere skyldfri innfor ham. 17 Jeg takker Gud for dere! Dere som en gang var slaver under synden, valgte av et helt hjerte å være lydig mot den undervisningen om Jesus som dere har fått høre. 18 Nå er dere fri fra synden, og har blitt Guds slaver i tjeneste for det gode. 19 Jeg bruker bildet av slavene, etter som dette er lett å forstå. Tidligere lot dere kroppen deres være slave under umoralske begjær,

* **6:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

slik at dere gjorde det som stred mot Guds vilje og ble mer og mer ulydige mot ham. La nå i stedet kroppen bli Guds slave, slik at dere kan gjøre det som er godt og leve fullt og helt for ham.

20 Da dere var slaver under synden, ble dere komplett likegyldige i forholdet om hva
som var rett og galt. 21 Hva ble resultatet? Selvfølgelig, at dere gjorde slikt som dere nå
skammer dere over, etter som dere vet at det leder til døden. 22 Nå har dere blitt fri fra
syndens makt og er blitt Guds slaver. Resultatet blir at dere lever helt og fullt for Gud
og til slutt får evig liv. 23 Syndens lønn er døden, men Guds gave er evig liv sammen
med Jesus Kristus, vår Herre.†

7

Fri fra Moseloven

1 Dere vet sikkert, kjære søsken, at lovene i et samfunn bare bestemmer over et
menneske så lenge det lever. Dere kjenner selv til våre jordiske lover.
2 La meg bruke et bilde: Når en kvinne gifter seg, er hun på grunn av loven bundet
til mannen så lenge han lever. Dersom mannen dør, er hun ikke lenger bundet til ham,
men er fri fra loven som regulerer ekteskapet. 3 Dersom hun går til en annen mens
mannen hennes ennå lever, da er hun utro i ekteskapet. Dersom mannen hennes dør,
er hun fri fra loven og kan leve med en annen, uten å være utro mot sin første mann.
4 På samme måten er det med dere, kjære søsken. Dere er ikke lenger bundet til
Moseloven*. Lovens makt døde dere bort fra da dere døde sammen med Kristus. Nå
tilhører dere en annen, han som Gud vakte opp fra de døde. Resultatet blir at dere
lever for Gud og gjør det som er godt. 5 Så lenge vi levde på vanlig menneskelig vis, ble
vi fristet til å bryte loven, etter som vi var fylt av syndig begjær. Resultatet var at vi
ble lokket til å gjøre det som er ondt og som fører til døden. 6 Nå er vi frie fra loven,
etter som Gud løste oss fra synden da vi døde med Kristus. Vi er ikke lenger bundet av
lovens makt, men kan tjene Gud på en ny måte. Det skjer ikke ved at vi i egen kraft
forsøker å være lydig mot alt som står i loven, men ved at Guds Ånd hjelper oss.

Moseloven avslører synden

7 Hva betyr dette? Er Moseloven$1† ond? Nei, naturligvis ikke! Loven oppfordrer
ingen til å synde. Det var loven som viste oss hva synd er. Jeg ville ikke ha visst hva
det betyr å begjære, dersom ikke loven hadde befalt: "Du skal ikke begjære."‡ 8 Synden
utnyttet loven til å friste oss til å gjøre det som var forbudt. Dersom loven ikke hadde
eksistert, ville ikke synden våknet i meg.
9 Det var en periode i livet mitt da jeg ikke visste hva som sto i Moseloven. Da jeg fikk
høre rekken av bud i loven, våknet straks synden til live i meg. 10 Synden fikk meg til å
gjøre det som resulterer i at jeg blir dømt til å dø. Guds bud som skulle lede til liv for
alle, viste seg altså i stedet å føre meg til død. 11 Synden utnyttet budene i Moseloven
til å friste meg. Den satte meg i en situasjon der jeg fortjente døden. 12 Selve loven
kommer fra Gud, og budene er Hellige, rettferdige og gode.
13 Var det disse gode budene som førte til at jeg måtte dø? Nei, naturligvis ikke!
Det var synden som utnyttet det gode til å sette meg i den situasjonen at jeg måtte dø.
Gjennom dette forstår vi hvor fryktelig synden egentlig er, etter som den til og med kan
utnytte Guds bud i sine onde hensikter.

Kampen mot synden

14 Vi vet altså at Moseloven§ kommer fra Gud. Derfor er det ikke loven som er selve
problemet, men jeg selv, etter som jeg som menneske er slave under synden.
15 Min egen måte å handle på er en stor gåte for meg: Jeg vil gjøre det som er rett,
men gjør det likevel ikke. Jeg avskyr å gjøre det som er galt, men gjør det likevel om
igjen og om igjen. 16 Jeg erkjenner at loven er god og egentlig vil følge den, men likevel
gjør jeg galt. 17 Derfor er det med andre ord ikke min vilje som styrer meg, men synden
som bor i meg!
18 Jeg vet at i meg selv, det vil si i min syndige natur, finnes ikke noe godt. Jeg vil gjøre
det som er rett, men klarer det ikke. 19 Alt det gode jeg hadde bestemt meg for å gjøre,
det blir fortsatt ugjort. Alt det onde jeg for enhver pris vil unngå, det gjør jeg likevel.

† **6:23** På gresk: ved Jesus Kristus, vår Herre. En annen tolkning: ved det som Jesus Kristus, vår Herre, har gjort for oss. * **7:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:7** Se Andre Mosebok 20:17. § **7:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

20 Dersom jeg stadig handler galt, da er det altså ikke min egen vilje som styrer meg,
men synden som bor i meg.
21 Det synes som om det finnes en slags ufravikelig regel som sier at jeg støtt og stadig
må handle galt. Det skjer til tross for at jeg vil gjøre det som er rett. 22 Av hele mitt
hjerte samtykker jeg i alt som står i Guds lov. 23 Det er likevel en annen lov som styrer
kroppen og handlingene mine. Denne syndens lov som finnes i meg, fører krig mot min
egen fornuft og tar meg til fange. 24 Jeg stakkars menneske! Hvem kan frelse meg så
grundig at kroppen og handlingene mine ikke fører meg i døden*? 25 Jeg takker Gud
for at det finnes et svar: Det er Jesus Kristus, vår Herre. Han kan frelse meg. Ellers
ville jeg fortsatt med å streve i egen fornuft for å holde fast på Guds lov, mens jeg i min
menneskelige natur var slave under syndens lov.

8

Guds Ånd gir frihet

1 De menneskene som lever i fellesskap med Jesus Kristus, blir ikke dømt av Gud til
å dø. 2 Kraften i Guds Ånd, som gir oss liv i fellesskap med Jesus Kristus, har gjort oss*
fri fra syndens lov som fører meg i døden. 3 Loven Gud ga oss gjennom Moses†, kunne
ikke frelse oss fra synden på grunn av vår menneskelige natur. Gud måtte selv gripe
inn. Han sendte sin egen Sønn og lot ham bli som et syndig menneske. Det gjorde Gud
for at han skulle ofre livet sitt og ta straffen for syndene våre på seg. Gjennom dette
mistet synden makten over vår menneskelige natur. 4 Nå kan vi, på samme måten som
Guds lov krever, være skyldfri innfor Gud. Det skjer dersom vi i stedet for å bli styrt av
vår menneskelige natur, lar Guds Ånd styre oss.
5 De som blir styrt av sin menneskelige natur, tenker på det som tilfredsstiller den
menneskelige naturen. De derimot som blir styrt av Guds Ånd, tenker på det som
tilfredsstiller Gud. 6 Dersom den menneskelige naturen får styre våre tanker, leder
det til døden. Dersom Guds Ånd får styre våre tanker, leder det til liv og fred.
7 Vår menneskelige natur får oss til å bli fiender av Gud, for det er umulig for den
menneskelige naturen å underordne seg Guds lov. 8 Derfor kan de som fortsatt blir
styrt av sin menneskelige natur, aldri tilfredsstille Gud.
9 Dersom Guds Ånd bor i dere, da blir dere ikke styrt av den menneskelige naturen,
men av Ånden. Den som ikke har Ånden som Kristus har gitt oss, tilhører ikke Kristus.
10 Dersom Kristus bor i dere ved sin Ånd, da kommer Ånden til å gi dere evig liv. Det
skjer etter som dere har blitt skyldfri innfor Gud, selv om kroppen fortsatt må dø på
grunn av synden.‡ 11 Ja, dersom Guds Ånd, han som vakte opp Jesus Kristus fra de døde,
bor i dere, da vil Gud en dag også gjøre deres dødelige kropper levende igjen, etter som
hans Ånd bor i dere.
12 Vi har, kjære søsken, ingen som helst forpliktelse mot vår menneskelige natur, i
den forstand at vi må leve på den måten naturen krever. 13 Nei, den som lever på det
viset, kommer til å dø. Dersom dere i Guds Ånds kraft kveler de syndige impulsene i
kroppen, da får dere leve. 14 Alle som blir styrt av Guds Ånd, er Guds barn. 15 Guds Ånd
lar ikke livet bli et slaveri under Gud, på den måten at dere på nytt skal være livredde
for ham. Nei, Ånden gjør dere til Guds egne barn. Barn som kan rope til Gud: "Far,
min Far."§ 16 Guds Ånd hvisker mildt og trygt helt inn i hjerteroten at vi er barna hans.
17 Dersom vi er Guds barn, skal vi også arve alt det gode som finnes hos ham. Alt han
har gitt sin sønn, Jesus Kristus, er nå også vårt. Dersom vi en dag skal dele herligheten
med Kristus, må vi også dele lidelsene hans.

Herligheten som venter Guds barn

18 Jeg sier at de lidelsene vi må gå gjennom her på jorden, ikke betyr noe som helst
sammenlignet med den herligheten som Gud en dag vil gi oss. 19 Ja, hele skaperverket
venter med spenning på å se hvilken herlighet Guds barn skal få. 20-21 Alt det skapte
har havnet på siden av Guds plan, ikke fordi skaperverket selv ville det, men fordi Gud
dømte det skapte til å dø. Han ga oss likevel et håp om at det skapte en dag vil bli satt fri

* **7:24** På gresk: Hvem kan frelse meg fra denne dødens kropp? * **8:2** En del håndskrifter har: "meg" eller "deg", som er en annet måte å uttrykke samme sak. † **8:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:10** Alternativ tolkning: Om Kristus bor i dere, har kroppen deres blitt død med ham, for syndens skyld, men deres Ånd er levende, etter som han har gjort dere skyldfri innfor Gud. § **8:15** I grunnteksten: Abba, Far. "Abba" betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk.

fra kretsløpet av konstant forgjengelighet. Ja, en dag vil alt det skapte få del i friheten som Guds barn får nyte godt av.
22 Vi vet at alt det skapte stønner som en kvinne når hun skal føde barnet sitt. 23 Til og med vi, som har fått Guds Ånd, som er en forsmak på herligheten, stønner i vårt indre. Vi venter på at Gud for alltid vil gjøre oss til barna sine og sette kroppene våre i fullkommen frihet.
24 Vi er frelst allerede nå, men har samtidig et håp om den fullkomne friheten. Dersom vi allerede var fullkomne fri, trengte vi ikke speide framover mot det som kommer. Det er vel ikke noen som håper på det som allerede har skjedd? 25 Ved å vente på at dette håpet en dag skal bli oppfylt, lærer vi oss å holde ut.
26 For øvrig hjelper Guds Ånd oss i vår svakhet. Vi vet ikke en gang hva vi skal be om, men hans Ånd roper en ordløs bønn til Gud fra vårt indre. 27 Gud, han som kjenner hjertene til alle sine, vet hva Ånden mener. Når Guds Ånd ber for alle som tilhører Gud, da ber han alltid slik Gud vil bønnen skal være. 28 Vi vet at Gud kan bruke alt som skjer, til noe godt for dem som elsker ham, de som i trå med hans plan får tilhøre ham. 29 Det gode Gud vil, er at vi skal bli lik Jesus, hans Sønn. Gud bestemte allerede fra begynnelsen at de som takket ja til å tilhøre ham, skulle bli lik Jesus. Gjennom det skulle Sønnen bli den førstefødte i en lang rekke med søsken. 30 De som han i forveien hadde bestemt til det, skulle bli lik Sønnen. Gud innbød alle disse til å tilhøre ham og bli skyldfri innfor ham. De som har blitt skyldfri innfor Gud, skal også få dele herligheten hans.

Gud viste sin kjærlighet gjennom Jesus Kristus
31 Hvilken slutning skal vi trekke av dette? Jo, at dersom Gud står på vår side, da spiller det ingen rolle hvem som er imot oss! 32 Gud sparte til og med ikke sin egen Sønn, men utleverte ham for å hjelpe oss alle. Skulle han ikke da være beredt til å skjenke oss alt det andre sammen med ham?
33 Om noen anklager oss som har takket ja til Guds innbydelse for å tilhører ham, hva spiller vel det for rolle? Gud selv har erklært oss skyldfri innfor ham.
34 Om noen dømmer oss, hva spiller vel det for rolle? Kristus selv er vår forsvarsadvokat, han som døde og sto opp og nå sitter på Guds høyre side og regjerer sammen med ham.
35 Skulle noe kunne hindre oss fra å ta imot Kristi kjærlighet? Nei, ikke noe! Det spiller vel ingen rolle om vi opplever nød eller angst, om vi blir forfulgt, må sulte, mangler klær eller blir rammet av farer og dødstrussel. 36 At dette vil skje vet vi jo allerede. Det står i Skriften:
"Det er på grunn av at vi tjener deg, de hele tiden forsøker å drepe oss.
Vi er som sauer som venter på å bli slaktet."*
37 Gjennom alt dette vinner vi en uomtvistelig seier ved det Kristus i sin kjærlighet gjorde for oss. 38-39 Det spiller vel ingen rolle om vi lever eller dør. Jeg er helt overbevist om at ikke noe kan skille oss fra den kjærligheten Gud viste oss gjennom Jesus Kristus, vår Herre. Ingen engler eller demoner, ikke noe som finnes nå eller i framtiden, ingen krefter i himmelen eller i dypet eller noe annet i tilværelsen, kan hindre kjærligheten hans fra å favne oss.

9

Guds løfte til Israels folk
1 Det jeg nå vil si, understreker jeg sannheten av. Jeg lyver ikke, etter som jeg har fellesskap med Kristus. Nei, både min egen samvittighet og Guds Hellige Ånd forsikrer at sannheten er denne: 2 Mitt hjerte er fylt av sorg og vedvarende angst. 3 Jeg føler slik når jeg tenker på mitt eget folk, mine jødiske brødre og søstrer. Ja, jeg skulle heller ønske at jeg selv gikk evig fortapt og ble skilt fra Kristus, om det bare kunne frelse de andre. 4 Folket mitt er israelitter*, og Gud så seg ut at de skulle være barna hans og få del i herligheten. Han inngikk en pakt med jødene og ga dem Moseloven.† Videre lærte han dem å tilbe på den rette måten og ga løftene om frelse. 5 De er etterkommere av forfedrene våre, Abraham, Isak og Jakob‡. Kristus selv tilhørte som menneske dette folket. Kristus er Gud over alle ting og verd å bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§

* **8:36** Se Salmenes bok 44:23. * **9:4** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **9:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **9:5** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.
§ **9:5** I grunnteksten: Amen!

6 Har da Gud mislyktes med å innfri løftet sitt til israelittene? Nei, slett ikke. Løftet
om å bli Guds eget folk gjelder nemlig dem som er sanne israelitter, ikke dem som i
fysisk betydning er Israels* etterkommere. 7 På samme måten er ikke alle som i fysisk
betydning er Abrahams etterkommere, blitt de barna som Gud lovet Abraham. Gud sier
i Skriften†: "Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet for det folket jeg lovet
deg,"‡ 8 Dette til tross for at Abraham hadde flere barn. Det er med andre ord ikke de
barna som blir født etter naturens fysiske lover, som får være Guds eget folk, men bare
de som er født som et resultat av Guds løfte. 9 Isak ble jo til som et resultat av løftet
som Gud ga: "Neste år på samme tid kommer jeg tilbake igjen, og da skal Sara ha en
sønn."§
10 Det samme skjedde også med vår stamfar Isak sine to tvillinggutter, som hans kone
Rebekka fikk. 11-13 Før de ble født, ja, før de hadde gjort godt eller ondt, sa Gud til
Rebekka: "Den eldste gutten skal tjene den yngste."* Gud sier også i Skriften: "Jeg
elsket Jakob,† men forkastet Esau."‡ Dette viser at Gud har sin egen plan for å velge ut
mennesker. Han velger ikke ut på grunn av deres gode gjerninger, men gjennom å innby
for å tilhøre ham.
14 Hva betyr dette? Er Gud urettferdig? Nei, naturligvis ikke! 15 Gud sa til Moses:
"Jeg viser nåde mot den jeg vil,
og jeg viser medfølelse mot den jeg vil."§
16 Dersom Gud altså er god mot noen, er det ikke fordi den personen ville det eller gjorde
noe helt spesielt. Nei, Gud bestemte seg bare for å vise denne personen medfølelse.
Derfor kan vi heller ikke anklage Gud for å ha behandlet oss urettferdig.
17 Det står for eksempel i Skriften at Gud sa til farao: "Jeg har latt deg bli konge for at
jeg skal kunne vise min makt gjennom det jeg gjør med deg, og for at alle folk skal høre
om meg."* 18 Gud er altså god mot hvem han vil, og han gjør hjertet hardt hos den han
måtte ønske.†

Gud er fri til å velge sitt folk

19 Nå vil kanskje noen si: Hvorfor anklager Gud oss når vi gjør galt? Det er jo hans
vilje som styrer oss mennesker.
20 Si meg, hvem tror du at du er? Forsøker du å kritisere Gud? Det som er skapt, kan
vel ikke si til han som har skapt det: "Hvorfor gjorde du meg slik som jeg er?" 21 Når
en pottemaker finner fram sin leire, har han ikke da rett til å forme en vakker krukke
som er til pynt, og en annen gjenstand som dere kan bruke til å kaste søppel i av den
samme leirklumpen? 22 På samme måten har Gud rett til å gjøre det han vil med oss
mennesker. Han vil vise sitt sinne og sin makt på onde mennesker ved til å la dem gå
evig fortapt. Han har også rett til å ha tålmodighet med dem til tiden er ute. 23 Samtidig
har han rett til å gi av sin herlige rikdom til dem han i forveien hadde bestemt skulle få
del i alt godt, og motta medfølelsen fra han. 24 De som får nyte godt av hans rikdom, er
vi som har takket ja til innbydelsen om å tilhøre ham, både blant jøder og andre folk.
25 Gud uttaler seg om de folkene som ikke er jøder, når han sier ved profeten Hosea:
"De som ikke var mitt folk, skal jeg nå kalle for mitt folk,
og de som jeg før ikke elsket, de skal jeg nå elske."‡
26 Og:
"På det stedet der jeg sa til dem:
'Dere er ikke mitt folk',
der skal de nå bli kalt 'barna til den Gud som lever'."§
27 Gjennom profeten Jesaja roper Gud ut til Israels folk:
"Selv om israelittene teller like mange som sandkornene på havets strand,
så skal bare en brøkdel av dem bli frelst.
28 Herren skal dømme alle mennesker,
raskt og en gang for alle."*
29 Jesaja sier også på et annet sted:
"Dersom Herren Gud,

---

* **9:6** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **9:7** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:7** Se Første Mosebok 21:12. § **9:9** Se Første Mosebok 18:10,14. * **9:11-13** Se Første Mosebok 25:23. † **9:11-13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **9:11-13** Se Malaki 1:2-3. § **9:15** Se Andre Mosebok 33:19. * **9:17** Se Andre Mosebok 9:16. † **9:18** I følge Andre Mosebok var det Gud som gjorde faraos hjerte hardt, slik at han kunne sende plagene over Egypt. ‡ **9:25** Se Hosea 2:23. § **9:26** Se Hosea 1:10. * **9:28** Se Jesaja 10:22-23.

han som har all makt,
ikke hadde reddet noen fra vårt folk,
da hadde vi blitt tilintetgjort akkurat som Sodoma og Gomorra."†

Israels folk nekter å tro

30 Hva skal vi da si til dette? Jo, at mennesker fra andre folk som ikke en gang forsøkte
å bli skyldfri innfor Gud, nå har blitt skyldfri innfor ham ved å tro på Jesus Kristus.
31 Men Israels folk, som forsøkte å bli skyldfri innfor Gud ved å være lydige mot hele
Moseloven, de ble mislykket i sine anstrengelser. 32 Hvorfor? Jo, fordi de forsøkte å bli
skyldfrie gjennom sine gode gjerninger, og ikke ved å stole på Gud. De har snublet mot
den anstøtssteinen, 33 som Gud omtaler i Skriften‡ når han sier:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem§ en stein som de snubler mot,
en stein som de faller over.
Men den som tror på ham skal ikke bli skuffet."*

10

1 Kjære søsken, jeg ønsker av hele hjertet, og jeg ber stadig til Gud, om at Israels folk
skal bli frelst. 2 Jeg vet hvordan de med iver kjemper for å tjene Gud, men de skjønner
ikke hva hans vilje for dem er. 3 De forstår ikke at det er Gud selv som vil gjøre alle
skyldfri innfor ham, men de fortsetter i sin egen kraft å streve etter å bli feilfri. Derfor
nekter de å akseptere tilbudet hans. 4 Etter at Kristus kom, er ikke Moseloven* lenger
veien til frelse, etter som hver og en nå kan bli skyldfri innfor Gud ved å tro på det
Kristus har gjort for oss.

Frelsen gjelder alle

5 Når det gjelder våre muligheter til å bli skyldfri innfor Gud gjennom å være lydig
mot Guds lov, lot Gud Moses skrive på denne måten: "De som holder alle budene, skal
få liv gjennom loven."† 6 Men når det gjelder å bli skyldfri innfor Gud ved å tro, har
Gud sagt i Skriften‡: "Du trenger ikke stille deg selv spørsmålet: Hvem skal fare opp til
himmelen?" Det vil si for å hente Kristus ned, for at han kan frelse oss. 7 Eller: "Hvem
skal fare ned i avgrunnen?" Det vil si, for å hente Kristus tilbake fra de døde.
8 Hva har Gud mer sagt om dette? Jo, at: "Budskapet er nær deg. Det finnes i hjertet
ditt og på leppene dine" Det vil si, dette budskapet om tro på Jesus Kristus som vi sprer.§
9 Dersom du altså åpent bekjenner at Jesus er Herren* og av hele hjertet tror at Gud
har vekket ham opp fra de døde, da blir du frelst. 10 Det er vårt hjertes tro som gjør
oss skyldfri innfor Gud, og vår åpne bekjennelse som frelser oss. 11 Gud har jo sagt i
Skriften: "Ingen som tror på ham, skal bli skuffet."† 12 Dette gjelder både for jøder og
andre folk, for vi har alle den samme Herre. Han gir sjenerøst av sine goder til alle som
tilber ham. 13 I Skriften står det også: "Hver og en som tilber Herren, skal bli frelst"‡.

Ikke alle trodde på budskapet om Kristus

14 Dersom menneskene skal kunne tilbe Kristus, må de først tro på ham. Og om de
skal kunne tro på ham, må de først få høre om ham. Og om de skal få høre om ham, må
noen spre budskapet til den enkelte. 15-16 Og de som sprer budskapet, må være sendt av
noen. Det er dette Gud taler om ved profeten Jesaja når han sier: "Hvor herlig det er når
noen kommer med gode nyheter!"§ Alle israelittene* trodde ikke på de gode nyhetene.
Jesaja sier også: "Herre, hvem trodde på budskapet vårt?"† 17 Troen kommer altså av
at de hører budskapet, og det vil si, budskapet om Kristus.
18 Da blir spørsmålet mitt: Har Israels folk virkelig hørt budskapet om Kristus? Jo,
visst har de hørt det! Det står i Skriften‡:
"Budskapet til utsendingene har nådd hele jorden,

---

† **9:29** Se Jesaja 1:9. ‡ **9:33** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:33** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **9:33** Se Jesaja 8:14 og 28:16. * **10:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:5** Se Tredje Mosebok 18:5. ‡ **10:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:8** Sitatet er hentet fra Femte Mosebok 30:12-14. * **10:9** Det gresk ordet for Herren dere samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **10:11** Se Jesaja 28:16. ‡ **10:13** Se Joel 2:32. § **10:15-16** Se Jesaja 52:7. * **10:15-16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **10:15-16** Se Jesaja 53:1. ‡ **10:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

ordene deres har nådd til verdens ende.”§
19 Men da spør jeg: De forsto kanskje aldri budskapet? Jo, visst forsto de det. Allerede
for lenge siden advarte Gud Israels folk og sa ved Moses:
”Jeg vil gjøre dere misunnelige ved å vende meg til de som ikke er et folk.
Ja, dere vil bli sinte på folk som mangler forstand.”*
20 Gud går så langt at han ved profeten Jesaja sier:
”Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg,
og jeg viste meg for dem som ikke spurte etter meg.”†
21 Om Israels folk sier Gud:
”Hele tiden har jeg vært beredt til å bli forsont med dem,
men de har vært ulydige og i opprør mot meg.”‡

11

Har Gud forlatt Israels folk?

1 Nå spør jeg derfor: Har Gud helt støtt bort folket sitt, israelittene*? Nei, slett ikke!
Jeg er jo selv israelitt, en etterkommer av Abraham og tilhører Benjamins stamme.
2 Nei, Gud har ikke støtt dem bort, han som en gang valgte dem ut til sitt eget folk.
Husker dere ikke det som står i Skriften† om profeten Elia? Han anklaget Israels folk
for Gud og sa: 3 ”Herre, de har drept profetene som bar fram budskapet ditt, og de har
revet ned alterene dine. Jeg er den eneste profeten som er igjen, og nå vil de også drepe
meg.”‡ 4 Hva svarte da Gud? Jo, han sa: ”Det finnes 7 000 personer som ikke har tilbedt
Baal§, og de har jeg bevart som mine.”*
5 På samme måten har Gud i sin godhet innbudt Israels folk til å tilhøre ham. En liten
del har takket ja. 6 Dersom de tilhører Gud på grunn av innbydelsen, da har det jo ikke
noe med deres gode gjerninger å gjøre. Dersom de hadde fortjent dette, ville det jo ikke
vært noe som Gud i sin godhet hadde gjort.
7 Altså, det som Israels folk søkte etter med stor iver, å bli skyldfri innfor Gud, det
oppnådde de aldri. Denne friheten fra skyld ble i stedet gitt til den lille gruppen som
har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. De andre ble døve og blinde for det
Gud ville. 8 Det står i Skriften:
”Gud gjorde personligheten deres avstumpet.
Helt til denne dag har han hindret øynene deres fra å se og ørene deres fra å høre.”†
9 Kong David skriver om dette:
”La festene deres blir en felle,
slik at de faller for fristelsene og blir straffet.
10 La øynene deres bli forblindet, slik at de ikke kan se.
La ryggene deres bli krummet under framtidens byrder.”‡
11 Nå spør jeg på nytt: Det at folket som Gud utvalgte, syndet mot ham, betyr det
at de skal gå til grunne for alltid? Nei, slett ikke! Men etter som israelittene syndet
mot Gud, har frelsen også nådd andre folk, og nå er israelittene misunnelige på disse
folkene. 12 Om nå hele verden fikk del i Guds rikdom fordi israelittene syndet, ja, om
deres tragiske tabbe ble til andre folks lykke, hvor mye større rikdom skal ikke da verden
få oppleve når hele Israels folk tar imot Guds frelse.

Frelse for folk som ikke er jøder

13 Nå henvender jeg meg til dere som ikke er jøder: Gud har valgt meg ut til å være en
spesiell utsending for folk som ikke er jøder, og jeg er stolt over oppgaven min. 14 Kanske
jeg gjennom denne stoltheten kan få mitt eget folk til å lengte etter det som de egentlig
allerede skulle ha, slik at i det minste noen blir frelst. 15 Da Gud støtte bort Israels folk,
innebar det at resten av verden ble forsonet med Gud og framsto som hans venner. Hvor
herlig skal det ikke da bli når Gud for andre gangen aksepterer Israels folk. Det skal
bli som når døde får liv! 16 Jødene tilhører egentlig Gud, etter som forfedrene deres,
Abraham, Isak og Jakob§, gjorde det. Det står i Skriften*, at dersom den første biten

§ **10:18** Se Salmenes bok 19:5. * **10:19** Se Femte Mosebok 32:21. † **10:20** Se Jesaja 65:1. ‡ **10:21** Se Jesaja 65:2. * **11:1** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **11:2** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:3** Se Første Kongebok 19:10,14. § **11:4** Ba`al var en kanaaneisk fruktbarhetsgud. Se Andre Mosebok 34:13-15. * **11:4** Se Første Kongebok 19:18. † **11:8** Se Femte Mosebok 29:4 og Jesaja 29:10. ‡ **11:10** Se Salmenes bok 69:23-24. § **11:16** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **11:16** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

med gjær bli ofret til Gud, da er det et symbol på at hele deigen tilhører Gud.† Og om røttene til et tre tilhører Gud, da tilhører også grenene Gud.
17 Israels folk er som et plantet oliventre, der noen av grenene har blitt brukket av.
Du som ikke er jøde, er som grenen fra et vilt oliventre. Du har blitt podet inn på den
ekte stammen i stedet for de grenene som var brukket av. Derfor får du nå også del i
sevjen som stiger opp fra roten av treet. 18 Men for all del, ikke begynn å skryte over at
du har blitt plassert der i stedet for grenene som ble brukket av. Husk på at du bare er
en gren som er podet inn. Det er roten som holder deg oppe og ikke tvert om.
19 Nå tenker kanskje noen som så: "Men disse grenene ble jo brukket av for å gi plass
til meg." 20 Det er sant. Men glem ikke at de ble brukket av fordi de ikke trodde på det
Gud sa. Du har fått plassen fordi du tror på Guds budskap! Vær ikke hovmodig, men
ta deg i vare! 21 Dersom Gud til og med straffer de ekte grenene, da vil han også straffe
deg.
22 Legg merke til at Gud er både god og streng samtidig. Han er streng mot dem som
synder mot ham, men han er god mot deg så lenge du innser at det er hans godhet som
frelser deg. I motsatt tilfelle vil han skjære bort deg også. 23 Dersom en jøde begynner
tro på Guds budskap om frelse, da kommer Gud til å pode ham tilbake på treet. Det har
han makt til å gjøre. 24 Dersom Gud var villig å ta imot dere, som er grenene fra et vilt
oliventre, og mot naturens orden pode dere inn i et plantet oliventre, hvor mye lettere
er det ikke da for ham å pode inn de ekte grenene igjen.

Gud viser nåde mot alle

25 Kjære søsken, jeg vil at dere skal kjenne til denne sannhet som Gud først nå har
avslørt, slik at dere ikke blir innbilske og tror at dere selv er best i alt. Noen av jødene
nekter å tro, og slik kommer det til å være til alle som ikke er jøder, har fått mulighet
til å komme til Kristus. 26 Senere skal hele Israels folk bli frelst.
Det står i Skriften‡:
"Redningsmannen skal komme fra Jerusalem§.
Han skal ta bort all ondskap fra Israels folk*.
27 Og jeg inngår en pakt der jeg lover å ta bort syndene deres."†
28 Vi kan se på jødene på to forskjellige måter: De er Guds fiender, etter som de
nekter å ta imot Guds budskap om frelse. Takket være dette ble dere frelst. Samtidig
er jødene Guds utvalgte og elskede folk, takket være de løftene forfedrene fikk av Gud.
29 Dersom Gud gir oss noe godt eller innbyr oss til å være hans, da angrer han seg aldri
og trekker innbydelsen tilbake. 30 Før var det dere som var opprørske mot Gud, men
da jødene nektet å ta imot den nåde Gud ville vise, ga han den i stedet til dere. 31 Nå
er det jødene som er opprørske mot Gud, men Gud kan vise nåde også mot dem, etter
som han allerede har vist dere sin nåde. 32 Gud lot alle mennesker bli fanget i sin egen
opprørske innstilling for at han kunne vise nåde mot alle.
33 Hvilken fantastisk Gud vi har! Han vet alt, kan alt og eier alt! Hvem kan fatte og
forstå hans beslutning og plan?
34 Som det står i Skriften:
"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?
35 Hvem kan gi noe til Gud,
slik at han blir tvunget til å betale tilbake?‡"
36 Alt kommer jo fra Gud. Alt er skapt av ham og finnes til for å ære ham.
Æren er for evig hans. Ja, dette er sant!§

12

Leve for å tjene Gud

1 Etter som Gud har vist oss så stor nåde, oppfordrer jeg dere nå, kjære søsken, til å
tjene Gud av hele hjertet. Bruk deres kropper på en slikt måte at dere blir et levende
offer til Gud som gleder ham. 2 Følg ikke verdens tenkemåte, men la Gud forandre deres
måte å tenke på, slik at dere blir som nye mennesker. Da skal dere forstå det Gud vil:
Hva som er rett, hva som gleder ham og hva som er fullkomment godt i hans øyne.

---

† **11:16** Se Fjerde Mosebok 15:17-21. ‡ **11:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:26** I grunnteksten: Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **11:26** I grunnteksten: Jakob. Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **11:27** Se Jesaja 59:20-21. ‡ **11:35** Se Jesaja 40:13 og Job 41:11. § **11:36** I grunnteksten: Amen!

3 Med stor kraft i oppdraget som Gud i sin godhet har gitt meg, vil jeg advare dere mot
å ha for høye tanker om dere selv. Bruk litt sunn selvkritikk når dere vurderte deres
egen verdi. Tenk på at verdien ligger i hvor mye tro dere har, og troen har dere fått
fra Gud. 4 La meg bruke et bilde: Det finnes mange lemmer på kroppen. De forskjellige
kroppsdelene er alle verdifulle, etter som hvert lem har sin spesielle funksjon. 5 På
samme måten er det med oss som lever i Kristus. Sammen utgjør vi en felles kropp,
selv om vi også er mange. De forskjellige lemmene er til for å hjelpe hverandre.
6 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss sine evner for å utføre definerte oppgaver.
Dersom Gud har gitt deg evner til å holde fram forskjellige budskap fra ham, da skal du
gjøre det når troen overbeviser deg om at du har fått et budskap. 7 Dersom du har fått
evner til å hjelpe andre, da skal du hjelpe dem det gjelder, av hele ditt hjerte. Dersom
du har fått evner til å undervise, da skal du undervise slik Gud vil. 8 Dersom du har fått
evner til å oppmuntre andre, da skal du virkelig gjøre det. Dersom du har fått evner
til å gi av dine midler til den som trenger støtte, da skal du gjøre det med et sjenerøst
hjerte. Dersom du har fått evner til å lede andre, da ta din lederoppgave på største
alvor. Dersom du har fått evner til å vise medfølelse med andre, da gjør dette med
glede.
9 Vis hverandre ekte kjærlighet. Avsky alle onde handlinger, og gjør det som er godt.
10 Ja, elsk hverandre slik som søsken bør og skal gjøre. Gjør alt for å vise hvor mye dere
setter pris på og respekterer hverandre. 11 Vær ikke late og sløve når det gjelder å tjene
Herren Jesus, men arbeid for ham med stor iver.
12 Vær glade over håpet om at dere til slutt skal bli frelst for evig. Vær utholdende når
dere må lide, og be mye og lenge. 13 Hjelp de kristne som lider nød med alt de trenger,
og hold et gjestfritt og åpent hjem.
14 Dersom dere blir forfulgt, ikke be at Gud skal straffe dem som forfølger dere, men
be om at han må gi alt godt også til dem. 15 Når andre er lykkelige, da gled dere på deres
vegne. Dersom noen er ulykkelige, da ta del i sorgen. 16 Behandle alle likt! Ikke se på
dere selv som så fint folk at dere ikke kan ha omgang med slike som andre mennesker
ser ned på. Tro ikke at dere vet alt!
17 Hevn dere ikke på den som gjør noe ondt mot dere. Forsøk i stedet å gjøre godt mot
alle mennesker. 18 Gjør det dere kan for å leve i fred og fordragelighet med alle. 19 Det
er ikke dere som skal måle ut straffen, kjære søsken. Overlat det til Gud, han som en
dag skal dømme alle. Det står i Skriften*: "Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som
fortjener det, sier Herren."† 20 Nei, i stedet for å hevne dere, skal dere gjøre som det
står i Skriften:
"Dersom din fiende er sulten, da gi ham noe å spise.
Og om han er tørst, da gi ham noe å drikke.
Ved å gjøre godt, vil din fiende bli skamfull over det han har gjort mot deg."‡
21 La ikke det onde styre livet ditt, men du kan beseire det onde ved å gjøre det som er
godt.

13

Gode borgere

1 Vær lojale mot myndighetene som styrer i landet, for de er innsatt av Gud. All
myndighet har fått sin makt av Gud.* 2 Den som nekter å være lydig mot landets lover,
nekter derfor å være lydige mot Gud og kommer til å bli straffet. 3 Myndighetene er jo
ikke noen trussel mot den som gjør godt, men mot den som gjør ondt. Dersom dere vil
slippe å være redd for myndighetene, skal dere gjøre det som er godt. Kanskje du da
til og med får ros og ære av dem som bestemmer. 4 Myndighetene er innsatt av Gud
for å hjelpe oss. Dersom du gjør det som er ondt, bør du naturligvis være redd, for da
kommer myndighetene til å straffe deg. Det er for å straffe de onde Gud har bestemt at
det skal finnes myndigheter til. 5 Du skal altså være lojal mot landets myndigheter av to
grunner: Dels for at du ikke skal bli straffet, og dels for at du skal ha en ren samvittighet.
6 Det er derfor dere betaler skatt, for at myndighetene kan utføre det arbeid som
inngår i Guds plan. 7 Betal det dere er skyldige, både skatter og andre avgifter, og vis
respekt for alle.

---

* **12:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:19** Se Femte Mosebok 32:35. ‡ **12:20** På gresk: Da samler du glødende kull på hodet hans. Se Salomos Ordspråk 25:21-22.

* **13:1** At de har fått makten sin av Gud, betyr ikke at de alltid følger Guds vilje.

Det viktigste budet

8 Ja, pass på at dere betaler alt dere er skyldige. Men et punkt blir dere aldri ferdige
med. Det gjelder forpliktelsen til å elske hverandre. Den som elsker sine medmennesker,
oppfyller kravet i Moseloven†. 9 Budene som er skrevet ned er: "Du skal ikke være utro
i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke begjære." Alle andre
bud kan sammenfattes i dette ene: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡
10 Den som elsker sine medmennesker, gjør ingen noe ondt. Det er derfor kjærligheten
oppfyller de kravene Gud setter i loven.
11 En annen grunn til å leve slik Gud vil, er at den tiden vi har, er begrenset. Våkn opp,
for vår endelige frelse er nærmere nå enn da vi begynte å tro. 12 Natten er snart slutt.
Dagen da Gud skal frelse oss for evig, nærmer seg. Lev ikke i åndelig mørke, men kast av
dere alle onde handlinger som om de var skitne klær. Ta i stedet på dere en rustning som
består av gode gjerninger som passer for dem som lever i lyset. 13 Pass på at livet tåler
dagslyset. Ikke delta i ville fester, drikk dere ikke fulle, lev ikke i seksuell løssluppenhet
og umoral, vær ikke i konflikt med andre mennesker og vær ikke misunnelige. 14 Nei,
ta på dere nye rene klær som passer sammen med Herren Jesus Kristus. Pass på at dere
ikke blir så opptatt med til å tilfredsstille de menneskelige behovene at dere blir fristet
til å gjøre det som er ondt.

14

Omtanke og hensyn

1 Aksepter alle som vil dele fellesskapet med dere, også de som er svake i troen. Ikke
driv å diskutere de minste ting. Tving ikke noen til å gjøre det de anser for å være
galt ut fra sine forutsetninger. 2 Troen er kanskje hos noen så sterk at de mener det er
greit å spise hvilken som helst mat, mens hos andre er troen så svak at de bare våger
å spise grønsaker.* 3 Da skal den som drister seg til å spise alt, ikke dømme den som
ikke våger. Og den som bare spiser utvalgt mat, skal ikke dømme den som spiser alt.
Gud har jo akseptert begge parter! 4 Hvilken rett har du til å dømme dem som tjener
Herren Jesus? De står bare ansvarlige for ham. Da må det være Gud som underviser i
spørsmålet om de handler rett eller galt. Herren skal hjelpe alle til å gjøre det som er
rett.
5 På samme måten sier noen at spesielle dager er mer betydningsfulle enn andre, mens
andre mener at alle dagene er like. Her må hver og en følge sin egen samvittighet. 6 Den
som gjør forskjell på ulike dager, gjør det altså for Herren Jesus skyld. Og den som spiser
hva som helst av mat, gjør det for å ære Herren. Han takker jo Gud for maten. Den
som avstår fra enkelte matretter, gjør det også for å ære Herren. Han takker jo Gud
for maten! 7 Vi lever altså ikke for vår egen skyld, og når vi dør, angår ikke det bare
oss selv. 8 Nei, mens vi lever, vil vi ære Herren Jesus, og når vi dør, da vil vi også ære
Herren Jesus. Enten vi lever eller dør, tilhører vi Herren. 9 Kristus døde, og ble levende
på nytt, nettopp for at han skulle være Herre over både levende og døde.
10 Hvorfor dømmer du da dine troende søsken og ser ned på dem? Husk på at hver
og en av oss en dag skal stå for Guds domstol. 11 Det står i Skriften†:
"Så sant jeg lever, sier Herren,
skal alle mennesker falle på kne for meg,
og alle skal bekjenne at jeg er Gud."‡
12 Altså skal hver og en stå til rette for sine egne handlinger ovenfor Gud. 13 Slutt derfor
med å dømme hverandre. Si i stedet til dere selv: "Vi skal aldri mer gjøre noe som kan
få en troende bror eller søster til å synde."
14 Selv er jeg helt overbevist om at det jeg spiser, aldri kan gjøre meg uverdig for Gud,
etter som jeg lever i fellesskap med Jesus Kristus. Den som sier at det er forbudt å spise
en viss type mat, han gjør opprør mot Gud dersom han spiser det likevel. Ut fra det blir
det galt for ham å spise. 15 Dersom du altså støter troen hos din bror eller søster ved
den maten du spiser, da elsker du ikke lenger dine medmennesker. La ikke det du spiser,
bli årsak til at noen som Kristus har gått i døden for, går evig fortapt.
16 Dersom dere gjør det, kommer folk til å snakke nedsettende om det dere er
overbevist om er rett. 17 Å tilhøre Guds eget folk handler jo ikke om hva vi spiser eller

† **13:8** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **13:9** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Tredje Mosebok 19:18. * **14:2** Noen spiste bare grønt, etter som de var redde for å spise kjøtt som var ofret til avguder. Se Første brev til Korinterne 8. † **14:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:11** Se Jesaja 45:23.

drikker, men om at Guds Hellige Ånd skal fylle oss med sin godhet, slik at vi kan leve
i fred og glede med hverandre. 18 Dersom du tjener Kristus med denne innstillingen,
gleder du Gud og blir satt pris på av andre mennesker. 19 Vi må altså gjøre flid for å
skape fred og hjelpe andre til å få en sterkere tro.
20 Riv ikke ned det som Gud har bygget opp, bare for matens skyld! Det er tillatt å spise
hva som helst, men den som sier at det er galt, vil synde mot Gud dersom han spiser.
21 Avstå derfor heller fra å spise kjøtt og drikke vin eller gjøre andre ting som kan få din
troene bror eller søster til å synde. 22 Det du selv mener om alt dette, får være en sak
mellom Gud og deg. Lykkelig er den som kan følge sin overbevisning og spise hva som
helst. 23 Men den som tviler på det som er rett og likevel spiser, han kommer å bli dømt
av Gud, etter som han handler mot sin egen tro. Alt det vi gjør uten å være overbevist
om at det er rett, er synd!

15

Tenk på andre

1 Vi som har en sterk tro er skyldige til å hjelpe de svake med problemene, og kan
ikke bare tenke på oss selv. 2 Hver og en av oss må hele tiden gjøre det som er best for
andre. Pass på at troen blir sterkere og sterkere. 3 Kristus tenkte ikke på seg selv, men
på andre. Det står i Skriften*: "Hån og spott som blir rettet mot deg, har falt på meg."†
4 Alle budskap fra Gud som finnes i Skriften, står skrevet for å undervise. De er til for
å oppmuntre oss, slik at vi uten å bli trette kan holde fast ved håpet om at vi til slutt
skal bli frelst for evig. 5 Jeg ber at Gud, som oppmuntrer og gir varig utholdenhet, skal
hjelpe dere til å leve i fullkommen harmoni med hverandre, og at Jesus Kristus vil bli
idealet for dere. 6 Da kan dere alle sammen hylle Gud, han som er Far til vår Herre
Jesus Kristus.
7 Aksepter derfor hverandre på samme måten som Kristus har akseptert dere. Da
blir Gud æret. 8 La meg forklare hvordan vi sammen kan hylle Gud: Kristus kom for å
hjelpe jødene og vise at Gud holder løftene han ga til forfedrene deres. 9 Han kom også
for at alle andre folk skulle kunne hylle Gud for den nåde han også har vist mot dem.
Slik står det i Skriften:
"Derfor skal jeg hylle deg blant folkene,
og synge til din ære."‡
10 Det står også:
"Gled dere, alle dere jordens folk,
sammen med hans folk."§
11 På et tredje stedet i Skriften står det:
"Hyll Herren, alle folk!
Syng til hans ære, alle jordens folk!"*
12 Profeten Jesaja skriver også:
"Han som arver kong Davids trone†,
skal komme, og han skal herske over alle folk.
Alle skal håpe på ham."‡
13 Derfor ber jeg at Gud, han som har gitt oss dette håpet, vil fylle dere med glede
og fred i troen på ham. Ja, jeg ber at Guds Hellige Ånds kraft vil gjøre troen og håpet
sterkere og sterkere.

Paulus sitt spesielle oppdrag

14 Selv er jeg overbevist om, kjære søsken, at Gud har fylt dere med godhet mot
andre mennesker. Dere vet allerede så mye om disse tingene at dere nå kan undervise
hverandre. 15-16 Jeg ville likevel skrive til dere for å minne om alt dette. Iblant har jeg
vært ganske rett på sak. Det beror på at Gud ga meg den forretten å tjene ham. Han
gjorde meg til prest for Jesus Kristus, for at jeg skulle spre Guds glade budskap til folk
som ikke er jøder. Etterpå kunne jeg gi disse folkene som offergave til Gud. Han tar
imot alle med glede, etter som hans Hellige Ånd har gjort alle verdige til å være hans.
17 Takket være mitt fellesskap med Jesus Kristus kan jeg være stolt over oppdraget
Gud har gitt meg. 18 Noe ut over det som Kristus har utført gjennom meg, våger jeg
ikke å snakke om. Det er han som har fått folkene som ikke er jøder, til å bli lydig mot

---

* **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:3** Se Salmenes bok 69:9. ‡ **15:9** Se Salmenes bok 18:50. § **15:10** Se Femte Mosebok 32:43. * **15:11** Se Salmenes bok 117:1. † **15:12** I grunnteksten: Han som er av Isais rot. Det vil si: slekten til Isai, som var kong David faren sin. ‡ **15:12** Se Jesaja 11:10.

Gud gjennom mine ord og handlinger. 19 Kraften i de tegnene og miraklene jeg har fått
utføre ved hjelp av Guds Ånd har styrket budskapet. På denne måten har jeg spredd
det glade budskapet om Kristus, først i Jerusalem og seinere over alt, helt til Illyria.§
20 Hele tiden har min målsetting vært å spre det glade budskapet på steder der de aldri
før har hørt snakk om Kristus. Dette har gått foran det å fortsette arbeidet i menigheter
som andre hadde startet. 21 Jeg har fulgt rådet som står i Skriften:
"De som ikke har fått budskapet om ham, skal se,
og de som ikke har hørt, skal forstå."*

Paulus sine reiseplaner

22 Det er på grunn av denne prioriteringen jeg har blitt hindret så lenge i å reise til
dere. 23 Nå er jeg endelig ferdig med mitt arbeid i dette området. Etter mange år med
ventetid kan jeg komme til dere. 24 Jeg planlegger nemlig å reise til Spania, og på veien
dit tenker jeg å stanse i Roma. Etter at jeg har fått vært sammen med dere en kort tid,
håper jeg at dere hjelper meg med det jeg trenger for min videre reise?
25 Først må jeg reise til Jerusalem for å hjelpe de troende der. 26 Menighetene i
Makedonia og Akaia† har nemlig gjort en frivillig innsamling til dem som er fattige
blant de troende i Jerusalem. 27 De var glade for å kunne gjøre dette, etter som de
står i takknemlighetsgjeld til jødene. De folkene som ikke er jøder, har jo fått del i de
åndelige godene som Gud har gitt jødene. Derfor er det også bare rett og rimelig at de
folkene som ikke er jøder, deler av sine materielle goder med jødene. 28 Så snart jeg
har avsluttet dette oppdraget og har overlevert gaven, planlegger jeg å reise til Spania.
På veien dit vil jeg hilse på dere. 29 Jeg vet at når jeg kommer til dere, skal jeg få være
med og gi av alt det gode som Kristus har i beredskap for dere.
30 Inntil da vil jeg be dere om en ting, kjære søsken: Hjelp meg i min kamp ved å be til
Gud for meg, slik at vår Herre Jesus Kristus kan bli æret. Jeg vet jo hvilken kjærlighet
Guds Ånd har gitt dere. 31 Be at Gud redder meg fra den type personer i Judea som
nekter å tro på Kristus. Be også om at de troende i Jerusalem må bli glade over den
hjelpen jeg har med meg. 32 Da kan jeg, dersom Gud vil, få besøke dere, og gjennom det
bli oppmuntret og samle nye krefter.
33 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, vil være med dere alle. Ja, det er min bønn!‡

16

Personlig hilsen

1-2 Vår søster Føbe, som er medarbeider i menigheten i byen Kenkreæ, kommer snart
og hilser på dere. Ta vel imot henne, etter som hun lever i fellesskap med Herren Jesus.
Dere må behandle henne på en måte som troende bør gjøre. Hjelp henne med alt hun
trenger, for hun har vært til støtte for mange, også for meg.
3 Hils til Priska og Akvilas, som sammen med meg sprer budskapet om Jesus Kristus.
4 De har til og med risikert livet for min skyld. Det er ikke bare jeg som er takknemlig
for disse to. Det gjelder også alle menighetene som ikke består av jøder. 5 Hils også
menigheten som møtes i hjemmet deres.
Hils min gode venn Epainetos, som var den første til å tro på Kristus i provinsen
Asia*. 6 Hils også Maria, som har arbeidet så hardt for å hjelpe dere. 7 Hils Andronikos
og Junias, som begge er jøder og har sittet i fengsel sammen med meg. De er disipler†
til Kristus, og er satt stor pris på av alle, og de begynte å tro på Kristus før meg. 8 Hils
min kjære venn Ampliatus, som deler mitt fellesskap med Herren Jesus. 9 Hils Urbanus,
som sammen med meg tjener Kristus, og min kjære venn Stakys.
10 Hils Apelles, som har fått gå gjennom så mye for Kristus. Hils også dem som bor
og arbeider i Aristobolus sitt hjem. 11 Hils Herodion, som er jøde, slik som jeg. Hils
alle dem som bor og arbeider i hjemmet til Narkissos og lever i fellesskap med Herren
Jesus. 12 Hils Tryfena og Tryfosa, som arbeider i tjenesten for Herren, og den kjære
Persis, som har stått så hardt på for å tjene Herren. 13 Hils Rufus, som takket ja til å
bli Herrens utvalgte, og mor hans, som er som en mor også for meg. 14 Hils Asynkritos,
Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og de troende søsken som er sammen med dem.
15 Hils Filologos, Julia, Nerevs og søsteren hans, Olympas og alle de andre troende som

§ **15:19** Illyria var en romersk provins nordost om nåværende Italia. * **15:21** Se Jesaja 52:15. † **15:26** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas. ‡ **15:33** I grunnteksten: Amen! * **16:5** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:7** Blir også kalt apostler.

er sammen med dem. 16 Gi hverandre et velkomstkyss som troende.‡ Alle menighetene
her hilser til dere.

En siste advarsel

17 Til slutt, kjære søsken, vil jeg oppfordre dere: Pass dere for dem som blir årsak
til splittelse og får mennesker til å forlate troen på Kristus ved å undervise om det som
strider mot troen dere har fått lære å kjenne. Hold dere borte fra disse personene!
18 Denne type mennesker tjener ikke vår Herre Kristus, men er bare interessert i det de
kan mette sin egen mage§ med. Med fine ord og talemåter bedrar de lettlurte tilhørere.
19 Det er en kjent sak at dere holder fast ved troen på Herren, og det gjør meg glad. Jeg
ønsker at dere skal være oppfinnsomme når det gjelder å gjøre godt, og totalt uerfarne
når det gjelder å gjøre ondt. 20 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, snart skal la dere
beseire Satan. Videre ber jeg om at alt godt og at vår Herre Jesu Kristi kjærlighet, vil
være med dere alle.

21 Min medarbeider Timoteus hilser til dere. Det samme gjør også mine jødiske venner
Lukius, Jason og Sosipater. 22 Også jeg, Tertius, som har skrevet ned dette brevet for
Paulus, hilser til dere som deler fellesskapet med Herren Jesus. 23 Gaius hilser til dere.
Det er i hjemmet hans jeg bor. Der møter også hele menigheten hverandre. Erastus,
som er regnskapsfører her i byen, hilser til dere. Det gjør også Kvartus, som er en av
de andre troende* her.

Avsluttende hyllest til Gud

25-27 Hyll Gud, for han er den som kan gjøre troen sterk hos alle! Dette fortalte jeg dere
da jeg kom med det glade budskapet om Jesus Kristus. Budskapet om Kristus var Guds
hemmelige plan, som hadde ligget skjult siden tidenes begynnelse. Men nøyaktig som
Gud, han som er evig, hadde bestemt, har han nå avslørt sin plan. Han har gjort kjent
det han hele tiden har forutsagt ved profetene i Skriften†, for at alle folk skal kunne tro
på Kristus og bli lydige mot ham.

Gud, han som ene og alene har fullkommen innsikt og visdom, er verd å bli hyllet i
all evighet for det som Jesus Kristus har gjort for oss. Ja, dette er sant!‡

---

‡ **16:16** På gresk: Hilse hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. § **16:18** De underviste sannsynligvis om at visse typer mat var forbudt. * **16:23** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 24 Jeg ber om at vår Herre Jesus Kristus skal vise dere sin godhet. Ja, det er sant! † **16:25-27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:25-27** I grunnteksten: Amen!

Paulus' første brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er valgt ut for å være utsending* for Jesus
Kristus†. Min medarbeider Sostenes sender også sin hilsen.
2 Til Guds menighet i Korint, til dere som tilhører Gud på grunn av det som Jesus
Kristus har gjort for oss. Til dere som har tatt imot tilbudet om å være Guds folk,
sammen med alle dem utover jorden som tilber vår Herre Jesus Kristus, han som er
både deres og vår Herre.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med
fred.

Paulus takker Gud for den tro menigheten har

4 Jeg takker alltid Gud for at han har gitt dere alt godt på grunn av fellesskapet med
Jesus Kristus. 5 Takket være Kristus har Gud utrustet dere med alt det dere trenger i
menigheten. Dere er dyktige til å tale og kjenner godt budskapet hans. 6 Det viser at
dere har en fast tro på det vi fortalte dere om Kristus. 7 Derfor har Gud gitt dere alle
de forskjellige evner som menigheten trenger mens dere venter på at vår Herre Jesus
Kristus igjen skal vise seg på jorden. 8 Gud vil hjelpe dere til å holde fast på troen helt
til slutten, slik at dere er uten skyld den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen.
9 Gud har innbudt dere til å leve evig sammen med hans Sønn Jesus Kristus, vår Herre.
Han holder alltid sitt ord.

Splittelse i menigheten

10 Nå oppfordrer jeg dere, kjære søsken‡, at dere for vår Herre Jesu Kristi skyld, lever
i harmoni med hverandre, slik at menigheten ikke blir splittet. Vær enige i måten dere
tenker på, og strev mot det samme målet. 11 Dessverre har jeg hørt fra dem som bor i
hjemmet til Kloes, at dere har begynt å krangle og splitte dere opp i forskjellige grupper,
kjære søsken. 12 En del av dere sier: "Jeg følger Paulus". Andre sier: "Jeg følger
Apollos", eller "Jeg følger Peter", eller "Jeg følger Kristus".
13 Hva er dette for dumt prat? Kristus kan vel ikke bli delt opp i smågrupper? Det
var vel ikke jeg, Paulus, som ble spikret fast på et kors for deres skyld? Og dere ble vel
ikke døpt til fellesskap med meg? 14 Nei, når jeg hører slike meldinger som dette, er
jeg takknemlig for at jeg ikke har døpt noen andre enn Krispus og Gaius i menigheten
deres. 15 Eller kanskje noen begynner si at de har blitt døpt til fellesskap med Paulus?
16 Jo, jeg har forresten døpt flere, Stefanas, og familien hans. Noen andre kan jeg ikke
huske at jeg har døpt. 17 Kristus sendte meg ikke i første hånd ut for å døpe, men for
å spre det glade budskapet om ham. Mens jeg gjør dette, forsøker jeg ikke å overtale
noen ved bruk av menneskelig visdom og strategisk uttenkte formuleringer. Nei, det
ville stjele oppmerksomheten fra budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld.

Guds visdom er rent tøv for den som ikke tror

18 Dette budskapet om at Kristus døde på korset for oss, høres ut som rent tøv for dem
som nekter å tro på det, og derfor går evig fortapt. Vi som tror på budskapet, vet at det
er gjennom korset Gud viser sin kraft til frelse. 19 Gud sier i Skriften§:
"Jeg vil gjøre slutt på visdommen hos de vise,
og forstanden hos de forstandige vil ikke føre til noe som helst."*
20 Hva hender med all verdens vise og lærde mennesker? Hva hender med filosofene
og de store tenkerne? Jo, Gud har vist at deres visdom ikke er noe annet enn rent
nonsens. 21 Menneskene så at det var Gud som i sin visdom hadde skapt den verden de
levde i, men de brukte ikke sin visdom til å lære Gud å kjenne, slik at de kunne bli frelst.
Derfor bestemte Gud at menneskene i stedet skulle bli frelst ved å tro på de uforståelige
tesene vi forteller. 22 Problemet er at jødene ikke vil tro dersom de ikke får se mirakler,
og at grekerne bare hører på menneskelig visdom. 23 Men vi sprer budskapet om denne

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:19** Se Jesaja 29:14.

Kristus† som jødene ventet på. Han som døde på et kors, noe som jødene ikke kan
akseptere, og som for grekerne høres ut som rent nonsens. 24 Men de som takker ja
til Guds innbydelse om å tilhøre ham, enten de er jøder eller ikke, de forstår at Gud
viste sin kraft og visdom da han lot Kristus dø i vårt sted. 25 Det som virker å være
uforståelige teser om Gud, er klokere enn all menneskelig visdom. Det som virker å
være svakhet hos Gud, er sterkere enn all menneskelig styrke.
26 Tenk på hvordan det var da dere selv ble innbudt av Gud for å tilhøre ham, kjære
søsken. Det var ikke mange av dere som ble regnet som vise og lærde, hadde innflytelse
i samfunnet, eller kom fra en fin familie. 27 Nei, de som takker ja for å tilhøre Gud, er
ofte slike som blir ansett for å være ubetydelige her i verden. En dag skal de vise og
lærde stå skamfull for Gud. De som takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som mangler
innflytelse i samfunnet. Rollene blir byttet, og de mektige skal stå skamfull for Gud. 28 Ja,
nettopp de menneskene som resten av verden ser ned på, de som har lav status og ikke
blir ansett å være verd noe, de takker ja til Guds innbydelse og får tilhøre ham. På
denne måten ville Gud vise dem som trodde de var noe ekstra, at statusen deres ikke
hadde noen verdi for ham. 29 Ingen skal kunne skryte av seg selv overfor Gud.
30 Heller ikke dere som har takket ja til Guds innbydelse, kan skryte over dere selv, for
det er Gud som har gjort det slik at dere kan leve sammen med Jesus Kristus. Gud har
gjort synlig sin visdom gjennom å la Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden,
slik at vi nå er skyldfri innfor Gud og kan leve fullt og helt for ham. 31 Derfor står det i
Skriften: "Den som vil skryte, han skal skryte over det som Herren har gjort."‡

2

Ulikheten mellom Guds og menneskers visdom

1 Da jeg første gangen kom til dere, kjære søsken, forsøkte jeg ikke å overtale dere ved
hjelp av godt uttenkte formuleringer og overbevisende argumentasjon når jeg fortalte
Guds budskap*. 2 Nei, jeg hadde bestemt meg for bare å tale enkelt om Jesus Kristus, at
han døde på korset for å ta straffen for våre synder på seg. 3 Jeg var svak, redd og nervøs
da jeg sto foran dere. 4 Det var slett ikke metodene mine, mine naturlig talegaver eller
mine menneskelige evner til å overtale som overbeviste dere. Nei, det var Guds Ånds
kraft som overbeviste dere om at budskapet var sant. 5 Gud ville ikke at dere skulle tro
på Jesus på grunn av naturlig talegaver, men på grunn av hans kraft.
6 Likevel når vi er blant mennesker som har en moden tro, da er også vår undervisning
fylt av kunnskap. Denne kunnskapen har ikke noe med verdens kunnskap å gjøre. Den
kommer ikke fra denne verdens onde makthavere, som Gud en dag vil la gå under.
7-8 Nei, vår lære er fylt av Guds egen kunnskap. Den handler om Guds hemmelige plan.
En plan som har ligget skjult fra tidenes begynnelse. I tråd med denne planen hadde
Gud bestemt at Herren Jesus skulle dø for å frelse oss, slik at vi får del i Guds herlighet.
Denne verdens onde makthavere, forsto ikke Guds plan. Derfor lot de Jesus bli henrettet
på et kors, han som har del i Guds makt og herlighet. 9 Ja, denne herligheten, som i tråd
med Guds kunnskap og plan skal bli vår, er det vi underviser om. Det står i Skriften:
"Det ikke noe øye har sett, ikke noe øre har hørt,
det ingen mennesker kunne forestille seg,
det har Gud forberedt til dem som elsker ham."†
10 Gud har ved sin Ånd vist oss alt dette som han har forberedt.
Guds Ånd vet alt om Gud og kjenner til alle planene hans. 11 Guds Ånd er den eneste
som virkelig kjenner til Guds innerste tanker, akkurat som bare Ånden hos mennesket
kjenner til menneskets innerste tanker. 12 Vi blir ikke lenger drevet av den naturlige
måten å tenke på, for vi har fått Guds egen Ånd, slik at vi kan kjenne til det Gud har
gitt oss i sin godhet.
13 Når vi forteller om alt som Gud i tråd med sin plan har lovet oss, benytter vi oss
ikke av menneskelige talegaver for å overtale noen. Nei, vi lar Guds Ånd styre oss når
vi taler, etter som vi underviser om Guds tanker og taler til personer som selv har fått
Guds Ånd.‡ 14 De menneskene som ikke tilhører Jesus Kristus og ikke har fått Guds Ånd,

† **1:23** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:31** Se Jeremia 9:24. * **2:1** Andre håndskrifter har: Guds hemmelighet. † **2:9** Se Jesaja 64:4.
‡ **2:13** "etter som vi underviser om Guds tanker og taler til mennesker som selv har fått Guds Ånd" kan også tolkes som: "slik at Ånden får hjelpe oss til å forklare sannheten om Gud."

nekter å høre etter på det som Guds Ånd forkynner. Det høres ut som rent nonsens for
disse. De kan ikke forstå undervisningen, etter som det bare er ved hjelp av Guds Ånd
de kan forstå. 15 Den som har Guds Ånd, kan forstå Guds plan. Andre derimot, forstår
ikke det de troende snakker om. 16 Hvordan skulle de kunne forstå? Det står i Skriften:
"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?"§
Men for oss har Guds Ånd gjort kjent hvordan Jesus Kristus tenker.

3

Paulus ber om enhet i menigheten

1 Da jeg først begynte å undervise dere, kjære søsken, kunne jeg ikke tale til dere
som til troende som virkelig har lært Gud å kjenne og blir drevet av hans Ånd. Nei, jeg
måtte tale til dere som til mennesker som fortsatt blir drevet av sin menneskelige natur.
Dere hadde begynt å tro på Kristus, men var i modenhet som nyfødte barn. 2 Derfor
måtte jeg gi maten i form av melk og begynne med en grunnleggende undervisning.
Fast føde klarte dere ikke å ta til dere. Ja, dere klarer ennå ikke å fordøye den mer
grundige undervisningen. 3 Dere blir fortsatt styrt av den gamle naturen. Dersom dere
er misunnelige på hverandre, krangler og splitter dere opp i grupper, da viser dere at
dere fortsatt blir drevet av den gamle naturen og lever på samme vis som dem som ikke
kjenner Gud? 4 Er det ikke den gamle naturen som får dere til å si: "Jeg tilhører Paulus"
eller "Jeg tilhører Apollos"?
5 Hverken Apollos eller jeg er noe særlig. Gud har bare brukt oss for å hjelpe dere til
å begynne å tro. Hver og en av oss har utført det oppdraget vi fikk fra Herren Jesus.
6 Jeg plantet Guds budskap i hjertene deres. Så kom Apollos og vannet med sin
undervisning. Men det var Gud som fikk troen til å spire. 7 Hverken den som planter
eller den som vanner, er avgjørende i denne sammenhengen. Den eneste som er viktig,
er Gud, for det er bare han som kan få troen til å spire. 8-9 Både den som planter og den
som vanner, er medarbeidere til Gud. De arbeider sammen på Guds åker, som er hans
menighet. Hver for seg skal alle få lønn for arbeidet sitt.

Menigheten er Guds bygning

Menigheten kan også bli sammenlignet med et hus som Gud holder på å bygge. 10 Gud
ga meg den forrett å bli en erfaren byggmester. Ved å fortelle det glade budskapet
om Jesus har jeg lagt selve fundamentet for dere. Senere bygger andre videre med
sin undervisning. Hver og en som bygger en menighet, må tenke på hvordan han
bygger. 11 Han kan aldri legge et nytt fundament. Grunnvollen for menigheten er og blir
Jesus Kristus selv. 12 Derimot kan han undervise på ulike måter om den grunnvollen
som allerede er lagt. Billedlig talt bygger vi på denne grunnvollen med gull, sølv og
edelsteiner, eller med tre, gress og halm. 13 Når Jesus kommer igjen for å dømme alle, vil
det vise seg om byggmesteren brukte rett materiale. Om vi fortsatt bruker vår billedlige
tale, vil Jesus la ilden teste om undervisningen hadde varig verdi eller ikke. 14 Den
byggmester som bygget med et materiale som består testen gjennom ild, skal få lønn for
arbeidet sitt. 15 Dersom han har bygget med materialer som ikke tåler ilden, blir han
uten lønn. Selv skal han bli frelst, men hele livsverket hans går opp i røyk.

Ikke ødelegg menigheten på grunn av splittelse

16 Forstår dere ikke at dere til sammen, billedlig talt, utgjør Guds tempel, etter som
Guds Ånd bor i dere? 17 Dersom noen ødelegger Guds tempel, skal Gud straffe ham.
Guds hus er jo hellig, etter som det tilhører ham. Dere er hans tempel. 18 Ikke bedra dere
selv. Den som er vis og klok på denne verdens måter, må endre sin visdom dersom han
skal kunne forstå Guds visdom. 19 Denne verdens visdom er jo bare nonsens for Gud. Det
står i Skriften*: "Han lar de kloke vikle seg inn i sine egne utspekulerte tanker",† 20 og:
"Herren vet hvordan menneskene tenker. Han vet at de mangler forstand."‡ 21-23 Skryt
derfor ikke over at dere er sympatisører til spesielle personer. Dere tilhører jo Kristus,
og Kristus tilhører Gud. Derfor eier dere alt som tilhører Gud, Paulus, Apollos, Peter og
hele verden. Det spiller ingen rolle om dere lever eller dør. Nåtiden og framtiden er
deres. Ja, alt er deres, etter som dere tilhører Kristus.

---

§ **2:16** Se Jesaja 40:13. * **3:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
† **3:19** Se Job 5:13. ‡ **3:20** Se Salmenes bok 94:11.

4

Paulus og Apollos er tjenere for Kristus

1 Dere skal altså se på oss som tjenere for Jesus Kristus. Vi er forvaltere som har fått
i oppdrag å fortelle om Guds plan, den som til nå har vært hemmelig for menneskene.
2 Den viktigste egenskapen hos en forvaltere er at han er ærlig og ikke forspiller sin
herres rikdom. 3 Om jeg har vært trofast i oppdraget mitt eller ikke, kan verken dere
eller noen andre vurdere. Nei, jeg våger ikke en gang å stole på min eget dømmekraft.
4 Min samvittighet er ren, men det betyr jo ikke at jeg har gjort alt rett. Den eneste som
kan avgjøre hvordan jeg har maktet oppdraget mitt, er Herren Jesus selv. 5 Dra derfor
ingen forhastede konklusjoner om mennesker. Vent til Herren Jesus kommer igjen for
å dømme alle. Han skal trekke alt fram i lyset og vurdere de innerste tanker hos hvert
menneske. På den dagen vil Gud gi hver og en den ros og ære han fortjener.
6 Bilde om tjenere og forvaltere som jeg har brukt på meg selv og Apollos, viser at
dere ikke skal skryte av enkelte personer, mens dere nedvurderer andre. Nei, følg
oppfordringen: "hold dere til Skriften"* da skal dere forstå. 7 Finnes det noe som gjør
dere bedre enn andre? Alt det gode dere har fått fra Gud, var ikke det en fri gave?
Hvorfor skryter dere da og er overlegne, akkurat som om det kom fra dere selv?
8 Når dere skryter slik, får jeg følelsen av at dere er mette og forsynt til tross for at
dere er underernært på sunn undervisning. Dere framstiller dere som rike og synes å
ha blitt konge på haugen uten oss. Ja, jeg ønsker at dere allerede var konger, slik at vi
kunne regjere sammen med dere. 9 Men nå virker det i stedet som om Gud har gitt oss
som er utsendingene for Jesus†, den laveste statusen av alle. Vi er som fanger under
dødsdom som blir vist fram for å bli henrettet med hele verden på tilskuerplass, ja,
både for mennesker og engler.
10 Vi er disipler og lever fullt og helt for Kristus. I folks øyne er vi dumme. Dere
derimot er akkurat passe hengivne og forstandige. Vi mangler makt her i verden, men
dere er mektige. Alle tenker godt om dere, men oss ler de av. 11 Vi går til og med sultne
og tørste, mangler klær, blir mishandlet og har ingen fast bostedsadresse. 12 Vi arbeider
hardt med våre egne hender for å forsørge oss. Når noen håner oss, ber vi om at Gud
må gi dem som håner oss alt godt. Når vi blir forfulgt, finner vi oss i det uten å klage.
13 Når de snakker stygt om oss, svarer vi vennlig. Vi blir behandlet som skrot på verdens
skraphaug, søppel som menneskene har kastet fra seg.‡
14 Jeg skriver ikke dette for å få dere til å gå skamfull omkring. Nei, jeg vil bare at
dere skal kjenne til virkeligheten slik den er, etter som dere er mine kjære barn. 15 For
selv om dere hadde et stort antall som underviste dere om Kristus, er det bare jeg som
er deres åndelige far. Det var jeg som fikk anledningen til å fortelle det glade budskapet
om Jesus Kristus til dere, slik at dere begynte å tro. 16 Etter som jeg er deres far, ber
jeg dere nå ha meg som ideal. 17 Det er derfor jeg sender min trofaste medarbeider
Timoteus til dere. Han er min elskede sønn, etter som jeg fikk hjelpe ham til tro på
Herren Jesus. Han vil minne dere om grunnsetningene jeg har stilt opp for dem som
tilhører Jesus Kristus, og som jeg underviser om i alle menighetene.
18 Det virker som enkelte av dere har blitt selvsikre, etter som de tror at jeg aldri mer
vil komme tilbake til Korint. 19 Jeg vil komme til dere, og det ganske snart, om Herren
vil. Da skal jeg finne ut om disse selvsikre typene virkelig er fylte av Guds kraft, eller
om ordene deres bare er tomt skryt. 20 Dersom Gud får regjere i oss, blir vi fylte av hans
kraft og snakker ikke i lange tirader med tomme ord. 21 Hva foretrekker dere selv, mine
kjære barn? Skal jeg komme for å vise dere til rette, eller skal jeg komme for å vise dere
ømhet og kjærlighet?

5

Seksuelle utskeielser i menigheten

1 Jeg må ta opp en annen sak med dere. Det blir påstått at det forekommer seksuelle
utskeielser blant dere. Ja, til og med slik umoral som vi ikke en gang hører snakk om
blant dem som ikke kjenner Gud. Dere har en mann i menigheten som har et forhold
til sin fars kone. 2 Enda går dere rundt og er stolte! Dere burde heller sørge og skamme
dere, og se til at denne mannen blir ekskludert fra fellesskapet?
3 Selv har jeg allerede bestemt hvilken straff han må få, og det til tross for at jeg ikke
befinner meg hos dere. Selv om jeg er langt borte, følger jeg alltid med i det som skjer

* **4:6** "Hold dere til Skriften" var sannsynligvis et kjent utrykk. "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:9** Blir også kalt apostler. ‡ **4:13** Se Klagesangene 3:45.

hos dere. 4 Gå fram på denne måten: Alle som tror på Herren Jesus, må samle seg. Da
vil jeg i tankene mine være hos dere. Så skal dere i kraft av den autoritet som Herren
Jesus har gitt oss, 5 ekskludere mannen fra fellesskapet. La Satan ta hånd om ham, slik
at kroppen brytes ned. Da vil han kanskje vende seg bort fra synden, slik at Ånden i
ham kan bli frelst den dagen vår Herre Jesus kommer igjen.
6 Nei, dere har virkelig ikke noe å skryte av. Forstår dere ikke at dersom denne
personen får lov til å leve i synd, vil synden spre seg i hele menigheten? En liten klump
gjær får hele deigen til å gjære. 7 Rens ut all gammel gjær, slik at dere på nytt blir en
ren deig. Jesus Kristus, vårt påskelam, er slaktet for oss. Vi har blitt et brød som er
bakt uten gjær. 8 La oss derfor feire høytid, renset for all gammel gjær, fra all ondskap
og styggedom. Lev helt og fullt for Gud og hold dere til det sanne budskapet om Jesus.
Ja, pass på at dere på nytt blir ett brød som er bakt uten gjær.
9 I mitt første brev skrev jeg til dere at dere må holde dere borte fra mennesker
som lever i seksuell løssluppenhet. 10 Jeg mente naturligvis ikke at dere skal unngå alle
mennesker her i verden som lever i seksuell umoral, alle som er egoistiske, snyter andre
på penger eller tilber avgudene. Nei, da må dere jo forlate jorden for godt. 11 Det jeg
mente i brevet mitt, var at dere ikke skal ha nær omgang med en troende som begynner
å leve i seksuell løssluppenhet, blir egoistisk, tilber avguder, snakker nedsettende om
sine medmennesker, drikker seg full eller snyter andre på penger. Slike mennesker skal
dere ikke en gang spise sammen med.
12-13 De som ikke tilhører menigheten, er det ikke vår sak å dømme. De vil Gud
straffe på dommens dag. Derimot er det deres oppgave å dømme dem som tilhører
menigheten. Dersom et medlem gjør det som er ondt, skal dere ekskludere den personen
fra fellesskapet.

6

Trekk ikke en annen troende for domstolen

1 Jeg har for øvrig hørt at det finnes noen blant dere som trekker andre for domstolen
når de blir uvenner. Hvordan kan dere komme på en slik idé å la personer som ikke
følger Guds vilje, få avgjøre tvistene deres i stedet for å la troende dømme mellom dere?
2 Vet dere ikke at de som tilhører Gud, en dag skal dømme verden? Skulle dere ikke
da selv kunne oppklare de mindre konfliktene blant dere? 3 Vet dere ikke at vi en dag
skal dømme englene? Da må vi vel kunne ordne opp i de hverdagslige tvistene. 4 Nå
drar dere altså i stedet hverandre for domstolen for småsaker, og lar utenforstående
personer som dere egentlig ikke har tillit til, dømme mellom dere. 5 Dere burde være
skamfull! Finnes det ingen i menigheten som er klok nok til å dømme mellom sine
troende søsken? 6 Hadde dere det, slapp dere å leve i konflikt med hverandre midt
blant de som ikke tror på Gud?
7-8 Ja, at dere drar hverandre for domstolen er et stort nederlag for dere som tror.
Hvorfor er dere i konflikt med troende søsken om materielle ting? Hvorfor vil dere
ta fra andre det som er deres? Burde dere ikke selv i stedet å akseptere å bli dårlig
behandlet, og la de ta fra dere det som er deres?
9-10 Har dere helt glemt at den som ikke følger Guds vilje, heller ikke vil få tilhøre hans
folk? Bedra ikke dere selv. Ingen som lever i seksuell løssluppenhet, tilber avguder, er
utro i ekteskapet eller som lar seg bruke til homoseksualitet, får tilhøre Gud. Heller
ikke tyver, egoistiske mennesker, de som drikker seg fulle, de som snakker dårlig om
sine medmennesker eller de som snyter andre på penger, får tilhøre Gud. 11 Enkelte av
dere levde tidligere på denne måten, men nå er dere døpt og har blitt vasket rene fra
syndene. Dere tilhører Gud og har blitt skyldfri innfor ham på grunn av det som Herren
Jesus Kristus og vår Guds Ånd har gjort for dere.

Tenk på at Guds Ånd bor i kroppen deres

12 En del av dere sier: "Jeg er fri og kan gjøre som jeg vil." Tenk på at ikke alt er
bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, han tar
en stor risiko for å bli slave under sine egne begjær. 13 Jeg kan være enige med disse
menneskene når de sier: "maten er til for magen og magen for maten". Men husk på at
Gud en dag skal gjøre slutt på både mat og mage. Derimot tar de fullstendig feil når de
sier at det er tillatt å leve i seksuell løssluppenhet. Kroppen er ikke skapt for slikt. Den
er til for å ære og tjene Herren Jesus, etter som han er Herre også over kroppene våre.
14 Kroppene våre skal ved Guds kraft bli vekket opp fra de døde en dag, akkurat som
Herren Jesus ble vekket opp. 15 Dessuten er de troende kroppen til Kristus. Det betyr
at den enkelte av oss utgjør de ulike lemmene i kroppen hans. Skal jeg da ta et lem av

Kristus og forene det med en prostituert? Aldri i livet! 16 Dere vet vel at den som ligger
med en prostituert, blir smeltet sammen med henne i en kroppslig enhet? Det står i
Skriften: "Når en mann blir forent med en kvinne, da blir de to til ett." 17 Den som blir
forent med Herren Jesus, smelter sammen til en åndelig enhet med ham.
18 Hold dere derfor borte fra all seksuell løssluppenhet. Andre synder skjer utenfor
kroppen, men den som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, synder mot sin egen
kropp. 19 Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Guds Hellige Ånd som bor i dere,
og som dere har fått av Gud? Kroppen tilhører altså ikke dere selv, men Gud. 20 Han
har jo kjøpt dere fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt løsepengene for
dere. Se derfor til å ære Gud med kroppen.

7

Spørsmål om ekteskapet

1 Jeg vil nå forsøke å svare på de spørsmålene dere stilte angående sex og ekteskap.
Ja, det er best for en troende ikke å gifte seg. 2 Men etter som så mange kjenner lysten
til å leve seksuelt aktivt, bør hver og en som ønsker å gifte seg, gjøre det. 3 Gifte par
bør ha et regelmessig sexliv. Det er både mannen og kvinnen sin rett som gifte. 4 En
gift kvinne tilhører mannen, og ikke seg selv. På samme måte tilhører en gift mann
sin kone, og ikke seg selv. 5 Gjør ikke noen kunstige avbrudd i de seksuelle relasjonene
bortsett fra korte perioder, og da bare dersom begge er enige. Dette kan være naturlig
dersom en eller begge vil konsentrere seg om å leve i bønn. Etterpå må dere igjen leve
normalt, ellers kan Satan friste dere fordi lengselen etter sex blir for sterk. 6 Jeg befaler
dere slett ikke å gjøre slike avbrudd i samlivet, men sier bare at dere godt kan gjøre det
dersom dere virkelig vil. 7 Helst skulle jeg ønske at alle levde som ugifte, slik jeg gjør.
Men vi er ikke alle like. Gud har gitt oss forskjellige gaver. Noen har fått evnen til å leve
som ugift, andre ikke.
8 Til dere som er enslige eller enker vil jeg si at det er bedre at dere fortsetter som
ugifte, akkurat som jeg. 9 Dersom dere ikke kan leve uten en seksuell relasjon, skal dere
gifte dere. Det er bedre å gifte seg enn å brenne av begjær.
10 Til dere som nå er gifte, har jeg derimot en befaling, etter som denne kommer fra
Herren Jesus selv: Kvinnen må ikke skille seg fra sin mann. 11 Mannen må heller ikke
skille seg fra sin kvinne. Dersom dere likevel skulle skille dere, må dere fortsette som
ugifte eller forsone dere med hverandre.
12 Her skulle jeg gjerne komme med mitt eget tillegg, som ikke er en direkte befaling
fra Herren: Dersom en troende mann har en kone som ikke deler hans tro, men likevel
vil leve i fellesskap med ham, skal han ikke skille seg fra henne. 13 Det samme gjelder
en troende kvinne som har en mann som ikke deler hennes tro, men likevel vil leve
sammen med henne. Da skal hun ikke skille seg fra ham. 14 Den mannen som ikke
tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at han er gift med sin troende kone. Den
kvinnen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at hun er gift med sin
troende mann. Ellers ville jo ikke barna deres høre til Guds folk, men nå tilhører de
Gud. 15 Dersom de som ikke tror heller vil skille seg, så la dem gjøre det. Da er den
troende mannen eller kvinnen ikke lenger bundet. Gud vil at alle skal leve i fred med
den de er gift med. 16 Det finnes ingen garanti for at den troende parten i ekteskapet
kan få den andre til å tro gjennom det å fortsette å leve sammen.

Bli i den situasjonen som var før dere begynte å tro

17 En generell regel er at hver og en bør fortsette å leve i den situasjonen han var i, da
Gud innbød ham til å bli en troende. Det er slik jeg underviser i alle menighetene. 18 Den
som var jøde da han ble innbudt for å tilhøre Gud, han kan fortsette å være jøde. Den
som ikke var jøde, kan fortsette å ikke være det. Mennene som ikke er jøder, behøver
ikke å gå gjennom den jødiske seremonien med omskjærelse. 19 Det spiller ingen rolle
for Gud om en mann er omskåret eller ikke. Det viktige er at vi lever slik Gud vil.
20 Dere skal altså fortsette i den situasjonen dere befant dere i da Gud innbød dere for
å tilhøre ham. 21 Var du slave da du fikk Guds innbydelse for å tilhøre ham, skal du ikke
bekymre deg over det. Naturligvis skal du gripe sjansen til å bli fri dersom du får et slikt
tilbud. 22 Den slaven som gjennom sin tro tilhører Herren Jesus, kan glede seg over at
Herren har kjøpt ham fri fra slaveriet under synden. Den som er fri og tilhører Herren
Jesus, må huske på at han er blitt slaven til Jesus Kristus. 23 Ja, Gud har kjøpt dere alle fri
fra slaveriet under synden, og har allerede betalt skylden for dere. Se derfor til at dere
ikke blir slaver under de regler som menneskene setter opp. 24 Fortsett, kjære søsken,

å tjene Gud i den situasjonen dere befant dere i da dere takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.

Råd til den som er ugift

25 Når det gjelder dem som aldri har vært gift, har jeg ingen ekstra befaling fra Herren
Jesus. Herren har i sin godhet gitt meg oppdraget til å undervise, og derfor kan dere
stole på de råd jeg gir dere. 26 Jeg sier altså at det er best å være ugift med tanke på de
forfølgelsene de troende blir utsatt for. 27 Den som allerede er gift, skal naturligvis ikke
skille seg. Men om du ikke er gift, skal du ikke forsøke å finne noen å gifte deg med.
28 De menn og kvinner som likevel bestemmer seg for å gifte seg, bryter ikke Guds vilje.
Men de kommer til å bli rammet av mange vanskeligheter, noe jeg ønsker at de kunne
slippe å gå gjennom.
29-31 La meg si en ting, kjære søsken. Den nåværende verden kommer snart til å gå
under. Det er ikke lange tiden igjen. Derfor må den mannen som er gift, ikke bare leve
for sitt ekteskap. Uansett om noen er trist til mote eller jublende glad, skal de ikke bare
være opptatt av følelsene sine. Den som handler, skal ikke bare være opptatt med det
økonomiske. Den som holder på med materielle ting, skal ikke bli så opptatt med dette
at tingene betyr alt for ham.
32 Jeg vil spare dere for mange ekstra bekymringer. En ugift mann har tid å tjene
Herren Jesus og gjøre det som gleder Herren. 33 Men en gift mann må tenke på hjem,
familie og gjøre det som gleder kona hans. 34 Han blir splittet i sine interesser. På samme
måten har en ugift kvinne eller jente tid å tjene Herren, etter som både hennes kropp
og sjel tilhører Gud. Men en gift kvinne må tenke på hjem og familie og gjøre det som
gleder mannen hennes.
35 Jeg har ikke gitt dere disse reglene for å begrense friheten for dere, men for å hjelpe
dere. Det eneste jeg vil, er at dere skal kunne tjene Herren Jesus og leve fullt og helt for
ham uten å bli opptatt med en masse andre ting.
36 Dersom et par er trolovet og har bestemt seg for ikke å gifte seg, men mannen
mener at han handler galt mot sin forlovede, eller om han ikke kan avstå fra sex, og
derfor mener at de bør gifte seg, da skal de gifte seg. De bryter ikke Guds vilje. 37 Dersom
et trolovet par derimot klarer å holde fast ved sine beslutninger om å ikke gifte seg, og
ikke er tvunget til det av noen andre, da handler de rett om de fortsatt blir ugifte. 38 De
som gifter seg, handler altså rett, og de som ikke gifter seg, handler enda bedre.
39 En gift kvinne er bundet til mannen sin så lenge han lever. Dersom hennes mann
dør, kan hun gifte om seg med hvem hun vil, bare det er med en troende. 40 Etter min
mening er det bedre for henne å leve som ugift. Og jeg tror at det er Guds Ånd som
uttrykker seg gjennom meg når jeg sier dette.

8

Offer til avguder

1 La oss nå gå over til spørsmålet om kjøtt som har blir ofret til avgudene. Dere
skriver at dere kjenner det rette svaret. Husk på at den som innbiller seg at han vet alt,
lett kan bli hovmodig. Dersom dere virkelig elsker hverandre, vil dere hjelpe hverandre
til å få en sterkere tro. 2 Den som sier at han vet alt, kjenner ikke til så veldig mye. 3 Den
som elsker Gud, er kjent av ham.
4 Når det gjelder spørsmålet om dere skal spise kjøtt som har blitt ofret til avgudene,
vet vi at en avgud ikke er noen gud, og at det bare finnes en virkelig Gud. 5 Mange
tilber såkalte guder, både i himmelen og på jorden, og det finnes et stort antall av disse
gudene og herrene. 6 Likevel vet vi at det bare finnes en Gud, Far i himmelen, som har
skapt alt og vil at vi skal leve for ham. Vi vet at det bare finnes en Herre, Jesus Kristus,
som fikk i oppdrag av Gud å skape alt, og som gjør det mulig for oss å leve for Gud.
7 En del troende har ikke forstått at disse gudene ikke er ekte guder. De tilba avgudene
før de begynte å tro på Jesus, og når de nå ser kjøtt som har blitt ofret til avgudene,
ser de på dette som et fortsatt offer. Når de spiser av kjøttet, går de mot sine egne
samvittigheter, for de har fortsatt ikke lært seg hvordan de skal tenke. 8 Det er sant at
maten ikke har noe med vårt forhold til Gud å gjøre. Derfor er det fullstendig uvesentlig
om vi spiser av kjøttet eller ikke. 9 Men dere må passe på at den friheten dere påstår
dere har, ikke får en vaklende troende til å miste troen på Jesus. 10 Om nye troende, som
ennå ikke vet hvordan de skal tenke, ser deg som har "det rette svaret" spise kjøtt i et
avgudstempel, kommer de ikke da til å trekke den slutningen at de også kan spise? For
disse kan dette innebære at de faller tilbake til sin gamle avgudsdyrkelse. 11 Ved at du
kjenner til "det rette svaret" får du altså en svak troende til å gå evig fortapt, en som er

din egen bror eller søster som Kristus døde for! 12 Husk på at den som gjør urett mot
sine troende søsken og lurer dem til å gå mot sin egen samvittighet, han synder mot
Kristus. 13 Mitt svar er altså: Dersom maten du spiser får en troende bror eller søster
til å synde, da skal du heller konsekvent avstå fra å spise kjøtt. Risiker ikke at et annet
menneske forlater troen på Jesus og går til grunne for evig på grunn av deg.

9

Paulus nekter å ta imot lønn

1 Noen påstår at jeg ikke har de samme rettighetene som de andre utsendingene, og
at jeg ikke er en sann utsending av Jesus. Jeg har virkelig med egne øyne sett vår Herre
Jesus, og dere er selv resultatet av det arbeidet jeg har utført for ham. 2 Ja, dersom jeg
ikke har vært en utsending for Jesus til andre, så har jeg i det minste vært det for dere.
At dere tilhører Herren Jesus er jo beviset på at han har sendt meg for å spre budskapet
om ham. 3 Derfor vil jeg stille noen spørsmål til dem som kritiserer meg:
4 Har ikke Barnabas og jeg den samme retten som de andre utsendingene til å bo hos
dere og spise av maten deres? 5 Har ikke vi den samme retten til å ta med oss en troende
kone på reisene våre som de andre utsendingene og Herren Jesu egne brødre og Peter?
6 Er det bare vi som må arbeide for å forsørge oss selv? 7 Dersom noen blir soldat, har
han ikke da rett til lønn? Dersom noen planter og bygger en vingård, vil han ikke da
spise av druene? Dersom noen vokter en saueflokk, vil han ikke da drikke av melken?
8-9 Eller dere sier kanskje at dette bare er en menneskelig måte å forsvare seg på? Da
glemmer dere at disse reglene faktisk kommer fra Gud. I loven han ga til Moses, står
det: "Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker." Dere tror vel ikke at det
bare var oksene Gud tenkte på? 10 Nei, han tenkte naturligvis på oss som arbeider for
ham. Reglene om at den som pløyer og den som tresker skal få sin del av avlingen, står
fast for å vise at vi som arbeider på Guds åker, skal ha lønn for det vi gjør.
11 Vi har sådd et åndelig budskap i hjertene deres. Er det da for mye forlangt at vi får
høste litt av de materielle godene dere rår over? 12 Dere gir jo andre det de trenger når
de kommer for å undervise dere. Har ikke vi som først lot dere høre Guds budskap, en
enda større rett til det samme? Vi har aldri utnyttet denne retten, men forsøkt å klare
oss selv så godt vi kan. Vi ville vise dere at vi har rene motiv, slik at ikke noe skulle
hindre dere fra å ta imot det glade budskapet om Jesus Kristus.
13 Dere vet at prestene i Guds tempel får spise av den maten som blir brakt dit som
offergave, og at de får spise en viss del av kjøttet fra dyrene de ofret på alteret? 14 På
samme måten har Herren Jesus bestemt at de som sprer det glade budskapet om ham,
skal bli forsørget av arbeidet sitt. 15 Som sagt har jeg aldri benyttet meg av denne
fordelen. Jeg skriver ikke dette for å kreve noe av dere nå heller. Nei, jeg ville heller
sulte i hjel enn å ta imot noe fra dere, for jeg er ganske stolt over å spre budskapet uten
betaling. 16 At jeg sprer budskapet, er derimot ikke noe jeg vil skryte av. Det er noe jeg
ganske enkelt er nødt til å gjøre. Gud ville straffe meg om jeg ikke spredde det glade
budskapet om Jesus!
17 Dersom jeg selv hadde bestemt meg for å spre budskapet, da kunne jeg kreve å få
lønn av dere. Nå er det et oppdrag fra Gud, og derfor er det min plikt å spre budskapet.
18 Skal jeg slett ikke få noen lønn? Jo, min lønn er å få spre det glade budskapet om
Jesus uten kostnad for noen og uten å kreve det jeg egentlig har rett til.

Paulus ønsker å vinne så mange som mulig

19 Jeg er altså fri og uavhengig av alle mennesker. Jeg har likevel gjort meg til slave
for alle, for at jeg skal kunne vinne så mange som mulig for Jesus Kristus. 20 Når jeg
er sammen med jødene, er jeg som en av dem, for at de skal begynne tro på Kristus.
Til tross for at jeg selv ikke lenger er nødt til å følge den jødiske loven, respekterer
jeg alle bud i loven når jeg er sammen med jødene, etter som jeg vil vinne dem for
Kristus. 21 Når jeg er sammen med folk som ikke er jøder, lever jeg som dem for å vinne
dem for Kristus. Dette betyr ikke at jeg ikke følger noen lov fra Gud, for jeg lyder den
kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. 22 Når jeg er sammen med dem som ennå
har svak tro på Kristus, unngår jeg å utnytte min frihet til å gjøre noe som kan lokke
dem til å forlate troen. Jeg gjør alt for å identifisere meg med de menneskene jeg møter,
slik at jeg i det minste kan frelse noen. 23 Alt dette gjør jeg for at det glade budskapet
om Jesus skal bli spredd til så mange som mulig, og for at jeg selv en dag skal oppnå alt
det gode som Gud har lovet dem som tror på Jesus.
24 Tenk på løperne i en stor idrettskonkurranse. Alle kjemper hardt for å vinne
gullmedaljen som venter på vinneren, men bare en får førsteplassen. Gjør som disse

løperne. Kjemp slik at dere en dag vinner den utmerkelsen som venter den som holder
fast ved troen på Jesus. 25 Vær beredt til å avstå fra alt annet. Idrettsutøveren kjemper
for å vinne en seierskrans som snart visner og dør. Vi kjemper for å få det evige livets
seierskrans. 26 Selv løper jeg ikke hit og dit uten mål, og jeg er ikke lik en bokser som
slår i løse luften. 27 Nei, for å vinne seiersprisen tvinger jeg min egen kropp til å bli en
slave under Guds vilje. Jeg vil jo ikke spre Guds budskap til andre, og så etterpå selv
miste det evige livet.

10

Advarsel mot avgudsdyrkelse

1 Når det gjelder avgudsdyrkelse må jeg minne dere, kjære søsken, om det som skjedde
med Israels folk da de var i ørkenen. Gud staket ut veien ved å sende en sky som fulgte
dem og han lot alle gå gjennom Rødehavet. 2 Alle ble knyttet til Moses gjennom sin
erfaring med skyen og havet. Billedlig talt ble de alle døpt til fellesskap med Moses
gjennom skyen og havet. 3 Alle spiste av den maten som kom ned fra himmelen, 4 Alle
drakk av det vannet som på en overnaturlig måte kom ut av fjellet. Dette skjedde flere
ganger, akkurat som om fjellet gikk sammen med dem. Dette fjellet er et symbol for
Kristus, som går sammen med dere. 5 Gud var misfornøyd med de fleste av Israels folk,
og derfor lot han dem dø i ørkenen.
6 Ja, alt det som skjedde Israels folk, er eksempler som advarer oss mot å bli lokket av
det onde, slik som de ble lokket i uføret. 7 Ikke delta i avgudsdyrkelse slik som mange av
dem gjorde. Det står i Skriften: "Folket slo seg ned for å spise av offerkjøttet og drikke.
Etterpå reiste de seg for å danse for avguden." 8 Vi må heller ikke hengi oss til seksuell
løssluppenhet som mange gjorde, noe som førte til at Gud drepte 23 000 personer på
en eneste dag. 9 Vi må heller ikke sette Herren på prøve som mange av de gjorde, noe
som førte til at de ble drept av slangebitt. 10 Vi må heller ikke klage og gjøre opprør mot
Gud som mange av dem gjorde, noe som førte til at de ble drept av den ødeleggende
engelen.
11 Alt det som skjedde med Israels folk, er som sagt advarende eksempler. De ble
skrevet ned for å hjelpe oss som lever i denne tiden da verden går mot slutten. 12 Innbill
deg ikke at nettopp du aldri kommer til å falle for en fristelse, men pass på at du ikke
synder. 13 Til dere som allerede kjenner dere fristet, vil jeg si at dere ikke er utsatt for
verre fristelser enn andre mennesker. Gud skal hjelpe dere slik at dere klarer å stå imot
fristelsene. Det har han lovet. Hver gang dere kjenner dere fristet, vil Gud vise en utvei
slik at dere ikke behøver å falle.
14 Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelse, kjære venner. 15 Dere er jo forstandige
mennesker. Avgjør selv om det jeg nå vil si, er sant. 16 Når vi feirer minnet om at Kristus
døde for oss, og takker Gud for begeret med vin, har vi ikke da fellesskap med Kristus,
han som ofret sitt blod for oss? Når vi bryter brødet, har vi ikke da fellesskap med
Kristus, han som lot kroppen sin bli brutt i stykker for oss? 17 Det at vi alle spiser fra
ett og samme brød som har blitt brukket i biter, er et symbol for fellesskapet mellom de
troende som utgjør kroppen til Kristus. 18 Tenk også på Israels folk. Når de spiser av det
som blir ofret på alteret, får de ikke da fellesskap med Gud og hverandre?
19-20 Hva vil jeg nå si med dette? At de som ofrer til avguder får fellesskap med
avgudene? Nei, slett ikke! En avgud er bare et dødt avgudsbilde. Kjøtt som er ofret til
avguder, er bare vanlig kjøtt. Når disse personene ofrer, ofrer de til onde ånder og får
fellesskap med dem. Jeg vil at dere skal holde dere til Gud, og ikke ha fellesskap med
onde ånder. 21 Dere kan ikke i det ene øyeblikket delta i et måltid der dere feirer minnet
om den døden som Herren Jesus led, for så i neste øyeblikk å delta i et måltid der dere
hyller onde ånder. Dere må velge hvem dere vil ha fellesskap med! 22 Eller våger dere
å utfordre Herren Gud slik som Israels folk gjorde? Tror dere at vi mennesker er større
en ham?

La ikke din frihet gå ut over andre

23 Noen av dere sier altså: "Den som er fri, kan gjøre som han vil." Tenk heller på at
alt ikke er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han
vil, løper en stor risiko for å ødelegge troen hos andre. 24 Slutt derfor å bare tenke på
dere selv, og forsøk heller å gjøre det som er best for andre.
25 Når det gjelder kjøtt, skal dere holde dere til følgende regel: Dere kan spise alt som
blir solgt i kjøttbutikken. Dere behøver ikke å bekymre dere for om det er ofret til noen
avgud. 26 Det står i Skriften: "Hele jorden og alt som finnes på den, tilhører Herren."
27 Blir dere bedt hjem til noen som ikke tror på Kristus, behøver dere ikke å bekymre

dere for å svare ja. Dere kan spise alt som blir servert for dere uten å spørre om det
har blir ofret til noen avgud. 28 Dersom noen advarer dere og sier: "Dette er offerkjøtt",
da skal dere ikke spise. Dersom dere spiser, kan den personen tro at dere mener det
er tillatt å hylle en avgud. 29 Det er ikke for deres egen samvittighets skyld dere skal la
være, men for den andres. Kanskje du protesterer og sier: "Hvorfor skal jeg gi opp min
frihet bare fordi en person sier at den troende ikke kan spise offerkjøtt? 30 Det rekker
vel med at jeg takker Gud for maten og viser at den kommer fra ham. Da kan vel ingen
klage?" 31 Mitt svar er: Hva dere enn gjør, skal dere gjøre det til Guds ære. Det gjelder
også når dere spiser eller drikker. 32 Lokk derfor aldri en person til å gjøre det som er
ondt, det være seg om det er jøde, greker eller en som tilhører Guds menighet. 33 Selv
forsøker jeg på alle måter å ta hensyn til alle. Jeg gjør ikke det som er best for meg
selv, men tenker på andre slik at de også kan begynne å tro på Kristus og bli frelst. Følg
derfor mitt eksempel, på samme måte som jeg følger Kristus sitt eksempel.

11

Råd for møter og gudstjenester

1-2 Jeg må likevel berømme dere, kjære søsken, for at dere følger mitt eksempel og
holder fast ved den undervisningen jeg ga videre til dere. 3 Når det gjelder møtene og
gudstjenestene deres*, er det likevel en ting jeg vil dere skal vite. Kristus er leder og
hode for hver mann, og mannen er leder og hode for sin kone, mens Gud er leder og
hode for Kristus. 4 Derfor skjemmer mannen ut Kristus, han som er hans hode, dersom
han har noe på hodet sitt når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud. 5 En kvinne
derimot, skjemmer ut mannen sin, han som er hennes hode, dersom hun ikke har noe
på hodet sitt når hun ber eller bringer fram et budskap fra Gud. 6 Dersom hun nekter
å ha noe på hodet sitt, kan hun like gjerne barbere av seg hele håret. Etter som det
er en skam for en kvinne å få håret sitt klippet av eller barbert bort, må hun ha noe
på hodet. 7 Mannen behøver ikke å ha noe på hodet når han ber eller bringer fram et
budskap fra Gud, for han ble skapt i Guds bilde og avspeiler herligheten hans. Kvinnen
derimot avspeiler mannens herlighet. 8 Den første mannen ble jo ikke født av en kvinne,
men kvinnen kom fra mannen. 9 Mannen ble heller ikke skapt for kvinnens skyld, men
kvinnen ble skapt for mannens skyld.† 10 Derfor må kvinnen ha noe på hodet sitt når
dere er samlet. Det er et tegn for englene på den plassen hun har fått.‡

11 Husk på at for dem som lever i fellesskap med Herren Jesus, er mennene like
avhengige av kvinnene som kvinnene er avhengige av mennene. 12 For selv om den
første kvinnen kom fra mannen, så har hver eneste mann etter det blitt født av en
kvinne. Både menn og kvinner er skapt av Gud.

13 Hva sier dere selv om dette? Er det rett at en kvinne ber høyt til Gud for andre, uten
å ha noe på hodet? 14-15 Nei, jeg tror dere mener det er ganske naturlig for kvinnene å
dekke sitt hode når dere er samlet. Dere sier jo at det er en ære for en kvinne å ha langt
hår, og at hun har fått håret som et slags slør. Dersom en mann opptrer med langt hår,
da mener dere at han skjemmer seg ut. 16 Kanskje noen vil begynne å krangle om dette,
da skal dere vite at både vi og alle Guds menigheter holder på denne regelen.

Mangel på fellesskap i menigheten

17 Når det gjelder neste spørsmål, kan jeg derimot ikke rose og ære dere. Det virker
som om møtene og gudstjenestene deres gjør mer skade enn nytte for fellesskapet.
18 Først og fremst har jeg hørt at dere splitter dere opp i grupper når dere har møter i
menigheten. Jeg frykter for at ryktet er sant. 19 Iblant må det til og med finnes forskjellige
grupper i menigheten, for at det skal bli klart hvem som virkelig holder fast ved troen.
20 Jeg har også hørt at dere i møtene og gudstjenestene ikke kan holde et felles måltid
for å feire minnet om Jesu død. 21 Ingen deler med de andre, men hver og en setter
straks i gang med å spise av sin egen mat. Derfor må de fattige sitte sultne, mens de
rike metter seg og drikker til de blir ruset. 22 Hva er dette for en oppførsel? Har dere
ikke egne hjem der dere kan spise og drikke? Har dere så lite respekt for medlemmene i
Guds menighet at dere lar de fattige sitte der og føle skam fordi de ikke har noe å spise?
Nei, når det gjelder dette, kan jeg virkelig ikke rose og ære dere!

---

* **11:3** De hadde både store og små møter og gudstjenester, ofte i forskjellige hjem. † **11:9** Se Første Mosebok 1:27 og 2:18-23. ‡ **11:10** På gresk: Derfor skal kvinnen ha en "makt" på hodet for englenes skyld. Denne "makten" kan sikte til den retten Gud gir kvinnen å be og holde fram budskap fra ham. En annen tolkning er at kvinnen skal bære slør når hun ber, slik at hun ikke da avspeiler mannens herlighet, men er fri til å be og holde fram budskap fra Gud til hans ære.

23 La meg få minne dere om det som Herren Jesus selv underviste meg om, og som jeg
seinere førte videre til dere: Den natten da Herren Jesus ble forrådt, tok han et brød.
24 Han takket Gud for maten, brøt brødet i biter og sa: "Dette er kroppen min som blir
ofret for dere. Dette måltidet skal dere feire til minne om min lidelse og død." 25 Etter
måltidet tok han også begeret med vin og sa: "Dette beger er den nye pakten mellom
Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere. Hver
gang dere drikker av det, skal dere gjøre det til minne om min lidelse og død."
26 Derfor, hver gang dere spiser dette brødet og drikker fra dette begeret, forteller
dere verden at Herren led og døde for oss. Det skal vi fortsette med helt til han kommer
igjen. 27 Det er altså ikke hvilket som helst brød, eller hvilken som helst vin. Den som
spiser Herrens brød og drikker fra begeret på en uverdig måte, han synder mot Herren,
som ofret kroppen og blodet for oss. 28 Før dere spiser av brødet og drikker av begeret,
skal dere derfor teste dere selv. 29 For om dere spiser og drikker uten å tenke på at dette
handler om Herrens kropp§, da blir dere straffet av Gud. 30 Det er derfor det finnes så
mange svake og syke iblant dere, noen til og med er døde. 31 Dersom vi bare først tester
oss selv, slipper vi å bli straffet på denne måten. 32 Husk også på at når Herren straffer
oss som er troende, er det for å vise oss til rette. Han vil få oss til å slutte å synde, slik
at vi slipper å bli straffet for evig sammen med dem som nekter å tro på ham.
33 Når dere spiser sammen for å feire minnet om Jesu død, skal dere altså vente på
hverandre, kjære søsken. 34 Dersom noen er sulten, skal han spise hjemme først, slik
at dere kan spise sammen på en verdig måte og ikke bli straffet av Herren. Resten skal
jeg undervise dere om når jeg kommer.

12

Gud gir oss forskjellige slags evner

1 Og nå, kjære søsken, vil jeg ta opp spørsmålet om hvordan Guds Ånd virker, og om
de forskjellige evner Gud har gitt oss. Det er viktig at dere kjenner til dette. 2 Dere vet
jo, at før dere begynte å tro på Kristus, ble dere drevet av onde ånder og tilba døde
avguder.* 3 Derfor vil jeg at dere nå skal lære Guds Ånd å kjenne. Grunnregelen er
at den som er fylt av Guds Ånd, aldri kan forbanne Jesus, mens den som bekjenner at
Jesus er Herre†, alltid er fylt av Guds Ånd.
4 Guds Ånd virker på forskjellige måter, men husk på at det bare finnes en Gud. Selv
om vi har fått mange forskjellige evner, så kommer alle fra den samme Ånd. 5 Selv om vi
hjelper hverandre på forskjellige måter, er det den samme Herren Jesus vi tjener. 6 Selv
om vi utfører forskjellige slags oppgaver gjennom Åndens kraft, er det den samme Gud
som virker i oss, uavhengig av oppgavenes art.
7 Den evnen som Guds Ånd har gitt hver og en, er til for at vi skal hjelpe andre. 8 En
av oss får evner ved Guds Ånd til å tale visdomsord fra Gud, en annen får evner ved
den samme Ånd til å bringe fram kunnskap fra Gud. 9 En får sterk tro ved Guds Ånd,
en annen får ved den samme Ånd evner til å helbrede syke. 10 En får kraft til å gjøre
mirakler. En får evner til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, en annen får evner
til å skille mellom ånder. En får evner til å snakke fremmede språk, og en annen får
evner til å tyde det budskapet som Gud vil ha fram i fremmede språk. 11 Alle disse
evnene kommer altså fra en og samme Ånd, og han gir evnene til hver og en slik han
selv vil.

Mange lemmer, men bare en kropp

12 Den menneskelige kroppen består av mange forskjellige lemmer. Til tross for sine
ulike funksjoner utgjør de bare en kropp. På samme måten er det med kroppen til
Kristus, der de troende utgjør de ulike lemmene. 13 Vi har alle blitt døpt med en og
samme Ånd, for at vi skal tilhøre den samme kroppen. Det spiller ingen rolle om vi er
jøder eller andre folk, slaver eller frie, for vi har alle blitt fylte med en og samme Ånd.
14 Ja, verken den menneskelige kroppen eller kroppen til Kristus består av bare et lem,
men av mange. 15 Billedlig talt kan derfor ikke foten si: "Jeg tilhører ikke kroppen, etter
som jeg ikke er en hånd". Foten er jo likevel et lem på kroppen. 16 På samme måten kan
ikke øret si: "Jeg tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er øye". Øret er jo likevel
et lem på kroppen. 17 Dersom hele kroppen var øye, hvordan ville vi da kunne høre?

---

§ **11:29** "Herrens kropp" viser til Jesu kropp som ble ofret for oss, eller på menigheten, som er kroppen hans på jorden. * **12:2** Se 10:19,20. † **12:3** Det gresk ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Dersom hele kroppen var øre, hvordan ville vi da kunne kjenne noen lukt? 18 Nå har
Gud skapt kroppen vår med mange forskjellige lemmer, og hvert lem sitter nøyaktig
der det skal. 19 Dersom kroppen besto av bare et eneste lem, ville det jo ikke være noen
kropp. 20 Nå har Gud føyd sammen mange lemmer, og lar de sammen danne en kropp.
21 Øyet kan ikke si til hånden: "Jeg trenger deg ikke." Hodet kan ikke si til føttene:
"Jeg trenger dere ikke." 22 Tvert imot, noen av de lemmene som ser ut til å være
de svakeste og minst viktige, de er de mest nødvendige. 23 Visse lemmer på den
menneskelige kroppen mener vi er mindre fine, men nettopp de tar vi best vare på.
Visse lemmer vil vi ikke vise fram, og de klær vi ekstra nøye. 24 De lemmene som vi
ikke skjuler, får være som de er. På samme måten vil Gud at vi som sammen utgjør
kroppen til Kristus, skal vise ekstra respekt for de lemmene på kroppen som synes å
være mindre viktige. 25 Gud vil ikke at det skal bli splittelse mellom de forskjellige
lemmene i kroppen, men at alle skal vise omsorg for hverandre. 26 Dersom en del av
kroppen må lide, vil dere alle kjenne smerte. Dersom en del av kroppen blir satt pris
på, vil dere alle være glade.

27 Dere som tilhører Gud utgjør altså sammen kroppen til Kristus, og hver for seg er
dere viktige og nødvendige lemmer på denne kroppen. 28 Her er noen av de lemmene
som Gud plasserer i sin menighet: Han har gjort noen til disipler som skal grunnlegge
menigheter på nye steder. Andre til profeter som skal holde fram budskap fra ham. Noen
har fått oppgaven til å undervise andre.‡ Så har også noen fått evner til å gjøre mirakler,
helbrede syke, til å hjelpe mennesker i nød, organisere arbeidet i menigheten eller å
snakke i fremmede språk. 29 Kan alle være disipler? Kan alle holde fram budskapet fra
Gud? Kan alle undervise? Kan alle gjøre mirakler? 30 Kan alle helbrede syke? Kan alle
snakke i fremmede språk, eller kan alle tyde disse språkene? 31 Nei, hvert lem i kroppen
har sin oppgave. Be Gud å gi dere de evnene som er til størst nytte i menigheten.

Nå skal jeg vise dere en egenskap vi alle må ha dersom de evnene Gud har gitt oss
skal bli til nytte for andre.

13

Størst av alt er kjærligheten

1 Dersom jeg har fått evner til å snakke fremmede språk, både jordiske og himmelske,
men ikke viser kjærlighet, da ligner jeg en gongong eller cymbal som bare lager
støyende, tom lyd. 2 Dersom jeg har fått evner til å bringe fram budskap fra Gud,
kjenner til alle Guds hemmeligheter og har kunnskap fra Gud, om jeg har tro som er
så sterk at jeg kan flytte fjell, men ikke viser kjærlighet, da er mine evner verdiløse.
3 Dersom jeg gir alt jeg eier, til de fattige, til og med er villig til å dø for troen, men ikke
viser kjærlighet, da har jeg likevel ikke gjort noe av verdi.

4 Den som elsker andre, viser tålmodighet og omsorg. Han er ikke misunnelig eller
skrytende eller hovmodig. 5 Han er ikke støtende eller egoistisk. Han blir ikke ergerlig
for bagateller, og er ikke langsint. 6 Den som elsker andre, blir ikke glad når de gjør noe
dumt, men blir glad når de holder seg til det sanne budskapet. 7 Den som elsker, gir ikke
opp. Han tror på andre, håper i det lengste og er tålmodig til å holde ut gjennom alt.

8 Kjærliheten vil alltid eksistere. Det å holde fram budskap fra Gud, snakke i fremmede
språk eller fortelle kunnskap fra Gud, er derimot evner som det ikke alltid vil være bruk
for. 9 Den kunnskapen vi får fra Gud, og de budskapene han gir oss å bringe fram, gir
oss bare et glimt av Gud. 10 Når Jesus kommer igjen, da trenger vi ikke lenger disse
evnene som er begrenset til vår verden.

11 La meg forklare dette med et bilde: Da jeg var barn, snakket, tenkte og resonnerte
jeg som et barn. Etter at jeg ble voksen, tenker jeg ikke lenger som et barn. 12 På samme
måten er det med vår kunnskap om Gud. Vi er fortsatt som barn, vi ser bare i et uklart
speilbilde. Når Jesus kommer igjen, skal vi møte Gud ansikt til ansikt. Da skal vi lære
Gud å kjenne like pressist som han kjenner oss.

13 Tre ting kommer alltid til å være viktige: Å tro på Jesus, å holde fast ved håpet om
vår endelige frelse og å vise kjærlighet til våre medmennesker. Det aller viktigste er at
vi viser kjærlighet.

14

Budskapet fra Gud er viktigere enn å snakke i fremmede språk

‡ **12:28** På gresk: har Gud gjort noen til apostler, andre til profeter eller lærere.

1 Be altså at Gud må hjelpe dere til å elske andre mennesker. Be også om at han gir
dere de evnene som trengs i menigheten, helst evnene til å bringe fram budskap fra
ham.
2 Den som snakker i et ukjent språk, snakker ikke til menneskene, men til Gud. Ingen
mennesker forstår det han sier, etter som Guds Ånd lar ham snakke i gåter.* 3 Den som
bringer fram budskap fra Gud, snakker til menneskene, ordene hans styrker troen til
andre gjennom advarsel eller oppmuntring. 4 Den som snakker et ukjent språk, blir selv
styrket i troen på Jesus, men den som bringer budskap fra Gud, hjelper hele menigheten
til å få en sterkere tro.
5 Jeg vil at dere alle skal snakke fremmede språk, men jeg vil enda mer at dere bringer
forskjellige budskap fra Gud. Det å kunne holde fram et budskap fra Gud med hjelp av
Guds Ånd, er nemlig viktigere enn å kunne snakke fremmede språk, dersom de ikke
har fått evnen til å tyde det fremmede språket slik at troen i menigheten blir styrket.
6 Kjære søsken, tenk om jeg kom til dere og bare snakket et ukjent språk. Ville det
hjelpe dere? Må jeg ikke heller fortelle om det Gud har vist meg eller om kunnskapen
han har betrodd meg? Må jeg ikke heller gi dere budskap fra ham eller undervise dere?
7 La meg forklare dette med et nytt bilde: Dersom et instrument, en fløyte eller en
harpe, gir fra seg uklare toner som ikke kan skilles fra hverandre, hvordan skal de da
kunne høre hvilken melodi som blir spilt? 8 Dersom et signal fra trompeten er utydelig,
hvordan skal da soldatene kunne gjøre seg klare til strid? 9 På samme måten er det med
dere når dere snakker. Dersom tungen former uforståelige ord, hvordan skal da noen
kunne forstå hva dere mener? Det blir jo bare nonsens.
10 Verden er full av språk. Alle inneholder lyder som det går an å forstå for dem som
snakker språket. 11 Dersom en person snakker til meg på et språk med lyder som jeg
ikke kan tyde, da står vi der som fremmede for hverandre. 12 På samme måten er det
med dere når dere snakker i fremmede språk i menigheten. Når dere med iver ber
om at Gud må gi dere forskjellige evner, skal dere be om slike evner som de andre i
menigheten kan forstå, slik at troen kan bli styrket. 13 Den som allerede har fått evnene
til å snakke i fremmede språk, skal be om at Gud gir ham evnene til å tyde det han sier.
14 Når vi snakker i et ukjent språk, forstår vi ikke selv det vi sier, etter som det er vår
Ånd som ber og fornuften ikke tar del i det.
15 Hva skal vi da gjøre? Jo, vi skal be på to måter. Vi skal be med vår Ånd, men også
med ord som alle forstår. Vi skal synge med vår Ånd, men også med tekster som alle
forstår. 16 Dersom du takker Gud bare med din Ånd, hvordan vil personene rundt deg
da kunne ta del i din takk til Gud? De forstår ikke det du sier. 17 Det er bra at du takker
Gud, men det hjelper ikke de andre til å få en sterkere tro. 18 Selv er jeg takknemlig for
at Gud har gitt meg evner til å snakke i fremmede språk, og jeg bruker evnene mine
oftere enn noen av dere. 19 Når jeg derimot møter andre troende, vil jeg heller snakke
fem ord som alle forstår og kan lære av, enn ti tusen ord i et ukjent språk.
20 Kjære søsken, vær ikke så barnslig begeistret over evnene dere har fått, at dere
ikke er i stand til å bruke dem på en voksen måte. Det eneste området dere skal være
barnslige og uskyldige på, er når det gjelder å gjøre det som er ondt. 21-22 Dere må
innse at evnen til å bringe fram budskap fra Gud er viktigere enn å kunne snakke
fremmede språk. Å snakke i et ukjent språk er nemlig ikke et tegn fra Gud som fører til
at menneskene tror. Det står i Skriften:
" 'Jeg skal snakke til dette folket i fremmede språk
og med hjelp av fremmede folks lepper.
Likevel vil de nekte å høre på meg',
sier Herren."
Bringer de derimot fram et budskap fra Gud, er det et tegn som styrker troen hos
mennesker som hører. 23 Tenk dere at alle er samlet og alle samtidig snakker i fremmede
språk. Dersom det da kommer inn personer som ikke forstår det dere holder på med,
eller noen som slett ikke tror på Jesus, da mener de selvfølgelig at dere er fullstendig
fra sans og samling. 24 Dersom alle derimot har forskjellige budskap å bringe fram fra
Gud, og det da kommer inn noen som ikke tror på Jesus, eller noen som ikke forstår de
åndelige sannhetene, da får tilhørerne dårlig samvittighet av det de hører, og innser
at de lever i synd. 25 Deres innerste tanker kommer til å bli avslørt, de kaster seg ned
og tilber Gud og roper: "Hos dere er virkelig Gud til stede."

Regler for møter og gudstjenester hos de troende

* **14:2** En annen tolkning: han taler hemmeligheter i sin Ånd.

26 Hvordan skal møtene og gudstjenestene foregå, kjære søsken? Jo, når dere kommer
sammen, skal hver og en bidra med sine ulike evner: En synger, en underviser, en
forteller noe som Gud har vist ham, en snakker fremmede språk, og en annen tolker
det Gud vil si gjennom det fremmede språket. Målet med alt dere gjør, skal være at
menigheten får en enda sterkere tro på Jesus. 27 Når dere snakker i fremmede språk i
gudstjenestene skal bare to eller tre si noe hver gang, og alltid en om gangen. Dessuten
må noen tyde det som blir sagt. 28 Dersom ingen av dem som er til stede, har fått evnen
til å tyde, da må den som snakker fremmede språk, tie i gudstjenesten og bare snakke
til Gud.
29 På samme måten må bare to eller tre holde fram budskapet fra Gud i en og samme
gudstjeneste. De andre skal teste om budskapet virkelig er fra Gud. 30-31 Dere må snakke
en om gangen. Dersom Gud åpenbarer noe for en annen i møtet, da skal den første
slutte å snakke. På denne måten kan flere få anledning til å holde fram det budskapet
de har fått fra Gud, og hele menigheten kan lære og bli oppmuntret. 32 Den som har fått
evnen til å holde fram budskap fra Gud, har også fått evnen til å ha herredømme over
det han skal si. 33-34 Gud liker ikke at det er uorden og rot, for han er den som skaper
fred. Derfor skal heller ikke kvinnene sitte og diskutere høyt i møtene og gudstjenestene.
Denne regelen følger alle menighetene der de troende kommer sammen. Kvinnene skal
gjøre slik det står i Skriften†, og la mennene lede møtene. 35 Dersom de begynner å
lure på noe, kan de spørre mennene sine når de kommer hjem, ettersom det ikke er
akseptert at en kvinne snakker under gudstjenestens gang.‡
36 Hva kommer det av at noen av dere ikke vil følge de reglene som blir praktisert i
andre menigheter? Har dere rett til selv å bestemme hvordan Guds budskap skal tolkes?
Hvor var det budskapet kom fra i begynnelsen? 37 Alle dere som tror at Guds Ånd har
gitt dere evnene til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, eller at dere har fått
andre evner av ham, dere burde være de første til å innse at det jeg skriver til dere,
er en befaling fra Herren Jesus selv. 38 Dersom noen ikke vil akseptere det som er fra
Herren, skal heller ikke dere godkjenne de personene.
39 Som en konklusjon på alt dette vil jeg si, kjære søsken: Be Gud om evnene til å
holde fram budskap fra ham og ikke hindre noen fra å snakke i fremmede språk. 40 Se
bare til at alt skjer verdig og med orden.

15

Kristus har stått opp fra de døde

1 Kjære søsken, la meg få minne dere om det glade budskapet om Jesus. Dette
budskapet som jeg fortalte, og som dere tok imot og bygger troen på. 2 Budskapet vil en
dag frelse dere for evig, dersom dere holder fast på det. Dersom dere ikke holder fast
på det, da er troen uten mening.
3 Kjernen i budskapet som jeg ga videre til dere, og som jeg selv hadde fått høre og ta
imot, var følgende: Kristus døde for å ta straffen for syndene våre på seg. Det skjedde
akkurat slik Gud hadde forutsagt i Skriften*. 4 Han ble begravd, men på den tredje†
dagen sto han opp fra de døde. Igjen skjedde det akkurat som Gud hadde forutsagt
i Skriften. 5 Han viste seg for Peter og seinere for de øvrige disiplene‡. 6 Etter dette
viste han seg for mer enn 500 troende ved en og samme anledning. De fleste av disse
lever fortsatt, men noen er døde. 7 Litt seinere viste han seg for Jakob§, og deretter for
alle disiplene. 8 Aller sist viste han seg også for meg, jeg som ikke er noe annet enn et
uverdig lite menneskekryp. 9 Ja, jeg er den minst betydningsfulle av alle utsendingene,
og burde egentlig ikke få lov til å kalle meg utsending i det hele tatt, etter som jeg har
forfulgt Guds menighet.*
10 På grunn av Guds kjærlighet og tilgivelse er jeg nå en utsending av Jesus Kristus.
Den nåde Gud viste meg var ikke bortkastet. Nei, jeg har arbeidet hardere enn noe andre
utsendinger, noe jeg naturligvis ikke selv skal ta æren for. Det er Gud som i sin godhet
har arbeidet gjennom meg. 11 Hvem av de andre utsendingene de lytter til, spiller ingen

† **14:33-34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Paulus siktet til Første Mosebok 3:16. ‡ **14:35** Kvinnene hadde rett å be høyt ved møtene og å bruke de åndelige evnene Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. * **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:4** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **15:5** I grunnteksten: de tolv. § **15:7** Sannsynligvis Jesus sin egen bror, som var leder for menigheten i Jerusalem. * **15:9** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 9:1-5.

rolle, etter som både jeg og de andre forteller nøyaktig samme budskapet om Kristus,
nemlig det som jeg nå har minnet dere om, og som dere bygger troen på.

Vi skal stå opp fra de døde

12 Dersom alle utsendingene forteller at Kristus har stått opp fra de døde, hvordan
kan da visse personer hos dere påstå at døde ikke står opp igjen? 13 Dersom ingen kan
stå opp fra de døde, da har jo heller ikke Kristus blitt levende igjen. 14 Dersom Kristus
ikke ble levende igjen, da er alt det som vi har fortalt dere, bare tomt prat, og dere
grunnlegger troen på rene fantasier. 15 Ja, vi som er utsendinger, har i så fall til og med
løyet om Gud. Vi har jo bevitnet at Gud vakte Kristus opp fra de døde. Har vi påstått
det til tross for at han ikke gjorde det? Altså har ikke Kristus blitt vakt opp fra de døde,
dersom døde ikke kan stå opp. 16 Kristus kan jo ikke ha blitt levende igjen dersom døde
ikke kan stå opp. 17-18 Dersom Kristus aldri sto opp fra de døde, da er troen uten mening.
Det betyr at dere ikke har fått tilgivelse for syndene deres og at det ikke finnes noe evig
liv å se fram til. Da må også de som trodde på Kristus når de døde, ha gått evig fortapt.
19 Nei, mine kjære venner, dersom håpet om frelse som Kristus har gitt oss, bare gjelder
livet her på jorden, da er det virkelig synd på oss.

20 Nå er det faktisk slik at Kristus har stått opp fra de døde. Han er den første blant
alle døde som en dag skal stå opp. 21 Døden kom inn i menneskeslekten gjennom et
menneske. Derfor ble også oppstandelsen til gjennom et menneske. 22 Alle dør på grunn
av sitt slektskap med Adam. På samme måte står de opp til et nytt liv de som lever i
fellesskap med Kristus. 23 De døde står opp etter en fast rekkefølge. Først sto Kristus
opp, og når han kommer tilbake, skal alle de som tilhører ham, stå opp. 24 Så kommer
dommens dag da Kristus skal overgi all makt til Gud, Far i himmelen, etter at han har
tilintetgjort alle makter og krefter. 25 Kristus må nemlig regjere til han har lagt alle
fiender under sine føtter.† 26 Den siste fienden som blir tilintetgjort, er døden. 27 Det
står i Skriften‡ om Kristus: "Gud har gitt ham makt over alle ting."§ Uttrykket "makt
over alle ting" betyr naturligvis ikke at Kristus har makt over Gud, etter som det er Gud
som har gitt makten til sin sønn. 28 Når Sønnen har fått makt over alle ting, skal han
overlate all makt til Gud, slik at Gud blir Herre over alt og alle.

29 Noen av dere lar seg døpe for de døde. Dersom de døde ikke skal stå opp igjen,
hvorfor behøver dere da å døpe dere for dem?* 30 Hvorfor skulle da jeg og mine
medarbeidere, dag ut, og dag inn, risikere livet for å spre et budskap som ikke er sant?
31 Ja, kjære søsken, dere som er min stolthet på grunn av fellesskapet med vår Herre
Jesus Kristus, jeg har gang på gang vært nær ved å miste livet. 32 Dere vet for eksempel
hvordan jeg kjempet mot villdyrene† i Efesos. Hvilken mening skulle det være i å risikere
livet på den måten, dersom jeg som andre hadde tenkt at det ikke er noe etter døden?
Nei, mine kjære venner, dersom de døde ikke kan stå opp, da kan vi like gjerne følge
oppfordringen:

"La oss spise og drikke,
for i morgen skal vi dø."‡

33 Ikke la dere bli lurt av dem som sier at døde ikke skal stå opp. Dere kjenner alle til
ordtaket: "Av dårlig selskap kommer dårlige vaner."§ 34 Begynn derfor å tenke klart
igjen. Slutt med å leve i synd. Hos noen av dere virker det som om dere fullstendig har
glemt det dere har lært om Gud. Dere burde skamme dere!

Vi skal få en ny kropp

35 Nå vil kanskje noen protestere med å si: "Hvordan kan et menneske stå opp fra de
døde? Hva slags kropp vil det få?" 36-37 Forsøk å tenke etter! Forstår du ikke at det er
som når de sår et frø? Frøet må først dø om livet skal spire fram. Den planten som
vokser opp, er slett ikke lik det frøet de la i jorden, enten det nå var et hvetekorn eller
noe annet frø. 38 Gud har bestemt hvordan hver vekst skal se ut. Forskjellige frø gir
forskjellige vekster. På samme måten har han bestemt hvordan våre nye kropper skal
se ut. 39 Allerede her på jorden finnes det forskjellige slags kropper. Menneskene har
en type kropp, og dyrene har en annen type kropp. De dyrene som lever på land, har
en type kropp, og de som flyr under himmelen eller svømmer i vannet, har en annen.

† **15:25** Se Salmenes bok 110:1. ‡ **15:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **15:27** Se Salmenes bok 8:7. Ordrett står det: Gud har lagt alt under føttene hans. * **15:29** Det er uklart hva det innebar å døpe seg for de døde. Og Paulus sa bare at de var inkonsekvente om de gjorde det til tross for at de ikke trodde på at de døde skulle stå opp igjen. † **15:32** Villdyrene var sannsynligvis et bilde på Paulus sine fiender. ‡ **15:32** Se Jesaja 22:13. § **15:33** Sitatet er hentet fra et gresk teaterstykke.

40 Det finnes også himmelske legemer, og de har en annen skjønnhet enn de jordiske.
41 Solen har sin lysstyrke, og månen har sin. Ja, også stjernene lyser med ulik styrke seg
imellom.
42 Altså behøver du bare å se deg rundt i naturen for å forstå hvordan det skal bli når
vi står opp fra de døde. Det som blir lagt ned i jorden, er en forgjengelig kropp, men den
skal stå opp til evig liv. 43 Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp uten herlighet, men
den skal stå opp for å få del i Guds herlighet. Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp
som er svak, men den skal stå opp fylt av guddommelig kraft. 44 Den fysiske kroppen
blir begravd, men det står altså opp en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. På samme
måten som det finnes fysiske kropper, så finnes det kropper som får liv gjennom Guds
Ånd.
45 Det står i Skriften*: "Det første mennesket, Adam, ble en skikkelse som fikk liv."†
Den andre Adam‡, det vil si Jesus Kristus, ble en Ånd som gir liv. 46 Gud gir oss altså
først en fysisk kropp, og deretter får vi en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. 47 Det
første mennesket, Adam, kom fra jorden og ble skapt av jord. Det andre mennesket,
Kristus, kom fra himmelen. 48 Så lenge vi er på jorden, har vi derfor samme type kropp
som Adam. Når vi kommer til himmelen, får vi samme type kropp som Kristus. 49 Først
ble vi lik Adam, han som kom fra jorden. Deretter blir vi lik Kristus, han som kom fra
himmelen.
50 Hva jeg mener med dette, kjære søsken, er altså: Den kroppen som vi har nå, er
ikke den vi skal ha i den nye verden der Gud regjerer. En forgjengelig kropp kan ikke
vare for evig. 51 La meg nå fortelle en hemmelighet som Gud har vist oss: Noen av oss
kommer ikke til å dø. Men vi skal alle få nye kropper. 52 Det kommer til å skje raskt
som et lyn, på et øyeblikk, når Guds trompet lyder på den siste dagen. Når trompeten
lyder, skal alle troende som er døde, stå opp til evig liv, og vi som fortsatt lever, skal i
samme øyeblikk få nye kropper. 53-54 Våre jordiske kropper blir forandret til himmelske
kropper, slik at vi som en gang var dødelige, kan leve i evighet. Når vi har fått disse
udødelige kroppene, da har det som Gud forutsa i Skriften gått i oppfyllelse: "Døden
er overvunnet og finnes ikke mer.
55 Død, hvor er din seier?
Død, hvor er din makt?"§
56 Dødens makt kommer av at vi synder, og synden får sin inspirasjon fra loven som
Gud ga Moses*. 57 Vi takker Gud for at vår Herre Jesus Kristus har gitt oss seier over
døden, etter som han tok straffen for syndene våre på seg ved å dø og etterpå stå opp
igjen.
58 Hold derfor fast ved troen på Herren Jesus, kjære søsken. Gi ikke opp, men arbeid
helhjertet for ham. Dere vet jo at det dere gjør for Herren, ikke er bortkastet.

16

Innsamlingen til de troende i Jerusalem

1 Når det gjelder innsamlingen til de troende i Jerusalem, skal dere følge de instrukser
jeg ga til menighetene i Galatia*. 2 Hver søndag skal hver og en ta sin del av ukens lønn
og legge pengene til side hjemme hos seg selv. Legg til side så mye dere har råd til.
Vent ikke med å samle pengene sammen til jeg kommer. 3 Velg ut noen personer som er
skikket og kan reise til Jerusalem med gaven. Når jeg kommer, skal jeg skrive et brev
som de kan ta med seg til lederne i menighetene i Jerusalem. 4 Dersom det er bedre at
jeg også reiser dit, så kan vi gjøre selskap.

Reiseplanene for Paulus og medarbeiderne hans

5 Jeg planlegger å reise gjennom Makedonia†. Når jeg har gjort det, tenker jeg å komme
til dere. 6 Sannsynligvis stanser jeg hos dere en tid, kanskje hele vinteren. Etter det kan
dere hjelpe meg med det jeg behøver for min videre reise, hvor enn det måtte bli.
7 Denne gangen vil jeg ikke bare gjøre et kort besøk og så reise videre, men jeg håper
å kunne stanse en god stund om Herren tillater det. 8 Jeg stanser her i Efesos til pinse.
9 Det er store muligheter for oss til å arbeide nettopp nå, selv om vi også har fått mange
fiender.

---

* **15:45** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:45** Se Første Mosebok 2:7. ‡ **15:45** Adam betyr menneske. § **15:55** Se Jesaja 25:8 og Hosea 13:14. * **15:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **16:1** Galatia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:5** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. Den lå nord om den provins der Korint lå.

10 Dersom Timoteus kommer til dere, pass da på at han får ta det litt rolig hos dere.
Han arbeider for Herren Jesus slik jeg gjør. 11 Derfor må dere behandle ham med respekt.
Hjelp ham med det han trenger når han skal reise videre, og send gode ønsker om fred
med ham på reisen, slik at han kan komme tilbake til meg. Jeg ser fram til å treffe både
ham og de andre som reiser sammen med ham. 12 Når det gjelder vår bror Apollos, så
ba jeg ham om å reise til dere sammen med de andre, men han mente at det ikke var
den rette tiden akkurat nå. Han kommer til dere seinere når han får anledning.

Avsluttende advarsler og hilsen

13 Våk over dere selv, og pass på at dere holder fast ved troen. Vær modige og sterke.
14 Husk på alltid å behandle hverandre med kjærlighet.
15 Jeg vil be dere om en ting, kjære søsken. Dere vet jo at Stefanas og familien hans
var de første i provinsen Akaia‡ som begynte å tro på Kristus. De bruker nå hele livet sitt
til å hjelpe de troende. 16 Pass på at dere virkelig viser disse personene anerkjennelse.
Det samme med alle som jobbar hardt sammen med dem. 17 Jeg er glad for at Stefanas,
Fortunatus og Akaikus har kommet til meg. 18 Nå behøver jeg ikke savne dere like mye.
De har oppmuntret meg på alle måter, og jeg vet at de har oppmuntret også dere. Slike
menn skal vi virkelig sette pris på.
19 Menighetene i provinsen Asia§ hilser til dere. Akvilas og Priska og hele den
menighet som samles i hjemmet deres, hilser hjertelig til alle dere som lever i fellesskap
med Herren Jesus. 20 Alle de troende her hilser til dere. Gi hverandre et velkomstkyss
som tegn på at dere tilhører Herren.*
21 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. 22 Om noen ikke elsker Herren
Jesus, da skal Gud dømme ham til evig straff. Kom, Herre Jesus!†
23 Med ønsker om at alt godt og kjærligheten fra Herren Jesus skal være med dere
alle. 24 Min kjærlighet er med dere som lever i fellesskap med Jesus Kristus.

‡ **16:15** Akaia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **16:20** På gresk: Hilse hverandre med en hellig kyss. Det var en ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med en kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. † **16:22** I grunnteksten: Marana ta, "Vår Herre kom" på arameisk, morsmålet til Jesus.

Paulus' andre brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†. Min
medarbeider Timoteus er med og sender sin hilsen.
Til Guds menighet i Korint, og til alle de troende rundt om i provinsen Akaia. 2 Jeg
ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Gud trøster og oppmuntrer

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. All trøst og oppmuntring
har jo sitt utspring i Gud. 4 Han trøster og oppmuntrer oss i alle våre vanskeligheter,
slik at vi selv kan gi trøst og oppmuntring videre til andre som har det vanskelig. 5 Jo
mer vi må lide for Kristi skyld, desto mer trøst og oppmuntring får vi gjennom vårt
fellesskapet med Kristus. 6 Når jeg og mine medarbeidere møter vanskeligheter, er det
altså til det beste, slik at dere skal bli frelst for evig. Gjennom den trøst og oppmuntring
vi selv får når vi har det vanskelig, kan vi styrke og oppmuntre dere, slik at dere ikke
forlater troen når dere må gå gjennom de samme lidelsene. 7 Vi er sikre på at dere
virkelig vil holde fast ved troen, etter som Gud trøster og oppmuntrer dere når dere må
lide, akkurat som han gjør med oss.
8 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken‡, hvilke enorme vanskeligheter jeg måtte gå
gjennom i provinsen Asia§. Jeg var så ille ute at jeg ikke hadde noen krefter igjen og
faktisk trodde at min siste time var kommet. 9 Ja, det kjentes ut som om jeg allerede
hadde fått min dødsdom. Men gjennom dette skulle jeg lære å ikke stole på min egen
kraft, men bare på Gud, han som kan vekke opp døde. 10 Gud reddet meg virkelig fra
den visse død, og han vil gjøre det igjen etter som jeg stoler på ham. 11 Husk på å hjelpe
meg ved at dere ber for meg, slik at vi alle kan takke Gud for at han svarte på bønnene
våre og reddet meg.

Paulus forandrer reiseplanene

12 Jeg er stolt over ærlig å kunne si at jeg alltid har handlet rett mot dere, akkurat som
jeg med Guds hjelp forsøker å handle rett mot alle mennesker. Jeg har ikke blitt styrt
av menneskelig visdom og har ikke skjult noe, men har alltid vært ærlig og fulgt Guds
vilje. 13-14 Mine brev har vært åpne og rett på sak. Det finnes ingen skjulte motiv, men
alt er skrevet slik at dere enkelt og greit skal kunne forstå det jeg mener. Jeg håper også
at dere snart fullt og helt skal forstå det som dere inntil nå bare har forstått enkelte
deler av. Når vår Herre Jesus kommer igjen, kan dere være like stolte over meg som jeg
er over dere.
15-16 Etter som jeg er sikker på at dere virkelig har tillit til meg, hadde jeg tenkt å glede
dere, ikke bare med ett, men med to besøk. Jeg hadde tenkt å besøke dere først på veien
til Makedonia, og så på returen hjem igjen. Da ville dere sikkert kommet meg til hjelp
med det jeg trengte for min reise til Judea.
17 Men nå ble det altså ikke slik, og dere mener kanskje at jeg forandret planene mine
litt vel lettvint. At jeg kanskje sier en ting og gjør noe annet? Nesten som om et ja fra
meg kan bety et nei? 18 Absolut ikke! Gud, som selv holder løftene sine, kan vitne om at
jeg alltid står for det jeg sier. 19 Jesus Kristus, Guds sønn, som jeg, Silvanus og Timoteus
har undervist dere om, sa heller aldri ja til noe uten at han holdt sitt ord. Gjennom
Jesus har Gud sagt sitt ja til menneskene. 20 Alt det som Gud har lovet, vil bli oppfylt
gjennom Jesus. Derfor har vi som nå tilhører Gud, sagt vårt ja til ham og lever for å
ære ham. 21 Det er han som har utrustet oss med sin Ånd, og som hjelper både dere og
meg til å holde fast ved troen på Kristus. 22 Ånden som bor i vårt indre, er et tegn på
at vi tilhører Gud, og garantien for at han en dag skal innfri løftet sitt og frelse oss for
evig. 23 Gud selv kan vitne om at det jeg nå sier, er sant: Den eneste grunnen til at jeg
ikke besøkte dere slik jeg først hadde tenkt, var at jeg ikke ville komme for å irettesette
dere. 24 Ikke se på meg og mine medarbeidere som autoriteter som vil bestemme over

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:8** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:8** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

hva dere skal tro. Nei, vi vil bare hjelpe dere til å være glade for troen på Jesus som dere allerede har. Det er den som gjør dere sterke.

2

1 Jeg bestemte meg altså for å ikke reise til dere, så lenge det var en risiko for at
besøket mitt skulle ende med at dere ble lei dere. 2 Jeg ville så gjerne selv bli glad over
å treffe dere igjen. Dersom jeg først hadde gjort dere lei dere, hvordan kunne dere da
gjøre meg glad? 3 Derfor skrev jeg brevet i stedet, slik at jeg seinere kunne komme uten
å bli skuffet. Dere er min store glede, og jeg er sikker på at dere vil gjøre meg glad. 4 Jeg
var sterkt nedtrykt og bedrøvet da jeg skrev til dere, og tårene rant. Jeg ville jo ikke
gjøre dere lei dere, men jeg ville bare vise hvor mye jeg elsker dere.

Tilgi den som har syndet

5 Den mannen jeg skrev om, har ikke rent personlig skuffet meg. Nei, det er alle dere
i menigheten som han har skuffet ved den måten dere handlet på. Det er det vel ingen
overdrivelse å si? 6 Mannen har nå blitt straffet nok, etter som nesten alle hos dere var
enige i dommen mot ham. 7 Nå er det i stedet tid for å tilgi og oppmuntre, slik at han
ikke blir fullstendig knust. 8 Se derfor til at dere møter han med all den kjærlighet dere
kan.

9 I mitt forrige brev skrev jeg at dere skulle straffe mannen. Det skrev jeg for å se
om dere tenkte å følge rådene mine. 10 Nå vil jeg at dere slutter å straffe ham. Dersom
dere tilgir ham, så gjør jeg det også, om jeg nå har noe å tilgi ham for. Kristus har jo gitt
befaling om å tilgi og vil at vi skal leve i harmoni med hverandre. 11 Gjør vi ikke det,
kan Satan overliste oss. Vi vet hva han er ute etter.

Paulus besøker i Troas og Makedonia

12 Da jeg kom til byen Troas for å spre det glade budskapet om Herren Jesus Kristus,
ga Herren meg mange muligheter til å tale til folket. 13 Jeg kjente meg hele tiden urolig,
etter som min medarbeider Titus fortsatt ikke hadde kommet med noen rapport fra
dere.* Derfor tok jeg avskjed med de troende og reiste videre hit til Makedonia.

Oppdraget til Paulus

14-16 Jeg takker Gud, han som har vunnet seier gjennom det Kristus gjorde, og som har
gjort meg til sin slave. Nå må jeg marsjere med i hans triumftog over verden, for å spre
det glade budskapet om Kristus til alle mennesker. Mitt arbeid er som aromatisk røkelse
som blir ofret til Gud. Til hans ære sprer jeg duften om Kristus til alle mennesker. For
dem som tror på budskapet og blir frelst, er dette en duft som feirer livet. De derimot
som ikke tror på budskapet og derfor går evig fortapt, opplever det som duften av Guds
påminnelse om dagen med straff og døden.†

Hvem er da verdige til å utføre et slikt arbeid? 17 Jo, bare den som har fellesskap
med Kristus, som er sendt av Gud og ansvarlig for ham. Dere vet at jeg tilhører denne
kategorien. Jeg er ikke som visse andre, som sprer budskapet for å tjene penger.

3

1 Begynner jeg nå skryte av meg selv igjen? Er jeg kanskje lik visse mennesker som
må ha anbefalingsbrev med seg til dere eller ber om å få attester fra dere? 2 Nei, det
eneste anbefalingsbrevet jeg behøver, er at dere har fått et forandret liv. Det brevet er
skrevet i hjertene, og kan åpent bli lest av alle. 3 Hver og en kan tydelig se at hjertene
er forandret. Det blir et anbefalingsbrev fra Kristus selv, men skrevet ut av meg. Det
er ikke skrevet med blekk, men med Guds levende Ånd. Heller ikke er det skrevet på
steintavler som Moseloven*. Det er skrevet på levende materiale, på deres egne hjerter.

Den gamle og nye pakten mellom Gud og mennesker

4 At jeg våger å snakke om meg selv på denne måten, kommer av jeg stoler på at Gud
har forandret dere på grunn av det Kristus gjorde. 5 Det er ikke jeg selv som har fått til
noe, for jeg har ingen kraft i meg selv. Nei, alle mine evner kommer fra Gud. 6 Han har
gitt meg evner til å spre budskapet om den nye pakten mellom Gud og mennesker. Den
pakten som ikke bygger på at de er lydige mot en lov av bokstaver, men på at Guds Ånd

---

* **2:13** Paulus beskriver lenger framme, i 7:5-16, at Titus kom til ham i Makedonia. † **2:14-16** Bildet er hentet fra et romersk triumftog, der seiersherren viser fram sine krigsfanger. De som nå er hans slaver, må ofre røkelse til hans ære. Andre fanger skal bli henrettet. * **3:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

forvandler hjertene. De som forsøker å tilfredsstille Gud ved å følge hele Moseloven, vil bli straffet med døden. De som lar Guds Ånd forvandle hjertene, får evig liv.

7-8 Den gamle pakten mellom Gud og Israels folk, bygget på en lov som var hogget inn i steintavler. Den pakten førte til døden. Likevel strålte ansiktet til Moses så sterkt av Guds herlighet da han kom ned fra fjellet med steintavlene, at folket ikke våget å se på ham.† Etter en tid bleknet stråleglansen. Dersom den gamle pakten allerede var så fylt av Guds herlighet, hvor mye mer av Guds herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, der Guds Ånd gir evig liv? 9 Dersom allerede den pakten som leder til Guds dom, var fylt av herlighet, hvor mye mer herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, som kan gjøre oss skyldfri innfor Gud? 10 Ja, sammenligner vi herligheten i den nye pakten med herligheten i den gamle, da blir det som om den gamle ikke hadde noen herlighet i det hele tatt. 11 Dersom den gamle pakten, den som dere satte til side, var fylt av Guds herlighet, da er det ingenting sammenlignet med herligheten i den pakten som varer for evig.

12 Etter som denne nye pakten gir oss håp om, en evig herlighet hos Gud, sprer jeg budskapet om Kristus uten å gå skamfull. 13 Jeg gjør ikke som Moses, som hengte et slør foran ansiktet, for at Israels folk ikke skulle se hvordan herligheten bleknet og forsvant. 14 På grunn av det sløret, innså heller ikke Israels folk at herligheten i den gamle pakten forsvant. Sløret hindrer dem til denne dagen i å forstå den virkelige meningen når bøkene fra den gamle pakten blir lest opp.‡ Sløret forsvinner ikke før de tror på Kristus.§ 15 Ja, til denne dagen henger det et slør over hjertene når de leser Moseloven. 16 Så fort noen begynner å følge Herren Jesus Kristus, bli sløret tatt bort. 17 Den som tar imot Herren, tar imot hans Ånd. Herrens Ånd setter oss fri fra den skyld som skiller oss fra Gud. 18 Alle vi som har fått sløret tatt bort, kan nå se Herrens herlighet. Herligheten hans forvandler oss, slik at vi blir mer og mer lik ham. Ja, for hver dag som Herrens Ånd virker i oss, avspeiler vi mer og mer hans herlighet.

4

Paulus må lide, men kjemper videre

1 Etter som Gud i sin godhet har valgt meg ut til å spre budskapet om denne nye pakten, fortsetter jeg altså å kjempe uansett hva som enn hender. 2 Jeg tar ikke i bruk simple metoder eller falske triks for å gjøre det lett for meg selv. Jeg forvrenger ikke sannheten og skjuler ingenting, men forteller Guds budskap nøyaktig slik det er. Jeg står ansvarlig for Gud for det jeg gjør. Jeg overlater til hver og en å vurdere om jeg snakker sant eller ikke.

3 Dersom det budskapet jeg forteller er skjult bak et slør, da beror ikke dette på meg. Det er bare skjult for dem som er på vei til å gå evig fortapt. 4 Djevelen som er denne onde verdens gud, han har forblindet dem som ikke tror. De kan ikke se lyset fra det glade budskapet om Kristus, han som avspeiler Guds egen herlighet og er det synlige bildet på Gud selv. 5 Jeg går heller ikke rundt og snakker om meg selv for å bli populær. Nei, budskapet mitt er at Jesus Kristus er Herren*, jeg er tjener for hans skyld. 6 Gud sa ved skapelsen: "Lys skal skinne i mørke", og han har tent lyset i midt indre, slik at jeg kan spre kunnskapens lys videre om at Jesus Kristus stråler av Guds herlighet.

7 Gud ga meg forretten til å spre budskapet om Kristus. Jeg er bare et svakt menneske. Billedlig talt er jeg en skrøpelig leirkrukke som inneholder en skjult skatt. Derfor forstår alle at den voldsomme kraften som virker i meg, kommer fra Gud, og ikke er fra meg selv. 8 Jeg er omgitt av vanskeligheter, men ikke knust. Jeg ser ingen utvei, men gir aldri opp. 9 Jeg er forfulgt, men ikke forlatt av Gud. Jeg blir slått til jorden, men reiser meg igjen. 10 Jeg har fått lide og vært nær døden for Jesus skyld, men gjennom dette har jeg også fått oppleve hans livgivende kraft. 11 Ja, jeg lever stadig i livsfare for Jesu skyld, for at hans livgivende kraft skal bli synlig i min dødelige kropp. 12 Det oppdraget som betyr døden for meg, betyr altså evig liv for dere.

13 Denne troen på evig liv får meg til å fortsette å forkynne evangeliet. Guds Ånd har fylt meg med samme slags tro som det står om i Skriften†, som sier: "Jeg tror, derfor

† **3:7-8** Se Andre Mosebok 34:29-30. ‡ **3:14** "Det gamle paktens skrifter" er den jødiske Skriften, Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De leser høyt av Skriften hver lørdag i synagogen. § **3:14** Se Andre Mosebok 34:34, der Moses tar bort sløret hvert gang han samtaler med Gud. * **4:5** Det greske ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

snakker jeg."‡ 14 Jeg vet at Gud, han som vakte opp Herren Jesus fra de døde, en dag
skal vekke opp både meg og dere på grunn av vårt fellesskap med Jesus, og la oss få
audiens hos ham.
15 Alt det jeg må gå gjennom, er altså for deres skyld. Jo flere som blir nådd av
budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse, desto flere kan ære ham ved å takke for alt
han har gjort.
16 Derfor fortsetter jeg å kjempe uansett hva som enn skjer. Jeg vet at om kroppen min
blir brutt ned av lidelse, så blir mitt indre fornyet dag for dag. 17 De små og kortvarige
problemene jeg møter nå, er en lav pris for en gang å få del i den evige og vidunderlige
herligheten som Gud har forberedt for oss som tror. 18 Vi er ikke opptatt av det som
hører til den synlige verden, men heller det som hører til den usynlige. For det synlige
skal snart forsvinne, mens det usynlige varer for evig.

5

Vi skal få nye kropper

1 Vi vet at når vi dør og forlater kroppen, da blir det som å forlate et gammelt fillete
telt. Gud har forberedt en evig kropp for oss i himmelen, et nytt og vakkert hus, som
ikke er gjort av noen menneskehånd. 2 Så lenge vi er her i vår jordiske kropp, sukker
og lengter vi etter å få kle på oss vår himmelske kropp. 3 For når vi har kledd på oss vår
himmelske kropp, da er vi ikke lenger ånder som mangler kropp. 4 Mens vi lever her
nede, sukker vi og har det vanskelig. Vi vil jo ikke dø og miste våre jordiske kropper.
Nei, vi vil raskest mulig bli påkledd den nye kroppen, slik at vår dødelige kropp blir
tatt opp i det evige livet. 5 Det er det livet Gud har skapt oss for. Som en garanti for at
han skal oppfylle håpet vårt, har han gitt oss sin Ånd.
6 Derfor er vi fulle av håp, også om vi vet at vi så lenge vi er i vår jordiske kropp, ikke
bor sammen med Herren Jesus. 7 Vår tro gjør oss overbeviste om det evige livet, selv
om vi ikke kan se det ennå. 8 Ja, vi ser fram imot det evige livet og ville heller forlate
kroppen og få bo hos Herren Jesus. 9 Det viktige er at vi alltid gleder Herren, det gjelder
enten vi lever eller dør. 10 Vi skal alle en dag stå for hans domstol og bli belønnet eller
straffet for det vi har gjort her nede på jorden.

Gud tilbyr alle vennskap

11 Jeg vet altså at jeg en dag skal stå til ansvar for Herren for alt det jeg har gjort.
Derfor gjør jeg alt for å få så mange som mulig til å tro på ham. Allerede nå vet Gud alt
om meg, men jeg håper at også dere vil vurdere meg på en rettferdig måte.
12 Er dette et nytt forsøk fra min side på å fortelle hvor dyktig jeg er? Nei, jeg vil bare
få dere til å forstå at dere kan være stolte over meg. Da har dere noe å svare andre
såkalte utsendinger som skryter over sine egne evner og høye status. Dette gjør de i
stedet for å vise fram at de har rene motiv for det de gjør. 13 Når jeg snakker som om jeg
var fra sans og samling, er det et utslag av min iver etter å tjene Gud. Når jeg snakker
fornuftig, er det for å hjelpe dere. 14 Hva jeg enn gjør, så er det kjærligheten fra Jesus
Kristus som driver meg. Jeg vet jo at Kristus døde for alle mennesker, og at alle som tror
på ham, har vært død sammen med ham. 15 Ja, Kristus har vært død for alle, for at de
som lever i fellesskap med ham, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som har
vært død og var stått opp. 16 Derfor vurderte jeg ikke lenger den som tilhører Kristus
på vanlig menneskelig vis. Nei, etter at jeg forsto hvem Kristus er, vurderer jeg verken
dem eller andre på den måten. 17 Den som lever i fellesskap med Kristus, er forandret
til et nytt menneske. Det gamle livet er borte, og noe nytt har begynt.
18 Dette nye livet kommer fra Gud, han som forsonet oss med seg selv og gjorde oss
til sine venner gjennom det Kristus gjorde. Han ga meg oppdraget å fortelle om denne
forsoningen. 19 Ja, ved det som Kristus gjorde, tilga Gud menneskene deres synder og
forsonet hele menneskeheten med seg selv. Dette budskapet om forsoning har han
gitt meg i oppdrag å spre til andre. 20 Jeg er altså en ambassadør for Kristus, og Gud
appellerer til menneskene gjennom meg. Som en høytaler for Kristus roper jeg til alle:
"Aksepter Guds tilbud og bli venner med han." 21 Gud la alle sin skyld og synd på Kristus,
han som aldri hadde gjort noe galt. Ved at Kristus døde for å ta straffen vår, kan vi bli
skyldfri innfor Gud.

‡ **4:13** Se Salmenes bok 116:10.

6

1 Som Guds medarbeider oppfordrer jeg dere til ikke å sløse bort tilgivelsen som Gud
i sin godhet har gitt dere. La den få konsekvenser i livet. 2 Gud sier i Skriften*:
"Jeg svarte på bønnen i rette tid,
og jeg var deg til hjelp da du trengte å bli frelst."†
Lytt derfor til Gud. Han vil hjelpe dere i dag. Nå er frelsens tid.

Prøvelsene for Paulus

3 Jeg gjør alt for ikke å støte noen bort. Ingen skal kunne klage på meg som Jesu
utsending. 4 Jeg vil at alle handlingene skal vise at det er Gud jeg tjener. Derfor har jeg
uten å klage holdt ut med mange lidelser og vanskeligheter. 5 Jeg har blitt mishandlet,
kastet i fengsel og har møtt aggressive folkemasser. Jeg har arbeidet og slitt, våket natten
i gjennom og ofte gått uten mat. 6 I alt dette har jeg levd fullt og helt for Gud, opptrådt
på en reflektert måte og vist tålmodighet. Jeg har vært vennlig, fylt av Guds Hellige
Ånd og vist ekte kjærlighet. 7 Jeg har spredd det sanne budskapet om Jesus og gjort
mirakler ved Guds kraft. Jeg følger Guds vilje i ett og alt, det er mitt eneste våpen,
både i angrep og forsvar. 8 Iblant blir jeg æret og iblant blir jeg hånet. Gode rykter blir
spredd om meg, men også onde. Jeg blir anklaget for å spre falsk lære, men byr fram
det ekte budskapet hvor jeg enn ferdes. 9 Menneskene bryr seg ikke om meg, men Gud
kjennes ved meg. Jeg er nær døden, men lever i beste velgående. Jeg har blitt slått,
men er ikke slått til døde. 10 Jeg møter mange sorger, men er likevel glad. Jeg er fattig,
men sprer om meg med åndelige rikdommer til andre. Jeg eier ikke noe, men har alt
jeg behøver.
11 Kjære venner i Korint! Jeg har nå snakket ærlig og oppriktig til dere. Dere har en
stor plass i hjertet mitt. 12 Jeg elsker dere, men dere er reservert i kjærligheten mot
meg. 13 Kan dere ikke forsøke å gi litt tilbake av den kjærligheten jeg gir dere? Dere
har blitt mine barn ved at jeg førte dere til tro, så gi meg plass i hjertene.

Advarsel mot å kompromisse med synden

14 Gjør dere ikke til ett med dem som ikke tror på Kristus. Kan dere på en og samme
tid både lyde og trasse Gud? Kan dere på en og samme tid både være lys og mørke?
15 Kan Kristus og djevelen‡ trekke i samme retning? Kan dere på en og samme tid både
tilhøre Kristus og fornekte ham? 16 Hva har Guds tempel med avguder å gjøre? Vet dere
ikke at vi er et tempel for den Gud som lever, og at Gud selv bor i oss? Han har jo sagt i
Skriften§:
"Jeg vil bo og ferdes iblant dere.
Jeg vil være deres Gud,
og dere skal være mitt folk."*
17 Derfor har han også sagt:
"Hold dere unna og skill dere fra dem.
Rør ikke det som er uverdig for Gud.
Da vil jeg ta imot dere.†
18 Jeg vil være en Far for dere,
og dere skal være mine sønner og døtre,
sier Herren, han som har all makt."‡

7

1 Kjære venner, Gud har lovet at vi skal få være hans eget folk. La oss derfor holde
oss borte fra all synd, det være seg slikt som gjelder handlinger eller tanker. La oss vise
respekt for det Gud har sagt og leve fullt og helt for ham.

Paulus gleder seg over at menigheten angrer

2 Jeg ber enda en gang om at dere gir meg plass i hjertene. Jeg har ikke handlet urett,
lurt eller utnyttet noen. 3 Dette sier jeg ikke for at dere skal føle dere skyldige. Nei, jeg
har allerede sagt at jeg elsker dere uansett hva som skjer. 4 Jeg stoler fullt og helt på dere
og er svært stolt over dere. Nå har dere virkelig oppmuntret meg og gjort meg jublende
glad midt i alle vanskelighetene mine.

---

* **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:2** Se Jesaja 49:8.
‡ **6:15** I grunnteksten: Beliar, et hebraisk navn på djevelen. § **6:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:16** Se Tredje Mosebok 26:12 og Esekiel 37:27. † **6:17** Se Jesaja 52:11 og Esekiel 20:34. ‡ **6:18** Se Andre Samuelsbok 7:14.

5 Da jeg kom fram til Makedonia, fikk jeg ikke ro over meg. Rundt meg var det
stridigheter, og innvendig var jeg fylt av frykt og uro. 6 Men Gud, som oppmuntrer
den som er nedtrykt, han møtte meg gjennom det at Titus kom. 7 Det var ikke bare det
at han kom som gjorde meg glad. Nei, det som virkelig gledet meg, var at han selv hadde
blitt oppmuntret hos dere. Nå kunne han fortelle at dere lengtet etter besøket mitt, at
dere var lei dere over det som hadde skjedd og at dere fortsatt ville meg alt godt.
8 Jeg angrer ikke lenger på at jeg sendte mitt første brev til dere, selv om jeg en tid var
bekymret for hvordan dere ville reagere på det jeg skrev. Jeg innså at deres fortvilelse
snart ville gå over. 9 Nå er jeg i stedet glad, ikke for at dere ble lei dere, men fordi deres
fortvilelse fikk dere til å vende om til Gud. Deres fortvilelse kom jo av at dere innså
at dere hadde handlet galt mot Gud, og derfor skadet jeg ingen ved brevet mitt. 10 Den
fortvilelsen Gud lar oss kjenne, virker slik at vi vender om til ham og får evig liv. Denne
type fortvilelse vil ingen behøve å angre på. Vanlig menneskelig fortvilelse derimot, den
driver oss mot døden. 11 Husk på så mye godt det har kommet ut av den fortvilelsen
Gud lot dere føle. Dere stilte dere straks på min side. Dere ble opprørt over den synden
som mannen i menigheten hadde begått. Dere ble urolige for konsekvensene det kunne
få. Dere har lengtet etter meg og ville følge rådene mine og straffe den skyldige. Ja,
dere gjorde alt for å handle rett. 12 Jeg skrev ikke brevet bare med tanke på den mannen
som hadde syndet, eller på dere som måtte lide for det han gjorde. Jeg ville også at dere
med Guds hjelp skulle innse hvor helhjertet dere egentlig støtter meg.
13 Den iveren dere nå viser, har virkelig oppmuntret meg. Dessuten ble jeg veldig glad
for Titus sin skyld. Han var så lykkelig og lettet etter å ha truffet dere. 14 Jeg hadde
allerede før snakket med Titus hvor stolt jeg er over dere, og jeg trengte virkelig ikke å
skjemmes over dere. Alt jeg hadde sagt til Titus om dere, viste seg å være sant, akkurat
som alt det andre er sant som jeg har sagt. 15 Han elsker dere nå mer enn noen gang,
etter som han husker med hvilken respekt dere lyttet til ham og var villige til å følge
rådene hans. 16 Ja, jeg er virkelig glad for at jeg så fullt og helt kan stole på dere.

8

Innsamlingen til troende i Jerusalem

1 Nå vil jeg fortelle dere, kjære søsken, hva Gud i sin godhet har gjort for menighetene
i Makedonia. 2 Til tross for at de har gått gjennom mange fryktelige prøvelser og lever
i den ytterste fattigdom, så har de vært glade for å kunne gi til andre. 3 Ja, jeg kan vitne
om at de har gitt alt de hadde råd til, og på toppen av det litt mer. Helt frivillig 4 kom de
til meg og tigget og ba om å få være med og hjelpe de troende i Jerusalem. 5 De ga ikke
bare en sum penger, slik som jeg hadde ventet meg. Nei, de var også klare til å være
lydige først og fremst mot Herren Jesus, men også mot meg, etter som de ville følge
Guds vilje.
6 Da jeg så hvor villige menighetene i Makedonia var til å hjelpe til, da ba jeg Titus om
å reise tilbake til dere, slik at dere kunne samle inn resten av denne kjærlighetsgaven
til de troende. Det var Titus som begynte innsamlingen hos dere. 7 Dere korinter har
fått mange evner fra Gud. Dere har en sterk tro, dere er dyktige til å tale, dere kjenner
godt til Guds Ord, dere er hengivne og fulle av kjærlighet til oss*. Se nå til at dere også
gir bevis på at dere makter å støtte andre. 8 Dette er ikke noe påbud jeg gir dere. Jeg
vil bare fortelle om hvor ivrige andre er til å gi, slik at dere kan bevise at kjærligheten
hos dere er like stor. 9 La dere bli inspirert av den godhet og kjærlighet vår Herre Jesus
Kristus viste. Han forlot Guds rikdom og ble fattig for deres skyld. Ved hans fattigdom
får dere del Guds rikdom.
10-11 Jeg foreslår derfor at dere fullfører innsamlingen som dere selv også tok initiativet
til for et år siden. Dere var de første som begynte å samle inn pengene. Se nå til at dere
er like ivrige til å gi i sluttfasen som dere var i begynnelsen. Gi så mye dere har råd
til. 12 Har dere bare ærlig vilje til å gi, spiller det mindre rolle hvor stor gaven er. Gud
krever ikke at noen skal gi mer enn de har råd til.
13 Det er ikke meningen at andre plutselig skal leve i overflod, mens dere får det
vanskelig. Nei, dette handler om å fordele våre ressurser rettferdig. 14 Akkurat nå er
det dere som lever i overflod og kan hjelpe andre. En annen gang er det tvert om. På
den måten får alle det de trenger. 15 Det blir som det står i Skriften†: "Den som samlet
mye, hadde ikke overflod, og den som samlet lite, manglet ingenting."‡

---

* **8:7** Alternativ oversettelse: og har fått så mye kjærlighet fra oss. † **8:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:15** Se Andre Mosebok 16:18.

Titus og reisevennene hans

16 Jeg takker Gud for at han har gjort Titus like ivrig til å hjelpe dere som jeg selv er.
17 Han svarte ikke bare ja da jeg spurte om han ville reise til dere. Han var mer enn
villig til straks å dra av sted. 18 Jeg lot også en annen troende mann reise med ham. Det
er en som alle menighetene her setter stor pris på etter som han har gjort mye for å
spre budskapet om Jesus. 19 Den samme mannen har også blitt valgt av menighetene til
å reise med meg til Jerusalem når gaven skal bli overlevert. Den reisen gjør jeg for å
ære Herren Jesus og for å vise iver til å hjelpe. 20 Ved å ta med meg en annen troende,
unngår jeg å bli anklaget for å ha underslått noe av den store gaven. 21 Gud vet at jeg
er ærlig, men jeg vil også at andre skal stole på det.
22 Sammen med Titus sendte jeg også en tredje person til dere, en mann som på mange
måter har vist hvor hengiven han er. Han var nå ivrigere enn noen gang, etter som han
stolte på at dere ville bidra med en stor gave til de troende.
23 Dersom noen lurer på disse tre, så er altså Titus min medarbeider og har kommet
for å hjelpe dere. De andre to er sendt ut fra menighetene her, og ærer Kristus med sine
liv.
24 Når disse tre kommer til dere, omsett da kjærligheten til praktisk handling, slik at
de andre menighetene ser hvor rett jeg hadde når jeg skrøt av dere.

9

Gi sjenerøst og av kjærlighet

1 Egentlig behøver jeg ikke å skrive til dere om innsamlingen til de troende i Jerusalem.
2 Jeg vet hvor villige dere er til å gi, og jeg har allerede skrytt av dere til menighetene her
i Makedonia. Jeg sa: "De troende i provinsen Akaia* var klare til å sende hjelp allerede
for et år siden." Deres entusiasme har smittet over på de fleste her. 3 Jeg sender likevel
Titus og de to andre for å være sikker på at dere virkelig har forberedt dere slik som
jeg sa. Jeg vil jo ikke skryte uten grunn over iveren til å hjelpe. 4 Tenk som både dere
og jeg skulle skjemmes dersom jeg dukket opp med noen troende fra Makedonia for å
hente gaven og dere ikke hadde samlet inn noe! 5 Det var derfor jeg ba disse tre om å
reise i forveien, slik at den store gaven dere fortalte om, kan være innsamlet og klar
når jeg kommer. Det må jo ikke se ut som om dere i siste liten rasker sammen litt bare
for at dere er tvunget til det.
6 Husk at på dette området gjelder samme lov som i jordbruket: Den som sår gnieraktig
med frø, får mager høst. Den som sår flust med frø, får rikelig avling. 7 Hver og en skal
bestemme seg for hvor mye han vil gi. Det må ikke skje motvillig eller av tvang, for Gud
elsker den som gir med glede. 8 Gud har makt til å gi dere alt det dere trenger og enda
noe til, slik at dere alltid med glede kan gi store gaver til alle som trenger hjelp. 9 Det
står i Skriften† om den som er sjenerøs:
"Han gir rikelig til de fattige,
og de vil for alltid huske hans gode gjerninger."‡
10 Gud som gir bonden såkorn til å så og brød til å spise, han vil gi dere flust med
"såkorn" slik at dere kan strø rikelig ut til de fattige. Gjennom det sanker dere en stor
innhøsting av gode gjerninger.
11 Ja, Gud skal gi dere en slik overflod på alt, så at dere kan gi generøse gaver til andre.
Når vi overrekker gaven til de troende i Jerusalem, kommer de til å takke Gud for dere.
12 Innsamlingen kommer altså til å gi dobbelt resultat: For det første får de troende i
Jerusalem alt det de trenger. For det andre blir Gud takket om igjen og om igjen. 13 Når
de ser gaven, kommer de til å hylle Gud for at dere omsetter det glade budskapet om
Kristus til praktisk handling og sjenerøst deler med andre av de ressursene dere har.
14 Ja, de kommer å elske dere og be for dere, etter som Gud i sin uendelige godhet lot
dere høre budskapet og omsette det til praktisk handling. 15 Selv takker jeg Gud for at
han ga oss Kristus, som er den store, ubeskrivelige gaven.

10

Paulus forsvarer oppdraget som utsending

1 Noen av dere beskylder meg for å opptre som en feiging når jeg er hos dere. Modig
er jeg bare når jeg er langt unna. Jeg har nå i brevet appellert til dere med den samme
mildhet og godhet som vi finner hos Kristus. 2 Nå håpet jeg virkelig at jeg skulle slippe

* **9:2** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas. † **9:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:9** Se Salmenes bok 112:9.

å bruke mitt mot og min autoritet når jeg kommer til dere. Det er jeg nemlig beredt til
å gjøre dersom jeg må gå imot dem som påstår at jeg blir drevet av egoistiske motiv.
3 Visst nok lever jeg her i verden, men jeg kjemper ikke med jordiske metoder. 4 Nei, de
våpen jeg bruker i min åndelige kamp, er Guds mektige kraft. De som kan bryte ned
alle sterke festningsverk som vi i tankene våre bygger opp. 5 Jeg bryter ned alle stolte
argumenter, alt som går imot det vi vet om Gud. Hver tanke tar jeg til fange og tvinger
den til å være lydig mot Kristus. 6 Jeg er beredt til å straffe alle dem som fortsatt nekter
å være lydige mot Kristus, etter at resten av dere har begynt å være lydig mot ham.
7 Problemet med dere er at dere vurderte menneskene på en overfladisk måte. Dere
må forstå at jeg og mine medarbeidere tilhører Jesus Kristus like mye som disse som så
stolt sier: "Vi tilhører Kristus".* 8 Ja, som utsending for Herren Jesus kunne jeg skryte
enda mer med den autoritet jeg har fått av ham, en autoritet som er til for å styrke troen
deres, ikke for å straffe dere. Jeg ville likevel ikke bli anklaget for noen overdrivelse.
9 Jeg vil ikke at det skal virke som om det bare er i brevs form jeg kan opptre med
myndighet. 10 Noen hos dere sier: "Brevene hans er fulle av autoritet og kraft, men når
han dukker opp i egen person, er han feig, svak og ikke mye å høre på." 11 De som
snakker på denne måten, må skjønne at jeg er innstilt på å handle ut fra autoriteten jeg
har når jeg er fjernt unna. Den samme autoritet som jeg bruker i brevene mine.
12 Jeg kan ikke tenke meg å sammenligne eller likestille meg med de personene som
bare framhever seg selv hos dere. De mangler nødvendig selvkritikk og lar ikke andre
vurdere det de har utrettet. Så dumt! 13 Nei, jeg vil bare rose og ære meg over å ha
utført oppdraget som Gud har gitt meg. Han har gjort meg til sin utsending. I det
oppdraget inngikk kallet til å nå fram helt til dere. 14 Dersom jeg bruker autoriteten
min til å advare dere, går jeg likevel ikke ut over oppdraget jeg har fått. Jeg og mine
medarbeidere var de første som kom til Korint med det glade budskapet om Kristus.
15 For det arbeidet vil jeg ikke innkassere æren som andre troende har utrettet blant
dere. Men etter som troen vokser seg sterkere hos dere, håper jeg å kunne arbeide enda
mer blant dere. 16 Etterpå kan jeg gå videre og spre budskapet om Kristus til nye steder
som ligger enda lengre borte en Korint. Da trenger jeg ikke å skryte over det andre har
utført som oppdrag fra Gud. 17 Det står i Skriften†: "Den som vil skryte, han skal skryte
over det som Herren har gjort."‡ 18 Det hjelper ikke å fremheve seg selv. Alle må få sin
anerkjennelse av Herren.

11

Paulus og de falske utsendingene

1 Jeg håper dere holder ut med at jeg snakker som en gal litt til. Ja, det gjør dere
sikkert!
2 Det var jeg som var vitne til at dere billedlig talt ble trolovet med Jesus Kristus. På
oppdrag av Gud våker jeg nå lik en sjalu mann over dere, slik at jeg en dag kan gi dere
til Kristus som en brud som har vært trofast mot ham hele tiden. 3 Jeg er redd for at
dere skal bli forført og overtalt til å forlate den ekte trofastheten mot Kristus, akkurat
som Eva ble lurt av slangens evne til å overtale.* 4 Når det dukker opp en annen og
forteller dere noe nytt om Jesus, i tillegg til det jeg har fortalt dere, aksepterer dere dette
uten å blunke. Og når noen vil lokke dere til å ta imot en annen Ånd enn den dere
en gang fikk, eller kommer med et nytt budskap om frelse, da er dere straks med på
notene. 5 Jeg sier meg ikke på noen måte underlegen for disse oppskrytte utsendingene
som opptrer med sine falske budskap. 6 Jeg er kanskje ikke trent i talekunst som de er,
men jeg kjenner personlig til innholdet i det jeg har å si. Dette har jeg allerede bevist
for dere, gang på gang, og på mange ulike måter.
7 Dere ville kanskje ha vurdert meg høyere dersom jeg hadde krevd betaling av dere,
på samme måten som disse utsendingene gjør? Nå respekterte jeg i stedet dere og
fortalte dere Guds glade budskap uten lønn. 8 Jeg belastet andre menigheter og lot dem
underholde meg, for at jeg ville hjelpe dere. 9 Da jeg var hos dere og ikke hadde noe å
leve av, ba jeg ikke om at dere skulle forsørge meg. I stedet kom noen troende menn
fra Makedonia og ga meg det jeg trengte. Nei, jeg har aldri krevd dere for betaling, og
kommer heller aldri til å gjøre det. 10 Den stoltheten skal ingen i hele provinsen Akaia†

---

* **10:7** Paulus siktet sannsynligvis til den gruppen i menigheten som blir nevnt i Første brev til Korinterne 1:10-12, og til de personene som spredde falsk undervisning. † **10:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:17** Se Jeremia 9:24. * **11:3** Se Første Mosebok 3:1-13. † **11:10** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas.

ta fra meg, det lover jeg for Kristus, han som lever i meg. 11 Hvorfor nekter jeg å ta imot
betaling? Er det fordi jeg ikke elsker dere? Det vet Gud at jeg gjør. 12 Saken er at jeg ikke
vil at disse falske utseningene skal få anledning til å skryte av at de er like dyktige som
jeg. 13 Gud har aldri sendt disse mennene. De er bedragere, som har lurt dere til å tro
at de er disipler av Kristus. 14 Det er ikke noe å bli forbauset over. Satan selv klær seg jo
ut som en lysets engel. 15 Derfor er det ikke unaturlig om tjenerne hans også later som
om de gjør Guds vilje. En dag vil de få den straffen som deres onde gjerninger fortjener.

Prøvelsene for en utsending

16 Jeg ber dere på nytt å ikke tro at jeg helt har mistet forstanden. Dersom dere tar meg
for en gal mann, så hør likevel etter, slik at jeg får skryte på samme måten som de falske
utsendingene gjør. 17 Å skryte er slett ikke noe Herren Jesus har bedt meg om å gjøre.
Nei, det er rene galskapen. 18 Men etter som disse falske utsendingene skryter over hvem
de er og hva de gjør, så må også jeg ta meg den friheten. 19 Til tross for at dere sier at
dere skal være så kloke, så hører dere jo mer enn gjerne på galskapen deres. 20 Dere
aksepterer at de gjør dere til sine slaver, at de spiser dere ut av huset, at de tar autoritet
over dere, kuer og krenker dere. 21 Ja, jeg skammer meg over å måtte innrømme at jeg
ikke har vært like kraftfull som dem. Når det gjelder å skryte over hvem de er, og hva
de gjør, da har jeg like mye å komme med som disse falske utsendingene. Tilgi om jeg
nå igjen ordlegger meg som en gal manns tale.

22 De skryter over hvem de er, og sier: De er jøder, det er jeg også. De hører til Israels
folk, det gjør jeg også. De er etterkommere av Abraham, det er jeg også. 23 De skryter
over alt de gjør for Kristus, nå snakker jeg som om jeg fullstendig har mistet forstanden,
men jeg har gjort mer for Kristus enn de fleste. Jeg har arbeidet hardere enn andre,
sittet i fengsel oftere enn andre, blitt slått utallige ganger og har ofte vært nær ved å dø.
24 Fem ganger har jeg fått 39 piskeslag av jødene.‡ 25 Tre ganger har jeg blitt slått av
romerne med pisk. En gang har jeg blitt steinet. Tre ganger har jeg lidd forlis på havet.
Ett helt døgn har jeg drevet omkring på åpent hav. 26 Jeg har ofte vært ute på reiser der
jeg har møtt farer på elver og blitt utsatt for ransmenn. Jeg har blitt forfulgt både av
mitt eget folk og av andre folk. Jeg har vært utsatt for farer i ulike byer, i ørkenstrøk, på
havet og blant falske utsendinger.§ 27 Jeg har arbeidet og slitt og ofte våket hele natten.
Jeg har vært sulten og tørst og har måtte lide nød. Jeg har frosset og gått omkring i
utslitte klær.

28 På toppen av alt dette har jeg hver dag hatt bekymringer for hvordan det skal gå for
alle menighetene. 29 Dersom noen har en svak tro, da blir jeg minnet om hvor svak og
avhengig jeg selv er av Gud. Og dersom noen forlater troen på Jesus, da blir jeg plaget
som av ild.

30 Ja, om jeg nå må skryte, da vil jeg skryte av alt det som skjer og som viser min egen
svakhet. 31 Gud selv, han som er Far til vår Herre Jesus og som skal bli hyllet i evighet,
han kan vitne om at jeg ikke har løyet om noe. 32 Her er et siste eksempel på det jeg
har fått være med om: Da jeg var i Damaskus, lot kong Aretas landshøvdingen sette ut
vakter ved byportene for å arrestere meg. 33 Men de troende firte meg ned i en korg fra
en åpning i bymuren, slik at jeg ble reddet bort fra landshøvdingen.

12

Kristus virker i den som er avhengig av Gud

1 Å skryte på denne måten føles helt galt. Likevel må jeg fortsette. Nå kommer jeg til
det som har med syner å gjøre og som Herren Jesus har vist meg. Det føles som sagt
helt galt å skryte over dette, 2 men la meg i alle fall fortelle så mye som at for 14 år siden
ble en viss person*, en som lever i fellesskap med Jesus Kristus, ført helt opp til Gud i
himmelen. 3-4 Om det skjedde i eller utenfor kroppen, vet jeg ikke. Gud alene vet det.
Jeg vet i alle fall at mannen, der oppe i paradis, fikk høre ord som ikke noe menneske
kan eller skal uttale. 5 Denne mannen kunne jeg skryte av, men jeg avstår. Det eneste
jeg vil være stolt av, er min egen svakhet og min avhengighet av Gud. 6 Selv om jeg
begynte å skryte over dette, så ville jeg ikke være fra forstanden, for dette har virkelig

‡ **11:24** I følge den jødiske loven var strengeste straff 40 slag. De stanset ved 39 for å være på den sikre siden. Se Femte Mosebok 25:2-3. § **11:26** De fleste av disse tingene som skjer, finnes skrevet ned i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13–27. * **12:2** Paulus snakket om seg selv som en annen person, en vanlig måte i gresk fortellerstil for å gjøre seg selv liten, men de mente egentlig det motsatte.

skjedd. Men til tross for det foretrekker jeg å la være, for ingen skal den dagen de får
se og høre meg, tro at jeg er noe spesielt.
7 Men for at jeg ikke skal bli hovmodig over alt det fantastiske Gud har avslørt for meg,
så har jeg fått en torn i kroppen som stikker meg. Den er en utsending fra Satan som
stadig rammer meg med sine smerter, for at jeg ikke skal bli hovmodig.† 8 Tre ganger
har jeg bedt Herren Jesus at denne tornen må bli tatt fra meg. 9 Men Herren har svart
meg: "Min hjelp er alt du behøver. Jo svakere du er, desto mer kan min kraft virke i
deg." Derfor vil jeg heller skryte av min svakhet, for på grunn av den kan kraften fra
Kristus virke i meg. 10 Jeg er glad for å være svak og avhengig av Gud. Jeg er glad for
å lide, for å bli forulempet, forfulgt og for å gå gjennom vanskeligheter for Kristi skyld.
For når jeg er svak, da er jeg sterk.

Paulus har omsorg for korinterne

11 Dere har tvunget meg til å skryte og handle som en gal. Egentlig burde dere selv
ha forsvart meg. Dere vet godt at jeg ikke på noe vis er underlegen for disse oppskrytte
utsendingene som kommer med falske budskap, selv om jeg i egen person ikke er noe
som helst. 12 Da jeg var hos dere, beviste jeg på alle måter at jeg er en ekte utsending
gjennom igjen og igjen å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn i Guds kraft. 13 Det
eneste jeg ikke gjorde hos dere, og som jeg bruker å gjøre i andre menigheter, var å la
dere forsørge meg. Jeg håper at dere kan tilgi meg det!
14 Nå kommer jeg snart til dere for tredje gangen. Heller ikke da vil jeg ha noen
betaling. Det er kjærligheten deres jeg vil ha, ikke eiendelene. Dere er jo barna mine,
etter som jeg førte dere til tro. Det er ikke barna som skal spare og samle til foreldrene
sine, men det er foreldrene som skal forsørge barna sine. 15 Jeg er bare glad over å
kunne gi meg selv og mine eiendeler til dere for å kunne hjelpe dere. Jeg håper at dere
ikke elsker meg mindre fordi jeg elsker dere så høyt.
16 Dere vet selv at dere ikke trengte å forsørge meg da jeg var hos dere. Visse personer
mener at jeg er så slu, at jeg kanskje har lurt dere på andre måter? 17 Har jeg kanskje
latt dere forsørge noen av de medarbeiderne jeg sendte til dere, slik at dere likevel ble
utnyttet? 18 Jeg ba Titus om å reise til dere og sendte en annen troende mann med ham.
Har Titus kanskje utnyttet dere? Nei, det er umulig, for han og jeg tenker og handler på
nøyaktig samme måten.
19 Nå har dere kanskje hele tiden tenkt at jeg har skrytt på denne måten for å forsvare
meg for dere. Men Gud kan vitne om at jeg som tjener for Kristus, har gjort dette for
at troen deres skal bli sterkere, kjære venner. 20 Jeg er nemlig redd for at jeg skal finne
menigheten i en helt annen tilstand enn jeg ønsker. Da vil jeg også fortelle dere noe helt
annet enn det dere ønsker å høre. Jeg er redd at jeg skal finne at dere er i konflikt med
hverandre, og at dere er fylt av misunnelse og sinne, at dere lar dere bruke til intriger,
baktalelser og sladder, og at dere er hovmodige og ikke holder orden. 21 Ja, jeg er redd
for at jeg skal måtte skjemmes over dere for Gud. At jeg blir tvunget til å sørge over
alle som fortsatt lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier,
til tross for at de nå tror på Kristus.

13

Avsluttende advarsler

1 Dette blir som sagt tredje gangen jeg kommer til dere. Det står i Skriften*: "Det blir
krevd to eller tre vitner for at saken skal stå fast."†. 2 Ved mitt andre besøk advarte
jeg dem som hadde syndet, og nå advarer jeg på nytt mens jeg er fraværende. Ja, jeg
advarer også dere andre: Når jeg kommer til dere, vil jeg ikke vise noen mildhet, men
passe på at de skyldige får sin straff.
3 Dere vil støtt og stadig ha bevis for at det er Kristus som taler gjennom meg. Det
skal dere sannelig få. Dere kommer til å merke at Kristus ikke er veik, men han viser
sin kraft hos dere. 4 Det er sant at Kristus var veik da han døde på korset, men han ble
levende igjen ved Guds kraft. Gjennom fellesskapet med ham har også jeg vært veik og
død, men jeg skal leve i fellesskap med ham gjennom Guds kraft. Det er denne kraften
dere skal få oppleve når jeg kommer.

† **12:7** Bildet om tornen er hentet fra Fjerde Mosebok 33:55, der fiendene til Israels folk bli sammenlignet med torner og brodder. Utsendingene fra Satan kan være en av de falske disiplene som Paulus snakket om i 11:14-15. * **13:1** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:1** Se Femte Mosebok 19:15.

5 Test dere selv for å se om troen virkelig er ekte. Ransak dere selv. Dersom dere ikke
kan merke at Jesus Kristus lever i dere med sin kraft, da er troen ikke ekte. 6 Jeg håper
at dere i alle fall vil innse at kraften fra Kristus finnes i meg når jeg kommer til dere.
7 Jeg ber om at dere tar avstand fra alt som er ondt. Ikke for at det skal vise seg at jeg
holder mål, men for at dere frivillig ønsker å gjøre det som er godt. Det spiller ingen
rolle om jeg på grunn av dette kan bli oppfattet som kraftløs. 8 Jeg vil selvfølgelig ikke
sette meg imot at dere følger det sanne budskapet om Jesus. Gjør dere det, kan jeg bare
oppmuntre dere. 9 Ingen ting gjør meg mer glad enn at dere har en sterk tro. Jeg får
heller bli oppfattet som svak. Det er jo det som er bønnen min, at dere skal få en tro
som modnes mer og mer.
10 Det er derfor jeg skriver til dere allerede nå. Da kan jeg slippe å være streng
mot dere når jeg kommer. Dersom jeg unngår å refse dere, kan jeg i stedet bruke den
autoriteten Herren Jesus har gitt meg, til å styrke troen enda mer.

Et siste ønske

11 Til sist, kjære søsken: Vær glade! Rett dere etter advarslene mine, slik at troen blir
mer og mer moden. Vær enige og lev i fred med hverandre. Gud, han som gir kjærlighet
og fred, vil da være med dere.
12 Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren.‡ Alle de troende
her hilser til dere.
13 Med ønske om at alt godt fra Herren Jesus Kristus vil følge dere, at Gud vil gi dere
sin kjærlighet og at hans Hellige Ånd vil styrke fellesskapet med hverandre.

‡ **13:12** På gresk: Hils hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menigheten sine gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' brev til galaterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, en utsending* som ikke har fått oppdraget sitt av noe menneske,
eller gjennom menneskelige ordninger. Nei, jeg har blitt sendt ut av Jesus Kristus† selv
og av Gud, vår Far som reiste ham opp fra de døde.
2 Jeg og alle troende på dette stedet hilser til menighetene i provinsen Galatia.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere
med fred. 4 Kristus døde for å ta straffen for syndene våre og frelse oss fra denne onde
verden, akkurat som Gud vår Far hadde planlagt. 5 Æren tilhører Gud i all evighet. Ja,
det er sant!‡

Galaterne har gått bort fra det sanne budskapet

6 Jeg er forbauset over at dere så snart vender dere bort fra Gud, han som i sin godhet
har innbudt dere til å få evig liv gjennom det Kristus gjorde. Dere har begynt å tro på
et annet budskap om frelse. 7 Det til tross for at det slett ikke finnes noe annet budskap
som kan frelse dere. Nei, det er bare noen som vil skape forvirring blant dere ved å
forvrenge sannheten om Kristus.
8 Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap enn det vi har fortalt
dere, da ber jeg om at han må bli rammet av Guds dom. Det mener jeg selv om det
skulle ramme meg selv eller til og med en engel fra himmelen som kom med det nye
budskapet. 9 Ja, jeg gjentar det jeg også før har sagt: Dersom noen forsøker få dere til
å tro på et annet budskap enn det dere allerede har tatt imot, da vil han bli rammet av
Guds dom.
10 Som dere forstår, jeg sier ikke dette for å holde meg inne med mennesker, men for
å bli anerkjent av Gud. Jeg bryr meg ikke om hva menneskene tenker, for dersom jeg
fortsatt forsøkte å holde meg inne med mennesker, ville jeg ikke kunne tjene Kristus.

Paulus sitt budskap kommer fra Jesus

11 Kjære søsken§, jeg forsikrer dere at det glade budskapet om Jesus som jeg sprer,
ikke er en lære som menneskene har tenkt ut. 12 Jeg har heller ikke fått budskapet
gjennom noen menneskelige ordninger, men det er Jesus Kristus selv som åpenbarte
det for meg. Ingen andre har undervist meg.
13 Dere vet jo hvordan jeg var før, da jeg var en overbevist tilhengere av den jødiske
religionen. Jeg forfulgte alle som tilhørte Guds menighet og gjorde alt for å utrydde de
som trodde. 14 Jeg var en av de mest fanatiske jødene på min egen alder og var ekstremt
nøye med å følge alle de tradisjonene vi arvet fra forfedrene.
15 Men noe skjedde! Allerede før jeg ble født, hadde Gud bestemt at jeg skulle tjene
ham, og han ga meg den forretten å bli hans utsending da tiden kom. 16 En dag lot han
sin sønn Jesus vise seg for meg, for at jeg skulle spre budskapet om ham til folk som
ikke er jøder. Da dette skjedde, oppsøkte jeg ikke noe menneske for å spørre meg til
råds. 17 Jeg reiste ikke til Jerusalem for å lete opp dem som før hadde blitt utsett til å
være utsending for Jesus*. Nei, jeg ga meg av sted til Arabia† og vendte seinere tilbake
til byen Damaskus.‡ 18 Det drøyde hele tre år før jeg reiste til Jerusalem for å besøke
Peter§. Da stanset jeg to uker hos ham. 19 Den eneste av utsendingene jeg møtte, i tillegg
til Peter, var Jakob, som var Herren Jesus sin egen bror. 20 Det jeg skriver her er sant.
Gud selv kan vitne om at jeg ikke lyver for dere. 21 Etter besøket i Jerusalem fortsatte
jeg nordover til provinsene Syria og Kilikia. 22 Jeg møtte aldri de andre troende i Judea.
23 Det eneste de hadde hørt, var et rykte som sa: "han som før forfulgte oss, sprer nå selv
budskapet om Jesus og overbeviser andre om den tro han ville utrydde." 24 De hyllet
Gud for min skyld.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:5** I grunnteksten: Amen! § **1:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **1:17** Blir også kalt apostler. † **1:17** Nabateernes land sør om Damaskus og øst om elven Jordan. ‡ **1:17** Paulus gikk kanskje ut i ødemarken for å meditere, og vendte siden tilbake til byen der han hadde begynt å tro på Kristus. § **1:18** I grunnteksten: Kefas. Det er arameisk og betyr "fjellet". Peter er gresk og betyr samme sak. Vi bruker Peter gjennom hele brevet.

2

Paulus møter lederne i menighetene i Jerusalem

1 Etter 14 år kom jeg tilbake til Jerusalem sammen med Barnabas. Titus var også
med oss. 2 Den gangen reiste jeg dit fordi Gud hadde vist meg at jeg skulle gjøre det.
Ved en spesiell anledning møtte jeg lederne i menigheten og fortalte om innholdet i
det glade budskap jeg sprer til folk som ikke er jøder. Jeg ville at de skulle anerkjenne
undervisningen min, slik at jeg ikke hadde arbeidet, eller fortsatte å arbeide forgjeves
blant andre folk. 3 De aksepterte undervisningen min. De krevde ikke en gang at min
reisekamerat Titus, som ikke er jøde, skulle bli omskåret.
4 Spørsmålet om omskjærelse av personer som ikke er jøder, var en av de sakene
vi diskuterte. Noen falske troende hadde nemlig lurt seg inn blant oss for å spionere
på den friheten vi har i Jesus Kristus. Disse personene ville gjøre oss til slaver under
jødiske regler og lover. 5 Ikke et øyeblikk ga vi etter og bøyde oss for kravene deres. For
vi ville at alle som ikke er jøder, også i framtiden skulle få høre et uforandret budskap
om Jesus.
6 Lederne for menigheten i Jerusalem aksepterte altså undervisningen min. At disse
lederne før hadde vært Jesu nærmeste disipler, teller ikke i denne sammenhengen, for
i Guds øyne er alle like. Disse mennene, som nå har så høy anseelse blant de troende,
ville altså ikke legge noe til i undervisningen min. 7 Tvert imot innså de at jeg hadde fått
oppdraget med å spre det glade budskapet om Jesus til folk som ikke er jøder, mens Peter
hadde fått oppdraget å arbeide blant jødene. 8 Den samme Gud som hadde gitt Peter
kraft til å være utsending blant jødene, hadde gitt meg kraft til å arbeide blant folk som
ikke er jøder. 9 Når da de fremste lederne i menigheten, Jakob, Peter og Johannes, forsto
hvilket oppdrag Gud i sin godhet hadde gitt meg, rakte de meg og Barnabas hånden som
et tegn på vårt samarbeid. Vi skulle fortsette å arbeide blant folk som ikke er jøder,
mens de selv skulle arbeide blant jødene. 10 Det eneste de ba oss om, var at vi skulle
hjelpe de fattige blant de troende i Jerusalem, og det har jeg virkelig forsøkt å gjøre.

Paulus og Peter blir uenige

11 Da Peter kom til Antiokia, ble jeg nødt til åpent å anklage ham, etter som han handlet
helt galt. 12 Før han kom til oss, brukte han å spise sammen med de troende som ikke var
jøder, men etter at andre troende kom hit fra Jakob og menigheten i Jerusalem, våget
han ikke lenger å spise sammen med dem som ikke var jøder. Han var redd for å bli
uvenn med de representantene som forlangte at alle troende menn som ikke var jøder,
måtte bli omskåret. 13 De andre troende jødene oppførte seg på samme feige måten.
Til og med Barnabas ble dratt med i dette.
14 Da jeg så at de handlet stikk i strid med det sanne budskapet om Jesus, sa jeg til
Peter mens alle de troende hørte på: "Du er født jøde, men har nå lenge fulgt skikker
som ikke er jødiske i stedet for de jødiske tradisjonene. Hvorfor vil du plutselig nå
tvinge dem som ikke er jøder, til å følge jødiske tradisjoner igjen?
15 Du og jeg ble født som jøder. Vi er ikke noen 'syndere' som ikke kjenner til
Moseloven*. 16 Men vi innså at alle blir skyldfri innfor Gud ved å tro på Jesus Kristus,
og ikke gjennom det å være lydige mot loven. Derfor begynte vi selv å tro på Kristus,
slik at vi kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus og ikke på grunn av at vi
var lydige mot loven. Ingen kan noen gang bli skyldfri innfor Gud gjennom det å være
lydige mot loven.
17 Vi som ville bli skyldfri innfor Gud gjennom troen på Kristus, ble altså i jødene sine
øyne lik disse 'synderne' som ikke kjenner til Moseloven. Men betyr det at Kristus har
fått oss til å synde? Nei, naturligvis ikke! 18 Om jeg derimot bygger opp det jeg har revet
ned, og enda en gang forsøker å bli skyldfri gjennom å være lydig mot loven, da blir jeg
en virkelig synder. 19 Det er jo loven som får meg til å synde, og derfor har jeg forlatt
loven, etter som den likevel ikke kunne frelse meg. Ja, jeg døde bort fra loven for å leve
for Gud, da jeg lot mitt gamle ego bli spikret fast på korset sammen med Kristus. 20 Nå
lever jeg selv om mitt gamle ego er avgått ved døden, for Kristus lever i meg. Så lenge
jeg lever her på jorden, lever jeg altså gjennom troen på Guds sønn, han som elsket meg
og ga livet sitt for å ta straffen for syndene mine på seg. 21 Jeg tilhører ikke dem som sier
at den nåden Gud viste oss, var uten mening. Om vi kunne lykkes med å være lydige
mot hele Moseloven, og gjennom det blitt skyldfri innfor Gud, da trengte ikke Kristus ha
gått i døden for oss."

---

* **2:15** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

3

Skyldfri gjennom troen

1 Hvor dumme går det an å bli, dere galatere! Hvem er det som har forhekset dere
på denne måten? Jeg har nøye undervist dere om hvorfor Jesus Kristus måtte dø på
korset. 2 La meg stille et enkelt spørsmål til dere: Var det fordi dere hadde lykkes med
å holde hele Moseloven* at dere fikk ta imot Guds Ånd, eller var det fordi dere trodde
på budskapet dere hørte? 3 Har dere helt mistet forstanden? Guds Ånd ga dere det
nye livet som en gave, hvorfor vil dere da forsøke å vinne det gjennom menneskelige
anstrengelser? 4 Dere som har måtte lide så mye for troen. Det har vel ikke vært til
ingen nytte? Vil dere virkelig kaste vrak på alt sammen? 5 Jeg spør igjen: Når Gud gir
dere sin Ånd og utfører mirakler hos dere, er det på grunn av at dere har lykkes med å
holde hele Moseloven eller er det fordi dere tror budskapet dere har fått høre?
6 Tenk på hvordan det var med Abraham: "Han trodde på Gud, og derfor ble han
regnet som skyldfri innfor ham."† 7 Dere må forstå, at det er de som tror som er ekte
barn av Abraham. 8 Gud har hele tiden forutsagt i Skriften‡ at han en dag ville gjøre
alle folk skyldfri innfor ham gjennom troen. Han lot Abraham få innsikt i disse glade
nyhetene allerede i forveien. Han sa: "Gjennom deg skal alle verdens folk få del i mine
goder."§ 9 Derfor får alle som tror på Kristus, del i Guds godhet, akkurat som Abraham
fikk del i hans godhet da han trodde.
10 De som stoler på at de blir skyldfri innfor Gud gjennom å forsøke å holde hele
Moseloven, de vil bli rammet av Guds dom. Det står i Skriften: "Den som ikke holder alle
budene som er skrevet i Guds lov, vil bli rammet av Guds dom."* 11 At ingen mennesker
kan bli skyldfri innfor Gud gjennom å holde loven er helt innlysende etter som det står
i Skriften: "Den som tror, han blir skyldfri for Gud og får leve."† 12 Loven bygger ikke
på tro, men på at alle budene blir holdt. Det står i Skriften: "Hver den som holder alle
budene, skal få liv gjennom loven."‡ 13 Kristus har kjøpt oss fri fra den dommen som
rammer alle som ikke holder hele loven. Det gjorde han ved selv å ta straffen vår på
seg. Da han døde på korset, ble han rammet av Guds dom. Det står i Skriften: "Den som
er hengt opp på et kors, er rammet av Guds dom."§ 14 Gjennom det som Jesus Kristus
gjorde for oss, vil alle folk få del i det gode som Gud har lovet Abraham. Når vi derfor
tror på Kristus, får vi del i Guds Ånd, akkurat som Gud lovet for lenge siden.

Guds løfte er viktigere enn Moseloven

15 Kjære søsken, la meg forsøke å forklare med et bilde fra dagliglivet: Dersom et
menneske skriver sitt testamente, da kan ingen etterpå endre det eller legge noe til etter
at testamentet er gyldig.
16 På samme måten er det med det løfte Gud ga Abraham og hans avkom.* Legg merke
til at det ikke står flertall, "hans etterkommere", som det ville ha gjort dersom det gjaldt
mange. Nei, det står entall, "hans avkom", som siktet til en enkelt† person, og det var
Kristus. 17 Det jeg vil si, er dette: Guds testamente, det løfte han ga Abraham, kan ikke
bli endret eller erklært ugyldig av Moseloven‡ som han ga til Israels folk 430 år seinere.
18 Dersom de kunne få del i den arven Gud lovet Abraham gjennom å være lydig mot
hele Moseloven, da ville det jo ikke lenger være på grunn av det løftet de fikk i arven.
Men nå har Gud bestemt at arven fra Abraham skulle være en fri gave, som de får på
grunn av Guds løfte.
19-20 Hvilken nytte har vi av Moseloven? Jo, den var et tillegg som skulle vise
menneskene at de ikke følger Guds vilje. Loven skulle gjelde til Kristus kom, han som
var "avkom" og hadde fått Guds løfte. Det var også en annen forskjell mellom loven og
løftet. Moseloven var en pakt som ble inngått mellom Gud og hele Israels folk. Derfor
trengtes det en mellommann. Moses fikk ta imot loven fra engler og ga den videre til
folket. Da Gud ga løftet sitt til Abraham, gjorde han det direkte.
21-22 Finnes det da en konflikt mellom Guds lov og Guds løfter? Nei, naturligvis ikke!
Dersom vi kunne ha fått evig liv gjennom det å følge Moseloven, da hadde den virkelig

---

* **3:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:6** Se Første Mosebok 15:6. ‡ **3:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **3:8** Se Første Mosebok 12:3. * **3:10** Se Femte Mosebok 27:26. † **3:11** Se Habakkuk 2:4. ‡ **3:12** Se Tredje Mosebok 18:5. § **3:13** Se Femte Mosebok 21:23 * **3:16** Se Første Mosebok 12:7. † **3:16** På hebraisk dere ordet "avkom" singularis, akkurat som på norsk. Paulus utnyttet ordets grammatiske form for å bevise at Guds løfte gjaldt Kristus. ‡ **3:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

vært veien til å bli skyldfri innfor Gud. Men Gud har erklært i Skriften at vi mennesker er fanger under synden. Derfor finnes det bare en måte å få del i den arven som Gud har lovet oss, og det er ved å tro på Jesus Kristus.

23 Inntil vi fikk muligheten til å tro, disiplinerte Moseloven oss og holdt oss i et autoritært grep. Ja, den styrte oss helt til den dagen vi begynte å tro på Kristus. 24 Eller for å si det på en annen måte: Moseloven tok hånd om oss og veiledet oss inntil Kristus kom, og vi da kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på ham. 25 Da vi nå har fått muligheten til å tro på Kristus, behøver vi ikke lenger loven som holder sitt grep om oss.

26 Alle dere som tror på Jesus Kristus og lever i fellesskap med ham, er Guds barn. 27 Dersom dere er døpt til fellesskap med Kristus, har dere blitt lik Kristus. 28 Derfor spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder eller ikke er jøder, om dere er slaver eller frie, om dere er menn eller kvinner. Alle som lever i fellesskap med Jesus Kristus, er likeverdige for ham. 29 Dersom dere tilhører Kristus, er dere også etterkommere av Abraham og får arve alt det gode som Gud lovet ham.

4

Guds barn ved troen

1 La meg gjennom et nytt bilde forklare dette: Dersom sønnen skal arve sin fars formue den dagen han blir myndig, da er det ingen forskjell mellom ham og en slave fram til dagen da sønnen er myndig. Slik er det til tross for at han egentlig eier alt. 2 Sønnen må rette seg etter sin formynder og forvalter, helt til han har oppnådd den alderen faren hans hadde bestemt.

3 Slik var det også for oss før Kristus kom. Vi var slaver under denne verdens onde makter. 4 Men da tiden kom som Gud hadde bestemt, sendte han sin sønn. Han ble født av en kvinne og var selv nødt til å være lydig mot Moseloven*. 5 Sønnen kom for å kjøpe oss fri fra vårt slaveri under Moseloven, slik at vi kunne bli Guds egne barn. 6 Etter som vi som tror er Guds barn, har han gitt oss sin sønns Ånd, som roper i oss til Gud: "Far†, min Far i himmelen". 7 Den som har Guds Ånd, er altså ikke lenger slave, men Guds barn. Som Guds barn skal vi også få arve alt det gode som finnes hos ham.

Vend ikke tilbake til slaveriet

8 Før dere galatere kjente Gud, var dere slaver under makter som dere trodde var guder. 9 Hvordan kan dere da, etter at dere har lært Gud å kjenne, eller rettere sagt, etter at Gud har lært dere å kjenne, på nytt vende tilbake og bli slaver under denne verdens svake og ynkelige makter? 10 Dere forsøker å tilfredsstille Gud gjennom det å følge en mengde regler om forskjellige dager, måneder, høytider og år. 11 Jeg er urolig for dere. Har mitt arbeid blant dere vært bortkastet? 12 Jeg henstiller til dere, kjære søsken, å leve i samme frihet som jeg gjør. Jeg har jo blitt som dere som ikke er jøder, fri fra Moseloven‡.

Husk på hvordan det var da jeg først kom til dere. Da behandlet dere meg aldri dårlig. 13 Dere vet at det var på grunn av sykdom jeg første gangen kom til byen deres og fikk fortelle det glade budskapet om Jesus. 14 Til tross for at min fysiske svakhet kunne ha fristet dere til å se ned på meg, hånte dere meg ikke eller støtte meg bort. Nei, dere hilste meg velkommen som om jeg hadde vært en engel fra Gud, eller til og med Jesus Kristus selv. 15 Dere var så lykkelige og glade. Hvor er gleden deres nå? Jeg vet at dere på den tiden ville ha gjort hva som helst for meg. Dere ville ha revet ut øynene deres og gitt meg om det hadde vært mulig. 16 Men nå virker det som om jeg har blitt en fiende, etter som jeg sier dere sannheten!

17 Disse personene som sprer falske budskap, gjør det ikke for at dere skal ha det godt. De forsøker bare å få dere bort fra meg, slik at dere skal bli deres tilhengere i stedet. 18 Visst nok er hengivenhet vel og bra, bare den gjelder en god sak, slik som å være hengivne til det gode budskapet også når jeg ikke er hos dere. 19 Hør, mine kjære barn, det ser ut som om jeg enda en gang må gå gjennom den smertefulle prosessen med å føde dere fram til et liv sammen med Kristus. 20 Jeg skulle ønske at jeg var hos dere nå, slik at jeg kunne tale på en måte som nådde inn i hjertene deres. Jeg vet virkelig ikke hva jeg skal gjøre med dere.

Abrahams to barn

---

* **4:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **4:6** Grunnteksten har ordet "abba", som betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk. ‡ **4:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

21 Lytt til meg, dere som vil være lydige mot Moseloven§. Vet dere egentlig
hva Moses har skrevet? 22 Det står at Abraham hadde to sønner, den ene fikk han
med sin slavekvinne Hagar og den andre med kona si Sara, som var en fri kvinne.*
23 Slavekvinnen sin første sønn ble født i tråd med naturens lover, men den frie kvinnen
sin første sønn ble født som et resultat av Guds løfte.
24 Fortellingen om disse to kvinnene har en dypere mening. De representerer to
forskjellige pakter som Gud har inngått med menneskene. Den første pakten er den
som ble inngått på fjellet Sinai, der Gud ga Israels folk loven. Den er representert ved
slavekvinnen Hagar. Alle som blir født i den pakten, blir slaver. 25 Dette fjellet, Sinai i
Arabia, er et symbol for det nåværende Jerusalem, sentrum og hovedstad for alle jøder
som lever i slaveri under Moseloven. 26 Men Sara, den frie kvinnen, representerer den
andre pakten. Hun er et symbol for det nye Jerusalem, det som finnes i himmelen. Alle
vi som tilhører Kristus, lever i frihet og har Sara til mor, hun som før ikke kunne få
barn. 27 Det er derfor det står i Skriften†:
"Vær glad, du kvinne som ikke kan få barn.
Juble av glede, du som aldri har kjent noen veer og født fram noe barn.
Den ensomme kvinnen får mange barn, flere enn den kvinnen som har mann."‡
28 Dere, kjære søsken, er altså de barna som Gud lovet Abraham, akkurat slik Isak var
det. 29 Derfor blir vi forfulgt i dag, på samme måten som Isak ble: Han var født på en
overnaturlig måte og ble forfulgt av slavekvinnens første sønn. Vi er født av Guds Ånd
og blir forfulgt av dem som er slaver under Moseloven. 30 Finnes det da noen løsning
i Skriften på dette problemet? Jo, det står: "Driv bort slavekvinnen og sønnen hennes,
for slavekvinnen sin første sønn skal ikke få dele arven sammen med den frie kvinnens
første sønn."§ 31 Altså, mine kjære søsken, vi er ikke født til å leve i slaveri, men til å
leve i frihet.

5

Mist ikke den frihet Kristus har gitt dere

1 Kristus har satt oss fri fra vårt slaveri, slik at vi for all framtid kan leve i friheten.
Hold derfor fast ved troen, og la ingen tvinge dere til å bli slaver under Moseloven*.
2 Lytt på meg, Paulus, for jeg vet hva jeg snakker om: Dersom dere troende menn lar
dere omskjære for å bli skyldfri innfor Gud, da har dere ingen nytte av at Kristus døde
for å ta straffen deres på seg. 3 Ja, jeg sier det en gang til: Den av dere som forsøker
å bli skyldfri innfor Gud ved å la seg omskjære og bli som jødene, han må også være
lydig mot alle de andre budene i Moseloven. 4 Men om dere vil bli skyldfri innfor Gud
ved å være lydig mot Moseloven, da har dere ikke lenger noe fellesskap med Kristus.
Dere har takket nei til det tilbudet om tilgivelse som Gud i sin godhet ga dere. 5 Hans
Ånd har jo gitt oss det sikre håpet at vi en dag skal stå skyldfri innfor Gud ved troen
på Kristus. 6 Når vi lever i fellesskap med Kristus, spiller det derfor ingen rolle for en
mann om han er omskåret eller ikke. Det eneste som betyr noe, er troen på Kristus som
får oss til å elske våre medmennesker.
7 Dere begynte med å følge det sanne budskapet om Jesus Kristus og løp i god fart mot
målet. Hvem er det nå som har stilt seg i veien slik at dere ikke lenger følger det sanne
budskapet? 8 Det er i alle fall ikke Gud, han som innbød dere til å tilhøre ham. 9 Pass
dere for denne falske undervisningen, for den sprer seg som gjæren i en deig. 10 Jeg
stoler på at Herren Jesus skal få dere til å tenke på samme måten som jeg gjør når det
gjelder disse tingene. Den som forsøker å bedra dere og føre dere bort fra det sanne
budskapet, skal bli rammet av Guds dom, hvem det en skulle være.
11 Noen personer påstår, kjære søsken, at jeg oppfordrer alle troende menn til å la
seg omskjære og bli som jødene. Men dersom jeg fortsatt holdt fast ved denne jødiske
skikken, hvorfor blir jeg da hele tiden forfulgt? Da trengte jo ikke jødene forarge seg
på budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld. 12 Nei, jeg ønsker at de som
skaper uro blant dere, skal skjære av seg så mye at de blir kastrert.

La Guds Ånd lede dere

---

§ **4:21** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:22** Se Første Mosebok 16:1-4 og 21:1-3. † **4:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:27** Se Jesaja 54:1. § **4:30** Se Første Mosebok 21:10. * **5:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

13 Kjære søsken, dere er innbudt til å leve i frihet og slipper å følge Moseloven$1†.
Men utnytt på ingen måte friheten til å følge deres gamle menneskelige natur, men hjelp
hverandre og vis hverandre kjærlighet. 14 Dere må følge det budet som sammenfatter
hele loven: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡ 15 Om dere i stedet sårer
og gjør hverandre ondt, da er risikoen stor for at dere skader hverandres tro.
16 Jeg oppfordrer dere derfor til å la Guds Ånd lede dere, slik at dere ikke gir etter for
de begjær som finnes i den menneskelige naturen. 17 Deres menneskelige natur vil få
dere til å gjøre det som er ondt, mens Guds Ånd vil få dere til å gjøre det som er godt.
Det er en strid som stadig pågår i dere, og som hindrer dere i å gjøre det dere vil. 18 Men
dersom Guds Ånd får lede dere, er dere ikke lenger slaver under syndens lov som finnes
i deres gamle natur.
19 Hvilket resultat det blir om dere lar den menneskelige naturen styre, det vet vi alle:
Seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier. 20 Videre ser vi avgudsdyrkelse,
magi, okkultisme, hat, fiendskap, misunnelse, raseriutbrudd, egoisme, strid, intriger og
falsk lære. 21 Det blir maktkamp, fylleri, ville fester og mye annet. La meg advare dere
enda en gang: Den som lever i dette uføret, får ikke tilhøre Guds eget folk.
22 Når Guds Ånd får lede oss, blir følgene at vi elsker våre medmennesker, vi fylles
av glede, fred og tålmodighet. Vi blir vennlige, gode mot hverandre og pålitelige. 23 Vi
behandler andre med mildhet og viser selvbeherskelse. Det er nettopp dette som er
summen i Moseloven.
24 De som tilhører Jesus Kristus, har spikret sitt gamle ego, med alle sine begjær og
onde lyster, til Kristi kors. 25 Dersom Guds Ånd har gitt oss livet, skal vi også la Guds
Ånd lede oss. 26 Pass på at dere aldri er arrogante, går med misunnelse eller provoserer
hverandre.

6

Som du sår, skal du høste

1 Kjære søsken, om likevel noen synder mot Gud, da skal dere som blir styrt av Guds
Ånd, hjelpe den personen til å få et godt forhold til Gud. Gjør det uten å fremheve
dere selv, og pass på at dere ikke selv faller for samme fristelse. 2 Støtt andre på de
områdene der de er svake, for da lyder dere den kjærlighetens lov som Kristus har gitt
oss.* 3 Den som innbiller seg at han er bedre enn andre, til tross for at han selv har
en masse svakheter, han lurer bare seg selv. 4 Hver og en må tenke gjennom sine egne
handlinger, og ikke sammenligne seg med andre. Vær ikke stolte over dere selv, bare
fordi andre kanskje er et hakk verre. 5 Hver og en er ansvarlig for sine egne handlinger
for Gud. 6 Den som blir undervist om Guds budskap, har ansvaret for å dele med den som
underviser. 7 Ikke bedra dere selv! Det er ikke mulig å bedra Gud. Det et menneske sår,
får det også høste. 8 Dersom vi lar den menneskelige naturen styre handlingene våre,
får vi til slutt høste evig ødeleggelse. Men dersom vi lar Guds Ånd styre handlingene
våre, skal Ånden en dag la oss få høste evig liv. 9 La oss ikke bli trette av å gjøre det
som er godt. Bare dersom vi ikke gir opp, vil vi nyte godt av det evige livet når den tiden
kommer som Gud har bestemt. 10 Ta derfor vare på hver anledning til å gjøre godt mot
andre mennesker, og spesielt mot dem som tror på Kristus.

Avsluttende advarsel

11 For riktig å understreke det jeg vil ha sagt, skriver jeg med egne hender og store
bokstaver: 12 De personene som forsøker å tvinge troende menn til å la seg omskjære,
gjør det bare for å holde seg til venns med jødene. De vil unngå å bli forfulgt for sin tro
på at Kristus døde på korset. 13 Disse som påstår at alle troende menn må bli omskåret,
er ikke selv lydige mot hele Moseloven†. De vil bare at dere skal la dere omskjære, slik
at de kan rose seg over å ha gjort dere til jøder.
14 Men det eneste jeg vil rose meg over, er at vår Herre Jesus Kristus døde på korset
for vår skyld. På grunn av hans død har denne onde verden ikke lenger noen makt
over meg, etter som mitt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham. 15 Om
en troende mann er omskåret eller ikke spiller ingen rolle. Det handler i stedet om at
Kristus må forvandle hele mennesket og gjøre det til en ny skikkelse.

Et siste ønske

---

† **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **5:14** Se Tredje Mosebok 19:18. * **6:2** Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:34-35, der Jesus sier: "Så nå befaler jeg dere noe nytt: elske hverandre…" † **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

16 Jeg ber om at Gud skal ha omsorg for dere som vil leve etter dette prinsippet og
fylle dere med sin fred. Dere er Guds eget folk, det virkelige Israel. 17 Gi meg nå ikke
flere bekymringer når det gjelder dette spørsmålet, for det er jeg som har måtte lide
for Jesus, og det er jeg som tilhører ham, ikke disse personene som vil forvirre dere.
18 Med ønsker om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet skal beskytte
dere, kjære søsken. Ja, det er min bønn!‡

‡ **6:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til efeserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle i Efesos som tilhører Gud og trofast lever i fellesskap med Kristus.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Innledende hyllest til Gud

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. Gud har ved sin Ånd gitt oss all godhet på grunn av vårt fellesskap med Kristus.
4 Allerede før verden ble skapt, hadde Gud i sin kjærlighet bestemt at den som lever i fellesskap med hans Sønn, skal få tilhøre ham og en dag stige fram for Gud uten skyld.
5 Hele tiden var planen at vi skulle bli hans barn gjennom det Jesus Kristus gjorde for oss. Ja, dette var hans vilje, og han gledet seg til dagen det skulle skje!
6 Så la oss hylle Gud for den fantastiske nåden han har vist oss ved at vi tilhører hans elskede Sønn. 7 Ja, han viste oss en uendelig nåde da han lot Sønnen ofre sitt blod. Gjennom dette har vi blitt kjøpt fri fra vårt slaveri og har fått tilgivelse for syndene våre.
8 I sin overstrømmende godhet ga Gud oss visdom og forstand. 9 Han avslørte nemlig sin hemmelige‡ plan for oss, den planen som han hadde gjort klar allerede i tidenes begynnelse. 10 Den gikk ut på at Gud, da den rette tiden var kommet, ville la Kristus bli høvding over hele skaperverket, over alle ting som finnes både i himmelen og på jorden. 11 Etter som vi nå lever i fellesskap med Kristus, skal vi også få arve alt det gode som finnes hos Gud. Dette er i tråd med den planen som han utformet. Alt det Gud tenker ut, blir som han vil. 12 Hans hensikt med alt dette var at vi jøder, som var de første til å håpe på Kristus, skulle hylle og ære Gud. 13 Men nå har også dere som ikke er jøder, fått høre budskapet om Jesus, det sanne budskapet som kan frelse dere. Og etter som dere tror på Kristus og lever i fellesskap med ham, har Gud også gitt dere sin Hellige Ånd som et tegn på at dere tilhører ham. Dette er helt i trå med det han lovet for lenge siden. 14 Guds Ånd er garantien for at Gud virkelig skal la oss arve alt det gode som finnes hos ham, den dagen han setter oss fri, vi som er hans eget folk. Dette er enda en grunn til å hylle og ære Gud.

Paulus takker for menigheten og ber om åndelig visdom

15 Helt siden jeg fikk høre om troen deres på Herren Jesus og om den kjærlighet dere viser alle de troende, 16 har jeg stadig takket Gud når jeg ber for dere. 17 Jeg ber at Gud, vår Herre Jesu Kristi mektige og vidunderlige Far i himmelen, skal la sin Ånd gi dere visdom og forstand, slik at dere dag for dag lærer Gud bedre å kjenne. 18 Jeg ber også at dere skal innse hvilken fantastisk framtid Gud har tilbydd oss. Han har nemlig bestemt at vi som tilhører ham, skal få arve alle de store og herlige rikdommene som finnes hos ham. 19 Jeg ber om at dere må forstå hvor utrolig sterk den kraften er som han lar virke i oss. Det er den samme mektige kraften 20 som han lot virke i Kristus, da han vakte ham opp fra de døde og satte ham på sin høyre side i himmelen for at han skulle regjere med ham.§ 21 Kristus regjerer nå over alle myndigheter, makter, krefter og kraftfulle engler.* Ja, han står over alle ting som finnes både i denne verden og i den kommende. 22 Gud har gitt Kristus *makt over alle ting*.† Han som har fått makten over hele universet, har også blitt leder og hode for menigheten. 23 Menigheten er kroppen hans, og gjennom den er Kristus fullt og helt til stede hos menneskene, han som fyller alt i alle i himmelen og på jorden.‡

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:9** Paulus bruker ordet "hemmelig" for at gå imot den religionsblanding som forekom i området, og som innbyggerne der oppfattet som et viktig ord. § **1:20** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter, på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **1:21** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **1:22** Se Salmenes bok 8:7 ‡ **1:23** Se Jeremia 23:24.

2

Nytt liv i fellesskapet med Kristus

1 Det var en tid da dere var åndelig døde* på grunn av deres ulydighet og synder.
2 Dere levde på samme vis som alle andre her i verden. Dere syndet og fulgte Satan,
høvdingen over de onde åndene.† Han er den åndemakt som nå hersker i dem som
nekter å være lydige mot Gud. 3 På den måten levde vi alle tidligere. Vi fulgte våre
menneskelige impulser og lot begjæret i kroppen og våre egne tanker styre oss. Ja, på
grunn av vår menneskelige natur var vi på vei til å bli rammet av Guds dom akkurat
som alle andre.
4-5 Men vår kjærlige Gud viste sin store medfølelse med oss. Til tross for at vi var
åndelig døde på grunn av vår ulydighet, elsket han oss så høyt, at han gjorde oss levende
med Kristus. Ja, det er bare på grunn av at Gud viste oss nåde at vi er frelst. 6 Han har
vakt oss opp fra de døde sammen med Kristus og har gitt oss plass i himmelen, etter
som vi lever i fellesskap med Jesus Kristus. 7 På grunn av dette fellesskapet vil Gud i all
evighet vise oss sin uendelig store kjærlighet og godhet.
8 Dere er altså frelst fordi Gud i sin godhet tilga dere på grunn av troen på Kristus.
Frelsen er en gave fra Gud og har ikke noe å gjøre med dere selv. 9 Den er ikke en
belønning for gode gjerninger, og derfor kan heller ingen skryte over sin frelse. 10 Det
er Gud selv som har gjort oss til det vi er. Gjennom vårt fellesskap med Jesus Kristus
har han forandret oss til nye personer, som er beredt til å gjøre gode gjerninger som
Gud fra begynnelsen planla at vi som tilhører ham skulle være opptatt av.

Alle er ett i Kristus

11-12 Husk derfor på hvilken håpløs situasjon dere befant dere i, før dere lærte Kristus
å kjenne. Etter som dere tilhører folkeslag som ikke regnes som jøder, kalte jødene dere
for "dem som ikke er omskåret". Jødene var stolte over sin seremoni med å omskjære
alle gutter, selv om denne seremonien aldri kunne forvandle hjertene på noen. På den
tiden tilhørte dere ikke Guds eget folk. Den pakten Gud hadde inngått med Israels folk,
gjaldt ikke dere, og dere hadde ingen del i de løftene han hadde gitt. Nei, dere hadde
ikke noe håp om frelse, og dere levde uten Gud her i verden. 13 Men nå får dere, som en
gang var langt borte fra Gud, tilhøre hans eget folk takket være fellesskapet med Jesus
Kristus, han som ofret sitt blod for dere.
14 Kristus har nemlig stiftet fred mellom jødene, og dere som ikke er jøder, ved å
gjøre oss til ett folk. Gjennom det å dø for oss, rev han ned den muren av fiendskap som
reiste seg mellom oss. 15-16 Ja, han døde på korset for oss og tok straffen vår på seg. Ved
dette ble Moseloven‡ med alle sine bud og forskrifter ikke lenger veien til frelse. Hans
mål var å stifte fred mellom jøder, og de som ikke er jøder, gjennom det å forene dem
med seg selv og skape et nytt menneske, en ny kropp, som er menigheten. Når vi nå er
lemmer på den samme kroppen, har fiendskapet mellom oss forsvunnet, etter som vi
alle er forsonet med Gud og er vennene hans. 17 Kristus kom med det glade budskapet
om fred for dere som var langt borte fra Gud, og fred for oss som er jøder og kjente
Gud. 18 Nå kan vi alle, både jøder og de som ikke er jøder, komme fram for Gud, vår
Far, ved hjelp av en og samme Ånd, på grunn av det som Kristus har gjort for oss.
19 Altså er dere ikke lenger gjester og fremmede. Nei, dere får være Guds eget folk
sammen med alle som tilhører Gud. Dere er medlemmer i Guds store familie.
20 Sammen er vi, billedlig talt, et hus som er bygget på ett og samme fundament. Denne
grunnvollen er undervisningen som Jesu§ utsendinger har formidlet, og budskapet som
profetene* bar fram fra Gud. Huset blir holdt oppe† av Jesus Kristus selv. 21 Det er Kristus
som sammenføyer hele huset, slik at det reiser seg som et hellig tempel for Herren Gud.
Mursteinene er alle vi som lever i fellesskap med Herren. 22 Ja, gjennom det som Jesus
gjorde, kan også dere bli en del av denne bygningen der Guds Ånd bor.

3

Gud gjør kjent sin hemmelige plan

---

* **2:1** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **2:2** På gresk: herskeren over luftens rike. ‡ **2:15-16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:20** Kalles også apostler. * **2:20** Dette viser sannsynligvis til de profeter som virket i menighetene. Se 3:5. De budskap som gamle tiders profeter bar fram finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:20** På gresk: som har Jesus Kristus til hjørnestein.

1 Derfor ber jeg stadig for dere, jeg, Paulus, som tjener Kristus og sitter i fengsel på
grunn av oppdraget mitt for dere som ikke er jøder. 2 Dere har sikkert allerede hørt
hvordan Gud ga meg dette oppdraget med å fortelle om kjærligheten han vil vise alle
folk. 3 Gud avslørte denne hemmeligheten* for meg gjennom det å vise planen som jeg
nevnte før.† 4 Dersom dere leser det jeg har skrevet, kommer dere til å forstå at jeg
kjenner til Guds hemmelige plan, den som Kristus nå har gjennomført. 5 Gud avslørte
ikke planen sin for tidligere generasjoner, men nå har han ved sin Ånd vist den for sine
hellige utsendinger og profeter, disse som forkynner budskapet hans.
6 Dette er hemmeligheten: De folkeslagene som ikke er jøder, har den samme rett som
jødene til en dag å arve alt det gode som finnes hos Gud. Alle som tror på det glade
budskapet om Jesus og lever i fellesskap med ham, tilhører den samme kroppen, det
vil si menigheten. De har del i løftene som Gud ga til jødene. 7 Det var dette glade
budskapet Gud i sin godhet ga meg i oppdrag å spre i verden da han på en drastisk
måte forandret livet mitt.
8 Ja, tenk at Gud ville bruke meg, jeg som var den største synderen av alle dem som nå
tilhører Gud.‡ Han ga meg forretten å oppsøke folk som ikke er jøder og spre det glade
budskapet om den ufattelige rikdommen som finnes hos Kristus. 9 Jeg skulle avsløre
Guds hemmelige plan for alle folk, den planen som har vært skjult hos Gud helt siden
han skapte verden. 10 Hensikten med dette var at maktene og myndighetene§ i universet,
når de nå ser menigheten, skulle forstå Guds visdom uttrykt på ulike måter. 11 Ja, dette
har vært Guds plan helt fra tidenes begynnelse, og den blir til virkelighet gjennom det
som Jesus Kristus, vår Herre, gjorde for oss.
12 Den som tror på Kristus og lever i fellesskap med ham kan uten frykt komme til
Gud og være sikker på å bli tatt imot. 13 Vær ikke lei dere for det jeg må gå i gjennom
for deres skyld, for mine lidelser fører til at dere en dag får del i Guds herlighet.

Paulus ber for menigheten

14 Når jeg tenker på denne fantastiske planen, faller jeg på kne og tilber Gud, vår Far.
15 Gud som er Far og Skaper til alt i himmelen og på jorden. 16 Jeg ber at Gud, han som
er så rik på herlighet, skal la sin Ånd gi dere kraft og indre styrke. 17 Ja, jeg ber at dere
skal tro på Kristus av hele hjertet. Hold fast ved den kjærligheten han har vist dere,
og hent kraft fra den. 18 Da skal dere sammen med alle som tilhører Gud, forstå den
uendelige kjærligheten som finnes hos Kristus: Hvor lang og bred, høy og dyp denne
kjærligheten er. 19 Ja, dere skal lære å kjenne kjærligheten hans, som er større enn vi
noen gang kan fatte. Gjennom dette skal dere bli mer og mer lik Gud.*
20 La oss derfor ære Gud, som virker i oss med sin kraft og kan gjøre langt mer enn
vi noen gang kan be om eller forestille oss. 21 Ja, han skal bli æret av menigheten, i alle
generasjoner og i all evighet, på grunn av det Jesus Kristus gjorde for oss.

4

Enhet ved Guds Ånd

1 Derfor vil jeg som ble kastet i fengsel fordi jeg spredde budskapet om Herren Jesus,
oppfordre dere til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt til å være Guds
barn. 2 Innse at dere trenger hverandre, og møt hverandre med mildhet og tålmodighet.
Elsk hverandre og ha overbærenhet med hverandre sine feil. 3 Pass på at dere lever i
fred med hverandre, slik at dere kan beholde den enheten som Guds Ånd har gitt dere.
4 Vi er alle lemmer på den samme kroppen, og vi har fått den samme Ånden. Alle har
vi blitt tilbudt det samme håpet om til slutt å bli frelst for evig. 5 Det finnes bare en
Herre, en tro og en dåp. 6 Det finnes bare en Gud, som er Far til oss alle, står over oss
alle, virker gjennom oss alle og bor i oss alle.
7 Kristus har i sin godhet også gitt hver og en av oss evner til å utføre definerte
oppgaver. 8 Derfor står det i Skriften*:

---

* **3:3** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **3:3** Paulus viser til sannsynligvis på 1:9-10, der han beskriver hvordan Kristus i følge med Guds plan nå er høvding over hele universet. ‡ **3:8** Paulus hadde før sin omvendelse forfulgt og latt drepe de som trodde på Jesus. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 7–9. § **3:10** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. * **3:19** På gresk: bli fylt opp av Guds fylde. Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. * **4:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

"Han steg opp i det høye,
han tok fanger,
og han ga menneskene gaver."†
9 Legg merke til at det står "han steg opp". Det må bety at han først hadde kommet ned
til jorden.‡ 10 Og han som kom ned, er også den som steg opp til Gud i himmelen for å
fylle hele universet med sin nærhet.
11 Dette er de evnene og gavene han ga oss: Noen ble utsendinger som skulle grunnlegge
menigheter på nye steder. Andre ble profeter som fikk evner til å holde fram budskapet
fra Gud. Noen skulle spre de glade nyhetene om Jesus. Andre igjen skulle bli ledere for
menighetene og undervise.§
12 Alle disse har et ansvar for å utruste de troende, slik at de i sin tur kan tjene
Kristus og bygge opp kroppen hans som er menigheten. 13 Målet er at vi alle skal være
samstemte i vår tro og kunnskap om Guds sønn, slik at vi blir fullt voksne og lik Kristus
i vår tillit til Gud.
14 Da vil vi ikke lenger være barnslige og umodne med en stadig vaklende og usikker
tro. Ingen vil lenger kunne bedra oss med falsk lære og fantasifulle løgner som blir
presentert som sannhet. 15 Nei, da vil vi holde fast ved det sanne budskapet om Jesus
Kristus, og bli fylt av kjærlighet. Ja, for hver dag som går, vil vi bli mer og mer like
Kristus, han som er leder og hode for kroppen sin, det vil si menigheten. 16 Det er han
som føyer hele kroppen sammen til en enhet og holder den samlet ved hjelp av lederne
den har valgt. Gjennom det at hvert lem i kroppen bidrar med den oppgaven Gud har
gitt den, vokser hele kroppen og blir bygget opp til en enhet der alle elsker hverandre.

Regler for det nye livet
17 På oppdrag fra Herren Jesus vil jeg oppfordre dere: Lev ikke lenger som de som ikke
kjenner Gud. Tankene deres er forvirret. 18 Sinnet deres er fylte av et åndelig mørke.
De har ingen del i det livet som Gud gir, for de vet ikke noe om Gud, og vil heller ikke
vite noe. 19 Uten skam kaster de seg ut i et vilt og umoralsk liv, og kan ikke få nok av all
slags skammelige handlinger.
20 Dere som har lært Jesus Kristus å kjenne, har fått et annet livssyn og en annen
atferd. 21 Dere har fått høre budskapet om ham, og har gjennom det fått greie på hva
fellesskapet med Kristus betyr for dere. 22 Derfor må dere slutte å leve som dere gjorde
før. Dere må kaste fra dere det gamle ego som om det skulle være skitne klær. Deres
gamle ego var dømt til evig undergang og fylt av begjær som lokket dere til å synde.
23 Dere må tenke på en nye måte. Et nytt forhold til Gud. 24 Dere skal ta på dere nye,
rene klær, en ny fysisk natur, som er skapt for å ligne Gud. Da vil dere gjøre det som er
rett og leve fullt og helt for Gud, slik som det sanne budskapet lærer dere.

25 Lyv ikke lenger, *men vær ærlige mot hverandre.** Vi hører jo sammen, som lemmer
i den samme kroppen. 26 *Dersom dere blir sinte på hverandre, ta dere da i vare så dere
ikke synder.*† Pass på å forsone dere med hverandre og bli venner før dagens slutt. 27 La
ikke djevelen få sjanse til å friste dere til å synde.
28 Den som er tyv, må slutte å stjele. I stedet må han begynne å arbeide og gjøre rett
og skjel for seg. Da kan han også dele med dem som lider nød. 29 Ikke snakk på en slik
måte at dere sårer og gjør andre lei seg. Forsøk heller å oppmuntre andre og styrke
troen deres når det trengs, slik at de som hører får nytte av det dere sier.
30 Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg ved den måten dere handler på. Husk på at Ånden
er tegnet på at dere tilhører Gud og en dag vil bli satt fri for evig.
31 Slutt med all bitterhet, sinne og raserianfall. Dere skal ikke forulempe og såre
hverandre med harde ord. Vær ikke ondskapsfulle. 32 Pass på at dere er gode og kjærlige
mot hverandre. Tilgi hverandre, akkurat som Gud har tilgitt dere på grunn av det Kristus
har gjort for oss.

5

Ett liv i kjærlighet
1 Altså skal dere handle på samme måten som Gud og tilgi hverandre, etter som dere
er hans elskede barn. 2 Elsk hverandre og la Kristus være ideal for dere. Han elsket oss
så høyt at han ga sitt eget liv for å sette oss fri fra synden. Denne gaven var et offer som
gledet Gud.

---

† **4:8** Se Salmenes bok 68:19. ‡ **4:9** Eller: til underverdenen. Det vil si de dødes verden. § **4:11** På gresk: apostler, profeter, evangelister, gjetere og lærere. * **4:25** Se Sakarja 8:16. † **4:26** Se Salmenes bok 4:5.

3 Blant dere må det aldri forekomme seksuell løssluppenhet og annen umoral eller griskhet. Tenk på at dere tilhører Gud! 4 Pornografiske historier, dumt prat og ondskapsfull spøk passer ikke blant dere. Takk i stedet Gud når dere er sammen. 5 En ting må dere ha klart for dere: Ingen som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet og annen umoral eller griskhet, får del i Kristus og plass blant Guds eget folk. Den slags er å tilbe avguder. 6 La dere ikke bli lurt av de som sier at disse handlingene ikke er synd, for Gud kommer til å dømme alle som ikke lyder ham. 7 Delta aldri i det som disse personene hengir seg til.

8 Før levde dere i åndelig mørke, men nå lever dere i lyset, i fellesskap med Herren Jesus. La derfor livet deres vise at dere tilhører lyset. 9 Dersom lyset får forvandle dere, da kommer dere til å gjøre det som er godt. Dere vil holde dere til sannheten i tråd med Guds vilje. 10 Spør alltid om hva Gud vil at dere skal gjøre. 11 De som lever i åndelig mørke, gjør det som er ondt. Ha derfor ikke noe med deres onde og meningsløse gjerninger å gjøre, men avslør heller ondskapen. 12 Det som disse personene har for seg i det skjulte, er så skammelig at vi ikke en gang vil snakke høyt om det. 13 Når lyset faller på synden, vil den bli avslørt. 14 Lyset avdekker alt. Derfor bruker vi å appellere, og si:

"Våkn opp du som sover,
    stå opp fra de døde,
så skal Kristus inspirere deg til å leve i lyset."*

15 Vær nøye med hvordan dere lever. Lev ikke som dumme fjols, men som kloke og ansvarlige. 16 Ta være på mulighetene dere får til å gjøre godt. Tiden vi lever i er ond. 17 Gjør ikke noe tankeløst, men forsøk å forstå hva Herren Jesus vil. 18 Drikk dere ikke fulle på alkohol, for det leder til et vilt og umoralsk liv. La dere i stedet bli fylt av Guds Ånd. 19 Oppmuntre hverandre gjennom å synge lovsanger til Herren Jesus. Ja, syng både nye og gamle sanger til hans ære.† Syng og spill av hele hjertet! 20 Takk alltid Gud, vår Far, for alt som Herren Jesus Kristus har gjort for oss.

Råd til ektefolk

21 Begge parter i et ekteskap må sette den andre over seg selv. På denne måten ærer dere Jesus Kristus. 22 Dere kvinner som er gift, må sette mannen deres over dere selv på samme måten som dere setter Herren Jesus først i livet. 23 Mannen skal være en leder for sin kone, på samme måten som Kristus er leder og hode for kroppen sin, som er menigheten. Husk på at Kristus ble leder gjennom det å frelse alle som tilhører hans kropp. 24 På samme måten som menigheten setter Kristus først, må en gift kvinne sette mannen sin over seg selv.

25 Dere menn som er gift, må på den andre siden vise kona like mye kjærlighet og omsorg som Kristus viste menigheten. Kristus ga til og med sitt liv for menigheten. 26 Det gjorde han for at den ved budskapet om ham kunne bli vasket ren og tilhøre Gud. 27 Han ville la menigheten stå fram for Gud full av herlighet, og uten den minste flekk eller rynke, helt uten synd og feil. 28 På samme måten må en mann elske sin kone som om hun skulle være hans egen kropp. Den som elsker sin kone, elsker med andre ord seg selv. 29-30 Ingen hater sin egen kropp, men tar hånd om den og gir den det den trenger. På samme måten tar Kristus hånd om kroppen sin, som er menigheten. På den kroppen er vi alle forskjellige lemmer.

31 Det står i Skriften‡: *"Derfor skal en mann forlate foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.*§" 32 Det ligger en stor hemmelighet i dette sitatet fra Skriften. Helt i tråd med min mening er dette et bilde på forholdet mellom Kristus og menigheten. 33 Men det handler også om dere som er gift. Derfor skal mannen elske sin kone som seg selv, og kona skal vise respekt for mannen sin.

6

Råd til foreldre og barn

1 Dere som er barn, skal være lydige mot foreldrene deres, for det ønsker Herren Jesus at dere er. 2 Det står i Skriften*: *"Vis respekt for foreldrene dine."* Dette er det

* **5:14** Sitatet er sannsynligvis tatt fra en sang. † **5:19** I de første menighetene sang de både salmer av Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Sitatet i v.14 er sannsynligvis fra en slik ny sang. ‡ **5:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:31** Se Første Mosebok 2:24. * **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

første av de ti budene som blir fulgt opp av et løfte: 3 *"så skal du få et langt og lykkelig liv på jorden."*†

4 Dere som er fedre skal ikke misbruke makten og gjøre barna bitre, men oppdra og undervise dem slik som Herren Jesus vil.

Råd til slaver

5 Dere som er slaver skal være lydige mot deres jordiske herrer. Vis ærlig og oppriktig respekt, på samme måten som dere ærer og er lydige mot Kristus. 6 Pass på at dere alltid gjør jobben dere skal, også når ingen ser dere. Vær tjenere for Kristus, slik at dere gjør Guds vilje av et helt hjerte. 7 Arbeid hardt og med godt humør, som om dere gjorde det for Herren Jesus og ikke for mennesker. 8 Husk på at Herren en dag vil gi oss lønn for alt godt vi har gjort. Det gjelder enten vi er slaver eller frie.

9 Dere som er slaveeiere, må vise respekt for slavene deres og behandle dem godt. Snakk vennlig og uten trussel. Husk på at både dere og slavene har den samme Herre i himmelen. Han gjør ingen forskjell på mennesker.

Ta på dere Guds rustning

10 Til slutt: La troen bli sterk gjennom fellesskapet med Herren Jesus og den enorme kraften som finnes hos ham. 11 Ta på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot de lumske angrepene fra djevelen. 12 Det er ikke mennesker vi kjemper mot, men mot ondskapens åndemakter i den åndelige verden, mot herskere, makter og krefter som styrer vår desorienterte verden.

13 Ta derfor på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot når dere blir angrepet av ondskapen. Hold stillingen til kampene er over.

14 Ja, hold stillingen! Spenn fast troskapen mot Jesus som et belte rundt livet og lojalitet til ham som et skjold for brystet. 15 Skoene på føttene skal være iveren for å spre budskapet om at Gud har sluttet fred med alle mennesker. 16 I hver trefning må dere holde troens skjold foran dere, for med det kan dere slokke alle de brennende pilene som kommer fra den onde. 17 Ta imot Guds frelse, for den er hjelmen som beskytter hodene. Ta imot Guds budskap, for det er selve sverdet som Guds Ånd utruster dere med. 18 Mens dere står i kampen, skal dere stadig be til Gud og appellere om hans hjelp. Be alltid i den kraft Guds Ånd gir dere. Tap ikke konsentrasjonen, men be for alle de troende uten å bli trette.

19 Be også for meg, at Gud skal gi meg de rette ordene, slik at jeg uten frykt kan fortelle det glade budskapet om Jesus, som Gud nå vil gjøre kjent for alle mennesker. 20 Ja, jeg er en Guds representant her i mitt fangenskap.‡ Be at jeg kan spre budskapet uten frykt, på den måten som jeg har fått i oppdrag å gjøre.

Et siste ønske

21 Min kjære bror Tykikus, han som trofast sprer budskapet om Herren Jesus sammen med meg, vil komme for å fortelle dere hvordan jeg har det og hvordan situasjonen er. 22 Jeg har sendt ham til dere, for at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for at han skal oppmuntre dere.

23 Mine kjære søsken§, jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil la dere leve i fred og kjærlighet med hverandre, etter som dere tror på Kristus.

24 Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle, dere som elsker vår Herre Jesus Kristus med den kjærligheten som aldri dør.

† **6:3** Se Andre Mosebok 20:12 og Femte Mosebok 5:16. ‡ **6:20** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, der han hadde full frihet å fortelle budskapet om Jesus. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 28:16,30-31. § **6:23** På gresk: brødre.

Paulus' brev til filipperne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus og Timoteus, som sammen tjener Jesus Kristus*.
Til alle i Filippi som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus, og til lederne og medarbeiderne i menigheten.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus må vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus ber for menigheten

3 Jeg takker min Gud hver gang jeg tenker på dere. 4 Jeg er alltid ekstra glad når jeg ber for dere alle. 5 Helt siden jeg første gangen kom til dere, har dere støttet meg i mitt arbeid med å spre det glade budskapet om Jesus. 6 Jeg er sikker på at Gud vil fullføre den gode gjerningen han har begynt i dere. Det betyr at dere fortsatt vil holde fast ved troen når Jesus Kristus kommer igjen.
7 At jeg takker Gud for dere, og er glad i dere, er bare naturlig siden dere har en stor plass i hjertet mitt. Dere har jo alle hjulpet meg i oppdraget, både nå som jeg sitter i fengsel og når jeg før reiste omkring for å spre og bevise sannheten i det glade budskapet om Jesus.
8 Gud selv vet at jeg lengter etter dere med en slik ømhet som bare Jesus Kristus kan gi. 9 Jeg ber om at kjærligheten til Gud og mennesker vil vokse, og at dere vil lære å kjenne Gud og klart forstå 10 hvordan dere skal handle. Da kan dere stå for Gud uten synd og skyld den dagen Kristus kommer igjen. 11 Ja, jeg ber om at livet deres skal være fylt av gode gjerninger som blir et resultat av at dere lever i fellesskap med Jesus Kristus. Da skjer også det at andre på grunn av dere, ærer og hyller Gud.

Beredt til å dø for Kristus

12 Kjære søsken†, jeg vil at dere skal vite at fangeoppholdet mitt faktisk hjelper meg i å spre det glade budskapet. 13 Alle her, inklusive soldatene fra den keiserlige garden, vet at jeg sitter i fengsel fordi jeg har spredd budskapet om Jesus Kristus.‡ 14 De fleste troende har også gjennom fangenskapet mitt fått en mye sterkere tro på Herren Jesus. Nå sprer de budskapet fra Gud uten den minste frykt.
15 Noen av dem forteller riktig nok om Kristus fordi de er misunnelse på meg og vil konkurrere med meg. Andre har rene motiv. 16 De vil i sin kjærlighet hjelpe meg etter som de vet at jeg har fått i oppdrag å forsvare sannheten i det glade budskapet. 17 Den første gruppen forteller om Kristus ut fra et uverdig motiv. De vil fremheve seg selv og tror at framgangen deres skal plage meg mens jeg sitter i fengsel. 18 Hva spiller det for rolle? Hvilket motiv de nå enn har, rene eller uverdige, så bli i alle fall budskapet om Kristus spredd. Det gleder meg.
Ja, jeg tenker fortsette å glede meg. 19 Jeg vet at på grunn av bønnene deres og Jesu Kristi Ånd skal jeg bli satt fri. 20 Jeg håpet av hele mitt hjerte at jeg aldri skulle behøve å skamme meg for Gud. Jeg vil være like uredd som jeg alltid har vært, og gjennom mine handlinger ære Kristus, enten jeg får leve eller blir dømt til døden. 21 Å leve videre er for meg å tjene Kristus, og min død ville hjelpe til å spre budskapet om ham. 22 Men dersom et fortsatt liv her på jorden gir meg flere muligheter til å arbeide med godt resultat, da vet jeg ikke hva jeg vil foretrekke. 23 Jeg blir dratt i to retninger: I det ene øyeblikket lengter jeg etter å forlate dette livet og være hos Kristus, noe som ville vært bedre for meg. 24-25 I neste øyeblikk innser jeg at det er bedre for dere om jeg lever videre her på jorden. Derfor vet jeg at jeg skal leve og komme til dere, slik at troen kan spire og gi dere enda mer glede. 26 Når jeg kommer tilbake til dere, har dere enda større grunn til å være stolte over Jesus Kristus, på grunn av det han har gjort for meg.
27 Dere må passe på å leve på en måte som er verdig det glade budskapet om Kristus. Enten jeg er på besøk hos dere, eller er på et annet sted, så vil jeg høre at dere står fast og er enige. Side om side må dere kjempe for å spre troen på det glade budskapet

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:12** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:13** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, og var voktet av forskjellige personer fra en garde med flere tusen soldater. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 28:16,30-31.

om Kristus. 28 Vær aldri redd for motstanderne. Det mot dere har, kommer til å vise
at mange er på vei til å gå evig fortapt, mens dere vil bli frelst av Gud. 29 Dere har jo
fått forretten til ikke bare å tro på Kristus, men også til å lide for ham. 30 Dere og jeg
kjemper den samme kampen. Dere så hvordan jeg måtte lide for Kristus da jeg første
gangen kom til dere,§ og som dere vet, sitter jeg nå igjen i fengsel.

2

Lev slik som Kristus gjorde

1 Å leve i fellesskap med Kristus betyr ikke det at vi får trøst og oppmuntring gjennom
den kjærligheten han viste oss? Betyr ikke det at hans Ånd gir oss fellesskap med
hverandre? At vi blir fylt av godhet og medfølelse? 2 Dersom dere er enige i dette, da
gjør meg virkelig glad ved å leve i harmoni med hverandre. Elsk hverandre, vær enige
i sjel og sinn, strev mot de samme målene.
3 Vær ikke egoistiske og forsøk ikke å imponere hverandre. Vær heller ydmyke og sett
andre høyere enn dere selv. 4 Ikke tenk bare på det som er godt for dere selv, men tenk
også på andre sine behov.
5 Ha den samme innstillingen som Jesus Kristus hadde.
6 Han var i sin natur som Gud,
men unngikk at hans likhet med Gud skulle bli et privilegium han kjempet for.
7 Nei, han avsto fra sin makt og herlighet og kom til jorden for å tjene oss som et
menneske.
Han levde som en av oss.
8 Han gjorde seg ydmyk og var lydig mot Gud.
Han var villig å dø, ja, dø på korset.
9 Derfor har Gud opphøyet ham til å bli hersker over hele universet.
Han har på nytt gjort ham til Gud.
10 Alle skal tilbe ham, både i himmelen og på jorden og under jorden.
11 Alle skal åpent bekjenne at Jesus Kristus er Herren*. Gjennom dette vil Gud, vår
Far i himmelen, bli æret.†

Vær lys i verden

12 Etter som vi har vårt ideal i Jesus, må dere, kjære venner, passe på å leve sammen
på en måte som viser at dere virkelig er frelst. Dere var alltid nøye med å følge
undervisningen min da jeg var hos dere. Nå når jeg er borte, må dere være minst
like nøye med ydmykt å lyde og respektere Gud. 13 Det er han som påvirker viljen deres
og gir dere kraft til å gjøre det han vil.
14 Gjør alt dette uten å klage og diskutere. 15-16 Ikke slik at dere blir anklaget for noe,
men er lydige barn av Gud og fri fra skyld. Når dere tilbyr budskapet som gir liv til
andre, skinner dere som stjernene på himmelen for verdens mennesker, dem som lever
i ondskap og åndelig mørke. Og når Kristus kommer igjen, da kan jeg med stolthet vise
at mitt arbeid og slit blant dere ikke har vært bortkastet. 17 Ja, om jeg så må dø under
tjenesten min og blodet blir ofret, er jeg likevel glad. Jeg gleder meg sammen med dere
når jeg ser troen spire og livet blir et offer som tilfredsstiller Gud. 18 La oss sammen
glede oss over det vi kan gjøre for Gud.

Timoteus kommer til Filippi

19 Jeg håper at Herren Jesus snart skal la meg sende Timoteus til dere. Da kan jeg
bli oppmuntret av ferske rapporter fra dere. 20 Det finnes ingen som kjenner ansvaret
og har så stor interesse for dere som Timoteus. 21 Alle andre er mest opptatt av sine
egne gjøremål og bryr seg ikke om å tjene Jesus Kristus. 22 Men Timoteus har vist hvor
pålitelig han er, det vet dere. På samme måten som en sønn arbeider for sin far, slik
har han stått på for å spre det glade budskapet om Jesus. 23 Så snart jeg vet hvordan
det går med meg her i fengslet, håper jeg å kunne sende ham til dere. 24 Ja, jeg stoler
faktisk på at Herren Jesus snart vil la meg komme til dere.

Paulus sender Epafroditus

25 Jeg tror at jeg må sende tilbake vår bror Epafroditus til dere. Dere sendte ham
til meg for å hjelpe meg med det jeg trengte. Siden det har han arbeidet og kjempet

§ **1:30** Paulus fikk sitte i fengsel i Filippi. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 16:19-40. * **2:11** Det gresk ordet for Herren er samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:11** Dette var sannsynligvis en sang.

sammen med meg. 26 Nå lengter han etter dere og er urolig over at dere har fått greie
på at han var syk. 27 Han var virkelig alvorlig syk, faktisk holdt han på å dø. Gud hadde
medfølelse med ham og med meg, slik at jeg slapp bli rammet av en ny sorg i tillegg til
alle mine andre bekymringer. 28 Derfor sender jeg ham mer enn gjerne tilbake til dere.
Jeg vet hvor takknemlige dere vil å bli over å treffe ham igjen. Dessuten kommer jeg til
å ha en bekymring mindre. 29 Ta godt imot ham. På samme måte som dere lever han
i fellesskap med Herren Jesus. Ja, gled dere over ham og vis ham anerkjennelse. 30 Det
var på grunn av arbeidet hans for Kristus han holdt på å dø. Han var villig til å risikere
livet for å hjelpe meg med det dere ikke kunne gjøre, siden dere var så langt unna.

3

Skyldfri gjennom troen på Kristus

1 Nå vil jeg, kjære søsken, oppfordre dere til å glede dere over fellesskapet med Herren
Jesus. Jeg vil minne dere om noe dere allerede har hørt tidligere. Det er ikke noe ekstra
bry for meg, og det er en trygghet for dere at sannheten står fast.

2 Pass dere for bikkjene*. Med det mener jeg disse onde menneskene som skjærer
kroppen i stykker. De som sier at ingen kan bli frelst uten at de holder fast på seremonien
med å omskjære guttene. 3 Den ekte omskjærelsen handler ikke om en ytre forandring.
Det handler om at vi er stolte over vårt fellesskap med Jesus Kristus. I vårt indre tilber
og tjener vi Gud og er ledet av hans Ånd.

4 Selv om det skulle vært nok å sette sin lit til hvem vi er, og til hva vi gjør, så ville jeg
selv ligge godt an. Dersom noen kunne skryte av slikt, da måtte det være jeg. 5 Jeg ble
omskåret da jeg var åtte dager gammel og tilhører Israels folk og Benjamins stamme.
Jeg er en ekte jøde, født av jødiske foreldre, og gjorde alt for å følge Moseloven† som
en ekte fariseer‡. 6 Ja, jeg gikk så langt i min fanatisme at jeg forfulgte alle troende. Når
det gjaldt å holde alle budene i loven, var jeg feilfri i folks øyne.

7 Alt dette, som jeg en gang syntes var så viktig, anser jeg nå å være fullstendig
verdiløst på grunn av det som Kristus har gjort for oss. 8 Ja, alt annet er verdiløst,
når vi sammenligner det med den grenseløse rikdommen det er å kjenne Jesus Kristus,
min Herre. For hans skyld har jeg kastet fra meg alt som verdiløst skrot, for at jeg skal
få oppleve verdien av å tilhøre Kristus 9 og leve i fellesskap med ham. Jeg strever ikke
lenger for å bli skyldfri innfor Gud ved å følge Moseloven til punkt og prikke. Nå stoler
jeg på at troen på Kristus frelser meg, etter som Gud lar den som tror, stå skyldfri innfor
ham.

10 Det eneste jeg nå vil, er å lære Kristus å kjenne og få oppleve den mektige kraften
som vakte han opp fra de døde. Ja, jeg er villig til å lide for hans skyld. Til og med dø
på samme måten som ham. 11 Jeg håper at jeg en dag skal få stå opp fra de døde til evig
liv.

Kjemp for å nå målet

12 Jeg vil slett ikke påstå at jeg har nådd målet og er perfekt. Jeg arbeider videre
på å lære Jesus Kristus å kjenne. Jeg vil leve fullt og helt for ham, etter som han har
frelst meg og lar meg tilhøre ham. 13 Nei, kjære søsken, jeg innbiller meg ikke at jeg
er perfekt. En sak er likevel sikker: Jeg forsøker å glemme det som ligger bak meg og
strever mot det som ligger foran. 14 Jeg spurter mot målet for å kunne ta imot hyllesten,
det evige livet som Gud lovet oss gjennom det som Jesus Kristus gjorde.

15 Jeg håper at alle dere som har en moden tro, har den samme innstillingen. Dersom
dere har en annen oppfatning på noe punkt, da vil Gud vise dere hva han ønsker på det
området. 16 Se bare til at dere praktiserer de sannhetene som dere allerede har forstått.

17 Kjære søsken, ta meg som ideal. Lær av dem som følger det eksempel som jeg
og mine medarbeidere har gitt dere. 18 Jeg har ofte sagt til dere og nå sier jeg det på
nytt med stor sorg, at det finnes mange som er motstandere av budskapet om at Kristus
døde på korset for vår skyld. 19 Disse personene er på vei til å gå evig fortapt, for de
tenker bare på å tilfredsstille sine fysiske begjær. De skryter av forhold som de burde
skamme seg over. De er kronisk opptatt av livet her på jorden. 20 Vårt hjemland er hos
Gud i himmelen, og fra ham skal Herren Jesus Kristus komme tilbake for å frelse oss

---

* **3:2** Jødene mente at hunden var et urent dyr, og den som ble kalt for hund var å bli anklaget for å ikke være lydig mot Gud. † **3:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

for evig. 21 Han vil gjennom sin kraft forvandle våre dødelige kropper, slik at vi blir lik
den kroppen han fikk da han ble vakt opp fra de døde. Han er Herre over alt og alle.

4

Gode råd

1 Derfor, mine kjære søsken, skal dere holde fast ved troen på Herren Jesus, dere som
jeg elsker og lengter etter, dere som er min glede og stolthet.
2 Jeg vil be Evodia og Syntyke om å forsøke å inngå forlik, etter som begge lever i
fellesskap med Herren Jesus. 3 Jeg ber deg, min trofaste medarbeider*, om å hjelpe
disse kvinnene etter som de har spredd det glade budskapet om Jesus sammen med
meg. De har arbeidet sammen med Klemens og mine øvrige medarbeidere som har
sine navn skrevet i livets bok†.
4 Kjenn glede over fellesskapet med Herren Jesus! Ja, jeg sier det en gang til: Kjenn
glede i fellesskapet med Herren Jesus! 5 La alle se hvor vennlige og omtenksomme dere
er mot andre. Tenk på at Herren kommer snart! 6 Ikke vær bekymret for noe som helst,
men be til Gud og spør om hjelp. Be til ham om det dere trenger og takk jevnt og trutt.
7 Da vil Gud gi dere av sin fred, den som går dypere enn vi noen gang kan forstå. Hans
fred skal beskytte hjertene og tankene deres, etter som dere lever i fellesskap med Jesus
Kristus.
8 Og nå, mine søsken, vil jeg oppfordre dere til å fylle sinnet med det som er sant,
det som er verdt respekt og det som er rett. La tankene være opptatt med slikt som er
bra i Guds øyne, slikt som er verdt å elske og snakke godt om, ja, alt som er prisverdig
og verdt ros og ære. 9 Fortsett å leve i tråd med den undervisningen dere har fått av
meg, muntlig eller i brevs form. Praktiser troen på samme måten som dere så jeg gjorde
mens jeg var hos dere. Da skal Gud, han som gir fred, støtte og hjelpe dere.

Paulus takker for gaven

10 Jeg er så glad og takker Herren Jesus, for at dere nå endelig igjen har fått anledning
til å vise at dere vil hjelpe meg. 11 Det betyr ikke at jeg før led noen nød, for jeg har
lært meg å være fornøyd med det jeg har. 12 Jeg kan mestre både fattigdom og overflod
siden jeg har erfaring med begge deler. Jeg vet hvordan det er å føle seg mett, og jeg
vet hvordan det er å gå sulten. Iblant har jeg hatt for mye og iblant har jeg hatt for lite.
13 Alt mestrer jeg, etter som Herren Jesus gir meg styrke. 14 Men jeg er likevel veldig
takknemlig for at dere ville hjelpe meg i min vanskelige situasjon.
15 Dere i Filippi vet selv hvordan det var rett etter at dere hadde tatt imot det glade
budskapet om Jesus. Dere var den eneste menigheten som ga meg økonomisk hjelp da
jeg dro fra Makedonia for å spre budskapet på andre steder. 16 Ja, til og med før jeg
hadde reist fra Makedonia og var alene i Tessaloniki, sendte dere meg hjelp mer enn en
gang. 17 Selv om jeg er takknemlig over gavene deres, så gleder jeg meg mest over at
dere en dag vil få lønn for gavmildheten deres.
18 Nå har jeg fått alt jeg trenger, og mer enn som så. Jeg mangler ikke noe etter at jeg
fikk gaven dere sendte med Epafroditus. Dere kan være sikre på at gaven er et offer
som gleder og tilfredsstiller Gud.
19 Den Gud jeg tjener, er over alle grenser rik. Gjennom Jesus Kristus vil han også gi
dere alt det dere trenger, etter som dere lever i fellesskap med Kristus. 20 Æren tilhører
vår Gud og Far i himmelen i all evighet. Ja, det er sant!‡

Hilsen til slutt

21 Hils alle de som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus. De troende
brødre som er hos meg, hilser til dere. 22 Alle de troende her hilser til dere, spesielt de
som arbeider ved hoffet til Keiseren.
23 Med ønske om at godheten og kjærligheten i Herren Jesus Kristus skal beskytte
dere.

---

* **4:3** Eller: Syzygos. Navnet betyr "medarbeider", og Paulus gjorde kanskje en ordlek av hans navn. † **4:3** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. ‡ **4:20** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til kolosserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* av Jesus Kristus†. Min
medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.
2 Til våre søsken‡ i Kolossæ som tilhører Gud og tror på Kristus.
Vi ber at Gud, vår Far, vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

3 Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi ber for dere. 4 Vi har hørt om
den tro dere har på Jesus Kristus og om den kjærlighet dere viser alle de troende. 5 Dere
lever i håpet om at Gud til slutt vil frelse dere for evig. Det håpet har dere hatt helt siden
dere fikk høre det sanne budskapet om Jesus. 6 Dette budskapet nådde dere og blir nå
spredd over hele verden. Over alt forvandler det menneskene, på samme måten som
dere ble forandret den dagen dere fikk høre det og forsto at Gud i sin godhet virkelig
tilgir syndene våre.
7 Det var vår kjære medarbeider Epafras, som fortalte disse gode nyhetene til dere.
Trofast tjener han Kristus for at dere skal bli frelst§. 8 Det var han som fortalte oss om
hvilken kjærlighet til andre mennesker Guds Ånd har gitt dere.

Paulus ber for menigheten

9 Helt siden vi først hørte snakk om dere, har vi bedt for dere. Vi ber at Gud vil hjelpe
dere til å forstå hva hans vilje er, og at hans Ånd vil gi dere visdom og forstand. 10 Da
kan dere klare å leve på en måte som er verdig for Herren Gud. Vi ber at dere vil glede
Herren gjennom alle slags gode gjerninger, og at dere for hver dag som går vil lære ham
bedre og bedre å kjenne.
11 Ja, Herren vil styrke dere gjennom sin herlige kraft, slik at dere kan være glade,
utholdende og tålmodige uansett hva som måtte møte dere. 12 Takk alltid Gud, vår Far,
han som har gjort det mulig for dere å få del i den arven som venter alle som tilhører
ham og lever i lyset. 13 Han har fridd oss ut av mørkets makt og lar oss nå få tilhøre
hans elskede Sønn. 14 Gjennom det at Sønnen betalte straffen for syndene våre, har vi
blitt kjøpt fri fra slaveriet under synden og fått tilgivelse.

Jesus Kristus er Herre over alle ting

15 Jesus Kristus er det synlige bildet av Gud, han som er usynlig. Kristus står over alt
det skapte.* 16 Gud lot ham skape alt som finnes i himmelen og på jorden, både det vi
kan se og det vi ikke kan se, alle høye og mektige engler, makter og myndigheter.† Alt
er skapt av Kristus og finnes til for å ære ham. 17 Han er‡ til før alt annet, og kraften fra
ham holder sammen hele skaperverket.
18 Kristus er hodet for kroppen, det vil si menigheten. Han er alle tings begynnelse.
Den første som sto opp fra de døde. Derfor er han den fremste av alle. 19 Gud lot nemlig
sin fylde§, alle hans egenskaper og hele hans kraft, finnes hos Sønnen. 20 Gjennom det
at Sønnen ofret sitt blod på korset og tok straffen vår på seg, har Gud sluttet fred med
menneskene. Ja, hele skaperverket er forsonet med Gud, både det som finnes på jorden
og det som finnes i himmelen.
21 Dette gjelder også dere, dere som hadde vendt ryggen til Gud. Dere var hans fiender,
etter som både tankene og handlingene var onde. 22 Nå er dere blitt forsonet med Gud
og er vennene hans gjennom at Kristus ble menneske og døde for å ta straffen på seg. Ja,
nå tilhører dere Gud og kan stå for ham uten synd og skyld. 23 Dette er virkelighet bare

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** På gresk: brødre. § **1:7** Andre håndskrifter har: for å hjelpe oss. * **1:15** På gresk: han er den førstefødte i hele skapelsen. Den sønn som ble født først, arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. † **1:16** Området der Kolossæ lå, var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Kristus i status. ‡ **1:17** Paulus bruker presensform, for å vise at Jesus er Gud og evig. Se Andre Mosebok 3:13-14, der Gud kalte seg "Jeg er". § **1:19** Paulus bruker ordet "fylde" for at gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter.

dere holder fast ved troen på Kristus. Troen er den sikre grunnen for livet. La ikke noe rokke ved troen, og ta fra dere håpet om fullkommen frelse som dere har hørt gjennom det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet blir nå spredd over hele verden, og jeg, Paulus, tjener Gud ved å bringe det videre.

Paulus sitt arbeid for menigheten

24 Nå er jeg glad over å måtte lide for deres skyld. Enda står det igjen noen av de
lidelsene som Kristus har vist at jeg må gå i gjennom for menigheten, som er hans
kropp.* 25 Gud har nemlig gitt meg i oppdrag å arbeide for menigheten ved å spre
budskapet hans til dere som ikke er jøder. 26 Dette budskapet som er fra Gud, er
hans hemmelige† plan som har ligget skjult gjennom mange generasjoner siden tidenes
begynnelse. Men nå har Gud vist den for alle dem som tilhører ham. 27 Han har latt
folkene få innsikt i Guds rike og herlige hemmelighet: At alle jordens folk kan oppnå
fellesskap med Kristus. At de kan ha det samme håpet om en evig herlighet felles med
Gud.
28 Derfor sprer vi budskapet om Kristus over alt der vi kommer. Vi gir råd til alle
mennesker og underviser på en så klok måte som det er mulig. Gjennom det vil vi føre
alle fram til Gud med en sterk og moden tro, takket være fellesskapet med Kristus. 29 Det
er dette målet jeg arbeider og kjemper for, gjennom den mektige kraften som Kristus
lar virke i meg.

2

1 Jeg vil at dere skal kjenne til hvor hardt jeg har kjempet for dere og menigheten i
Laodikea*, og for alle andre som jeg ikke har truffet personlig. 2 Mitt mål er at dere skal
bli modige, at dere skal bli knyttet sammen gjennom kjærligheten til hverandre, at dere
skal få kunnskap om Guds hemmelige† plan, som er Kristus selv, slik at dere blir helt
trygge. 3 Kristus er den som gjør Guds visdom og kunnskap‡ kjent, den skatten som før
var skjult. 4 Dette sier jeg for at ingen skal bedra dere med lokkende argumenter. 5 Ja,
selv om jeg er langt borte fra dere, så er hjertet mitt hos dere. Jeg gleder meg over at
dere på samme måte som gode soldater står fast og disiplinert i troen på Kristus.

Nytt liv sammen med Kristus

6 Dere har tatt imot Jesus Kristus som Herre i livet deres. Lev da i fellesskap med ham.
7 La Kristus gi dere kraft og næring, slik at den troen dere har fått undervisning i, kan
bli sterkere og sterkere. Og takk stadig for alt han har gjort.

8 La ingen bedra dere og ødelegge troen med tomt tankegods§. Den slags bygger på
menneskelige tradisjoner og kommer ikke fra Kristus, men fra onde makter i denne
verden. 9 Den hele og fulle guddommen*, alle egenskapene hos Gud og hele hans kraft,
bor nemlig i Kristus. Alt var i ham da han levde på jorden som menneske. 10 Kristus
er Herre over alle herskere og makter i universet.† Når dere lever i fellesskap med
ham, mangler dere ingenting. 11 Gjennom fellesskapet med Kristus har dere også blitt
omskåret‡. Kristus omskjærer ikke på den fysiske måten som mennesker gjør. De
skjærer bort forhuden på guttene, men han har skåret bort deres gamle ego, som blir
styrt av synden. 12 Da dere ble døpt inn i fellesskap med Kristus, begravde dere det
gamle ego sammen med ham. Ved dåpen har dere fått ett nytt liv sammen med ham,
etter som dere trodde at Gud ved sin kraft vakte opp Kristus fra de døde.

13 Dere var åndelig døde§ på grunn av synden og fordi deres gamle ego ennå ikke var
blitt skåret bort. Gud lot dere bli levende sammen med Kristus og tilga oss alle syndene
våre. 14 Han slo en strek over alt det som anklaget oss. Listen over skylden som vi

---

* **1:24** Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 9:16. † **1:26** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. * **2:1** Laodikea, nåværende Pamukkale i Tyrkia, lå snaut 2 mil fra Kolossæ. Brevet skulle bli lest også i den menigheten. † **2:2** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. ‡ **2:3** Paulus bruker ordet "kunnskap" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den hemmelige kunnskapen", skulle frelse menneskene. § **2:8** Paulus advarte mot den religionsblanding av jødedom og avgudsdyrkelse som var dette i området. * **2:9** Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. † **2:10** Området der Kolossæ lå var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Jesus i status. ‡ **2:11** Paulus gikk imot dem som forlangte at menn som ikke var jøder måtte bli omskåret når de begynte å tro på Kristus. § **2:13** Åndelig død er å være skilt fra Gud.

selv burde ha betalt for, ble spikret fast sammen med Kristus på korset. 15 Gjennom det
Kristus gjorde for oss, slo Gud alle våpen ut av hendene på herskerne og myndighetene
i denne onde verden. Han har latterliggjort dem for hele verden, da han triumferte over
dem på korset.
16 La ingen dømme dere for det dere spiser eller drikker. La heller ingen tvinge dere
til å feire forskjellige høytider og dager som er knyttet til månefasene eller til å holde
en spesiell hviledag*. 17 Alle disse reglene ga oss bare en foreløpig uskarp skisse av det
som skulle komme, om Kristus, han som virkelig eksisterer.† 18 La ingen ta fra dere den
seieren som Kristus har vunnet for dere! Bry dere ikke om disse personene som lar seg
bruke til falsk ydmykhet og tilber engler og aldri slutter med å analysere synene sine.
De tenker på en menneskelig måte, noe som gjør at de blir hovmodige. De har slett ikke
noe å være stolte over. 19 De har mistet kontakten med Kristus, med han som er leder
og hode for kroppen sin som er menigheten. Gjennom kontakt med Kristus får kroppen
sin styrke. Han holder kroppen sammen med knokler og sener, slik at den utvikler seg
som Gud vil.
20 Dere døde sammen med Kristus da dere begynte å tro på han. Dere er satt fri fra
de onde maktene i denne verden. Hvorfor velger dere da en oppførsel som om dere
fortsatt tilhørte denne verden? Hvorfor bøyer dere av for personer som sier: 21 "Ha
ikke noe med dette eller hint å gjøre! Smak ikke på dette! Rør ikke dette!" 22 Nei, denne
type regler og spissfindig lære er bare menneskelige påfunn om ting til forbruk og som
etterpå forsvinner. 23 Det ser kanskje ut som visdom, etter som påbudene handler om
strenge religiøse øvelser, om falsk ydmykhet og om å være likegyldig til kroppens behov.
Disse øvelsene kan aldri hindre et menneske fra å bli styrt av sine onde tanker og begjær.

3

Råd i forhold til det nye livet

1 Dere fikk altså liv da dere begynte å tro på Kristus og ble reist opp sammen med
ham. Søk da det som Gud har forberedt til dere i himmelen, der Kristus sitter på Guds
høyre side* og regjerer. 2 La tankene være opptatt med det som finnes hos Gud, og ikke
det som finnes her på jorden. 3 Dere har vært død med Kristus og lever nå i fellesskap
med Gud. Deres virkelige liv vil ikke bli avdekket før Kristus blir synlig igjen. 4 Når
Kristus kommer igjen og blir synlig for alle, han som er vårt† virkelige liv, da skal også
dere være sammen med ham. Dere skal ta del i hans herlighet.
5 Drep derfor det syndige begjæret som forsøker å kontrollere deres jordiske kropper.
Hold dere borte fra seksuell løssluppenhet, umoral, onde lyster og skittent begjær. Vær
heller ikke gjerrige, for det er å tilbe en avgud. 6 Gud kommer til å straffe alle som driver
med disse tingene. 7 Også dere henga dere til slikt mens dere hørte denne verden til.
8 Nå må dere dessuten legge av sinne, dårlig humør, ondskap, uvaner med å forulempe
andre og råtten snakk.
9 Lyv ikke for hverandre! Dere har jo kvittet dere med det gamle ego og de dårlige
vanene som om det var skitne klær. 10 I stedet har dere tatt på dere nytt rent tøy, en ny
natur, som jevnt og trutt blir fornyet mens dere lærer Gud bedre å kjenne og blir enda
mer lik Skaperen. 11 Når dere nå har fått en ny natur, spiller det ikke lenger noen rolle
om dere er jøder eller folk som ikke er jøder‡, om de praktiserer omskjærelse av gutter
eller ikke, om de tilhører den ene eller den andre kulturen§ eller om dere er slaver eller
frie. Nei, Jesus Kristus er det eneste som betyr noe. Han lever i oss alle.
12 Dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Dere er hans, og han elsker
dere. Derfor må dere ta på dere en ny fysisk natur: Vis medfølelse og vær vennlige mot
hverandre, dere skal erkjenne behovene for hverandre, og møt hverandre med mildhet
og tålmodighet. 13 Bær over med manglene hos hverandre. Tilgi den som har gjort
dere noe ondt. Herren Jesus har jo tilgitt dere. Da må også dere tilgi hverandre. 14 Det
viktigste av alt er at dere elsker hverandre, for kjærligheten er det bånd som binder
sammen Kristi kropp som er menigheten. Da kan dere leve med hverandre i fullkommen
enhet. 15 La tankene deres bli styrt av den freden som Kristus gir. Gud har innbudt dere

---

* **2:16** I grunnteksten: Sabbaten. † **2:17** For Paulus var både jødiske og ikke jødiske religiøse skikker et slaveri under regler som ikke kunne frelse noen. * **3:1** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. Se Salmenes bok 110:1. † **3:4** Eller: deres. ‡ **3:11** På gresk: greker. § **3:11** På gresk: er barbar eller skyt. Disse folkeslag tilhørte ikke den gresk-romerske kulturen, og skyterna ble ansett for å være de mest siviliserte av alle.

til å leve i fred med de andre lemmene i kroppen, det vil si menigheten. Vær alltid takknemlige!

16 La alt det fantastiske som Kristus underviste om, stadig få påvirke dere. Veiled hverandre på en klok måte. Oppmuntre hverandre ved å synge lovsanger til Gud av et helt hjerte. Ja, syng både nye og gamle sanger for å vise deres takknemlighet.* 17 Hva dere enn sier eller gjør, så skal dere hele tiden tenke på at dere tilhører Herren Jesus. Takk alltid Gud, vår Far, for det som Herren Jesus har gjort for oss.

Råd i forhold til familie og slaver

18 Dere gifte kvinner skal sette deres menn foran dere selv. Slik skal det være blant dem som tilhører Herren Jesus. 19 Dere gifte menn skal vise deres koner kjærlighet og omsorg. Ingen får lov til å være streng og uvennlig mot sin kone.

20 Dere som er barn skal alltid være lydige mot foreldrene. Da gleder Herren seg. 21 Dere foreldre skal ikke støtt og stadig kritisere barna deres. Da blir de bare sinte og lei seg og gir opp alt.

22 Dere som er slaver skal alltid være lydige mot deres jordiske herrer. Pass på at dere gjør det dere skal, også når de ikke ser dere. Vær ærlige og lydige ut fra den dype respekten dere har for Herren Jesus. 23 Arbeid hardt og med godt humør samme hva dere enn holder på med. Gjør alt som om dere gjorde det for Herren og ikke for mennesker. 24 Husk på at det er Herren selv som en dag skal lønne dere og la dere få arve alt det gode som finnes hos Gud. Det er Kristus som er deres virkelige Herre og som dere arbeider for. 25 Den som gjør det som er ondt, vil bli straffet for sine handlinger på dommens dag. Gud gjør ingen forskjell på folk.

4

Oppfordring til bønn

1 Dere som er slaveeiere, må gi slavene deres alt det de trenger og har rett på. Husk på at dere også har en Herre, i himmelen. 2 Be regelmessig til Gud uten å gi opp. Takk ham alltid. 3 Når dere gjør dette, må dere ikke glemme å be om at Gud gir oss en mulighet til å spre budskapet hans. At jeg kan fortelle om Guds hemmelige* plan, som er Kristus. Det er på grunn av denne hemmeligheten jeg sitter i fengsel. 4 Be om at jeg på en rett måte kan avsløre hemmeligheten for alle, og at de forstår den.

5 Opptre fornuftig i møte med mennesker som ikke tror. Ta vare på de mulighetene dere får til å spre budskapet om Jesus til alle. 6 Snakk med dem du omgås på en vennlig måte, men la ordene være til ettertanke. Pass på at dere vet hvordan dere skal svare på spørsmålene deres.

Personlig hilsen

7 Vår kjære bror Tykikus, som trofast sprer budskapet om Herren Jesus sammen med meg, vil komme og fortelle dere hvordan jeg har det. 8 Jeg vil sende han til dere for at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for at han skal oppmuntre dere. 9 Sammen med ham kommer også Onesimus†, en trofast og avholdt bror som tilhører menigheten deres. Han og Tykikus kommer til å gi dere en fersk rapport om det som skjer her.

10 Aristark, som sitter i fengslet sammen med meg, hilser til dere. Det gjør også Markus‡, som er fetter av Barnabas. Som jeg allerede har meddelt dere tidligere: Ta vel imot Markus dersom han skulle komme til dere. 11 Jesus, som også blir kalt Justus, hilser til dere. Disse er de eneste troende jødene som arbeider sammen med meg for å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De har vært til stor oppmuntring for meg.

12 Epafras, som også tilhører menigheten deres, hilser til dere. Han tjener Jesus Kristus og kjemper for dere ved å be til Gud for dere. Han ber at dere må holde fast på troen, og at troen vil modnes, slik at dere forstår Guds vilje. 13 Jeg kan bekrefte hvor hardt han kjemper for dere og for de troende i Laodikea og Hierapolis.§

---

* **3:16** I de første menighetene sang de både salmer fra Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Lovsangen til Jesus i 1:15-20 er sannsynligvis en slik ny sang. * **4:3** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet dette utrykket som et viktig ord. † **4:9** Onesimus var den slave som Paulus skrev om i brevet til Filemon. ‡ **4:10** Dette er den Markus som skrev Markussin fortelling om Jesus. § **4:13** Både Laodikea og Hierapolis lå ca 2 mil fra Kolossæ.

14 Vår kjære Lukas*, legen, hilser til dere. Det gjør også Demas. 15 Hils til alle de
troende i Laodikea og til Nymfa og til menigheten som samles i hjemmet hans†.
16 Når dette brevet har blitt lest opp i menigheten, send det da videre til Laodikea, slik
at også de får lese det. Se til at dere selv får lese det brevet som kommer fra Laodikea.‡
17 Og si til Arkippus: "Pass på at du fullfører den oppgaven som Herren Jesus har gitt
deg."
18 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen med egen hånd.§ Husk på å be for meg mens
jeg sitter i fengsel.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

* **4:14** Dette er den Lukas som skrev Lukassin fortelling om Jesus. † **4:15** Eller: hennes. ‡ **4:16** Brevet som kom fra Laodikea, var sannsynligvis et brev som var på vei rundt til forskjellige menigheter, etter som Paulus brev var undervisningsbrev som skulle bli lest av alle. Det kan ha vært brevet til Efesos, en by som lå i nærheten. § **4:18** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev hilsningen selv, så at mottagerne skulle vite at brevet kom fra ham.

Paulus' første brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus†. Vi ber at Gud vil vise godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

2 Vi takker alltid Gud for dere alle og ber stadig for dere. 3 Vi tenker på alt det dere gjør. Deres tro har blitt omsatt til praktisk handling, deres kjærlighet har vist seg i hardt arbeid, og dere holder fast ved håpet om at vår Herre Jesus Kristus skal frelse dere for evig. Derfor må vi takke vår Gud og Far i himmelen for dere.
4 Kjære søsken‡, Gud elsker dere, og vi vet at dere har takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. 5-6 Da vi kom til dere med det glade budskapet om Jesus, tok dere imot det. Vi kom ikke bare med ord til dere. Guds Hellige Ånd ga oss kraft til å gjøre mirakler, slik at dere så at vi virkelig selv trodde på budskapet. Dere vet alt vi gjorde blant dere for å frelse dere. Dette overbeviste dere, slik at dere tok imot budskapet om Jesus med den glede som Guds Hellige Ånd gir. Det gjorde dere til tross for de forfølgelsene dere ble utsatt for. Dere fulgte vårt eksempel, og dermed også eksemplet til Herren Jesus, ved at dere var villige til å lide. 7 På den måten ble dere selv et ideal for alle de troende i Makedonia og Akaia§. 8 Dere har ført budskapet om Herren Jesus videre til andre, ikke bare i Makedonia og Akaia, men langt utenfor grensene til disse provinsene. Hvor vi enn kommer, har folkene hørt snakk om deres tro på Gud. Vi trenger ikke si noe som helst. 9 Alle forteller selv om hvordan dere tok imot oss og budskapet vårt. Hvordan dere vendte dere bort fra avgudene for å tjene den eneste Guden som lever og er virkelig. 10 De forteller at dere venter på at Guds sønn skal komme tilbake fra Gud i himmelen, Jesus, som Gud vakte opp fra de døde, og som er den som frelser oss når Gud straffer resten av verden.

2

Paulus husker besøket i Tessaloniki

1 Kjære søsken, dere kjenner selv til at besøket vårt hos dere ikke ble uten resultater. 2 Vi hadde, som dere vet, blitt mishandlet og forulempet i Filippi like før vi kom til dere. Gud ga oss mot til å fortelle det glade budskapet om Jesus for dere, til tross for tøff motstand. 3 Det beviser vel mer enn ord at budskapet vårt ikke er falskt, og at vi ikke har uverdige motiv eller noen bedragerske hensikter. 4 Nei, Gud har testet oss og funnet oss verdige til å holde fram det glade budskapet. Derfor taler vi som vi gjør. Vi forandrer ikke budskapet for å tilfredsstille menneskene. Den vi vil tilfredsstille, er Gud, som kjenner våre ekte motiv. 5 Vi har aldri forsøkt å vinne dere ved smiger, det vet dere, og har heller aldri forsøkt å utnytte dere. Det kan Gud bekrefte. 6 Vi har ikke strevet etter å bli æret av dere eller noen andre. 7 Som utsendinger* for Kristus kunne vi kreve en viss respekt. Nei, i stedet behandlet vi dere med den kjærlighet en mor viser når hun steller barna sine. 8 Vi elsker dere så høyt at vi ikke bare ga dere det glade budskapet fra Gud, men også var villige til å risikere livet for dere. Vi hjalp dere på alle måter. 9 Dere kan sikkert huske, kjære søsken, hvordan vi kjempet og slet da vi var hos dere. Dag og natt arbeidet vi, slik at dere ikke skulle behøve å forsørge oss mens vi fortalte Guds glade budskap for dere. 10 Både dere og Gud kan vitne om at vi fulgte hans vilje da vi var hos dere troende. Vi handlet ikke galt mot noen, og det finnes ikke noe å anklage oss for. 11-12 Dere vet også at vi ga råd og oppmuntret hver og en av dere personlig, som en far som snakker med sine barn. Vi bønnfalt dere om å leve slik at livet deres ærer Gud som har innbudt dere til å tilhøre hans folk og dele hans herlighet.
13 Derfor takker vi ofte Gud for at dere ikke bare tok imot budskapet som om det var noe fra oss selv, men som et budskap fra Gud. Det er virkelig et budskap fra Gud, og

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:4** På gresk: Brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.
§ **1:7** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas. * **2:7** Blir også kalt apostler.

det fortsetter å påvirke alle som tror. 14 Kjære søsken, dere har fått lide på samme
måten som Guds menigheter i Judea, som lever i fellesskap med Jesus Kristus. Dere
har blitt forfulgt av egne landsmenn på samme måten som de i Judea har blitt plaget
av sine landsmenn, som er jødene. 15 Noen av jødene drepte Herren Jesus, akkurat
som forfedrene deres drepte profetene som bar fram Guds budskap†. Andre av jødene
forfølger også oss. De spør ikke etter Guds vilje, men er fiender av alle. 16 De forsøker
å hindre oss fra å snakke til andre folk for at de kan bli frelst. Nå er imidlertid målet i
ferd med å renne over for Gud. De vil en dag bli straffet for syndene sine.
17 Kjære søsken, vi har nå en tid vært skilt fra dere, selv om dere stadig er i våre
tanker. Derfor har vi gjort alt for å treffe dere igjen, etter som vi så sterkt lengter etter
dere. 18 Vi har forsøkt å reise til dere. Jeg, Paulus, har forsøkt mer enn en gang, men
Satan har hindret oss. 19 Dere er vårt håp og vår glede. Den seierskransen kan vi med
stolthet vise fram, når vår Herre Jesus kommer igjen. 20 Ja, dere er vår stolthet og vår
glede.

3

Paulus lengter etter å treffe menigheten

1 Da vi ikke kunne holde ut lenger, besluttet vi å bli igjen i Aten. 2 Vi ville heller sende
vår bror Timoteus, Guds medarbeider, som sprer det glade budskapet om Jesus. Han
skulle styrke og oppmuntre dere i troen. 3 Mist ikke motet i alle vanskelighetene som
møter dere. Dere vet alt nå at lidelser inngår i Guds plan for oss. 4 Mens vi enda var
igjen hos dere, fortalte vi at alle kan bli nødt til å lide. Som dere vet, gikk det også slik.
5 Jeg orket ikke lenger å holde ut med uvissheten, og sendte derfor Timoteus for å
finne ut om troen deres hadde tålt påkjenningene. Jeg var redd at fristeren hadde fått
dere til å falle og vårt arbeid hadde vært uten resultat.

Timoteus sin gledelige rapport

6 Nå har Timoteus nettopp kommet tilbake med de gode nyhetene om at troen og
kjærligheten fortsatt er like sterk hos dere. Han fortalte at dere husker besøket vårt
med glede. Det gleder oss å høre at dere lengter like mye etter oss som vi lengter
etter dere. 7 Kjære søsken, dere har gjennom den troen dere viser, trøstet oss i våre
vanskeligheter og lidelser. 8 Nå kjenner vi at livet igjen er herlig! Vi vet at dere holder
fast ved troen på Herren Jesus.
9 Vi kan ikke takke Gud nok for den glede dere har gitt oss! 10 Dag og natt ber vi med
iver til Gud om at vi må få treffe dere igjen. Da kan vi hjelpe dere med det som fortsatt
mangler i troen. 11 Vi ber at vår Gud og Far i himmelen, og vår Herre Jesus, vil la det
bli mulig for oss å reise til dere. 12 Vi ber også at Herren Jesus vil la deres kjærlighet til
hverandre og til alle mennesker bli sterk og overstrømmende, slik som vår kjærlighet
er til dere. 13 Ja, vi ber at Herren Jesus vil styrke dere og sette dere fri fra synd og at
dere er verdige å stå for vår Gud og Far i himmelen, den dagen vår Herre Jesus kommer
med alle som tilhører ham*.

4

Lev til ære for Gud

1 Kjære søsken, la meg legge til dette: Dere vet hvordan vi lever til Guds ære. Dere
har hørt vår undervisning og lever allerede på det måten vi lærer. Vi henstiller til dere
for Herren Jesu skyld, at dere mer og mer lever til Guds ære. 2 De reglene vi ga dere,
kommer fra Herren Jesus selv, det vet dere. 3 Dette er Guds vilje: At dere skal leve fullt
og helt for ham. Dere skal holde dere borte fra all seksuell løssluppenhet. 4 Hver og en
må lære seg å beherske sin egen kropp og respektere og ære den.* 5 Ikke lev i begjær
og lidelser på samme måten som dem som ikke kjenner Gud.
6 Pass på at dere ikke bedrar eller utnytter andre troende på det seksuelle området.
Herren Jesus straffer slike overgrep. Det har vi allerede klart og tydelig snakket med
dere om. 7 Gud har ikke innbudt oss til å leve i seksuell umoral, men til å leve fullt og
helt for ham. 8 Den som nekter å leve i tråd med disse reglene, er ikke bare ulydig mot
mennesker, men mot Gud som gir dere sin Hellige Ånd.

---

† **2:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:13** "Alle som tilhører ham" viser enten til troende eller engler, eller begge deler. * **4:4** På gresk: vite hvordan han skal behandle sitt eget kar. En annen tolkning: Hver og en skal skaffa sin egen kone og respektere og ære henne.

9 Når det gjelder å elske hverandre som medlemmer av Guds folk, trenger jeg ikke å
skrive til dere. Gud selv har lært dere å elske hverandre. 10 Deres kjærlighet til alle de
troende i hele Makedonia har allerede vokst seg sterk. Til tross for det, kjære søsken,
ber vi dere å elske dem enda mer. 11 Sett deres ære i å leve et stillferdig liv, forsørge
dere selv og skjøtt arbeidet deres, slik vi tidligere har undervist dere. 12 Da vil dere bli
respektert av folk utenfor menigheten og blir ikke avhengige av noen.

Vi skal stå opp fra de døde

13 Kjære søsken, vi vil også at dere skal vite hvordan det går med dem som dør.
Innsikten i dette gjør at dere ikke skal bli lammet av den samme sorgen som rammer
dem som ikke har noe håp. 14 Vi tror at Jesus har vært død og stått opp igjen. Derfor
kan vi være sikre på at Gud også vil føre alle troende som har vært døde, til seg. De vil
bli ført til Gud sammen med Jesus når han kommer igjen.

15 Vi vil fortelle dere det som Herren Jesus selv har lært oss: Vi som fortsatt lever når
Herren kommer igjen, skal ikke møte ham før de døde. 16 Nei, Herren selv skal komme
igjen fra Gud i himmelen. Fanfaren skal gjalle, stemmen til overengelen og lyden fra
Guds trompet skal bli hørt over jorden. Da skal alle de som døde mens de trofast fulgte
Kristus, først stå opp fra døden. 17 Etter det skal vi, som fortsatt lever og finnes igjen
på jorden, bli ført bort i skyene sammen med dem for å møte Herren i luften. For alltid
skal vi da være med ham. 18 Trøst og oppmuntre hverandre med disse ordene.

5

Vær beredt når Jesus kommer igjen

1 Når skal alt dette skje? Ja, om det trenger vi ikke å skrive til dere, kjære søsken.
2 Dere vet godt at Herren Jesus kommer igjen like uventet som en tyv om natten. 3 Mens
folk sier: "Alt er trygt og sikkert", blir de rammet av undergangen. Det kommer like
plutselig som når veene setter inn hos en kvinne som skal føde barn. Ingen vil slippe
unna.

4 Men dere, kjære søsken, lever ikke i åndelig mørke når det gjelder disse
spørsmålene. Derfor skal ikke denne dagen overraske dere som en innbruddstyv. 5 Dere
lever alle i lyset. Vi som tror, tilhører ikke mørket eller natten. 6 Derfor må vi ikke sove
som andre, men holde oss våkne og edru. 7 Det er om natten vi sover, og om natten folk
drikker seg beruset. 8 Vi som lever i lyset, må være edru og tenke klart. Vi må beskytte
våre hjerter med skjold av tro og kjærlighet og bruke håpet om frelse som en hjelm på
våre hoder.

9 Gud har ikke bestemt at vi en dag skal bli rammet av dommen, men at vi skal bli frelst
ved vår Herre Jesus Kristus. 10 Han døde for oss, for at vi for alltid skal leve med ham,
enten vi lever eller er døde når han kommer tilbake. 11 Derfor skal dere oppmuntre og
styrke troen hos hverandre, slik som dere allerede gjør.

Råd og påminnelser

12 Vi henstiller til dere, kjære søsken, å sette pris på forstanderne hos dere. De som
arbeider hardt iblant dere med å undervise og gi råd. 13 Tenk godt om dem og vis mye
kjærlighet. På grunn av det arbeid de gjør, skal de settes høyt. Pass på å leve i fred
med hverandre.

14 Kjære søsken, vis til rette dem som er late og ikke skikker seg vel. Oppmuntre dem
som har sjenert og tilbakeholdne. Ta hånd om de svake, og ha tålmodighet med alle.
15 Pass på at ingen hevner seg mot noen, men forsøk alltid å gjøre godt mot hverandre,
ja, mot alle mennesker. 16 Vær alltid glade. 17 Be regelmessig. 18 Takk Gud uansett hva
som skjer, for det vil Gud at dere som tror på Jesus Kristus, skal gjøre. 19 La Guds Ånd
få virke fritt iblant dere. 20-21 Overse ikke noe budskap som blir framført, men test ut
om det kommer fra Gud eller ikke. Ta imot det som er godt og ekte. 22 Hold dere borte
fra alt som er ondt og falskt.

Et siste ønske

23 Vi ber at Gud, han som gir fred, skal hjelpe dere til å leve fullt og helt for ham.
At han skal bevare dere slik at dere til Ånd, sjel og kropp er uten skyld den dagen vår
Herre Jesus Kristus kommer igjen. 24 Gud, som har innbudt dere å tilhøre ham, holder
sitt ord. Derfor vil han også gjøre alt dette.

25 Kjære søsken, be for oss. 26 Gi alle de troende et velkomstkyss.* 27 Lov meg innfor
Herren Jesus å lese opp dette brevet for alle de troende.
28 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet skal være med dere
alle.

* **5:26** På gresk: Hils brødrene med en hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' andre brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus†.
2 Vi ber at Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Oppmuntring i forfølgelse

3 Kjære søsken‡, vi må alltid takke Gud for dere. Det finnes gode grunner for det. Troen deres fortsetter å spire, og deres kjærlighet til hverandre blir hele tiden sterkere og sterkere. 4 Derfor forteller vi med stolthet om dere i Guds menigheter. Vi tenker på deres langvarige utholdenhet og tro i alle de forfølgelsene og lidelsene som har rammet dere. 5-6 Gud kommer til å bruke disse lidelsene for å vise sin rettferdige dom. De som plager dere, skal få sin straff, mens dere som lider på grunn av troen, vil få tilhøre Guds eget folk for evig. 7 Ja, dere som lider nå, skal få hvile ut da. Gud skal sette fri både dere og oss fra lidelsene den dagen Herren Jesus kommer igjen fra Guds himmel og viser seg med alle sine mektige engler. 8 Han kommer i flammende ild for å dømme dem som ikke vil vite noe av Gud og som nekter å ta imot det glade budskapet om frelse ved vår Herre Jesus. 9 Disse personene vil bli straffet ved å gå evig fortapt og bli skilt fra Herrens makt og herlighet. 10 Alle som tror på Herren og tilhører ham, skal ære og hylle ham når han kommer igjen. Dere tilhører Herren, etter som dere har trodd på budskapet vårt.
11 Derfor ber vi alltid til vår Gud at han skal hjelpe dere til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt til å tilhøre ham. Ja, vi ber at han skal gi dere kraft til å gjennomføre alt det gode dere vil gjøre på grunn av troen. 12 Gjennom dette blir Herren Jesus æret, og dere blir så i sin tur æret av ham. Alt skjer takket være den kjærlighet og tilgivelse vi har fått fra vår Gud og Herre Jesus Kristus.

2

Tegn før Jesus kommer igjen

1 Kjære søsken, dere vet at vår Herre Jesus Kristus skal komme igjen, og at vi skal samle oss hos ham. La ingen få bedra dere angående tidspunktet. 2 La dere ikke skremme og bli ikke urolige om dere får høre rykter om at Herren Jesus allerede har kommet igjen. Det kan være at noen påstår at Guds Ånd har vist det, eller vi skulle ha sagt det eller skrevet om det i ett eller annet brev. 3 Ikke tro på det. La dere ikke bli bedratt, uansett hva de enn sier.
Før den dagen kommer, må nemlig to ting skje. For det første skal det bli en tid med voldsomt opprør mot Gud. For det andre må Den lovløse* stige fram, han som Gud skal dømme til å gå evig fortapt. 4 Han er Den lovløse, som skal trasse alt som er hellig og har med Gud å gjøre. Han skal ta plass i Guds tempel og påstå at han selv er Gud. 5 Husker dere ikke at jeg fortalte dette da jeg var hos dere? 6 Dere vet hva det er som hindrer Den lovløse, slik at han ikke kan stige fram før det er tid for ham å komme. 7 Den lovløse virker allerede i det skjulte. Det eneste som mangler for at Den lovløse skal bli avslørt, er at han som hindrer det, ryddes av veien. 8 Når hinderet er borte, skal Den lovløse vise seg, han som Herren Jesus bare trenger å puste på for å drepe og tilintetgjøre når han vender tilbake i sin herlighet.
9 Den lovløse kommer for å gjøre Satans verk. Han vil med ondskapens makt utføre mange tegn og mirakler. 10 Gjennom sine falske kunster vil han bedra dem som går evig fortapt. Disse personene er motstandere av det sanne budskapet om Herren Jesus som kunne ha frelst dem. 11 Derfor vil Gud gjøre dem mottakelige for bedraget og la dem

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** På gresk: Brødre. Samme oversettelse blir brukt gjennom hele brevet. * **2:3** Mennesker preget av Den lovløse er "Motstanderen av Kristus", på gresk Antikrist. Se Johannes første brev 2:18,22.

tro på løgnen. 12 Sammen skal de alle en dag bli dømt for at de ikke trodde det sanne
budskapet, men nøt og moret seg i sine onde gjerninger.

Hold fast ved sannheten

13 Vi må alltid takke Gud for dere, våre søsken som Herren Jesus elsker. Gud bestemte
allerede fra tidenes begynnelse† at alle dem som trodde på det sanne budskapet om
Jesus, skulle bli frelst. Det blir dem ved at Guds Ånd gjør alle verdige til å tilhøre Gud.
14 Det var dette Gud innbød dere til, da vi fortalte det glade budskapet for dere, slik at
dere skulle få dele herligheten sammen med Herren Jesus Kristus.

15 Hold fast ved troen, kjære søsken, og følg den undervisningen dere har fått i våre
brev og alt dere fikk lære da vi var hos dere.

16 Vi ber at vår Herre Jesus Kristus, og Gud, vår Far i himmelen, han som elsker oss
og i sin godhet har frelst oss for evig og gitt oss et sikkert håp, 17 vil oppmuntre dere og
gi dere kraft til alltid å si og gjøre det som er godt.

3

Paulus ber om forbønn

1 En ting til, kjære søsken: Be for oss, slik at budskapet om Herren Jesus raskt når ut
og menneskene kan vurdere det like høyt som dere gjorde. 2 Be også til Gud at han må
frelse oss fra onde og fiendtlige personer som nekter å ta imot budskapet. Det er ikke
alle som tror på det vi sier. 3 Herren Jesus er trofast mot det han har sagt! Han skal
gjøre dere sterke og beskytte dere fra den onde*. 4 Vi stoler på at Herren skal hjelpe dere
både nå og i framtiden til å praktisere alt som dere lærer gjennom vår undervisning.
5 Vi ber at Herren Jesus Kristus skal fylle dere med den kjærligheten som finnes hos
Gud og den utholdenheten som han selv viste.

Advarsel mot dem som lever et uryddig liv

6 På oppdrag fra Herren Jesus Kristus oppfordrer vi dere, kjære søsken, å holde dere
borte fra de troende som lever et uryddig liv og ikke vil å følge den undervisningen vi
har gitt dere. 7 Dere vet selv, at dere bør leve på samme måten som vi gjorde. Vi levde
ikke noe uryddig liv da vi var hos dere. 8 Vi forlangte aldri å få mat av noen, men betalte
alle ting selv. Vi kjempet, slet og arbeidet dag og natt for at dere ikke skulle behøve å
forsørge oss. 9 Det hadde ikke vært galt av oss å be dere om hjelp, men vi ville gjennom
handlingene våre gi dere et eksempel å følge.

10 Da vi var hos dere, ga vi dere følgende leveregel: "Den som ikke vil arbeide, skal
heller ikke spise." 11 Nå har vi hørt at det finnes slike blant dere som lever et uryddig
liv. De arbeider ikke, men driver med helt andre saker. 12 På oppdrag av Herren Jesus
Kristus gir vi derfor streng beskjed til disse personene om å slå seg til ro og begynne å
arbeide, slik at de kan forsørge seg selv. 13 Dere andre, kjære søsken, bli ikke trett av å
gjøre det som er godt.

14 Dersom noen nekter å være lydig mot det vi sier i dette brevet, opplys da alle om
hvem det gjelder. Hold dere borte fra de personene, slik at de skammer seg. 15 Dere skal
likevel ikke behandle noen som en fiende, men som en troende bror som trenger å bli
vist til rette.

Et siste ønske

16 Vi ber at Herren Jesus, han som gir fred, skal fylle dere med sin fred uansett hva
som enn skjer. Ja, Herren skal være med dere alle.

17 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. Det gjør jeg i slutten av alle
brevene mine, for å bevise at de virkelig kommer fra meg. Dette er min signatur.

18 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet må være med dere
alle.

† **2:13** En del håndskrifter har: Gud lot dere bli de første som trodde på budskapet2026 * **3:3** Eller: det onde.

Paulus' første brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er utsending* for Jesus Kristus† på oppdrag fra Gud. Gud er
den som har frelst oss og gitt oss håp om evig liv, gjennom det som Jesus Kristus gjorde.
2 Til Timoteus, som har blitt min ekte sønn ved troen på Jesus. Jeg ber at Gud, vår Far
i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg godhet og omsorg og fylle deg med
fred.

Advarsel mot falsk lære

3 Jeg vil at du stanser i Efesos, slik jeg ba deg om før jeg reiste til Makedonia. Visse
personer i Efesos har nemlig begynt å spre falsk lære. Jeg vil at du gir råd til dem som
gjør slikt at de må slutte med dette. 4 De skal ikke fortsette med å forske i myter og
endeløse slektstavler. Den slags leder bare til uenighet og hjelper ikke noen til å forstå
at det bare er Guds plan som kan redde dem gjennom troen på Jesus. 5 Målet for dine
advarsler må være at de troende blir fylt av kjærlighet, mens de av et helt hjerte søker
Gud og har rene motiv og en ærlig tro.
6 Noen av dem som underviser, har helt forlatt det sanne budskapet og lar seg hele
tiden bruke til å snakke om meningsløse dumheter. 7 De vil bli oppfattet og kjent for å
være lærere i Moseloven‡. Til tross for sin selvsikkerhet har de ingen anelse om hva
de snakker om. 8 Vi vet at loven er nyttig for oss, dersom den bare blir brukt slik Gud
hadde tenkt. 9 Loven ble ikke skrevet i første hånd for dem som følger Guds vilje,
men for de som ikke bryr seg om loven og bryter den. Loven er til for gudløse og
syndige mennesker, for dem som håner Gud og ikke vil tro på ham, for slike som dreper
foreldrene sine eller andre. 10 Loven er til for dem som lever i seksuell løssluppenhet
og homoseksualitet, for de som handler med mennesker, for dem som lyver eller vitner
falskt, og for alle andre som gjør slikt som strider mot den sunne læren. 11 Det vil si
læren om det glade budskapet som vår vidunderlige Gud har gitt meg i oppdrag å spre.
Han er den som er verd å bli hyllet.

Paulus takker Jesus for kjærlighet og tilgivelse

12 Jeg takker Jesus Kristus, vår Herre, for at han har gitt meg kraft, og for at han syntes
jeg var verd å bli hans utsending. 13 Dette til tross for at jeg tidligere hånte ham og på
voldsom måte forfulgte alle som trodde på ham. Likevel hadde Herren Jesus kjærlighet
til meg, etter som jeg ikke forsto hvem han var og derfor ikke kunne tro. 14 Han var god
mot meg og tilga meg alt ondt jeg hadde gjort, til tross for at jeg ikke fortjente det. Jeg
begynte å tro på Jesus Kristus og fikk oppleve den kjærligheten som finnes hos ham.
15 Jeg som var den verste av alle syndere, jeg forsto at Jesus Kristus hadde kommet hit
til verden for å frelse syndere. Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på
det. 16 Ja, Herren hadde kjærlighet til meg og tilga meg, og gjennom dette ville han vise
hvilken uendelig tålmodighet han også har med den som har begått fryktelige synder.
På denne måten vil andre forstå at også de kan få evig liv ved å tro på ham. 17 Æren og
herligheten tilhører Gud for alltid. Han er konge i all evighet. Han er den usynlige som
aldri dør, og den som alene er Gud! Ja, det er sant!§

Oppdraget til Timoteus

18 Timotheos, min sønn, jeg gir deg oppdraget med å gi de troende råd om å holde
seg til Gud og ikke å høre på falsk undervisning. Åndelige personer har også tidligere
holdt fram budskap fra Gud om at han har gitt nettopp deg evner til å gi råd til andre.
La derfor disse budskapene gi deg mot til å fortsette kampen for Jesus. 19 Hold fast ved
troen når du kjemper, og ha rene motiv for alt du gjør. Noen har med vilje og vitende
ikke brydd seg om sin gode samvittighet. Derfor har de til slutt helt forlatt troen på Jesus.
20 Blant dem er Hymeneus og Aleksander, som jeg har ekskludert av menigheten,* for
at de skal lære å ikke spotte† Gud.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **1:17** I grunnteksten: Amen! * **1:20** I den gresk grunnteksten: overlatt til Satan. † **1:20** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig.

2

Råd om livet i menigheten

1 Framfor alt oppfordrer jeg deg og de andre troende til å be. Be om Guds hjelp og
takk ham for alt han har gjort. 2 Be for alle mennesker, og spesielt for dem med makt og
myndighet, slik at vi får fred og stabilitet og kan leve for Gud på en verdig måte. 3 Dette
er rett og gjør Gud glad, han som har frelst oss. 4 Han vil at alle skal bli frelst og ta imot
det sanne budskapet om Jesus. 5 For det finnes bare en Gud, og det finnes bare en som
er mellommann mellom Gud og mennesker, og det er mennesket Jesus Kristus. 6 Han
tok straffen for hvert enkelt menneske ved å gi livet sitt og kjøpe oss fri fra slaveriet
under synden. Dette er budskapet som Gud ga til verden da den tiden var kommet som
han hadde bestemt for det. 7 Jeg har blitt valgt ut, det er sant, jeg lyver ikke, valgt ut
til å være utsending og spre dette sanne budskapet til folk som ikke er jøder og til å
undervise alle, slik at de også kan begynne å tro på Jesus.
8 Jeg vil altså at mennene over alt skal be. I det de løfter hendene sine for å be, skal de
av hele hjertet være opptatt av Gud. Ikke noe sinne og ikke strid skal fylle tankene deres.
9 Jeg vil også at kvinnene skal opptre på en måte som ikke trekker oppmerksomheten
mot det ytre, og at de skal kle seg verdig, slik som det passer seg i en menighet. Det skal
ikke være kunstferdig frisyrer, smykker eller kostbare klær folk først og fremst legger
merke til. 10 Nei, de kvinnene som vil leve for Gud, skal gjøre seg vakre gjennom det å
være god mot andre.
11 Kvinnene skal høre etter på undervisningen uten å bryte inn med spørsmål og
overlate til mennene å lede møtet. 12 Jeg tillater ikke at en kvinne skal undervise menn,
eller bestemme over dem. Derfor skal kvinnene høre etter uten å stille spørsmål.*
13 Gud skapte jo Adam først og så Eva. 14 Det var kvinnen, ikke Adam, som ble
fristet av Satan, slik at mennesket gjorde opprør mot Gud. 15 Gud skal frelse kvinnen
gjennom at hun føder barna sine,† dersom hun ydmykt holder fast ved troen, elsker sine
medmennesker og lever fullt og helt for Gud.

3

1 Dette budskap om frelse er sant.

Ledere i menigheten

Den som vil bli leder i en menighet, påtar seg en viktig oppgave. 2 Derfor må det ikke
finnes noe å sette fingeren på hos den som er leder. Han skal være trofast i ekteskapet,
sunn, beherske seg selv og være korrekt i sin opptreden. Han skal være gjestfri og
kunne undervise. 3 Han må ikke misbruke alkohol eller være voldelig, men være mild
og vennlig og ikke stelle i stand bråk. Han må heller ikke elske penger. 4 Han må kunne
styre sin egen familie og oppdra barna sine slik at de er lydige og viser respekt. 5 Dersom
han ikke kan styre sin egen familie, hvordan skal han da kunne styre Guds menighet?
6 Velg ikke en som nylig er blitt frelst, for da kan han bli hovmodig over å bli leder så
fort, og han kan få samme dommen som djevelen en gang fikk.* 7 Han skal ha et godt
rykte blant folk utenfor menigheten, slik at han ikke blir hånet, og djevelen utnytter
anledningen til å få ham til å synde.
8 På samme måten skal medarbeiderne i menigheten være ærlige og fortjene respekt.
De må ikke drikke mye alkohol og ikke elske penger. 9 De må holde fast ved de
sannhetene som Gud har vist oss om troen. Videre må de ha rene motiv for alt de
gjør. 10 Før de får begynne som medarbeidere, skal de bli vurdert. Dersom ingen har
noe å kritisere dem for, da kan de begynne tjenesten sin.
11 På samme måten skal de kvinnelige medarbeiderne† ha respekt. De må ikke snakke
dårlig om andre, men være sunne og pålitelige i alt de gjør.
12 En medarbeider må være trofast i ekteskapet og kunne styre barna og hjemmet
sitt på en god måte. 13 De som skjøtter tjenestene sin godt som medarbeidere, vil bli
respektert av andre og kan uten skam fortelle om sin tro på Jesus Kristus.

Sannheten om troen

14-15 Jeg håper snart å kunne reise til deg, Timoteus. Om jeg likevel må vente, har jeg
nå gitt deg noen retningslinjer for hvordan tingene skal være ordnet i Guds husholdning,

---

* **2:12** Kvinnene hadde rett til å be høyt i møtene og å bruke de åndelige evner Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. † **2:15** Kvinnen hadde fått som straff å føde barn under smerte, men en troende kvinne beskyttes av Gud. Alternativ tolkning: om hun aksepterer sin morsrolle. Eller: ved Barnets fødsel, det vil si Jesus fødsel. * **3:6** Eller: og da får djevelen han til å falle. † **3:11** Eller: medhjelpernes koner.

menigheten, den som tilhører den levende Gud. Menigheten er den grunnpilar og sikre fundament som holder sannheten om Jesus oppe.

16 Alle må erkjenne at troen gjør en fantastisk hemmelighet kjent:
Gud kom til jorden som menneske.
Guds Ånd viste at han var uten synd,
han ble sett av engler.
Budskapet om ham spredde seg til jordens folk,
menneskene trodde på ham.
Han vendte tilbake til himmelen igjen.

4

Advarsel mot falsk undervisning

1 Guds Ånd viser oss helt klart at det i den siste tiden før Jesus kommer igjen, vil være noen i menighetene som faller fra troen på Jesus. I stedet begynner de å tro på falsk lære som kommer fra onde ånder.

2 De som sprer denne læren, gir inntrykk av å være lydige mot Gud, men er løgnere og har for lenge siden kvalt* sin samvittighet. 3 De forbyr folk å gifte seg og krever at de må avstå fra enkelte typer mat. Dette gjør de til tross for at det er Gud som har skapt maten, slik at vi som tror på Jesus og har lært det sanne budskapet å kjenne, skal kunne spise og være takknemlige. 4 Alt som Gud har skapt, er godt. Ikke noe er forbudt dersom vi bare tar imot det med takknemlighet. 5 Når vi leser Guds Ord og takker Gud for maten, da blir den tillatt for oss.

Råd til Timoteus

6 Dersom du forklarer dette for de troende, tjener du Jesus Kristus på en rett måte. Du henter kraft fra budskapet om ham og i den sunne læren som du følger.

7 Hold deg borte fra de dumme og gudløse mytene. Pass i stedet på at du holder deg i god åndelig form. 8 Fysisk trening er bra på sin måte, men å trene seg i å være lydig mot Gud, er nyttig på alle måter. Den som er lydig mot Gud, har fått løfte om et liv både i denne verden og i den kommende. 9 Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på det. 10 Derfor arbeider vi og kjemper, slik at alle skal tro på budskapet. Vi vet at Gud som lever, og som vil at alle skal bli frelst, en dag vil innfri håpet vårt og gi evig liv til alle som tror på Jesus.

11 Advar og undervis de troende om denne sannheten. 12 Bry deg ikke om at du er ung, men pass på at du vinner deres respekt ved å være et forbilde for de troende i alt du sier og gjør. Elsk dine medmennesker, vær sterk i troen og lev et rent liv fullt og helt for Gud. 13 Les høyt av Skriften† for de troende og advar og undervis alle til jeg kommer.

14 Glem ikke bort å bruke den evnen som Guds Ånd ga deg da lederne i menigheten la hendene på deg for å innvie deg til oppgaven din. Gjennom de budskap som noen da fikk fra Gud, ble du valgt ut for å undervise og advare. 15 Husk på å bruke disse evnene og lev fullt og helt for tjenesten din, slik at alle kan se de framstegene du gjør i livet som troende. 16 Tenk nøye på hvordan du lever og underviser. Hold fast ved det som er rett. Da vil du frelse både deg selv og dem som hører på deg.

5

1 Snakk aldri strengt til en eldre mann, men appeller til ham som til en far. Du skal behandle unge menn som brødre. 2 Eldre kvinner skal du behandle som mødre og unge kvinner som søstrer i et rent vennskap.

Råd i forhold til enker

3 Menigheten skal bare ta hånd om de enkene som ikke har noen familie som kan hjelpe dem. 4 Dersom en enke har voksne barn eller barnebarn, skal disse først og fremst lære seg å vise troen i praktisk handling i egen familie. På den måten gir de noe tilbake til de gamle av det de selv har fått fra dem. Det er nettopp slik Gud vil ha det.

5 Den enken som ikke har noen familie som kan hjelpe henne, setter sitt håp til Gud. Dag og natt ber hun til Gud og leter etter hjelp. 6 Den enken som bare er ute etter å få det godt, hun er åndelig død*. 7 Undervis menigheten om dette, slik at de enkene som får underhold, ikke blir anklaget for noe.

---

* **4:2** På gresk: deres samvittighet er brennemerket. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende begynt, bruke også deler av Det nye testamente. * **5:6** Åndelig død er å være skilt fra Gud.

8 Den som ikke tar hånd om sine egne slektninger, og spesielt sin egen nære familie,
de har forlatt troen på Jesus og er verre enn den som aldri har kommet til tro.
9 For å få underhold av menigheten må en enke være minst 60 år og skal ha vært
trofast mot mannen. 10 Hun må være kjent for å være god mot andre. Hun skal ha tatt
hånd om barna sine, ha tatt imot gjester i hjemmet sitt, ha hjulpet de andre troende† og
ha støttet mennesker som var i nød. Kort sagt, hun skal ha vært fullt og helt innstilt på
å gjøre godt mot andre.
11 Yngre enker skal ikke få underhold av menigheten. Det er gjerne slik at når deres
seksuelle behov blir tent, mister de iveren etter å tjene Jesus og vil gifte seg på nytt.
12 Gjennom dette drar de på seg Guds dom, etter som de da bryter sitt eget løfte til
menigheten om fortsatt å være ugift.‡ 13 Dersom de lærer seg til å få underhold, kan de
bli late og bare gå omkring fra hjem til hjem. Ja, de blir ikke bare late, men de begynner
å sladre, er nysgjerrige og blander seg bort i forhold som de ikke har noe med. 14 Derfor
vil jeg at unge enker skal gifte seg på nytt og få barn og skjøtte sine egne hjem. Da får
motstanderne våre ingen mulighet til å snakke dårlig om kvinnene. 15 Dessverre har
noen av disse unge enkene forlatt sannheten om Jesus og slått følge med Satan.
16 Dersom en troende kvinne har enker i slekten, skal hun ta hånd om dem og ikke
kreve at menigheten betaler for dem. Menigheten må heller ta hånd om de enkene som
ikke har noen familie som kan hjelpe.

Råd for ledere i menigheten

17 Ledere i menigheten som er gode til å styre, er verd både respekt og betaling i
penger. Dette gjelder spesielt dem som arbeider hardt med å spre budskapet om Jesus
og undervise i menigheten. 18 Gud har sagt i Skriften§: "Du skal ikke binde munnen på
den oksen som tresker"*, og: "Arbeideren er verd lønnen sin."†
19 Lytt ikke til anklager mot en leder dersom det ikke finnes to eller tre vitner som
kan bekrefte anklagene.‡ 20 Dersom han virkelig har gjort galt, skal han bli vist til rette
foran hele menigheten. Da blir de andre også advarte mot å handle galt.
21 Jeg befaler deg innfor Gud, Jesus Kristus og Guds engler, alltid å følge denne regelen
uten å ta parti for eller imot noe menneske, og uten å favorisere noen. 22 Tenk grundig
etter før du legger hendene på noe menneske for å innvie det til ulike tjenester. Ellers
kan du bli medskyldig i det onde som de kommer til å gjøre. Pass på at du holder deg
selv borte fra all synd.
23 Se også til å stelle og verne om kroppen din. Drikk ikke lenger bare vann, men også
litt vin, etter som du har problemer med magen og ofte er syk.
24 Noen mennesker synder helt åpent, og alle vet at Gud en dag vil straffe dem. Andre
lykkes i å skjule syndene sine slik at de ikke bli avslørt før langt seinere. 25 På samme
måten er noen mennesker helt åpne i det gode de gjør mot andre. Det gode som andre
har gjort i det skjulte, vil komme fram og ikke for alltid bli en usynlig hemmelighet.

6

Råd om slaver

1 Troende slaver skal vise sine eiere sine ekte respekt. Da får ingen grunn til å håne
Gud og læren om Jesus. 2 Dersom slaveeieren også er en troende, skal ikke slaven vise
mindre respekt på grunn av at de to er brødre og har samme status for Gud. Tvert imot
bør slaven arbeide enda hardere, etter som han på den måten hjelper en troende bror
som han elsker.

Falsk undervisning og sann rikdom

Undervis om disse levereglene, Timoteus! Gi råd til alle om å leve etter det vi sier.
3 Levereglene stemmer med det sunne budskapet vi har fått fra vår Herre Jesus Kristus
og den lære som leder oss til å følge Gud. De som underviser på en annen måte og ikke
holder seg til den sunne læren, 4 er forblindet og uten innsikt. De har et sykelig behov
for å diskutere og krangle om ulike sider ved læren, noe som leder til misunnelse, trette,
beskyldninger, ondskapsfulle mistanker 5 og stadig bråk mellom mennesker. Deres sinn
er totalt i mørke og de har forlatt det sanne budskapet om Jesus. For dem er religion
bare en måte å bli rik på.

---

† **5:10** På gresk: ha vasket føttene til de hellige. Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:14. ‡ **5:12** På gresk: brutt sitt første troskapsløfte. § **5:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:18** Se Femte Mosebok 25:4. † **5:18** Se Lukas sin fortelling om Jesus 10:7. ‡ **5:19** Se Femte Mosebok 19:15.

6 Sann rikdom er å tro på Gud og samtidig være fornøyd med det vi har. 7 Vi hadde
ikke noe med oss da vi ble født, og vi kan ikke ta noe med oss når vi dør. 8 Om vi derfor
har det aller mest nødvendige som mat og klær, skal vi være fornøyd. 9 De som vil bli
rike, kommer ut for mange fristelser og faller som offer for tåpelige og skadelige begjær
som leder menneskene mot den visse og evige undergang. 10 Kjærlighet til penger er
roten til alt ondt. På grunn av at de er pengekjære har mange forlatt troen på Jesus og
voldt seg selv mange lidelser.

Avsluttende råd

11 Men du Timoteus, som tilhører Gud, du skal holde deg borte fra falsk undervisning
og trangen etter å bli rik. Pass på at du følger Guds vilje og lever fullt og helt for ham.
Tro på Jesus av hele ditt hjerte, elsk dine medmennesker og vis tålmodighet og mildhet.
12 Fortsett med å forsvare og spre troen. Hold fast ved det evige livet, som Gud innbød
deg til da du uten frykt bekjente troen på han offentlig for mange mennesker.
13 Jeg oppfordrer deg overfor Gud, han som gir liv til alt, og overfor Jesus Kristus, han
som bekjente hvem han var for den romerske landshøvdingen Pontius Pilatus: 14 Følg
disse rådene, slik at ingen har noe å anklage deg for, og lev fullt og helt for Gud til den
dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. 15 Når den tiden kommer som Gud har
bestemt, skal Gud, han som er verd å bli hyllet, vår eneste hersker, alle kongers konge
og alle herrers Herre, vise oss Jesus. 16 Gud er den eneste som aldri kan dø, og han bor
i et lys som er så sterkt at ikke noe menneske kan nærme seg. Ingen har noen gang sett
ham eller kan se ham. Han skal ha æren og makten i all evighet. Ja, det er sant![*]
17 Advar dem som er rike i denne verden, slik at de ikke skryter og ikke setter sitt håp
til noe så usikkert som rikdom. Oppfordre i stedet alle til å stole på Gud, han som gir oss
alt vi trenger for å kunne nyte godt av livet. 18 Be alle å gjøre godt mot andre mennesker,
slik at de i stedet blir rike på gode gjerninger. Oppfordre alle til å være sjenerøse og
dele av det de har med andre. 19 Da samler de seg en skatt hos Gud, et godt grunnlag
for framtiden, og de vinner det evige livet.
20 Kjære Timoteus, bevar kunnskapen som Gud har gitt deg, og spre den til andre.
Hold deg borte fra all gudløs lære og spekulative ideer som visse folk kaller kunnskap,
men som slett ikke er det. 21 Noen har begynt å tro på denne type kunnskap og har
derfor forlatt troen på Jesus.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

[*] **6:16** I grunnteksten: Amen!

Paulus' andre brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som i tråd med Guds vilje er valgt ut som utsending* for Jesus
Kristus† og har fått oppdraget med å fortelle om det evige liv som Gud har lovet alle
som tror på Jesus Kristus.
2 Til Timoteus, min kjære sønn‡.
Jeg ber om at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg godhet,
omsorg og fylle deg med fred.

Vær trofast i oppgaven din

3 Jeg takker Gud for deg, Timoteus. Dag og natt minner jeg ham om å ta vare på deg
når jeg ber. Han er den Gud som jeg tjener med rene motiv, akkurat som mine forfedre
gjorde.
4 Jeg husker tårene dine ved avskjeden, og jeg lengter etter deg. Tenk hvor hyggelig
det skulle vært å treffe hverandre igjen! 5 Jeg husker også den oppriktige troen du har
på Jesus. Den samme troen som vi fant hos din mormor Lois og din mor Eunike. Jeg
forstår at den samme sterke troen også finnes i deg.
6 Jeg vil minne deg om å blåse liv i den nådegaven Gud ga deg gjennom sin Ånd, da
jeg la hendene på deg og innviet deg til oppgaven du har. 7 Den Ånd Gud har gitt oss,
gjør oss ikke redde og forsiktige, men fyller oss med kraft, kjærlighet og selvbeherskelse.
8 Derfor trenger du ikke gå skamfull rundt når du forteller andre om vår Herre Jesus.
Heller ikke behøver du være skamfull over meg som sitter i fengsel for hans skyld. Vær
også du beredt til å lide for det glade budskapet om Jesus. Gud skal gi deg kraft.
9 Gud har frelst og innbudt oss til å tilhøre ham. Det var ikke på grunn av våre
gode gjerninger han gjorde det, men fordi han i sin egen godhet allerede ved tidenes
begynnelse hadde bestemt at vi skulle få tilgivelse gjennom Jesus Kristus. 10 Denne
kjærligheten og tilgivelsen fra Gud, som vi ikke har gjort oss fortjent til, ble gjort kjent
for oss da Jesus Kristus kom til jorden for å frelse oss. Jesus har brutt dødens makt og
gjennom troen på ham får vi evig liv. Dette er det glade budskapet. 11 Jeg har blitt utvalgt
til å være utsending for dette budskapet, slik at jeg kan spre sannheten og undervise
andre. 12 Det er derfor jeg må lide. Jeg skammer meg ikke for mine lidelser, for jeg
vet på hvem jeg tror, og jeg er sikker på at han som har gitt meg oppgaven med å spre
budskapet, også vil bevare det helt til dommens dag.
13 Det du har hørt av meg, skal du bruke som en modell for sunn undervisning. Hold
fast ved troen på Jesus Kristus og den kjærligheten vi får oppleve i fellesskap med ham.
14 La Guds Hellige Ånd som bor i oss, hjelpe deg til å bevare det gode budskapet som
Gud har gitt deg å spre.

15 Som du vet har alle de troende i provinsen Asia§ sveket meg, også Fygelus og
Hermogenes. 16 Jeg ber at Herren Jesus vil være god mot Onesiforos og alle i hjemmet
hans, for han har ikke skammet seg over å besøke meg i fengslet, men har ofte
oppmuntret meg. 17 Da han kom til Roma, begynte han å lete etter meg over alt helt
til han fant meg. 18 Dessuten var han til enorm hjelp i Efesos. Dette vet du bedre enn
noen andre. Ja, jeg ber at Herren Jesus vil vise nåde mot ham på dommens dag.

2

Arbeid og kjemp for Jesus

1 Timoteus, min sønn, jeg ber deg hente styrke fra den kjærlighet og tilgivelse som
finnes i Jesus Kristus. 2 Den undervisningen du og mange andre har hørt av meg, skal
du føre videre til pålitelige personer, som i sin tur kan undervise andre.
3 Vær beredt til å lide sammen med meg for Jesus Kristus, som en god soldat. 4 Høyeste
prioritet for en soldat er å være lydig mot kommandanten. Derfor lar han seg ikke
hindre av de små trivielle tingene som hører dagliglivet til. 5 Vær som en idrettsmann.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** Paulus kalte Timoteus sønnen sin, etter som han hadde ført ham til tro på Jesus. Se Første brevet til Timoteus 1:2. § **1:15** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. Hodestaden het Efesos.

Pass på at du vinner seierskransen ved å følge reglene som gjelder. 6 Vær som en hardt
arbeidende bonde. Da skal du bli den første som får del i avlingen. 7 Tenk på det jeg
har sagt. Herren Jesus vil hjelpe deg til å forstå alt.
8 Glem aldri at Jesus Kristus, etterkommeren til kong David, har stått opp fra de døde.
Dette er innholdet i mitt glade budskap. 9 Det er på grunn av dette budskapet jeg må
lide og til og med har blitt lenket fast som en forbryter. Men Guds budskap har ikke blitt
lenket fast. 10 Derfor er jeg villig å holde ut hva som helst for deres skyld som har takket
ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Mitt ønske er jo at de til slutt må bli frelst for
evig gjennom det som Jesus Kristus har gjort, slik at de får oppleve Guds herlighet.
11 Dette budskapet om frelse er sant:
Dersom vi er døde med ham,
skal vi også leve med ham.
12 Dersom vi lider for ham,
skal vi også regjere med ham.
Men om vi fornekter ham,
skal han også fornekte oss.
13 Dersom vi sviker ham,
står han likevel fast ved sitt ord,
for han kan ikke fornekte seg selv.*

Arbeideren som ikke trenger å gå skamfull

14 Minn alle om disse sannhetene og advar alle innfor Gud mot å holde på med krangel
og diskusjon om forskjellig troslære. Slike diskusjoner er uten mening og leder til
katastrofe for dem som hører på. 15 Undervis heller i det sanne budskapet om Jesus
på en rett måte. Da blir du en arbeider som ikke trenger å gå skamfull, en som Gud vil
være fornøyd med. 16 Ha ikke noe å gjøre med disse gudløse lærene. Deres tilhengere
vil dras lengre og lengre bort fra Gud. 17 Læren vil spre seg som kreft i kroppen. To av
disse typene som sprer falsk lære, er Hymeneus og Filetus. 18 De har forlatt det sanne
budskapet og påstår at de døde allerede har stått opp.† De ødelegger troen på Jesus
hos mange. 19 Guds sanne budskap er et fast fundament som ingen kan rokke. På dette
fundamentet står det skrevet: "Herren kjenner sine"‡ og "Den som tilber Herren, skal
ikke gjøre det som er urett".§
20 I et rikt hjem finnes det skåler og krus av gull og sølv, men også av tre og leire.
De kostbare gjenstandene blir brukt ved fine anledninger, og de andre blir brukt til
hverdags. 21 På samme måten er det hos Gud. Den troende som holder seg borte fra
den falske læren jeg snakket om og i stedet holder seg til det sanne budskapet, han blir
som skåler og krus av gull eller sølv. Han lever fullt og helt for Gud og vil bli brukt til
noe fint, til å gjøre Guds vilje.
22 Flykt bort fra fristelsene og begjæret som særlig unge blir utsatt for. Strev i stedet
etter å gjøre Guds vilje og etter å få en sterkere tro. Elsk dine medmennesker og lev i
fred med alle som tilber Herren Jesus og søker ham av hele hjertet.
23 Enda en gang sier jeg: Unngå å bli dratt inn i dumme og umodne diskusjoner. Du
vet at det bare leder til bråk. 24 Den som tjener Gud, skal ikke krangle. Han må være
vennlig mot alle og i stand til å undervise med tålmodighet. 25 På en mild måte skal han
vise dem til rette som motsier ham. Kanskje da Gud gir disse personene en ny mulighet
til å vende om og forstå det sanne budskapet om Jesus. 26 Ja, kanskje tar de til fornuften
og bryter ut av den fellen som Satan hadde fanget dem i, for å lokke dem til å følge hans
vilje.

3

Ondskapen i den siste tid

1 Du bør også vite, Timoteus, at det i denne verdens siste tid skal det bli svært vanskelig.
2 Da vil menneskene bare tenke på seg selv og pengene sine. De vil skryte og se ned på
andre, være storsnutet og ikke lyde foreldrene sine. De vil være utakknemlige og savne
respekt for Gud. 3 De vil være iskalde og nekte å tilgi andre. De vil snakke stygt om
andre og savne selvbeherskelse. De vil være rå, grusomme og hate alt godt. 4 De vil
forråde vennene sine, miste alle sperrer og være hovmodige. De vil elske nytelsene mer

* **2:13** Dette kan ha vært en sang fra denne tiden. † **2:18** Paulus gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den læren skulle de døde bare stå opp åndelig og ikke få en ny kropp. ‡ **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:5. § **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:26.

enn Gud. 5 De vil gi inntrykk av å tro på Gud, men vil ikke vedstå seg Guds kraft som
kan forandre alt. Hold deg borte fra slike personer.
6 Til denne gruppen hører også dem som lurer seg inn i hjemmet og skaffer seg
innflytelse over kvinner som lett lar seg lede. Disse kvinnene blir plaget av syndene
sine og blir drevet av alle mulige impulser. 7 Slike kvinner er alltid villige til å følge en
ny lære, men de lykkes aldri i å forstå sannheten i budskapet om Jesus. 8 De som sprer
falsk lære, er motstandere av Jesus, akkurat som de egyptiske trollmennene Jannes og
Jambres var motstanderne til Moses.* Deres tanker er onde, og troen deres er ingenting
verd.
9 Framgangen de har, skal snart ta slutt. En dag skal deres dumhet bli avslørt for alle,
på samme måten som motstanderne til Moses ble avslørt.

Advarsler til Timoteus

10 Men du, Timoteus, du kjenner min undervisning. Du vet hvordan jeg lever og hvilke
mål jeg har i livet. Du kjenner til troen min på Jesus, min tålmodighet med mennesker,
min kjærlighet og min langvarige utholdenhet. 11 Du vet at jeg har blitt forfulgt og måtte
lide. Du vet hva som skjedde i Antiokia, Ikonium og Lystra, hvordan folk der gikk til
voldsomme angrep på meg.† Men Herren reddet meg fra alt!
12 Alle som vil leve fullt og helt for Gud og Jesus Kristus, kommer til å bli forfulgt på
samme måten. 13 Onde personer og bedragere vil gå lengre og lengre i sin ondskap. De
bedrar andre, men er samtidig selv bedratt.
14 Du må holde fast ved det du har lært. Du vet jo at det er sant og du vet at du kan
stole på dem som har undervist deg. 15 Helt siden du var liten kjente du til det som
står i den Hellige Skriften‡. Der kan vi finne all den visdom vi trenger for å bli frelst
gjennom troen på Jesus Kristus. 16 Hele Skriften er inspirert av Gud og kan bli brukt til
undervisning om det som er sant, og avsløre det som er falskt. Den korrigerer og hjelper
oss til å leve slik Gud ønsker. 17 Den som tilhører ham, blir godt utrustet for oppgaven
med å gjøre godt mot andre.

4

1 Innfor Gud og Jesus Kristi ansikt, han som skal dømme levende og døde og komme
igjen for å regjere på jorden, pålegger jeg deg: 2 Spre budskapet om Jesus. Vær beredt
til å uttale deg når som helst, både når det passer mennesker og når det ikke passer.
Undervis alle med stor tålmodighet, overbevis, advar og oppmuntre dem som hører
deg.
3 Det kommer en tid folk ikke lenger vil akseptere den sunne læren. I stedet vil de
samle tilhengere rundt seg som bare underviser i det de vil høre. 4 De vil nekte å høre
på det sanne budskapet om Jesus og vende seg til myter uten historisk bakgrunn.
5 Vær rolig og nøktern i alle situasjoner, var beredt til å lide og spre det glade budskapet
om Jesus. Gjør alt det du har fått i oppdrag å gjøre!
6 Selv kommer jeg nok ikke til å være så lenge til her på jorden. Livet mitt blir allerede
ofret for Gud. 7 Jeg har kjempet godt, jeg har løpt til veis ende, og jeg har bevart troen
på Jesus. 8 Nå venter prisutdelingen. Herren Jesus, den rettferdige dommeren, skal på
dommens dag gi meg seierskransen som et bevis på at jeg har fulgt hans vilje. Den
samme seierskransen venter alle som lengter etter at Jesus skal komme igjen.

Personlig råd

9 Forsøk å komme hit så fort du kan. 10 Demas har begynt å elske denne verden og har
forlatt meg og reist til Tessaloniki. Kreskens har reist til Galatia og Titus til Dalmatia.
11 Det er bare Lukas som alene er hos meg. Ta med deg Markus, for han er til stor
hjelp i arbeidet mitt. 12 Tykikus har jeg sendt til Efesos. 13 Pass på at du tar med deg
kappen som jeg dro fra hos Karpus i Troas. Ta også med deg bøkene, først og fremst
skriftrullene av pergament.
14 Smeden Aleksander har vært årsak til mye ondt, men Herren Jesus vil straffe ham
for det han har gjort. 15 Pass deg for ham, for han har gått til hardt angrep mot
budskapet. 16 Da jeg sto for domstolen første gangen, var det ingen som våget å vitne
til min fordel, men alle forlot meg. Jeg håper at de ikke vil bli straffet for det. 17 Men
Herren Jesus var med meg og ga meg kraft, for at det glade budskapet gjennom meg
skulle nå ut til alle folk. Og han reddet meg fra en sikker død.* 18 Ja, Herren skal redde

---

* **3:8** Se Andre Mosebok 7:11. Navnene finnes ikke i bibelteksten. † **3:11** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13, 14 og 16. ‡ **3:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:17** På gresk: Og jeg ble reddet av løvens gap.

meg fra alt ondt og føre meg inn i himmelen, der han regjerer. Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant![†]

Hilsen til slutt

19 Hils Priska og Akvilas og alle som tilhører Onesiforos sitt hjem. 20 Erastus stanset i
Korint, og Trofimus reiste jeg fra i Milet, etter som han var syk.
21 Forsøk å komme hit før vinteren. Eubulus, Pudens, Linus, Klaudia og alle de troende
hilser til deg.
22 Jeg ber at Herren Jesus vil beskytte deg.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

[†] **4:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til Titus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er Guds tjener og utsending* for Jesus Kristus†. Mitt oppdrag
er å innby alle for å tilhøre Gud, føre alle til tro på Jesus og undervise alle om det sanne
budskapet, slik at de kan følge Guds vilje. 2 Gud, som aldri lyver, lovet for lenge siden
å gi oss evig liv. Vi har fått dette håpet gjennom budskapet om Jesus. 3 Et budskap
som kan frelse oss, og som Gud gjorde kjent da det rette tidspunktet var kommet. Dette
budskapet har jeg fått i oppgave å spre videre til alle mennesker.
4 Til Titus, som har blitt min ekte sønn gjennom vår felles tro på Jesus. Jeg ber at Gud,
vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Frelser, vil vise deg godhet og fylle deg med
fred.

Oppdrag på Kreta

5 Jeg reiste fra deg alene på Kreta for at du skulle avslutte det som ennå ikke var
ferdig i de forskjellige menighetene. Oppgaven din er å velge ut ledere i hver by etter
de retningslinjene jeg ga. 6 Du skal velge ut menn som det ikke finnes noe å sette fingren
på. De skal være trofaste i ekteskapet, og barna deres skal tro på Jesus og ikke leve et
vilt og ulydig liv mot foreldrene sine.
7 Den som er forstander, har ansvaret for Guds menighet. Det skal derfor ikke
finnes noe å sette fingren på hos ham. Han må ikke virke overlegen, ikke ha heftig
temperament, ikke misbruke alkohol, ikke være voldsom eller ha begjær etter penger.
8 Han skal være gjestfri, elske å gjøre godt mot andre, kunne beherske seg selv, være
rettferdig, leve fullt og helt for Gud og være disiplinert. 9 Han må holde seg til det
troverdige budskapet og den læren han har fått undervisning i. Gjennom den sunne
undervisningen kan han oppmuntre andre og vise til rette motstanderne.
10 Det finnes nemlig mange, spesielt blant de troende jødene, som ikke vil at noen skal
bestemme over dem. De kommer med tomt prat og forsøker å bedra andre mennesker.
11 Dette må bli stoppet. De har ødelagt troen på Jesus hos hele familier ved å spre falsk
lære. Det eneste de er ute etter, er å tjene penger. 12 En mann av deres eget folk, en
profet fra Kreta som bar fram ulike budskap, har sagt: "Folket på Kreta lyver støtt og
stadig. De oppfører seg som udyr og elsker å stappe i seg mat mens de dovner seg."‡
13 Dette utsagnet er helt sant. Derfor må du gå sterkt imot all falsk undervisning, slik at
alle i menigheten holder fast ved en sunn tro. 14 De må slutte å høre på jødiske myter
og følge kravene fra dem som har vendt seg bort fra det sanne budskapet om Jesus.
15 Gud stiller ingen ekstra krav til oss som tror. Alt er renset og tillatt for den som
i troen har begynt å leve et rent liv fullt og helt for Gud.§ Den derimot som nekter å
tro, er ikke verdig til å komme innfor Gud. Han blir alt smittet av ondskapen. Disse
menneskene som sprer falsk lære og forsøker å legge en masse ekstra krav på dere, går
med onde tanker og uverdige motiv. 16 De påstår at de kjenner Gud, men handlingene
viser at det ikke er sant. De er motbydelige, ulydige og noe godt vil aldri ikke komme
fra dem.

2

Regler for livet i menigheten

1 Men du, Titus, du skal undervise i de reglene som er en del av troen og den sunne
læren. 2 Eldre menn skal du lære å vise selvbeherskelse. Lær dem å opptre på en
klok måte, slik at de fortjener respekt. De må ha en sunn tro på Jesus og være fylt av
kjærlighet og tålmodighet.
3 Lær også eldre kvinner å opptre på en måte som er verdig for alle som tilhører Gud.
De skal ikke snakke stygt om noen og ikke drikke for mye vin, men være gode idealer
for andre på den måten de lever. 4 De skal lære yngre kvinner å elske sin mann og sine

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:12** Sitatet er tatt fra en kjent poet på Kreta som levde på 600 tallet f.Kr. Det ble påstått at han hadde forutsagt ting som ville skje, og som gikk i oppfyllelse, og ble derfor kalt profet. § **1:15** Den jødiske loven har blant annet mange regler om hva de får og ikke får spise. Men Jesus forklarte all mat for tillatt. Se Markus sin fortelling om Jesus 7:19.

barn. 5 De skal ha selvbeherskelse, leve et rent liv fullt og helt for Gud, skjøtte sitt hjem,
gjøre godt mot andre og sette sin mann foran seg selv. På den måten kan ingen håne
Guds budskap på grunn av måten de lever på.
6 På samme måten skal du oppfordre unge menn til alltid å vise selvbeherskelse.
7 Selv må du også være et ideal ved å gjøre godt mot andre. Bevis gjennom dine egne
handlinger at din undervisning er ekte og seriøs. 8 Hold deg til den sunne læren når du
underviser i troen, slik at du ikke kan bli kritisert for noe. Da må motstanderen din gå
skamfull, etter som han ikke finner noe ondt å si om oss som tror.
9 Du skal oppmuntre slavene til å sette sine eiere foran seg selv, slik at de er lydige i
alt uten å si imot. 10 De skal ikke stjele, men alltid være gode og pålitelige. Da gjør de
budskapet fra Gud, vår Frelser, attraktivt for andre mennesker.
11 Gud har vist oss sin kjærlighet og tilgivelse. Gjennom hans tilgivelse kan alle bli
frelst. 12 Den får oss til å si nei til et liv uten tro, og til de begjær i verden som lokker
og drar. Den får oss til å vise selvbeherskelse, slik at vi kan følge Guds vilje. Ja, Guds
kjærlighet og tilgivelse får oss til å leve fullt og helt for ham i denne verden. 13 I mens
venter vi på den fantastiske dagen da vår store Gud, Jesus Kristus, skal komme i herlighet
for å frelse oss for evig. 14 Det var Jesus som kjøpte oss fri fra syndene våre ved å betale
straffen da han ofret sitt liv. Han gjorde oss verdige til å komme innfor Gud. Han lot
oss bli hans eget folk, et folk som med iver gjør godt mot andre.
15 På denne måten skal du undervise, oppmuntre og advare menigheten med stor
autoritet. Pass på at du vinner respekt hos alle.

3

Å gjøre det rette

1 Du skal minne de troende om at de skal finne sin plass og være lydige mot
makthavere og myndighetene. De må alltid være beredt til å gjøre godt mot andre.
2 De må ikke forulempe noen og stelle til bråk, men være vennlige og vise hensyn mot
alle.
3 En gang manglet vi alle forstand, var ulydige og hadde gått oss vill. Vi var slaver
under forskjellige begjær og impulser. Vi var fylt av ondskap og misunnelse. Ja, vi var
motbydelige og hatet hverandre. 4-5 Midt i alt dette viste Gud sin godhet og kjærlighet
og frelste oss.
Det var ikke fordi vi handlet rett eller fulgte hans vilje at han frelste oss, men fordi
han hadde medfølelse med oss. Gjennom sin Hellige Ånds kraft lot han oss bli født
på ny, han vasket bort syndene våre og ga oss en ny start i livet. 6 Ja, etter som Jesus
Kristus allerede hadde frelst oss ved å ta straffen for syndene våre, lot Gud sin Hellige
Ånd flomme over oss og vaske oss rene. 7 Han viste oss nåde og erklærte oss skyldfri.
Nå får vi arve det evige livet som er vårt håp. 8 Dette budskapet om frelse er sant.
Jeg vil at du skal gi råd og undervise de troende om denne sannheten, slik at de alltid
anstrenger seg for å gjøre godt mot andre. Denne undervisningen er god og nyttig for
alle.

Unngå diskusjoner

9 Unngå å bli dratt inn i dumme diskusjoner om slektstavler og strid og trette om den
jødiske loven. Disse diskusjonene er skadelige og leder ingen steds hen. 10 Den som
splitter menigheten med falsk undervisning, skal bli advart først en gang, eller to om
det trengs. Dersom han ikke hører etter, skal du nekte å ha noe med ham å gjøre. 11 Du
vet da at han har forlatt sannheten om Jesus, og er en synder som allerede har dømt
seg selv.

Sluttord og hilsen

12 Jeg planlegger å send enten Artemas eller Tykikus til deg. Så snart en av dem har
kommet, vil jeg at du forsøker å møte meg i Nikopolis, for jeg har tenkt å stanse over
vinteren der. 13 Pass på at den lovkyndige Zenas og Apollos får alt de trenger for reisen
sin. De må ikke mangle noe i utrustningen for sin reise. 14 De troende må jevnt og trutt
lære seg å gjøre godt mot andre når de ser at det er behov for det. Dersom troen ikke
blitt omsatt til praktisk handling, er den verdiløs.
15 Alle som er her hos meg, hilser til dere.
Hils alle våre troende venner fra oss.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' brev til Filemon

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er kastet i fengsel for å ha spredd budskapet om Jesus Kristus*.
Min medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.
Til vår kjære venn og medarbeider Filemon. 2 Til menigheten som har sin møteplass
i hjemmet hans. Til vår søster Appia, og vår stridskamerat Arkippus.
3 Vi ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med
fred.

Paulus takker Gud

4 Jeg takker alltid Gud når jeg ber for deg, kjære Filemon. 5 Jeg hører ofte om din tro
på Herren Jesus og kjærligheten du viser alle troende. 6 Jeg ber om at den styrken du
har gitt andre gjennom din tro, også vil få alle til å innse hvor mye godt de kan utrette
for Kristus. 7 Jeg ble selv svært glad og oppmuntret da jeg hørte hvordan du, min bror,
gjennom gode gjerninger, har gitt nytt mot til de troende.

Paulus ber for slaven Onesimus

8-9 Takket være vårt lange vennskap, vil jeg nå be deg om en ting. Jeg Paulus, er nå
en gammel mann og fange for Jesus Kristi skyld.† Jeg kunne nok kreve denne tjenesten
av deg i kraft av at oppdraget mitt kommer fra Kristus, men det vil jeg ikke.
10 Det jeg ber deg om, er at du må være god mot Onesimus. Han har blitt som en
sønn for meg, etter som han kom til tro ved mitt arbeid her i fengslet. 11 Du hadde ikke
spesielt stor nytte av Onesimus‡ før, men nå har han blitt til virkelig nytte for både deg
og meg. 12 Når jeg nå sender ham tilbake til deg, er det som om jeg sendte en del av meg
selv.
13 Jeg hadde helst ønsket å ha ham igjen her. Da kunne han hjelpe meg i ditt sted
siden jeg nå sitter i fengsel for å ha spredd det glade budskapet om Jesus. 14 Jeg ville
ikke beholde ham uten først å ha fått din fullmakt. Dersom vi gjør noe godt, skal det jo
ikke være av tvang, men av fri vilje. 15 Kanskje kan vi se det på denne måten: Onesimus
ble borte fra deg en kort periode, for at du skulle få ham tilbake for alltid! 16 Nå er han
ikke bare slaven din, men noe mye mer. Nå er han din elskede bror. Selv elsker jeg ham
høyt, men for deg må han bety enda mer. Det gjelder både som slave og som en troende
bror som hører Herren Jesus til.
17 Dersom du ser på meg som vennen din, må du ta imot Onesimus på samme måten
som du ville ha tatt imot meg. 18 Har han gjort deg urett på noen måte eller er skyldig
deg noe, da kan du sette det på min regning. 19 Jeg, Paulus, signerer her med egen
hånd§: Jeg skal betale tilbake. At du har en større gjeld til meg, etter som du kom til
tro på grunn av meg, er en annen sak. 20 Ja, min kjære bror, la meg nå få nytte av at du
lever i fellesskap med Herren Jesus. Gjør meg lettet og glad for Jesu Kristi skyld.
21 Dette skriver jeg, fullt overbevist om at du kommer til å gjøre det jeg ber deg om,
ja mer enn som så.

Hilsen til slutt

22 En ting til ber jeg deg om: Ha et rom klart til meg. Jeg håper at Gud skal svare på
bønnene deres og snart la meg få komme til dere.
23 Epafras, som også sitter i fengsel her for å ha spredd budskapet om Jesus Kristus,
hilser til deg. 24 Det gjør også mine medarbeidere Markus, Aristark, Demas og Lukas.
25 Med ønske om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet vil beskytte
dere.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:8-9** Alternativ oversettelse: Paulus, en representant for Jesus Kristus som nå også sitter i fengsel for hans skyld. ‡ **1:11** Navnet Onesimus betyr "nyttig". § **1:19** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev dette selv, for at Filemon skulle vite at det var Paulus som lovet å betale tilbake.

Brevet til hebreerne

Jesus er Guds sønn

1 For lenge siden talte Gud, mange ganger og på ulike måter, til forfedrene våre ved
å la profetene holde fram budskap fra ham.*
2 Nå ved denne tidenes slutt har han talt til oss gjennom sin sønn. Gud lot Sønnen
skape hele universet, og han har bestemt at alt til slutt skal tilhøre ham. 3 Sønnen
er en kraftfull utstråling av Guds egen herlighet. Han er det synlige bilde på Gud og
bærer oppe hele universet med sitt mektige ord. Han døde for at menneskene skulle få
tilgivelse for syndene og sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer.†

Guds sønn er større enn englene

4 Guds sønn rangerer langt høyere enn englene. Gud tiltaler ham på en måte som
viser at han er mye større enn englene. 5 Gud har jo aldri sagt til en engel:
"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."
Eller:
"Jeg skal være hans Far,
og han skal være min Sønn."‡
6 Og når Gud lar Sønnen, han som er den fremste,§ komme til jorden, sier Gud:
"Alle Guds engler skal tilbe ham."*
7 Når Gud taler om englene, sier han:
"Jeg gjør mine engler til vind
og tjenerne mine til ild."†
8 Men til Sønnen sier han:
"Gud, tronen din skal stå fast i all evighet.
Du regjerer over folket ditt med rettferdighet.
9 Du elsker det som er rett og hater det onde.
Derfor har jeg, din Gud, gjort deg til konge og gitt deg mer ære og glede enn noen
annen."‡
10 Og:
"Herre, i tidenes begynnelse la du jordens grunnvoll og formet himmelen med dine
hender.
11 Alt dette skal en dag forsvinne og bli til ingenting,
men du kommer til å finnes i evighet.
Ja, himmelen og jorden skal slites ut som klær.
12 Du skal rulle sammen disse utslitte plaggene og bytte dem ut mot en ny kledning. Selv
skal du aldri bli forandret, og aldri dø."§
13 Gud har ikke sagt til noen engel, det han sier til Sønnen:
"Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine."*
14 Nei, englene er bare tjenere. De er ånder som Gud har sendt ut for å hjelpe dem som
blir frelst og få evig liv.

2

Advarsel mot å forlate budskapet om frelse

1 Etter som vi nå vet hvilken makt Jesus har, må vi være nøye med å holde oss til
budskapet vi har hørt og ikke gli bort fra det. 2 Allerede den jødiske loven som Moses
tok imot fra englene, gjaldt som et budskap fra Gud. Hver og en som syndet og brøt

---

* **1:1** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:3** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **1:5** Disse ord er før i tiden blitt brukt i Midtøsten når konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7 og Andre Samuelsbok 7:14. § **1:6** På gresk: den førstefødte. Den sønnen som ble født først arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. * **1:6** Se Femte Mosebok 32:42,43. † **1:7** Se Salmenes bok 104:4. ‡ **1:9** Se Salmenes bok 45:7-8. § **1:12** Se Salmenes bok 102:26-28. * **1:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

loven, fikk sin rettferdige straff. 3 Hvordan skal da vi unngå å bli straffet dersom vi
ikke bryr oss om den vidunderlige frelsen som Gud har tilbydd oss. Det var Herren
Jesus selv som først underviste om denne frelsen. Senere har vi fått undervisningen
bekreftet av dem som lyttet til ham. 4 Dessuten har Gud selv bekreftet budskapet ved
å gi de troende kraft til å utføre mange fantastiske mirakler og tegn. Gud har gitt oss
forskjellige nådegaver ved sin Hellige Ånd, alt i tråd med Guds plan.

Jesus ble menneske

5 Den kommende verden som vi snakker om, vil ikke bli styrt av engler. 6 Dette er
klart beskrevet i Skriften* der det står et sted:
"Hva er da et menneske, at du tenker på det,
en menneskesønn, at du tar hånd om ham?
7 Du lot mennesket stå lavere i rang enn englene for en kort tid,
men ga det kongelig herlighet og ære.
8 Du satte mennesket til å herske over alt du hadde skapt,
du ga det makt over alle ting."†
Da Gud satte mennesket til å herske over alle ting, mente han virkelig alle ting. Han
gjorde ikke noe unntak. Ennå har vi ikke sett alt dette skje. 9 Det vi til nå har sett, er at
Menneskesønnen‡, Jesus, som for en kort tid var lavere i rang enn englene, nå har fått
kongelig herlighet og ære, fordi han var villig til å lide og dø. Ja, i sin uendelige godhet
lot Gud ham dø for alle.

10 Gud har skapt alt, og alt finnes til for å ære ham. Derfor ville han også gjøre mange
mennesker til sine barn og gi dem del i herligheten. Gud lot Jesus lide og dø i vårt sted,
for at Jesus skulle bli den fullkomne herskeren som kan frelse oss for evig.

11 Jesus døde for at vi skulle bli satt fri fra skyld og bli verdige til å stå innfor Gud. Vi
som har blitt satt fri, har nå den samme Far som Jesus. Derfor skammer ikke Jesus seg
for å kalle oss søsken§. 12 Det står i Skriften at han sier til Gud:
"Jeg skal fortelle om din storhet for mine søsken,
og lovsynge deg midt i menigheten."*
13 På et annet stedet sier han:
"Jeg vil stole på ham",
og:
"Her er jeg og de barna som Gud har gitt meg."†

14 De barna det er snakk om, var mennesker av kjøtt og blod. Derfor måtte også Jesus
bli et menneske av kjøtt og blod, slik at han kunne dø. Bare ved å dø i vårt sted, kunne
han som var herre over døden, bryte djevelens makt. 15 Gjennom dette satte Jesus alle
fri som hele livet hadde vært slaver under dødens frykt.

16 Det var ikke englene Jesus kom for å hjelpe. Nei, han kom for å hjelpe
etterkommerne til Abraham. 17 Derfor var han nødt til å bli lik oss på alle vis som
sine søsken. På den måten kunne han få medfølelse med oss og trofast tjene som vår
øversteprest for Gud. Ja, han ble vår øversteprest og forsonet oss med Gud gjennom
å ta straffen for syndene våre på seg. 18 Siden han nå selv har lidd og blitt fristet, kan
han også hjelpe oss når vi blir fristet til å gjøre det som er galt.

3

Jesus er større enn Moses

1 Kjære søsken, dere tilhører Gud og har blitt innbudt til å leve i evig fellesskap med
ham. Tenk på Jesus som vi bekjenner som vår øversteprest. Det var ham Gud sendte
til jorden.

2 Tenk på hvordan Gud valgte ut Jesus til øversteprest, og hvor trofast Jesus var mot
Gud. På samme måten var Moses trofast mot Gud i oppgaven med å lede Guds folk*.
3 Likevel var oppdraget Jesus har fått, mer ære verdt enn Moses sitt. Det er på samme
måten som at en byggmester må bli mer æret enn det huset han har bygget. 4 Ja, hvert
hus har en byggmester, og Gud er byggmesteren som står bak alt.

---

* **2:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:8** Se Salmenes bok 8:5-7. I det hebraiske språket kan "lavere… for en tid" kan også tolkes som "litt lavere". ‡ **2:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **2:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **2:12** Se Salmenes bok 22:23. † **2:13** Se Jesaja 8:17-18. * **3:2** På gresk: Guds hus. Guds hus er Guds folk, det vil si alle som tilhører hans husholdning. Se Fjerde Mosebok 12:7. Ordet "hus" kommer tilbake i det greske språk i v.3 6.

5 Visst nok var Moses trofast i å tjene alt Guds folk, men han ble likevel bare en tjener.
Hans tjeneste var et forbilde på sannhetene Gud seinere ville avsløre. 6 Jesus Kristus†
derimot er Guds sønn. Han er trofast i oppgaven med å regjere over Guds folk. Dette
folket er vi en del av dersom vi uten frykt holder fast ved håpet om å bli frelst for evig.

Advarsel mot de troløse

7 Etter som Jesus Kristus nå er Herre over alle ting, sier Guds Hellige Ånd til oss:
"Om dere i dag hører stemmen hans, da må dere lytte.
8 Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør
og satte meg på prøve i ørkenen.
9 Der testet de min tålmodighet og utfordret meg.
Det til tross for at i 40 års tid hadde de sett meg gjøre utallige mirakler.
10 Derfor ble jeg sint på den generasjonen som da levde, og sa:
'De handler alltid imot min vilje.
De nekter å følge den loven jeg har gitt.'
11 I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
'De skal ikke få komme til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg.' "‡
12 Pass derfor på, kjære søsken, at dere ikke blir fylt av onde tanker. Dere må ikke
være troløse og slutter å holde dere til Gud, han som gir liv. 13 I dag lyder kallet
fra Kristus: Hold ut dag etter dag med å oppmuntre hverandre mens dere ennå har
muligheten, slik at ingen blir fristet til å synde og bli harde og kalde. 14 Dersom vi helt
til siste øyeblikk holder fast på den overbevisningen vi hadde da vi begynte å tro på
Kristus, skal vi få del i alt godt sammen med ham.
15 Glem ikke advarselen:
"Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør."
16 Hvem var det som hørte Guds stemme og likevel gjorde opprør mot ham? Jo, det
var de som sammen med Moses ble ledet ut av Egypt. 17 Og hvem var det som Gud
seinere ble sint på i 40 år? Jo, det var de samme menneskene. De syndet mot Gud og
måtte derfor dø i ørkenen. 18 Og hvem tenkte Gud på da han til slutt sverget eden sin
og sa: "De skal ikke få komme inn til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg."
Jo, det var de samme menneskene. De nektet å tro på Gud. 19 Vi ser altså at det var
på grunn av sin troløshet disse menneskene ikke fikk komme inn til hvileplassen Gud
hadde forberedt for dem.

4

Guds folk får hvile sammen med Gud

1 Guds løfte om at vi skal få hvile sammen med ham, gjelder fortsatt. La oss derfor ta
nøye vare på hverandre, slik at vi oppdager dersom noen sakker akterut på veien. 2 Vi
har fått høre det samme glade budskapet som dem som gikk sammen med Moses, om
at vi skal få hvile ut ved reisens slutt hos Gud. De som hørte budskapet den gangen,
hadde ingen nytte av det, etter som de ikke trodde på det Gud sa. 3 Vi som derimot tror
på løftet, skal få oppleve den hvilen Gud gjorde kjent da han sa:
"I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
'De skal ikke få komme inn i landet der de kan hvile sammen med meg.' "*
Denne hvilen har ligget og ventet på menneskene helt siden Gud skapte verden. 4 At
det er på den måten forstår vi når vi leser i Skriften† om den sjuende dagen i uken. Det
står: "Og når det sjuende døgnet kom, hvilte Gud, etter som han var ferdig med alt sitt
arbeid."‡ 5 På det stedet vi allerede snakket om, sier Gud: "De skal ikke få komme inn til
stedet der de kan hvile sammen med meg." 6 Guds løfte om at mennesket skal få hvile
sammen med ham, står altså igjen. De som først fikk høre dette glade budskapet, kunne
ikke få hvile sammen med Gud, etter som de ikke var lydige mot ham. 7 Gud bestemte
derfor en ny tid da mennesket skulle få sjansen til å hvile sammen med ham. I dag lever
vi i denne tiden. At det var en ny tid, forstår vi etter som Gud først mange år seinere
lot kong David si:

---

† **3:6** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **3:11** Se Salmenes bok 95:7-11. * **4:3** Se Salmenes bok 95:11. † **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:4** Se Første Mosebok 2:2.

”Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde.”§
8 Josva førte Israels folk inn i Kanaans land. Det var ikke der de fikk hvile sammen
med Gud. Hvorfor ellers skulle Gud snakke om en ny dag som mennesket kunne få
oppleve hvilen hos ham? 9 Den som begynner å tro på Jesus Kristus, får tilhøre Guds
folk og oppleve en evig hviledag* sammen med Gud. 10 De som når fram til hvilen, har
utført det arbeidet de fikk av Gud. Disse kan hvile, akkurat som Gud hvilte da han var
ferdig med å skape.
11 La oss derfor gjøre alt for å holde fast ved troen, slik at vi får hvile sammen med
Gud. Da blir vi ikke som Israels folk, de som var ulydige mot Gud og ga ham opp mens
de var underveis.
12 Ja, pass på at dere ikke er ulydige, for Guds budskap er fullt av liv og kraft. Det er
skarpere enn et dobbeltegget sverd, og trenger dypt inn til vårt innerste. Det avslører
alle tankene og motivene våre, og avdekker om vi handler rett eller galt. 13 Ingen kan
skjule noe for Gud. Han vet alt om alle. For ham skal vi alle en gang stå til rette for det
vi har gjort.
14 La oss derfor holde fast ved troen på Jesus, Guds sønn. Han er vår store
øversteprest som har steget opp til Gud i himmelen. 15 Vi har en øversteprest som
forstår våre svakheter, etter som han selv har blitt fristet på alle måter akkurat som
oss, men uten å synde. 16 Derfor kan vi uten den minste frykt komme til Gud når vi
er i vanskeligheter. Vi kan stole på at han i sin godhet tilgir oss og bistår oss med den
hjelpen vi trenger.

5

Jesus er vår øversteprest
1 En vanlig øversteprest er et menneske som har fått i oppdrag å representere andre
mennesker for Gud. Han bærer fram gaver og offer til Gud, for at menneskene skal få
tilgivelse for syndene sine. 2 Han har de samme svakhetene som dem han representerer.
Derfor kan han ha medfølelse med dem når de handler galt og ikke forstår det Gud vil.
3 Etter som han er svak, må han selv få tilgivelse for syndene sine. Derfor bærer han
fram offer til Gud både for folket og seg selv.
4 Det å være øversteprest er en stor ære. Det er ikke noe de selv tar på seg. De må
bli valgt ut av Gud, akkurat som Aron ble.* 5 Derfor tok heller ikke Jesus Kristus selv på
seg æren å være øversteprest. Nei, han fikk oppgaven av Gud, som sa til ham:
”Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far.”†
6 Og på et annet sted i Skriften‡ sier Gud:
”Du er prest for evig,
akkurat som Melkisedek.”§
7 Mens Jesus ennå var her på jorden, ropte og ba han til Gud under tårer om at han
måtte få slippe å dø. Likevel var Jesus ydmyk og fulgte Guds vilje. På grunn av sin
lydighet ble han seinere vekket opp fra de døde. 8 Jesus måtte altså lære seg å være
lydig gjennom den lidelsen han fikk, og det til tross for at han var Guds sønn. 9 På
samme måten ble han en fullkommen øversteprest. For evig og alltid kan han frelse
alle som er lydige mot ham. 10 Gud så seg ut Jesus til å bli øversteprest, akkurat som
Melkisedek.
11 Det finnes mye, mye mer vi kunne si om dette. Det virker imidlertid ikke som dere
hører etter. Derfor er det vanskelig å få dere til å forstå. 12-13 Dere har vært troende
ganske lenge nå og burde kunne undervise andre, men i stedet trenger dere på nytt å
bli fulgt opp i de grunnleggende sannhetene i Guds ord. Dere er som nyfødte barn, som
bare kan drikke melk. Fast føde klarer dere ikke å ta til dere. Den som fortsatt lever på
melk, kan ikke forstå en undervisning om å følge Guds vilje. 14 Den faste føden derimot

§ **4:7** Se Salmenes bok 95:7-8. * **4:9** I grunnteksten: Sabbaten. * **5:4** Se Andre Mosebok 28:1. † **5:5** Disse ordene er blitt brukt i Midtøsten før i tiden når en konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den konge som styrte hele riket, ble de kalt ”far” og ”sønn”. Se Salmenes bok 2:7. ‡ **5:6** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:6** Se Salmenes bok 110:4. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.

er mat for voksne, for alle som gjennom lang trening har lært seg å skille mellom rett og galt.

6

En moden tro

1 La oss derfor slippe å gjenta det første vi måtte lære om Jesus Kristus. Det er tid
til å gå videre til den undervisningen som passer for de mer modne. Vi vil ikke på nytt
begynne fra begynnelsen med å undervise om elementære grunnsetninger som: At de
skal forlate sine onde handlinger og tro på Gud. 2 At de skal la seg døpe til fellesskap
med Kristus. At de troende skal be og legge hendene på den døpte.* At dere er kjent
med at de døde skal stå opp igjen. At alle som ikke tror på Gud, skal få evig straff. 3 La
oss nå gå videre i vår undervisning, dersom Gud tillater det.

Advarsel mot å forlate Jesus Kristus

4-6 De personene som har forlatt troen på Jesus Kristus, kan vi ikke få til å vende
tilbake. Nei, dersom de en gang har tatt imot det sanne budskapet, fått del i Guds gave
og Ånd, fattet hvor godt Guds budskap er og opplevd kreftene i den kommende verden,
men likevel forlater Kristus, da kan vi ikke få dem til å vende tilbake. Ved det de gjør,
spikrer de på nytt Guds sønn til korset og vil latterliggjøre hans vei til korset.
7 Et troende menneske er som en åker. Dersom åkeren suger til seg regnet som faller
og gir bonden god avling, da vil Gud være god mot den. 8 Men dersom åkeren bare gir
tistler og tornekratt, da er den verdiløs, og risken er stor for at Gud en dag forkaster
åkeren og svir den av.
9 Nå tror vi ikke, kjære venner, at det er så dårlig stelt med dere, selv om vi snakker på
denne måten. Tvert imot er vi sikre på at dere er på vei til å bli frelst for evig. 10 Gud er
ikke urettferdig, men husker hvor hardt dere har arbeidet for ham. Han ser hvor mye
dere elsker ham, etter som dere stadig hjelper dem som tilhører Gud. 11 Fortsett derfor
å gjøre alt dette med den samme iver, slik at Gud en dag kan oppfylle håpet deres og
frelse dere for evig. 12 Vær ikke late og likegyldige, men ta som ideal dem som gjennom
tro og tålmodighet får del i alt det gode Gud har lovet.

Gud holder løftene sine

13 En av de som fikk et slikt løfte fra Gud, var Abraham. Gud sverget ved seg selv, etter
som det ikke var noen høyere å sverge ved. 14 Han sa: "Jeg vil gi deg av alt det gode
som er mitt og la dine etterkommere bli så mange at ingen kan telle dem."† 15 Abraham
ventet med stor tålmodighet og fikk til slutt en sønn, slik Gud hadde lovet.
16 Også menneskene kan sverge sine eder. De tar Gud til vitne på at det de sier er sant,
slik at det blir slutt på alle diskusjoner. 17 Da Gud ga løftet sitt, sverget han en ed. Med
det ville han vise dem som fikk løftet, at det var et løfte han aldri kunne tenkte seg å ta
tilbake. 18 Gud har gitt oss både løftet og eden sin. Disse to bekreftelsene står fast, etter
som Gud aldri kan lyve. De er en sterk oppmuntring til oss som håper på Gud og stoler
på at han en dag vil innfri løftet og frelse oss for evig.
19 Dette håpet om at sjelene til slutt skal bli frelst for evig, er som et solid anker som
sitter urokkelig fast hos Gud selv, innenfor forhenget til Det aller helligste‡ i himmelen.
20 Forhenget ble spjæret i to deler da Jesus døde på korset.§ Gjennom det åpnet han
veien til Gud for oss, og ble øversteprest for evig, akkurat som Melkisedek.

7

Melkisedek var prest for Gud

---

* **6:2** På gresk: læren om dåp og håndspålegging. Ordet dåp står i flertall. Undervisningen handlet altså om forskjellen mellom forskjellige jødiske seremonier for å bli renset og dåpen sammen med Jesus Kristus. Handspåleggingen handlet om at de troende la hendene på de døpte for at de skulle få Guds Ånd. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 19:5,6. Men de la også hendene på folk da de ba for syke, eller da noen skulle innvies til en oppgave i menigheten. † **6:14** Se Første Mosebok 22:17. ‡ **6:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskrivning, se 9:2-5. § **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde.

1 Denne Melkisedek var konge i byen Salem* og prest for den Høyeste Gud. Det
var han som møtte Abraham, den gangen Abraham kom tilbake etter å ha vunnet et
stort slag mot flere konger. Melkisedek ba til Gud om at han skulle gi Abraham alt
godt. 2 Abraham på sin side tok en tiendedel av alt han hadde vunnet i krigen, og
ga til Melkisedek. Navnet Melkisedek betyr "kongen som gjør Guds vilje". Han var
også "fredens konge", etter som Salem betyr fred. 3 Det står ikke noe i Skriften† om
Melkisedek sin far eller mor eller forfedre. Livet hans blir omtalt som om det ikke
hadde noen begynnelsen eller slutt. Derfor er han prest for evig, akkurat som Guds
sønn.
4 At Melkisedek fikk stor ære, kan vi forstå, etter som Abraham selv, stammefaren
til oss jøder, ga Melkisedek en tiendedel av det beste krigsbyttet. 5 Langt seinere fikk
Abraham sine etterkommere ta imot Moseloven‡ som sier at de skal gi en tiendedel av
alt til prestene, som alltid blir valgt fra Levis§ stamme. 6 Men Melkisedek hørte ikke
til denne presteslekten. Likevel fikk han ta imot en tiendedel av Abraham sitt bytte.
Melkisedek måtte også be om at Gud skulle gi Abraham alt godt, det til tross for at det
var Abraham som hadde fått Guds løfter. 7 Alle vet jo at det er en større ære å få be
Gud om å gi et annen menneske alt godt, enn det er å være det menneske som selv får
ta imot gaven.
8 De jødiske prestene, som langt seinere fikk ta imot en tiendedel av alt, var vanlige,
dødelige mennesker. Med Melkisedek var det annerledes. Det er som om Gud ville vise
oss at han fortsatt lever, etter som det ikke står noe i Skriften om hans død. 9 Vi kan til
og med si at Levi, stammefaren til alle jødiske prester som får ta imot en tiendedel av
alt, også ga en tiendedel av alt til Melkisedek gjennom Abraham. 10 Selv om ikke Levi
var født da Abraham møtte Melkisedek, fantes likevel bakgrunnen for hans røtter hos
Abraham.
11 Jødene har for lenge siden hatt en lov som bygger på at prestene fra Levis stamme
gjør tjeneste for Gud. Dersom tjenesten deres kunne gjøre oss feilfrie, behøvde ikke Gud
å sende en annen prest, en som var lik Melkisedek, og ikke lik Aron, den første presten
fra Levis stamme. 12 Når Gud forandret hele dette regelverket for hvordan prestene
skulle bli valgt, og lot en annen prest gjøre tjeneste for ham, da må også Moseloven
erstattes med noe nytt. 13 Den presten vi snakker om her, tilhører ikke Levis stamme,
men en annen stamme som aldri har tjent Gud og ofret på hans alter. 14 Vår Herre kom
fra Juda stamme, som dere alle vet, og det står ingenting i Moseloven om noen prester
fra denne stammen.

Jesus er øversteprest som Melkisedek

15 At noe helt nytt har kommet og erstattet den gamle ordningen med at prester
skal blir valgt ut fra Levis stamme, er helt klart, etter som denne nye presten er lik
Melkisedek, og ikke de andre prestene. 16 Jesus ble ikke valgt ut til prest fordi han
tilhørte Levis stamme, slik som Moseloven* krever, men fordi livet hans aldri tar slutt.
17 Det står i Skriften† om ham:

"Du er prest til evig tid,
på samme måte som Melkisedek."‡

18 Moseloven har altså blitt erstattet med noe bedre, etter som loven ikke kunne hjelpe
oss til å følge Guds vilje og komme nær ham. 19 Ingen mennesker har noen gang blitt
fullkomne ved å være lydig mot loven. Men nå har Jesus ført oss nær til Gud og gitt oss
et sikkert håp om at vi en dag skal bli frelst for evig.
20-21 Gud har sverget en ed på at Jesus for alltid skal være presten vår. Noe slikt har
han aldri gjort med de andre prestene. Det er bare Jesus som har fått høre Gud si:

"Herren har sverget en ed som han ikke vil bryte:
'Du er prest for evig.' "§

22 Denne eden er garantien for at den nye og bedre pakten som Jesus har opprettet
mellom Gud og menneskene skal stå fast.

---

* **7:1** Sannsynligvis det nåværende Jerusalem. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.
† **7:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **7:5** Levi var barnbarns barn til Abraham, og Levis etterkommere ble valgt ut til å bli prester mange hundre år senere. * **7:16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:17** Se Salmenes bok 110:4. § **7:20-21** Se Salmenes bok 110:4.

23 En annen forskjell er at de i den gamle ordningen med prester fra Levis stamme
hele tiden måtte tilsette nye prester, etter som døden satte en stopper for tjenesten deres.
24 Jesus derimot fortsetter å tjene som prest, etter som han lever for evig. 25 Derfor kan
han også i all framtid frelse de som kommer til Gud på grunn av det han gjorde. Han
lever for alltid og kan appellere til Gud for hvert menneske.
26 Jesus er en slik øversteprest som vi virkelig trengte. En som er hellig og uten skyld
og aldri har gjort noe galt. Derfor er han også skilt fra verdens onde mennesker og har
blitt tatt opp til Gud i himmelen. 27 Han ligner ikke de andre øversteprestene som hver
dag må ofre til Gud. Først for å få tilgivelse for sine egne synder, så for at folket skal
få tilgivelse for sine. Nei, Jesus ofret seg selv på korset en gang for alle, for at vi skal få
tilgivelse for syndene. 28 De øversteprestene som har blitt tilsatt i tråd med Moseloven
er vanlige syndige mennesker. Nå har altså Gud, ved å sverge en ed, satt Moseloven til
side og innført en ny ordning. Han har innsatt sin sønn som fullkommen øversteprest
til evig tid.

8

Jesus er øversteprest for en ny pakt

1 Hovedsaken i det vi vil si, er altså at Jesus er vår øversteprest. Han sitter på Guds
høyre side i himmelen og regjerer.* 2 Han tjener som prest for Gud i himmelen, i en
helligdom som ikke er laget av mennesker, men av Gud selv.
3 Oppgaven for øversteprestеn er å bære fram gaver og offer til Gud, og derfor var
også Jesus nødt til å bære fram et offer. 4 Dersom han fortsatt levde her på jorden,
ville han likevel ikke vært prest, for her finnes det allerede prester som bærer fram de
offer som Moseloven† krever. 5 Disse prestene tjener i en jordisk helligdom som bare gir
oss et uklart bilde av det som finnes i himmelen. Da Moses skulle reise det teltet som
Israels folk brukte til sine gudstjenester i ørkenen, sa Gud til ham: "Pass på at du gjør
alt etter det forbilde jeg viste deg på fjellet Sinai."‡ 6 Jesus Kristus derimot er prest for
en mye viktigere oppgave, for han er mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud
og menneskene, en pakt som hviler på bedre løfter.
7 Dersom den første pakten mellom Gud og hans folk kunne ha hjulpet oss til å følge
Guds vilje, da hadde ikke Gud behøvd å erstatte den med en annen. 8 Men Gud anklaget
Israels folk for ikke å følge hans vilje, og sa:

"Det skal komme en dag da jeg inngår en ny pakt med det folk som bor i Israel og Juda.§
9 Den vil ikke ligne den pakten jeg inngikk med forfedrene deres da jeg tok dem ved
hånden og førte dem ut av Egypt.
De holdt ikke fast ved min pakt,
og derfor brydde jeg meg ikke om dem lenger.
10 Men dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med Israels folk,
sier Herren: Jeg vil la dem forstå min vilje og mine lover,
og jeg vil gjøre det slik at de av hele hjertet er lydige mot meg.
Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk.
11 Da skal ingen lenger behøve å undervise hverandre og si:
'Pass på at du lærer Herren å kjenne',
for da skal alle kjenne meg, både store og små.
12 Jeg vil tilgi deres ondskap,
og jeg vil aldri mer huske på syndene deres."*

13 Gud taler altså om en ny pakt, og det betyr at den første pakten er gått ut på dato
og snart skal forsvinne.

9

Prestens oppgave i den første pakten

1 I det første pakten mellom Gud og hans folk var det en lang liste med regler for
hvordan prestene skulle tjene Gud i teltet* i ørkenen som de brukte til helligdom her på
jorden. 2 Teltet besto av to rom. Det første inneholdt en lysestake og et bord med tolv

---

* **8:1** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre, side deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **8:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:5** Se Andre Mosebok 25:40. § **8:8** Israels folk ble etter kong Salomo uenige. De valgte to forskjellige konger og bodde i to oppdelte landområder. * **8:12** Se Jeremia 31:31-34. * **9:1** Teltet ble reist under ledelse av Moses og finnes beskrevet i Andre Mosebok 25–31.

brød som representerte Israels tolv stammer. Dette rommet ble kalt Det hellige. 3 Helt
bak i dette rommet var det et forheng. Bak forhenget var det et nytt rom som ble kalt Det
aller helligste. 4 Der inne sto et alter av gull for røkelse og en kiste kledd av gull som ble
kalt Paktens ark. I arken oppbevarte de tre forskjellige gjenstander: En krukke av gull
fylt med manna†, Aron sin stav, som en gang hadde skutt friske skudd,‡ og steintavlene
med de ti budene. 5 Oppe på arken sto to modeller av kjeruber§, et symbol på Guds
nærhet. Vingene brettet seg ut over lokket på arken og ble kalt "plassen der Gud tilgir".
Men vi har ikke tid til å gå inn på hver detalj i disse tingene.
6 Etter at alt dette var gjort klart, gikk prestene regelmessig inn i Det hellige rommet i
teltet for å utføre sin tjeneste for Gud. 7 Men i Det aller helligste rommet innerst i teltet,
måtte bare øverstepresten gå inn. Det gjorde han en gang i året. Da hadde han alltid
med blod for å ofre til Gud for at både han og folket skulle få tilgivelse for syndene de
hadde begått i sin tankeløshet.
8 Gjennom denne symbolske handlingen viser Guds Hellige Ånd at veien til Gud
og Det aller helligste rommet var stengt for menneskene så lenge det første rommet
og regelverket for prestene ennå sto ved lag. 9 Bilde viser også til vår egen tid, for
menneskene bærer fortsatt fram gaver og offer som ikke kan gjøre dem fullkomne eller
gi dem en ren samvittighet. 10 Menneskene følger en lang liste med regler for det de har
lov til å spise, drikke og ulike seremonier av renselse for å bli verdige å komme innfor
Gud. Alt dette er bare ytre regler for å tjene Gud, og skulle bare gjelde inntil den nye
pakten kom med en ny og bedre ordning.

Jesus Kristus ofret sitt blod

11 Nå har altså Jesus Kristus kommet som øverstepresten for den nye pakten, med alle
fordelene dette fører med seg. Han har gått inn i den store og fullkomne helligdommen,
som ikke er bygd av mennesker og derfor heller ikke tilhører denne verden. 12 En gang
for alle gikk han inn med blod i Det aller helligste* i himmelen. Men det var ikke med
blod fra geiter og kalver.† Nei, han ofret sitt eget blod, og gjennom det har vi fått tilgivelse
for syndene våre og blitt frelst for evig.
13 Dersom menneskene i den første pakten hadde gjort noe som ut fra Moseloven‡ var
forbudt, kunne blodet fra geiter og okser, og vann blandet med asken fra en kvige,§ på
en symbolsk måte sette dem fri fra skyld og gjøre dem verdige å komme innfor Gud.
14 Hvor mye mer vil ikke da blodet fra Kristus sette oss fri fra skyld, slik at vi blir verdige
til å tjene Gud, han som gir liv. Kristus bar fram seg selv som et feilfritt offer til Gud
gjennom kraften i Guds evige Ånd.
15 Kristus er altså mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene.
Han døde for å ta straffen for de syndene menneskene hadde begått i den første pakten,
ja, han kjøpte oss fri fra vårt slaveri under synden. Gjennom dette kan alle som takker
ja til Guds tilbud, få del i Guds arv, det evige liv han har lovet oss. 16-17 En pakt fungerer
nemlig som et testamente*. Ingen kan arve noe før det er bevist at personen som skrev
testamentet er død. Da først trår det i kraft. 18 Derfor var blodet bevis for at døden
hadde funnet sted og nødvendig for at den første pakten skulle tre i kraft. 19 Da Moses
hadde lest opp alle budene i loven for hele folket, tok han blod fra kalver og geiter som
var slaktet, og blandet det med vann. Etterpå dyppet han stilkene fra isopplanten og rød
ull i blodet og stenket det over lovboken og alt folket. 20 Så sa han: "Dette blodet bekrefter
den pakten som Gud har fastsatt at dere skal holde." 21 På samme måten stenket han
blod på helligdommen og alle gjenstandene som ble brukt.† 22 Ja, Moseloven krever at
nesten alt og alle som skal komme innfor Gud, må gå gjennom denne seremonien for
renselse og bli stenket med blod. Uten blod og død finnes det ingen tilgivelse.
23 Helligdommen og alt som var i den, det vil si de symbolske bildene av det som
finnes i himmelen, må altså bli renset gjennom denne seremonien før de kan bli brukt
i gudstjenesten. Men forbildene i himmelen, den virkelige helligdommen, forlangte et
mye bedre offer. 24 Kristus har ikke gått inn i noen vanlig helligdom, som er bygd av
mennesker og bare er et bilde på den virkelige. Nei, han gikk inn i selv himmelen

† **9:4** Manna var det brød Israels folk spiste i ørkenen. Se Andre Mosebok 16:32-33. ‡ **9:4** Se Fjerde Mosebok 17:8-10. § **9:5** Kjerubene var en slags engler. * **9:12** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **9:12** Se Tredje Mosebok 16:14-15. ‡ **9:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **9:13** Se Fjerde Mosebok 19. * **9:16-17** Gresken har samme ord for pakter og testamente. † **9:21** Se Andre Mosebok 24:3-8.

med sitt blod og trådte fram for Gud på grunn av vår skyld. 25 Offeret hans var ikke
et offer som må bli gjentatt gang etter gang, slik som offer med blod fra dyrene som
øversteprestene hvert år bærer inn i helligdommen. 26 Nei, da hadde Kristus måtte
lide og dø gang på gang helt fra verdens skapelse. Nå kom han til jorden ved tidenes
slutt for en gang for alle å ofre seg på korset, for at vi skulle få tilgivelse for syndene
våre.
27 Gud har bestemt at vi mennesker skal dø en gang, og at vi etterpå skal bli dømt av
ham. 28 Derfor døde også Kristus bare en gang for å ta straffen for alle syndene på seg.
Kristus skal likevel komme til jorden for andre gang, men ikke for å ofre seg selv for
syndene våre. Nei, denne gangen kommer han for å frelse for evig alle de som venter
på han.

10

Jesus Kristus ofret seg en gang for alle

1 Reglene i Moseloven* om forskjellige slags offer gir bare en uskarp skisse av alle
de godene som skulle komme da Jesus Kristus ofret livet sitt. Øverstеprestene som år
etter år bærer fram offer, kan jo ikke gjøre seg selv eller noen andre fullkomne for evig.
2 I så tilfelle ville de ha sluttet å ofre, etter som både øversteprestene og folket ville
ha blitt fullkomne en gang for alle og ikke lenger hatt dårlig samvittighet for syndene.
3 Nå fortsetter i stedet disse årlige ofrene med å minne menneskene gang på gang om
syndene de har begått. 4 Blodet fra okser og geiter kan aldri ta bort syndene.
5 Derfor sa Kristus da han kom til verden:
"Offer og gaver vil du ikke ha,
men en kropp har du gjort til meg,
slik at jeg kan være lydig mot deg.
6 Du gleder deg ikke over syndoffer og brennoffer,
at de slakter dyr som de brenner på alteret.
7 Da sa jeg: 'Se, her er jeg. Jeg har kommet for å gjøre din vilje,
Gud, slik det var skrevet om meg i skriftrullen.' "†
8 For det første sier altså Kristus at Gud ikke vil ha offer og gaver. Han gleder seg ikke
over at prestene brenner dyr eller bærer fram andre offer for syndene til folket. Likevel
står det i Moseloven at de skulle gjøre alt dette. 9 For det andre sier Kristus at han har
kommet for å gjøre Guds vilje. Gud setter altså Moseloven til siden og erstatter alle offer
med Kristi offer. 10 Jesus Kristus fulgte Guds vilje og ofret kroppen sin en gang for alle,
for at vi skulle bli satt fri fra vår skyld og bli verdige å komme innfor Gud.
11 De prestene som tjener i den første pakten, bærer dag etter dag fram offer som aldri
kan ta bort noen synd. 12 Jesus bar fram det ene offer for synden. Det gir oss tilgivelse
i all framtid. Han satte seg på Guds høyre side for å regjere. 13 Der venter han nå på
at hans fiender skal bli lagt som en skammel under føttene hans.‡ 14 Gjennom det ene
offer har han for all framtid gjort oss fullkomne i Guds øyne, slik at vi er verdige til å
komme innfor Gud.
15 Guds Hellige Ånd vitner også for oss at dette er sant. Han sier først:
16 "Dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med dem, sier Herren:
Jeg vil la dem skjønne min vilje og mine lover.
Jeg vil gjøre det slik at de er lydige mot meg av hele sitt hjerte."
17 Senere legger han til:
"Jeg vil aldri mer huske på syndene og ondskapen deres."§
18 Når syndene nå en gang for alle er blitt tilgitt, da trengs det ikke flere offer.

Advarsel mot å gå bort fra troen på Jesus

19 Jesus ofret altså sitt blod for oss da han døde. Takket være det kan vi nå, kjære
søsken, uten frykt gå rett inn i Det aller helligste* der Gud finnes. 20 Jesus er den nye
veien til Gud. Han er den som gir oss liv. Han tok bort det forhenget som skilte oss fra
Gud. Forhenget til Det aller helligste revnet i to deler da han døde på korset.†

---

* **10:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:7** Se Salmenes bok 40:7-9. ‡ **10:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **10:17** Se Jeremia 31:33-34. * **10:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hhang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit var øversteprestеn, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **10:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde.

21 Siden vi nå har en så stor øversteprest som regjerer over Guds folk, 22 da la oss
gå rett inn til Gud selv, med hele hjertet fylt av tro på at han vil ta imot oss. Jesus har
ved sitt blod gjort oss verdige til å komme innfor Gud, etter som syndene er tilgitt og
kroppene våre er blitt vasket i rent vann‡. 23 La oss tillitsfullt holde fast ved håpet om
til slutt å bli frelst for evig. Gud kommer til å innfri de løftene han har gitt oss. 24 La oss
på alle måter oppmuntre hverandre til å vise kjærlighet og være hjelpsomme. 25 La oss
ikke være likegyldige til møter og gudstjenester, slik som visse personer bruker å gjøre.
La oss i stedet bruke disse anledningene til å styrke og oppmuntre hverandre, spesielt
etter som dere ser at dagen nærmer seg da Gud skal dømme verden.
26 Dersom vi med vitende og vilje fortsetter å synde mot Gud, og det til tross for at
vi har tatt imot det sanne budskapet om Jesus, da finnes det ikke lenger noe offer som
kan gi oss tilgivelse for syndene våre. 27 Nei, da venter bare Guds fryktelige straff og en
fortærende ild som skal utslette alle Guds fiender. 28 Allerede den som nektet å være
lydig mot Moseloven§, ble uten skånsel drept, dersom to eller tre vitner kunne bevise
hans skyld. 29 Hvor mye verre skal da ikke straffen bli for den som går bort fra Guds
sønn. En slik person sier nei til den frihet fra skyld som han selv har fått oppleve ved at
Jesus ofret blodet sitt og opprettet en ny pakt mellom Gud og menneskene. Han håner
Guds Ånd som formidler denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud. 30 Vi vet hvem som
har sagt: "Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som fortjener det," og: "Herren skal
dømme sitt folk."* 31 Ja, det er fryktelig å bli straffet av den levende Gud.
32 Tenk tilbake på hvordan det var i den første tiden, da dere nettopp hadde tatt imot
budskapet om Jesus. Da holdt dere fast ved troen midt i fryktelige lidelser. 33 Iblant ble
dere selv hånet og mishandlet av mennesker, og iblant stilte dere solidarisk opp for å
hjelpe andre som ble utsatt for det samme. 34 Dere led med dem som ble kastet i fengsel,
og når de tok eiendelene, var dere likevel glade, etter som dere visste at dere eide noe
bedre i himmelen, noe som hadde evig verdi.
35 Fortsett å være like uredde. Tenk på den store belønningen som venter! 36 Det blir
krevd langvarig utholdenhet dersom dere vil gjøre Guds vilje og få det han har lovet.
Gud sier i Skriften†:
37 "Om en kort tid kommer han som skal komme.
Det skal ikke trekke ut for lenge.
38 Den som tror,
blir skyldfri innfor meg og får leve.
Om han derimot vender seg bort fra meg,
har jeg ingen glede av ham."‡
39 Vi tilhører ikke dem som vender seg bort fra Gud og gjennom det går fortapt. Nei, vi
tilhører dem som tror på ham og blir frelst for evig.

11

Eksempel på mennesker med tro

1 Å tro på Gud betyr at vi stoler på at han en dag vil innfri håpet vårt og frelse oss for
evig. Vår tro gjør oss overbevist om en virkelighet som vi ennå ikke kan se. 2 Mange av
forfedrene våre hadde en slik tro og fikk høre av Gud at de var akseptert av ham.
3 I tro på Gud forstår vi at hele universet ble skapt på hans befaling. Det som er synlig
for våre øyne, ble formet av den usynlige verden.
4 I tro på Gud kunne Abel bære fram et bedre offer enn Kain. Gud aksepterte offeret
til Abel. Han erklærte Abel for å være skyldfri innfor ham, etter som Abel trodde på
Gud. Derfor er troen hos Abel en oppmuntring for oss i dag, til tross for at han for lenge
siden er død.*
5 I tro på Gud ble Enok rykket direkte opp til Gud uten å dø. De kunne ikke finne ham
lenger, for Gud tok ham til seg.† Før dette hadde Enok fått høre av Gud at han gledet seg
over ham. 6 Som dere forstår, det er umulig å glede Gud dersom vi ikke tror og stoler på
ham. Den som vil finne ham, må tro at det er en Gud til, og at han belønner dem som
virkelig leter etter ham.

---

‡ **10:22** Det rene vannet viser til den rituelle vasken de jødiske prestene måtte gå gjennom før de skulle tjene Gud.
§ **10:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **10:30** Se Femte Mosebok 32:36. † **10:36** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
‡ **10:38** Se Habakkuk 2:3-4. Teksten følger i stort sett den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:4** Se Første Mosebok 4:3-10. † **11:5** Se Første Mosebok 5:21-24.

7 I tro på Gud bygget Noah en båt for å redde sin familie. Gud hadde avslørt for ham
at det skulle bli en oversvømmelse, selv om ingen tegn akkurat da tydet på noe slikt.
Noah var likevel lydig mot Gud. Som en følge av dette ble resten av menneskene på
jorden dømt, mens Noah gjennom troen ble skyldfri innfor Gud.‡
8 I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle forlate hjemmet og dra til det
landet som Gud ville gi ham og etterkommerne hans. Abraham ga seg av sted, uten å
vite hvor han ville havne.§ 9 Etter som han trodde på Gud, bodde han som en fremmed
i det landet Gud hadde lovet ham. Han bodde i telt, det samme gjorde sønnen Isak,
og sønnesønnen Jakob, som begge hadde fått det samme løfte av Gud. 10 Abraham så
nemlig fram til å få bo i byen som er bygd på et evig fundament, den byen som Gud selv
er arkitekt og byggmester for.
11 I tro på Gud fikk Abraham kraft til å bli far, til tross for at han var å regne som
en olding. Hans kone Sara hadde aldri vært i stand til å få barn og var nå blitt rent
for gammel. Han stolte på at Gud som hadde gitt løftet, også ville holde det han hadde
lovet.* 12 Derfor ble Abraham stamfar til et helt folk. Denne ene mannen, som var så
godt som død, fikk så mange etterkommere at det var like umulig å telle dem som det
er med stjernene på himmelen og sandkornene på havets strand.†
13 All disse personene som trodde på Gud, døde uten å ha opplevd det som Gud hadde
lovet. De hadde bare sett hvordan alt lå og ventet i framtiden. De var takknemlige over
Guds løfter. Her på jorden kalte de seg gjester og fremmede. 14 Den som ordlegger seg
slik, viser at han leter etter et hjemland. 15 Dersom deres hjemland hadde vært det
landet de kom fra, da kunne de jo vende tilbake dit. 16 Men de har lengtet til et bedre
land, det landet som finnes i himmelen. Derfor skammer ikke Gud seg for å bli kalt
deres Gud. Han har bygd en by som venter i himmelen for alle som tror.
17 I tro på Gud kunne Abraham stole på Gud da han ble satt på prøve. Derfor var han
beredt til å ofre Isak på alteret, til tross for at Isak var hans eneste‡ sønn. 18 Gud hadde
jo sagt: "Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet som det folket jeg lovet deg"§
19 Abraham visste at Gud til og med kunne vekke opp døde. Billedlig talt fikk Abraham
Isak tilbake fra de døde.
20 I tro på Gud kunne Isak be for sine sønner Jakob og Esau, slik at de fikk del i alle
Guds goder i framtiden.
21 I tro på Gud kunne Jakob be for begge sønnene til Josef like før han døde, slik at de
også fikk del av Guds goder. Lutende mot sin støttestav tilba han Gud.
22 I tro på Gud så Josef for seg hvordan Israels folk en dag kunne forlate Egypt.
Derfor kunne han på dødsleiet gi sine befalingen om at en gang i framtiden skulle
etterkommerne frakte med seg de jordiske levningene av kroppen hans ut av Egypt.
23 I tro på Gud klarte foreldrene til Moses å gjemme sitt nyfødte barn i tre måneder.
De så at det var et vakkert barn, og var ikke redde til tross for at farao hadde gitt befaling
om at alle nyfødte gutter blant Israels folk skulle drepes.
24 I tro på Gud nektet Moses seinere som voksen å holde fast på sin status som sønn
til datteren av farao. 25 Han valgte å lide sammen med Guds folk i stedet for en kort
tid å nyte godt av et liv borte fra Guds vilje. 26 Han syntes det var mer verdt å lide, på
samme måten som Jesus Kristus måtte lide, enn å eie alle skattene i Egypt. Han visste
hvilken belønning som ventet ham.
27 I tro på Gud dro Moses seinere ut av Egypt. Han var ikke redd for hevnen fra farao,
men fortsatte å gå, etter som han i tro opplevde Gud, den usynlige, nær seg.*
28 I tro på Gud fikk Moses lære Israels folk å feire påske og stryke blod på dørkarmene,
slik at dødsengelen ikke skulle drepe den eldste sønnen i hver familie.†
29 I tro på Gud kunne Israels folk gå som på tørre landet rett gjennom Rødehavet. Da
egypterne fulgte etter, druknet alle sammen.‡
30 I tro på Gud fikk Israels folk murene i Jeriko til å rase sammen, etter at de i sju
dager hadde marsjert rundt dem.§

---

‡ **11:7** Se Første Mosebok 6:13-22. § **11:8** Se Første Mosebok 12:1-5. * **11:11** En annen tolkning: Gjennom troen på Gud fikk Sara kraft å bli mor, til tross for at hun aldri hadde kunne få barn og nå var helt for gammel. Hun stolte på at Gud, som hadde gitt henne løftet… Se Første Mosebok 17:15-19. † **11:12** Se Første Mosebok 22:17. ‡ **11:17** Abraham hadde en annen sønn sammen med sin slavekvinne. Men Isak ble regnet som hans eneste sønn, etter som han var født som et resultat av Guds løfte til Abraham. § **11:18** Se Første Mosebok 21:12. * **11:27** Se Andre Mosebok 2–3. † **11:28** Se Andre Mosebok 12:1-30. ‡ **11:29** Se Andre Mosebok 14:21-30. § **11:30** Se Josva 6:1-20.

31 I tro på Gud reddet den prostituerte Rahab seg. Hun slapp å bli drept sammen med
de andre i Jeriko som nektet å tro på Gud, etter som hun hadde tatt imot de israelske
spionene som venner.*
32 Må jeg gjøre listen lenger? Det ville ta altfor lang tid å fortelle om Gideon, Barak,
Samson og Jefta, om David, og om Samuel og de andre profetene som bar fram Guds
budskap.† 33 I tro på Gud kunne alle disse beseire andre riker, skape rettferdighet i
landet, og få del i det Gud hadde lovet. De kunne stoppe kjeften på løvene. 34 De kunne
slokke rasende ild og unngå å bli drept av sverd. Til tross sine svakheter ble de sterke
i tro. De fikk kraft til å stride mot fienden og drive hele armeer på flukt. 35 I tro kunne
de vekke opp døde, slik at kvinner fikk tilbake sine pårørende.
Andre ble torturert til døde, men holdt fast ved troen på Gud. De ville heller dø enn å
vende seg bort fra Gud for å bli sluppet fri. De visste at en gang ville de stå opp til et bedre
liv. 36 Noen ble hånet og pisket, andre ble lenket fast og måtte sitte i fengsel. 37 Noen ble
steinet til døde, andre ble saget i stykker eller drept med sverd. De gikk omkring kledd
i skinn fra sauer og geiter. De var sultne, forfulgt og mishandlet. 38 Derfor holdt de til i
ødemarken, i fjellene, eller gjemte seg i grotter og huler. Egentlig var de for gode for å
leve i denne verden.
39 Ingen av disse som jeg nå har regnet opp, fikk se Guds løfte oppfylt. Det til tross for
at alle i tro hadde fått høre fra Gud at de var akseptert av ham. 40 Gud hadde nemlig
en større plan som inkluderer alle som tror. Han ville vente på oss, slik at vi alle en dag
kunne bli fullkomne i Guds øyne for alltid.

12

Vær utholdende

1 Når vi nå har hørt om denne lange rekken av personer som holdt fast ved troen på
Gud, da la oss i fantasien se alle dem som står rundt oss og heier oss fram på troens
løpebane. La oss gjøre som de gjorde og kaste av oss alt som bremser oss, all synd som
vil fange oss og få oss til å snuble. La oss holde ut mot målet i det løpet som er lagt
opp for oss. 2 Jesus står og venter på oss. Fest blikket på ham som først fikk oss å tro,
og i tillegg vil hjelpe oss til å nå målet. Jesus så også fram imot den gleden som ventet
ham. Derfor kunne han holde ut både døden på korset og den skam det innebar å bli
henrettet. Nå sitter han på Guds høyre side og regjerer.* 3 Ja, tenk på Jesus som selv
måtte holde ut med så mye hat og fiendskap fra syndige mennesker. Da må dere ikke
bli trette og gi opp. 4 Ennå har dere ikke behøvd å ofre livet deres i kampen mot synden,
slik som han måtte gjøre.

Gud oppdrar barna sine

5 Kan dere ikke huske de trøstende ordene Gud ga dere som er hans barn? Det står i
Skriften†:
"Mitt barn, vær takknemlig når Herren oppdrar deg.
Tap ikke motet, når han snakker deg til rette.
6 Herren oppdrar alle dem han elsker.
Han straffer alle dem han har akseptert som sine barn."‡
7 Hold ut og lær av den lidelsen dere må gå gjennom. Det er bare Guds måte for å
oppdra dere. Han behandler dere som sine barn. Hvem har noen ganger hørt om et
barn som aldri blir snakket til rette? 8 Ja, dersom dere aldri blir irettesatt, som alle
andre, da er dere ikke Guds ekte barn. Da må dere være barn til noen andre.
9 Våre fedre her på jorden irettesatte oss, og vi var lydige og respekterte dem. Har vi
da ikke mye større grunn til å akseptere at vår Far i himmelen oppdrar oss, slik at vi får
leve evig? 10 Våre fedre her på jorden oppdro oss i noen korte år, og de gjorde så godt
de kunne. Når Gud oppdrar oss, er det alltid til vårt beste. Hans oppdragelse leder til at
vi blir lik Gud, han som er hellig. 11 All tilrettevisning kjennes smertefull og ubehagelig
i øyeblikket. Dersom de tar lærdom av å bli vist til rette, leder det til at de følger Guds
vilje og lever i fred både med ham og mennesker. 12 La derfor Gud fylle dere som er
svake med ny kraft. 13 Pass på at dere lever etter Guds vilje, slik at ingen av dere vakler
i troen og går under, men blir sterke på nytt.§

---

* **11:31** Se Josva 2:1-16 og 6:22-25. † **11:32** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:2** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **12:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:6** Se Salomos Ordspråk 3:11-12. § **12:13** Samme tankegangen finnes utryk i Jesaja 35:3 og Salomos Ordspråk 4:26, skjønt da i poetiske bilder.

Advarsel mot å avvise Gud

14 Ja, strev etter å leve i fred med alle mennesker, og lev fullt og helt for Gud. Bare den
som gir seg helt til Gud, vil en dag få se Herren. 15 Ta hånd om hverandre slik at ingen
går glipp av Guds kjærlighet og tilgivelse. La dere ikke bli grepet av bitterhet mot Gud
og mot hverandre. Det kan ødelegge livet for mange. 16 Pass på at ingen av dere lever
i seksuell løssluppenhet, og pass på at ingen kaster bort det dere har fått av Gud. Vær
ikke som Esau, som solgte sin arverett for et eneste måltid mat. 17 Som dere vet, ville
han seinere svært gjerne få ut arven sin, men da var det for seint å angre seg. Far hans
nektet å gi ham arven, det til tross for at Esau med tårer ba og tigget.*
18 Gud har talt til dere, men ikke slik som han talte til Israels folk. Dere står ikke ved
noe fjell her på jorden, et fjell dekket av ild, svarte skyer, stummende mørke og voldsomt
uvær. 19 Dere har ikke hørt trompetstøt og en stemme som taler slik at dere ikke ønsker
å høre mer. Den gangen ba Israels folk at Gud måtte slutte å tale til dem. 20 De holdt
ikke ut med å høre befalingen hans: "Til og med det dyret som kom borti fjellet, måtte
bli steinet til døde."† 21 Ja, synet av Guds hellighet var så fryktelig at Moses selv sa: "Jeg
skjelver av skrekk."‡
22 Nei, dere er blitt innbudt til å komme til Sions fjell§, til det nye Jerusalem, byen som
finnes i himmelen hos Gud, han som gir liv. Dere får stå for tusener av engler 23 som er
samlet til fest. Dere har blitt Guds barn og får arve alt det gode som Gud har lovet, etter
som deres navn er skrevet i det himmelske folkeregister.* Dere har tatt tilflukt til Gud,
han som en dag vil dømme alle mennesker. Ja, dere er innbudt til fest hos Gud sammen
med alle forfedrene som fulgte Guds vilje og nå står skyldfri innfor Gud på grunn av
troen. 24 Dere har kommet til Jesus, han som ble mellommann til en ny pakt mellom
Gud og menneskene da han ofret sitt blod på korset. Hans blod roper ikke på hevn slik
som Abels blod gjorde.† Nei, det roper til Gud om tilgivelse.
25 Se derfor til at dere ikke avviser Gud når han taler til dere. Dersom Israels barn
ble straffet da de nektet å være lydig mot Gud når han talte til dem her på jorden, hvor
mye hardere skal da ikke vi bli straffet dersom vi avviser Gud når han taler til oss fra
himmelen. 26 Da Gud talte fra Sinaifjellet, fikk stemmen hans jorden til å riste. I Skriften‡
har Gud lovet: "En siste gang vil jeg riste ikke bare jorden, men også himmelen."§
27 Dette betyr at alt det skapte vil bli tilintetgjort og forsvinne. Det som dere har bygget
på en evig grunn vil derimot bestå.
28 Vi tilhører Guds eget folk og har bygd våre liv på det evige fundamentet som aldri
skal forsvinne. La oss derfor være takknemlige og tjene Gud slik som han vil. Vi frykter
Gud og gir ham æren. 29 Vår Gud er som en fortærende ild når han straffer dem som
er utro mot ham.*

13

Avsluttende advarsler

1 Fortsett å elske hverandre slik som søsken bør gjøre. 2 Husk på å holde et åpent og
gjestfritt hjem. Ved det har noen fått engler på besøk uten å vite om det! 3 Tenk på dem
som sitter i fengsel, som om dere selv satt fengslet sammen med dem. Del smerten med
dem som blir mishandlet, som om det var deres egen kropp som fikk unngjelde.
4 Pass på å respektere ekteskapet. Vær trofast mot den du er gift med. Gud vil straffe
dem som lever i seksuell løssluppenhet og alle som er utro i sine ekteskap.
5 Lev ikke for pengene, men nøy dere med det dere har! Gud har sagt:
"Jeg vil aldri forlate eller fornekte deg."*
6 Derfor kan vi også med sikkerhet si:
"Herren er min hjelper, jeg trenger aldri å være redd.
Hva kan et menneske gjøre meg."†
7 Husk på deres ledere, dem som først underviste dere Guds budskap. Husk på
hvordan de holdt fast ved troen helt til livets slutt. Ta dem som et ideal for dere selv.
8 Jesus Kristus er den samme i går, i dag og i evighet. 9 La derfor ikke noen lokke dere
med ny og fremmed lære som vil føre dere vill. Det indre livet blir ikke styrket av at

---

* **12:17** Se Første Mosebok 25:33-34 og 27:30-40. † **12:20** Se Andre Mosebok 19:12-13,16-22 og Femte Mosebok 4:11 og 5:22. ‡ **12:21** Se Femte Mosebok 9:19. § **12:22** Jerusalem er bygd på fjellet Sion. * **12:23** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. † **12:24** Se Første Mosebok 4:3-10. ‡ **12:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:26** Se Haggaj 2:7. * **12:29** Se Femte Mosebok 4:24 og 9:3. * **13:5** Se Femte Mosebok 31:6. † **13:6** Se Salmenes bok 118:6.

dere spiser en spesiell type mat. Nei, det indre livet blir styrket av gaven fra Gud. Regler
om mat har aldri hjulpet noen.
10 Vi har fått noe som er bedre enn reglene i Moseloven‡. Vi har fått en øversteprest
som har ofret seg selv på korset for å gi oss tilgivelse for syndene våre. Vi kan alle få
del i hans offer. Da de jødiske øversteprestene slaktet sine dyr på alteret, fikk de aldri
spise av offeret som skulle utslette folkets synder.§ 11 De bar inn blodet av dyrene som
var slaktet til Det aller helligste*. Kroppene til dyrene ble brent utenfor leiren.† 12 På
samme måten led og døde Jesus utenfor byens port. Hans blod skulle sette oss fri fra
skyld og gjøre oss verdige til å komme innfor Gud.
13 Så la oss gå ut til Jesus utenfor leiren og være villige til å bli hånet sammen med
ham. 14 Denne verden er ikke vårt hjem for all framtid. Nei, vi ser fram imot at vi en
dag skal få bo for evig hos Gud.
15-16 La oss stadig hylle Gud for det som Jesus har gjort for oss. La oss takke Gud og
åpent bekjenne troen på Jesus. Glem heller ikke å gjøre godt mot andre. Del med andre
av det dere har. Dette gleder Gud, og er en type offer han gjerne vil ha fra oss.
17 Lytt til lederne i menigheten og gjør som de sier. De har fått oppgaven med å ta
hånd om dere, og skal en dag stå til rette for Gud for hvordan de har skjøttet tjenesten
sin. La alle merke at oppgavene blir løst med glede, og ikke utført som en tung byrde.
Det vinner dere alle på.

Sluttord

18 Fortsett å be for oss. Vi vet at vi har rene motiv og gjerne vil handle rett i alt vi gjør.
19 Særlig vil jeg at dere skal be om at jeg snart får komme til dere.
20-21 Selv ber jeg om at Gud, han som gir fred, på alle måter vil støtte og å hjelpe dere,
slik at dere alltid kan gjøre hans vilje. Ja, jeg ber om at han gjennom den kraft som
Jesus Kristus gir, vil hjelpe dere til alltid å gjøre det som gleder ham. Gud vakte opp vår
Herre Jesus fra de døde. På grunn av at Jesus hadde ofret sitt blod og innstiftet en evig
pakt mellom Gud og menneskene, ble Jesus Kristus den store gjeteren for alle sauene i
flokken. Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant!‡
22 Til sist ber jeg dere, kjære søsken, ta nøye vare på de advarslene som jeg har skrevet
i mitt korte brev. 23 Jeg kan fortelle dere at vår bror Timoteus har sluppet ut av fengslet.
Dersom han snart kommer hit, vil jeg besøke dere sammen med ham. 24-25 Hils alle
lederne hos dere og alle de troende. De troende her som kommer fra Italia, hilser til
dere.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

‡ **13:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **13:10** Det var det andre offer som prestene hadde rett å spise av. * **13:11** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **13:11** Se Tredje Mosebok 16:27. ‡ **13:20-21** På gresk: Amen!

Jakobs brev

Hilsen

1 Hilsen fra Jakob, han som er tjener for Gud og Herren Jesus Kristus*.
Til alle de jødiske troende som er spredd rundt om i mange land. Hilsen til dere alle!

Tro og utholdenhet

2 Vær glade, kjære søsken†, når dere må gå gjennom ulike slags vanskeligheter og
prøvelser. 3 Dere vet at dersom dere holder fast ved troen på Herren Jesus midt i alle
prøvelsene, da lærer dere å bli utholdende. 4 Dersom dere fortsetter å holde ut, får
dere til slutt en sterk og moden tro som gjør at dere kan møte hva som helst.
5 Dersom noen ikke forstår hvordan han skal klare dette, må han be til Gud. Gud skal
da gi ham forstand. Gud er villig til å gi visdom til alle. Han blir ikke sint om vi spør
om hjelp. 6 Den som ber til Gud, må stole på at han svarer. Tvil ikke, for den som tviler
på Gud, er som en løpsk bølge på havet som blir kastet hit og dit av vinden. 7 Dersom
du ikke stoler på Herren Gud, vil han heller ikke gi deg det du trenger. 8 Den som tviler
på Gud, vil aldri bestemme seg for om han skal be til ham eller ikke. Han blir usikker i
alle sine beslutninger.
9 Den troende som ikke har noen høy status her i verden, skal være stolt over sin
høye status hos Gud. 10-11 Den troende som er rik og har innflytelse her i verden, skal
være stolt over at Gud har vist ham hvor lite dette er verdt. Den rike visner bort som
en blomst på marken. Når solen går opp, svir den av gresset, og blomstene visner og
mister skjønnheten.‡ På samme måten vil den rike dø midt i alt sitt stress og prangende
luksus.
12 Lykkelig er det menneske som holder ut når det blir satt på prøve. Den som holder
fast ved troen på Herren Jesus til tross for alle prøvelsene, vil få evig liv som seierskrans.
Det har Gud lovet alle som elsker ham. 13 Dersom dere blir fristet til å gjøre det som er
ondt, må dere huske på å ikke skylde på Gud. Gud blir aldri fristet til å gjøre det som er
ondt, og selv vil han aldri friste noen. 14 Nei, når et menneske blir fristet til å gjøre det
som er ondt, er det naturens onde begjær som lokker og drar. 15 Det onde begjæret er
som et foster i oss som stadig vokser. Når det er ferdig utviklet, blir synden født. Synden
vokser så i sin tur og føder død. 16 La dere ikke bedra, mine kjære søsken. 17 Gud gir
oss bare gode gaver. Han har skapt alle himmelens lys og selv veksler han aldri mellom
lys og mørke. Derfor gir han oss bare det som er fullkomment godt. 18 Han fødte oss til
et nytt liv da vi tok imot det sanne budskapet om Jesus, helt i tråd med hans egen vilje.
Vi ble høstet inn som de første troende blant alle generasjoner han har skapt.

Omsett budskapet til praktisk handling

19 Glem aldri, mine kjære søsken, at dere bør være snare til å lytte, men sene til å
prate og sene til å bli sinte. 20 Et menneske som er sint, har vanskelig for å følge Guds
vilje. 21 Gjør dere derfor fri fra umoralen og ondskapen som finnes hos dere. Vær glade
og takknemlige over det budskapet som Gud har sådd i hjertene. Det har kraft i seg til
å frelse dere for evig.
22 Husk på å omsette budskapet til praktisk handling. Dersom noen tror at det holder
bare med å kjenne budskapet teoretisk, tar han skammelig feil. 23 Den som kjenner til
budskapet, men ikke følger det i praksis, ligner en mann som får øye på sitt ansikt i et
speil. 24 Han tar en rask titt og går etterpå bort og glemmer hvordan han så ut. 25 Den
som speiler seg selv i frihetens lov, i det budskapet som gjør oss helt fri fra synden, og
ikke glemmer det han fikk se, han vil bli lykkelig når han omsetter budskapet til praktisk
handling.
26 Den som påstår å være troende, men ikke kan kontrollere tungen og ordene sine,
bedrar seg selv. Troen hans kommer ikke til å frelse ham. 27 Den som derimot har en
sann tro, viser omsorg mot foreldreløse barn, enker og andre som har det vanskelig.
Han lar seg ikke påvirke av ondskapen i denne verden. En slik tro blir satt pris på av
Gud, vår Far i himmelen. Han vil ikke sette fingeren på noe hos dem som har en slik
tro.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:2** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:10-11** Se Salmenes bok 103:15-16 og Jesaja 40:6-8.

2

Alle skal bli behandlet likt

1 Kjære søsken, dere tror på Herren Jesus Kristus, han som har del i Guds makt og
herlighet. Bli derfor ikke imponert av den status enkelte mennesker har, men gjør likt
mot alle.
2 La meg bruke et eksempel: Tenk dere at dere er samlet til gudstjeneste. Plutselig
kommer det inn to personer. Den ene har vakre, kostbare klær og en ring av gull på
fingeren. Den andre er en fattig person i skitne klær. 3 Straks tar dere hånd om den rike
mannen og fører ham til den beste plassen i rommet. Til den fattige sier dere: "Du kan
stå der borte", eller "Sett deg her på gulvet ved siden av stolen min." 4 Har dere ikke da
en feil innstilling når dere på denne måten vurderer personer etter ytre status?
5 Lytt til det jeg sier, mine kjære søsken! Har ikke Gud innbudt dem som er fattige i
verdens øyne til å være hans og få del i et rikt liv når de tror på Herren Jesus? De skal
være Guds eget folk, på samme måte som Gud har lovet alle som elsker ham. 6 Hvorfor
behandler dere da de fattige så dårlig? Er det ikke de rike som undertrykker dere og
trekker dere for domstolene? 7 Er det ikke de som håner Jesus, ham som dere tilhører?
8 Gud vil at dere skal følge det viktigste budet i hele Moseloven,* det som i Skriften†
sier: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡ 9 Dersom dere behandler
menneskene forskjellig, da synder dere mot Gud. Dere er skyldige i å ha brutt loven. 10 I
følge loven er de enten skyldige eller skyldfrie. Den som har forbrutt seg mot et eneste
bud, er like skyldig som den som har forbrutt seg mot alle. 11 Den Gud som sa: "Du skal
ikke være utro i ekteskapet" har også sagt: "Du skal ikke drepe."§ Dersom du dreper
noen, er du skyldig ut fra lovens definisjon. Det gjelder like fullt om du ikke har vært
utro i ekteskapet.
12 Hver gang dere sier eller gjør noe, skal dere handle som dem som en dag skal få
evig liv på grunn av frihetens lov, det budskapet som gjør oss fri fra synden. 13 Den som
ikke viser medfølelse med andre, vil på dommens dag heller ikke få noe medfølelse av
Gud. Den som derimot viser medfølelse, vil selv få medfølelse.

Tro uten handlinger er bare tomme ord

14 Kjære søsken, hva nytte er det i å si at vi tror på Gud, dersom vi ikke omsetter
troen til praktisk handling? Kan en slik tro frelse noen? 15 La meg bruke et eksempel:
Dersom dere har noen fattige medlemmer i menigheten som verken har mat eller klær.
16 Rekker det da med å si til dem: "Gud vil ta hånd om dere. Kle dere varmt og spis
skikkelig mat?" Vil ordene fra dere hjelpe disse som er i nød? Må dere ikke også gi dem
det de trenger?
17 Slik er det altså med troen. Dersom den ikke er blitt omsatt til praktisk handling, er
den død, bare en masse tomme ord.
18 Nå vil kanskje noen protestere og si: "Tro er en ting, og gode gjerninger noe helt
annet. Disse to forhold har ikke noe med hverandre å gjøre." Da svarer jeg: "Hvordan
kan du bevise at du tror, dersom du ikke omsetter troen til praktisk handling? Det er
handlingene som viser hvilken substans troen har." 19 Innbiller du deg at det rekker med
å tro at det bare finnes den ene Gud? Dette vet til og med de onde åndene og skjelver av
skrekk for ham. 20 Nei, vær ikke så dum. Du må innse at troen er uten mening i tilfelle
du ikke omsetter den til praktisk handling.
21 Tenk på vår stamfar Abraham, som var villig til å ofre sønnen sin Isak på alteret.*
Abraham var lydig mot Gud, og det var denne handlingen som gjorde at han ble
akseptert av Gud. 22 Troen fikk Abraham til å handle i tråd med Guds vilje. Han
beviste troen ved å omsette den til praktisk handling. 23 Gjennom dette ble det som står
i Skriften† oppfylt: "Abraham trodde på Gud. Derfor ble han regnet som skyldfri innfor
ham."‡ Ja, Abraham ble til og med kalt Guds venn§. 24 Dere ser altså at menneskene blir
skyldfri innfor Gud på grunn av handlingene sine. Det rekker ikke bare med å tro.
25 Rahab, den prostituerte kvinnen i Jeriko, er et annet eksempel på dette. Hun tok
imot de israelske utsendingene i huset sitt og slapp dem ut en annen vei. På grunn av

---

* **2:8** På gresk: kongebudet. I Matteus sin fortelling om Jesus 7:12 og 22:39-40 kaller Jesus dette bud for det viktigste av alle. Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:8** Se Tredje Mosebok 19:18. § **2:11** Se Andre Mosebok 20:13-14 og Femte Mosebok 5:17-18. * **2:21** Se Første Mosebok 22:1-19. † **2:23** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:23** Se Første Mosebok 15:6. § **2:23** Se Jesaja 41:8.

denne handlingen ble hun akseptert av Gud. 26 En tro som ikke blitt omsatt til praktisk
handling, er altså død og tom, akkurat som en kropp er død dersom det ikke finnes noen
pust i den.

3

Vær nøye med det dere sier

1 Kjære søsken, ikke alle av dere skal undervise i menigheten. Gud gransker ordene
ekstra nøye til dem som underviser. 2 Alle gjør vi feil på ulike måter, men det som er
vanskeligst, er å kontrollere sin egen tunge og ordene vi sier. Den som lykkes med det,
er et feilfritt menneske som også har kontroll over handlingene sine. 3 La meg bruke
to bilder: Ved å legge et bissel i munnen på hesten, kan vi få den å lystre og gå dit vi
vil. 4 Og med et lite ror kan styrmannen få et stort skip til å seile akkurat dit han vil, ja,
selv om det blåser kraftig. 5 På samme måten er det med tungen. Den er en liten del av
kroppen vår, men den kan skryte av å få oss akkurat dit den vil.

Et annet bilde er en liten gnist som kan tenne fyr på en hel skog. 6 På samme måten
er det med tungen. Denne lille delen på kroppen er som en gnist fra selveste helvete.
Den flammer opp av ondskapen i denne verden, og kan forvandle våre liv til et inferno
av ild som ødelegger hele vår tilværelse.

7 Menneskene har gjennom alle tider lyktes med å temme og dressere alle slags dyr,
både slike som flyr i luften, lever på land og svømmer i vannet. 8 Sin egen tunge derimot
kan ikke mennesket temme. Den lever sitt eget liv, full av ondskap og dødelig gift. 9 Det
ene øyeblikket bruker vi den for å hylle vår Gud og Far, og i neste øyeblikk bruker
vi den til å forbanne menneskene, som Gud har skapt i sitt eget bilde.* 10 Av samme
munnen kommer både lovsang og forbannelser. Kjære søsken, dere forstår selv at dette
ikke er rett! 11-12 Samme kilden kan vel ikke gi både ferskvann og saltvann? Det er like
umulig som at oliven skulle vokse på fikentre eller fiken på vinranker.

Tegn på sann visdom

13 Om noen blant dere påstår å ha fått åndelig innsikt og visdom fra Gud, må han
gå foran med et godt eksempel og vise dette i praktisk handling, uten å fremheve seg
selv. 14 Dersom noen er fylt av misunnelse og egoisme, avslører han at alt pratet om
åndelig innsikt bare er løgn og tomt skryt. 15 En slik visdom kommer ikke fra Gud. Den
er jordisk, fysisk og inspirert av djevelen. 16 Misunnelse og egoistiske ambisjoner leder
til kriminalitet og all slags ondskap.

17 Nei, den visdommen som kommer fra Gud, inspirerer oss til å gjøre det som er rett i
Guds øyne. Den blir ikke årsak til konflikter, men gjør oss vennlige og hensynsfulle mot
hverandre. Den hjelper oss til å vise medfølelse, slik at vi kan gjøre godt mot andre.
Den lærer oss å behandle alle likt og til å være åpne og ærlige. 18 Dersom vi deltar i å
løse konflikter, sår vi fred blant våre medmennesker. Resultatet blir at de følger Guds
vilje.

4

Lev nær Gud

1 Hva er det som er årsaken til trette og strid blant dere? Er det ikke det egoistiske
begjæret som vil ta makten over kroppen og handlingene? 2 Dere vil ha det som andre
har, men føler at dere får så lite. Dere er misunnelige og ødelegger livene til hverandre
for å få det som dere selv vil. Ja, dere krangler og ypper strid, men blir ikke tilfredsstilt
etter som dere ikke ber Gud om å fylle behovene. 3 Når dere ber, får dere likevel ikke
det dere ber om etter som dere har feil motiv. Dere er bare ute etter å tilfredsstille egne
begjær.

4 Hvorfor går dere bort fra Gud? Forstår dere ikke at dersom dere elsker denne verden,
blir dere Guds fiender? Dere kan ikke være venn med Gud dersom målet er å nyte godt
av denne verden. 5 Tror dere ikke at Gud sier sannheten når det står i Skriften*: "Vårt
eget ego som Gud har latt bo i oss, er alltid misunnelig"?† 6 Gud vil i sin godhet hjelpe
oss til å stå imot dette egoistiske begjæret. Derfor heter det i Skriften:

"Gud misliker dem som er stolte,
men er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."‡

---

* **3:9** Se Første Mosebok 1:26-27. * **4:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:5** En annen tolkning: Den Ånd som Gud har gitt oss, våker sjalu over oss, slik at vi holder oss til ham. Eller: Gud våker sjalu over vår egen Ånd, som han har latt bo i oss. Se Andre Mosebok 34:14. ‡ **4:6** Se Salomos Ordspråk 3:34.

7 Erkjenn altså behovene av Gud. Bekjemp djevelen, så vil han rømme fra dere. 8 Hold
dere nær Gud, så vil han holde seg nær til dere. Be Gud om tilgivelse for syndene. Tvil
ikke mer, men tro på Gud av et fullt og helt hjerte. 9 Gråt over det onde dere har gjort.
Vis en ekte anger. Slutt å flire og la heller tårene strømme. La deres overfladiske glede
bli vendt til sorg. 10 Ja, erkjenn behovene av Herren Gud, så skal han opphøye dere.

Advarsel mot å dømme andre

11 Snakk ikke stygt om hverandre, kjære søsken, for den som snakker stygt om andre
og dømmer andre, han snakker nedsettende om Moseloven§ og dømmer den.* Dere
har ingen rett til å snakke nedsettende om loven og gjøre dere til dommere over den.
Oppgaven er å følge loven. 12 Det finnes bare en som har rett til å dømme, og det er
Gud. Det var han som ga oss loven og som alene har makt til å redde eller tilintetgjøre
oss. Hvilken rett har du som er menneske, til å dømme andre?

Advarsel mot falsk trygghet

13 Nå kommer en advarsel til dere som sier: "I dag eller i morgen skal vi reise til
den eller den byen, stanse der et år og gjøre gode forretninger." 14 Hvordan kan dere
vite hva som skal skje i morgen? Hvordan livet deres skal bli? Menneskene er som
morgenduggen, det ene øyeblikket syns den, og i neste sekund er den dunstet bort.†
15 Dere burde i stedet si: "Dersom Herren Gud vil, da kan vi leve og gjøre det ene eller
det andre." 16 Nå skryter dere over egne planer. En slik selvsikkerhet er ond.
17 Husk på at dere synder mot Gud, når dere vet hvordan dere bør handle, men ikke
gjør det.

5

Advarsel til de rike

1 Jeg vil også advare alle som er rike: Gråt og jamre dere over den ulykken som vil
ramme dere. 2 Rikdommen vil miste sin verdi, og de fine klærne vil bli forandret til
filler. 3 Ja, gullet og sølvet vil bli ødelagt som av rust. De blir et forvarsel om det som
vil ramme dere selv. Dere vil bli brent opp som av ild, etter som dere samlet på rikdom
i denne verdens siste tid. 4 Dere lot andre arbeide for dere, slik at dere kunne bli rike,
men ga dem ingen lønn. Nå har ropene deres om rettferdighet nådd Herren Gud, han
som har all makt.* 5 Dere har levd i luksus og overflod her på jorden. Dere er klare for
Guds straff, akkurat som dyr som har spist seg feite før de skal bli slaktet.† 6 Dere har
dømt og drept uskyldige mennesker som ikke gjorde motstand mot dere.

Herren Jesus kommer snart igjen

7 Kjære søsken, vent tålmodig på at Herren Jesus skal komme igjen. Vær lik bonden
som tålmodig venter på regn om høsten og våren. Han vet at jorden etterpå vil bære
en rik avling. 8 Ja, vis tålmodighet og hold fast ved troen. Herren Jesus kommer snart
igjen.
9 Klag ikke på hverandre, kjære søsken, for at ikke Gud en dag skal anklage dere.
Herren Jesus, den øverste dommeren, kommer snart.
10 Tenk på alle profetene som bar fram budskap fra Herren Gud.‡ La dem være et
ideal for dere når det gjelder å lide og vise tålmodighet. 11 Tenk også på Job og den
langvarige utholdenheten han viste. Lykkelige er de som på samme måten som han
holder fast ved troen når de må lide. Gud lot også Jobs liv slutte lykkelig, etter som Gud
er full av kjærlighet og medfølelse.§
12 Framfor alt, kjære søsken, dere skal ikke forsterke løftene dere gir med å sverge
eder. Dere skal ikke sverge ved himmelen eller ved jorden eller ved noe annet, for alt
tilhører Gud. Si bare et enkelt ja eller nei. Da bryter dere ikke noe løfte dere har sverget
for Gud og blir heller ikke straffet av ham.*

Bønnens kraft

13 Dersom noen av dere lider, skal han be Gud om hjelp. Dersom noen er glad, skal
han synge lovsanger til Gud. 14 Dersom noen er syk, skal han kalle til seg lederne i
menigheten. De skal be for ham og salve ham med olje, slik at kraften fra Herren Jesus

---

§ **4:11** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:11** Se Tredje Mosebok 19:16. † **4:14** Se Salmenes bok 144:4. * **5:4** Se Femte Mosebok 24:14-15. † **5:5** Se Jeremia 25:34. ‡ **5:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:11** Se Job 42. * **5:12** Se hva Jesus sier i Matteus sin fortelling om Jesus 5:33-37.

kan helbrede den syke.† 15 Dersom lederne i menigheten stoler på at Herren vil svare
på bønnene deres, skal Herren redde den syke og gjøre han frisk. Dersom den syke har
syndet, skal han bli tilgitt.
16 Bekjenn syndene for hverandre og be for hverandre, slik at dere kan bli helbredet.‡
Den som har fått syndene sin tilgitt, formidler Guds kraft når han ber. En slik person
kan derfor utrette mye. 17 Tenk på Elia. Han var et menneske akkurat som vi. Da han
med iver ba til Gud om at det ikke skulle regne i Israels land, ja, så regnet det ikke på
tre og et halvt år. 18 Da han igjen ba om at det skulle regne, kom regnet. Alt begynte å
spire som før.§

Frels den som har kommet bort fra Jesus

19-20 Kjære søsken, dersom noen av dere har kommet bort fra det sanne budskapet
om Jesus, må dere forsøke å hjelpe den personen tilbake. Dere skal vite at den som
lykkes i å føre noen tilbake til Jesus, redder denne personen fra en evig død, og gjør at
alle syndene hans blir tilgitt.

† **5:14** Olivenolje var en kjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at kraften fra Herren Jesus skulle helbrede den syke. ‡ **5:16** Forutsetningen for at Gud skal helbrede oss, er at vi tror på ham og ber om tilgivelse for det onde vi har gjort. Det betyr ikke at sykdommen er en straff fra Gud. Se hva Jesus sier i Johannes sin fortelling om Jesus 9:2-3. § **5:18** Se Første Kongebok 17:1 og 18:41-45.

Peters første brev

Hilsen

1 Hilsen fra Peter, som er utsending* for Jesus Kristus†.
Til dere som tilhører Gud og er fremmede i denne verden. Dere som bor spredt rundt
i provinsene Pontos, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia.
2 Dere takket ja til innbydelsen om å tilhøre Gud, vår Far i himmelen. Nå har dere
fått tilgivelse for syndene, etter som Jesus døde for å ta straffen vår slik som Gud for
lenge siden hadde planlagt. Ved kraften i Guds Ånd kan dere nå være lydig mot Jesus
Kristus og leve fullt og helt for ham.
Jeg ber at Gud vil vise dere godhet, og at dere mer og mer vil bli fylt av den freden
han gir.

Håpet om evig liv

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. I sin uendelige godhet lot
han oss bli født på nytt. Han fødte oss til åndelig liv‡, etter som vi tror at Jesus Kristus
har stått opp fra de døde. Ved at Jesus sto opp, har vi fått et sikkert håp. 4 En dag skal
vi få arve alt det gode som venter hos Gud. Ja, vi skal få det evige livet som aldri kan bli
ødelagt eller miste sin herlighet. 5 Denne evige frelse, som Gud skal avsløre ved tidenes
slutt, ligger allerede og venter på dere. Etter som dere stoler på ham, vil han ved sin
kraft ta vare på dere, slik at dere virkelig får del i frelsen.
6 Vær derfor glade. Juble over deres frelse, selv om dere nå for en kort tid må gå
gjennom forskjellige slags prøvelser. 7 Gjennom disse prøvelsene blir troen foredlet,
slik at bare det som er ekte, står igjen. Det er på samme måten som med gull som blir
foredlet når det blir varmet opp i ilden. Denne ekte troen er uendelig mye mer verd
enn gullet, som til slutt bare vil forsvinne. Når Jesus Kristus kommer igjen, vil dere få
del i herligheten og bli hyllet og æret på grunn av troen.
8 Dere elsker Jesus til tross for at dere ikke kan se ham. Ja, til tross for at dere ennå
ikke har sett ham, tror dere på ham og jubler. Dere blir fylt av en herlig og ubeskrivelig
glede, 9 etter som dere vet at Gud snart vil lønne troen og frelse dere for evig.
10 Det var denne frelsen profetene§ med iver har lengtet etter å forstå. De bar fram
Guds budskap om kjærligheten og tilgivelsen som dere skulle oppleve, men de visste
ikke selv hva det handlet om. 11 Kristi Ånd som bodde i dem forutsa at Kristus først
måtte lide, og at han etterpå skulle vende tilbake til herligheten hos Gud. De undret
seg over når dette skulle skje, og lurte på hvordan det skulle gå til. 12 Gud viste dem at
budskapet ikke gjaldt i deres egen tid, men for dem som skulle leve mye seinere. Nå
har dette budskapet om frelse nådd dere. Guds Hellige Ånd, som Gud har sendt, har
gitt utsendingene kraft til å komme til dere med det glade budskapet om Jesus. Det
budskapet er så fantastisk at til og med englene lengter etter å få vite mer om det.
13 Hold derfor hodet kaldt og vær beredt. Pass på å holde fast ved håpet om at Jesus
Kristus i sin godhet frelser dere for evig når han kommer tilbake.

Hold dere rene fra synden

14 Vær lydige mot Gud, etter som dere er hans barn. La dere ikke lenger bli drevet
av det onde begjæret som styrte dere før dere lærte Jesus å kjenne. 15 Lev fullt og helt
for Gud og hold dere rene fra synd. Han som innbød dere for å tilhøre ham, er ren og
hellig. 16 Han har selv sagt i Skriften*: "Dere skal holde dere rene fra synd, fordi jeg er
ren og hellig."† 17 Husk på når dere ber, at han som dere kaller Far i himmelen, en dag
vil dømme alle mennesker. Han gjør ingen forskjell på personer. Alle skal bli dømt etter
det de har gjort. Vis derfor respekt for Gud og vær lydig mot ham i den korte tiden dere
lever her på jorden.
18 Dere vet selv hvor mye det kostet Gud å kjøpe dere fri fra det meningsløse livet
både dere og forfedrene deres levde. Løsepengene besto ikke av sølv eller gull, som

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **1:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:16** På gresk: Dere skal være Hellige, for jeg er hellig. Se Tredje Mosebok 11:44-45; 19:2 og 20:7.

bare er materielle verdier som snart vil forsvinne. 19 Nei, dere ble kjøpt fri gjennom
Jesu Kristi kostbare blod. Kristus, som aldri hadde syndet, var Guds feilfrie lam som
ble ofret for å ta straffen for syndene. 20 Han var valgt ut av Gud for denne oppgaven
allerede før verden ble skapt. Det var først nå ved tidenes slutt at han kom til jorden
for å frelse dere. 21 Takket være Kristus har dere nå begynt å tro på Gud. Gud vakte
Kristus opp fra de døde og lot ham etterpå vende tilbake til herligheten hos Gud. Derfor
tror dere på Gud og har et sikkert håp om at han skal innfri sine løfter.
22 Dere har fått tilgivelse for syndene gjennom å tro på det sanne budskapet om Jesus.
Nå kan dere vise hverandre en ekte kjærlighet. Se til at dere elsker hverandre av hele
hjertet. 23 Dere har blitt født på nytt, ikke ved en fysisk, men ved en overnaturlig fødsel.
Gud sådde sitt evige og levende budskap i hjertene deres. 24 Det står i Skriften‡:
"Menneskene er som gresset,
og all dets herlighet er som skjønnheten i markblomstene.
Gresset visner og blomstene drysser av.
25 Men Herrens budskap består i all evighet."§
Det er dette budskapet dere nå har fått høre.

2

1 Dere har tatt imot Guds evige budskap. Kvitt dere derfor med all ondskap og falskhet.
Slutt med å spille perfekte, og legg bort misunnelse og stygt snakk om hverandre.
2-3 "Dere har jo fått smake Herrens godhet."* Vær derfor som nyfødte barn, som lengter
etter å få suge i dere mer av den åndelige melken. Ja, sug i dere av Guds budskap, så
skal dere vokse opp og forstå mer og mer av den frelse han har gitt dere.

Levende steiner i Guds tempel

4 Dere har kommet til den levende Jesus Kristus. Han er den steinen som ikke var
brukbar i menneskers øyne, men som er valgt ut og verdifull for Gud. 5 Selv er dere nå
levende byggesteiner, som Gud vil bruke for å reise sin menighet, sitt åndelige tempel.
Dere har blitt prester for Gud, og ved Guds Ånd kan dere tjene ham. Denne tjenesten
blir et offer som han tar imot med glede på grunn av det som Jesus Kristus har gjort.
6 Gud sier i Skriften:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem† en utvalgt og verdifull hjørnestein.
Den som tror på ham,
vil ikke bli skuffet."‡
7 Ja, Kristus er verdifull for dere som tror på han. For de derimot som ikke tror, har
"den steinen som ikke var brukbar for bygningsarbeiderne,
blitt selveste hjørnesteinen,
8 ja,
en brysom stein som de dunker borti,
en stein som de snubler over."§
De snubler fordi de ikke tar imot Guds budskap og er lydige mot det. Slik var det bestemt
allerede fra begynnelsen av for disse menneskene.
9 Dere som derimot tror på budskapet, har "blitt innbudt av Gud til å være hans folk
og til å være prester som tjener ham."* Ja, "dere tilhører Gud fullt og helt. Dere er hans
eget folk som skal fortelle andre om hans fantastiske gjerninger."† Dere har blitt ført ut
av det åndelige mørke og kommet til hans vidunderlige lys. 10 Dere som ikke før var et
folk, får nå være Guds eget folk. Nå har han vist medfølelse med dere som han tidligere
ikke viste medfølelse.‡

Vær gode ideal

11 Kjære venner, dere lever som fremmede i denne verden. Derfor vil jeg oppfordre
dere til ikke å gi etter for de egoistiske begjær som vil ta makten over dere og skade
dere. 12 Tenk på hvordan dere opptrer blant dem som ikke tror. La dem få se at dere
gjør det som er godt. Da vil de som før anklaget dere, hylle Gud den dagen han besøker
dem.§

---

‡ **1:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **1:25** Se Jesaja 40:6-8. * **2:2-3** Se Salmenes bok 34:9. † **2:6** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygd på fjellet Sion. ‡ **2:6** Se Jesaja 28:16. § **2:8** Se Salmenes bok 118:22 og Jesaja 8:14. * **2:9** Se Andre Mosebok 19:5-6. † **2:9** Se Jesaja 43:20-21. ‡ **2:10** Se Hosea 1:6,9 og 2:23. § **2:12** Det finnes to mulige tolkninger: "den dag han kommer for å frelse dem" eller "den dagen han kommer for å dømme dem".

13-14 Etter som dere tilhører Herren Jesus, skal dere underordne dere den regjering
og de myndigheter som finnes i landet. Regjeringen har jo etablert ordensmakten for å
straffe dem som gjør ondt og lønne dem som gjør godt.
15 Gud vil at dere ved å gjøre det som er godt, skal stoppe munnen på dem som
kommer med dumme anklager mot dere. 16 Jesus Kristus har kjøpt dere fri fra synden,
men utnytt ikke denne friheten til å gjøre det som er ondt. Husk på at dere har fått
friheten for å kunne tjene Gud. 17 Dere skal behandle alle mennesker med respekt. Elsk
deres troende søsken*. Vis ære mot Gud, og ha respekt for regjering og myndigheter.

Råd til slaver

18 Dere som er slaver, må sette eierne foran dere selv. Vær lydige og respekter eierne,
ikke bare når de er vennlige og behandler dere godt, men også når de er harde og
urimelige. 19 I Guds øyne gjør dere noe stort når dere er villige til å lide urettferdig, for
å være lydige mot Gud. 20 Dersom dere handler galt og på grunn av det må tåle å bli
slått og straffet, hva er det å være stolte av? Om dere derimot handler rett og likevel
må lide for det, da er det stort i Guds øyne.

Følg eksemplet til Jesus Kristus

21 Den som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, må være villig å lide.
Kristus selv måtte lide for alles skyld og har gitt dere et eksempel for å følge etter.
22 Kristus syndet aldri,
og han sa alltid sannheten.
23 Når han ble hånet, svarte han ikke med å håne tilbake, og når han måtte lide, truet
han ikke fiendene. Nei, han overlot straffen til Gud, som en dag vil dømme alle rettferdig.
24 Han bar syndene våre på sin egen kropp da han døde på korset. Gjennom dette er
vi satt fri fra syndens makt og kan følge Guds vilje. Ja, ved hans sår har dere blitt legt.
25 Dere var som sauer på villstrå, dere var borte fra Gud, men nå har dere vendt tilbake
til ham som er deres gjeter og beskytter.†

3

Råd til gifte par

1 Dere gifte kvinner må sette mennene deres foran dere selv. Det gjelder også de
kvinnene som er gifte med menn som ikke tror på budskapet om Jesus. For dersom
mannen ser at dere handler uselvisk og lever et rent liv for Gud, 2 kan dere påvirke
ham til å tro uten å si et eneste ord.
3 Strev ikke etter å fange oppmerksomheten på det ytre, som kostbare smykker, vakre
klær og kunstferdig frisyre. 4 Nei, prioriter heller de indre verdiene og ha et mykt og
behagelig vesen. Det er en skjønnhet som aldri forsvinner, og noe som er kostbart i
Guds øyne. 5 Den skjønnheten preget de kvinnene som levde for lenge siden og tilhørte
Gud. De stolte på Gud og satte mannen over seg selv. 6 Sara for eksempel, var lydig mot
Abraham som var mannen hennes, og kalte ham herre. Ta henne til et ideal og gjør det
som er godt uten å være redd for noe som helst.
7 Dere gifte menn, dere har ansvaret for å leve sammen med konene deres på en måte
som stemmer med den undervisningen dere har fått. Vis omsorg for henne, etter som
hun er svakere og mer utsatt. Husk på at også hun en dag vil få del i gaven som er
det evige livet. Vis henne respekt. Ja, dere må behandle konene deres slik som Gud vil,
ellers kommer han ikke til å svare på bønnene dere ber.

Råd til alle troende

8 Og nå ett ord til dere alle: Forsøk å leve i fullkommen harmoni med hverandre. Tenk
alltid på det som er best for andre. Elsk hverandre som søsken bør gjøre. Vis hverandre
medfølelse og erkjenn hverandre sine behov. 9 Pass på at ingen tar hevn over noen, og
at ingen svarer med hån selv om han blir hånet. Nei, be i stedet om at Gud må gi alt
godt til fiendene dere måtte ha. En slik innstilling vil Gud at dere skal ha, etter som
dere selv har blitt innbudt til en dag å få del i alle godene hans.
10 Det står i Skriften:
"Dersom du elsker livet og vil nyte godt av det,
forsøk da å kontrollere tungen din.
Tenk på hvert minste ord som kommer over leppene.
Si ikke noe ondt og lyv aldri!
11 Slutt å gjøre det som er ondt,

---

* **2:17** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. † **2:25** Se Jesaja 53:4-9.

gjør heller det som er godt.
Strev etter å leve i fred med alle.
12 Herrens øyne våker over dem som er lydige mot ham,
og ørene hans hører bønnene deres.
Men han står imot dem som gjør det onde.”*

Vær beredt til å lide

13 Hvem vil gjøre dere noe ondt dersom dere er ivrige til å gjøre godt? 14 Dersom noen gjør dere ondt fordi dere følger Guds vilje, da skal dere se på dette som et privilegium. Vær ikke redd for noen og la dere ikke skremme. 15 Dere skal ære og opphøye Jesus Kristus, han som er Herre i livet deres. Dersom noen spør dere om troen, skal dere være beredt til å gjøre greie for håpet dere har om evig liv. 16 Dere skal svare med respekt, og uten å virke overlegne. Pass på at dere alltid har god samvittighet. Da må de som anklager dere, gå skamfull bort. De har snakket nedsettende om alt det gode dere gjør fordi dere tilhører Kristus. 17 Iblant kan det være Guds vilje at vi må lide på grunn av at vi har gjort noe godt. Det er i alle fall bedre å ha det slik, enn å lide for å ha gjort noe ondt.

18 Kristus selv måtte lide. Han døde for å ta straffen for syndene våre på seg, en gang for alle. Ja, han som aldri hadde gjort noe ondt, døde for at vi som var onde mennesker, skulle få tilgivelse og komme til Gud. Kroppen hans ble drept, men Guds Ånd gjorde ham levende igjen.† 19 Gjennom Guds Ånds kraft kunne han seinere oppsøke og befale åndene som Gud holder fanget.‡ 20 Det var disse åndene som på Noah sin tid nektet å være lydig mot Gud, til tross for at han tålmodig ventet mens Noah bygde sin båt. Bare åtte personer ble reddet da vannet oversvømte jorden.

21 Dette vannet er et bilde på dåpen, som nå redder dere på grunn av at Jesus Kristus har stått opp fra de døde. Dåpen handler ikke om at kroppen bli vasket ren fra smuss, men om at vi vender oss til Gud og ber om å få syndene renset bort. 22 Ja, Jesus Kristus sto opp fra de døde og vendte tilbake til himmelen. Der sitter han nå på Guds høyre side og regjerer, etter at alle englene, maktene og kreftene har blitt lagt under ham.§

4

1 Etter som Jesus Kristus måtte lide i kroppen, må også dere være beredt til å gjøre det. Den som er villig til å lide for å følge Kristus, vil også velge å slutte å synde. 2 Han vil ikke resten av livet bli styrt av de onde begjær som finnes i den menneskelige naturen, men heller streve etter å gjøre Guds vilje. 3 Dere har allerede syndet nok, ved at dere før levde i seksuell løssluppenhet og tok del i grenseløse orgier. Dere drakk dere fulle og var med på ville fester og organiserte fyll sammen med andre som ikke kjente Gud. Ja, dere henga dere til all slags skammelig avgudsdyrkelse.

4 De gamle vennene deres er forskrekket over at dere ikke lenger vil velte dere i denne gjørmen av sex og rus sammen med dem. Derfor begynner de å håne dere. 5 Husk da på at alle en dag må stå til ansvar overfor Gud for sine handlinger. Han er klar til å dømme både dem som lever nå og dem som har rukket å dø. 6 Ja, alle mennesker skal en gang stå for Gud. Derfor ble det glade budskapet om Jesus fortalt også for de troende som nå er døde. De er døde, akkurat som alle mennesker må oppleve, men de skal leve evig lik Gud, etter som de tok imot budskapet.

Støtt og hjelp hverandre

7 Tidenes slutt kommer snart. Vis derfor selvbeherskelse og tenk klart så dere kan be. 8 Det viktigste av alt, er at dere av hele hjertet elsker hverandre. Den som elsker, tilgir sine medmennesker uansett hvor mye ondt de har gjort ham. 9 Ta imot gjester i hjemmet deres, uten å klage over det ekstra bryet det medfører.

10 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss evner til å utføre enkelte oppgaver. Hjelp derfor hverandre på forskjellige måter, slik at alle får nytte av de evnene Gud har gitt dere. 11 Har du fått evnen til å tale, så se til at du taler i tråd med Guds budskap. Har du fått evnen til å hjelpe andre, så se til å hjelpe dem i den kraft Gud gir deg. Da skal Gud bli opphøyd og æret på grunn av det som Jesus Kristus gjør gjennom dere. Æren og makten tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant!*

---

* **3:12** Se Salmenes bok 34:13-17. † **3:18** Eller: hans Ånd ble levende igjen, 19så at han kunne… ‡ **3:19** Disse fengslede ånder er enten døde menneskene, eller noen slags åndelige vesener. § **3:22** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **4:11** På gresk: Amen!

12 Kjære venner, bli ikke forskrekket over de mange prøvelsene dere må gå gjennom.
Det er bare det en troende må vente seg. 13 Vær heller glade når dere må lide for Kristi
skyld. Dersom dere deler lidelsene hans nå, vil dere også få juble i glede den dag han
kommer tilbake med makt og herlighet. 14 Ja, dere er lykkelige når noen håner dere for
Kristi skyld, for slik motstand er gjerne et bevis på at Guds mektige Ånd bor i dere.
15 Selvfølgelig må det aldri skje at noen av dere påfører dere lidelser ved å ha myrdet,
stjålet, stelt i stand annet ondt eller lagt seg bort i andre sine affærer. Det ville være
en stor skam. 16 Den derimot som må lide fordi han tilhører Kristus, behøver ikke gå
skamfull, men kan hylle Gud for privilegiet det er å få tilhøre Kristus.
17 Den lidelse dere må gå gjennom, er en slags dom som rammer Guds eget folk.
Dersom til og med vi som tilhører Gud, må gå gjennom lidelse, hvor mye verre vil det
da ikke bli på dommens dag for dem som nekter å tro på det glade budskapet fra Gud?
18 Det står i Skriften:
"Dersom den som følger Guds vilje må gå gjennom så mye lidelse før han blir frelst,
hvordan vil det ikke da gå for den som er ond og ikke bryr seg om Guds frelse?"†
19 Fortsett å gjøre det som er godt, også dersom Gud lar dere lide. Stol på ham som
skapte dere, for han kommer aldri til å slippe taket i dere.

5

Råd til forstandere og ungdommer

1 Nå en advarsel til dere som er ledere i menigheten. Jeg er jo selv forstander og
har med egne øyne sett all den lidelsen Jesus Kristus måtte gå gjennom. Jeg skal også
sammen med dere få dele herligheten i Kristus når han kommer igjen.
2 Jeg vil at dere skal være som en gjeter for menigheten, den flokken Gud har satt dere
til å lede. Ta godt vare på alle, ikke fordi dere blir tvunget til det, men fordi dere selv
ønsker det. Det er slik Gud vil ha det. Ta ikke vare på menigheten for å tjene penger
eller ha andre fordeler, men fordi dere vil tjene Gud av et helt hjerte. 3 Ikke opptre som
en hersker over flokken, men led menigheten ved å gå foran med et godt eksempel. 4 Da
vil Jesus selv, den øverste gjeteren, lønne dere den dagen han kommer igjen. Dere skal
for evig få del i herligheten hos ham.
5 Dere som er unge, må tilpasse dere etter dem som er eldre og har fått i oppdrag å
lede menigheten. Men for alle gjelder det at ingen må være stolte, uten å erkjenne sitt
behov av andre. Det heter i Skriften:
"Gud misliker dem som er stolte,
men han er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."*
6 Erkjenn derfor behovene dere har av Gud og hans kraft, så vil han en dag opphøye
dere. 7 Overlat alle bekymringer til ham, for han tar hånd om dere.

Vær på vakt

8 Vær på vakt og tenk klart. Ta dere i vare for djevelen som er en fiende. Han raser
omkring som en brølende løve blant dere og leter etter hvem han kan sluke. 9 Stå imot
angrepene hans og hold fast ved troen på Jesus. Gi ikke opp når dere må lide. Husk på
at alle troende i hele verden må gå gjennom de samme prøvelsene.
10 Gud har i sin godhet innbudt oss til evig herlighet. Dette får vi på grunn av det Jesus
Kristus har gjort for oss. Det er bare en kort tid dere må å lide. Gud vil støtte dere og
gi dere kraft så dere kan holde fast ved troen. 11 Hans er makten i all evighet. Ja, det er
sant!†

Sluttord

12 Jeg har skrevet dette brevet til dere med hjelp av Silvanus. Han er en troende bror
som jeg stoler fullt og helt på. Jeg ville med disse korte linjene oppmuntre dere og minne
dere om Guds godhet og kjærlighet, slik at dere alltid vil holde fast ved troen på ham.
13 Menigheten her i Babylon‡, som på samme måte som dere har takket ja til Guds
innbydelse om å tilhøre ham, hilser til dere. Markus, min unge medarbeider§, hilser
også til dere. 14 Hils hverandre med et kyss for å vise den kjærlighet dere har.*
Med ønske om at Guds fred skal fylle alle dere som lever i fellesskap med Kristus.

---

† **4:18** Se Salomos Ordspråk 11:31. * **5:5** Se Salomos Ordspråk 3:34. † **5:11** På gresk: Amen! ‡ **5:13** Babylon var sannsynligvis et kodenavn for Roma. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 14–18. § **5:13** På gresk: sønnen min. * **5:14** På gresk: Hils hverandre med et kjærlighetens kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De kysste hverandre, mennene for seg og kvinnene for seg.

Peters andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra Simon Peter, som er tjener og utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle dere som har fått den samme verdifulle tro som vi, takket være alt godt i Jesus
Kristus, vår Gud, som frelste oss.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere godhet, og at dere for hver dag mer og mer blir fylt
av hans fred ved at dere lærer å kjenne Gud og vår Herre Jesus.

Troen må bli fulgt av praktisk handling

3 Da vi lærte Gud å kjenne, ham som har innbudt oss for å få del i sin herlighet og
makt, fikk vi også del i den kraften vi trenger, for å kunne leve etter hans vilje. 4 Ved
disse store og fantastiske løftene blir dere lik Gud. Dere slipper unna det onde begjæret
i denne verden som ødelegger livet for menneskene.
5 Derfor skal dere satse alt på å omsette troen til praktisk handling. Lær Gud å kjenne.
6 Da vil dere utvikle selvbeherskelse og utholdenhet og kan være lydige mot ham. 7 Dere
må også ta hånd om hverandre i kjærlighet, slik som søsken bør gjøre. 8 Jo mer dere er
lydige mot Gud og elsker hverandre, desto mer kan dere tjene vår Herre Jesus Kristus.
Da har dere ikke blitt kjent med ham forgjeves. 9 Den som ikke bryr seg verken om Gud
eller sine troende søsken, forstår ikke særlig mye. Han har allerede glemt at Gud har
tilgitt syndene hans og gitt ham et nytt liv.
10 Kjære søsken‡, Gud har innbudt dere til å tilhøre ham, og dere har takket ja til
innbydelsen hans. Gjør derfor alt for å leve etter hans vilje, slik at dere beviser at dere
virkelig er hans. Da kommer dere ikke til å falle tilbake til synden igjen og går fortapt.
11 Gud vil en dag hilse dere velkommen i sin nye verden. Der regjerer vår Herre Jesus
Kristus for evig, han som har frelst dere.
12 For at dere helt sikkert den dagen, skal bli hilst velkommen av Gud, vil jeg fortsette
å minne dere om å leve etter hans vilje. Dette sier jeg selv om dere allerede kjenner til
alt dette og holder fast ved det sanne budskapet om Jesus. 13 Jeg ser det som min plikt
å fortsette å minne dere om sannheten så lenge jeg lever. 14 Vår Herre Jesus Kristus
har nemlig vist meg at mine dager her på jorden er begrenset, og at jeg snart skal dø.
15 Derfor vil jeg gjøre alt for at dere skal huske undervisningen min lenge etter at jeg er
borte.

Budskapet om Jesus er sant

16 Det var ikke noen snedig uttenkte sagn vi fortalte dere, da vi sa at vår Herre Jesus
Kristus var kommet til oss i makt og ære. Nei, med egne øyne fikk vi se ham med egne
øyne i hans kongelige glans. 17-18 Vi var med ham opp på det hellige fjellet. Der fikk vi
se ham stråle av den herlighet Gud, hans Far i himmelen, ga ham. Vi hørte selv at Gud
talte fra himmelen og æret ham idet han sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min
glede."§
19 Denne begivenheten viste oss at det budskapet Gud lot profetene* holde fram om
Kristus, er sant. Hold dere til dette budskapet. Det er som skinnende lys i denne verdens
åndelige mørke. Det skal lyse for oss helt til Jesus Kristus, den strålende morgenstjerne†,
kommer igjen for alltid å lyse opp vårt indre.
20 Framfor alt må dere tenke på at ingen kan tyde budskap fra Gud som finnes i
Skriften‡, uten hjelp av hans Ånd. 21 Ingen av disse budskap har blitt til på menneskelig
vis. Det er Guds Ånd, som har drevet personene til å skrive ned Guds egne budskap.

2

Vær på vakt mot falsk undervisning

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:17-18** Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:1-5, Markus sin fortelling om Jesus 9:2-7 og Lukas sin fortelling om Jesus 9:28-35. * **1:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:19** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 22:16. ‡ **1:20** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

1 Det var også profeter som spredde falske budskap blant Israels folk, akkurat som
det finnes personer som sprer falsk undervisning blant dere. De vil lure inn løgn om
Gud som kan ødelegge troen hos dere. Ja, de vil til og med fornekte Herren Jesus, han
som har kjøpt alle fri fra slaveriet under synden. Ved dette vil de selv gå evig fortapt.
2 Mange kommer til å følge og delta i deres ville og umoralske liv. På grunn av dem vil
Jesu sanne vei* få et dårlig rykte.† 3 I sitt begjær etter makt og penger, vil de lure dere
med oppdiktede historier. Gud har for lenge siden lovet å straffe dem. De er på vei til å
gå evig fortapt.

4 Gud sparte ikke en gang englene som gjorde opprør mot ham, men kastet dem ned i
den mørke avgrunnen. Der blir de nå holdt fanget mens de venter på straffen fra Gud.‡
5 Han sparte heller ikke de personene som levde på Noahs tid, og som nektet å høre
på når Noah fortalte om den rettferdige dommen som ville ramme hans samtid. Den
gangen reddet Gud bare Noah og sju andre da han lot den store oversvømmelsen utslette
alle onde mennesker.§ 6 Gud straffet også byene Sodoma og Gomorra og forandret dem
til askehauger. Han ville vise hvilken straff som venter dem som ikke er lydige mot Gud.
7-8 Han reddet likevel en person som bodde i Sodoma, og det var Lot. Lot levde nemlig
etter Guds vilje. Han ble sterkt plaget dag etter dag av å bli tvunget til å se på og høre
om onde menneskers ville og umoralske liv.*

9 Gud har altså makt til å redde dem som er lydige mot ham, når de kommer ut i
vanskeligheter. Han har også makt til å straffe dem som er ulydige mot ham, helt fram
til dommens dag når han skal dømme for evig. 10 Han straffer spesielt dem som blir
drevet av sine skitne seksuelle begjær og nekter å la Gud styre livene deres. På samme
måte straffer han mennesker som sprer falske budskap, som jeg nettopp snakket om.
Disse personene er storsnutet og selvsikre. De unndrar seg ikke for å håne maktene
i engleverdenen. 11 Dette gjør de, til tross for at Guds engler, som er mye sterkere og
større enn oss mennesker, ikke våger å komme til Gud med noen anklager mot maktene
i engleverdenen.

12 Ja, de som sprer falsk undervisning, håner det som de ikke kjenner. De er som
uforstandige dyr, som bare følger instinktene og er født for å bli fanget og drept. Akkurat
som dyrene går under, vil også de gå under for evig. 13 De vil selv måtte lide for all den
lidelsen de har blitt årsak til. Disse personene elsker å feste mitt på lyse dagen. De er en
skam og vanære der de tar plass og spiser i møtene og gudstjenestene deres, samtidig
som de lar seg bruke til sine syndige nytelser. 14 De kan ikke se på en kvinne uten å
tenke på sex, og de får aldri nok av synden. De lurer mennesker som er usikre på hva
de tror, og får dem til å synde. De er smarte til å leve på andre sine penger. Gud vil
straffe dem for alt det onde de gjør. 15 De har forlatt den rette veien og har gått vill,
akkurat som Bileam, Beors sønn. Han elsket å tjene penger på å gjøre det som var ondt.
16 Gud stoppet profeten Bileam da han hadde tenkt å bringe fram et falskt budskap i
Guds navn. Gud lot et esel snakke til ham med en stemme som et menneske.†

17 De som sprer falsk undervisning, er som brønner som har tørket ut, som tåkedotter
som blir drevet av vinden. De lover den tørste vann, men har ingenting å gi.‡ Derfor
venter helvetes mørke på dem. 18 De snakker så fint, men løftene drønner av tomhet.
Gjennom å lokke med et vilt og umoralsk liv, der menneskene får følge sine onde begjær,
lurer de nyfrelste og umodne troende som nylig har forlatt et liv i synd til seg. 19 De lover
menneskene frihet, men de er selv slaver i synden, som gjør at de går evig fortapt. Et
menneske er slave under det som tar makten hos det. 20 Dersom de som har flyktet fra
umoralen i denne verden, gjennom å lære Herren Jesus Kristus, vår Frelser, å kjenne,
på nytt blir fanget inn og gjort til slave under synden, da er deres situasjon blitt verre
enn før. 21 Ja, det hadde vært bedre at de aldri fikk innsikt i den rette måten å leve på,
framfor først å lære Guds vilje å kjenne, og så etterpå vende ryggen til alt han befalte.
22 Det har gått med disse, akkurat som det står i det gamle ordspråket: "Hunden snur
seg om mot sitt eget spy"§, og "Ikke før er grisen vasket ren, før den på nytt velter seg i
søla."

---

* **2:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". † **2:2** Peter gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirket det åndelige livet. ‡ **2:4** Se Jesaja 24:21-22. § **2:5** Se Første Mosebok 7:23. * **2:7-8** Se Første Mosebok 19:1-25. † **2:16** Se Fjerde Mosebok 22–24. ‡ **2:17** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **2:22** Se Salomos Ordspråk 26:11.

3

Jesus skal komme igjen

1 Dette er mitt andre brev til dere, kjære venner. I to av dem har jeg ønsket å
minne dere om å helhjertet holde dere til det sanne budskapet om Jesus. 2 Jeg ønsket
å minne dere, både om det som Gud har forutsagt ved sine egne profeter*, og om den
undervisningen fra Herren Jesus, vår Frelser, som dere har hørt fra de utsendingene†
som kom til dere.
3 Først av alt må dere vite at i verdens siste tid kommer det til å finnes mennesker
som spotter sannheten og følger sine onde begjær. 4 De vil si: "Var det ikke dere som sa
at Jesus lovet å komme igjen? Hvorfor kommer han ikke? Generasjon etter generasjon
dør jo, alt er som før, helt fra verden ble til."
5 Når de sier slikt, glemmer de at Gud for lenge siden skapte himmelen og jorden ved
sitt ord. Han skilte jorden fra vannmassene og det tørre landet kom fram.‡ 6 Senere
lot han hele den daværende verden gå under ved å oversvømme den i vann.§ 7 Den
himmel og jord som nå eksisterer, har Gud lovet å brenne opp i ild. Himmelen og jorden
skal bli spart til dommens dag når alle som ikke er lydige mot Gud, skal gå evig fortapt.
8 Ikke glem, kjære venner, at for Gud er en dag som 1 000 år, og 1 000 år som en
dag.* 9 Det er ikke slik som mange tror, at han er forsinket med å innfri løftet om at
Herren Jesus skal komme igjen. Nei, sannheten er at han venter for deres skyld, etter
som han vil at alle mennesker skal få tid til å vende om til ham så ingen går evig fortapt.
10 Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han kommer like uventet som en tyv,
som dukker opp om natten. Ja, på dommens dag skal himmelen forsvinne i fryktelig
larm, solen, månen og stjernene skal bli oppløst i ild, jorden og alt som er på den, skal
bli brent opp†.‡
11 Jorden vi bor på, skal altså bli totalt tilintetgjort. Se derfor til at dere lever helt og
fullt for Gud og følger hans vilje, 12 mens dere venter på dagen Gud skal dømme verden.
Gjør alt for at den snart skal komme. På den dagen skal Gud ikke bare la himmelen bli
oppløst i ild og solen, månen og stjernene smelte av hete. 13 Da skal han også innfri
løftet sitt, om at vi skal få en ny himmel og en ny jord, der Guds vilje skal bestemme for
evig.§

Avsluttende advarsler

14 Når dere nå venter på at Herren Jesus skal komme igjen, kjære venner, må dere
gjøre alt for å leve i fred med Gud for at dere en dag kan stå for ham uten synd og skyld.
15-16 At vår Herre ikke kommer igjen nå straks, skal dere se på som noe positivt, etter
som det betyr at flere kan bli frelst. Det har også vår kjære bror Paulus skrevet til dere
om, med den visdom han har fått fra Gud. Ja, hver gang han skriver noe i sine brev om
at Herren Jesus skal komme tilbake, da nevner han akkurat dette. Noe av det Paulus
underviser, er vanskelig å forstå, og det finnes uerfarne mennesker med en usikker tro,
som forvrenger det han skriver. Akkurat på samme måten forvrenger de også andre
ting som står i Skriften*. På grunn av dette vil de gå evig fortapt.
17 Nå har jeg på forhånd advart dere, kjære venner, for at dere kan være på vakt når
disse onde personene kommer med sin falske undervisning. La dere ikke bli bedratt
og miste troen på Jesus. 18 Hold i stedet fast ved den kjærlighet og tilgivelse dere har
fått oppleve. Pass på at dere for hver dag mer og mer lærer vår Herre Jesus Kristus å
kjenne, han som har frelst oss. Hans er æren, både nå og i evighet. Ja, det er sant!†

---

* **3:2** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:2** Blir også kalt apostler. ‡ **3:5** Første Mosebok 1:2,6,9. § **3:6** Første Mosebok 7:17-21. * **3:8** Salmenes bok 90:4. † **3:10** Andre håndskrifter har: …skal bli dømt av Gud. Eller: …skal forsvinne. ‡ **3:10** Se Salmenes bok 102:26-27 og Jesaja 51:5. § **3:13** Se Jesaja 65:17 og 66:22. * **3:15-16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende også begynt bruke deler av Det nye testamente. † **3:18** På gresk: Amen!

Johannes' første brev

Innledning

1 Vi skriver til dere om Ordet som gir liv*. Han var til allerede i tidenes begynnelse.
Vi har hørt ham, vi har sett ham med våre egne øyne og tatt på ham med våre egne
hender.
2 Han som gir liv har vist seg, og vi har sett ham. Det er dette vi er vitner om. Vi
forteller dere om ham som er det evige livet, ham som var hos Far i himmelen og viste
seg for oss. 3 Ja, det vi har sett og hørt forteller vi dere for at også dere kan dele vårt
fellesskap, som er et fellesskap med Far i himmelen, og med hans Sønn, Jesus Kristus†.
4 Dette skriver vi for at vår glede skal bli fullkommen.

La Guds lys skinne i livet

5 Det budskapet vi har hørt av Jesus, og som vi nå forteller dere, er at Gud er lys.
Det finnes ikke fnugg av mørke i han. 6 Dersom vi sier at vi har fellesskap med Gud,
men fortsetter å leve i åndelig mørke, lyver vi. Da holder vi oss ikke til han som er
sannheten. 7 Dersom vi lever i Guds lys, på samme måten som Jesus hele tiden er i Guds
lys, har vi fellesskap med hverandre og får tilgivelse for syndene våre ved at Jesus, Guds
sønn, ofret livet og ga sitt blod for oss.
8 Dersom vi sier at vi er uten synd lurer vi oss bare selv. Da har vi ikke sluppet inn
Gud, han som er sannheten. 9 Dersom vi bekjenner syndene våre for Gud, holder han
løftet sitt og er god mot oss og tilgir oss syndene og vasker oss rene fra alt ondt vi har
gjort. 10 Dersom vi påstår at vi ikke har syndet, sier vi samtidig at Gud er en løgner og
viser at vi ikke har tatt imot budskapet hans i våre liv.

2

1 Mine barn, jeg skriver dette til dere for at dere skal holde dere borte fra synden.
Dersom dere synder, finnes det en som forsvarer dere for Far i himmelen. Det er Jesus
Kristus, han som behandler alle rettferdig. 2 Han betalte straffen for syndene våre ved
å ofre livet sitt. Derfor kan alle få tilgivelse for syndene sine.
3 Beviset på at vi virkelig har lært Jesus å kjenne, er at vi er lydige mot det han har
gitt befaling om. 4 Den personen som sier: "Jeg kjenner Jesus", men ikke er lydig mot
det Jesus har gitt befaling om lyver. Han har ikke sluppet til Gud, som er sannheten.
5 Den som lever i tråd med Jesu undervisning beviser at han virkelig elsker Gud. Det er
gjennom dette vi kan vite om vi lever i fellesskap med ham eller ikke. 6 Den som sier at
han lever i fellesskap med Gud, må leve på samme måten som Jesus gjorde.

Ett nytt bud: Elsk hverandre

7 Kjære venner, jeg vil nå gi dere en befaling. Det er på sett og vis ikke noen ny befaling
jeg skriver til dere, men noe som dere har hørt helt fra begynnelsen. Det er det samme
budskapet og samme befalingen som dere har hørt tidligere: Dere skal elske hverandre.
8 Likevel er det en ny befaling, for Jesus har gjennom sitt liv vist hva virkelig kjærlighet
innebærer. Som følge av dette har livet deres blitt fylt av kjærlighet. Mørket forsvinner,
lyset fra Jesus bryter fram og skinner over hele livet.
9 Den som sier: "Jeg lever i Guds lys", men samtidig hater noen av sine troende brødre
eller søstrer sitter fortsatt tilbake i mørket. 10 Den som elsker sine troende søsken
fortsetter å leve i Guds lys, og ikke noe får han til å snuble og falle i synd. 11 Den som
hater en annen troende, sitter fortsatt tilbake i mørket. Han lever sitt liv i åndelig
mørke, og ser ikke hvor han går, etter som mørket har forblindet ham.
12 Jeg skriver til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Syndene deres har blitt tilgitt ved at Jesus ofret livet sitt.
13 Jeg skriver til dere, dere som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne,
ham som er og blir helt fra tidenes begynnelse.
Jeg skriver til dere, dere som har vært troende en tid:

---

* **1:1** I grunnteksten: Livets Ord. "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styr universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

Dere har overvunnet den onde.
14 Ja, jeg skrev til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Dere har lært Far i himmelen å kjenne.
Jeg skrev til dere, som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne, ham som er og blir helt fra tidenes begynnelse.
Og jeg skrev til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere er sterke og holder fast på Guds budskap, og har overvunnet den onde.
15 Ikke elsk denne onde verden og alt den lokker med. Den som elsker verden, og ondskap i den, har ikke sluppet inn Fat i himmelen sin kjærlighet i livet sitt. 16 Verden lokker stadig med at vi skal tilfredsstille våre fysiske begjær, at vi skal kreve å få alt vi peker på, og at vi skal skryte av oss selv og det vi har. Denne atferden kommer ikke fra Far i himmelen, men fra verden. 17 Denne verden skal gå under med alle sine fristelser, men den som gjør Guds vilje skal leve for evig og alltid.

Fiender av Kristus

18 Mine barn, den siste timen har snart slått. Dere har hørt at "Motstanderen til Kristus"* skal komme, og allerede har mange motstandere vist seg. Av dette forstår vi at tidenes slutt er nær. 19 Disse motstanderne dukket opp i våre menigheter, men de forsvant fra oss etter som de egentlig aldri hørte til hos oss. Dersom de hadde hørt til hos oss hadde de blitt værende. Nå ble det avslørt at de aldri hørte til hos oss.
20 Dere er ikke slik, for dere har fått Guds Hellige Ånd.† Dere kjenner til det sanne budskapet om Jesus. 21 Jeg skriver altså ikke til dere fordi dere ikke kjenner til det som er sant. Heller tvert imot fordi dere vet at det aldri kommer noe falskt fra Gud, han som er sannheten.
22 Hvem er en løgner? Er det ikke den som sier at Jesus ikke er Kristus, kongen som Gud lovet å sende? Jo, den personen er "Motstanderen til Kristus". Han fornekter både Far i himmelen og Sønnen. 23 Den som fornekter Sønnen har heller ikke fellesskap med Far i himmelen. Den som erkjenner Sønnen har også fellesskap med Far i himmelen.
24 Fortsett derfor å tro på det dere har blitt undervist i fra begynnelsen. Dersom dere holder fast ved det dere har hørt fra begynnelsen, kommer dere fortsatt til å leve i permanent fellesskap med både Sønnen og Far i himmelen. 25 Da har Jesus lovet at vi skal få evig liv.
26 Jeg har skrevet dette til dere for å advare dere mot dem som forsøker å lede dere vill. 27 Dere har fått Guds Ånd‡. Så lenge Ånden finnes i dere, trenger ingen å lære dere om hva som er sant eller falskt. Han underviser dere om alt, og han lærer alltid sannhet. Han kan ikke lyve. Fortsett derfor å leve i fellesskap med Jesus, akkurat som Guds Ånd sier til dere.
28 Ja, barna mine, fortsett å leve i fellesskap med Jesus, slik at vi ikke trenger å gå skamfull når han kommer igjen, men kan glade og forventningsfulle se ham i øynene.
29 Dersom vi følger Guds vilje og lever rett, vet vi at vi er hans barn, etter som Gud selv alltid handler rett.

3

Vi er Guds barn

1 Tenk så stor kjærlighet Far i himmelen har vist oss når vi får kalle oss hans barn. Tenk at vi virkelig er det! De som tilhører denne onde verden, kjenner ikke Gud. Derfor kan de ikke forstå at vi er hans barn. 2 Kjære venner, nå er vi allerede Guds barn, og hva vi skal bli i framtiden, har vi ennå ikke klart å forestille oss. Ett er likevel sikkert, og det er at når Jesus kommer igjen skal vi bli like han. Da får vi se ham akkurat som han er. 3 Den som tror at Jesus skal vende tilbake til jorden holder seg ren fra synden på samme måten som Jesus er fullstendig ren.
4 Hver og en som synder bryter Guds lov. Synd er å gå imot Guds vilje. 5 Dere vet at Jesus kom for å ta bort syndene våre, og at det ikke finnes noen synd i ham. 6 Dersom vi lever i fellesskap med ham fortsetter vi ikke å synde. Den som fortsetter å synde har aldri forstått hvem Jesus er, og kjenner ham ikke.
7 Mine barn, la ingen bedra dere når det gjelder dette: Den som følger Guds vilje og handler rett er et godt menneske, akkurat som Jesus er god. 8 Den derimot som fortsetter å synde, tilhører djevelen. Djevelen har syndet helt fra tidenes begynnelse. Guds sønn kom for å gjøre slutt på det onde som djevelen har stelt i stand. 9 Den som har blitt Guds

* **2:18** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes' åpenbaring Johannes syn 13:1-10. † **2:20** På gresk: dere har blitt salvede av den Hellige. ‡ **2:27** På gresk: salvelsen.

barn fortsetter ikke å synde, for Guds livskraft virker i ham. Han kan ikke fortsette å synde etter som han er Guds barn.
10 Av dette kan vi altså vite hvem som er Guds barn, og hvem som tilhører djevelen.
Den som handler galt og går imot Guds vilje, er ikke Guds barn. Den som ikke elsker
sine troende søsken er heller ikke Guds barn.

Elsk hverandre

11 Det budskapet som vi har hørt fra begynnelsen, er at vi skal elske hverandre. 12 Vi
skal ikke være som Kain, som tilhørte den onde og drepte sin bror.* Hvorfor drepte
Kain ham? Jo, fordi han handlet galt, mens broren fulgte Guds vilje og handlet rett.
13 Vær derfor ikke forskrekket, mine søsken, om menneskene hater dere.
14 Dersom vi elsker våre troende søsken er det et bevis på at vi har gått over fra døden
til livet. Den som ikke elsker sine søsken, er fortsatt åndelig død†. 15 Den som hater
en annen troende, kan bli sammenlignet med en morder. Dere vet at ingen mordere
har evig liv i seg. 16 Jesus ofret livet sitt for oss, og ved det kjenner vi til hva virkelig
kjærlighet er. Derfor er også vi skyldige til å gi vårt liv for våre troende søsken.
17 Dersom noen, som har alt det han trenger og ser en annen troende som lever i
fattigdom, likevel ikke kjenner medfølelse med sin troende bror eller søster, hvordan
kan da Guds kjærlighet være i ham?
18 Mine barn, dere kan ikke elske bare med vakre ord. Sann kjærlighet viser vi
gjennom praktisk handling. 19 Det er gjennom våre handlinger vi kan vite om vi lever i
tråd med Guds vilje, han som er sannheten. Gjør vi det, kan vi kjenne oss trygge for ham,
20 selv om vår samvittighet anklager oss. For Gud er større enn vår egen samvittighet,
og vet alt om oss.
21 Kjære venner, dersom vi har ren samvittighet, kan vi uten frykt vende oss til Gud.
22 Uansett hva vi ber om, skal vi få, etter som vi er lydige mot det han har gitt oss
befaling om, og gjør det som gleder ham. 23 Det han gir oss befaling om, er at vi skal tro
på hans Sønn, Jesus Kristus, og elske hverandre som han vil. 24 Den som er lydig mot
Guds befalinger fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og Gud med han. Vi vet at Gud
bor i oss, etter som han har gitt oss sin Ånd.

4

Lær å avsløre falske budskap

1 Kjære venner, tro ikke på alle som sier at de har Guds Ånd. Prøv budskapet først
og se om det virkelig kommer fra Gud. Mange personer har gått ut i verden med falske
budskap om Gud. 2 På denne måten kan dere avgjøre om budskapet er fra Guds Ånd:
Den som erkjenner at Jesus Kristus var et ekte menneske, han har Guds Ånd.* 3 Den
derimot, som ikke erkjenner Jesus som et ekte menneske, kommer ikke fra Gud. Han
får sin kraft fra "Motstanderen til Kristus"†, den Ånd som dere vet skal komme, og som
allerede finnes i verden.
4 Mine barn, dere tilhører Gud og har seiret over dem som sprer falske budskap om
ham. Guds Ånd, som finnes i dere, er sterkere enn den Ånd som finnes i verden. 5 Disse
personene tilhører denne onde verden og lærer på verdens vis. Derfor hører verdens
mennesker på dem. 6 Vi tilhører Gud. Den som tilhører Gud hører på oss, mens den som
ikke tilhører Gud, ikke hører på oss. Gjennom dette kan vi avgjøre hvem som har Guds
Ånd og hvem som har en falsk Ånd. Den som har Guds Ånd vil høre på sannhetens ord
om Gud.

Kjærligheten kommer fra Gud

7 Kjære venner, la oss fortsette å elske hverandre, for kjærligheten kommer fra Gud.
Den som elsker er Guds barn, og kjenner Gud. 8 Den som ikke elsker, har ikke lært Gud
å kjenne, for Gud er kjærlighet.
9 Gud viste sin enorme kjærlighet til oss ved å sende sin eneste Sønn til verden for at
vi skulle få evig liv gjennom det han gjorde for oss. 10 Dette er den ekte kjærligheten,
at Gud elsket oss. Det var ikke vi som elsket ham, men at han elsket oss først og sendte
sin sønn for å ta straffen for syndene våre, slik at vi kunne få tilgivelse.

---

* **3:12** Se Første Mosebok 4:3-8. † **3:14** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **4:2** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. † **4:3** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10.

11 Kjære venner, etter som Gud elsket oss så intenst, da må også vi elske hverandre.
12 Ingen har noen ganger sett Gud. Dersom vi elsker hverandre, fortsetter Gud å bo i oss,
og da viser kjærligheten hans seg gjennom oss, etter som vi er oppfylt av den. 13 Gud
har gitt oss sin Ånd. Derfor vet vi at vi fortsetter å leve i fellesskap med Gud og at han
bor i oss. 14 Vi har selv sett og kan vitne om at Far i himmelen sendte sin sønn for å
frelse menneskene. 15 Dersom noen bekjenner at Jesus er Guds sønn, da blir Gud i ham,
og han lever i fellesskap med Gud.
16 Vi vet hvor mye Gud elsker oss, og vi stoler på hans kjærlighet. Gud er kjærlighet,
og den som lever i denne kjærligheten fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og Gud
bor i han. 17 Når vi lever i fellesskap med Gud, blir vi fylt av hans kjærlighet. Derfor
trenger vi ikke være redde for å møte ham på dommens dag, for vi lever på samme
måten som Jesus levde her i verden.
18 Kjærlighet og redsel hører ikke sammen. Den virkelige kjærligheten driver all
redsel bort. Redselen hører sammen med tanken på straff. Den som fortsatt er redd er
ikke oppfylt med Guds kjærlighet. 19 Vi elsker fordi han elsket oss. 20 Dersom noen sier:
"Jeg elsker Gud", men hater sin troende bror eller søster, da lyver han. For dersom han
ikke elsker sine troende søsken, som han har sett, hvordan kan han da elske Gud, som
han aldri har sett? 21 Gud har gitt befaling om at den som elsker ham, også må elske
sine troende søsken.

5

Troen på Guds sønn

1 Hver og en som tror at Jesus er Kristus, kongen som Gud lovet å sende, de er Guds
barn. Den som elsker Far i himmelen elsker også hans barn. 2 Vi vet at vi elsker Guds
barn dersom vi elsker Gud og er lydige mot det han har gitt oss befaling om. 3 Å elske
Gud, er å være lydige mot befalingene hans, og befalingene er ikke vanskelige. 4 Alle
som er Guds barn vinner over verden. Det er ved troen vi kan seire over denne onde
verden. 5 Ja, bare den som tror at Jesus er Guds sønn, kan seire over verden.
6 Jesus Kristus beviste å være Guds sønn, da han ble døpt i vann, og ofret sitt blod
på korset.* Det var ikke bare vannet som bevitnet hvem Jesus er, men både vannet og
blodet. Også Guds Ånd vitner om hvem Jesus er, og det Guds Ånd sier er alltid sant. 7 Vi
har altså tre vitner: 8 Guds Ånd, vannet og blodet. Alle tre er samstemt. 9 Vi tror på de
personene som vitner i våre domstoler. Skulle vi ikke da tro på Gud, når han vitner om
sin egen Sønn? 10 Alle som tror på Guds sønn holder fast ved det som Gud har bevitnet
er sannhet. Den som ikke tror på det Gud vitner om sin egen Sønn, påstår at Gud lyver.
11 Dette er det Gud har bevitnet: At han har gitt oss evig liv, og at dette livet finnes
i hans Sønn. 12 Den som lever i et nært fellesskap med Guds sønn eier livet, men den
som ikke lever i fellesskap med Sønnen har ikke livet.

Avslutning

13 Dette har jeg skrevet til dere som tror på Guds sønn, for at dere skal vite at dere
har evig liv. 14 Vi kan være sikre på at Gud hører oss, når vi ber ham om noe som er i
pakt med hans vilje. 15 Dersom vi vet at han hører oss, uansett hva det måtte gjelde, da
vet vi også at vi får det vi har bedt ham om.
16 Dersom dere ser en annen troende som synder på en slik måte at det ikke fører til
noen evig død, da bør dere be for den det gjelder. Gud vil da la den troende fortsatt få
evig liv. Men det finnes synd som leder til døden, og jeg sier ikke at dere skal be for
dem som begår slike synder.† 17 Hver uriktig handling er synd, men alle synder leder
ikke til evig død.
18 Vi vet at dem som har blitt Guds barn ikke fortsetter å synde, for Guds sønn beskytter
dem, og den onde kan ikke røre dem. 19 Vi vet at vi tilhører Gud, og at verden rundt oss
er i den ondes makt og innflytelse. 20 Vi vet også at Guds sønn har kommet for å hjelpe
oss til å lære den sanne Guden å kjenne, han som er evig liv. Nå lever vi i fellesskap
med den sanne Guden, etter som vi lever i fellesskap med hans Sønn, Jesus Kristus.
21 Mine barn, hold dere borte fra alle falske guder.

---

* **5:6** Han er den som kom ved vann blod. † **5:16** "Synd som leder til døden" viser sannsynligvis til synd som de nekter å kalle synd og derfor ikke angrer eller forlater.

Johannes' andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til dere som har takket ja til Guds innbydelse om
å tilhøre ham. Til Guds menighet og medlemmene* som jeg elsker med oppriktig
kjærlighet. Ja, alle som har lært den sanne Guden å kjenne, elsker dere, 2 for han
bor i våre hjerter og vil være med oss for evig og alltid. 3 Jeg ber at Gud, vår Far i
himmelen, og hans Sønn Jesus Kristus†, vil vise oss godhet, omsorg og fylle oss med
fred, vi som følger det sanne budskapet om Jesus, og elsker hverandre.

Kjærlighet og sannhet

4 Jeg ble svært glad da jeg forsto at noen av dere følger det sanne budskapet om Jesus,
akkurat slik Far i himmelen har gitt oss befaling om.
5 Nå ber jeg dere, kjære venner, at dere vil elske hverandre. Dette er ingen ny befaling
som jeg skriver om til dere, men noe som vi har hørt helt fra begynnelsen. 6 Kjærlighet
er å gjøre det som Far i himmelen har gitt oss befaling om. Det han har gitt oss befaling
om, er at vi skal elske hverandre, akkurat slik dere har hørt fra begynnelsen.
7 Mange bedragere har gått ut i verden. De erkjenner ikke at Jesus Kristus var et ekte
menneske.‡ Den som ikke erkjenner dette, er en bedrager, en "Motstander til Kristus"§.
8 Pass dere for disse bedragerne, slik at dere ikke mister den lønnen dere* har arbeidet
så hardt for. Vær trofaste, så skal Gud gi dere full lønn. 9 Den som ikke holder seg
til Kristus og hans undervisning, mister fellesskapet med Gud. Den som trofast følger
undervisningen hans, har fellesskap med både Far i himmelen og Sønnen.
10 Dersom noen kommer til dere og vil undervise om noe som ikke stemmer med det
Kristus lærte oss, skal dere ikke be ham hjem og hilse ham velkommen. 11 Den som tar
imot bedrageren, blir hans medarbeider.

Avslutning

12 Jeg har mye mer å si til dere, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. Jeg håper
i stedet snart å hilse på dere, slik at vi kan snakke med hverandre og få oppleve ekte
glede.
13 Medlemmene i deres søstermenighet på dette stedet, hilser dere.†

---

* **1:1** I den greske grunnteksten: Fra den gamle, til den utvalgte konen og hennes barn. † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. § **1:7** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10. * **1:8** En del håndskrifter har: vi. † **1:13** I den greske grunnteksten: Din utvalgte søsters barn hilser deg.

Johannes' tredje brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til min kjære venn Gaius, som jeg elsker med ekte
kjærlighet.
2 Kjære venn, jeg håper at alt står godt til med deg, og at kroppen er like frisk som
sjelen din. At sjelen din er frisk, vet jeg. 3 Jeg ble svært glad da jeg hørte fra noen
menighetsmedlemmer som hadde hilst på deg, at du trofast holder fast ved det sanne
budskapet om Jesus, og lever etter det. 4 Ikke noe gjør meg mer glad enn å høre at barna
mine følger det sanne budskapet.

Ros og råd

5 Kjære venn, du viser deg trofast når du tar hånd om de troende brødre som er på
gjennomreise, også de som du ikke kjenner fra før. 6 De har fortalt om din kjærlighet til
alle i menigheten her. Du har også vist at du er verd å bli kalt Guds tjener, etter som du
har gitt alle det de trengte for den videre reisen. 7 Det er for å spre budskapet om Jesus
de har gitt seg av sted.* De tar ikke imot noen støtte fra folk de kommer til.† 8 Derfor
bør vi støtte dem og på den måten hjelpe til å spre det sanne budskapet om Jesus.
9 Jeg sendte et brev til menigheten deres om dette, men Diotrefes, som gjerne vil overta
ledelsen der, nekter å ha noe med oss å gjøre. 10 Når jeg kommer, vil jeg derfor ta opp
med dere at han sprer falske rykter om oss. Han nøyer seg ikke bare med det, han
nekter også å ta imot de omreisende troende. Dersom andre ønsker å ta imot dem,
hindrer han dem i dette og ekskluderer dem fra menigheten.
11 Kjære venn, la deg ikke påvirke av det onde, men fortsett bare å gjøre det som er
godt. Den som gjør det gode, tilhører Gud, men den som gjør det onde, har aldri forstått
hvem Gud er.
12 Alle roser og ærer Demetrius, og det er helt rett, etter som han handler i tråd med
det sanne budskapet om Jesus. Også vi roser og ærer ham, og du vet at vi snakker sant.

Avslutning

13 Jeg har mye å si deg, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. 14 Jeg håpet snart å
treffe deg, slik at vi kan snakke personlig.
15 Jeg ønsker deg fred fra Gud! De andre i menigheten hilser til deg. Gi en personlig
hilsen fra meg til hver og en av våre venner.

* **1:7** I den gresk grunnteksten: for navnets skyld. † **1:7** I den gresk grunnteksten: hedningene. Jødene kalte alle som ikke er jøder, for hedninger.

Judas' brev

Hilsen

1 Hilsen fra Judas, tjeneren til Jesus Kristus* og bror til Jakob.
Til alle dere som har takket ja til Gud, vår Far i himmelen sin innbydelse om å tilhøre ham. Han elsker dere og vil bevare dere til den dagen Jesus Kristus kommer igjen.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere omsorg, og at dere for hver dag vil bli fylt av hans fred og kjærlighet.

Gud vil straffe dem som sprer falsk lære

3-4 Kjære venner, jeg har lenge tenkt å skrive til dere om hvordan Gud frelste oss, men nå kjenner jeg at brevet mitt i stedet må handle om noe annet. Jeg har nemlig hørt at noen onde personer har trengt seg inn blant dere for å spre falsk lære. Derfor må jeg oppfordre dere til å stå imot disse falske lærerne, og dere må holde fast ved den troen på Jesus som Gud en gang for alle har gitt oss som tilhører ham.
Disse personene påstår at siden Gud i sin godhet har tilgitt oss, kan vi leve et vilt og umoralsk liv. De fornekter vår eneste sanne hersker og Herre, Jesus Kristus.† Gud har for lenge siden bestemt at ugudelige skal bli rammet av dommen.
5 At Herren Gud straffer den som er ond, det kjenner dere allerede til. Jeg vil likevel minne dere om noen eksempler: Til tross for at Herren‡ hadde reddet Israels folk ut av landet Egypt, drepte han seinere dem som gjorde opprør mot ham.§ 6 De englene som gjorde opprør mot Gud, og ga opp sitt rette hjem i himmelen, sitter for evig fengslet i mørke mens de venter på at Gud skal straffe dem på dommens dag.* 7 Tenk også på innbyggerne i Sodoma og Gomorra og byene i nærheten. De brøt Guds vilje og levde i seksuell umoral og henga seg til homoseksualitet. Derfor ble byene ødelagt av ild. Dette er en høyst aktuell påminnelse om den evige ilden som kan bli straffen for de onde.†
8 Til tross for Guds advarsler holder disse drømmerne fast på sin falske lære, og oppfører seg på samme måten som innbyggerne i Sodoma og Gomorra gjorde. De krenker sine egne kropper og nekter å la Gud styre livet deres. De håner kreftene i englenes verden. 9 Det gjør de til tross for at ikke Mikael, som var en av Guds mektigste engler, våget å anklage djevelen eller håne ham da han kjempet med ham om kroppen til Moses. Han sa bare: "Herren skal straffe deg."‡ 10 Ja, disse falske lærerne håner det de ikke kjenner til. Mer tvilsomme forhold har de derimot nærkontakt med, og det bruker de til å ødelegge seg selv. De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene sine.
11 Ja, ulykken vil ramme disse falske lærerne! De følger Kains eksempel, han som myrdet sin bror.§ På samme måten som Bileam tjener de penger på å spre falske budskap.* De kommer til å gå under akkurat som Korah, etter som de gjør opprør mot Gud.†
12 Disse falske lærerne er en skam der de sitter og spiser i gudstjenestene deres. Det eneste de tenker på, er å tilfredsstille seg selv. De er som en sky som blir drevet bort av vinden. De lover den tørste regn, men de har ikke noe vann å gi.‡ De er som visne trær som ikke bærer frukt når høsten kommer. Ja, de er dobbelt døde, etter som de har forlatt det sanne budskapet og er rykket opp med røttene. 13 De er som havets ville bølger som skyller smuss og søppel opp på strendene. Alt de etterlater seg, er rot og møkk.§ De er som stjerner som har kommet ut av sin baner og stuper ut i et evig og kompakt mørke.
14 Enok, han som levde i den sjuende generasjonen etter Adam, bar fram Guds budskap om hva som skal skje med denne slags personer. Han sa: "Se, Herren kommer sammen

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". † **1:3-4** Judas gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **1:5** En del håndskrifter har: Jesus. § **1:5** Fjerde Mosebok 14:27-29. * **1:6** Jesaja 24:21-22. † **1:7** Første Mosebok 19:1-25. ‡ **1:9** Femte Mosebok 34:5-6, som handler om Moses sin død. Men det som skjedde med engelen Mikael, er ikke omtalt i Bibelen. § **1:11** Se Første Mosebok 4:3-8. * **1:11** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **1:11** Se Fjerde Mosebok 16:1-35. ‡ **1:12** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **1:13** Se Jesaja 57:20.

med titusener som tilhører ham. 15 Han kommer for å dømme alle menneskene på
jorden. Han skal avsløre hver ond handling og hvert ondt ord som menneskene har
uttalt mot ham, Ja, alle som har syndet mot ham, skal få sin straff."*
16 Disse falske lærerne går uavbrutt omkring og klager. De er aldri fornøyd, til tross
for at de tilfredsstiller hvert begjær de har. De skryter vidt og bredt om seg selv, samtidig
som de smisker med de menneskene de selv kan ha nytte av.

Hold fast ved troen på Jesus

17 Men dere, kjære venner, dere må å huske på det utsendingene til vår Herre Jesus
Kristus sa om framtiden. 18 De advarte dere og sa: "Ved tidenes slutt skal menneskene
spotte Gud og bli drevet av sine onde begjær." 19 De personene det ble siktet til, var
nettopp disse falske lærerne som er blitt årsak til splittelse i menigheten. De blir drevet
av sine menneskelige instinkter, etter som de ikke har Guds Ånd.
20 Men dere, kjære venner, dere skal oppmuntre og styrke hverandre, slik at dere kan
holde fast ved troen på Gud. Be til ham, og la hans Ånd lede dere. 21 Hold fast ved Gud,
så skal han fortsette å vise dere kjærlighet. Da kan dere også med glede se fram til den
dagen Jesus i sin godhet vil frelse dere for evig. 22 Noen av de troende har ærlig tvil. De
skal dere vise medfølelse og forsøke å hjelpe. 23 Andre holder på å miste troen helt. De
må dere redde, slik at de ikke går under for evig. Selv om noen lever i helt åpen synd
og umoral, skal dere forsøke å redde disse, men ta dere i vare så dere ikke dras med i
syndene deres. Ta avstand fra alt det onde de gjør!

Avsluttende hyllest til Gud

24-25 Hyll Gud, for han er den som kan bevare dere slik at dere holder fast ved troen.
Han kan også hjelpe dere slik at dere en dag kan stå jublende og uten skyld innfor ham i
herlighet. Han, som er den ene sanne Gud, frelste oss gjennom det som vår Herre Jesus
Kristus gjorde. Ja, hyll Gud, for han er mektig, sterk og regjerer over alt, fra tidenes
begynnelse, nå og i all evighet. Ja, det er sant!†

* **1:15** Sitatet er tatt fra en kilde utenfor Bibelen som heter "Enoks bok". Enok er omtalt i Første Mosebok 5:21-24.

† **1:24-25** På gresk: Amen!

Johannes' åpenbaring

Innledning

1 Dette er åpenbaringen som Gud ga Jesus Kristus* om begivenheter som snart skal
skje. Jesus viste innholdet for dem som tjener ham, ved å sende en engel til sin tjener
Johannes. 2 Johannes skrev helt nøyaktig ned Guds budskap og alt det som Jesus Kristus
lot ham få vite.
3 Lykkelig er den som leser opp dette budskapet fra Gud, og lykkelige er de som hører
det og tar vare på det som står skrevet i budskapet. For den tiden er ikke langt borte da
alt dette vil gå i oppfyllelse.

Hilsen til de sju menighetene

4 Fra Johannes, til de sju menighetene i provinsen Asia†.
Kjære venner!
Jeg ber at dere må få leve i fred og få del i alt godt fra ham som er til, alltid har vært til
og alltid kommer å være til. Ja, også fra de sju Åndene foran troen hans,‡ 5 og fra Jesus
Kristus, han som alltid sier sannheten og lar oss få kjenne sannheten om Gud. Jesus
var den første som sto opp fra de døde til et nytt liv. Han er hersker over alle jordens
makthavere.
Han elsker oss og har fridd oss ut av synden ved å ofre sitt liv og blod for oss. 6 Han
har gjort oss til sitt eget folk, til prester som tjener Gud, hans Far i himmelen. Hans er
æren for evig, for han skal herske i all framtid! Ja, det er sant!§
7 Hør på meg! Jesus kommer snart i himmelens skyer. Alle skal se ham, ja, også de
som har spiddet ham med sitt spyd. Alle folk skal gråte over hans skyld. Ja, slik vil det
virkelig bli. 8 "Jeg er alfa og omega,* begynnelsen og slutten på alle ting", sier Herren
Gud, han som er til, alltid har vært til og alltid kommer å være til, han er den som har
all makt.

Johannes får se Jesus i et syn

9 Jeg, Johannes, deres bror, som tålmodig lider for Jesu skyld sammen med dere som
blir regnet som Guds eget folk. Jeg satt i fengsel på øya Patmos†. Der var jeg landsforvist
fordi jeg hadde spredd Guds budskap om Jesus. 10 Da kom plutselig, det var på en
søndag‡, Guds Ånd over meg. Jeg fikk se et syn og hørte en sterk stemme bak meg som
lød som et trompetstøt. 11 Stemmen sa til meg: "Skriv ned i en bok alt det du ser og
send den til de sju menighetene i Efesos, Smyrna, Pergamon, Tyatira, Sardes, Filadelfia
og Laodikea."
12 Da jeg vendte meg om for å se hvem det var som snakket til meg, så jeg sju lysestaker
av gull bak meg. 13 Midt mellom dem sto en skikkelse som lignet på en menneskesønn§.
Han var kledd i en kappe som gikk helt ned til gulvet, og han hadde et belte av gull om
brystet. 14 Hodet og håret hans var hvitt som hvit ull eller som snø. Øynene hans
var som flammende ild. 15 Føttene hans lignet skinnende bronse som var glødet i
smelteovnen. Stemmen hans hørtes ut som lyden av store vannmasser. 16 Han holdt sju
stjerner i sin høyre hånd, og fra munnen hans kom det ut et skarpt, dobbeltegget sverd.
Ansiktet hans lyste som solen når den er på sitt høyeste.
17 Da jeg så ham, falt jeg ned som død ved føttene hans. Men han la sin høyre hånd på
meg og sa: "Vær ikke redd, jeg er den første og den siste, 18 den som gir liv. Jeg var død,
men jeg lever i all evighet, og jeg har nøklene som gir meg makt til å åpne de dødes
verden og gjøre de døde levende igjen. 19 Skriv ned det du har sett, det som er nå og det

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **1:4** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menigheter, og Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **1:6** I grunnteksten: Amen! * **1:8** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabete. † **1:9** Patmos er en liten øy i øst i Middelhavet som er blitt brukt som straffekoloni av romerne. ‡ **1:10** På gresk: "Herrens dag" det vil si: den dagen da Jesus sto opp fra de døde. § **1:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus pleide å bruke om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14.

som kommer til å skje i framtiden. 20 Dette er hemmeligheten med de sju stjernene som
du så i hånden min, og de sju lysestakene av gull: De sju stjernene er de sju englene*
som våker over menighetene, og de sju lysestakene er de sju menighetene†.

2

Brevet til menigheten i Efesos

1 Skriv til engelen* for menigheten i Efesos:
'Dette er budskapet fra ham som holder de sju stjernene i sin høyre hånd og går
omkring blant de sju lysestakene av gull. Han sier til menigheten:
2 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg har sett hvordan dere har kjempet tålmodig for å
følge meg. Jeg vet at dere ikke kan tåle de onde menneskene, og at dere nøye har testet
ut dem som kaller seg mine† utsendinger, men ikke er det. Dere har avslørt at de lyver.
3 Dere har tålmodig lidd på grunn av troen på meg, og dere har ikke gitt opp.
4 En ting må jeg kritisere dere for: Kjærligheten deres er ikke like sterk nå som den
var da dere først begynte å tro på meg. 5 Tenk på den store forskjellen, og vend om og
lev som dere gjorde før. For dersom dere ikke vender om, skal jeg komme til dere og
flytte lysestaken fra ditt sted.
6 Jeg vil likevel rose og ære dere: Dere hater nikolaittenes‡ gjerninger, akkurat som
jeg selv gjør.
7 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner seier
over ondskapen, vil jeg gi rett til å spise av livets tre i Guds paradis.'

Brevet til menigheten i Smyrna

8 Skriv til engelen§ for menigheten i Smyrna:
'Dette er et budskap fra ham som er den første og den siste, han som var død men nå
lever. Han sier til menigheten:
9 Jeg vet hvor mye dere må lide for min skyld, og jeg vet hvor fattige dere er. Men dere
er rike, for dere tilhører Gud! Jeg vet at dere blir hånet av dem som kaller seg jøder
og Guds folk, men ikke er det. Deres synagoge* står i Satans tjeneste. 10 Vær ikke redde
for den lidelse som venter dere. Jeg sier dere: Djevelen kommer å kaste noen av dere
i fengsel for å teste dere. Dere skal bli forfulgt i ti dager. Stå fast ved troen i alt, også
når dere møter døden. Da skal jeg gi dere det evige livet som en seierskrans. 11 Lytt
nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner seier over
ondskapen, skal ikke blir skadet av den annen død.†'

Brevet til menigheten i Pergamon

12 Skriv til engelen‡ for menigheten i Pergamon:
'Dette er budskapet fra ham som har det skarpe, dobbeldeggede sverdet. Han sier til
menigheten:
13 Jeg vet hvor dere bor. Dere bor i den byen der Satan har sitt maktsentrum§. Til
tross for det holder dere fast ved meg. Dere har avstått fra å fornekte troen. Til og med
da Antipas ble drept i byen der Satan bor nølte dere ikke med å bekjenne dere til meg.
14 En ting må jeg likevel kritisere dere for: Dere aksepterer at noen av medlemmene
i menigheten er tilhengere av Bileams lære. Det var han som viste Balak hvordan
de kunne lokke Israels folk til fall ved å få dem til å spise det som var ofret til
avgudene og lede dem inn i seksuell løssluppenhet.* 15 Denne læren er den samme
som nikolaittenes† lære. Dere har medlemmer som følger den og lar seg bruke til disse
syndene.

---

* **1:20** Ordet "engel" kan også bety "budbærer". † **1:20** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menighetene. * **2:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **2:2** Blir også kalt apostler. En ekte disippel av Jesus var utsendt av Jesus selv for å spre budskapet om ham. ‡ **2:6** Nikolaittene var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. § **2:8** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **2:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **2:11** "Den annen død". Forklaringen finnes i 20:14-15 og 21:8. ‡ **2:12** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. § **2:13** Pergamon var sentrum i provinsen Asia for tilbedelse av den romerske keiseren. * **2:14** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **2:15** Nikolaitterne var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet.

16 Vend om! Ellers skal jeg brått komme til dere og kjempe mot tilhengerne av denne
læren med sverdet som kommer ut fra min munn.
17 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner
seier over ondskapen, skal få spise av det brødet som finnes skjult i himmelen.‡ Jeg
skal gi ham en hvit stein, og på den skal det stå et nytt navn, som bare den som får det,
kjenner til.§'

Brevet til menigheten i Tyatira

18 Skriv til engelen* for menigheten i Tyatira:
'Dette er budskapet fra Guds sønn, han som har øyne som gnistrende ild og føtter
som ligner skinnende bronse. Han sier til menigheten:
19 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere elsker hverandre og holder fast ved
troen på meg. Jeg har sett hvordan dere hjelper hverandre og tålmodig holder ut i
lidelsene. Jeg vet at dere gjør mer i dag enn dere gjorde i den første tiden.
20 En ting må jeg likevel kritisere dere for. Dere tillater kvinnen Jesabel, hun som sier
seg å være en profet, å fortsette å holde fram sine budskap og føre vill mine tjenere til
seksuell løssluppenhet. I tillegg spiser de også mat som blir ofret til avgudene. 21 Jeg
ga henne tid til å angre og vende om, men hun ville ikke slutte med sine seksuelle
utsvevelser. 22 Derfor vil jeg la henne bli syk og sengeliggende. Alle som har sex med
henne, skal bli rammet av fryktelige lidelser, dersom de ikke angrer sitt syndige liv
og slutter å være sammen med henne. 23 Hennes disipler vil bli rammet av døden.
Gjennom dette skal alle menighetene forstå at jeg er den som kjenner de innerste
tankene og begjær hos hvert menneske, og at jeg gir hver og en den lønnen han fortjener.
24 Når det gjelder dere andre i menigheten i Tyatira, dere som ikke har fulgt denne
falske læren, disse "Satans dype hemmeligheter" som de kaller det, så tenker jeg ikke å
kreve noe mer av dere. 25 Hold bare fast ved troen til jeg kommer.
26 Den som vinner seier over ondskapen og fortsetter å gjøre viljen min helt til veis
ende, han vil jeg gi makt over folkene. 27 Han skal herske over dem med et spir av jern,
og knuse alle som leirkrukker.† 28 Han skal få samme makten som jeg har fått av min
Far i himmelen, og jeg skal gi han morgenstjernen.‡ 29 Lytt nøye og forsøk å forstå det
Guds Ånd sier til menighetene!'

3

Brevet til menigheten i Sardes

1 Skriv til engelen* for menigheten i Sardes:
'Dette er budskapet fra ham som har Guds sju ånder og de sju stjernene.† Han sier til
menigheten:
Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere er kjent som en levende menighet, men
dere er døde! 2 Våkn opp og gjør sterk den resten av liv som finnes igjen. Alt holder
på å dø! Jeg har sett at gjerningene hos dere ikke stemmer med Guds vilje. 3 Tenk på
hvordan det var i begynnelsen da dere fikk høre Guds budskap og trodde på det. Hold
uavbrutt fast ved budskapet og vend om til meg igjen, for dersom dere ikke våkner, vil
jeg komme over dere like brått og uventet som en tyv om natten og straffe dere.
4 Til tross for alt finnes det noen hos dere i Sardes menighet som ikke har flekket
til klærne sine med verdens synd og smuss. De skal gå med meg i hvite klær‡, for de
har fortjent det. 5 Ja, den som vinner seier over ondskapen, skal få sine hvite klær, og
jeg skal ikke viske ut hans navn av livets bok§, men forklare for min Far og englene
at denne personen tilhører meg. 6 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene!'

Brevet til menigheten i Filadelfia

---

‡ **2:17** Et bilde på åndelig "mat". Se Salmenes bok 78:24 og Johannes sin fortelling om Jesus 6:30-33, der Jesus sier at han er brødet fra himmelen. § **2:17** Steiner kan ha vært brukt som inngangsbillett til fester. Navnet kan være enten den troende sitt nye navn eller identitet, eller Jesu navn. Se Jesaja 62:2. * **2:18** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet dere altså rettet til menigheten. † **2:27** Se Salmenes bok 2:9. ‡ **2:28** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Jesus ble kalt for morgenstjernen i 22:16. * **3:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:1** Sju var det fullkomne tallet. Guds sju Ånder, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. De sju stjernene/menighetene kan sikte til alle menighetene. ‡ **3:4** Hvite klær er et bilde på å være uten skyld for Gud. § **3:5** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

7 Skriv til engelen* for menigheten i Filadelfia:
'Dette er budskapet fra ham som er hellig, sann og har kong Davids† nøkler. Når han
åpner, kan ingen stenge, og når han stenger, kan ingen åpne. Han sier til menigheten:
8 Jeg kjenner til alt i livet deres. Nå har jeg åpnet en dør for dere, som ingen kan
stenge. Dere er ikke sterke, men har holdt fast ved budskapet om meg og har ikke
fornektet troen.
9 Lytt! Jeg skal la noen komme til dere fra Satans synagoge‡, disse som påstår at de er
jøder og Guds folk, men lyver og ikke er det. De skal bli tvunget til å falle ned for dere
og erkjenne at jeg elsker dere.
10 Dere har fulgt mitt bud om å holde ut. Derfor skal jeg frelse dere fra den perioden
med store plager som skal komme over verden for å sette alle menneskene på prøve.
11 Jeg kommer snart! Hold fast ved troen, så ingen tar fra dere den seierskransen som
er det evige livet.
12 Den som vinner seier over ondskapen, skal jeg gjøre til en bærebjelke i Guds tempel,
og han trenger aldri mer forlate det. Jeg skal skrive min Guds navn og mitt nye navn
på ham og gjøre ham til borger i min Guds by, det nye Jerusalem, som snart kommer
ned fra himmelen fra min Gud. 13 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene.'

Brevet til menigheten i Laodikea

14 Skriv til engelen§ for menigheten i Laodikea:

'Dette er budskapet fra ham som dere kan stole på*. Han som trofast forteller
sannheten, herskeren over Guds skaperverk.† Han sier til menigheten:
15 Jeg kjenner til alt i livet deres. Dere verken elsker meg eller hater meg! Jeg ønsker
at dere gjorde det ene eller det andre. 16 Etter som dere bare er likegyldig uinteressert
og verken er for meg eller imot meg, vil jeg støte dere bort!
17 Dere sier: "Vi er rike! Vi har det materielt godt og har ikke behov av noe mer!"
Dere innser ikke at dere, åndelig sett, er elendige, ynkelige, fattige, blinde og nakne.
18 Derfor vil jeg gi dere et råd: Kom og kjøp av mitt gull, det som er renset i ild, slik at
dere blir virkelig rike. Kjøp rene, hvite klær av meg, slik at dere ikke trenger gå naken
og skamfull. Kom og kjøp salve hos meg, slik at dere kan salve øynene deres og få synet
tilbake.‡ 19 Jeg viser til rette og oppdrar alle som jeg elsker. Vend derfor om og lev på
nytt helhjertet for meg!
20 Jeg står ved døren og banker. Dersom noen hører stemmen min og åpner døren,
vil jeg gå inn til ham, og vi skal spise sammen som venner. 21 Den som vinner seier over
ondskapen, skal få sitte ved siden av meg på min trone, på samme måten som jeg sitter
ved siden av min Far i himmelen på hans trone, etter som jeg har vunnet seier. 22 Lytt
nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!' "

4

Tilbedelse foran Guds trone i himmelen

1 Da jeg så opp, så jeg en dør som sto åpen til himmelen. Stemmen som jeg først hadde
hørt, den som lød som et kraftig trompetstøt, snakket til meg og sa: "Kom hit opp, så
vil jeg vise deg hva som skal skje i framtiden!"
2 I samme øyeblikk kom Guds Ånd over meg og jeg så en trone i himmelen og noen som
satt på den. 3 Han som satt på tronen gnistret som en edelstein, likt jaspis og karneol.
Omkring tronen var en regnbue som lyste lik smaragd. 4 I en ring rundt tronen sto 24
andre troner. På dem satt 24 himmelske ledere. Alle var kledd i hvite klær og hadde
kranser av gull på hodene sine. 5 Fra tronen kom det lyn og drønnende torden. Helt
framme ved tronen brann det sju fakler. De representerer Guds sju* Ånder. 6 Foran
tronen lå noe som lignet et hav av glass, klart som krystall. Fire levende skikkelser som
var dekket med øyne foran og bak, sto midt foran, bak og på begge sidene rundt tronen.
7 Den første av disse skikkelsene så ut som en løve. Den andre lignet en ung okse. Den

* **3:7** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:7** Jesus har fått kong David sin makt og myndighet. ‡ **3:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **3:14** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **3:14** På gresk: Som er Amen. † **3:14** Eller: Opphavet til. ‡ **3:18** Laodikea var provinsens rikeste by, rost og æret for sine banker, sin tekstilproduksjon og sine medisiner. * **4:5** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på.

tredje hadde ansikt som et menneske. Og den fjerde var som en svevende ørn. 8 Hver skikkelse hadde seks vinger og var helt dekket med øyne, til og med på innsiden av vingene.

Dag og natt roper de uten å tie:

"Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, han som har all makt,
han som er, alltid har vært og alltid kommer til å bli."

9 Hver gang de fire skikkelsene ærer, hyller og takker ham som sitter på tronen, han som lever i evighet, 10 faller de 24 lederne i himmelen ned og tilber ham som sitter på tronen, han som lever i evighet. De 24 lederne i himmelen kaster sine kranser av gull for tronen og sier:

11 "Vi hyller deg, vår Herre og Gud, for du er verd å bli æret.
Du er mektig, du har skapt alt.
Ja, på grunn av din vilje ble alt skapt av det som finnes til."

5

Lammet og skriftrullen med sju segl

1 Videre så jeg at han som satt på tronen, hadde en skriftrull i den høyre hånden. Teksten sto på begge sidene og rullen var forseglet med sju segl. 2 En betydningsfull engel spurte med kraftig stemme: "Hvem er verdig til å bryte seglet og åpne skriftrullen?" 3 Ingen i hele himmelen, på jorden eller under jorden hadde fullmakt til åpne skriftrullen og lese den. 4 Jeg gråt av skuffelse, etter som det ikke var en eneste som var verdig til åpne skriftrullen og lese den.

5 Da sa en av de 24 lederne i himmelen til meg: "Gråt ikke, for løven av Juda stamme, arvingen til kong Davids trone,* har vunnet seier. Han kan bryte de sju seglene og åpne skriftrullen."

6 Da så jeg opp og fikk se et lam†. Det sto for tronen midt blant de fire levende skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. Det så ut som om det hadde blitt slaktet. Det hadde sju horn og sju øyne. Disse er symboler for Guds sju‡ Ånder, som har blitt sendt ut over hele jorden. 7 Lammet steg fram til ham som satt på tronen og tok imot skriftrullen fra hans høyre hånd. 8 Da Lammet tok imot skriftrullen, falt de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen ned for Lammet og hyllet det. Alle hadde hver sin harpe og holdt en skål av gull som var fylt med røkelse. Dette er et symbol på de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud. 9 De sang en ny sang med denne teksten:

"Du er verdig til å ta skriftrullen og bryte seglene på den,
du har blitt slaktet,
med din død og ditt blod har du kjøpt menneskene fri til Gud
fra alle stammer, språk, folk og land.
10 Du har gjort alle til et nytt folk som tilhører Gud,
slik at de kan tjene ham som prester og regjere på jorden."

11 Så hørte jeg et stort kor av engler. Jeg fikk se at de sto rundt tronen og de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. De var så mange at det var umulig å telle alle. 12 De sang med en enorm kraft:

"Verdig er Lammet som ble slaktet.
Vi hyller og ærer ham for hans makt, rikdom, visdom og styrke.
Han vil vi lovsynge."

13 Så hørte jeg at alt det skapte i himmelen, på jorden, under jorden og i havet rope:

"Lovsangen, æren, herligheten og makten
tilhører ham som sitter på tronen og Lammet i all evighet."

14 De fire skikkelsene sa: "Ja, det er sant!"§ Og de 24 lederne i himmelen falt ned og tilba.

6

Seks av seglene blir brutt

1 Mens jeg så på, brøt Lammet det første seglet. Med en stemme som lignet på torden sa en av de fire skikkelsene: "Kom!" 2 Da fikk jeg se at det sto en hvit hest foran meg.

---

* **5:5** Løven av Juda og arvingen til Davids trone er titler på Messias, den lovede kongen. Det handler altså om Jesus. † **5:6** Lammet er et bilde på Jesus. Se Jesaja 53:7 og Johannes sin fortelling om Jesus 1:29. ‡ **5:6** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **5:14** I grunnteksten: Amen!

Rytteren som satt på den, hadde en pil og bue. De satte en seierskrans på hodet hans. Som en seierherre red han ut over jorden for å vinne seier på nytt.
3 Da Lammet brøt det andre seglet, hørte jeg neste skikkelse si: "Kom!" 4 Da kom det fram en ildrød hest. Rytteren på hesten fikk makt til å forstyrre freden på jorden, slik at folkene ville drepe hverandre, og han ble utstyrt med et langt sverd.
5 Da Lammet brøt det tredje seglet, hørte jeg den tredje av de fire skikkelsene si: "Kom!" Jeg fikk se en svart hest. Rytteren på hesten holdt en vekt i hånden. 6 Jeg hørte noe som lød som en stemme blant de fire skikkelsene si: "Ett kilo hvete for en hel daglønn. Tre kilo korn for samme lønn. Men oljen og vinen må du ikke skade."
7 Da Lammet brøt det fjerde seglet, hørte jeg den fjerde skikkelsen si: "Kom!" 8 Nå fikk jeg se en blek gul hest. Rytteren på hesten het Døden. Etter den fulgte en representant fra de dødes verden. De fikk makt over en fjerdedel av jorden, slik at de kunne drepe folkene i krig, med sultekatastrofe, sykdommer og ville dyr.
9 Da Lammet brøt det femte seglet, fikk jeg se alteret i templet*. Under alteret så jeg sjelene til alle dem som var drept fordi de hadde spredd Guds budskap om Jesus. 10 De ropte med kraftig stemme: "Herre, du som er hellig og sann, hvor lenge vil det dra ut før du dømmer folkene på jorden og straffer fordi de drepte oss?" 11 Da fikk hver enkelt på seg hvite klær. De ble bedt om å være i ro enda en kort stund til antallet av Jesu tjenere, deres troende søsken, var fullt av dem som måtte dø for sin tro.
12 Videre så jeg Lammet bryte det sjette seglet. Da kom det et stor jordskjelv. Solen ble svart som en sørgedrakt, hele månen ble rød som blod. 13 Stjernene på himmelen falt til jorden som umoden frukt når fikentreet blir rystet av kraftige stormkast. 14 Ja, himmelen forsvant for mine øyne, som om den ble rullet sammen som en skriftrull. Alle fjell og øyer ble flyttet fra sine steder. 15 Makthaverne på jorden, ledere, høye militærsjefer, de rike og mektige, ja, alle folk, både slaver og frie gjemte seg i grotter og mellom fjellknauser. 16 De ropte til fjellene og steinene: "Fall over oss. Gjem oss for sinnet til ham som sitter på tronen og Lammet. 17 For nå har den fryktelige dagen kommet da Gud og Lammet vil dømme alle. Hvem kan da overleve?"

7

Guds folk skal bli frelst

1 Så fikk jeg se fire engler stå ved jordens fire hjørner. De hindret de fire vindene i å blåse over jorden. Løvet rørte seg ikke på trærne og havet lå blankt som et speil. 2 Jeg fikk se en engel komme opp i øst. Han hadde med seg et segl fra den Gud som lever, og ropte til de fire englene, de som hadde fått makt til å skade jorden og havet: 3 "Vent! Ikke skad jorden, havet eller trærne før vi har fått satt et merke på vår Guds tjenere, et segl i pannen."
4-8 Jeg fikk høre hvor mange som hadde blitt merket med Guds segl. Det var 144 000.*
De kom fra alle Israels stammer: 12 000 fra Juda stamme var merket med segl.
12 000 fra Rubens stamme.
12 000 fra Gads stamme.
12 000 fra Asjers stamme.
12 000 fra Naftali stamme.
12 000 fra Manasse† stamme.
12 000 fra Simons stamme.
12 000 fra Levi stamme.
12 000 fra Isaskars stamme.
12 000 fra Sebulons stamme.
12 000 fra Josefs stamme
og 12 000 fra Benjamins stamme.

Den store forsamlingen hyller Gud og Lammet

9 Videre fikk jeg se en enorm forsamling mennesker som ingen kunne telle. De var fra alle folk, stammer, land og språk. De sto for tronen og Lammet, kledd i hvite klær og med palmegrener i hendene. 10 De ropte med kraft: "Det er vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet som har frelst oss."

---

* **6:9** Templet i Jerusalem. * **7:4-8** De 144 000 er et symbolsk uttrykk, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16.
† **7:4-8** Manasse hørte egentlig til Josefs stamme, etter som han var Josefs sønn. Men Manasse måtte erstatte Dans stamme, etter som de hadde blitt avgudsdyrkere i følge Dommerboken 18:30.

11 Alle englene sto rundt tronen, de 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene. De
falt ned på sine ansikter for tronen og tilba Gud. 12 De sa:
"Vi synger lovsanger og ærer vår Gud for hans visdom.
Ja, vi synger lovsanger for ham![‡]
Vi takker og hyller ham i evighet for hans makt og styrke.
Ja, vi takker ham![§]"
13 En av de 24 lederne i himmelen spurte meg: "Vet du hvem disse er som er kledd i
hvite klær, og hvor de kommer fra?"
14 "Nei, min herre", svarte jeg, "du er den som har det svaret."
Da sa han til meg: "Det er de som er kommet ut av de store lidelsene. De har vasket
klærne sine, gjort seg rene og hvite i Lammets blod.[*]
15 Det er derfor de står her for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans tempel.
Han som sitter på tronen skal bo blant dem og beskytte alle.
16 De skal aldri mer gå sultne og tørste.
Verken solen eller annen brennende hete skal skade dem.
17 For Lammet, som står for tronen,
skal være gjeteren deres og lede dem til kildene med livets vann[†].
Gud skal tørke bort tårene fra deres øyne."

8

Det sjuende seglet blir brutt. De sju trompetene

1 Da Lammet brøt det sjuende seglet, ble det helt stille i himmelen. Stillheten varte i
omkring en halv time. 2 Så fikk jeg øye på de sju englene som står for Gud. De fikk hver
sin trompet.
3-4 En annen engel kom og stilte seg ved alteret med en gullskål for røkelse. Han ble
gitt rikelig med røkelse. Den skulle han ofre på alteret av gull foran tronen, sammen
med de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud.
Lukten av røkelsen, den som ble ofret sammen med bønnene og tilbedelsen, steg opp
til Gud fra skålen i hånden til engelen.[*]
5 Engelen fylte så skålen med ild fra alteret og kastet ned den på jorden. Straks begynte
det å lyne, drønne av torden, og jorden bevet i jordskjelv.

Seks engler blåser i trompetene

6 De sju englene gjorde seg beredt til å blåse i sine sju trompeter.
7 Den første engelen blåste i sin trompet. Da kom det hagl og ild blandet med blod
som falt ned over jorden. Ilden brente opp en tredjedel av jorden. Alle trær og grønn
vegetasjon ble brent opp på den tredjedelen.
8-9 Så blåste den andre engelen i sin trompet. Da ble det kastet noe som så ut som et
stort brennende fjell ned i havet. Fjellet forandret en tredjedel av havet til blod. Det
drepte alt levende og utslettet alle skip på den tredjedelen av havet.
10 Den tredje engelen blåste nå i sin trompet. Da kom en stor flammende stjerne fra
himmelen og falt ned på en tredjedel av elvene og vannkildene. 11 Stjernen ble kalt
"Bitterhet", for den forurenset en tredjedel av alt vannet på jorden. Mange mennesker
døde på grunn av at de hadde drukket forurenset vann.
12 Etter dette blåste den fjerde engelen i sin trompet. Da ble solen, månen og stjernene
skadet. De lyste ikke i en tredjedel av tiden. Da var det ikke noe sollys på en tredjedel
av dagen. I en tredjedel av natten lyste verken månen eller stjernene. 13 Nå så jeg
en ensom ørn fly tvers over himmelen, og jeg hørte den rope med kraftig stemme:
"Ulykken, ulykken, ulykken vil ramme alle som bor på jorden, når de tre siste englene
vil blåse i trompetene."

9

1 Den femte engelen blåste i trompeten. Da så jeg en stjerne som hadde falt ned
på jorden fra himmelen. Stjernen fikk nøkkelen til den bunnløse avgrunnen. 2 Da
den åpnet avgrunnen, veltet det fram røk som fra en enorm ovn. Solen og luften ble
formørket av røken.

[‡] **7:12** I grunnteksten: Amen! [§] **7:12** I grunnteksten: Amen! [*] **7:14** De har blitt skyldfri innfor Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskenes synder da han døde og ofret sitt blod. [†] **7:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. [*] **8:3-4** Røkelsen fra engelen gjorde at Gud aksepterte menneskene sine bønner og tilbedelse.

3 Så dukket det fram gresshopper i røken og slo seg ned på jorden. De fikk makt
til å stikke på samme måten som skorpioner. 4 De ble likevel nektet å skade gresset,
vegetasjonen og trærne, men bare de menneskene som ikke var merket med Guds segl
på pannene sine. 5 De fikk ikke drepe noen, men skulle pine folkene i fem måneder.
Smertene som de ble årsak til, kjentes som stikk fra en skorpion. 6 Når dette skjer, vil
menneskene ta sine liv, men de skal ikke gjennomføre det. De vil lengte etter å dø, men
døden skal rømme bort!
7 Gresshoppenne så ut som hester som var utrustet til kamp. Disse hadde noe som så
ut som kranser av gull på hodene sine. Hestehodet lignet på ansiktet hos et menneske.
8 Håret var langt som håret hos en kvinne. Tennene var som løvetenner. 9 De hadde
brystskjold av noe som lignet jern. Lyden av vingene deres lød som når en armé av
hester og vogner stormer av sted til kamp. 10 De hadde haler og brodder som skorpioner.
Det var med giftbroddene de kunne pine menneskene i fem måneder. 11 Kongen deres
var avgrunnens engel. På hebraisk blir han kalt Abaddon og på gresk Apollyon, som
betyr "Ødeleggeren".
12 Den første katastrofen er over med dette, men det skal komme to til.
13 Den sjette engelen blåste i trompeten. Da hørte jeg en stemme som talte fra de fire
hornene på alteret av gull foran Guds trone. 14 Stemmen sa til den sjette engelen: "Slipp
løs de fire englene som er bundet nær den store elven Eufrat." 15 De hadde blitt holdt
i beredskap nettopp for denne timen, denne dagen, denne måneden og dette året. Nå
ble de sluppet løs for å drepe en tredjedel av menneskene. 16 De disponerte en armé
med 200 millioner ryttere; jeg fikk greie på hvor mange de var.
17 I synet mitt så jeg hestene og rytterne. De så ut på denne måten: Rytterne bar
brystskjold som var ildrøde, mørkeblå og gule som svovel. Hodet til hestenes lignet på
hodet til en løve. Ut av munnen deres kom det røk, ild og svovel. 18 En tredjedel av
alle menneskene ble drept av disse tre plagene, ilden, røken, og svovel som kom ut fra
munnen til hestene. 19 De hadde dødelig kraft i sin munn og hale. Halene deres var
som slanger med hode som kunne skade.
20 De menneskene som overlevde disse plagene, nektet fortsatt å vende om til Gud! De
fortsatte å tilbe demoner og avgudsbilder, som de selv hadde laget av gull, sølv, bronse,
stein og tre. Figurene kunne verken se, høre eller gå. 21 De sluttet ikke med mordene
sine, sin magi, okkultisme, seksuelle løssluppenhet og sine tyverier.

10

Engelen med den lille skriftrullen

1 Nå så jeg en annen enorm engel som kom ned fra himmelen. Han var innhyllet i en
sky og med en regnbue over sitt hode. Ansiktet hans lyste som solen og føttene hans
var som søyler av ild. 2 I hånden holdt han en liten skriftrull som var åpnet. Han satte
den høyre foten på havet og den venstre på jorden. 3 Med kraftig stemme, lik en løve
som brøler, ropte han. Da han hadde sluttet å rope, drønnet sju tordenbrak til svar.
4 Jeg ville skrive ned det de sju tordenbrakene ga til svar. Da hørte jeg en stemme fra
himmelen si: "Bevar ordene som lød i tordenen for deg selv, ikke skriv dem ned!"
5 Engelen, som jeg hadde sett stå på havet og på jorden, løftet sin høyre hånd mot
himmelen. 6 Han sverget ved ham som lever i all evighet, han som skapte himmelen og
alt som finnes i den, jorden og alt som finnes på den, havet og alt som finnes i det. Han
sa: "Tiden er ute. 7 Når den sjuende engelen blåser i trompeten, da har Guds hemmelige
plan blitt sluttført, helt i tråd med det glade budskap han bar fram gjennom sine tjenere
og profeter."
8 Så hørte jeg stemmen fra himmelen på nytt, som sa: "Gå til engelen som står på
havet og på jorden. Ta den åpne skriftrullen ut av hånden hans." 9 Da gikk jeg bort til
engelen og ba ham om å gi meg den lille skriftrullen. Han sa til meg: "Ja, ta den og spis
den. Den skal svi i magen din, men så lenge du har den i munnen, vil den smake søt
som honning."
10 Da tok jeg skriftrullen ut av hånden hans og spiste den opp. Akkurat som han hadde
sagt smakte den søtt i munnen, men da jeg hadde svelgd den, svidde den i magen.
11 Han sa til meg: "Enda en gang må du holde fram Guds budskap om det han
planlegger å gjøre med land, folk, språk og makthavere."

11

Representantene fra Gud

1 Nå ga de meg en målestokk, den var en stav, og de sa til meg: "Gå og mål Guds
tempel og alteret, og tell alle som tilber der.* 2 Templets ytre gård skal du ikke måle, for
den har Gud overlatt til dem som ikke kjenner ham. De vil beseire Guds by, Jerusalem
og ha kontrollen over byen i 42 måneder†. 3 I disse 1 260 dagene vil jeg gi mine to
representanter i oppdrag å holde fram mitt budskap mens de er kledd i sørgeklær."
4 Disse representantene er de to oliventrærne og de to lysestakene som står foran
jordens Herre.‡ 5 Dersom noen forsøker å skade dem kommer flammer av ild til å
sprute ut av munnen deres. Hver fiende som vil skade dem, vil bli drept av ilden. 6 De
har makt til å stenge himmelen, slik at det ikke kommer regn i den tiden som de bringer
Guds budskap. Videre har de makt til å forvandle alle elver til blod og sende alle slags
plager over jorden, så ofte de vil.
7 Når de har sluttført oppdraget sitt med å bære fram budskapet som Guds
representanter, vil udyret§ som stiger opp fra den bunnløse avgrunnen, angripe, beseire
og drepe de to. 8 Likene deres vil ligge på gaten i den store byen som symbolsk blir kalt
"Sodoma" og "Egypt", der deres Herre også ble henrettet ved å bli spikret fast på et kors.
9 Mennesker fra alle land, stammer, språk og folk vil i tre og en halv dag se kroppene
deres ligge der. De vil ikke tillate at kroppene blir begravd. 10 Jordens innbyggere vil
glede seg over at Guds representanter endelig er døde. De vil juble og utveksle gaver
til hverandre for å feire at de er kvitt disse to profetene som bar fram Guds budskap og
var til så mye bry.
11 Etter tre og en halv dag vil livets Ånd fra Gud komme inn i de to døde. De vil
sette seg opp, og alle som ser dette, vil bli vettskremt. 12 Så vil en kraftig stemme fra
himmelen rope: "Kom hit opp!" Jeg var vitne til at de for opp til himmelen i en sky, rett
foran øynene på deres fiender. 13 I samme øyeblikk ble det et kraftig jordskjelv, som
fikk en tiendedel av byen til å styrte sammen. 7 000 mennesker ble drept, og de som
overlevde, skalv av skrekk og begynte å hyllet, himmelens Gud.
14 Den andre katastrofen er med dette over, men den tredje er like om hjørnet.

Den sjuende engelen blåser i trompeten

15 Akkurat da blåste den sjuende engelen i trompeten. Sterke stemmer ble hørt fra
himmelen. De sa:
"Vår Gud og Kristus,
kongen han lovet oss,
har nå tatt makten over hele verden.
Han skal regjere i all evighet."
16 De 24 lederne i himmelen, som satt på sine troner for Gud, falt ned på ansiktene,
tilba, og sa:
17 "Vi takker deg, Herre Gud,
du som har alt makt, du som er og alltid har vært,
for at du har begynt å utøve din store makt for å regjere.
18 Folkene raste i sinne, men nå er det din tur å være sint.
Det er tid for at de døde skal bli dømt.
Du vil lønne profetene som tjente deg ved å holde fram budskapet,
og alle folk som tilhører deg.
Ja, du vil lønne alle som er lydige og tilber deg.
Det gjelder både fine mennesker og vanlige folk.
Du vil utslette dem som ødelegger verden."
19 Så ble Guds tempel i himmelen åpnet. Der inne ble Paktens ark* synlig. Det lynte,
drønnet av torden, ble jordskjelv og store hagl falt ned.

12

Kvinnen og dragen

1 Jeg fikk se et symbolsk drama i himmelen.

---

* **11:1** Johannes fikk i oppdrag at måle og telle det som skulle beskyttes av Gud. † **11:2** 42 måneder, eller 1 260 dager, er det samme som 3½ år, hvilken er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbolet forekommer i v.9 og 11. ‡ **11:4** Se Sakarja 4:1-14. § **11:7** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. * **11:19** Pakten Ark var en kiste kledd med gull, der Israels folk oppbevarte steintavlene med Paktens avtale, det vil si de ti budene. Se Andre Mosebok 25:10-22.

Jeg så en kvinne, som var svøpt inn i solen, hadde månen under sine føtter og en
krans av tolv stjerner på hodet. 2 Hun var gravid og skulle straks føde, for hun skrek
mens veene begynte å komme.
3 Videre så jeg en annen symbolsk handling i himmelen: En svær rød drake dukket
opp. Den hadde sju hoder med ti horn og sju kroner på hodene. 4 Halen på dragen dro
med seg en tredjedel av stjernene og kastet dem ned på jorden. Han sto foran kvinnen
som skulle føde, slik at han kunne sluke barnet i samme øyeblikk det var født. 5 Kvinnen
fødte en gutt som en gang skal herske over alle folk med uinnskrenket makt*. Barnet
ble rykket bort og ført opp til tronen hos Gud. 6 Kvinnen flyktet ut i ørkenen, der Gud
hadde gjort i stand et sted for henne. Der vil hun bli tatt hånd om i 1 260 dager†.
7 Så brøt en krig ut i himmelen. Mikael og de englene som var under hans kommando,
gikk til krig mot dragen og englene hans. 8 Dragen tapte slaget, og han og englene ble
presset ut av himmelen. 9 Han, den store dragen, den gamle slangen, som ble kalt
djevelen eller Satan,‡ og som bedrar hele verden, ble kastet ned på jorden sammen med
alle englene sine.
10 Jeg hørte en kraftig stemme som ropte i himmelen:
"Vår Gud har endelig frelst oss for evig!
Han har vist sin styrke og er begynt å regjere.
Kristus, kongen som han lovet oss, har fått all makt.
Anklageren, han som dag og natt anklaget våre troende søsken for vår Gud,
han har blitt kastet ned fra himmelen på jorden.
11 De troende beseiret den som anklaget,
etter som Lammet døde og ofret sitt blod for å ta straffen for syndene.
Ja, de beseiret Anklageren fordi de troende til
og med var villige til å miste sitt liv for å spre budskapet om det som Lammet hadde
gjort.
12 Juble derfor, du himmel og alle dere himmelens innbyggere.
Ulykken vil ramme jorden og havet,
for djevelen har kommet ned til dere og hans sinne er uten kontroll,
etter som han vet at han bare har en kort tid igjen."
13 Da dragen merket at han hadde blitt kastet ned på jorden, forfulgte han kvinnen
som hadde født gutten. 14 Hun fikk vinger som på en stor ørn, slik at hun kunne fly ut
i ørkenen, til det stedet der hun skulle bli tatt hånd om og bli beskyttet for dragen i tre
og en halvt år§.
15 Dragen forsøkte å drukne kvinnen i voldsomme vannmengder som fosset ut av hans
munn. 16 Jorden åpnet sin munn og reddet kvinnen ved å absorbere vannmengdene som
dragen sprutet ut. 17 Da ble dragen rasende på kvinnen og startet en krig mot resten av
barna hennes, mot alle de som er lydige mot Gud og sprer budskapet om Jesus. Dragen
stilte seg på stranden ved havet.

13

Udyret fra havet

1 I synet mitt så jeg et udyr stige opp av havet. Det hadde ti horn og sju hoder. Hvert
horn var prydet med en krone. På alle hodene sto et navn som spottet* Gud. 2 Udyret
så ut som en leopard, men hadde føtter som en bjørn og kjeft som en løve.† Dragen
overførte sin kraft, trone og enorme makt til udyret.
3 Jeg så at et av hodene på udyret var hardt skadet, men at det dødelige såret hadde
blitt leget. Hele verden ble grepet av beundring for udyret og begynte å følge det. 4 De
tilba dragen for at han hadde gitt udyret slik makt, og de tilba udyret og sa: "Ingen er
større enn udyret! Hvem kan kjempe mot det?"
5 Så ble udyret utstyrt med en munn som skrøt og hånte alt og alle som var hellig og
hadde med Gud å gjøre. Det fikk makt til å holde på i 42 måneder‡. 6 Det spottet Gud
og hans rett til å bestemme, og det spottet Guds bolig der han er og alle som finnes i

---

* **12:5** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. † **12:6** 1 260 dager er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbol finnes i v.14. ‡ **12:9** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". § **12:14** På gresk: En tid, to tider og en halv tid. Se kommentar til 12:6. * **13:1** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **13:2** Se Daniel 7:2-7. ‡ **13:5** 42 måneder er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid.

himmelen. 7 Det fikk også makt å kjempe mot alle som tilhører Gud, og beseire dem.
Videre fikk det makt til å regjere over alle stammer, land, språk og folk. 8 En stor del
av innbyggerne på jorden vil tilbe udyret. De eneste som ikke vil delta i tilbedelsen,
er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Derfor har de navnene
sine skrevet i livets bok§ som finnes hos Lammet som er slaktet. Gud hadde bestemt
navnene i boken allerede før verden ble skapt.
9 Lytt nøye og forsøk å forstå!
10 På grunn av denne motstanden mot udyret vil enkelte bli ført bort i fangenskap,
og andre vil bli drept med sverd.
Her gjelder det for dem som tilhører Gud å holde hardnakket fast ved troen.

Udyret fra jorden

11 Jeg så også et annet udyr. Det kom opp av jorden og hadde to horn som lignet på
hornene hos en ung saubukk, men det hadde stemmen til en drake. 12 Det har samme
makten som det første udyret og representerer udyret. Det krever at alle innbyggerne
på jorden må tilbe det første udyret som hadde de dødelige sårene som ble leget. 13 Det
utfører store mirakler og kan til og med få ild til å falle ned fra himmelen mens alle ser
på. 14 Gjennom alle miraklene som det utfører på oppdrag av det første udyret, bedrar
det innbyggerne på jorden. Udyret ber menneskene å lage et stort bilde av det udyret
som hadde blitt hugget med sverdet, men blitt levende igjen. 15 Det får også makt til å
gi liv til dette bilde, slik at bildet til og med kan snakke og gi befaling om at den som
ikke tilber det, skal bli drept.
16 Det andre udyret krever at alle, både fine mennesker og vanlige folk, rike og fattige,
frie og slaver, skal ha et merke på høyre hånden eller i pannen. 17 Ingen kan kjøpe eller
selge noe som helst dersom de ikke har udyrets merke. Merket er enten udyrets navn,
eller de tallene som står i stedet for navnet. 18 Her blir det krevd visdom, og bare den
som har forstand, kan regne ut udyrets tall. Det er et mennesketall, og tallet er 666*.

14

Lammet og de 144 000

1 Nå så jeg Lammet stå på Sions fjell*. Sammen med Lammet sto de 144 000†, som
hadde Lammets navn og hans Fars navn skrevet i sine panner. 2 Jeg fikk høre stemmer
fra himmelen. Stemmene lød som lyden av store vannmasser, og som drønn av torden,
som et helt orkester av harper.
3 Disse tusener av mennesker som sto for Guds trone, for de fire skikkelsene, de 24
lederne i himmelen, og de sang en ny sang. Ingen kunne lære seg denne sangen uten
de 144 000 som hadde blitt kjøpt fri fra jorden. 4 Det er de som har holdt seg borte fra
avgudsdyrkelse og har bevart sin åndelige renhet.‡ De følger Lammet hvor det enn går.
De har blitt kjøpt fri fra jordens alle mennesker, som en første innhøsting til Gud og
Lammet. 5 De har aldri løyet for noen, de er skyldfri.

De tre englene

6 Etter dette fikk jeg se en annen engel. Den fløy tvers over himmelen og hadde et
evig gledesbudskap å fortelle for dem som bor på jorden, for alle land, stammer, språk
og folk.
7 Den ropte med kraftig stemme: "Ha respekt for Gud og gi ham æren. Tiden er
kommet da han skal dømme. Tilbe ham som skapte himmelen, jorden, havet og alle
vannkildene."
8 En annen engel fulgte etter ham og ropte: "Den store byen Babylon har falt. Denne
byen som dro med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser og ble årsak til at de nå
må drikke Guds vredes vin."§

---

§ **13:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. * **13:18** Det kan være et symbol, enten for et menneske navn, eller for tredobbel ondskap og ufullkommenhet, tallet 6 når ikke opp til det fullkomne tallet 7. * **14:1** Sions berg er det stedet der Jerusalem ligger. Her handler det om det himmelske Jerusalem som blir omtalt i kap.21. † **14:1** De 144 000 er et symbolsk tall, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. ‡ **14:4** På gresk: De har ikke skitnet seg til med kvinner, men er rene som uskyldige. Dette bilde på seksuell renhet viser sannsynligvis til at de har holdt seg borte fra den prostituerte kvinnen, det vil si denne verdens onde system, som blir omtalt i v.8 og i kap.17. § **14:8** Se Jeremia 25:12-15.

9 Så fulgte en tredje engel som ropte med kraftig stemme: "Alle som tilber udyret*,
bildet av udyret og bærer udyret sitt merke i sin panne eller på hånden, 10 de vil også
måtte drikke av Guds vredes vin. Ublandet har den blitt fylt opp i Guds vredes beger.
De vil bli plaget med ild og svovel foran Guds engler og Lammet.† 11 Røken fra deres
plager vil stige opp i all evighet. De vil ikke få noen lindring verken dag eller natt. Dette
rammer alle disse som tilber udyret og bildet av det og som tar på seg merket med
udyrets navn‡. 12 Her gjelder det at de som tilhører Gud, har langvarig utholdenhet og
holder fast ved Guds befalinger og troen på Jesus."
13 Jeg hørte en stemme fra himmelen som sa: "Skriv dette ned: Lykkelige er de som
fra og med nå dør mens de trofast følger Herren Jesus! Ja, sier Guds Ånd, de skal få
hvile fra sitt strev og deres gode gjerninger følger med dem!"

Høsttid over jorden

14 Jeg fikk se en hvit sky. På den satt noe som lignet en menneskesønn§. Han hadde
en krans av gull på hodet og en skarp sigd i hånden.
15 En engel kom nå ut fra templet og ropte med kraftig stemme til ham som satt på
skyen: "Det er tid til å høste! La din sigd svinge over jorden, for avlingen er moden."
16 Han som satt på skyen, svingte sigden over jorden, og avlingen på jorden ble samlet
inn. 17 Enda en engel kom ut fra templet i himmelen. Han hadde også en skarp sigd.
18 Så kom en engel ut fra alteret i templet. Han hadde makt over ilden og ropte
med kraftig stemme til engelen som hadde den skarpe sigden: "Ta sigden og skjær av
drueklasen fra jordens vinstokk, for druene er modne." 19 Da svingte engelen sigden
over jorden og skar av drueklasen og kastet druene i Guds vredes store vinpresse.
20 Druene ble trampet til mos i vinpressen utenfor byen.* Fra pressen fløt en strøm
av blod som var så dyp at den ville nådd opp til bislet på en hest, og strømmen var
1 600 stadier† lang.

15

Den nye sangen i himmelen

1 Nå fikk jeg se et annet symbolsk og fantastisk drama i himmelen.
Jeg så sju engler. De var valgt ut for å spre de sju siste katastrofene på jorden. Disse
katastrofene er de siste, for når de er over, kommer Guds sinne til å være slutt.
2 Jeg så noe som lignet et hav av glass blandet med ild. På det sto alle dem som hadde
lykkes med å komme fri fra udyret*, bildet av udyret og tallet som representerer navnet
på udyret. Alle holdt de Guds harper i hendene sine. 3 De sang Guds tjener Moses sine
sanger og Lammets sang:†
"Store og vidunderlige er dine gjerninger, Herre Gud, du som har all makt.
Du er rettferdig og sann i alt det du gjør, du høvding over alle land.‡
4 Hvem ville ikke frykte for deg, Herre, og hylle deg? Du alene er hellig.
Alle folk vil komme og tilbe deg, for dine rettferdige dommer er blitt synlige."
5-6 Videre så jeg i synet mitt hvordan templet i himmelen, vitnesbyrdets telt§, ble åpnet.
Fra Det aller helligste kom de sju englene som var valgt ut til å spre de sju katastrofene.
De var kledd i skinnende hvitt tøy av lin og hadde gullbelter over brystet. 7 En av de fire
skikkelsene rakte hver av de sju englene skålen sin av gull. Hver skål var fylt av Guds
sinne, sinne fra ham som lever i all evighet. 8 Det aller helligste ble fylt av røk fra hans
herlighet og makt, og ingen kunne gå inn der før de sju katastrofene fra de sju englene
var over.

16

Sju engler med sju plager

---

* **14:9** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **14:10** "Ild og svovel". Se Salmenes bok 11:6. ‡ **14:11** Merket med udyrets navn finnes beskrevet i 13:16-18. § **14:14** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus brukte om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:20** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6. † **14:20** 1 600 stadier er 30 mil. Men tallet kan være symbolsk, 4×4×100, der 4 står for de fire verdensretningene. Tallet 1 600 skulle da representere hele verden. * **15:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **15:3** "Moses sang", se Andre Mosebok 15:1-18. "Lammets sang", se 14:3. ‡ **15:3** Mange håndskrifter har i stedet: Evighetens høvding. § **15:5-6** Før Israels folk hadde bygd et virkelig tempel, brukte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, arken, med paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene.

1 Jeg hørte en kraftig stemme fra Det aller helligste i templet si til de sju englene: "Gå
og tøm de sju skålene med Guds sinne ut over jorden."
2 Da gikk den første engelen bort og tømte skålen sin over jorden. Fryktelige og
plagsomme byller slo ut på dem som bar udyrets* merke og tilba bildet av udyret.
3 Den andre engelen tømte skålen sin over havet. Vannet ble som blodet fra et dødt
menneske, og alt som levde i sjøen, døde.
4 Den tredje engelen tømte skålen sin over elvene og vannkildene. De ble også
forandret til blod.
5 Så hørte jeg at engelen som hadde makten over vannet sa:
"Rettferdig er du som er til og alltid har vært,
du Hellige som har felt denne dommen.
6 Innbyggerne på jorden har drept profetene som bar fram budskapet ditt,
og de menneskene som tilhører deg.
De har latt blodet deres renne på jorden.
Derfor har du gitt dem blod å drikke.
Dette er straffen de har fortjent."
7 Jeg hørte en stemme fra alteret i templet si:
"Ja, Herre Gud, du som har all makt,
dine dommer er sanne og rettferdige."
8 Den fjerde engelen tømte skålen sin over solen. Solen fikk tillatelse til å svi
menneskene med sin ild. 9 Da menneskene ble brent av den voldsomme heten fra solen,
forbannet de Gud som hadde makt til å sende slike plager. Ingen angret synden sin,
vendte om til Gud og ga ham æren.
10 Så tømte den femte engelen skålen sin over udyrets maktsentrum. Da ble hans rike
dekket av mørke. Menneskene bet tungene sine i biter av smerte. 11 De forbannet Gud i
himmelen for sine plager og byller, men de angret ikke sine onde handlinger og vendte
om til Gud.
12 Den sjette engelen tømte skålen sin over den store elven Eufrat. Den tørket ut,
slik at veien lå åpen for makthaverne fra Østen. 13 Jeg så tre onde ånder som så ut
som padder. De kom fram fra draken sin munn, av udyret sin munn og av den falske
profeten sin† munn. 14 Disse demoniske åndene som kan utføre mirakler, gikk ut til alle
verdens makthavere og overtalte dem til å samle seg til kamp mot Herren Jesus på den
store dagen, da Gud, som har all makt, skal dømme verden.
15 "Lytt", sier Jesus: "Jeg kommer uventet som en tyv om natten! Lykkelig er den
som holder seg våken og har klærne sine parat, slik at han ikke behøver gå naken og
skamfull når de han møter, ser ham."‡
16 De onde åndene samlet alle verdens makthavere på det stedet som på hebraisk blir
kalt Harmageddon§.
17 Til slutt tømte den sjuende engelen skålen sin over luften. Da hørte jeg en kraftig
stemme fra tronen i Det aller helligste i templet, og den sa: "Det er skjedd!" 18 Det lynte,
drønnet av torden og ble et stort jordskjelv som var så kraftig at ingen noen gang sett
noe tilsvarende. 19 Den store byen ble kløvd i tre deler. Mange byer rundt om i verden
styrtet sammen. Gud glemte ikke den store byen Babylon og syndene som florerte, og lot
byen tømme begeret med hans glødende vredes vin. 20 Alle øyene forsvant, og fjellene
var borte. 21 Det falt enorme hagl på omkring 40 kilo fra himmelen ned over jorden.
Menneskene forbannet Gud for haglene, etter som katastrofen var en så fryktelig pine.

17

Den prostituerte kvinnen

1 En av de sju englene som hadde tømt ut plagene, kom nå fram og snakket til meg. Han
sa: "Kom, jeg vil vise deg dommen som skal ramme den prostituerte kvinnen, den store
byen som ligger ved de mange vann. 2 Makthaverne i alle land har ligget med henne.
Innbyggerne på jorden har ruset seg som av vin med hennes seksuelle løssluppenhet.*"
3 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført ut i ørkenen.† Der fikk jeg se
en kvinne som satt på et lysende rødt udyr‡. Udyret var tatovert med navn som spottet

---

* **16:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **16:13** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. ‡ **16:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 24:42-43. § **16:16** Harmageddon er sannsynligvis fjellet Megiddo i Israel, et sted der kamper har blitt utkjempet i tusener av år. * **17:2** Se Jeremia 51:7. † **17:3** På gresk: Engelen førte meg i ånden ut i ørkenen. ‡ **17:3** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10.

Gud. Det hadde sju hoder og ti horn. 4 Kvinnen bar klær av mørkerøde og lysende
rødt§ tøy, og hun hadde vakre smykker av gull, edelsteiner og perler. I hånden holdt
hun et beger av gull som var fylt av snuskete og skitten styggedom fra hennes seksuelle
løssluppenhet. 5 På pannen hennes sto det skrevet et navn som hadde en hemmelig
formel:

"Babylon den store,
alle prostituerte
og styggedommens mor i verden."

6 Jeg så at kvinnen også var ruset. Hun hadde drukket seg full på blodet fra dem som
tilhører Gud, fra dem som er blitt martyrer fordi de hadde spredd budskapet om Jesus.
Jeg stirret på henne med vantro forskrekkelse.
7 "Hvorfor er du så forskrekket?" spurte engelen. "Jeg vil fortelle deg hvem hun er
og hvem udyret som hun rir på er, det som har sju hoder og ti horn. 8 Udyret som du
fikk se, har eksistert, men er ikke mer, det skal på nytt komme opp av den bunnløse
avgrunnen for så å gå under. En stor del av innbyggerne på jorden vil bli dypt sjokkert
når de ser at udyret, det som har eksistert men ikke er mer, og som på nytt kommer
tilbake. De eneste som ikke blir forskrekket, er de som har takket ja til Guds innbydelse
om å tilhøre ham, og derfor har sine navn skrevet i livets bok*, slik som Gud hadde
bestemt allerede før verden ble skapt.
9 I dette blir det krevd både visdom og forstand. De sju hodene representerer
sju høyder som kvinnen sitter på. Samtidig er de sju makthavere. 10 Fem av disse
makthaverne har allerede falt, den sjette regjerer nå og den sjuende skal komme. Hans
regjeringstid skal bli kort. 11 Udyret som har eksistert, men ikke er mer, det er den
åttende makthaver. Han er også en av de sju og skal gå under.
12 De ti hornene du så på udyret, er ti makthavere som ennå ikke har begynt å regjere.
De skal en kort periode regjere sammen med udyret. 13 Alle ti vil bli enige om å overdra
makten og myndigheten til udyret. 14 Sammen med udyret vil de kjempe mot Lammet.
Lammet, og alle som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre Lammet og trofast
holde seg til ham, de skal beseire alle disse makthaverne. Lammet er alle herrenes
Herre og alle kongenes konge."
15 Så sa engelen til meg: "De vassdragene som du så, der den prostituerte bor, er et
bilde på land, individer, folk og språk. 16 Udyret og de ti hornene som du så, skal hate
den prostituerte, ta eiendelene og klærne, spise kjøttet hennes og brenne henne opp i
ilden. 17 Dette er helt i tråd med Guds plan, for det er han som får de ti kongene til å
overdra makten til udyret, helt til Guds forutsigelse har gått i oppfyllelse. 18 Kvinnen
som du så i synet, hun er den store byen som regjerer over makthaverne i alle land på
jorden."

18

Babylons fall

1 Etter alt dette så jeg en engel komme ned fra himmelen. Han hadde stor makt,
og hans herlighet skinte som lyset fra lyskastere over jorden. 2 Han ropte med kraftig
stemme:
"Den store byen Babylon har falt.
Den har blitt et sted der demonene bor,
et oppholdssted for alle onde ånder,
en plass der motbydelige rovfugler samler seg.
3 Dommen har falt over den prostituerte,
over byen som trakk med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser
og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin.
Makthaverne i alle verdens land har ligget med henne.
Forretningsfolk i hele verden har blitt rike på hennes ufattelige luksus og overflod."
4 Så hørte jeg en annen stemme fra himmelen si:
"Dra bort fra henne, mitt folk,
slik at dere ikke synder sammen med henne
og må gjennomgå den samme straffen som hun får.
5 Syndene hennes har blitt stablet opp på hverandre
og rekker helt til himmelen.

§ **17:4** På gresk: purpur og skarlagensrødt. Fargene var symboler for makt og luksus. * **17:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

Gud har ikke glemt det onde hun har gjort.
6 Dere skal behandle henne slik hun behandlet dere.
Gi henne dobbelt igjen for alt hun har gjort.
Hun ga andre av sin drikke,
så gi henne drikke som er dobbelt så bitter.
7 Hun omga seg med luksus og overflod,
så la henne få smake sin del av smerte og sorg.
Hun sier til seg selv: 'Her sitter jeg som dronning,
er ingen enke og kommer aldri til å oppleve sorg.'
8 På en og samme dag skjer forandringen,
og plagene rammer henne.
Hun vil få oppleve død, sorg, hunger,
og hun vil bli brent opp av ilden.
Mektig er Herren Gud som dømmer henne.
9 Makthaverne i verden, som tok del i hennes seksuelle utskeielser og nøt hennes luksus, skal gråte og jamre seg når de ser røken stige opp fra de forkullede restene av henne. 10 Av frykt kommer de til å stå langt unna for ikke å bli rammet av den samme straffen. De vil rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon,
du kraftfulle by!
På et øyeblikk har dommen kommet over deg.'
11 Forretningsfolkene på jorden vil sørge og gråte over deg. Det finnes ingen som vil kjøpe varene deres. 12 Ikke noe marked for gullet og sølvet deres, edelsteinene, perlene, stoff av lin og silke, mørkerødt og lysende rødt tøy*, aromatiske tresorter, varer av elfenben, kostbare treslag, kopper, jern og marmor. 13 Heller ikke krydder, parfyme, salve, røkelse, vin, olivenolje, fint mel, hvete, buskap, sauer og hester, vogner, slaver og krigsfanger. 14 'Alt det vakre du har lengtet etter, har gått tapt', roper de. 'All luksusen og prakten som du satte så høyt, vil aldri mer tilhøre deg. Alt er borte for alltid.' 15 Ja, forretningsfolkene som ble rike ved å selge dette til henne, vil stå lang unna av frykt for å bli rammet av den samme straffen. De vil gråte og jamre seg og si:
16 'Ulykken, ulykken har rammet deg, du kraftfulle by!
Du som bar klær av fineste lin,
mørkerøde og lysende røde tøy,
du som hadde smykker av gull,
edelsteiner og perler.
17 På et øyeblikk forsvant all din rikdom!'
Alle handelsfartøyene, kapteinene, besetningene, ja, alle som lever av å seile på havet, vil stå langt unna. 18 Når de ser røken stige opp fra de forkullete restene av henne vil de rope: 'Aldri har det eksistert en by som denne!' 19 De vil strø jord på hodet for å vise sorgen sin, og de vil sørge og rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle by!
Du som gjorde alle skipsrederne rike i sin lengsel etter luksus.
På et øyeblikk har alt gått tapt.'
20 Gled dere over hennes skjebne,
du himmel og alle dere som tilhører Gud.
Dere disipler av Jesus† og profeter som bar fram budskapet hans, gled dere.
Endelig har Gud dømt henne for det hun gjorde mot dere!"
21 En stor engel løftet opp en stein, stor som en kvernstein, kastet den i havet og sa:
"Med den samme kraften skal Babylon, den store byen,
bli styrtet i dypet og forsvinne for alltid.
22 Aldri mer skal lyden av musikk fra harper,
fløyter og trompeter bli hørt i deg.
Aldri mer skal håndverkere av noe slag finnes i deg.
Aldri mer skal noen male korn i deg.
23 Aldri mer skal lampene lyse i deg.
Aldri mer skal glade røster fra brud og brudgom bli hørt i deg.
Dine kjøpmenn styrte handelen i hele verden,
og du bedro alle med din magi og okkultisme.
24 På dine gater rant blodet fra profetene som bar fram budskapet ditt.

* **18:12** På gresk: Purpur og skarlagensraudt. Fargene var symboler på makt og luksus. † **18:20** Blir også kalt apostler.

Ja, du passet på at de som tilhører Gud, ble myrdet over hele verden."

19

Seiersjubel i himmelen

1 Etter dette hørte jeg noe som lød som kraftige stemmer fra en stor skare mennesker
i himmelen. De ropte:
"Hyll Gud![*] Vår Gud har frelst oss!
Han har vist sin ære og makt
2 ved å dømme sant og rettferdig.
Han har dømt den prostituerte kvinnen,
den kraftfulle byen som ødela verden med sin seksuelle utskeielser.
Han har hevnet seg på henne for drapene på sine tjenerne."
3 Så ropte de enda en gang:
"Hyll Gud!
Røken fra henne stiger opp i all evighet!"
4 De 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene falt ned og tilba Gud som sitter på
tronen, og sa:
"Ja, det er sant![†] Hyll Gud!"
5 Fra tronen kom det en stemme som sa:
"Hyll vår Gud, alle dere som er tjenerne hans,
alle dere som lyder og tilber ham,
både fine mennesker og vanlige folk."
6 Enda en gang hørte jeg noe som lød som stemmen fra en stor skare mennesker.
Stemmene lød som lyden av store vannmasser, som drønnende torden. De ropte:
"Hyll Gud! Herren, vår Gud, han som har all makt,
han er den som regjerer.
7 La oss være glade og juble og gi ham æren.
Det er tid for Lammets bryllupsfest.
Hans brud har gjort seg i stand.
8 Gud har gitt henne rett til å kle seg i skinnende hvitt, fint tøy av lin.
Det fine tøyet av lin er et bilde på at bruden,
alle som tilhører Gud, har fulgt hans vilje."
9 Engelen sa til meg: "Skriv: Lykkelige er de som er innbudt til Lammets bryllupsfest."
Han fortsatte: "Dette er et sant budskap, og det kommer fra Gud."
10 Da falt jeg ned ved føttene av engelen for å hylle ham, men han sa: "Nei, ikke gjør
det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre troende som sprer budskapet
om Jesus. Det er Gud du skal tilbe, for sannheten om Jesus inspirerer menneskene til å
holde fram Guds budskap."

Rytteren på den hvite hesten

11 Jeg så himmelen åpen, og jeg fikk se en hvit hest. Rytteren som satt på den heter
"Troverdig og Sann". Han er rettferdig både når han dømmer og når han kjemper.
12 Øynene hans er som ild, og han har mange kroner på hodet sitt. Ett navn står skrevet
på ham, men ingen vet hva det navnet betyr uten han selv. 13 Han er kledd i en kappe
som har blitt dyppet i blod. Navnet hans er "Ordet fra Gud"[‡]. 14 Jeg så himmelens
armeer, kledd i skinnende hvitt, fint tøy av lin, som fulgte etter ham på hvite hester.
15 Fra munnen hans kommer det ut et skarpt sverd som han skal beseire folkene med,
og han skal herske over alle med total makt[§]. Han skal trampe druene i Guds vinpresse
til mos, og Gud, han som har all makt, skal la folkene få drikke sin glødende vredes
vin.[*] 16 På kappen hans, over lårene, står det skrevet et navn:
"KONGENES KONGE OG HERRENES HERRE."
17 Jeg så også en engel som sto inne i solen. Han ropte med kraftig stemme til alle
fugler som fløy over himmelen: "Kom hit og samle dere til Guds store måltid. 18 Dere
skal få spise kjøtt av makthavere, høye militære og ledere, fra hester og ryttere, ja, fra
alle folk, frie og slaver, fine mennesker og vanlige folk."

---

[*] **19:1** Grunnteksten har det hebraisk ordet: Halleluja. Samme ord forekommer i v.3, 4 og 6. [†] **19:4** I grunnteksten: Amen! [‡] **19:13** "Ordet fra Gud" er Jesus Kristus. Se Johannes sin fortelling om Jesus 1:1 og Johannes første brev 1:1. [§] **19:15** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. [*] **19:15** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6 og Jeremia 25:12-15.

19 Jeg så at udyret†, alle makthaverne i verden og armeene deres hadde samlet seg
for å kjempe mot ham som satt på hesten og mot armeen hans. 20 Udyret ble tatt til
fange, sammen med den falske profeten‡, han som hadde utført mirakler på udyrets
oppdrag og bedratt alle som hadde tatt imot udyrets merke og tilbedt bildet av udyret.
Både udyret og den falske profeten ble levende kastet i sjøen av ild som brenner som
svovel.§ 21 Hele armeen deres ble drept av sverdet som gikk ut av munnen til rytteren.
Alle fuglene spiste seg mette på kjøttet deres.

20

Dragen blir bundet i 1 000 år

1 Etter dette fikk jeg se en engel komme ned fra himmelen. Han hadde nøkkelen til
den bunnløse avgrunnen og en tung kjetting i hånden. 2 Han grep dragen, den gamle
slangen, som er djevelen eller Satan,* og bandt ham for 1 000 år. 3 Så kastet engelen
ham ned i den bunnløse avgrunnen og låste og forseglet den med et segl, slik at han
ikke kunne bedra folkene før de 1 000 årene hadde gått. Etter det må han bli sluppet
ut igjen for en kort periode.
4 Jeg så også troner. På dem satte noen seg som hadde fått retten til å dømme. Disse
som jeg så, var sjelene til de menneskene som hadde blitt halshugget fordi de spredde
Guds budskap om Jesus. De hadde ikke tilbedt udyret†, bildet av udyret eller tatt imot
merke av udyret i sine panner eller på hendene. Disse menneskene fikk liv igjen og
regjerte med Kristus, den lovede kongen, i 1 000 år. 5 Resten av de døde ble ikke levende
igjen før de 1 000 årene var ute. Dette er den første oppstandelsen. 6 Lykkelige er de
som tilhører Gud og får være med i den første oppstandelsen. Den andre døden‡ kan
ikke skade dem, men de skal være prester som tjener Gud og Kristus, den lovede kongen,
og skal regjere med ham i 1 000 år.

Satan får sin straff

7 Når de 1 000 årene er ute, skal Satan bli sluppet løs av sitt fengsel. 8 Han skal gå ut
og bedra folk fra alle jordens hjørner, de som blir kalt Gog og Magog,§ og samle dem til
kamp. De skal være tallrike som sanden i havet. 9 Jeg så hvordan de dro fram over hele
jorden og omringet den byen som Gud elsker, det stedet der menneskene som tilhører
Gud, hadde samlet seg. Ild fra himmelen falt ned og utslettet dem. 10 Djevelen som
fortsatte sitt bedrag, ble kastet ned i den samme sjøen av ild og svovel som udyret og
den falske profeten* hadde blitt. Der skal de bli plaget dag og natt i all evighet.

Guds dom

11 Jeg så en stor hvit trone og ham som sitter på den. Da han sto fram, forsvant jorden
og himmelen, de var ikke mer. 12 Jeg så også de døde, både fine mennesker og vanlige
folk. De sto for Gud, og bøker ble åpnet. Også en annen bok ble åpnet. Det var livets
bok†. De døde ble dømt etter det som sto i de første bøkene, for der var alle gjerningene
deres skrevet ned. 13 Havet ga tilbake de døde som var i det. Dødens rike‡ ga tilbake
de døde som var i det. Hver og en ble dømt etter sine gjerninger. 14 Så ble selve døden
og dødens rike kastet i den brennende sjøen. Dette er den andre død, den brennende
sjøen. 15 Hver og en som ikke hadde sitt navn skrevet i livets bok, ble kastet i den
brennende sjøen.

21

En ny himmel og en ny jord

1 Jeg så en ny himmel og en ny jord. Den første himmelen og den første jorden
var borte, og havet var ikke mer. 2 Jeg så Guds by, det nye Jerusalem, komme ned fra
himmelen, fra Gud. Den var pyntet som en brud som er klar til å møte sin brudgom.
3 Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si: "Se, nå har Gud tatt bolig blant
menneskene! Han skal bo sammen med dem, og de skal være hans folk, ja, Gud selv

† **19:19** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **19:20** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret",
som finnes beskrevet i 13:11-18. § **19:20** Sjøen av ild er et bilde på helvete. Se Matteus sin fortelling om Jesus
25:41. * **20:2** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". † **20:4**
Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **20:6** Forklaringen finnes i v.14. § **20:8** Sannsynligvis et symbolsk bilde på
alle fiender av Guds folk. Se Esekiel 38–39. * **20:10** Udyret og den falske profeten finnes beskrevne i kap.13, der
den falske profeten ble kalt "det andre udyret". † **20:12** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok
32:32 og Salmenes bok 69:29. ‡ **20:13** På gresk: Hades.

skal være hos dem.* 4 Han skal tørke hver tåre av øynene deres, og døden skal ikke
eksistere mer. Det skal ikke lenger forekomme noen sorg eller gråt eller pine. Alt det
som før var, er nå borte."
5 Han som sitter på tronen sa: "Se, jeg gjør alle ting nye!" Så sa han til meg: "Skriv
dette ned, for det jeg sier er pålitelig og sant. 6 Det har skjedd! Jeg er alfa og omega,†
begynnelsen og slutten på alle ting. Jeg vil la den som er tørst, få drikke av kilden med
livets vann helt gratis.‡
7 Den som vinner seier over det onde, skal få alt dette som gave. Jeg vil være hans
Gud, og han skal være min sønn. 8 De feige, de som fornekter meg, de onde og korrupte,
mordere, de som lar seg bruke i seksuell løssluppenhet, de som driver med magi og
okkultisme, avgudsdyrkere og alle løgnere, stedet for alle disse blir i sjøen som brenner
av ild og svovel. Det er den andre død."

Det nye Jerusalem

9 Så kom en av de sju englene som hadde tømt skålene med de sju siste plagene og sa
til meg: "Kom bli med meg, jeg vil vise deg bruden, Lammets elskede.§"
10 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført til en høy fjelltopp.* Fra
toppen viste han meg Guds by, Jerusalem, som kom ned fra himmelen, fra Gud. 11 Byen
strålte av Guds herlighet, og den gnistret som en kostbar edelstein, som krystallklar
jaspis. 12 Den hadde en stor og høy mur med tolv porter, som ble voktet av tolv engler.
Navnene på Israels tolv stammer sto skrevet på portene. 13 Tre av portene lå mot nord,
tre mot sør, tre mot øst og tre mot vest. 14 Bymuren hadde tolv grunnsteiner. På dem
sto navnene på Lammets tolv disipler†.
15 Engelen som snakket til meg, holdt en målestokk av gull i hånden for å måle byen,
portene og muren. 16 Da han målte byen, fant han at den var bygget som en kube.
Den var like bred som den var lang, og høyden var nøyaktig den samme. Alle målene
var 12 000 stadier‡. 17 Så målte engelen muren og fant at tykkelsen var 144 alen§ som
tilsvarer de menneskelige målene, som også engelen brukte.
18 Muren var bygget av edelstein, av jaspis. Byen var av rent gull, som lignet
gjennomsiktig glass. 19 Grunnsteinene i bymuren var av alle slags vakre edelsteiner.
Den første var en jaspis, den andre en safir, den tredje en kalsedon, den fjerde en
smaragd, den femte en sardonyks, 20 den sjette en karneol, den sjuende en krysolitt, den
åttende en beryll, den niende en topas, den tiende en krysopras, den ellevte en hyasint
og den tolvte en ametyst. 21 De tolv portene var laget av tolv perler, og hver port besto av
en massiv, udelt perle. Den store gaten i byen var av rent gull som lignet gjennomsiktig
glass.
22 Jeg så ikke noe tempel i byen. Herren Gud, han som har all makt, er selv tempel i
byen, han og Lammet. 23 Byen trenger verken sol eller måne, for Guds herlighet stråler
over den, og Lammet er deres lys. 24 Folkene på jorden skal bli ledet av dette lyset, og
verdens makthavere skal komme til byen med sine rikdommer. 25 Portene i byen skal
aldri bli stengt, for dagen tar ikke slutt, og det finnes ingen natt. 26 Alt kostbart og herlig
som folkene eier, skal bli ført inn dit. 27 Ikke noe uverdig skal bli tillatt å komme inn,
det blir ingen som gjør noe ondskapsfullt eller uhederlig, bare de som har navnene sine
skrevet i livets bok*, og som tilhører Lammet, får plass.

22

Elven med livets vann

1 Han viste meg en elv med livets vann, glitrende som krystall. Den kom fra Guds og
Lammets trone. 2 Midt i den store gaten fløt den fram. På begge sider av elven vokste

---

* **21:3** En del håndskrifter har: Skal være hos de som deres Gud. † **21:6** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det greske alfabetet. ‡ **21:6** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. § **21:9** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. * **21:10** Eller: Engelen førte meg i ånden til en høy bergtopp. † **21:14** Blir også kalt apostler. ‡ **21:16** 12 000 stadier er 220 mil. Men målet er sannsynligvis symbolsk. Byen var bygget som en kube, akkurat som Det aller helligste i templet i Jerusalem. Alt i byen har med det Hellige tallet 12 å gjøre. Murens lengde er 12×1 000, murens tykkelse er 12×12, og det finnes 12 grunnsteiner og 12 porter. Dette skal sannsynligvis symbolisere forbindelsen mellom Israels folk, med sine 12 stammer, og Guds menighet, med sine 12 disipler, også kalte apostler. Se også Esekiel 48:30-35. § **21:17** 144 alen er 65 m, men målet er sannsynligvis symbolsk, 12×12. Se noten til 21:16. * **21:27** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

livets tre, som bærer frukt tolv ganger om året og gir avling hver måned. Bladene fra trærne er medisin for alle folk.*

3 Ingen som Gud har dømt til å gå under, eksisterer lenger. Guds og Lammets trone
skal stå i byen, og tjenerne hans vil tilbe ham. 4 De skal se ham ansikt til ansikt, og
navnet hans vil stå skrevet på pannene deres. 5 Det skal aldri mer bli mørkt, og ingen
skal lenger behøve lampe eller solens lys, for Herren Gud skal lyse over alle. De skal
regjere i all evighet.

6 Etter dette sa engelen til meg: "Mitt budskap er troverdig og sant. Herren Gud, som
gir budskapet til profetene, han har sendt sin engel for å vise tjenerne sine det som snart
vil skje."

Jesus kommer snart

7 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart! Lykkelig er den som tar være på budskapet fra
Gud som er skrevet ned i denne boken."

8 Det var jeg, Johannes, som fikk høre og se alt dette. Da jeg hadde hørt og sett alt, falt
jeg ned for å hylle engelen som hadde vist det for meg. 9 Han sa: "Nei, gjør ikke det! Jeg
er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre profetene som bar fram Guds budskap
på samme måten som alle dem som tar være på det som står i denne boken. Det er Gud
du skal tilbe." 10 Han sa til meg: "Ikke hold budskapet fra Gud hemmelig, det som du
har skrevet ned i denne boken. Det drøyer ikke lenge før alt dette går i oppfyllelse.

11 En kort periode til får den onde fortsette å være ond, og den som synder, får fortsette
å synde litt til. Den som er god, fortsetter å være god, og den som lever fullt og helt for
Gud, fortsetter å leve fullt og helt for Gud."

12 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart. Jeg har med meg lønnen som skal bli delt ut
til hver og en etter gjerningene hans. 13 Jeg er alfa og omega,† den første og den siste,
begynnelsen og slutten på alle ting."

14 Lykkelige er de som vasker klærne sine rene.‡ De skal få rett til å spise av frukten
fra livets tre og gå inn gjennom portene i byen. 15 Utenfor står de som har vendt Gud
ryggen, de som har drevet med magi og okkultisme, de som har hengitt seg til seksuell
løssluppenhet, morderne, avgudsdyrkerne og alle som har elsket løgnen og levd livet
sitt i falskhet.

16 "Jeg, Jesus, har sendt min engel til dere for å fortelle om dette til menighetene.
Jeg er etterkommer av kong David og arving til hans trone. Jeg er den strålende
morgenstjernen.§"

17 Guds Ånd og bruden* sier: "Kom!" Når du hører dette, skal du svare: "Kom!" Du
som er tørst, kom, for den som vil, kan få drikke av livets vann† helt gratis.

18 Jeg advarer alle som hører budskapet fra Gud i denne boken: Dersom noen legger
til noe i det som er skrevet, da skal Gud la ham bli rammet av alle de plagene som det
står om i boken. 19 Dersom noen tar bort noe fra det budskapet Gud har båret fram, da
skal Gud ta bort hans del i livets tre og den Hellige byen, som det står om i denne boken.

20 Han som forteller dette, sier: "Ja, jeg kommer snart!"

Ja, det er sant!‡ Kom, Herre Jesus!

21 Ta imot ønsket om at Herren Jesu godhet og kjærlighet må være med dere alle.

---

* **22:2** Se Første Mosebok 2:9 og Esekiel 47:12. † **22:13** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabetet. ‡ **22:14** Å vaske klærne sine er å bli uten skyld for Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskene sine synder da han døde og ofret sitt blod. Se 7:14. § **22:16** "Davids slektning og arvingen til tronen hans" er en tittel på Messias, den lovede kongen. "Morgenstjernen" var et symbol for seier og makt. * **22:17** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. † **22:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. ‡ **22:20** I grunnteksten: Amen!